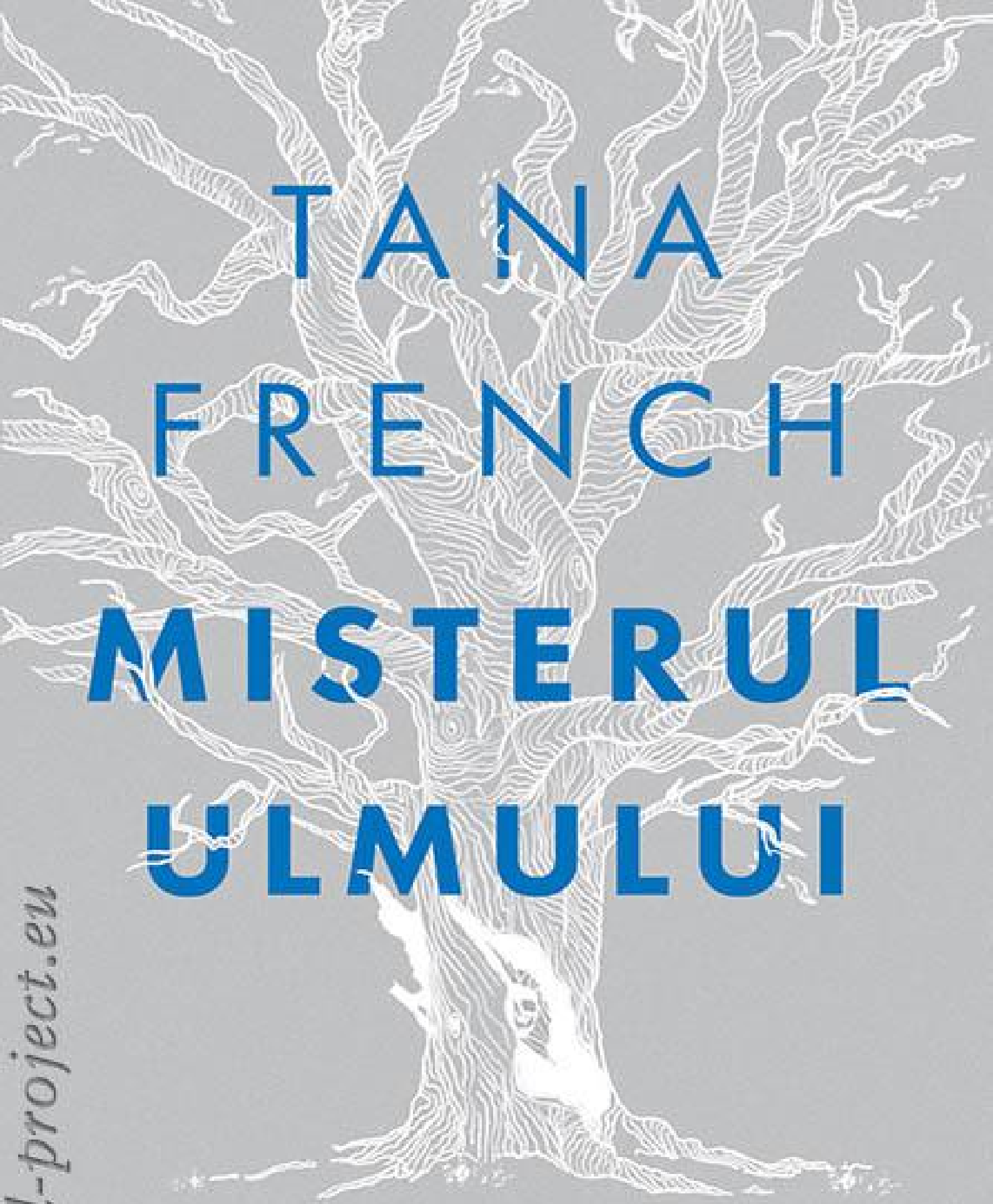

TANA FRENCH

MISTERUL ULMULUI

„Un nou roman extraordinar!" – STEPHEN KING

ARMADA

virtual-project.eu

TANA FRENCH

MISTERUL ULMULUI

Original: *The Wych Elm* (2018)

Traducere din limba engleză:
IULIA DROMERESCHI

virtual-project.eu

NEMIRA

— 2021 —

Pentru Kristina

„Doamne, noi ştim ce suntem, dar nu ştim ce putem fi.”[1]

WILLIAM SHAKESPEARE, *Hamlet*

1

Mereu m-am considerat norocos. Nu vreau să afirm că aş fi unul dintre cei care ghicesc numerele la loterie şi câştigă milioane de euro sau care întârzie şi ratează la câteva secunde zboruri ce se vor prăbuşi, nelăsând supravieţuitori. Vreau să zic doar că am reuşit să trec prin viaţă fără să am parte de ghinioanele de care tot auzi. N-am fost abuzat când eram mic şi nici bătut la şcoală de către colegi. Părinţii mei nu s-au despărţit, nici nu au murit şi nu au fost nici dependenţi de droguri. Nici măcar nu se certau, decât pe nimicuri. Niciuna dintre iubitele mele nu m-a înşelat, cel puţin din câte ştiu, şi nici nu mi-a dat papucii în circumstanţe traumatizante. N-am fost lovit de vreo maşină. Cea mai gravă boală a mea a fost varicela. Nici măcar aparat dentar nu am purtat. Nu că m-aş fi gândit prea mult la asta, dar, când mi-am dat seama, am simţit că totul mergea exact cum trebuie.

Sigur, mai era şi Ivy House[2]. Nu cred că m-ar putea convinge cineva, nici măcar acum, că eram altfel decât foarte norocos pentru că o aveam. Ştiu că lucrurile nu erau chiar atât de simple. Cunosc toate motivele, în detaliu. Pot să le expun într-un şir ordonat, desăvârşit şi scris cu rune, ca pe nişte crenguţe negre în zăpadă, şi să mă uit la ele până când aproape că mă voi convinge singur. Dar e nevoie doar de un iz potrivit – de iasomie, de ceai negru Lapsang Souchong sau de cel al unui săpun specific, de modă veche, al cărui nume nu l-am identificat încă – sau doar de o rază de lumină a soarelui de după-amiază, care să pice în unghiul potrivit, şi gata, sunt pierdut. Îi cad din nou în mreje, fermecat.

Nu cu multă vreme în urmă mi-am sunat verişorii să vorbim despre asta. Era în preajma Crăciunului şi mă ameţisem cu vin fiert la o petrecere groaznică la muncă, altfel nu i-aş fi sunat niciodată, sau, în orice

caz, nu ca să le cer părerea, sfatul sau orice oi fi căutat. Susannei i s-a părut o întrebare stupidă.

— Da, evident că am avut noroc. Era un loc fantastic. Apoi, fiindcă tăceam, a adăugat: Dacă te afectează celelalte chestii, atunci eu, personal… (se-aude, lung, sunetul scos de-o foarfecă trecută cu dibăcie prin hârtie, un cor de băieţi, dulci şi angelici, pe fundal; e clar: împacheta cadouri)… nu m-aş deranja. Ştiu că e mai uşor de zis, dar serios, Toby, să te legi de asta după atâţia ani, ce rost are? Dar na, fiecare cu ale lui.

Leon, care la început se bucurase sincer să îmi audă vocea, s-a încordat pe loc.

— De unde să ştiu eu? Ascultă, dacă tot vorbim acum… Voiam să-ţi trimit un e-mail. Mă gândesc să vin pe acasă de Paşti. O să fii…

Am devenit uşor combativ şi am cerut un răspuns, chiar dacă ştiam perfect că era abordarea greşită cu Leon, iar el s-a prefăcut că nu mai avea semnal şi mi-a închis.

Şi totuşi… Şi totuşi… Contează. Ivy House contează, din punctul meu de vedere, indiferent de valoarea ei, mai mult decât orice. Atât de mult mi-a luat să mă gândesc ce înseamnă norocul, cât de alunecos şi delicios de înşelător, cât de veşnic încurcat şi înnodat în propriile ascunzători şi cât de letal poate fi.

Noaptea aceea… Ştiu că există un număr infinit de locuri în care poţi începe orice poveste şi sunt perfect conştient că toţi cei implicaţi în cea de faţă ar avea o problemă cu alegerea mea: parcă văd colţul gurii Susannei ridicat şi parcă aud pufnetul lui Leon, ridiculizându-mă. Dar nu mă pot abţine. Pentru mine, totul se rezumă la noaptea aceea, la balamaua roasă de întuneric dintre „înainte” şi „după”, fâşia strecurată de sticlă înşelătoare, care nuanţează tot ce se află într-o parte în culorile sale mohorâte şi lasă totul luminos, dureros de aproape, intangibil, de partea cealaltă. Chiar dacă este absurd, într-un mod care se poate demonstra, pentru

că, de fapt, craniul fusese deja vârât în ungherul lui de ani întregi, atunci, şi cred că e destul de clar că oricum ar fi reapărut în vara aceea, nu mă pot abţine să nu cred, la un nivel mai adânc decât cel raţional, că nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat fără noaptea aceea.

La început, a părut o seară plăcută. O seară extraordinară, de fapt. Era o vineri din aprilie, prima zi care chiar păruse de primăvară, şi ieşisem cu doi dintre cei mai buni prieteni de şcoală. Pubul lui Hogan era plin. Părul fetelor era parcă înmuiat de căldura de peste zi, iar mânecile băieţilor erau suflecate. Straturi de conversaţie şi râset umpleau aerul, până când muzica a devenit un reggae subliminal, voios, bum, bum, bum, urcând din podea prin picioare. Mă simţeam foarte *high* şi nu luasem cocaină sau altceva. Avusesem nişte probleme la muncă săptămâna aceea, dar în ziua respectivă se rezolvase totul, iar triumful mă ameţea, mă tot surprindeam vorbind prea repede sau dând talpă halbei cu o mişcare spectaculoasă. O brunetă extrem de drăguţă de la masa de alături îmi arunca ocheade şi zâmbea o secundă prea mult când o priveam. Nu aveam de gând să acţionez, pentru că aveam o iubită minunată şi nicio intenţie să o înşel, dar mi se părea cool să ştiu că nu îmi ieşisem din mână.

— Îi place de tine, a zis Declan, arătând din cap spre brunetă, care îşi dăduse capul pe spate şi râdea extravagant la o glumă făcută de prietena ei.

— Are gusturi bune.

— Cum e Melissa? a întrebat Sean, şi mi s-a părut fără rost.

Şi să nu fi existat Melissa, bruneta nu era genul meu. Avea curbe dramatice, abia reţinute de o rochie strâmtă, roşie, retro, şi părea să fi fost mai în elementul ei într-un bistro înecat în fum de Gauloises, uitându-se la nişte tipi care se băteau pentru ea cu cuţitul.

— Grozavă, am zis şi era adevărat. Ca întotdeauna.

Melissa era opusul brunetei. Mignonă, cu un chip dulce, păr blond, pufos şi câţiva pistrui presăraţi, atrasă din fire de lucrurile care o făceau fericită pe ea şi pe toată lumea: rochii înflorate din bumbac moale, pâine coaptă de mâinile ei, să danseze pe orice se nimerea la radio, picnicuri cu şervete din pânză şi brânzeturi ridicole. Trecuseră câteva zile de când o văzusem ultima dată, iar gândul la ea m-a făcut să îmi fie dor de toate, de râsul ei, de nasul ei îngropat în scobitura gâtului meu, de parfumul de caprifoi al părului ei.

— E minunată, mi-a zis Sam, cu puţin prea mult înţeles.

— Da, este. Tocmai am spus asta. Ies cu ea, deci ştiu că e minunată. E minunată.

— Eşti tripat? a întrebat Dec.

— De compania voastră. Tu eşti echivalentul uman al celui mai pur şi mai alb praf columbian.

— Eşti tripat! Scuipă tot! Nenorocitule!

— Sunt curat ca un fund de bebeluş. Tare cretin mai eşti!

— Atunci de ce te uiţi la femeia aia?

— E frumoasă. Un tip poate aprecia ceva frumos fără să…

— Prea multă cafea, a zis Sean. Mai bea. Te rezolvă.

Arăta spre berea mea.

— Ce nu fac eu pentru tine? am zis şi am dat peste cap mare parte din ce rămăsese. Ahhh.

— Este superbă, a zis Dec, privind-o gânditor pe brunetă. Ce risipă.

— Dă-i drumul, am spus.

Nu avea s-o facă. N-o făcea niciodată.

— Da, sigur.

— Haide. Cât se uită încoa'.

— Nu se uită la mine. Se uită la tine. Ca de obicei.

Dec era îndesat, purta ochelari şi avea o chică de păr arămiu, ciufulit. Arăta OK, dar, la un moment dat, se convinsese că nu era aşa, iar asta avea urmări previzibile.

— Hei, a zis Sean, prefăcându-se jignit. Se uită tipele la mine.

— Da, desigur. Se întreabă dacă nu vezi sau dacă ai pierdut un pariu de porţi tricoul ăla.

— Eşti gelos, a zis Sean clătinând din cap.

Sean era un tip masiv, de aproape 1,90. Avea o faţă mare şi lată, iar muşchii pe care şi-i dezvoltase jucând rugby abia începeau să se înmoaie. De fapt, beneficia din plin de atenţia femeilor, deşi nu conta, pentru că era cu aceeaşi fată din liceu şi erau fericiţi.

— E o chestie urâtă.

— Nu-ţi face griji! l-am liniştit pe Dec. Totul se va schimba pentru tine. Cu… am făcut un semn subtil spre capul lui.

— Cu ce?

— Ştii tu. Cu alea… am zis, arătând repede spre părul meu.

— Ce tot zici?

Aplecându-mă discret peste masă, am murmurat:

— Meşele. Bună treabă, omule!

— N-am meşe!

— N-ai de ce să te ruşinezi. Toate vedetele îşi pun meşe acum. Robbie Williams… Bono…

Ceea ce sigur că l-a enervat pe Dec şi mai tare.

— Nu-i nimic greşit cu părul meu!

— Asta zic. Arată minunat meşele alea.

— Nu sunt evidente, l-a liniştit Sean. Nu zic că sunt evidente. Sunt doar mişto, ştii?

— Nu sunt evidente pentru că *nu există. Nu am…*

— Haide, am zis. Le văd. Aici şi…

— Ia mâna de pe mine!

— Ştiu ce să facem. Hai să o întrebăm pe tipa ta ce crede.

Am dat să îi fac un semn brunetei.

— Nu. Nu, nu, nu. Toby, vorbesc serios. Chiar o să te omor…

Dec voia să mă apuce de mâna pe care o fluturam.

M-am ferit.

— Este un început perfect de conversaţie, a zis Sean. Nu ştiai cum să intri în vorbă, nu? Ei, uite şansa.

— Să vă fut, ne-a zis Dec, renunţând la încercarea de a mă prinde de mână şi ridicându-se. Sunteţi nişte înapoiaţi, amândoi. Ştiaţi?

— Haide, Dec, am spus. Nu ne părăsi.

— Mă duc la budă. Vă dau şansa să vă reveniţi. Glumeţule, i-a zis lui Sean, e rândul tău.

— Stai să verific că sunt la locul lor, mi-a zis Sean, făcând semn spre părul lui. Le-ai stricat. Aia de-acolo s-a…

Dec ne-a arătat degetul mijlociu şi a pornit printre oameni, către budă, încercând să rămână demn, în timp ce îşi croia drum printre buci şi halbe mişcătoare, şi concentrându-se din greu să ignore atât râsetele noastre, cât şi pe brunetă.

— Chiar a muşcat-o, pentru o clipă, a zis Sean. Ce bou. Încă un rând?

Şi s-a îndreptat spre bar.

Când am avut o clipă singur, i-am scris Melissei: *Beau câteva halbe cu băieţii. Te sun mai târziu. Te iubesc.* Mi-a răspuns imediat: *Am vândut fotoliul* steampunk!!! şi câteva emojiuri cu artificii. *Designeriţa a fost aşa de bucuroasă, că plângea la telefon, şi am fost aşa de bucuroasă pentru ea, că aproape am plâns şi eu. Salută-i pe băieţi din partea mea! Şi eu te iubesc xxx.* Melissa avea un butic în Temple Bar, în care vindea chestii ciudăţele, cu design irlandez, seturi mititele de vaze din porţelan interconectate, pături din caşmir în nuanţe neon, mânere de sertare sculptate manual în formă de veveriţe care dorm sau de copaci care se înmulţesc. Încerca să vândă fotoliul ăla de ani buni. I-am răspuns: *Felicitări! Demon al vânzărilor ce eşti.*

Sean s-a întors cu halbele, iar Dec de la budă, părând mult mai calm, dar evitând de minune privirea brunetei.

— Ţi-am întrebat femeia ce crede, i-a zis Sean. A spus că meşele sunt adorabile.

— A zis că le-a admirat toată noaptea, am adăugat.

— Vrea să ştie dacă le poate atinge.

— Vrea să ştie dacă le poate linge.

— Să vi le băgaţi în cur! Vă zic de ce se tot uită la tine, faţă de bou! mi-a trântit-o Dec, trăgându-şi scaunul. Nu-i fiindcă te place, ci fiindcă ţi-a văzut moaca pocită în ziar şi încearcă să-şi amintească dacă ai apărut acolo pentru c-ai vrăjit o bunică să-ţi dea pensia sau pentru că i-ai tras-o uneia de cinşpe ani.

— Oricum nu i-ar păsa de niciuna, dacă-i place de mine.

— În visele tale. Ţi s-a urcat faima la cap.

Poza mea apăruse în ziar cu câteva săptămâni în urmă – în paginile de eveniment, ceea ce stârnise multe critici – pentru că stătusem de vorbă cu o actriţă de telenovele în timpul unui eveniment de la muncă, un vernisaj. Mă ocupam de PR şi marketing pentru o galerie de artă de dimensiuni medii, destul de prestigioasă, din centru, aflată la câteva străzi de Grafton Street[3]. Nu la asta mă gândisem când terminasem facultatea. Mă visam la una dintre firmele mari de PR. Mă dusesem la interviu doar pentru exerciţiu. Dar, după ce am ajuns acolo, m-am trezit că îmi place locul, în mod inexplicabil: casa în stil georgian înaltă, renovată de curând, cu toate podelele în unghiuri ciudate, cu Richard, proprietarul, care mă privea prin ochelarii strâmbi şi mă întreba care erau artiştii mei irlandezi preferaţi (din fericire, mă pregătisem, aşa că i-am putut oferi răspunsuri semi-decente, şi am purtat o conversaţie lungă şi voioasă despre Le Brocquy şi Pauline Berwick şi alţi oameni de care abia dacă auzisem înainte de săptămâna aceea). Îmi plăcea ideea de libertate. Într-o firmă mare, mi-aş fi petrecut primii câţiva ani în faţa unui calculator, udând şi altoind ascultător ideile altor oameni care imaginaseră campanii geniale pentru a le face pe toate să aibă ecou pe reţelele sociale, meditând dacă să şterg sau

nu comentariile trolilor rasişti despre o nouă aromă oribilă de chipsuri sau să le las acolo, ca să facă rating. La galerie aş fi putut încerca tot ce pofteam şi să-mi repar greşelile de învăţăcel din mers, fără să mi se uite cineva peste umăr. Richard nici măcar nu era sigur că avea habar ce-i Twitterul, deşi ştia că ar trebui să fie şi el prezent acolo, şi, cu siguranţă, nu era genul preocupat de micromanagement. Când, spre surprinderea mea, mi s-a oferit slujba, n-am ezitat mai deloc. Câţiva ani, m-am gândit, câteva lovituri publicitare mişto ca să-mi fac CV-ul să sclipească şi aş fi putut sări într-una dintre firmele mari la un nivel care mi-ar fi fost pe plac.

Trecuseră cinci ani de atunci şi începeam să bat apropouri în dreapta şi-n stânga c-aş vrea să mă angajez altundeva, primind un nivel mulţumitor de răspunsuri binevoitoare. Galeria avea să-mi lipsească. Ajunsesem să mă bucur nu doar de libertate, ci şi de muncă în sine, de artişti, cu perfecţionismul lor stângaci, de satisfacţia de a înţelege suficient cât să îmi dau seama de ce Richard sărea pe un artist şi îl refuza fără echivoc pe altul. Dar aveam 28 de ani, eu şi Melissa discutam dacă să ne luăm o locuinţă împreună, galeria plătea OK, dar nici pe departe cât marile firme, aşa că simţeam că era timpul să mă apuc de lucruri serioase.

Toate astea aproape că se duseseră pe apa Sâmbetei în ultima săptămână, dar mă ajutase norocul. Mintea îmi sălta şi îmi sprinta ca un *border collie,* ceea ce era molipsitor, Sean şi Dec se prăpădeau de râs peste masă, plănuiam o vacanţă cu băieţii în vara aia, dar nu ne puteam hotărî unde. *În Thailanda – staţi aşa, când e sezonul musonilor?,* ne scoseserăm telefoanele. *Când e sezonul loviturilor de stat?* Dec o ţinea una şi bună cu Fiji, nu ştiu din ce motiv *(Trebuie să fie în Fiji, nu vom mai avea şansa asta, nu după)* şi făcea un semn fals subtil din cap către Sean. Acesta urma să se însoare de Crăciun şi nu era nicio surpriză, după 12 ani, dar tot mi se părea un lucru gratuit, iar pomenirea lui a

dus la ironii; *În clipa în care spui „Da”, eşti pe timp împrumutat, omule, înainte să îţi dai seama o să ai un copil şi gata, viaţa ta s-a terminat… Pentru ultima vacanţă a lui Sean! Pentru ultima seară în oraş a lui Sean! Pentru ultima partidă orală a lui Sean!* De fapt, eu şi Dec o plăceam mult pe Audrey, iar rânjetul lui Sean, prefăcut iritat şi în secret mulţumit de sine, m-a făcut să mă gândesc la Melissa, cu care eram de trei ani, şi poate că trebuia să mă gândesc să o cer de nevastă, şi toată vorbăria despre ultima şansă m-a făcut să mă uit la brunetă, care povestea ceva amuzant şi gesticula mult, cu mâinile cu unghii stacojii, şi ceva din înclinarea gâtului ei mi-a zis că ştia perfect că mă uitam şi că nu avea nicio legătură cu poza din ziar – *Ne ocupăm noi de tine în Thailanda, Sean, nu-ţi face griji. Să bem pentru primul* ladyboy[4] *al lui Sean!*

După aceea, amintirea serii devine vagă, pentru o vreme. Sigur că, după ce s-a terminat, am parcurs-o de o mie de ori, obsesiv, trăgând de fiecare fir ca să găsesc nodul care făcuse modelul să se schimbe fără întoarcere. Speram să-mi fi scăpat semnificaţia unui detaliu, temelia în jurul căreia s-ar fi aşezat toate piesele, ca la automatele de jocuri, şi se vor auzi de îndată sunetele de jackpot, în lumini multicolore, în timp ce eu sar şi urlu *Evrica!* Bucăţile lipsă nu ajutau (era ceva frecvent întâlnit, îmi spuneau doctorii, complet normal, foarte normal): mi-am amintit multe pe parcurs şi am cules ce-am reuşit şi din amintirile lui Sean şi Dec, am recompus cu atenţie seara, ca pe o frescă veche, din fragmente gospodărite şi citate deduse, dar de unde puteam şti sigur ce se afla în spaţiile goale? Lovisem pe cineva cu umărul la bar? Vorbisem prea tare din balonul meu euforic sau mişcasem un braţ, într-un gest expansiv, şi dădusem peste halba cuiva? Era fostul cu faţă de şobolan pe steroizi al brunetei în vreun colţ, mârâind? Nu mă considerasem niciodată genul de persoană care caută scandal, dar nimic nu mai părea imposibil.

Fâşii lungi şi untoase de lumină pe lemn întunecat. O fată cu o pălărie *cloche* din catifea roşie, care se sprijinea de bar când m-am dus să cumpăr rândul de băuturi cu care am făcut eu cinste, şi vorbea cu barmanul despre un concert, cu accent est-european, cu încheieturile flexate ca ale unei dansatoare. Un fluturaş călcat în picioare, pe podea, verde cu galben, o schiţă fals naivă a unei şopârle care îşi muşca propria coadă. Mă spălam pe mâini la budă, în aerul rece, cu miros de clor.

Îmi amintesc că îmi vibrase telefonul în mijlocul unei discuţii în contradictoriu despre următorul film din seria *Războiul stelelor,* dacă va fi, inevitabil mai prost decât cel anterior, pe baza unui algoritm complex, pe care-l inventase Dec. Am sărit să văd ce era, fiindcă am crezut că era legat de muncă: o fi vrut Richard noutăţi sau poate Tiernan îmi răspundea, în sfârşit, la telefon, dar era doar o invitaţie la o aniversare, pe Facebook.

— Ceva interesant? a vrut să ştie Sean, ridicând sprâncenele spre telefonul meu, şi mi-am dat seama că îl apucasem tare grăbit.

— Nimic, am spus, punându-l deoparte. Şi oricum, ce ziceţi de seria *Taken,* în care fiica a început ca victimă şi în următorul a devenit ajutor…?

Şi aşa ne-am întors la discuţiile despre filme, care deja aveau atât de multe direcţii, că nici nu ne mai aminteam de unde porniserăm. De asta aveam nevoie de la noaptea aceea, de asta: Dec aplecându-se peste masă şi gesticulând, Sean ridicându-şi braţele, exasperat, toţi încercând să ne acoperim unul pe altul în legătură cu Hagrid. Mi-am scos iar telefonul şi l-am pus pe silenţios.

De fapt, problemele de la muncă nu erau din vina mea, sau poate doar tangenţial. Au pornit de la Tiernan, tipul care se ocupa de expoziţii, un hipster lungan, cu bărbia ascuţită şi ochelari *vintage,* cu ramă de baga, care nu cunoştea decât două subiecte de conversaţie: trupele de alt-folk canadiene obscure şi nedreptatea faptului că arta lui (portrete

meticuloase în ulei ale unor influenceri, cu capete de porumbei, gen, pictate în atelierul finanţat de ai lui) nu ajunsese să fie cunoscută cât merita. Cu un an înainte, Tiernan venise cu ideea unei expoziţii de grup cu reprezentări ale spaţiilor urbane realizate de către tineri din medii dezavantajate. Eu şi Richard săriserăm entuziasmaţi – ar fi putut merge mai bine doar dacă unii dintre tineri erau şi refugiaţi sirieni şi, ideal, trans, iar Richard, în ciuda aerului său general că s-ar fi aflat pe altă lume şi preferinţei pentru materiale ecosez ponosite, ştia prea bine că galeria avea nevoie şi de renume, şi de finanţare ca să rămână deschisă. La doar câteva zile după ce Tiernan venise cu ideea, la şedinţa lunară, alegând firimiturile de gogoaşă de pe şerveţel, i-a zis Richard să se apuce de treabă.

Toată povestea a mers ca unsă. Tiernan a pieptănat cele mai dubioase şcoli şi locuinţe sociale peste care a dat (într-una dintre ele, o gaşcă de puştani de opt ani i-au transformat bicicleta într-un Dali, cu un baros, sub ochii lui) şi s-a întors cu o colecţie de tineri satisfăcător de zdrenţăroşi, cu dosare penale pentru infracţiuni minore şi desene cu seringi şi blocuri de apartamente dărăpănate, şi, din când în când, câte un cal. Să fiu sincer, nu toate erau previzibile: era o fată care făcea machete mici şi sinistre ale diverselor case ale părinţilor adoptivi, din materiale pe care le şutea din locuri abandonate – un bărbat sub formă de păpuşă din prelată care şedea pe o canapea cioplită dintr-o bucată de beton, cu braţul în jurul umerilor unei fetiţe din prelată, într-un fel care mi se părea deranjant; un alt puşti făcea mulaje în ghips, în stil Pompei, ale unor obiecte pe care le găsea în scara blocului, o brichetă strivită, o pereche de ochelari de copil cu o ramă sucită, o pungă din plastic înnodată complicat. Eram convins că expoziţia se va axa exclusiv pe superioritatea sa morală, dar câteva opere erau chiar foarte bune.

Tiernan era deosebit de mândru de o descoperire, un tip de 18 ani cunoscut drept Gouger, care refuza

să discute cu altcineva, să ne spună numele lui adevărat sau să dea interviuri, ceea ce era frustrant. Intrase şi ieşise din sistemul de detenţie juvenilă toată viaţa şi se alesese cu reţele complexe de duşmani, care se temea că îi vor lua urma dacă-l vedeau devenind celebru şi bogat. Dar era bun. Stratifica lucruri, vopsea graffiti, fotografii, creion şi tuş, cu abilităţi feroce de a le trânti unele peste altele în grabă, ca să te uiţi repede şi bine, înainte să vină ceva dintr-o parte şi să transforme imaginea în cioburi de culoare. Piesa lui de rezistenţă – o tornadă enormă de adolescenţi în cărbune, în jurul unui rug stil graffiti, cu capetele date pe spate şi arce de băutură în nuanţe neon zburând din doze agitate – se numea *BoHeroin Rhapsody* şi deja trezise interesul mai multor colecţionari, după ce o urcasem pe pagina noastră de Facebook.

Consiliul Artiştilor şi Consiliul Oraşului Dublin practic aruncau cu bani în noi. Presa ne oferea mai multă vizibilitate decât mă aşteptasem. Tiernan şi-a adus tinerii să se fâţâie în preajma galeriei, dându-şi coate, schimbând ironii camuflate şi aruncând priviri lungi, de nepătruns, expoziţiei de sinopsisuri în medii amestecate, „Divergenţe”. Diverşi oaspeţi distinşi au răspuns invitaţiei noastre, spunând că ar fi încântaţi să participe la vernisaj. Richard se foia prin galerie, zâmbind, murmurând arii de operă înspicate cu chestii bizare, auzite cine ştie de unde (Kraftwerk???). Atunci am intrat în biroul lui Tiernan fără să bat la uşă, într-o după-amiază, şi l-am găsit stând pe vine şi retuşând detaliile celei mai recente capodopere a lui Gouger.

După prima secundă de uluială, am început să râd. În parte, a fost din cauza feţei lui Tiernan, un amestec de vinovăţie stacojie şi defensivă bosumflată, în timp ce căuta o scuză plauzibilă. În parte, din cauza mea, pentru că înotasem vesel prin povestea asta fără urmă de bănuială, când, normal, ar fi trebuit să mă prind cu luni înainte (de când se gândea măcar Tiernan la tinerii fără posibilităţi?).

— Măi, măi, am zis, râzând încă. Uită-te la tine.

— *Ssst,* a sâsâit Tiernan, cu mâinile în aer şi ochii la uşă.

— Gouger, omul meu. În persoană.

— Doamne, *taci,* te rog, că Richard…

— Arăţi mai bine decât credeam.

— Toby, ascultă-mă. Nu, nu, serios… Avea braţele pe jumătate întinse în faţa picturii, de parcă încerca să o ascundă – *pictură? ce pictură?* Dacă se află, sunt *mort,* nimeni n-o să…

— Doamne, am zis. Tiernan. Calmează-te!

— Imaginile sunt bune, Toby. Sunt *bune.* Dar numai aşa se poate, nimeni n-o să se uite de două ori dacă zic că le fac eu, am fost la şcoala de *arte*…

— Doar chestiile lui Gouger? Sau şi altele?

— Doar el. Jur.

— Ha, am zis, privind peste umărul lui.

Imaginea era un Gouger clasic, un strat gros de vopsea neagră, cu doi băieţi care se luptau cu sălbăticie, în *sgraffito*[5] parcă. Prin ei trecea un zid de balcoane în creion, minuţioase, cu o scenă mititică, vie, care se desfăşura în fiecare. Probabil îi luase o veşnicie.

— De câtă vreme pui la cale asta?

— De ceva vreme.

Tiernan a clipit. Era foarte agitat.

— Ce-o să faci? O să…?

Ar fi trebuit să mă duc la Richard şi să îi spun toată povestea sau cel puţin să găsesc o scuză ca să scot munca lui Gouger din expoziţie (îl urmăreau duşmanii sau ceva de genul – dacă ziceam c-a făcut supradoză, i-ar fi creat mai multă faimă). Ca să fiu sincer, nici nu mi-a trecut prin cap. Totul mergea perfect, toată lumea implicată nu mai putea de fericire. Dacă dădeam din gură, stricam dispoziţia multora, din câte îmi dădeam seama, fără niciun rost. Şi să fi fost vorba despre morală, eram tot de partea lui Tiernan: nu avusesem niciodată ideea autoflagelantă a păturii de mijloc că să fii sărac şi găinar te face mai merituos, ca prin farmec, mai conectat la o sursă de adevăr artistic, mai real chiar.

În ceea ce mă privea, expoziţia era exact la fel ca în urmă cu zece minute. Dacă oamenii voiau să ignore lucrările perfecte din faţa ochilor ca să se concentreze pe iluzia gratificatoare din spatele lor, era problema lor şi nu a mea.

— Calmează-te, am spus.

Tiernan era în aşa hal, că să-l las cu ideea asta ar fi fost o cruzime.

— Nu voi face nimic.

— Nu?

— Jur pe roşu.

Tiernan a expirat lung, întretăiat.

— OK! OK! Uau! Mi-ai tras o sperietură! S-a îndreptat, s-a uitat la pictură, i-a atins partea de sus de parcă ar fi liniştit un animal speriat: Sunt bune, a zis. Sunt, nu?

— Ştii ce-ar trebui să faci, am spus. Să faci mai multe cu rugul. Să faci o serie.

Ochii lui Tiernan s-au luminat.

— Aş putea, a zis. Nu-i o idee rea, să ştii, de la crearea rugului la transformarea sa în cenuşă, în zori.

Şi s-a întors spre biroul lui, căutând hârtie şi creion, cu mintea deja lucrând la episod. L-am lăsat să lucreze.

După acel mic obstacol, expoziţia s-a întors la parcursul lin spre vernisaj. Tiernan a lucrat doar la seria cu rugul a lui Gouger, până când a ajuns să nu doarmă mai mult de câteva ore pe noapte, dar dacă-i observa cineva aspectul confuz şi jegos şi căscatul constant, nu avea niciun motiv să le conecteze cu imaginile pe care le furniza cu o regularitate triumfătoare. Am construit anonimitatea lui Gouger într-o enigmă cu tipar sub-Bansky, cu multe conturi de Twitter false care se certau în limbaj de net semi-analfabet dacă era sau nu tipul de la blocuri care o înjunghiase pe Mixie, fiindcă dacă era aşa, atunci Mixie îl căuta. Presa a muşcat momeala iar urmăritorii noştri s-au înmulţit exponenţial. Eu şi Tiernan am discutat, pe jumătate în serios, să dăm

de un *skanger*[6] autentic, care să devină chipul produsului, pentru suficienţi bani cât să-i susţină adicţia (bineînţeles că aveam nevoie de un dependent, pentru autenticitate maximă), dar am votat împotrivă, pentru că un drogat ar fi fost prea obtuz să fie de încredere. Mai devreme sau mai târziu, ar fi început să ne şantajeze sau să vrea control creativ, şi lucrurile ar fi degenerat.

Probabil ar fi trebuit să mă îngrijorez pentru ce s-ar fi întâmplat dacă lucrurile o luau razna – erau multe feluri în care se putea întâmpla, cu mine rasolind argoul pe contul de Twitter al lui Gouger, de exemplu, dar nu m-am îngrijorat. Grijile mi se păruseră mereu o risipă derizorie de timp şi energie. Era mult mai uşor să-ţi vezi de treabă şi să te ocupi de probleme când apăreau, dacă apăreau, şi, în mare parte, nu apăreau. Aşa că m-a luat complet prin surprindere când, cu o lună înainte de vernisaj şi cu doar patru zile înainte de noaptea aceea, Richard a aflat.

Tot nu ştiu cum. Ceva cu un apel telefonic, din câte am priceput (lipit de uşa biroului, uitându-mă la vopseaua albă, cu bătăile inimii crescând încetişor într-o pulsaţie incomodă la baza gâtului), dar Richard l-a izgonit pe Tiernan atât de repede şi cu o furie atât de visceralã, că n-am avut ocazia să vorbim. Apoi a venit la mine în birou şi am sărit într-o parte la timp, cât să nu mă trezesc cu uşa izbită în faţă, şi mi-a spus să dispar şi să nu mai vin până vineri, când avea să decidă ce va face cu mine.

O singură privire la faţa lui palidă, la gulerul mototolit, la maxilarul încleştat ca un pumn, şi am ştiut că nu era cazul să zic ceva, chiar dacă aş fi putut spune ceva coerent, înainte ca uşa să se izbească în urma lui, făcând hârtiile de pe biroul meu să zboare. Mi-am luat lucrurile şi am plecat, evitând ochii rotunzi şi lacomi ai lui Aideen, contabila, prin crăpătura uşii, şi încercând să păşesc uşor şi energic pe scări.

Mi-am petrecut următoarele trei zile plictisindu-mă, în principiu. Să povestesc cuiva ce păţisem ar fi fost o idioţenie, când exista şansa ca totul să se calmeze. Fusesem uluit de cât de furios era Richard. M-aş fi aşteptat să fie supărat, evident, dar dimensiunile furiei sale păreau complet denaturate şi eram convins că avusese o zi proastă şi că totul se va fi calmat când mă întorceam la muncă. Aşa că am stat acasă, în caz că mă vedea cineva prin oraş, când nu ar fi trebuit să ies. Nici măcar să sun pe cineva nu puteam. Nu îmi puteam petrece noaptea acasă la Melissa şi nici să o chem pe ea la mine, în caz că voia să mergem la muncă împreună, dimineaţa – magazinul ei se afla la doar cinci minute de galerie, aşa că, de obicei, mergeam împreună pe jos, după o noapte împreună, ţinându-ne de mână şi sporovăind ca nişte adolescenţi. I-am zis că sunt răcit, am convins-o să nu vină şi să aibă grijă de mine, să nu cumva să se îmbolnăvească şi ea, şi am mulţumit Cerului că nu era genul care să decidă că o înşelam. M-am jucat mult pe Xbox şi m-am îmbrăcat de muncă dacă ieşeam la magazin, să fie.

Din fericire, nu locuiam într-un loc în care să mă salut voios cu vecinii pe drum spre muncă, dimineaţa, un loc în care, dacă nu aş fi fost văzut într-o zi, ar fi apărut cineva la mine la uşă, cu prăjiturele, să se asigure că eram OK. Apartamentul meu era la parterul unui bloc din cărămidă roşie, din anii ’70, înghesuit între conace victoriene superbe, cu care făcea notă discordantă, într-o zonă foarte frumoasă a Dublinului. Strada era lată şi aerisită, străjuită de copaci vechi, enormi, ale căror rădăcini învolburau petice mari de trotuar, iar arhitectul avusese un minimum de decenţă şi îi băgase în seamă. Livingul meu avea ferestre imense, de la podea la tavan, şi uşi din sticlă pe două părţi, aşa că, vara, camera era o învălmăşeală glorioasă şi derutantă de soare şi umbre de frunze. În afară de momentul de inspiraţie, însă, făcuse o treabă de rahat: exteriorul era groaznic de utilitar, iar

coridoarele dădeau senzaţia halucinantă, liminală a unui hotel de lângă aeroport, cu dunga de covor maroniu care se întindea departe, dunga de tapet bej cu model, şi uşile ieftine din lemn de ambele părţi, şi nişele cu sticlă decorativă murdară care dădeau o lumină gălbuie, ca de caimac. Nu îmi vedeam niciodată vecinii. Auzeam câte o bufnitură surdă când cineva scăpa ceva pe podeaua de deasupra, şi o dată i-am ţinut uşa unui tip cu acnee care arăta ca un contabil şi care căra o mulţime de pungi M&S, dar, în afară de asta, aş fi spus că locuiesc singur în tot blocul. Nimeni nu putea observa, şi nici nu îi păsa nimănui că, în loc să merg la muncă, eram acasă, aruncând în aer clădiri virtuale şi inventând poveşti simpatice despre galerie, pe care să i le zic Melissei la telefon seara.

M-a cuprins panica de multe ori. Tiernan nu răspundea la telefon, nici măcar când am sunat de pe linia fixă, neînregistrată, aşa că nu ştiam dacă mă turnase, deşi lipsa contactului nu era semn bun. Mi-am zis că, dacă Richard plănuia să mă concedieze, ar fi făcut-o imediat, aşa cum procedase cu Tiernan. De obicei, asta avea sens şi mă calma, dar din când în când trăiam un moment (de obicei, la miezul nopţii, când deschideam brusc ochii la aşchia de lumină palidă care-mi mătura rău-prevestitor tavanul dormitorului când trecea o maşină pe afară) în care potenţialul întâmplării mă sufoca. Dacă-mi pierdeam slujba, cum aveam să ascund asta prietenilor, părinţilor, o, Doamne, *Melissei,* până îmi găseam altceva? De fapt, dacă nu găseam altceva? Toate firmele mari pe care le cultivasem cu mare atenţie aveau să remarce plecarea mea bruscă de la galerie, să remarce că vedeta expoziţiei de vară care stârnise atâta vâlvă dispăruse abrupt în acelaşi timp, şi atât îmi era: dacă voiam un job nou, trebuia să plec din ţară, şi nici asta nu m-ar fi ajutat prea mult. Şi, pe tema asta, oare eu şi Tiernan puteam fi arestaţi pentru fraudă? Nu vânduserăm niciun tablou al lui Gouger, slavă Cerului, şi nu pretinseserăm că le făcuse Picasso, dar obţinuserăm finanţări

pretinzând ceva fals, iar asta era, probabil, un delict…

Cum am mai zis, nu eram obişnuit să îmi fac griji, iar intensitatea acelor momente m-a uluit. Dacă privesc acum în urmă, mi-e uşor să le văd drept premoniţii adeverite, un semnal de alarmă animat de forţa propriei urgenţe şi apoi parazitat, uşor, dar fatal, de limitările minţii mele. Atunci le-am văzut doar ca pe nişte neplăceri, pe care nu aveam intenţia să le las să mă tulbure. După câteva minute de panică crescândă, mă ridicam, îmi şocam mintea afară din buclă cu 30 de secunde de duş foarte rece, mă scuturam ca un câine şi mă întorceam la orice făceam.

Vineri dimineaţă eram cam agitat, suficient cât să îmi ia câteva încercări să găsesc o ţinută care să transmită mesajul potrivit (sobru, plin de regrete, gata de muncă), şi în cele din urmă am ales un costum de tweed în nuanţe închise, cu o cămaşă albă, simplă şi fără cravată. Când am bătut la uşa lui Richard, eram încrezător. Nici măcar când a spus doar „Intră” nu m-am agitat.

— Eu sunt, am spus vârându-mi capul pe uşă.

— Da, ştiu. Stai jos.

Biroul lui Richard era un cuib rebel de antilope sculptate, dolari de nisip, printuri după Matisse, lucruri pe care le adunase din călătorii, toate într-un echilibru precar pe rafturi, alături de maldăre de cărţi. El răsfoia absent un morman de hârtii. Mi-am tras un scaun la birou, înclinat de parcă urma să ne uităm la broşuri împreună şi să găsim greşelile.

După ce m-am aşezat, a spus:

— Nu cred că trebuie să îţi explic despre ce e vorba.

Ar fi fost o mare greşeală să fac pe nevinovatul.

— Despre Gouger, am spus.

— Gouger, a confirmat Richard. Da. A luat o foaie din maldăr, s-a uitat la ea o secundă şi a lăsat-o. Când ai aflat?

Am strâns pumnii, sperând ca Tiernan să-şi fi ţinut gura.

— Acum câteva săptămâni. Două. Poate trei.

Fusese mai mult.

Richard s-a uitat la mine.

— Şi nu mi-ai zis.

Vocea lui era rece. Era încă furios, foarte furios. Nu îi trecuse deloc. M-am răstit:

— Aproape că ţi-am zis. Dar, când am aflat, deja era prea târziu, înţelegi? Chestiile lui Gouger erau publice, pe site, pe invitaţie – ştiu cert că a fost motivul pentru care cei de la *Sunday Times* au zis da, şi ambasadorul la fel.

Vorbeam prea repede, băteam din gură, mă făcea să par vinovat. Am încetinit.

— Nu mă puteam gândi decât că ar da de bănuit dacă ar dispărea atât de aproape de expoziţie.

Richard a închis ochii pentru o secundă.

— Nu am vrut să arunc răspunderea în braţele tale. Aşa că…

— Acum mi-ai pasat pisica. Şi ai dreptate, va da de bănuit.

— Putem drege totul. Sincer. Mi-am petrecut ultimele trei zile plănuind. Putem rezolva totul până diseară.

Noi, noi, eram încă o echipă.

— Mă ocup eu de invitaţi şi de critici, le explic că avem o mică modificare a prezenţei şi că ar fi bine să ştie. Le spun că Gouger s-a panicat, crede că duşmanii dau târcoale, trebuie să stea o vreme la locul lui. O să spun că suntem optimişti că-şi va rezolva problemele personale şi că îşi va readuce operele la noi, pentru că trebuie să le menţinem speranţa şi să îi dezamăgim doar treptat. O să spun că e un risc pe care ţi-l asumi când lucrezi cu oameni din acest mediu şi că ne pare rău că a ieşit prost, dar nu şi că i-am dat o şansă. Ar fi monştri să se lege de noi după asta.

— Te pricepi, a zis Richard, obosit.

Şi-a dat jos ochelarii şi şi-a masat rădăcina nasului cu arătătorul şi degetul mare.

— Trebuie. Trebuie să mă revanşez.

Nu a reacţionat.

— Vom pierde o parte din critici şi poate nişte invitaţi, dar nu suficienţi cât să conteze. Sunt convins că avem încă timp să oprim programul să ajungă la presă. Putem reface şi coperta, putem pune ansamblul cu canapeaua lui Chantelle pe ea…

— Totul era mult mai uşor de făcut cu trei săptămâni în urmă.

— Ştiu. Ştiu. Dar nu e târziu. Vorbesc eu cu presa, mă asigur că nu face tam-tam, explic că nu vrem să îl speriem de tot…

— Sau, a zis Richard, punându-şi ochelarii, am putea trimite un comunicat de presă în care să explicăm că am descoperit că Gouger e un impostor.

S-a uitat la mine, cu ochii albaştri şi blânzi căscaţi, fără să clipească.

— Păi, am zis cu grijă, încurajat de acel „noi”, însă era o idee superproastă şi trebuia să mă asigur că pricepea, am putea. Dar ar însemna, aproape sigur, să anulăm tot. Aş putea găsi o cale de a nuanţa, poate să subliniem faptul că i-am retras operele imediat ce am aflat, dar tot ne va face să părem creduli, iar asta va pune la îndoială restul…

— Bine, a zis Richard, întorcându-se şi ridicând mâna să mă oprească. Ştiu toate astea. Nu o să facem aşa. Doamne, cât mi-ar plăcea, dar nu o s-o facem. Du-te! Fă cealaltă chestie, toate lucrurile despre care ai povestit. Repede.

— Richard, am zis din inimă.

Privindu-l, am văzut oboseala care îi sfâşia trupul şi m-am simţit oribil. Richard se purtase mereu bine cu mine, oferind o şansă unui novice aşa ca mine, când femeia de la interviul final avea ani de experienţă. Dacă ştiam că avea să-l afecteze atât, nu aş fi permis niciodată lucrurilor să ajungă acolo.

— Îmi pare rău.

— Serios?

— Doamne, da. A fost ceva oribil. Doar că… sunt atât de bune, ştii? Voiam ca oamenii să le vadă. Să le expunem. M-am lăsat dus de val. N-o să mai fac aceeaşi greşeală niciodată.

— Bine. Asta e bine. Încă nu se uita la mine: Du-te şi dă telefoane!

— Rezolv eu. Jur.

— Sunt convins, a zis Richard pe un ton plat. Acum du-te!

S-a întors la aranjarea hârtiilor.

Am coborât pe scări la mine în birou, alergând, jubilând, deja conturând în minte furtuna de speculaţii şi ameninţări cu Apocalipsa de la urmăritorii contului de Twitter al lui Gouger. Richard era încă furios, dar avea să îi treacă după ce vedea totul reparat şi funcţional sau, cel mai târziu, după ce expoziţia ieşea minunat. Era mare păcat de lucrările lui Tiernan, dar nu vedeam altă urmare decât că aveau să prindă mucegai în atelierul lui, după asta, deşi nu excludeam nici posibilitatea să inventez ceva – dar putea oricând să facă altele.

Aveam nevoie de o halbă. De mai multe. De fapt, aveam nevoie să ies o noapte în oraş. Mi-era dor de Melissa – de obicei, petreceam măcar trei nopţi pe săptămână împreună –, dar aveam nevoie mai ales de băieţi, de mişţouri şi de dezbateri cretine, de una dintre sesiunile alea interminabile de care nu prea avusesem parte recent, în care toată lumea se prăbuşeşte dimineaţa pe canapeaua cuiva, după ce a mâncat tot ce avea în frigider. Aveam nişte haş mişto acasă, de care fusesem tentat să mă ating de câteva ori săptămâna aia, dar nu prea îmi plăcea să mă îmbăt sau să mă droghez când lucrurile nu mergeau bine, să nu-mi amplific senzaţiile neplăcute. Aşa că îmi păstrasem stocul pentru sărbătorirea finalului fericit, ca un gest de încredere că aşa va fi, şi avusesem dreptate.

Aşa că eram la pubul lui Hogan, ne uitam la plaje din Fiji pe telefon, ne întindeam când şi când să îl tragem pe Dec de meşe *(Luaţi mâna!)*. Nu plănuiam să pomenesc despre ce se întâmplase, dar eram ameţit şi plin de uşurare, şi, pe la a cincea halbă, m-am trezit spunând toată povestea şi sărind doar peste atacurile de panică nocturne, care, în retrospectivă,

mi se păreau mai prosteşti decât când le trăisem, şi adăugând floricele ici şi colo, de sanchi.

— Căcat cu ochi ce eşti! a zis Sean, la final, dar clătina din cap, zâmbind cam strâmb.

Am fost uşurat. Mi-a păsat mereu de părerea lui Sean, iar reacţia lui Richard mă lăsase cu o urmă de nelinişte.

— Tu eşti un căcat cu ochi, mi-a zis şi Dec, mai clar. Ar fi putut să se întoarcă împotriva ta.

— Chiar s-a întors împotriva mea.

— Nu. La modul serios. Ai fi putut să-ţi pierzi slujba. Poate să fii arestat.

— Dar nu am fost, am zis iritat.

Era ultimul lucru la care voiam să mă gândesc, iar Dec ar fi trebuit să se prindă.

— În ce lume trăiţi, de credeţi că le pasă copoilor de cine-a făcut o pictură, un tip necunoscut în trening sau un tip necunoscut cu pălărie din fetru?

— Expoziţia s-ar fi putut închide. Şeful tău ar fi putut trage obloanele.

— Dar n-a făcut-o. Chiar dacă ar fi făcut-o, nu era chiar sfârşitul lumii.

— Poate nu pentru tine. Dar puştii artişti? Iată-i punându-şi sufletele pe tavă, şi tu te pişi pe vieţile lor, de parcă ar fi o glumă…

— Cum m-am pişat eu?

— …era şansa lor, şi tu rişti totul ca să te distrezi…

— Să fim serioşi.

— Dacă o distrugeai, ei rămâneau blocaţi în mizeria aia pentru tot restul…

— Despre ce vorbiţi? S-ar fi putut duce la *şcoală,* în loc să tragă aracet pe nas şi să spargă oglinzile maşinilor. Ar fi putut să-şi ia *slujbe.* S-a terminat criza. Nu mai există niciun motiv pentru nimeni să stea în mizerie, dacă nu alege asta.

Dec se uita la mine cu ochii mari, de parcă tocmai mi-aş fi vârât un deget în nas.

— N-ai idee, omule.

Dec primise bursă la şcoală. Tatăl lui era şofer de autobuz, iar mama sa lucra la un Arnotts[7], şi niciunul nu fusese vreodată arestat sau dependent, aşa că nu avea mai multe în comun cu puştii de la expoziţie decât aveam eu, dar, ocazional, îi plăcea să adopte unghiul defavorizaţilor sorţii, când avea nevoie de o scuză ca să devină spilcuit şi plin de sine. Era încă supărat pentru faza cu meşele. Aş fi putut argumenta că el era dovada vie că propriile rahaturi sacrosante nu erau nimic mai mult – pentru că el nu se adăpostea într-o clădire abandonată, trăgând pe nas aburii ameţitori dintr-un spray cu vopsea furat, ci dedicase timp şi efort şi ajunsese să aibă o carieră excelentă în IT. QED[8], dar nu aveam chef să îi cânt în strună, nu în noaptea aia.

— E rândul tău.

— Chiar nu ai idee.

— Chiar e rândul tău. Te duci sau vrei să merg eu în locul tău, din cauza originilor tale lipsite de posibilităţi?

S-a mai uitat lung o clipă, dar i-am răspuns, şi în cele din urmă a clătinat ostentativ din cap şi s-a dus la bar. Nici măcar nu s-a obosit să o evite pe brunetă, de data asta. Nu că ea ar fi observat.

— Ce dracu'? am întrebat când a dispărut. Ce-a fost asta?

Sean a ridicat din umeri. Adusesem câteva pungi de alune cu ultimul rând – nu luasem cina, pentru că fusesem ocupat până târziu cu descâlcirea situaţiei lui Gouger – şi găsise una cu ceva dubios în ea. Acolo părea să se concentreze.

— Nu am făcut rău nimănui. Nu a *suferit* nimeni. Se poartă de parcă aş fi dat în *bunică-sa.*

Ajunsesem la momentul de sinceritate al serii. Mă aplecam peste masă, poate exagerat. Nu-mi dădeam seama.

— Şi uite cine vorbeşte, Isuse. A făcut şi el rahaturi. Suficiente.

Sean a ridicat din nou din umeri.

— E stresat, a zis prin alună.

— E mereu stresat.

— Zicea că ar vrea să se împace cu Jenna.

— Doamne, am spus.

Jenna era cea mai recentă fostă a lui Dec, o profesoară nebună, cu câţiva ani mai mare decât noi, care îmi mângâiase coapsa odată, pe sub o masă de pub. Când m-am uitat la el, uluit, mi-a făcut cu ochiul şi a scos limba la mine.

— Da. Urăşte să fie singur. Spune că e prea bătrân să se mai ducă la prime întâlniri şi nu se descurcă deloc cu porcăria aia de Tinder, nici nu vrea să fie tristul de patruj' de ani care-i invitat la cină doar din milă şi aşezat lângă tipa divorţată care-şi petrece noaptea plângându-se de fostul ei.

— Dar nu e cazul să se răzbune pe mine, am spus.

De fapt, îl vedeam foarte bine pe Dec ajungând exact aşa, dar ar fi fost din vina lui şi, din punctul meu de vedere, o merita.

Sean se lăsase pe spătar, se uita la mine cu o expresie poate amuzată, poate chiar interesată. Avusese întotdeauna un aer de detaşare confortabilă, de ins capabil să deţină controlul asupra oricărei situaţii – fără efort şi fără aroganţă. Mereu am crezut că asta se datora, cumva, morţii mamei sale, când avea patru ani, fapt pe care îl priveam cu un amestec de repulsie, stânjeneală şi respect, dar putea fi şi consecinţa dimensiunilor sale: în orice situaţie care implica alcoolul, Sean era mereu ultimul care să se îmbete.

Când nu a răspuns, am zis:

— Ce? Crezi şi tu că sunt vreun Fagin[9] care votează cu Thatcher?

— Sincer?

— Da, sincer.

Sean şi-a scuturat rămăşiţele de la alune din palmă.

— Cred că e o copilărie.

Nu-mi dădeam seama dacă să mă simt sau nu jignit – îşi bătea joc de jobul meu, mă asigura că nu

era mare lucru sau ce?

— Despre ce vorbeşti?

— Conturi de Twitter false, a zis Sean. Războaie imaginare între infractori. Chestii făcute pe la spatele şefului, cu sperând să iasă totul bine. Copilării.

De data asta, chiar am fost jignit. Măcar puţin.

— Pentru numele lui Dumnezeu. E rău destul că mă ceartă Dec! Nu-ncepe şi tu!

— Nu încep. Doar că… A ridicat din umeri şi a dat talpă berii: Mă însor în câteva luni, băi! Eu şi Audrey ne gândim să facem un copil anul viitor. Mi-e greu să mă entuziasmez că faci aceleaşi mizerii. Şi, când m-am încruntat, a adăugat: Faci asta de când te cunosc eu. Uneori eşti prins. De fiecare dată scapi. E aceeaşi poveste.

— Nu, nu. E… Am făcut o mişcare amplă cu braţul, care s-a încheiat cu un pocnet dramatic din degete.

Mi s-a părut o declaraţie completă, în sine, dar Sean încă mă privea cu severitate.

— E diferit de vremurile alea. Nu e la fel, nu e deloc la fel.

— Cum e diferit?

Am rămas interzis. Ştiam că era o diferenţă uriaşă şi simţeam că era lipsit de generozitate din partea lui Sean să îmi ceară să explic, după atâtea halbe.

— Nu contează. Uită c-am zis ceva.

— Nu-mi bat joc! Chiar întreb serios.

Nu se mişcase, dar era ceva nou şi acut pe chipul lui, o intensitate de neclintit, de parcă era ceva important ce voia de la mine. Şi am simţit nevoia obscură de a mă explica, de a-i povesti despre Melissa, despre faptul că aveam 28 de ani, despre firmele mari şi despre seriozitate, de a-i spune cum, ocazional, zilele astea – nu aş fi recunoscut în faţa lui Dec şi nici măcar Melissei nu îi pomenisem – îmi imaginam o casă înaltă, albă, în stil georgian, cu vedere spre Golful Dublin, pe mine şi pe Melissa sub una dintre cuverturile ei de caşmir, în faţa unui foc care trosnea, poate doi sau trei copii blonzi care

se rostogoleau cu un golden retriever pe o rogojină. Acum câţiva ani, imaginea mi-ar fi provocat un atac de panică. Acum nu mi se mai părea o idee proastă.

Nu eram în starea potrivită să-i descriu lui Sean epifanii incipiente, nu puteam nici măcar să pronunţ „epifanii incipiente”, dar am încercat.

— OK, am spus. OK. Toate celelalte dăţi despre care vorbeşti, ai dreptate, au fost copilării. Ca să râdem sau fiindcă voiam pizza gratis sau şansa de a o pipăi pe Lara Mulvaney. Dar nu mai suntem copii. Ştiu asta. Înţeleg. Adică, nu suntem nici tocmai *adulţi,* dar ne îndreptăm într-acolo, însă cui îi spun eu asta? Ştiu că râdem de tine, dar, să fiu sincer, ce aveţi tu şi Audrey mi se pare extraordinar. O să fii…

Mi-am pierdut şirul gândurilor. În bar era tot mai multă gălăgie şi acustica nu făcea faţă, sunetele se estompau într-un soi de murmur surd, bâlbâit.

— Da. Despre asta a fost vorba în povestea cu Gouger. Pentru asta a fost. Acum vreau chestii importante. Nu pizza gratis. Chestii reale. *Asta* e diferenţa.

M-am uitat la el plin de speranţă.

— Aha, a zis el, după o pauză prea lungă. Corect. Noroc, omule. Sper să obţii ce vrei.

Poate că a fost imaginaţia mea sau zgomotul tot mai puternic din jur, dar mi s-a părut distant, aproape dezamăgit, deşi de ce ar fi fost? Chiar părea mai departe, de parcă făcuse intenţionat câţiva paşi în urmă într-un pasaj lung, deşi eram convins că era de la băutură.

Partea pe care nu o pricepea şi mă frustra era că treaba cu Gouger chiar fusese despre schimbările alea – cu cât mergea mai bine expoziţia, cu atât mai multe şanse aveam la firmele mari, îmi puteam permite un loc cu atât mai bun pentru mine şi Melissa, şi tot aşa –, dar înainte să găsesc calea de a articula toate astea s-a întors Dec cu halbele.

— Ştii ce eşti? m-a întrebat, punându-le pe masă şi reuşind să verse doar niţel.

— E un căcat cu ochi, a zis Sean, aruncând un coaster peste ce se vărsase.

Momentul intens dispăruse. Revenise la vechiul tip placid şi relaxat.

— Am decis asta deja.

— Nu. Îl întreb pe el. Ştii ce eşti?

Dec rânjea, dar nota se schimbase. Avea o licărire labilă, imprecisă.

— Sunt un prinţ între oameni, am spus, crăcănându-mă pe scaun şi rânjind şi eu.

— Asta e. A arătat triumfător spre mine, de parcă marcase un punct. Despre asta vorbesc. Când nu i-am continuat ideea, a întrebat, trăgându-şi scaunul mai aproape de masă şi pregătit de luptă: Ce-aş fi păţit eu dacă făceam o prostie ca asta la muncă?

— Ai fi fost dat afară în şuturi.

— Exact. Aş fi sunat-o pe mama şi aş fi întrebat-o dacă mă puteam muta înapoi acasă până primeam o slujbă nouă şi îmi permiteam iar să plătesc chirie. Tu de ce nu eşti în situaţia asta?

Sean a oftat din greu şi a dat peste cap o treime din halbă. Cunoşteam amândoi starea aia a lui Dec: urma să continue să mă înţepe, tot mai agresiv, ţac, ţac, ţac, până când ori mă atingea, ori se îmbăta suficient cât să fim nevoiţi să îl trântim într-un taxi şi să-i dăm şoferului adresa lui şi banii de cursă.

— Pentru că eu sunt fermecător, am zis.

Era adevărat. Oamenii tindeau să mă placă, iar asta mă scotea din încurcături – dar era complet pe lângă, şi o spuneam doar ca să îl enervez.

— Iar tu nu eşti.

— Nu, nu, nu. Ştii de ce? Pentru că tu nu plăteşti chirie. Ai tăi ţi-au cumpărat coşmelia.

— Nu-i adevărat. Ei au plătit avansul. Eu achit ipoteca. Ce-are asta cu…

— Şi dacă ai avea într-adevăr probleme, ţi-ar plăti ei ipoteca luni în şir, nu?

— Nu am idee. Nu am avut nevoie…

— Ah, ar face-o. Tati şi mami sunt adorabili.

— Nu *ştiu.* Şi ce dacă?

— Aşadar – şi Dec arăta spre mine, încă zâmbind, un zâmbet care ar fi putut trece drept prietenos, dacă nu aş fi ştiut mai bine – aşadar, de-

aia nu ţi-a arătat şeful tău uşa. Pentru că nu ai fost disperat. N-ai intrat în panică. Ai ştiut că, indiferent ce s-ar întâmpla, ţi-ar fi bine. Aşa că ţi-a fost.

— Mi-a fost *bine* pentru că mi-am cerut scuze şi i-am spus cum pot rezolva. Şi pentru că mă pricep la ce fac şi nu vrea să mă piardă.

— Exact ca în şcoală.

Dec chiar era chitit împotriva mea: se apleca peste masă, spre mine, uitând de halbă. Sean îşi scosese telefonul şi citea ştirile.

— Ca atunci când am furat noi doi peruca domnului McManus. Amândoi. Amândoi am fost şi văzuţi. Amândoi am fost duşi la Armitage, nu? Şi ce-am păţit?

Mi-am dat ochii peste cap. Nu ştiam, de fapt. Îmi aminteam că ne aplecaserăm peste balustrade ca să agăţăm peruca, îmi aminteam behăitul panicat al lui McManus pierzându-se sub noi, în timp ce noi alergam, râzând, iar peruca atârna de undiţa tatei, dar nu îmi aminteam ce se întâmplase apoi.

— Nici măcar nu îţi aminteşti.

— Nu îmi *pasă.*

— Am fost *suspendat.* Trei zile. Tu ai primit detenţie. O zi.

— Serios?

L-am privit uimit. Deja mă săturasem. Se scurgea aerul din balonul meu de fericire şi uşurare şi simţeam că meritam mai mult, după săptămâna avută.

— Asta s-a întâmplat acum 14 *ani.* Eşti încă supărat?

Dec mă ameninţa cu degetul şi clătina din cap.

— Nu asta e ideea. Ideea e că tu ai primit una la palmă, iar băiatul cu bursă a luat bătaie. Nu, ascultă-mă când vorbesc, mi-a zis când m-am dat înapoi pe scaun, cu ochii în tavan. Nu spun că Armitage a făcut asta din răutate. Spun că eu m-am dus la el îngrozit că o să fiu exmatriculat, trimis la căcatul ăla de şcoală comunitară. Tu te-ai dus la el ştiind că, dacă erai exmatriculat, mami şi tati aveau să găsească altă şcoală minunată. Aia a fost diferenţa.

Vorbea tot mai tare. Bruneta îşi pierdea interesul – prea multă electricitate în aerul din jur, prea multă ironie, şi eu eram total de acord.

— Aşadar, a zis Dec, ce eşti?

— Nici măcar nu mai ştiu despre ce *vorbeşti.*

— Termină odată, a zis Sean, fără să ridice privirea din telefon. Pentru Dumnezeu.

Dec a zis:

— Eşti un puţoi norocos, asta eşti. Atât. Doar un puţoi norocos.

Căutam o replică deşteaptă, când, dintr-odată, m-a prins, cald, irezistibil, ca un curent termal: avea dreptate. Spunea adevărul absolut şi nu aveam de ce să mă enervez, pentru că era o mare bucurie. Am inspirat cel mai adânc din ultimele zile şi am expirat râzând.

— Da, sunt, am zis. Exact asta sunt. Un ticălos cu noroc.

Dec se uita la mine. Nu terminase. Se gândea unde să lovească iar.

— Amin, a zis Sean, punând telefonul jos şi ridicând halba. Pentru puţoi norocoşi şi pentru puţoi şi atât, a zis, înclinând-o spre Dec.

Am început să râd iar şi am ciocnit şi, după o clipă, Dec a râs mai tare decât noi şi a ciocnit cu amândoi şi ne-am întors la contradicţiile privind vacanţa.

Eliminasem deja ideea de a-i duce la mine, însă. Când Dec era în dispoziţia asta devenea imprevizibil şi agresiv – nu era suficient de curajos să dezlănţuie un dezastru, dar tot nu aveam chef. Lucrurile păreau un pic precare, le tremurau încheieturile, de parcă nu trebuiau împinse prea departe. Voiam să mă întind pe canapea, să-mi fumez haşişul şi să mă topesc într-o baltă de chicote, nu să îl supraveghez pe Dec, în timp ce îmi scotocea prin living, adunând chestii de folosit într-un joc de bowling la mişto, în timp ce eu încercam să nu privesc lucruri fragile, ca să nu îi dau idei. Încă mi se părea, în adâncul meu, că la 28 de ani ar fi trebuit să depăşeşti asemenea momente, iar dacă

Dec ar fi putut, el şi Sean ar fi mers cu mine acasă, şi… şi… şi…

După aceea, lucrurile se înceţoşează iar. Îmi amintesc că mi-am luat la revedere de la ei în faţa barului, la ora închiderii, îmi amintesc de oameni gălăgioşi care se certau unde să meargă mai departe, de capete care se aplecau peste brichete, de fete care cloncăneau pe tocuri, de semne de taxi luminate în galben care treceau pe lângă noi.

— Uite ce, îmi spunea Dec, cu o sinceritate hiperconcentrată, ca la beţie, serios, fără scheme. Eu sunt încântat c-a mers treaba. Sincer. Eşti un tip bun. Toby, sunt serios, sunt foarte bucuros că…

Ar fi continuat aşa la infinit, dar Sean a făcut semn unui taxi şi l-a condus pe Dec înăuntru, cu mâna între omoplaţi, apoi mi-a făcut un semn din cap şi din mână şi a plecat spre Portobello şi spre Audrey.

Aş fi putut lua şi eu un taxi, dar era o noapte plăcută, liniştită, răcoroasă, care-mi promitea mai multă primăvară dimineaţa. Eram beat, dar mă ţineam pe picioare. Acasă însemna mai puţin de jumătate de oră de mers. Şi muream de foame: voiam ceva la pachet, ceva picant şi imens. Mi-am încheiat haina şi am început să merg.

Un jongler cu flăcări, la capătul Grafton Street, îşi făcea spectatorii să aplaude ritmic, şi tipi beţi urlau încurajări sau distrageri neinteligibile. Un tip fără adăpost se ghemuise pe un prag, înfofolit într-un sac de dormit albastru. Cât mergeam, am sunat-o pe Melissa. Nu se ducea la culcare până nu ne sunam de noapte bună şi nu voiam să o ţin trează, şi oricum nu puteam aştepta până acasă.

— Mi-e dor de tine, am zis, când a răspuns. Eşti minunată.

A râs.

— Şi tu eşti minunat. Unde eşti?

Sunetul vocii ei m-a făcut să îmi lipesc telefonul de ureche.

— Stephen’s Green. Am fost la barul lui Hogan cu băieţii. Acum merg acasă pe jos şi mă gândesc

cât eşti de minunată.

— Vino la mine.

— Nu pot. Sunt beat.

— Nu îmi pasă.

— Nu. Încă duhnesc a băutură şi o să-ţi sforăi în ureche, iar tu o să-mi dai papucii şi o să-ncepi să ieşi cu vreun miliardar cu vorbă dulce, care deţine un dispozitiv ce îi purifică sângele când vine acasă de la bar.

— Nu cunosc niciun miliardar cu vorbă dulce. Promit.

— Ah, ba da. Sunt mereu acolo. Doar că nu atacă dacă nu au ocazia. Sunt ca ţânţarii.

A râs iar. Sunetul m-a încălzit. Nu mă aşteptasem să se bosumfle sau să îmi închidă pentru că o neglijasem, dar blândeţea ei era doar un alt memento că Dec avea dreptate şi că eram foarte norocos. Mi-am adus aminte cum ascultam, cu o uimire uşor automulţumită, poveştile lui despre drame cu foste, despre persoane care se încuiau înăuntrul sau în afara diverselor locuri puţin probabile, în timp ce toată lumea suspina şi/sau striga şi/sau implora. Melissa nici nu ar fi putut să se gândească la aşa ceva.

— Pot să vin la tine mâine? Imediat ce sunt din nou om?

— Sigur! Dacă e din nou frumos afară, putem lua prânzul în grădină şi putem adormi la soare, ca să sforăim împreună.

— Tu nu sforăi. Scoţi zgomote mici, fericite, torcătoare.

— Câh, ce atrăgător!

— Da, e minunat. Eşti minunată. Am zis deja că eşti minunată?

— Eşti beat, prostuţule.

— Ţi-am zis.

Adevăratul motiv pentru care nu voiam să merg la ea – pentru că, de fapt, voiam mult, dar motivul pentru care nu mergeam – era, fireşte, că eram suficient de beat să îi povestesc despre episodul Gouger. Nu eram îngrijorat că m-ar fi părăsit sau

alte consecinţe extreme, dar ar fi supărat-o, iar mie îmi păsa mult de ceea ce o supăra pe Melissa.

Voiam însă cât puteam primi înainte să închid.

— Cine a cumpărat fotoliul steampunk?

— Ah, Toby, să-i fi văzut! Un cuplu la vreo 40 de ani, îmbrăcaţi în echipament de club de yachting, ea cu una dintre bluzele alea Breton, în dungi, nici n-ai fi crezut. Eu m-am gândit că vor, *poate,* o pătură, dacă nu li se păreau culorile prea vii, dar ei s-au dus direct la fotoliu. Cred că le amintea de ceva: se tot uitau unul la altul şi râdeau şi, după vreo cinci minute, au hotărât că nu le pasă dacă se potriveşte cu ce au în casă. Că îl vor. Ador când oamenii fac lucruri neaşteptate.

— Sărbătorim mâine. Aduc prosecco.

— Da! Adu din cel de care am băut ultima dată… Un căscat a luat-o prin surprindere. Scuze, nu e din cauza ta! Doar că sunt…

— E târziu. Nu ar fi trebuit să aştepţi după mine.

— Nu mă deranjează. Îmi place să îţi spun noapte bună.

— Şi mie. Acum, la culcare. Te iubesc.

— Şi eu te iubesc. Noapte bună.

Mi-a trimis un sărut.

— Noapte bună.

Nu ştiu de ce, dar asta e greşeala – nu tocmai o greşeală, serios, căci de ce ar fi rău să bei câteva beri într-o seară de vineri, după o săptămână stresantă, ce este rău în a dori ca fata iubită să creadă numai de bine despre tine? – dar asta e alegerea la care mă întorc iar şi iar, trăgând de ea compulsiv, de parcă aş putea-o cumva coji şi arunca: un shot de whisky mai puţin cu băieţii, o halbă în minus, un sandvici la birou, când recompuneam programul expoziţiei, şi aş fi fost suficient de sobru cât să am încredere să merg la ea. M-am gândit atât de mult la noaptea aia de ce-ar-fi-fost-dacă, încât îi cunosc fiecare moment: aş fi luat-o în braţe în clipa în care deschidea uşa, *Felicitări, ştiam că poţi!,* ea ghemuită în pat, respirând uşor, cu părul gâdilându-mi bărbia, un *brunch* leneş, de

sâmbătă, în cafeneaua noastră preferată, o plimbare pe lângă canal, să vedem lebedele, cu Melissa legănându-ne mâinile unite. Mi-e dor de asta atât de feroce, de parcă ar fi ceva real şi solid şi de neînlocuit, dar am pus totul undeva şi nu îmi amintesc unde, iar dacă aş şti cum, l-aş putea recupera şi ţine în siguranţă.

— Nu ai închis.

— Nici tu.

— Noapte bună. Somn uşor.

— Noapte bună.

Mai multe sărutări.

Baggot Street era scăldată în tăcere şi aproape pustie, şiruri lungi de case masive, în stil georgian, fabuloasele răsuciri în fier forjat ale felinarelor stradale. Tic, tic, tic, un lanţ de bicicletă, roţi care mă urmăreau, un tip înalt, cu pălărie, care stătea foarte drept, cu braţele încrucişate la piept. Doi oameni care se sărutau într-un cadru de uşă, căderea părului verde, moale, un foşnet de liliac. Cred că luasem mâncare indiană de undeva, deşi nu ştiu de unde, pentru că aerul din jurul meu mirosea a coriandru şi fenicul şi îmi lăsa gura apă. Strada mi se părea caldă, ciudată şi foarte mare, plină de o încântare straniu codificată. Un bătrân cu barbă şi bască, dansând singur, cu degetele desfăcute, printre copacii înalţi ai scuarului central. O fată, vizavi, mergând repede, cu haina neagră rotocol în jurul gleznelor, cu capul în telefonul care lucea alb-albastru în mâna ei, ca o nestemată din poveşti. Lumini delicate, prăfoase, o sclipire aurie la o ferestruică înaltă. Apă întunecată sub podul de peste canal. Sclipiri şi curgere.

Cred că am ajuns acasă fără niciun incident, deşi cum pot să ştiu ce se întâmpla dincolo de câmpul meu vizual periferic, cine mă urmărea din prag, ce se desprinsese din umbră să se ia cu paşi mărunţi după mine? Dar cred că am ajuns acasă fără niciun semnal de avertizare. Cred că mi-am consumat mâncarea indiană şi m-am uitat la ceva pe Netflix (deşi oare nu eram prea beat să pot urmări o

intrigă?) sau poate că m-am jucat pe Xbox (deşi pare puţin probabil, fiindcă eram sătul de el). Cred că am uitat să pornesc alarma – deşi locuiam la parter, mă oboseam doar în jumătate din timp. Fereastra bucătăriei era niţel slăbită, iar dacă vântul bătea în direcţia nepotrivită, zăngănea şi făcea alarma să urle isteric. La un moment dat, cred că m-am schimbat în pijama şi am căzut într-un somn ca după beţie.

M-a trezit ceva. La început, nu am fost sigur ce. Am amintirea limpede a unui zgomot, un trosnet sec, dar nu îmi dădeam seama dacă fusese în visul meu (un tip de culoare, înalt, cu freză rasta şi o placă de surf, râzând şi refuzând să îmi spună ceva ce voiam să aflu) sau în afara lui. Camera era întunecată şi doar licărul slab al felinarelor dădea contur perdelelor. Am stat nemişcat, cu ultimele rămăşiţe de vis încă în mine, şi am ascultat.

Nimic. Şi apoi: sunetul unui sertar care se închidea sau se deschidea, de cealaltă parte a peretelui, în living. Un pocnet slab.

Mai întâi, am crezut că erau băieţii, Dec, care se strecurase în casă, ca să se răzbune pentru faza cu meşele, pentru că o dată, în facultate, eu şi Sean îl treziserăm cu fundurile goale apăsate pe geamul lui, dar Dec nu avea cheie. Părinţii mei aveau şi poate că îmi făceau o surpriză, dar sigur puteau aştepta până dimineaţă. Melissa? Nu mai avusese răbdare? Dar ei nu îi plăcea să iasă singură noaptea. Însă o parte animalică a mea ştia. M-am ridicat în capul oaselor, cu inima bătându-mi deja nebuneşte.

Dinspre living s-a auzit un murmur slab. O fulgerare de lanternă pe sub uşa dormitorului.

Pe noptieră aveam un suport de lumânare pe care-l adusese Melissa de la butic, cu câteva luni în urmă, un obiect frumos, făcut să arate ca balustradele din fier forjat negru ale caselor vechi din Dublin: o tulpină spic de orz şi volute *fleur-de-lis* graţioase în vârf, cu mijlocul ascuţit să poată ţine lumânarea (conţinea un ciot de ceară topită, după o

noapte cu vin şi Nina Simone petrecută în pat). Nu îmi amintesc cum m-am ridicat, dar eram în picioare, cu mâinile în jurul suportului, încercându-i greutatea şi pipăindu-mi încet drumul spre uşa dormitorului. Mă simţeam ca un idiot, când era evident că nu se întâmpla nimic rău. Aş fi îngrozit-o pe săraca Melissa, Dec n-ar fi încetat să spună povestea…

Uşa de la living era pe jumătate deschisă şi o rază de lumină se mişca prin întuneric. Am lovit uşa cu suportul şi am izbit întrerupătorul, iar încăperea s-a luminat atât de brusc, că am clipit jumătate de secundă înainte să văd.

Livingul meu, cu ceaşca de espresso de dimineaţă încă pe măsuţa de cafea, cu hârtii împrăştiate pe podea, sub sertare deschise, şi doi tipi, ambii cu bluze de trening trase peste gură şi şepci trase peste ochi, încremeniţi, uitându-se la mine. Unul era întors spre uşa dinspre curtea interioară şi ţinea stângaci laptopul meu. Celălalt se întindea în spatele televizorului, după suportul de perete, cu lanterna încă în cealaltă mână. Erau atât de nepotriviţi în spaţiu, că păreau ridicoli, suprapuşi, ca o fotografie prelucrată prost în Photoshop.

După prima secundă de uimire am urlat „Ieşiţi afară!”. Furia mi-a lovit corpul, ca un combustibil de rachetă, nu mai simţisem aşa ceva, ce neobrăzare crasă aveau ticăloşii, să intre aşa în casa mea!

— Afară! Ieşiţi dracului afară!

Atunci mi-am dat seama că nu fugeau spre uşă, iar lucrurile au devenit confuze, nu ştiu cine a făcut prima mişcare, dar dintr-odată tipul cu lanterna străbătuse deja jumătate din spaţiu spre mine, iar eu îl atacam. Cred că l-am pocnit zdravăn în cap cu suportul de lumânare, dar inerţia ne-a dezechilibrat pe amândoi şi ne-am prins unul de altul. Duhnea a transpiraţie şi a ceva ciudat şi lăptos – uneori prind un iz în vreun magazin şi îmi vine să vomit, fără să ştiu de ce. Era mai puternic decât mă aşteptasem, vânos şi alunecos, m-a prins de braţul în care ţineam suportul şi nu l-am mai putut lovi, ci izbeam cu

pumnul în stomacul lui, furios, scurt, dar n-aveam spaţiu să lovesc cu forţă, pentru că eram prea aproape. Degetul lui mare mi-a împuns ochiul, am ţipat şi ceva m-a lovit în falcă, o lumină albăstruie presărată peste tot. Cădeam.

Am aterizat pe podea, pe spate. Îmi curgeau ochii şi nasul, gura mi se umplea de sânge, pe care l-am scuipat. Îmi luase limba foc. Cineva urla *pizdă proastă!* – mă sprijineam în coate şi mă împingeam în spate, departe de ei, cu picioarele, *crezi că eşti grozav, băi?* şi încercând să mă ridic, sprijinindu-mă de braţul canapelei şi…

Cineva mă lovea cu piciorul în stomac, *te sparg, nenorocitule* – am reuşit să mă rostogolesc, vomitând spasmodic, dar loviturile nu se mai opreau, acum într-o parte, solide, sistematice. Nu simţeam durere, nu tocmai, ci era altceva, un sentiment cumplit şi ascuţit de ceva nelalocul lui. Nu puteam să respir. Mi-am dat seama, cu o claritate teribil de detaşată, că s-ar putea să mor, că trebuiau să se oprească sau ar fi fost prea târziu, dar nu reuşeam să le spun lucrul acela extraordinar de important…

Am încercat să mă îndepărtez, pe burtă, cu degetele înfipte inutil. O lovitură în fund mi-a trântit capul în covor, şi alta, şi alta. Un hohot de bărbat, înalt, amplificat, triumfător.

De undeva:

…cineva?

Nu, sau au…

Mă uit.

…iubită.

Râsul, iar, râsul acela, cu o lăcomie nouă. *Ah, da, omule.*

Nu îmi aminteam dacă Melissa era sau nu acolo. Un nou val de groază m-a făcut să mă împing iar de jos, dar nu am reuşit, aveam braţele moi ca nişte panglici, fiecare respiraţie era o fornăială dură, densă, prin sânge şi muci şi fibre de covor. Loviturile încetaseră. Imensitatea uşurării mi-a luat şi ultima fărâmă de forţă.

Zgomote de efort, zgârieturi. Suportul de lumânare s-a rostogolit sub un scaun răsturnat. Nici măcar nu mă gândeam să mă întind după el, dar cumva, ceva s-a aprins în creierul meu ameţit, *noapte bună, somn uşor,* Melissa, în siguranţă la ea acasă, slavă Cerului – lumina îmi rănea ochii. Obiecte rostogolite, iar şi iar. Modelul verde, geometric, al draperiilor, se întindea în sus, într-un unghi diform, dispărea, apărea, dispărea…

Gata!

…are vreo…

…naibii! Să mergem!

Stai aşa, e?

O ceaţă întunecată s-a apropiat. O lovitură puternică în coaste şi m-am făcut ghem, tuşind, lovind slab să mă apăr de următoarea, dar n-a venit. În schimb, o mână înmănuşată mi-a apărut sub ochi şi s-a încârligat pe suportul de lumânare, iar eu am avut timp să mă întreb, ameţit, ce voiau cu ăla, înainte ca o explozie imensă, fără zgomot, să amortizeze aerul, şi totul a dispărut, totul. Nu ştiu cât timp am fost fără cunoştinţă.

Niciuna dintre părţile următoare nu se leagă. Tot ce îmi amintesc sunt momente izolate, ca nişte diapozitive, cu aceeaşi senzaţie atemporală, fără nimic decât beznă între ele, şi clicul dur al unuia care dispare, doar pentru a fi schimbat cu următorul.

Covorul aspru pe faţa mea şi durere peste tot. Durerea era uluitoare, îmi tăia respiraţia, dar nu mi se părea importantă şi nici legată de mine, ce conta era partea groaznică: eram orb, complet orb, şi nu puteam

clic!

încercam să mă împing de pe podea, dar braţele îmi tremurau ca la o criză, mi-au cedat şi am căzut pe covor, cu faţa în jos

clic!

atingeri lunatice, pete de roşu pe material alb, miros puternic, metalic, de sânge

clic!

în patru labe, vomitând, lichid cald pe degetele mele

clic!

bucăţi de porţelan albastre, împrăştiate (în retrospectivă, cred că erau rămăşiţele ceştii mele de espresso, dar atunci mintea nu îmi funcţiona aşa, nimic nu avea sens sau miez, nimic nu era ceva, doar că)

clic!

mă târam pe un câmp de resturi infinit, care se schimba şi trosnea, cu genunchii alunecând, cu ochii fierbând

clic!

coridorul, întinzându-se kilometri, maro şi bej, şi pulsând. O frântură de mişcare, departe, în capăt, ceva alb

clic!

mă ţineam de perete, împleticindu-mă spasmodic, de parcă mi-ar fi fost dereglate toate încheieturile. Un zgomot teribil, ca un croncănit, venea de undeva, ritmic şi impersonal. Am încercat să merg mai repede, să scap, înainte să mă atace, dar nu am reuşit să ies din mişcarea lentă, de coşmar, şi era acolo, în urechile mele, în spatele meu, în jurul meu (şi acum fireşte că sunt convins că era propria respiraţie, dar atunci et cetera et cetera)

clic!

lemn maroniu, o uşă. O zgâriam cu unghiile, un geamăt răguşit care nu forma cuvinte

clic!

o voce de bărbat care cerea ceva, urgent, faţa unei femei îngrozite, cu gura căscată, cu un halat roz, în carouri, şi apoi unul din picioare mi s-a lichefiat, orbirea a revenit în forţă şi eu am dispărut.

2

După aceea, a urmat o perioadă lungă – vreo 48 de ore, din câte pot eu reconstitui evenimentele – în care nimic nu avea sens. Evident, sunt bucăţi mari de întuneric de când eram inconştient şi sunt la curent cu ideea că este posibil să nu aflu niciodată ce s-a petrecut atunci. Mi-am întrebat mama, o dată, dar ea s-a albit, a strâns din buze şi a zis „Nu pot, Toby", şi ăla a fost sfârşitul discuţiei.

Chiar şi după ce am început să mă trezesc, când şi când, amintirile mele sunt doar fragmente dislocate, fără nicio ordine. Oameni care lătrau la mine, cerându-mi lucruri. Uneori, încercam să fac ce îmi cereau – *strânge-mă de mână,* îmi amintesc, şi *deschide ochii* – ca să îi mulţumesc şi să mă lase în pace, dar uneori îi ignoram şi plecau, în cele din urmă. Mama se ghemuia într-un scaun din plastic, cu părul blond-argintiu desprins şi un cardigan verde alunecându-i de pe un umăr. Arăta groaznic, iar eu voiam să o cuprind cu braţul şi să îi spun că totul va fi bine, că se agita degeaba, că tot ce făcusem fusese să sar din copacul bunicilor şi să îmi rup glezna; voiam să o fac să râdă, până când umerii ei înguşti şi rigizi se relaxau, dar tot ce reuşeam era un zgomot stângaci, un soi de mârâit, care o făcea să se arunce spre mine, de pe scaun, cu gura căscată, *Toby oh dragule poţi să* – şi apoi iar se lăsa întunericul. Mâna mea, cu un aranjament voluminos, şocant, de ace şi tuburi şi bandaje, ataşat de dosul ei, înfipte adânc în carnea mea, ca un soi de parazit grotesc. Tatăl meu se sprijinea de un perete, nebărbierit, cu pungi sub ochi, suflând într-un pahar din hârtie. Un animal se plimba în tăcere de colo până colo, prin faţa lui, o creatură arămie, cu muşchi alungiţi, care arăta ca un soi de câine sălbatic, poate un şacal, dar nu mă puteam concentra pe el suficient de bine să fiu sigur. Tata nu părea să-l fi remarcat şi m-am gândit că poate trebuia să îl avertizez, însă asta ar fi părut prostesc,

când era posibil să fi adus animalul chiar el, ca să mă înveselească, deşi nu prea reuşea, dar poate că mai târziu avea să se ghemuiască pe patul meu şi asta m-ar fi ajutat să mă împac, oarecum, cu durerea, care era atât de imensă, de difuză, că mi se părea un element intrinsec aerului, ceva firesc, care fusese mereu acolo şi nu avea să plece niciodată. Şi totuşi, nu asta e amintirea mea cea mai vie din acele prime câteva zile, nu durerea. Ce îmi amintesc este senzaţia că eram separat metodic în fâşii de trup şi minte, ca un tifon ud, şi că nu puteam face nimic să mă opun.

Când părţile mele au reuşit să se reasambleze, relativ, într-o oarecare măsură şi formă, era noapte. Eram întins pe spate, pe un pat incomod, într-o cameră necunoscută, cu o parte separată de o perdea lungă, deschisă la culoare. Era mult prea cald. Aveam buzele uscate. Îmi simţeam gura parcă încleiată de lut uscat. Una din mâinile mele era legată de un tub care urca spre o zonă întunecată. Obloanele se loveau unele de altele, din cauza curentului. O maşină scotea un bip slab şi regulat.

Puţin câte puţin, mi-am dat seama că eram într-un spital. Părea o idee bună, ţinând cont de durerea pe care o simţeam. Peste tot. Epicentrul părea să fie un loc din spatele tâmplei mele drepte care mi se părea plin până la refuz cu o materie întunecată, hidoasă, lichidă, care pulsa şi care mă făcea să îmi fie prea teamă să îmi ating capul.

După ce am simţit prima oară groaza, aceasta doar a sporit, fără încetare. Inima îmi bătea cu atâta disperare, încât am crezut că o să se oprească. Gâfâiam ca un alergător şi fiecare respiraţie îmi stârnea un junghi în partea stângă, ceea ce făcea spaima şi mai acută. Ştiam că exista un buton pe undeva, unul, pe care îl puteam apăsa ca să chem o asistentă, dar nu îmi puteam permite să o fac: dacă avea să-mi dea ceva să mă adoarmă şi după aceea nu aş mai fi reuşit să mă trezesc?

Am zăcut o vreme nemişcat, apucând cuvertura în pumni şi chinuindu-mă să nu ţip. Raze subţiri de

lumină cenuşie se strecurau printre obloanele ferestrei. Undeva, dincolo de perdeaua unui pat, plângea o femeie, tăcut, dar cumplit.

La baza fricii mele se afla faptul că nu aveam idee cum ajunsesem acolo. Îmi aminteam ceva despre pubul lui Hogan şi despre Sean şi Dec, despre cum mersesem pe jos acasă şi îi trimisesem pupici prin telefon Melissei… sau oare se întâmplase în altă seară? Apoi nimic. Dacă încercase cineva să mă omoare – şi cu siguranţă aşa părea şi aproape reuşise –, ce îl împiedica să vină după mine aici, ce îl împiedica să se afle chiar acum după perdea? Eram slăbit, tremuram, mă durea, aveam tuburi şi Dumnezeu mai ştia ce înfipt în mine, deci nu eram de mare folos împotriva unui ucigaş nemilos şi hotărât. Obloanele au pârâit şi un spasm de teamă aproape că m-a făcut să sar din pat.

Nu ştiu cât am zăcut acolo, încercând din greu să mă târăsc disperat printre rămăşiţele distruse ale minţii mele. Femeia din celălalt pat încă plângea, iar asta mă liniştea puţin: cât timp continua să plângă, eram sigur că nu se strecura nimeni de partea ei de perdea. Eram aproape de lacrimi şi eu când am reuşit să capturez o imagine a livingului meu, a luminii bruşte, a celor doi tipi care mă priveau încremeniţi.

Poate sună ciudat, dar mi s-a părut o uşurare imensă. Mă bătuseră nişte hoţi. I se putea întâmpla oricui, iar acum se terminase şi eu eram în siguranţă. Nu mă puteau urmări şi găsi aici, în spital, ca să termine treaba. Tot ce trebuia să fac era să stau întins şi să mă fac bine.

Încetişor, inima mi s-a calmat. Cred că am şi zâmbit în beznă. Aşa de convins eram, înţelegeţi, aşa de sigur că se terminase totul.

Dimineaţă, a venit să mă vadă un doctor. Eram treaz, mai mult sau mai puţin – nivelul de zgomot de pe coridor crescuse progresiv de ceva vreme, voci aprinse, paşi, scrâşnetul sinistru al roţilor de paturi mobile –, dar îmi dădeam seama, după

lumina palidă care pătrundea prin geam şi îmi făcea capul să-mi explodeze, că era devreme. În spatele perdelei, cineva îi spunea femeii de pe celălalt pat, cu fermitatea rece, accentuată pe care o foloseşti când potoleşti puştiul crizat al altcuiva:

— Trebuie să acceptaţi că tot ce am făcut s-a înscris în cele mai bune practici profesionale.

Cred că am scos un sunet, pentru că a urmat un foşnet dintr-o parte şi o voce a spus blând:

— Toby.

Am tresărit, iar durerea s-a izbit de toate cotloanele, însă era tata. Se apleca, pe un scaun, cu ochii roşii.

— Toby, eu sunt. Cum te simţi?

— OK, am zis derutat.

De fapt, mă simţeam mult mai puţin zen decât când mă dusesem la culcare. Totul mă durea mai rău şi nu trebuia să fie aşa. Trebuia să mă fac bine, iar posibilitatea ca lucrurile să nu meargă chiar grozav a făcut panica să îmi roadă din nou cotloanele minţii. Am reuşit să îmi fac curaj să ating cu două degete locul din spatele tâmplei drepte, dar părea să fie acoperit de un bandaj din tifon gros, care nu mi-a transmis nicio informaţie utilă, şi mişcarea mi-a intensificat durerea.

— Vrei ceva? Poate nişte apă?

Ce voiam era să îmi acopăr ochii. Încercam să îmi adun concentrarea ca să îi cer asta, când marginea perdelei s-a dat deoparte.

— Bună dimineaţa, a zis doctorul, vârându-şi capul prin spaţiul creat. Cum te simţi azi?

— Ah, am spus, încercând să mă ridic în capul oaselor şi tresărind.

OK. Limba mea era cam de două ori mai groasă decât de obicei şi mă durea pe o parte. Vorbeam ca un actor prost care interpreta o persoană cu dizabilităţi.

— Suficient cât să vorbim?

— Da, da.

Nu era aşa, dar trebuia să ştiu urgent ce se întâmpla.

— E un pas important, a zis doctorul, trăgând perdeaua după el şi făcându-i tatei un semn din cap. Să te ajut.

Şi-a făcut de lucru cu ceva şi capul patului meu s-a ridicat, cu un sunet şuierător, neplăcut, ca să ajung într-o poziţie pe jumătate şezând.

— Cum e?

Mişcarea mi-a făcut câmpul vizual să se mişte ca într-un *montagnes russes.*

— Bine, am zis. Mulţumesc.

— Bun, bun.

Era un tip tânăr, cu doar câţiva ani mai în vârstă decât mine. Era înalt, cu o faţă rotundă şi comună şi un început de chelie.

— Eu sunt doctorul Coogan – sau poate că era Cregan, sau Duggan, sau ceva complet diferit, cine ştie? Îmi poţi spune cum te numeşti?

Simplul fapt că mă întreba de parcă nu aş fi ştiut mi s-a părut deranjant. A readus în prim-plan un instantaneu turbulent de haos, de voci tari, care-mi făceau urechile să plesnească, de lumină puternică săltând şi legănându-se, în timp ce tot trupul mi se zvârcolea de regurgitări uscate.

— Toby Hennessy.

— Îhî.

Şi-a tras un scaun mai aproape şi a luat loc. Ţinea o foaie misterioasă, despre care am presupus că era fişa mea medicală.

— Ştii în ce lună suntem?

— În aprilie.

— Aşa este. Ştii unde te afli?

— Într-un spital.

— Corect. A notat ceva pe fişă. Cum te simţi?

— OK. Mă cam doare totul.

A ridicat privirea.

— Unde doare?

— Mă doare capul. Rău. Era puţin spus – capul îmi pulsa atât de cumplit, încât simţeam că mi se legăna capul la fiecare bătaie a inimii dar nu voiam să plece în căutare de analgezice şi să mă lase fără nicio explicaţie. Faţa. Într-o parte. Şi – nu mă

puteam gândi la niciun termen medical potrivit pentru „chiar deasupra fundului”, ştiam că era unul, dar nu mi-l aminteam – aici?

Mişcarea mi-a provocat un geamăt involuntar.

Doctorul a încuviinţat. Avea ochi mici, limpezi, ca ai unei jucării.

— Da. Ai coccisul crăpat, la fel şi patru coaste. Nu putem ajuta în privinţa lor, însă ar trebui să se vindece singure, fără să lase urme. Nu există îngrijorări. Şi, cu siguranţă, îţi pot aduce ceva pentru durere. A ridicat un deget. Poţi să-l strângi?

Am strâns. Degetul lui era lung, cam butucănos şi foarte uscat, şi mi s-a părut ciudat să îl ating atât de intim.

— Aha. Şi cu cealaltă mână?

Am refăcut mişcarea. Nu aveam nevoie de pregătire medicală ca să-mi dau seama de diferenţă: mâna mea dreaptă se simţea la fel ca întotdeauna. Stânga părea ca de vată şi m-a speriat. Îl apucasem uşor, ca un copil.

Am ridicat privirea spre el, dar n-a dat niciun semn că remarcase ceva.

— Bine. A mai notat ceva. Pot?

A arătat spre cearşaf.

— Sigur, am zis dezorientat.

Nu ştiam ce voia să facă. Tata ne privea în tăcere, cu coatele sprijinite pe genunchi şi degetele împletite în faţa gurii.

Doctorul a dat cearşaful la o parte cu o mişcare de expert, dezvelindu-mi picioarele goale. Aveam câteva vânătăi pe care nu le remarcasem. Partea de jos a ţinutei de spital era de un alb cenuşiu, cu un imprimeu discret, în romburi albăstrui.

— Acum, a zis el, punându-şi palma pe partea de jos a piciorului meu, poţi arăta cu piciorul spre mâna mea?

Flexează, întinde, celălalt picior, din nou stângul mai slab decât dreptul, deşi nu la fel de rău, cu siguranţă că diferenţa nu era mare – era ceva oribil să fiu expus şi manevrat atât de eficient şi de impersonal. Se purta de parcă trupul meu era carne,

şi nu ataşat la o persoană. Am avut nevoie de toată voinţa să nu îmi retrag piciorul.

— Bun, a zis. Acum aş vrea să ridici piciorul şi să îmi presezi palma. Da?

A netezit materialul şi mi-a pus palma pe coapsă.

— Stai, am spus brusc. Ce am?

Aproape că m-am aşteptat să mă certe, ca pe femeia din celălalt pat, dar cred că era ea nevrotică, sau nesuferită, sau ceva, pentru că şi-a luat mâna de pe piciorul meu şi s-a aşezat pe scaun.

— Ai fost atacat, a zis blând. Îţi aminteşti?

— Da. Nu toată povestea, dar – nu asta vreau să spun. Am o… Nu găseam cuvântul. Capul meu. L-au spart sau ce?

— Ai fost lovit în cap cel puţin de două ori. O dată cu pumnul, probabil, aici – a arătat spre partea stângă a maxilarului său –, şi o dată cu un obiect greu şi ascuţit, aici.

Locul din spatele tâmplei drepte. L-am auzit pe tata inspirând scurt.

— Ai suferit o contuzie, care pare să se vindece corect. Ai şi o fractură craniană, care a provocat un hematom extradural, adică o sângerare între craniu şi învelişul extern al creierului, cauzată de un vas de sânge spart. Nu te îngrijora – nu prea puteam să îl urmăresc, dar cred că la asta mi s-au căscat ochii, pentru că a ridicat mâna să mă calmeze –, am corectat asta, chirurgical, imediat cum ai ajuns aici. Am făcut o gaură mică în craniul tău şi am aspirat sângele, iar asta ţi-a detensionat creierul. Ai avut noroc.

O parte vagă din mine simţea că era un lucru cumplit de spus unei persoane în situaţia mea, dar o parte mai importantă s-a agăţat de calmul pe care voia să-l genereze – norocos, da, eram norocos, tipul era medic, ştia ce spunea, nu voiam să fiu ca femeia plângăcioasă din celălalt pat.

— Aşa cred, am zis.

— Eşti. Ai avut ce numim un interval lucid, după atac. Se întâmplă des la genul ăsta de traume. Estimăm că ai fost inconştient o oră sau mai mult,

din cauza contuziei, dar că te-ai trezit şi ai reuşit să chemi ajutor înainte să îţi pierzi iar cunoştinţa?

A clipit interogativ spre mine.

— Aşa cred, am zis iar, după o clipă de confuzie.

Nu îmi aminteam să fi chemat pe nimeni. Nu îmi aminteam mai nimic, de fapt, doar momente întunecate şi agitate, care mă făceau să nu îmi doresc să le răscolesc.

— Foarte norocos, a repetat doctorul, aplecându-se, ca pentru a imprima gravitate momentului. Dacă nu ai fi reuşit să obţii ajutor şi hematomul ar fi fost lăsat netratat pentru încă o oră, sau aşa ceva, ţi-ar fi fost fatal, aproape sigur. Şi când l-am privit fără expresie, pentru că nu mă ajuta ce-mi spunea, a zis: Aproape ai murit.

— Ah, am zis, după o clipă. Nu mi-am dat seama.

Ne-am privit. Mi s-a părut că aştepta ceva de la mine, dar nu ştiam ce. Femeia din celălalt pat începuse iar să plângă.

— Şi acum? am întrebat, reuşind să îmi ignor panica din voce. Adică, mâna mea. Piciorul. O să…? Când o să…?

— Prea curând să ştim răspunsurile, a zis doctorul voios. Nu se mai uita la mine, ci făcea doar ceva cu ceea ce notase şi asta îmi provoca mai multă panică. Neurologul va veni să…

— Vreau doar o, o, o – nu îmi aminteam cuvântul şi mi-era teamă că o să îmi spună pe vocea aceea de liniştit copiii să nu mai pun întrebări şi să fiu cuminte.

— Înţelegem că nu ne puteţi oferi garanţii, a zis tata încet, dar ferm. Am vrea doar o idee generală despre ce urmează.

Peste o clipă, doctorul a încuviinţat.

— După o asemenea traumă, urmările sunt mai grave, de obicei, a început el. Ce ai tu pare relativ minor, deşi nu pot spune nimic clar pe baza unui consult ca acesta. Unul dintre efectele frecvente este cel al crizelor convulsive, aşa că va trebui să ai grijă, dar, de obicei, se calmează în timp. Te vom trimite la un fizioterapeut, care te poate ajuta cu

slăbiciunea din partea stângă, şi există şi terapeuţi ocupaţionali, dacă nu te poţi concentra sau ai pierderi de memorie.

Avea un ton atât de nonşalant şi de rezonabil, că m-a făcut să dau din cap, de parcă toate astea – *crize, terapeut ocupaţional,* chestii scoase dintr-un serial melodramatic cu medici, şi nu din viaţa mea – erau perfect normale. Doar o parte mititică, periferică a mea începea să priceapă că asta era viaţa mea acum.

— Te poţi aştepta ca toate ameliorările să vină în următoarele şase luni, dar poate dura până la doi ani. Neurologul va…

A continuat să vorbească, dar dintr-odată am fost lovit de un val de extenuare. Faţa i s-a dublat şi i s-a înceţoşat, a devenit absurdă, iar vocea i s-a retras într-un gâgâit distant şi fără sens. Voiam să îi spun că aveam nevoie de analgezicele respective, dar să găsesc energia să vorbesc mi se părea imposibil de dificil, prea mult, şi durerea m-a aruncat într-un somn dens, înşelător.

Am stat în spital vreo două săptămâni. Nu a fost chiar atât de rău, dacă mă gândesc bine. În seara discuţiei mele cu medicul, mi-au găsit (cerându-şi scuze, cu mormăieli pe pilot automat despre aglomeraţie) o cameră single, ceea ce a fost o uşurare: femeia nevrotică din celălalt pat plângea mai departe şi începea să mă doboare, să îmi pătrundă chiar şi în vise. Noua cameră era luminoasă şi aerisită, liniştită şi m-am felicitat că aveam o asigurare medicală bună, chiar dacă nu mă aşteptasem să am nevoie de ea câteva decenii. Am dormit mult, şi când mă trezeam era cineva cu mine, de obicei – orele oficiale de vizită erau una după-amiaza şi câteva seara, dar asistentele se prefăceau că nu observă vizitatorii rămaşi în rezerve în afara programului. Pe timp de zi era, de obicei, mama, care renunţase la muncă şi trântise totul în poala catedrei – predă istoria secolului al XVIII-lea la Trinity College Dublin – imediat ce a primit apelul.

Îmi aducea lucruri: un ventilator, pentru că în cameră era o căldură nemiloasă, sticle de apă, de suc şi de Lucozade, pentru că trebuia să rămân hidratat, vederi artistice şi buchete de lalele, gustări care îmi plăceau când eram mic (Monster Munch, popcorn cu brânză care mirosea puternic a vomă), mesaje de la unchi şi mătuşi, un sortiment uluitor de cărţi, un pachet de cărţi de joc, un cub Rubik hipsteresc în stil Lego. Nu m-am atins de ele şi, în câteva zile, camera a căpătat un aspect ciudat, de creştere necontrolată, pe măsură ce lucrurile apăreau aleatoriu pe toate suprafeţele disponibile, parcă generate spontan, şi, în cele din urmă, credeam că asistentele mă vor găsi îngropat sub o grămadă de brioşe şi un acordeon.

Mă înţelesesem mereu bine cu mama. Este inteligentă şi amuzantă, cu un simţ estetic deosebit şi o capacitate minunată şi expansivă de a fi fericită – o persoană de care mi-ar fi plăcut chiar şi de n-am fi fost rude. Chiar şi când eram un adolescent oarecum rebel, certurile mele (ca la carte, de ce nu pot sta până târziu şi nu e deloc corect că mă stresezi cu temele) fuseseră cu tata, aproape niciodată cu ea. De când plecasem de acasă, o sunam de câteva ori pe săptămână, ne vedeam la prânz o dată pe lună, din afecţiune şi de bucurie, nu din datorie. Alegeam din când în când cadouaşe stranii pentru ea, îi trimiteam mesaje cu chestiile amuzante pe care le spunea Richard şi pe care ştiam că le-ar aprecia. Mă încălzea şi numai să mă uit la ea, mersul ei pe picioarele lungi, cu poalele hainei fluturând, arcele fine, vaste, ale sprâncenelor ei, care se ridicau şi coborau în tandem cu povestea pe care o spuneam. Aşa că a fost o surpriză urâtă pentru amândoi când vizitele ei m-au făcut să o iau razna.

Nu îşi putea lua mâinile de pe mine: una mă mângâia mereu pe păr sau mi se sprijinea de picior sau îmi găsea mâna prin cearşaf, şi chiar şi dincolo de durere detestam să fiu atins, atât de intens că uneori nu mă puteam abţine şi tresăream. Şi mai

voia mereu să discutăm despre noaptea aia. Cum mă simţeam? (Bine.) Voiam să vorbim despre asta? (Nu.) Aveam idee cine erau bărbaţii aceia, mă urmăriseră până acasă, poate că mă văzuseră la bar şi îşi dăduseră seama că purtam o haină scumpă şi… În punctul acela, îmi petreceam mai tot timpul convins, în mod incert şi totuşi ferm, că infractorii fuseseră Gouger şi unul dintre amicii lui de la Borstal[10], care se răzbunau pe mine fiindcă fusese eliminat din expoziţie, dar încă eram prea confuz ca să încerc să îi explic mamei, chiar dacă voiam. Aşa că mă retrăgeam în mârâieli tot mai nepoliticoase, până când ea dădea înapoi, dar, o oră mai târziu, revenea, incapabilă să se abţină: Dormeam bine? Aveam coşmaruri? Îmi aminteam ceva?

Adevărata problemă, cred, era că mama era zguduită rău. Se străduia mult să o ascundă, dar cunoşteam voioşia ei artificială, mult prea calmă, din crizele copilăriei *(OK, dragule, hai să spălăm sângele şi să vedem dacă e nevoie să mergem la doctorul Mairead, să punem lipici albastru! Poate că ne dă iar stickerele),* şi mă făcea să scrâşnesc din dinţi. Ocazional, faţada aceea aluneca şi o groază cumplită, brută, se arăta în toată splendoarea, iar asta mă ducea la paroxismul furiei: fireşte că avusesem câteva zile nasoale, dar acum eram în afara pericolului şi ea nu mai trebuia să îşi facă griji, mâinile ei funcţionau perfect, vederea ei nu se înceţoşa sau dubla, nimeni nu îi ţinea discursuri despre terapia ocupaţională, deci care naiba era problema ei?

Tot ce voiam să fac, din clipa în care o vedeam, era să mă cert. Orice altceva îmi făcuse lovitura la cap nu mă oprea să fac asta, dimpotrivă – mai tot timpul puteam formula doar propoziţii simple, dar să atac părea să îmi dezlănţuie o fluenţă nouă, urâtă. Tot ce era necesar era ca mama să facă un pas greşit, să spună o frază sau să arunce o privire, şi o luam razna, şi nici în ruptul capului nu aş fi putut

explica de ce anumite lucruri erau greşite, dar erau, şi începeam.

— Ţi-am adus piersici. Vrei una acum? Pot să le spăl la…

— Nu, mersi. Nu mi-e foame.

— Păi – accentuând nota veselă şi aplecându-se să scotocească în punga din plastic plină de lângă scaun –, am adus şi covrigei. Din ăştia vrei? Cei mici, care-ţi…

— Am *zis* că nu mi-e foame.

— Da, bine. Îi las aici, pentru mai târziu.

Răbdarea melodramatică şi martirică de pe faţa ei mă făcea să îmi vină să vomit.

— Doamne, privirea aia. Poţi să încetezi?

A încremenit.

— Ce privire?

— *Ah, sărmanul Toby, nu este el însuşi, trebuie să îl înţeleg, sărmanul nici nu ştie ce zice…*

— Ai fost rănit grav. Tot ce am citit spune că e normal să fii un pic…

— Ştiu exact ce zic. Nu sunt o nenorocită de legumă. Nu salivez pe piureul de prune. Asta le spui oamenilor, că nu sunt *eu însumi?* De asta nu vine nimeni în vizită? Susanna şi Leon nici măcar nu m-au sunat…

Mama clipea rapid, privind dincolo de urechea mea, spre geam. Aveam o senzaţie urâtă, că încerca să nu plângă, şi una şi mai urâtă, că dacă o făcea, aveam s-o dau afară.

— Tot ce am zis a fost că s-ar putea să nu te simţi încă suficient de bine. Nu ai părut dornic să vorbeşti cu oamenii.

— Nu te-ai obosit să mă întrebi ce cred? Ai decis doar că nu eram suficient de *eu însumi* ca să iau o decizie măreaţă ca asta de unul singur?

Era o uşurare să o pot învinui pe mama aşa. Susanna şi Leon sunt verii mei. Nu voiam să vorbesc cu ei, de fapt, dar crescuserăm împreună, şi deşi nu mai aveam treabă unii cu alţii – mă vedeam cu Susanna de Crăciun şi la aniversări, cu Leon poate o dată pe an, când venea de la Amsterdam sau

Barcelona sau orice oraş în care îşi făcea veacul –, tot mă durea că nu se obosiseră.

— Dacă vrei să vezi pe toată lumea, pot să…

— Dacă vreau să îi văd, le zic chiar eu. Sau crezi că mi-a fost prea afectat creierul? Crezi că sunt ca un copilaş, că am nevoie să îmi stabilească mami întâlniri de joacă?

— OK – cu grijă înnebunitoare, cu mâinile strânse în poală –, atunci ce vrei să le spun când întreabă de tine? Cu toţii caută pe Google totul despre traumatisme craniene şi fireşte că găsesc atâtea rezultate că nu au idee ce să…

— Nu le zici nimic. Nimic.

Familia mea, mişunând şi scormonind ca furnicile deasupra trupului meu, îi şi vedeam deja – mătuşa mea, Louisa, cu mutrele ei patetice de compasiune, mătuşa Miriam dezbătând care dintre chakrele mele avea nevoie să fie deblocată, unchiul Oliver predicând despre o chestie spirituală pe care o citise pe Wikipedia, şi unchiul Phil dând înţelept din cap – mă făcea să vreau să lovesc pe cineva.

— Sau, ştii ce, am o idee genială, spune-le că sunt bine şi să îşi vadă naibii de treabă. Ce zici?

— Sunt îngrijoraţi, Toby. Vor să…

— Ah, rahat, scuze, le este greu? Au *probleme* cu asta?

Şi tot aşa. Nu fusesem niciodată crud, niciodată, nici măcar în şcoală, când fusesem unul dintre puştii cool şi aş fi putut scăpa cu orice, nu maltratasem niciodată pe nimeni. Mă trezisem că făceam asta acum şi îmi provoca un val de bucurie sufocantă şi sălbatică, dar şi o stare jalnică – bucurie pentru că era o armă nouă, deşi nu sunt sigur cum ar fi trebuit să mă apere (următoarea dată când dădeam peste hoţi presupun că puteam să-i rup cu sarcasmul meu), şi starea jalnică pentru că îmi plăcuse să fiu o persoană bună, iar acum nu îmi regăseam calea într-acolo, părea pierdută pe veci într-un soi de întindere întunecată de moloz care fumega, şi, în general, în fiecare zi după ce pleca mama, eram amândoi extenuaţi.

Tata venea seara devreme. Era avocat consultant şi cufundat mereu până peste cap în instrucţiuni aruncate avocaţilor pe vreun caz financiar de nepătruns. Venea direct de la muncă, aducând cu el atmosfera ezoterică şi imperturbabilă de costume scumpe şi trusturi semi-secrete care pătrundeau pe uşă odată cu el în fiecare seară din copilărie. Spre deosebire de mama, el îşi dădea seama când nu aveam chef de conversaţie, şi spre deosebire de mama, nu aveam nicio dorinţă să îl atrag în certuri cu niciun câştigător. Îmi punea de obicei întrebări politicoase despre cum mă simţeam şi dacă aveam nevoie de ceva, apoi scotea o carte rufoasă din buzunarul hainei (P.G. Wodehouse? Thomas Keneally?), se aşeza pe scaunul de vizitatori şi citea în tăcere, ore în şir. Dacă aş fi fost capabil să mi se pară ceva liniştitor, aia ar fi fost: ritmul regulat al întoarcerii paginilor, pufnetul încet, ocazional, de râs, conturul limpede al profilului său în lumina de pe geam. Adesea, adormeam când era el acolo, şi acelea erau singurele reprize de somn din locul acela care nu erau precare şi agitate, întunecate de vise bolnave şi de posibilitatea de a nu mă mai trezi.

Melissa venea ori de câte ori găsea pe cineva să aibă grijă de butic, chiar şi pentru o oră, şi apoi seara. Să fiu sincer, prima dată când a venit am fost îngrozit. Chiar şi pentru mine duhneam a sudoare şi a substanţe chimice fără nume, purtam încă halatul de spital şi ştiam că arătam ca naiba. Când mă târâsem la baie şi mă privisem în oglindă, fusese un şoc. Eram obişnuit să fiu arătos, într-un fel direct şi simplu care nu necesita prea mult efort de gândire. Am părul blond, des, drept, ochi foarte albaştri şi genul de faţă deschisă, băieţească, genul care face pe toată lumea să te placă instant. Tipul din oglinda pătată de muşte era altceva. Părul meu era de un şaten murdar şi aveam o zonă rasă în partea dreaptă, cu o cicatrice urâtă, roşie, prinsă în copci groase, brutale. O pleoapă îmi cădea urât, aveam faţa umflată şi pătată cu mov. Îmi lipsea o bucată mare dintr-un dinte din faţă şi aveam buza umflată. Chiar

şi în acele câteva zile slăbisem. Fusesem oricum subţire, iar acum, sub pometi, aveam cavităţi care-mi dădeau un aspect înfometat. Câteva zile de barbă nerasă îmi făceau faţa să arate nespălată, iar ochii erau injectaţi şi priveau nefocalizat, de parcă eram la confluenţa dintre cretin şi psihopat. Arătam ca dejecţia de om dintr-un film cu zombi care nici de prima jumătate de oră nu poate să treacă.

Şi iat-o pe Melissa, cu părul auriu şi eteric, cu o fluturare de rochie înflorată în uşă, o zână dintr-o lume îndepărtată, de fluturi şi stropi de rouă. Ştiam că se va uita o dată la locul ăsta şi la mine – cu orice merita pierdut, smuls metodic, doar cu mecanismele de bază rămase, cu lichidele şi duhorile vieţii expuse obscen – şi nu mă va mai vedea vreodată cu aceiaşi ochi. Nu mă aşteptam să dea bir cu fugiţii, pentru că, deşi este impresionabilă, Melissa are un cod al loialităţii hotărât şi de neclintit, despre care ştiam că nu include să îţi părăseşti iubitul cu traumatisme cerebrale înainte să îşi scoată perfuzia, dar m-am pregătit pentru privirea oripilată, pentru hotărârea din maxilar, când se pornea să-şi facă datoria.

Dar, în schimb, s-a aruncat spre mine fără o clipă de ezitare – „Oh, Toby, oh, dragule” – oprindu-se lângă pat, să nu mă lovească, mâini fluturând la centimetri de mine, faţă palidă şi ochi rotunzi, uluiţi, de parcă tocmai atunci aflase ce se petrecuse.

— Faţa ta, Toby…

Am râs tare, din pură uşurare.

— Hai aici, am spus, reuşind să nu par că mi se împleticeşte limba. Nu mă sparg.

Şi am luat-o în braţe (junghi de agonie în coaste, dar nu îmi păsa) şi am strâns-o. I-am simţit lacrimile fierbinţi pe gât şi a râs, trăgându-şi nasul.

— Ce prostie, mă bucur atât de tare că…

— Ssst, am spus, luându-i capul moale în mâini şi mângâind-o pe spate.

Parfumul ei de caprifoi, delicateţea gâtului sub mâna mea – am simţit un val de iubire, pentru că era

acolo şi pentru că puteam să fiu eu cel puternic pentru ea, după ce ea cedase.

— Ssst, iubire. E OK. Totul va fi bine.

Aşa am rămas, cu adierea dulce a primăverii mişcând obloanele şi soarele aruncând ovale de lumină tremurătoare prin miile de sticle de apă, cu coccisul în agonie şi eu ignorându-l, până când ea a trebuit să se întoarcă să deschidă magazinul.

Aşa ne-am petrecut apoi multe dintre vizitele ei, cele mai bune: împreună, pe patul îngust, fără să vorbim, fără să ne mişcăm, doar respirând, cu mine trecându-mi lent mâna peste părul ei. Uneori, însă, nu funcţiona. Erau zile în care gândul că mi-ar atinge cineva corpul mă făcea să tresar şi, deşi nu îi spuneam asta Melissei (îi spuneam că mă durea peste tot, şi era perfect adevărat), îmi dădeam seama că o afecta când simţea că mă retrag, după o îmbrăţişare scurtă şi un sărut – *Ce ai făcut azi, ai vândut ceva?* Ascundea totul foarte bine însă. Trăgea scaunul pentru vizitatori şi vorbea, povestea chestii amuzante de la muncă, bârfe despre cea mai recentă dramă a colegei sale de apartament (Megan era o fată arogantă şi pretenţioasă, care conducea o cafenea de fiţe, tipul organic/raw/kale, şi nu îşi dădea seama de ce toţi cei pe care îi cunoştea se dovedeau a fi nişte tâmpiţi – numai Melissa ar fi putut locui cu ea): telegrame din lumea de afară, ca să ştiu că era încă acolo şi că mă aştepta. Apreciam ce făcea şi încercam să o ascult şi să râd în momentele potrivite, dar concentrarea mea era de scurtă durată, fluxul non-stop de vorbe îmi provoca dureri de cap şi – mă simţeam nerecunoscător şi trădător, dar aşa era – poveştile ei mi se păreau atât de triviale, de minuscule, de lipsite de greutate, pe lângă masa vastă şi neagră care-mi umplea mintea şi trupul şi acapara aerul din jurul meu. Pluteam, găseam imagini în cutele cearşafului sau îmi căutam compulsiv prin amintirile din seara aceea, ca să identific noi poze – sau pur şi simplu adormeam. După o vreme, vocea Melissei se îndepărta, iar ea murmura ceva despre revenirea la muncă sau

mersul acasă, se apleca să mă sărute pe gura rănită şi pleca.

Când nu aveam vizitatori, nu făceam nimic. Aveam un televizor în cameră, dar nu puteam urmări o intrigă mai mult de câteva minute sau asculta la un volum normal fără să mă ia migrena. Mă apuca migrena şi dacă încercam să citesc sau să mă uit pe telefon. În mod normal, genul ăsta de inactivitate m-ar fi făcut să mă agit ca un copil şi să întreb pe toată lumea când pot pleca acasă, sau măcar ieşi la plimbare, sau face orice. Dar mie îmi convenea doar să zac acolo, uitându-mă la elicele ventilatorului, care se roteau leneş, şi la dungile de lumină care pătrundeau printre storuri, avansând lent pe podea. Îmi schimbam doar din când în când poziţia, când mă durea coccisul prea tare. Telefonul meu scotea bip după bip – mesaje de la prieteni *(Băi, acum am aflat, cât de aiurea, sper că te faci bine şi idioţii o încasează pe viaţă),* de la mama, care mă întreba dacă voiam un puzzle, de la Susanna, *Salut, vreau să văd ce faci, spune-mi dacă ai nevoie de ceva sau ai chef de companie,* de la Sean sau Dec, întrebând dacă pot veni în vizită, de la Melissa, *Voiam doar să îţi spun că te iubesc.* Uneori, treceau ore până să iau telefonul să le citesc. Timpul nu mai era solid în camera aceea aridă, fără aer, bântuită de zgomote electronice slabe şi mirosuri de descompunere, băltea şi se împrăştia ca mercurul. Singurul lucru care îl făcea coerent era ciclul inexorabil al medicamentelor mele analgezice, care îşi făceau şi îşi pierdeau efectul. După câteva zile, cunoşteam semnele în cele mai mici detalii, creşterea progresivă a pulsaţiei de deasupra urechii, subţierea ceţii fine care ţinea lumea la o distanţă funcţională. Puteam ghici aproape la minut când pompa perfuziei avea să scoată acel bip arogant şi pătrunzător, care însemna că puteam apăsa pe buton pentru încă o doză.

Durerea nu era însă cea mai urâtă parte, nicidecum. Cea mai urâtă parte era frica. De zeci de ori pe zi, corpul meu făcea un lucru pe care nu ar fi

trebuit să îl facă. Vederea mi se trunchia sau se clătina şi trebuia să clipesc cu disperare ca să o resetez. Mă întindeam să iau un pahar cu apă cu mâna stângă, fără să mă gândesc, şi îl priveam rostogolindu-se dintre degetele mele şi căzând pe podea, împroşcând apă peste tot. Chiar dacă inflamaţia limbii aproape dispăruse, vorbirea mea încă mă făcea să semăn cu idiotul satului. Când mergeam la baie, piciorul meu stâng se târa pe podeaua verzuie, lipicioasă, şi arătam ca Quasimodo. De fiecare dată, o luam de la capăt: dacă nu mai vedeam/mergeam/vorbeam cum trebuie niciodată? Dacă era prima dintre acele crize despre care pomenise medicul? Dacă nu era acum, poate era data viitoare sau următoarea? Dacă nu mai aveam parte de normalitate în viaţă?

După ce mă copleşea frica, eram terminat. Nu ştiusem niciodată că poate exista aşa ceva: consuma totul, era flămândă ca un lup, într-un vârtej negru care mă trăgea la fund cu totul, atât de nemilos, că mi se părea că eram devorat de viu, oasele îmi erau crăpate, măduva suptă. După o veşnicie (în care zăceam în pat, cu inima bubuindu-mi, cu adrenalina lovindu-mă ca o lumină stroboscopică, simţind că ultimele fire care-mi ţineau mintea laolaltă stăteau să plesnească), se întâmpla ceva care mă smulgea din vârtej – o asistentă care intra, iar eu trebuia să fac conversaţie mecanic, un somn incontrolabil –, aşa că ieşeam la suprafaţă, zguduit, slăbit, ca un animal pe jumătate înecat. Dar, chiar dacă teama ceda pentru o vreme, rămânea acolo: întunecată, diformă, cu gheare, atârnând undeva deasupra mea şi în spatele meu, aşteptând următorul moment potrivit să îmi sară în spate şi să se înfigă adânc.

Cam după o săptămână, au venit doi detectivi să discute cu mine. Zăceam în pat şi mă uitam la televizor, fără sunet, la nişte camioane animate, care încercau să îmbărbăteze o camionetă cu pălărie roz de cowboy, care plângea cu lacrimi animate, când s-

a auzit o bătaie în uşă şi un tip cu păr cărunt, tuns la milimetru, şi-a vârât capul înăuntru.

— Toby? a zis.

Am ştiut imediat, după zâmbetul lui, că nu era medic. Deja prinsesem ideea zâmbetelor „medicale", ferme şi distante, calibrate expert să îţi spună cât timp vă mai rămânea din discuţie. Tipul ăsta părea sincer prietenos.

— Suntem detectivi. Ai câteva minute pentru noi?

— Ah, am zis uimit, deşi nu ar fi trebuit să fiu, evident, pentru că trebuiau să fie şi ei implicaţi, la un moment dat, dar avusesem altele pe cap şi nu mă gândisem prea mult. Da, sigur. Haideţi.

Am găsit butonul care acţiona mecanismul patului şi m-am ridicat în poziţie verticală.

— Super, a zis tipul, intrând şi trăgând un scaun lângă pat.

Avea vreo 50 de ani sau puţin peste. Cel puţin 1,80. Purta un costum bleumarin, confortabil şi avea o constituţie solidă, care părea invincibilă, de parcă fusese turnat dintr-o bucată. Mai era un tip în spatele lui – mai tânăr, mai subţire, cu părul roşcat şi un costum arămiu, retro, cam kitschos.

— Eu sunt Gerry Martin, iar el este Colm Bannon.

Tipul roşcat mi-a făcut un semn din cap, sprijinindu-se de pervaz.

— Investigăm ce ţi s-a întâmplat. Cum îţi merge?

— Mai bine.

Martin a încuviinţat, înclinându-şi capul să îmi analizeze falca şi tâmpla. Îmi plăcea că mă inspecta direct, ca un antrenor de box, şi nu se prefăcea că nu observă, ca apoi să strecoare priviri furişate, când credea că nu mă uit.

— Arăţi mult mai bine, aşa este. Te-au aranjat serios. Îţi aminteşti de mine din noaptea aia?

— Nu, am zis, după o clipă confuză – nu suportam să mă gândesc la ei în noaptea aia, că mă văzuseră în starea în care voi fi fost. Aţi fost acolo?

— Doar pentru câteva minute. Am venit să discut cu medicii şi să aflu în ce stare erai. Pentru un timp, s-au temut că te vor pierde. Mă bucur să constant că eşti mai tare decât au crezut ei.

Avea o voce de om masiv, lejeră şi tipică Dublinului, cu un ton jos, reconfortant. Zâmbea din nou şi, deşi o parte din minte ştia că era jalnic să mă simt recunoscător faţă de tipul ăsta, pentru că se purta cu mine ca şi cum aş fi fost normal, nu un pacient, nu o victimă, nu cineva cu care trebuia să te porţi cu mănuşi, să nu se spargă, m-am trezit că îi zâmbeam şi eu.

— Da, mă bucur şi eu din acelaşi motiv.

— Facem tot posibilul să aflăm cine a făcut asta. Speram să ne poţi ajuta. Nu vrem să te agităm – Costum Kitschos a scuturat din cap, pe fundal –, putem intra în detalii după ce ieşi din spital, când eşti gata să ne dai o declaraţie completă. Deocamdată, avem nevoie de ceva cât să putem începe. Eşti în stare să încerci?

— Da, am zis.

Nu voiam să creadă că am un handicap din cauza bâlbâielii, dar nu prea puteam refuza.

— Sigur. Dar nu ştiu cât pot să fiu de folos, pentru că nu-mi amintesc mare lucru.

— Nu îţi face griji, a zis Martin. Costum Kitschos a scos un carneţel şi un pix. Dă-ne ce ai. Nu se ştie niciodată ce ne orientează în direcţia bună. Pot să-ţi umplu paharul, înainte să începem?

Arăta spre paharul de pe noptieră.

— Ah, am zis. Mulţumesc.

Martin a scos carafa cu apă din haosul de pe cărucior şi mi-a umplut paharul.

— Deci, a zis, punând carafa pe masă. Şi-a ridicat cracii pantalonilor mai comod, s-a sprijinit cu coatele pe coapse, cu mâinile unite, şi s-a pregătit de conversaţie. Spune-ne dacă există vreun motiv pentru care să dorească oricine să îţi facă aşa ceva?

Din fericire, ştiam că exista un motiv pentru care nu ar trebui să expun teoria mea legată de Gouger poliţiştilor, chiar dacă nu mi-l aminteam.

— Nu, am zis. Niciunul.

— Nu ai duşmani?

— Nu.

Martin mă privea constant, cu ochii lui mici, albaştri, plăcuţi. L-am privit şi eu, recunoscător pentru medicamentele care mă împiedicau să mă agit chiar de-aş fi încercat.

— Ai avut vreo ceartă cu vecinii? Locuri de parcare, muzică dată prea tare?

— Nu. Nu prea mă văd cu vecinii.

— Cel mai bine. Îl vezi pe ăsta? Către Costum Kitschos: Spune-i despre tipul tău şi maşina de tuns iarba.

— Doamne, a zis Costum Kitschos, ridicând ochii spre tavan. Vecinul meu în vârstă, ha? Eu tundeam mereu iarba sâmbăta – la *prânz,* gen. Nici măcar nu era devreme. Doar că tipul de alături preferă să doarmă târziu. Aşa că m-a certat, iar eu i-am zis să îşi cumpere dopuri de urechi. Aşa că m-a *înregistrat* tunzând iarba şi a pus înregistrarea lângă peretele dormitorului meu, toată noaptea.

— Doamne, am zis, pentru că mi-era clar că aştepta o reacţie. Ce ai făcut?

— I-am arătat legitimaţia, am discutat cu el despre comportamentele antisociale. Au chicotit amândoi. Asta l-a calmat. Ideea e că nu toată lumea are o legitimaţie de vânturat. Atunci lucrurile pot deveni împuţite.

— Cred că am avut noroc, am zis. În plus, chestia care… căutam cuvântul *izolaţie* – pereţii apartamentului sunt buni.

— Ţine bine de vecinii tăi, m-a sfătuit Martin. Sunt de nepreţuit vecinii care nu-ţi dau bătăi de cap. Datorezi bani cuiva?

Mi-a luat o secundă să înţeleg.

— Ce?… Ah, nu aşa. Adică, între prieteni, dacă ieşim în oraş, poate că unul îi împrumută altuia un douăzeci? Dar nu am datorat niciodată *bani* adevăraţi.

— Deştept băiat, a zis Martin cu o jumătate de zâmbet. Să ştii că ai fi surprins ce rar e. Aş spune că

jumătate dintre cazurile noastre de jaf – jumătate?

— Poate mai mult, a zis Costum Kitschos.

— Poate mai mult. Tipul datora bani cuiva. Şi chiar dacă nu avea nicio legătură, trebuia să îl convingem să ne spună – oamenii nu îşi dau seama că nu vrem să nenorocim victima. Dacă-ţi place să iei cox şi eşti cu plăţile în urmă la dealer, nu e problema noastră, noi suntem doar interesaţi să închidem cazul. După ce ne spune, trebuie să urmărim omul care i-a împrumutat banii şi să-l excludem. Este un timp irosit, pe care l-am putea folosi să-i prindem pe agresori. Sunt încântat când nu trebuie să trecem prin toată povestea. Deci nu e cazul aici, da?

— Nu. Sincer.

Costum Kitschos a notat.

— Viaţa amoroasă? a întrebat Martin.

— Am o iubită. Suntem împreună de trei ani.

Cumva, mi-am dat seama că nu erau noutăţi pentru ei, chiar înainte ca Martin să spună:

— Am vorbit cu Melissa. Adorabilă. Ceva probleme acolo?

Melissa nu îmi spusese nimic despre ei.

— Nu, am zis. Doamne, nu. Suntem fericiţi.

— Vreun fost gelos, de orice parte? S-a frânt inima cuiva când voi doi v-aţi combinat?

— Nu. Ultimul ei fost… s-au despărţit pentru că el, ăăă – căutam cuvântul *emigrare* – a plecat în Australia, cred? Nu a fost ceva urât. Şi Melissa nu m-a cunoscut decât la câteva luni după aceea. Nu mă văd cu niciuna dintre fostele mele, dar nici eu nu am avut despărţiri urâte.

Mi se părea deranjant. Mi se păruse mereu că lumea era un loc relativ sigur, câtă vreme nu decideam să fac vreo prostie, cum ar fi să devin dependent de heroină sau să mă mut în Bagdad. Tipii ăştia vorbeau de parcă aş fi călcat fericit pe un teren minat, unde tot ce era nevoie să faci era să te desparţi de iubită sau să îţi tunzi peluza şi bum, erai dus.

— Şi de când sunteţi împreună? Îţi aruncă, oare, cineva ocheade? A trebuit să respingi pe cineva?

— Nu tocmai.

Existase o artistă, cu câteva luni în urmă, o hippioată tare frumuşică, din Galway, care tot găsea motive pentru care să discute campania de publicitate pentru expoziţia ei în persoană. Mă bucurasem de atenţie, evident, dar când începuse să îmi atingă prea mult braţul mutasem discuţiile pe e-mail, iar ea înţelesese imediat mesajul. Adică, oamenii flirtează uneori. Nu e nimic serios.

— Cine flirtează?

Nu aveam de gând să le pomenesc despre tipa aceea, care nu avea nicio legătură cu povestea, iar factorul stânjeneală ar fi urcat până la cer.

— Tipe, la întâmplare. La petreceri. În magazine. Nimeni special.

Martin a lăsat lucrurile aşa câteva secunde, dar eu am băut din apă şi m-am uitat la el. Ochii mei încă nu se concentrau mereu perfect. Din când în când, o parte a capului lui Martin dispărea sau îl vedeam dublu, până când reuşeam să clipesc suficient de tare ca să îmi resetez focalizarea. Am simţit un mic puls de recunoştinţă faţă de tipii ăştia, pentru că îmi distrăgeau atenţia, fără să lase spaţiu terorii să pună stăpânire pe mine.

— În regulă, a zis Martin, în cele din urmă. Ai mers mai departe în vreun caz?

— Ce?

— Ai înşelat-o vreodată pe Melissa? Şi, înainte să apuc să răspund: Uite ce, omule, nu vrem să te judecăm. Orice ne-ai spune, dacă putem păstra pentru noi, o vom face. Dar orice ar fi putut supăra pe cineva trebuie să ştim.

— Am priceput, am răspuns. Dar nu am înşelat-o niciodată.

— Ce băiat bun, a zis Martin. Merită. E nebună după tine.

— Şi eu după ea.

— Ah, a exclamat Costum Kitschos, scărpinându-şi scăfârlia cu pixul şi rânjind în direcţia mea.

Dragostea tânără.

— Mai e cineva nebun după ea? a întrebat Martin. Cineva care se învârtea în jurul ei şi nu ţi-a plăcut?

Eram atât de obişnuit să spun „nu” la orice întrebare, încât mi-a venit să zic iar „nu”, mecanic, când mi-am amintit.

— De fapt, a fost. Pe la Crăciun. Era un tip care a intrat în butic şi în vorbă cu ea, apoi s-a tot întors şi stătea cu orele, încerca să o convingă să iasă şi să bea ceva. Chiar şi după ce a refuzat. A făcut-o cam… Ne-ceva, nemulţumită, nu. Nu i-a plăcut. Îl chema Niall Cumva, lucra în domeniul financiar, la…

Martin încuviinţa.

— Melissa ne-a spus despre el. Îl vom verifica, stai liniştit. Îl şi speriem niţel, hă? Mi-a făcut cu ochiul. O să-i prindă bine, chiar dacă nu e vinovatul. Vreo confruntare cu el? Vreun avertisment?

— Nu tocmai. Dar da, după câteva episoade, i-am zis Melissei să îmi dea mesaj când mai vine. După aceea, am alergat de la muncă şi l-am trimis la plimbare.

— Cum a reacţionat?

— Nu a fost încântat. Nu ne-am împins, nu am ţipat… dar a luat-o puţin razna cu amândoi. A plecat însă, şi de atunci nu s-a mai întors.

Nu aveam nicio intenţie să asmut Garda pe Niall Cumva. Fusese un labagiu ridicol, cu faţa umflată, care mă informase că, dacă Melissa chiar voia să scape de el, ar fi făcut-o, *ergo* faptul că era acolo însemna că ea aşa dorea. Aş fi râs – pentru că, evident, nu era un pericol –, dar Melissa avea chipul palid şi încordat, iar glasul îi tremurase când îmi povestise despre el. Valul dorinţei de a o proteja fusese atât de puternic, că nu îmi păsa dacă reacţionase exagerat. Fusesem dezamăgit că nu am putut să îl pocnesc pe ticălos.

— Pare că te-ai ocupat de asta cu fairplay. Martin s-a aşezat mai comod, cu o gleznă proptită pe

celălalt genunchi. Ai spus că ai alergat de la muncă să îl pui pe fugă. Lucrezi într-o galerie de artă, nu?

— Da. Mă ocup de PR.

Menţiunea galeriei mi-a făcut stomacul să se strângă. Dacă discutaseră cu Melissa, poate că discutaseră şi cu Richard – poate că ar fi trebuit să mărturisesc, înainte să mă confrunte ei? Dar eu nu credeam că Richard ar vrea să mă bage în încurcături, şi oricum eram prea confuz să îmi dau seama ce făcusem, ştiam doar că eu şi Tiernan o dăduserăm de gard şi Gouger fusese eliminat, dar…

— Aduci vreodată acasă exponate?

— Nu, niciodată.

— Crezi că există vreun motiv să creadă cineva că ai face-o? Le scoate cineva vreodată din galerie, poate să le arate unui cumpărător?

— Nu aşa funcţionează. Dacă un cumpărător primeşte o, ăăă, vizionare privată, se întâmplă la galerie. Nu suntem asiguraţi pentru transportarea exponatelor de colo până colo.

— Ah, a zis Martin. Băieţii de la asigurări, bineînţeles. Îşi bagă nasul peste tot. Nu m-am gândit. Nu te înţelegi cu cineva de la muncă?

— Nu. Nu e genul ăla deloc. Toată lumea se înţelege bine.

Sau se înţelesese, dar…

— Şi acasă? Ai ceva de valoare, după care să fi tânjit ei?

— Păi…

Fluxul de întrebări începea să mă dezorienteze. Tot schimba subiectul, iar eu aveam nevoie de toată concentrarea să ţin pasul.

— Cred că, probabil, ceasul… am un ceas din aur vechi, care a fost al bunicului. Era colecţionar. Şi nu am primit eu cel mai valoros dintre toate, pentru că unul dintre verii mei este mai mare. Leon? Nu arată, dar este… Pierdusem şirul. Mi-a luat multă vreme, iar detectivii m-au privit cu un interes politicos, să-mi amintesc despre ce ar fi trebuit să vorbesc. Da. Aşa. Cred că poate al meu valorează o mie.

— Minunate ceasurile vechi, a zis Martin. Nu îmi plac cele moderne, tâmpeniile alea Rolex. N-au clasă. Îl porţi? L-ar fi văzut oamenii la tine?

— Da, îl port. Nu mereu. De obicei, mă uit la ceas pe telefon. Dar, pentru un vernisaj, la o întâlnire de afaceri… da.

— Îl purtai atunci?

— Nu. Adică – mă întâlnisem cu Richard, aveam nevoie de seriozitate în plus – da, cred că îl purtam în ziua aceea. Dar cred că l-am pus pe noptieră când m-am dus la culcare. L-au luat?

Martin a clătinat din cap.

— Nu pot să-ţi zic sigur. Să fiu sincer, nu îmi amintesc să fi văzut un ceas din aur, dar nu înseamnă că nu era acolo.

Gândul la tipii ăia scotocind prin apartamentul meu mi-a răsucit din nou stomacul, şi apoi am simţit ceva mult mai rece şi mai problematic: aveam haşul ăla, şi – *rahat* – oare mai rămăsese coca de la petrecerea de Sfântul Patrick? Cu siguranţă, ar fi spus deja dacă plănuiau să-mi facă probleme cu alea.

— Maşina? a întrebat Martin.

— Ah, am zis. Maşina. Nu mă gândisem la ea. Da. Este un BMW coupe – adică, are câţiva ani, dar cred că e valoros. Au luat-o?

— Da, a zis Martin. Îmi pare rău. O urmărim, dar încă nimic.

— Se ocupă compania de asigurări, nu-i problemă, mi-a spus Costum Kitschos. Îţi vom da un exemplar al raportului.

— Unde erau cheile? a întrebat Martin.

— În living. Pe… – cuvântul era de negăsit – pe comodă.

A expirat într-o parte.

— Se văd pe geam, şefule. Laşi perdelele trase?

— De obicei, da.

Martin s-a strâmbat.

— Data viitoare să ai grijă, da? Erau trase vinerea trecută?

— Nu ştiu…

Cum ajunsesem acasă, cum mă băgasem în pat şi tot ce se întâmplase între forma un mare gol, o gaură neagră suficientă să nu-mi doresc să mă apropii de ea.

— Nu îmi amintesc.

— Ai scos maşina în ziua respectivă?

Mi-a luat un moment, dar:

— Nu. Am lăsat-o acasă.

Îmi dădusem seama că, indiferent cum mergea cu Richard, aveam nevoie de câteva halbe.

— În parcarea din faţa clădirii.

— Da.

— Conduci de obicei?

— Nu tocmai. De obicei merg pe jos la muncă, dacă e frumos. E dificil să parchezi în centru. Dar dacă plouă sau sunt în întârziere, atunci da. Şi dacă plec în weekend. Poate două-trei zile pe săptămână.

— Când ai scos-o ultima dată?

— Cred că… Ştiam că rămăsesem acasă câteva zile, înainte de seara aia, nu ştiam precis cât timp. La începutul săptămânii? Luni?

Martin a ridicat o sprânceană: *Eşti sigur?*

— Luni?

— Poate. Nu îmi amintesc. Poate în weekend.

Nu înţelegeam ce urmărea. Parcarea era deschisă spre drum. Nu avea poartă. Martin credea că îmi remarcase cineva maşina, mă pândise cum mă urcam în ea, urmărise ferestrele până când identificase apartamentul şi apoi venise să caute cheile. În ciuda elementului dubios – eu, întins confortabil pe canapea, mâncând chipsuri şi uitându-mă la televizor, cu nişte ochi privind crăpătura dintre perdele – îmi plăcea teoria, mult mai mult decât cea a mea, cu Gouger. Hoţii de maşini nu erau ceva personal şi nu prea credeam că se întorceau.

— Altceva de valoare? a întrebat Martin.

— Laptopul. Xbox-ul. Cred că atât. Au…

— Da, a zis Costum Kitschos. Şi televizorul. Chestii standard: se vând uşor pentru câţiva bănuţi. Păstrăm numerele de serie la dosar, dacă le ai, dar…

— Ce încercăm să înţelegem, a zis Martin, este de ce tu.

S-au uitat amândoi la mine, cu tentative de zâmbete, în aşteptare.

— Nu ştiu, am zis. Pentru că locuiesc la parter, probabil. Şi alarma era dezactivată.

— Poate, a fost de acord Martin. Delict spontan. Se întâmplă, de acord. Dar mai sunt o groază de apartamente la parter. Mulţi alţi oameni care nu-şi pornesc alarmele. Acum trebuie să ne întrebăm mai departe dacă există alt motiv pentru care te-au ales.

— Din câte îmi dau eu seama, nu. Şi pentru că şi-au păstrat privirile la fel, blânde, în aşteptare: Nu am *făcut* nimic. Nu sunt implicat în *infracţiuni* şi alte chestii.

— Eşti sigur? Pentru că, dacă eşti, acum e momentul să ne spui. Înainte să aflăm altfel.

— *Nu sunt.*

Începea să mă sperie: ce naiba credeau că făceam? Vindeam droguri? Pornografie infantilă pe piaţa neagră online?

— Puteţi întreba pe oricine. Verificaţi-mă cum doriţi. Nu am *făcut* nimic.

— Bine, a zis Martin politicos, sprijinindu-se de spătar cu o mână atârnată. Trebuie să întrebăm.

— Da, înţeleg.

— Nu ne-am face treaba dacă nu am întreba. Nu e nimic personal.

— Da, ştiu. Nu… doar vă spun.

— Perfect. Atâta vrem.

Costum Kitschos a dat pagina. Martin şi-a arcuit spatele – scaunul ieftin, din plastic a scârţâit sub greutatea lui – şi şi-a ajustat cureaua cu degetele mari.

— Doamne, a zis, trebuie să mai renunţ la prăjeli, aşa-mi zice mereu soţia. Acum, Toby, spune-ne despre seara de vineri, începe din momentul când ai plecat de la muncă.

— E cam incomplet tabloul, am zis cu îndoială.

Era puţin spus. Ce amintiri mai aveam mi-au revenit în reprize, timp de câteva luni. Atunci, în

funcţie de unde mă aflam în ciclul administrării analgezicelor, eram convins, uneori, că eram în facultate şi mă îmbătasem prea tare la Balul de la Trinity College, apoi mă lovisem la cap căzând de pe statuia lui Edmund Burke din faţa Arcadei Frontale.

— Spune-mi ce poţi. Cu cât e mai mult, cu atât mai bine. Chiar dacă nu pare relevant. Vrei apă înainte să începem? Suc?

Le-am zis ce îmi aminteam. În momentul acela erau câteva imagini din crâşmă şi plecarea acasă, singura imagine cu cei doi, holbându-se la mine din living, şi apoi câteva momente urâte de când eram la podea. Martin a ascultat cu mâinile pe pântec, încuviinţând şi, ocazional, întrerupându-mă să pună o întrebare – puteam descrie vreo persoană din crâşmă? Văzusem pe cineva în drum spre casă? Simţisem că mă urmărea cineva? Îmi aminteam când descuiasem poarta – era altcineva în zonă? În spatele lui, televizorul scuipa imagini sacadate, luminoase, infinite, copii desenaţi care-şi ridicau braţele într-un număr de dans, prezentatori plini de viaţă, cu ochii şi gurile mari, fetiţe care ţineau păpuşi cu zâmbete sclipitoare, care se potriveau cu ale lor. Costum Kitschos şi-a scuturat pixul, a mâzgălit şi a continuat să ia notiţe.

Când am ajuns în punctul focal al nopţii, întrebările au devenit mai detaliate şi mai insistente. Îl puteam descrie pe tipul care se întindea după televizor? Înălţime, constituţie, culoare, haine? Avea tatuaje, semne distinctive? Şi tipul cu laptopul? Spuseseră ceva? Nume? Porecle? Ce accent aveau? Ceva neobişnuit în vocile lor, o bâlbâială, o exprimare peltică? Tonuri înalte sau joase?

Le-am zis tot ce am putut. Tipul de lângă televizor era cam de înălţimea mea, deci 1,80? Slab, alb, cu acnee. Poate în jur de 20 de ani, din câte îmi dădeam seama. Trening negru, şapcă de baseball. Fără tatuaje sau semne vizibile. Cel cu laptopul avea nişte centimetri în minus şi era ceva mai solid. Alb, iar ceva din ţinuta lui mă făcea să cred că era

mai în vârstă. Trening negru, şapcă de baseball. Fără tatuaje, fără semne. Nu, nu văzusem culoarea părului, pentru că era ascunsă de şepci. Nu, nici dacă aveau barbă sau mustaţă, pentru că aveau gulerele trase peste gură. Nu îmi aminteam să fi zis niciun nume. Amândoi aveau accent dublinez, nimic deosebit la vocile lor. Nu, nu eram 100% sigur (Martin revenise la fiecare întrebare de două-trei ori, exprimând-o uşor diferit de fiecare dată; după o vreme, nu îmi mai dădeam seama ce îmi aminteam de fapt şi ce fabulam, doar ca să răspund ceva). Mai mult de 50%? 80%? 70%?

Începeam să pierd şirul. Să vorbesc despre noaptea aia nu îmi făcea deloc bine, mai degrabă la nivel fizic decât emoţional: aveam un gol infinit în stomac, gâtul blocat, mâna de pe genunchi îmi tresărea de parcă aveam un tic. Analgezicele începeau să îşi piardă efectul. Culorile din televizor deveneau mai aspre. Vocile detectivilor şi a mea îmi zgâriau interiorul craniului. Îmi doream să se termine totul, tot mai mult, cu fiecare clipă.

Martin a remarcat.

— Aşa, a spus, îndreptându-se pe scaun şi aruncându-i o privire Costumului. Ajunge pentru azi. Suficient cât să avem o direcţie. Ai fost minunat, Toby.

— Şi erai îngrijorat că nu îţi aminteşti cât să ne fii de folos, a zis Costum Kitschos, închizând carneţelul şi vârându-l în buzunarul hainei. Avem o groază de oameni care n-au fost loviţi la cap şi totuşi nu reuşesc să ne ofere atâtea informaţii. Bravo.

— Da, am zis.

Îmi vibra capul. Tot ce voiam era să-mi păstrez calmul până ieşeau ei.

— Ce bine.

Martin s-a ridicat, arcuindu-şi spatele cu o mână pe coloană.

— Isuse, scaunul ăla. Dacă mai stăteam pe el, ajungeam în patul de vizavi. Doctorul zice că ieşi de aici săptămâna viitoare, nu?

Era prima dată când auzeam asta.

— Poţi să te uiţi prin apartament, ca să ne spui dacă mai lipseşte ceva, OK?

— Da, nicio problemă.

— Minunat. Dacă se întâmplă ceva până atunci, ne asigurăm că primeşti noutăţi. Mi-a întins mâna. Mersi, Toby. Ştim că nu ţi-a fost deloc uşor.

— E OK.

Avea mâna imensă, şi chiar dacă strângerea nu a fost zdrobitoare, mi-a trimis un junghi de durere în tot braţul. Zâmbeam şi dădeam încă din cap, ca un idiot, încercând să îmi calibrez zâmbetul la nivelul de „politeţe prietenoasă”, chiar dacă eram sigur că mă îndreptam spre „rictus terorizat” sau „rânjet libidinos”, când mi-am dat seama că nu mai erau acolo.

Sean şi Dec îmi trimiseseră amândoi mesaje, de câteva ori, ca să mă întrebe când puteau să mă viziteze, dar refuzasem să îi văd sau, mai precis, nu voiam ca ei să mă vadă pe mine. După discuţia cu poliţiştii însă, lucrurile mi s-au părut diferite. Teoria hoţilor de maşini a dat jos cel puţin un strat de teamă, teroarea iraţională că bărbaţii mă urmăreau încă dintr-un întuneric nebulos, fără să clipească şi plini de lăcomie, aşteptând să ies din spital ca să profite de ocazia următoare. Dacă Martin şi Cum-îl-cheamă aveau dreptate – şi erau detectivi profesionişti cu experienţă, Martin părea să facă asta de dinainte să mă fi născut eu, atunci ştiau ce zic, nu? Tot ce trebuia să fac era să-mi cumpăr un jaf de Hyundai şi să trag perdelele, iar cu asta mă puteam descurca. Toată povestea mi s-a părut chiar o idee mai limpede, posibilă. Chiar şi chestiile fizice păreau că ar putea fi temporare. Le-am scris lui Sean şi lui Dec a doua zi, de dimineaţă, şi le-am zis să vină.

Au venit direct de la muncă, în costume cu cravată, ceea ce m-a făcut să mă bucur că o rugasem pe asistentă să îmi desprindă perfuzia ca să îmi pot scoate oribila ţinută de spital şi (încuiat în baie,

fierbând de o mânie neputincioasă, muşcându-mi buza până la sânge când piciorul stâng refuza să mă asculte) să mă chinuiesc să intru în pantalonii de trening şi tricoul aduse de mama. Au bătut încet la uşă şi au intrat parcă pe vârfuri, pregătiţi să rămână fermi şi neutri în faţa tuturor.

— Isuse, am spus vesel şi înţepător, nu suntem la înmormântare. Haideţi.

Amândoi s-au relaxat.

— Mă bucur să te văd, omule, a zis Dec zâmbind. A traversat repede rezerva, lângă patul meu, şi mi-a strâns mâna lung, cu ambele ale sale. Mult.

— Şi eu, am zis, întorcându-i strângerea de mână şi rânjetul.

Chiar mă bucuram să îi văd, deşi era ciudat. Mi se părea că trecuse multă vreme, de parcă ar fi trebuit să îi întreb ce-au mai făcut în ultima perioadă.

— Da, e chiar super, a zis Sean, strângându-mi mâna şi dându-mi o palmă grijulie peste umăr. Cum te simţi?

— Nu foarte rău. Am avut dureri mari câteva zile – vocea mea neclară mă făcea să tresar, dar aveam încă falca vânătă şi umflată, cu siguranţă puteau da vina pe asta –, dar îmi trece. Luaţi loc.

Sean şi-a tras scaunul pentru vizitatori, iar Dec s-a aşezat, cu grijă, verificând să nu tragă vreo perfuzie, pe marginea patului meu.

— Ador părul tău, mi-a zis, arătând spre capul meu.

Deja făceam duş şi mă bărbieream (deşi îmi lua multă vreme şi uneori trebuia să mă aşez pe podeaua cabinei, când mă lua ameţeala), aşa că vibe-ul de film cu zombi se mai pierduse, dar nu reuşisem să fac nimic cu părul.

— Poţi intra în toate cluburile mişto cu un asemenea look.

— Ai putea să îţi razi o sprânceană, să meargă cu el, a zis Sean. Să începi un trend de hipsteri.

— Cred c-o să-mi fac o… am găsit cuvântul chiar la ţanc, o creastă. Oare Melissei îi va plăcea?

— Cred că Melissa ţi-ar ierta orice acum. Fă-ţi creastă.

Dec îmi tot netezea pătura, absent, şi se uita la mine.

— Pari în regulă, omule, a zis el. Nu chiar *în regulă,* OK, adică nu ţi-aş spune să te înscrii mâine la Ironman[11]. Dar ne temeam c-o să fii, ştii tu, distrus.

— Doamne, a spus Sean. Eşti un tip nespus de sensibil, ştiai?

— Haide, că ştie ce vreau să zic. Către mine: Nu ştiam în ce stare eşti, ştii? Melissa tot spunea că îţi merge super – mă bucuram să aud asta –, dar, serios, Melissa a fost mereu optimistă. Ceea ce-i minunat, să nu mă înţelegi greşit, dar… eram îngrijoraţi. Ne bucurăm să vedem că eşti OK.

— Sunt, am spus.

Atunci era adevărat sau pe cât posibil: îmi cronometrasem cu grijă doza pavloviană de analgezice, rezistând peste o oră după bip, deşi durerea care-mi măcina coloana îmi bubuia în cap, ca să mă asigur că voi fi în cel mai bun moment al ciclului când soseau.

— Trebuie să-mi rezolv dintele, dar în afară de asta trebuie doar s-o iau încetişor o vreme.

— Doamne, a spus Dec, uitându-se la dintele meu cu o grimasă. Ticăloşii.

— I-au prins poliţiştii? a întrebat Sean.

— Nu. Cred că tipii îmi voiau maşina, aşa că se uită după asta. Dar n-aş miza pe ei.

— Sper să cadă de pe un pod cu ea, a spus Dec.

— Dă-o naibii, a zis Sean. Îţi iei altă maşină. Ai doar grijă de tine şi fă-te bine. Apropo… a ridicat o pungă din hârtie mare, foarte plină. Uite.

Înăuntru erau reviste – *Esquire, New Scientist, Commando,* o carte de Bill Bryson, o colecţie de sudoku, una de integrame, o trusă de asamblat aeromodele şi jumătate de duzină de pungi cu chipsuri pretenţioase, cu o grămadă de arome suprarealiste.

— Hei, mersi, băieţi! am zis, mişcat. Ce tare!

Cu siguranţă, îmi era la fel de greu să fac sudoku sau să construiesc un aeromodel ca şi să pilotez un avion cu reacţie, dar faptul că se gândiseră la mine mă topise.

— Nu-i mare lucru, a zis Sean, uitându-se ciudat la scaun, în timp ce încerca să se aşeze mai bine. Te ţin ocupat.

— Ne-am gândit că, dacă eşti bine, o să fii superplictisit, a zis Dec.

— Sunt. Aveţi noutăţi?

— Da, avem, a zis Sean, uitând de scaun. Ia ghiceşte ce-a făcut, a arătat el cu degetul mare spre Dec, care afişa un amestec minunat de mutre prosteşti, defensive şi încântate laolaltă.

— Eşti gravid.

— Ha, ha.

— Mai rău, a zis Sean.

— Vai, mi-am dat eu seama. Nu se poate.

— Ba să mor eu dacă nu.

— Jenna.

Dec îşi încrucişase braţele la piept şi scosese bărbia în faţă şi se făcuse o nuanţă fermecătoare de roz.

— Sunt fericit. E în regulă cu voi?

— Omule, am zis. Te-a lovit cineva în cap şi pe tine? Îţi aminteşti ce s-a întâmplat data trecută?

Sean a făcut un gest care spunea *Exact.* Dec şi Jenna ieşiseră împreună mai puţin de un an, timp în care se despărţiseră de circa şase ori. Ultima dată fusese o dramă de proporţii colosale, care constase din episoade precum: Jenna apărând la muncă la Dec, patru zile la rând, rugându-l să îi mai dea o şansă, printre suspine, decupând „SĂ TE FUT” dintr-un tricou pe care el îl lăsase acasă la ea şi trimiţându-i prin curier resturile şi scriind texte lungi, furioase şi incoerente către toţi prietenii lui de pe Facebook şi către părinţii lui.

— Asta a fost *anul trecut.* Trecea prin multe. Acum s-a liniştit.

— Într-o dimineaţă o să se trezească ţinându-şi propria sculă în gură, a zis Sean.

— Asta ar fi bine, am zis. Mai degrabă o să se trezească vârându-i-se un test pozitiv de sarcină sub nas.

— Par eu tălâmb? Folosesc prezervativul. Nu că s-ar pune problema…

— Nici ea nu e tâmpită. Are nevoie doar de un bold şi bum, cine-i tăticu'?

Adoram fiecare secundă din povestea asta. Pentru prima dată din noaptea aia mă simţeam normal, ca o persoană reală. Nu îmi dădusem seama cât de rigid îmi era tot corpul până când nu s-a topit o parte din tensiune, iar acea disipare a fost atât de extatică, încât îmi venea să râd, să plâng sau să îi pup pe amândoi.

— Duceţi-vă naibii, a zis Dec, arătându-ne degetul mijlociu. Amândoi. Sunt fericit. Dacă se duce totul dracului, atunci puteţi să-mi trântiţi un *Ţi-am spus noi…*

— Aşa vom face, am zis la unison eu şi Sean.

— Chiar vă rog. Până atunci, dacă nu puteţi spune ceva drăguţ, nu spuneţi nimic. Şi tu – arătând spre mine – trebuie să fii chiar mai drăguţ cu mine, şi ştii de ce?

— Nu schimba subiectul, a zis Sean.

— Tu să taci. Uite, mi-a zis Dec, aplecându-se spre mine, cu un ochi la uşă şi un rânjet ascuns. Ce medicamente iei?

— De ce? Vrei?

Mi-am înclinat perfuzia spre el, invitându-l.

— Ah, ce tare. Doar o guriţă.

S-a prefăcut că se întinde după pungă. I-am dat mâna la o parte.

— Dispari. Nu împart.

— Serios, ce e acolo?

— Analgezice. Din alea bune. De ce?

— Vezi? i-a spus Sean lui Dec. Ţi-am zis eu.

— Nu a spus *ce fel* de analgezice. Ar putea fi…

— Unde bateţi? i-am întrebat.

Dec a vârât mâna în buzunarul interior al jachetei şi, iar cu ochii la uşă, a scos o ploscă argintie.

— Ţi-am mai adus un cadou.

— Adică *el* ţi-a adus un cadou, a precizat Sean. I-am zis că-i un idiot fără margini. Dacă amesteci aia cu medicamente serioase, te sinucizi.

— Ce-i acolo? l-am întrebat.

— Macallan[12], asta e. De 16 ani. Tărie de butoi. Doar ce-i mai bun pentru tine, fiule.

— Sună bine, am zis, întinzând o mână.

De îndată ce s-a pus problema încălcării unei reguli, desigur, Dec a părut uluit.

— Eşti sigur?

— Doamne, bă, dar tu l-ai adus. Sau doar îţi baţi joc de mine?

— Da, ştiu. Dar ce-ai zice să cauţi întâi analgezicele pe Google, ca să vezi dacă…

— Da' cine eşti tu, maică-mea? Dă-l încoace.

A aruncat o privire plină de îndoieli la punga perfuziei, de parcă ar fi fost un câine suspect, care mi-ar fi putut sări la beregată dacă era deranjat, dar mi-a dat plosca.

— Are dreptate, mi-a zis Sean. Măcar de data asta caută pe Google care-s contraindicaţiile.

Am scos dopul ploştii şi am adulmecat. Whisky-ul mi-a umplut nările cu aroma bogată de stafide şi cuişoare, de nopţi necugetate şi de râs neobosit, de momente de idioţenie şi de conversaţii lungi, sincere, complicate, de tot ce vâra degetul mijlociu sub nasul locului ăstuia îngrozitor şi săptămânii care trecuse.

— *Daaa,* am exclamat. Bă, Dec, eşti un geniu. Mi-am dat capul pe spate şi am luat o duşcă zdravănă. M-a ars frumos, generos, până în stomac. Ha! am zis, scuturând din cap.

Cei doi mă priveau de parcă aş fi putut lua foc spontan sau cădea mort dintr-un moment în altul.

— Doamne, am zis, începând să râd. Ar trebui să vă vedeţi feţele. Sunt bine. Poftim, am întins plosca. Fătălăilor.

Surprinzător, Sean a fost cel care, după o clipă, a hohotit şi a luat plosca.

— Bine, a zis toastând. Pentru o viaţă periculoasă. Dar mai uşor cu pericolele de-acum, da?

— Cum spui tu, am zis, încă rânjind, iar el a dat o duşcă.

Băutura îmi lovise sistemul şi nu ştiu ce făcea, dar mă simţeam minunat.

Sean a suflat de parcă ar fi fost sub apă.

— Doamne! Este minunat. Dacă-l ucide, zic c-a meritat din plin.

— Ţi-am zis, a spus şi Dec, întinzându-se să ia plosca. Pentru o viaţă periculoasă. Şi, după ce a băut, a zâmbit fericit. *Chapeau* pentru mine, dacă îmi permiteţi. Dar, când am întins mâna, nu mi-a mai dat-o. Păstrează restul, bine? Dacă ai nevoie de un tonic mai târziu. Locul ăsta ar irita pe oricine.

— Nu sunt iritat. Îmi place să zac toată ziua, cu femei în… ăăă, uniformă de asistentă, care-mi aduc micul dejun la pat. Voi aţi fi iritaţi?

— Dar tot nu ţi-a rămas mare lucru. Păstrează-l. Uite, îl pui aici… şi a vrut să vâre plosca în raftul din dulăpiorul de lângă pat.

— Doamne, nu acolo. Dă-l încoace. Am luat plosca şi am început să scotocesc după ceva în care să o înfăşor. Asistenta de serviciu, sau cum i-or zice, este nebună. Aveam un ventilator, ştiţi? L-a luat, fiindcă a zis că *răspândeşte microbii.* Dacă mă prinde cu asta, cred c-o să mă pedepsească sau mai ştiu eu…

Dulăpiorul era în partea dreaptă a patului şi, ca să ajung mai uşor la el, schimbasem plosca în mâna stângă. Am simţit că alunecă, am dat să o prind iar şi m-am uitat, fără reacţie, cum îmi aluneca printre degete, de parcă erau unse cu unt, cum cădea pe pătură şi apoi se rostogolea pe jos. Avea capacul slăbit. Un firicel de whisky s-a scurs pe podeaua verde-vomă.

A urmat un moment de tăcere îngheţată: Sean şi Dec aveau ochii mari şi mă priveau nesiguri, iar eu

eram incapabil să respir. Apoi Sean s-a înclinat într-o parte să ridice plosca, a pus dopul bine şi mi-a dat-o înapoi.

— Poftim, a zis.

— Mersi.

Am reuşit să o înfăşor într-o pungă din plastic şi să o vâr în dulăpiorul de lângă pat, cu umărul întors spre băieţi, ca să nu vadă cât de rău tremuram.

— Te-au lovit la mână? a întrebat Dec încet.

Sean a găsit un şerveţel pe cărucior, l-a aruncat pe jos şi a început să şteargă whisky-ul cu piciorul.

— Da. Au dat cu piciorul sau ceva. Inima îmi bătea să-mi sară din piept. E OK. Medicii zic că e o deteriorare a nervilor încheieturii. Dar nu e mare lucru. Câteva luni de fizio şi voi fi OK.

De fapt, doctorii nu ziseseră aşa ceva. Neurologul – un tip în vârstă, moale şi meditativ, cu paloarea lipicioasă a cuiva care fusese ţinut într-un subsol câţiva ani – refuzase cras, cu aroganţă, să îmi spună orice despre dacă sau când sau în ce măsură m-aş putea aştepta să mă fac bine. Se părea că depindea de mulţi factori, pe care, fireşte, nu avea de gând să mi-i enumere. În schimb, vorbind peste mine de fiecare dată când mă poticneam sau mi se lenevea limba, cu ochii privind în altă parte, de parcă eram nedemn de atenţia lui, desenase secţiuni transversale ale capului meu, cu şi fără hematom, mă informase că dizabilităţile mele reziduale („adică problemele care nu au dispărut încă”) erau „chiar minore” şi că ar trebui să mă consider norocos, îmi spusese să-mi văd de fizioterapie, ca un băieţel conştiincios, şi apoi plecase, în timp ce eu încercam încă să găsesc o cale de a-i transmite că lucrurile astea mă priveau. Încă mi se făcea rău de furie numai când mă gândeam la el.

Sean a încuviinţat, mototolind şerveţelul ud şi privind în jur după un coş. După o clipă, Dec a zis:

— Măcar nu e mâna cu care-ţi faci laba.

Hohotul nostru de râs a fost prea puternic şi prea lung.

Când au plecat, terminasem o pungă de chipsuri şi râdeam din nou relaxaţi. Eu şi Sean îl sfătuiserăm pe Dec să profite că se afla în spital şi să se caute de bolile dubioase pe care le luase, probabil, de la Jenna, iar el ameninţase că mă pârăşte la asistenta-şefă că beau, dacă nu-mi ţineam gura. Din afară, totul arăta perfect în regulă, cei trei prietenari care stăteau la taclale şi se simţeau minunat. Dar, ceva mai târziu, când am scos plosca – mi se părea o idee excelentă să mă fac praştie, indiferent ce-mi făcea combinaţia medicamente-alcool –, mi s-a părut ridicolă. Curbele ei ţanţoşe, argintii erau nelalocul lor în mijlocul funcţionalităţii fără compromisuri şi culorilor instituţionale din spital. Arăta ca o glumă, ca un rânjet întrupat care s-ar fi proţăpit chiar sub nasul meu, pentru că eu crezusem – *în mod prostesc şi jalnic!* – că, după câteva guri de alcool, gata, totul era din nou ca înainte! Mirosul acru de whisky mi-a întors stomacul pe dos şi am ascuns-o la loc.

După câteva zile, m-au lăsat să plec. Îmi scoseseră capsele, lăsând în urmă o cicatrice roşie, înconjurată de puncte roşii, unde fuseseră ele, şi mă deconectaseră de la perfuzia cu analgezice – asta mă stresase niţel, dar pastilele pe care mi le dăduseră în loc funcţionau, şi oricum coastele şi coccisul mi-erau mult mai bine, iar durerea de cap nu mai era constantă. Avusesem parte de vizita unui fizioterapeut, care îmi prescrisese o serie de exerciţii pe care le uitasem imediat şi un cartonaş cu o programare la o clinică, pe care-l pierdusem deja. Mai primisem şi vizita unei asistente sociale, sau consiliere, sau ceva de genul, o femeie slăbănoagă, cu ochelari imenşi şi un zâmbet gelatinos, care-mi trântise în poală un teanc imens de broşuri despre „Traumele cerebrale & tu” (coperte foarte, foarte simpliste, în culori vii, uni, diagrame cu siluete pătrate care vârau lucruri în Dulapul Memoriei şi le scoteau iar, explicaţii despre motivele pentru care trebuia să mănânc legume multe şi colorate, *Mai întâi nu am vrut să dorm după prânz, dar apoi asta*

m-a ajutat mult. Tot obosesc, dar mă simt mult mai bine – James din Cork, plus multe agende utile – *Lucruri importante de făcut azi, Lucruri care au mers bine azi)* şi mi-a sugerat să atârn un prosop de sfoara pentru uscat rufe şi să îl lovesc cu un băţ, dacă mă înfuriam.

Am mai avut parte şi de vizita neurologului de rahat, care mi s-a părut tare amuzantă. Toate întrebările mele (Când mă pot întoarce la muncă? Când pot ieşi la bere/face sex/merge la sală?) au fost fie ignorate complet, fie primite cu acelaşi „Când te simţi pregătit" sec, care m-a înfuriat, pentru că asta întrebasem de la început: când aveam să mă simt pregătit? Excepţia a fost *Când pot să conduc?,* la care nici măcar nu mă gândisem: neurologul (cu bărbia dublă palidă coborâtă, sprâncenele ridicate cu asprime deasupra ramelor ochelarilor, aproape fluturându-mi un deget ameninţător sub nas) mă informase că nu mi-era permis sub nicio formă să mă urc la volan, să nu fac vreo criză. După şase luni, dacă tot nu aveam crize, puteam să mă duc la el pentru un consult şi puteam întreba politicos dacă-mi pot recăpăta permisul, *vă rog.* Încercam din greu să nu mă gândesc la crizele acelea, dar toată capacitatea mea mintală rămasă se concentra la cu câtă ardoare voiam să-l lovesc pe neurolog în boaşe, ca să reuşesc să trec de conversaţia aia fără să mă apuce groaza *(Lucruri care au mers bine azi).*

Mama trebuia să vină să mă ia într-o oră, iar eu rătăceam aiurea prin cameră, încercând să mă decid ce naiba să fac cu grămada de lucruri care se strânseseră pe fiecare suprafaţă. Nu cred că voiam să iau nimic (de unde apăruse iepurele din pluş albastru?), dar poate o parte din mâncare ar fi arătat mai apetisant după ce ajungeam acasă, şi nu mă simţeam în stare să merg la cumpărături şi, cu siguranţă, aş fi vrut să citesc o parte din chestii, la un moment dat, iar florile mamei erau în vaze pe care sigur le voia înapoi… Cu două săptămâni mai devreme, aş fi aruncat fără probleme totul la coş, i-

aş fi zis mamei că nu aveam idee unde dispăruseră vazele ei şi i-aş fi luat altele noi.

Mă uitam neajutorat la iepurele din pluş (oare Melissa chiar ar fi putut să-mi cumpere asta şi oare se aştepta să îl păstrez?), când s-a auzit o bătaie în uşă, iar detectivul Martin şi-a vârât capul în rezervă.

— Salutare, a zis. Gerry Martin. Îţi aminteşti de mine?

— Ah, am răspuns, bucuros de ocazia de a uita de iepure. Sigur. I-aţi prins?

— Doamne, omule, dă-ne o şansă. Nu se întâmplă peste noapte. S-a uitat la cărucior. Ai o groază de Monster Munch acolo.

— Da, ştiu. Mama…

— Ah, mămicile, a zis el cu indulgenţă. Nu le poţi întrece. Pot să iau şi eu o pungă? Ai destule să hrăneşti o armată.

— Sigur. Alege-ţi.

A scos o pungă cu aromă de friptură de vacă şi a deschis-o.

— Minunat. Mi-e foarte foame. Cu gura plină: Am auzit că-ţi dau drumul şi ne-am gândit să te ducem acasă. Bannon e jos, cu maşina.

— Dar, am zis după o secundă de uluire, vine mama să mă ia.

— O sunăm, desigur. Explicăm că s-au schimbat planurile. De câte minute ai nevoie?

— Dar, am zis din nou.

Nu mă puteam gândi la un mod politicos de a întreba de ce.

Martin s-a prins oricum.

— Am mai spus-o: trebuie să arunci o privire, să vezi ce lipseşte, dacă e ceva acolo care e la nelalocul lui. Îţi aminteşti?

— Ah, am zis. Da, îmi aminteam, dar credeam că se referiseră la o zi, două, după ce ajungeam acasă. Acum?

— Da. Acum vei remarca orice e nelalocul lui. Şi vei vrea să pui lucrurile în ordine, dar n-o să poţi face asta până când n-am dat noi o tură.

În ordine. Nici nu mă gândisem la starea în care ar putea fi apartamentul meu. Mobilă răsturnată, covorul plin de sânge uscat, muşte peste tot.

— Trebuie să îţi revii acum, să te întorci la normal. Va fi mai uşor.

A mai halit câteva Monster Munch.

— Corect, am zis.

Gândul de a intra în acel haos cu Martin şi Costum Kitschos, cu ochii în patru, suflându-mi în ceafă, era nasol, însă ar fi fost mult mai nasol cu mama de faţă, cu ochi mari, plini de milă, strângându-mă de braţ, şi în plus eram convins că plănuia să îşi petreacă tot drumul cu maşina încercând să mă facă să mă duc să stau cu ei o vreme.

— Da, sigur.

— Minunat. Uite – a ridicat geanta pe care mi-o adusese mama şi a aruncat-o pe pat –, probabil că vrei cărţile, iar vaza aia de acolo pare scumpă. Restul poate ajunge la coş, nu?

Să mă întorc în apartament a fost mai rău decât crezusem. Nu era chiar peisajul de film horror pe care mi-l imaginasem: în living, mobila era la locul ei, covoarele şi canapeaua fuseseră curăţate (deşi încă se vedeau urmele de pete şi de stropi de sânge, pe o întindere şocant de mare), fiecare suprafaţă era imaculată şi sclipitoare, nicăieri nu se vedea un fir de praf. Sertarele comodei erau stivuite ordonat într-un colţ, alături de teancuri de hârtii, cabluri şi CD-uri care se aflaseră înăuntrul lor. Era chiar şi o vază mare, cu flori creţe, mov şi albe, pe masă. Peste toate se revărsau lumina soarelui şi umbre de frunze.

Aerul mi se părea nepotrivit. Fără să-mi dau seama, intrasem căutând mirosul slab de acasă – pâine prăjită, cafea, after shave-ul meu, busuiocul pe care mi-l dăruise mama, mirosul proaspăt de bumbac de la lumânările pe care le aprindea câteodată Melissa. Totul dispăruse, fusese şters. În loc, simţeam parfumul greu al florilor şi un substrat

chimic, care se lipea de gâtlej, şi eram convins că nasul meu simţea şi mirosul transpirat, lăptos al tipului care mă lovise. Era ca şi cum ai întinde mâna să-ţi mângâi câinele, iar el s-ar fi dat înapoi, nervos.

— Nu te grăbi, a zis Martin, de lângă mine. Ştim că-ţi este greu. Vrei să stai jos?

— Nu. Mersi. Sunt bine.

Mi-am înfipt piciorul stâng mai tare. Dacă mă lăsa fix acum, îl rupeam eu de tot…

— Cred că maică-ta s-a ocupat de curăţenie, a zis Costum Kitschos. Noi nu am lăsat lucrurile aşa. Peste tot era praf pentru prelevat amprente.

— Aveau mănuşi, am zis mecanic.

Tocmai îmi dădusem seama că jumătate dintre sertare erau distruse, aşchii de lemn ieşeau în afară, iar laturile le atârnau.

— Sigur, a zis Martin, dar atunci nu ştiam. Şi oricum, şi le-ar fi putut da jos cândva, în timp ce erai leşinat. Era mai bine să fim siguri, nu? S-a sprijinit comod de peretele de lângă uşa livingului, cu mâinile în buzunare. Uită-te în jur şi spune-mi dacă lipseşte ceva. Nu te grăbi.

— Televizorul, am zis. Mă aşteptam, dar tot mi se părea imposibil spaţiul mare şi gol de pe perete, de parcă, dacă clipeam de suficiente ori, s-ar fi întors la locul lui; am continuat: Xbox-ul. Laptopul, doar dacă nu l-a pus cineva în altă parte. Cred că era pe măsuţa de cafea…

— Nu era niciun laptop, a zis Martin. Era ceva pe el care să fi interesat pe cineva?

— Nu. Adică, datele cardurilor mele erau pe-acolo, pe undeva, dar mi-ar fi putut lua… Tăblia comodei era goală. Rahat. Portofelul. Ar trebui să fie acolo…

— Nu e, a zis Costum Kitschos. Îşi scosese iar carneţelul şi stătea cu pixul pregătit. Scuze. Am blocat cardurile şi le-am marcat, ca să fim anunţaţi dacă le foloseşte cineva, dar până acum n-am primit nimic.

— Ah, am zis. Mersi.

— Altceva? a întrebat Martin.

Privirea mea se tot întorcea la umbrele petelor de sânge de pe covor. Amintirea m-a lovit ca o descărcare electrică: respiraţia mea gâjâită, durerea, perdelele verzi, o mână înmănuşată care se apropia de mine…

— Suportul de lumânare, am zis. Mă bucuram să îmi aud vocea la un nivel normal, chiar obişnuit. Aveam un suport de lumânare. Din metal negru, cam aşa de mare, cu formă de balustradă din aia răsucită, cu ăăă, un soi de petală în vârf. Nu mă puteam convinge să le explic că îl luasem cu mine, ieşind din dormitor, eroul pregătit să-i facă praf pe băieţii răi. Era aici, pe podea.

— L-am luat noi, a zis Martin. Pentru amprente. Credem că te-au lovit cu el, mi-a indicat el cu mâna la tâmplă. Ţi-l înapoiem când termină tehnicienii cu el.

Cicatricea de pe cap mă mânca, dintr-odată, şi încă rău.

— Da, am zis. Mersi.

— Altceva? Lucruri care nu ar trebui să fie aici?

M-am uitat în jur. Cărţile erau anapoda pe rafturi. Nu voiam să întreb dacă le împrăştiaseră hoţii sau poliţiştii.

— Nu cred. Nu-mi dau seama.

— Sertarele de acolo, a arătat Martin. Au căutat bine prin ele. Când am ajuns aici, hârtiile şi toate cele erau pe podea.

Altă imagine fulgerătoare mi s-a strecurat prin încâlceală.

— Ai idee ce căutau?

Sertarul de sus era cel în care-mi ţinusem haşul şi ce mai rămăsese din cox. Se părea că hoţii îmi făcuseră un serviciu şi le luaseră, asta dacă Martin nu cumva juca la cacealma, ca să vadă dacă l-aş minţi – chipul lui plat, afabil mă urmărea, dar nu puteam citi nimic pe el.

— Nu, am zis, trecându-mi mâna prin ce-mi rămăsese din păr. Adică, nu-mi amintesc. În mare parte sunt lucruri care nu au ce căuta în altă parte.

Hârţogărie, discurile vechi ale laptopului, nici măcar nu ştiu ce mai era pe-acolo…

— Uită-te oricum, mi-a sugerat Martin, doar că nu era tocmai o sugestie. Poate îţi aminteşti ceva.

Nimic. Mâncare pentru peşti, de când avusesem un acvariu, cu ani în urmă, un tricou pe care voiam să îl returnez, dar uitasem, de ce oare aveam un CD cu Radiohead?, oare mi-l împrumutase cineva? Cineva se plângea oare că nu i-l mai dădusem înapoi? Mă gândeam că era posibil să fi fost o cameră digitală veche acolo, dar nu îmi aminteam cu siguranţă, când Martin a întrebat ce fel de poze erau pe ea – vacanţa de dinainte de facultate, în Mykonos, cu băieţii, poate, petreceri de acum o mie de ani, Crăciunuri în familie? Soarele transforma camera într-un terariu, iar mirosul chimic îmi dădea dureri de cap, dar nu voiam să sugerez să deschidem uşa spre curtea interioară, pentru că detectivii nu se plângeau şi oricum avea un lacăt nou, lucios, care nu acoperea complet lemnul aşchiat, unde cel vechi fusese spart, şi nici cheie nu aveam de la cel nou. Mă răzgândisem. Tipii nu erau o companie mai plăcută decât mama. Măcar ei i-aş fi putut spune să plece.

M-au plimbat metodic, fără milă, prin apartament, cameră după cameră, sertar cu sertar. Hainele mele nu erau nici ele în ordine. Ceasul de la bunicul dispăruse: li l-am descris, iar ei au promis să verifice la amaneturi şi la magazinele de antichităţi şi în locurile în care primeai bani pentru aur. Prezervativele dispăruseră şi ele, însă am simţit cu toţii că nu prea aveam şanse să le găsim, nu că le-aş fi vrut înapoi, pentru că, dacă-i puteam împiedica pe ăia să se reproducă, mă bucuram, aşa că toţi am râs copios pe tema asta. Mă durea capul cumplit.

— Bun, a zis în cele din urmă Martin, aruncându-i lui Costum Kitchos o privire care l-a făcut să îşi închidă carneţelul. Te lăsăm să te acomodezi. Mersi pentru tot, Toby. Apreciem.

— Aveţi… am început. Eram în baie: sclipitoare, cu sticluţele perfect aliniate, prea mică pentru toţi trei. Aveţi vreo idee despre cine ar putea fi?

Martin s-a scărpinat la ureche şi s-a strâmbat.

— Nu tocmai. Să fiu sincer, mă simt cam vinovat. De obicei, până acum, am fi făcut progrese serioase, fiindcă tipii folosesc cam aceleaşi metode, unul goleşte frigiderul pe jos, altul se cacă în pat, al treilea are un tatuaj care se potriveşte cu descrierea unui martor… Nu zic că ne dăm seama mereu, dar în mare parte suntem siguri. De data asta… A ridicat din umeri. Nimic nu ne sună cunoscut.

— Poate că-s noi în povestea asta, a zis Costum Kitschos, cerându-şi parcă scuze, în timp ce îşi strângea pixul. Asta ar explica de ce şi-au pierdut capul atât de repede. Sunt începători.

— Poate, a zis şi Martin. Şi tu, Toby? Te-ai gândit la variante de când am vorbit ultima dată?

Am deja mintea suficient de limpede ca să nu îl mai suspectez pe Gouger că ar fi orchestrat spargerea, dar m-am întrebat dacă a fost Tiernan. Am auzit suficiente plângeri de-ale lui (proprietari de galerii care se luau după mulţime şi nu aveau tupeul să accepte un artist până nu şi-a dat altcineva girul, artiste care-şi foloseau farmecele şi ţâţele ca să obţină spaţiu de expoziţie şi expunere media, în defavoarea unor bărbaţi mult mai talentaţi, critici care urmau tendinţele ca nişte oi şi n-ar fi recunoscut opere inovatoare nici dacă li se prezentau singure), ca să ştiu că era genul care găsea mereu ţapi ispăşitori pentru problemele sale şi care apoi se bosumfla şi devenea obsedat de ele, şi că întâlnise, probabil, suficienţi tipi dubioşi, cu experienţă în jafuri, în demersurile pentru expoziţie. Tot nu voiam să le povestesc poliţiştilor toată istoria, mai ales că nu aveam decât o bănuială vagă, dar mi-aş fi dorit să fiu mai atent la tinerii lui Tiernan, când îi aducea la galerie.

— Nu, am zis cu uşurinţă. Am recapitulat totul, de câteva ori, însă nu am nimic nou.

Martin a rămas pe loc, privindu-mă amiabil, rotind prosopul pe deget.

— Nu?

Nu-mi dădeam seama ce însemna asta, dacă spera să-mi împrospăteze memoria sau dacă îmi transmitea că ştie că ascund ceva. Amândouă posibilităţile mi s-au părut brusc enorme, în spaţiul mic şi înghesuit. Eram lipit de peretele băii, fără cale de scăpare.

— Nu, am zis. Nimic.

După un minut, Martin a încuviinţat.

— OK, atunci… a zis el vesel. Ai cărţile noastre de vizită, da?

— Cred…

Aveam o amintire vagă că-mi lăsaseră nişte cartonaşe, când veniseră prima dată la spital. M-am uitat prin baie, de parcă s-ar fi putut teleporta în chiuvetă.

— Poftim, a zis Martin, pescuind din buzunar un dreptunghi alb, mare, aerisit, cu un sigiliu elegant *Garda.* Să nu uiţi să ne anunţi dacă-ţi aminteşti ceva, da?

— Da, aşa voi face.

— Grozav. Ţinem legătura. Acum relaxează-te. Haleşte ceva ca lumea, bea câteva beri, lasă despachetatul pentru mai târziu. Către Costum Kitschos: Mergem?

Mama a ajuns imediat ce au plecat detectivii, fireşte, cu pungi pline de cumpărături inexplicabile (chestii de bază, pâine, lapte, ce ştiu eu, amestecate cu chestii gen un obiect noduros, bej, despre care m-a informat că ar fi ghimbir, „să fie”). Nu a stat mult şi nici nu s-a oferit să găsească un tâmplar care să repare sertarele. Se adapta, treptat şi cu grijă, la acest nou teren minat pe care eram captiv, iar eu nu ştiam dacă să fiu recunoscător sau să o urăsc pentru că se gândea că era o stare permanentă. A reuşit să nu întrebe dacă voi fi bine de unul singur. Când m-a îmbrăţişat la uşă, am reuşit să nu tresar.

Melissa a venit după muncă. Avea o pungă imensă şi aromată de mâncare thailandeză. Era atât de încântată că mă întorsesem acasă – se învârtea prin living, aşezând tacâmurile de parcă abia se ţinea să nu plutească, muta staţia audio pe un post plin de trupe energice de fete din anii ’60, îmi trimitea un pupic de fiecare dată când trecea pe lângă mine –, că m-am simţit mai vesel. Nu îmi mai fusese foame din seara aia, dar tocana mea picantă de vită chiar avea gust bun, iar Melissa mi-a povestit toată saga din săptămâna anterioară, pe care şi-o petrecuse convingând-o pe mama să nu îmi ia un câine (părinţii mei o iubeau pe Melissa; din fericire, nu erau genul care să facă aluzii la nunţi şi nepoţi, dar îmi dădeam seama că se gândeau la asta):

— Era hotărâtă, Toby, a zis că n-ai putut avea câini când erai mic, din cauză că taică-tău era alergic, dar că era *perfect,* că ar fi o siguranţă în plus şi te-ar şi înveseli, iar tatăl tău spunea mereu „Lily, nu va funcţiona, administraţia…”, însă ea insista: „Edmund, cui îi pasă, o să îi conving eu!”. Şi, Toby – a început să chicotească –, singura problemă, *singura* pe care o vedea, era că nu aspiri şi toată casa va fi plină de păr de câine. Aşa că – Melissa chicotea tot mai tare şi m-am trezit că râdeam şi eu, chiar dacă mă dureau coastele – a decis să îţi ia un pudel din ăia mari. Fiindcă nu lasă păr. Voia să îl aducă aici, să te aştepte, să fie surpriza perfectă de bun-venit acasă.

Imaginea cu mine şi detectivii intrând şi găsind un pudel, în toată splendoarea sa pufoasă, ne-a făcut să râdem atât de tare, că am început să tremur. Fusese o zi lungă.

Seara a trecut, iar eu am devenit agitat. Melissa – cu pantofii aruncaţi pe podea, înghesuită lângă mine, pe canapea, aţipind – presupunea că rămânea peste noapte. Din punctul meu de vedere, era de neconceput. Nici măcar nu voiam să îmi imaginez ce s-ar fi putut întâmpla dacă ar fi fost acolo în noaptea aia, când nu aş fi fost capabil să o protejez.

Am început să mă întind şi să casc şi să fac aluzii despre cât de ciudat avea să fie să mă aflu din nou în patul meu, despre cât de agitat aveam să fiu, aşa că, fiindcă trebuia să se trezească devreme… Melissa s-a prins repede, fără să-mi reproşeze nimic – da, şi mie îmi este somn, mai bine plec repede, înainte să cad din picioare.

— Curând, am zis, trecându-mi un deget peste ceafa ei, când s-a aplecat să se încalţe.

— Da, a zis şi s-a întors repede, să mă sărute cu foc, *curând.*

I-am chemat un taxi pe telefon, ca să pot urmări simbolul mărunţel al maşinii îndepărtându-se spre locuinţa ei, ţinându-mi respiraţia de fiecare dată când se oprea sau întorcea ciudat. Şi iată-mă de unul singur, în sfârşit, în apartamentul care părea al meu şi totuşi nici pe departe, cu geanta lângă uşă, de parcă sosisem de la mare distanţă, fără să am nicio idee ce să fac cu seara aia, cu ziua următoare sau cu cele de după.

Următoarele câteva luni au fost urâte. Mi-e greu să spun dacă a fost cea mai dificilă parte a vieţii mele, ţinând cont de tot ce a urmat, dar a fost, în mod cert, tot ce trăisem mai rău până atunci. Eram agitat ca un junkie, dar nu voiam să ies ziua – încă aveam un aspect subnutrit şi dereglat, încă şchiopătam, şi deşi îmi creştea părul şi îmi răsesem scalpul să se potrivească, cicatricea de Frankenstein era încă vizibilă. Am vrut să ies la plimbări lungi, seara târziu, să străbat umbrele din Ballsbridge, în stil Fantoma de la Operă, dar s-a dovedit că nici asta nu puteam. Mersesem pe jos acasă la orice oră din noapte, de când eram adolescent, şi niciodată nu îmi fusese frică. Fusesem precaut, desigur, când vedeam un drogat sau o ceată de tip beţi care căutau scandal, dar niciodată nu simţisem miasma densă a unei frici neidentificate poluând aerul, corupând totul într-o ameninţare: orice umbră putea ascunde un agresor, orice pieton putea să aştepte momentul perfect să se arunce asupra mea, orice şofer putea fi gata să mă

calce, de unde să ştiu şi ce să fac? Ajungeam la 30 de metri de poartă înainte ca adrenalina să mă zgâlţâie ca un curent electric, gâfâiam deja şi mă întorceam şi fugeam cât de repede puteam înapoi în casă, care, deşi nu mi se părea deloc în siguranţă, măcar avea graniţe administrabile, pe care le puteam supraveghea. Nu mai încercam. În schimb, mergeam de colo până colo prin living, ore în şir, cu umerii încordaţi, cu mâinile vârâte adânc în buzunarele halatului. Încă simt ritmul acela cumplit, pas, târâş, pas, târâş, dar nu mă puteam opri. Cumva, credeam că dacă sunt treaz şi mă mişc nu va pătrunde nimeni înăuntru, nu voi face o criză şi nimic nu va fi mai rău. Uneori, mergeam până se strecura lumina cenuşie pe după draperii şi începeau păsările să ciripească afară.

Când mă obligam să mă duc la culcare, aveam probleme să adorm. Cât eram în spital, părinţii mei se gândiseră să instaleze o alarmă monitorizată, cu buton de panică şi tot tacâmul (mi-o imaginam pe mama uitându-se la pagube, cu încheieturile apăsate pe gură, căutând o cale de a se întoarce în timp şi de a împiedica totul), şi chiar dacă le înţelegeam punctul de vedere şi ştiam că era o idee bună, o parte din mine îşi dorea să nu o fi făcut. Butonul de panică era dreptunghiular, cam cât o cutie de chibrituri, într-o nuanţă vie de roşu, medical, şi era lângă patul meu, foarte jos, la fix să pot ajunge la el. Îmi petreceam ore întregi încremenit în pat, ţinându-mi respiraţia şi încercând să văd ce urma după un clic sau un hârşâit, auzit? închipuit? pe cale să explodeze în strigăte răguşite?, gândindu-mă dacă să mă arunc pe buton şi să joc rolul lui Petrică din poveste, ca să nu fiu luat în serios când pericolul era pe bune, sau să mai rezist zece secunde, încă zece, încă zece, şi să fie prea târziu, să mă zbat disperat să ajung la salvare, cât mă izbeau loviturile? Butonul şi-a creat o viaţă proprie, umflat de simbolism, singura şansă de salvare care pulsa într-un colţ şi, dacă o ratam, fiindcă acţionam prea devreme sau prea târziu, eram pierdut. M-am obişnuit să dorm pe

marginea patului, precar, cu un braţ atârnând pe lângă, ca degetele mele să fie pe cât de aproape posibil de buton. O dată sau de două ori, am căzut şi m-am trezit pe podea, ţipând şi zbătându-mă.

Mesaje de la prieteni, verişori, contacte de la muncă. *Salut, ce faci, grătar la mine duminică, ai chef?… Salut, nu vreau să te sâcâi, dar cred c-o să vrei să răspunzi dacă sună mama, altfel le va spune alor tăi că zaci inconştient pe podea* – Susanna, cu un emoji care-şi dădea ochii peste cap. Meme, gif-uri, prostii online de la Leon, care ar fi trebuit să mă amuze. *Salut, Toby, sunt Irina, am auzit ce-ai păţit şi sper că eşti OK şi ne vedem curând…* Nu prea răspundeam, aşa că mesajele s-au rărit treptat, ceea ce m-a supărat şi m-a făcut să îmi plâng de milă. M-a sunat Richard. Când n-am răspuns, mi-a lăsat un mesaj, zicându-mi – stânjenit, delicat, călduros – că totul era bine la muncă, expoziţia mergea de minune, un colecţionar important cumpărase canapeaua lui Chantelle, şi că nu ar trebui să îmi fac griji, doar să mă concentrez să mă fac bine şi să mă întorc când mă simţeam pregătit. Mesaje de la Sean, de la Dec, *să ne vedem? ce zici de mâine? în weekend?* Nu voiam să îi văd. Nu simţeam că am ce spune într-o conversaţie şi nu puteam suporta ideea că plecau într-un nor de milă fără cuvinte, aşteptând să se îndepărteze de uşă ca să spună: *Doamne. Este… Da. Săracul.*

Fizic, mă simţeam mai bine, într-un fel. Faţa mi-a reveni la normal – exceptând dintele ciobit, pe care ştiam că trebuia să-l repar la un moment dat –, iar coastele şi coccisul mi se vindecau OK, deşi încă simţeam câte un junghi. Nu am făcut nicio criză, din câte îmi dădeam seama, ceea ce era bine, deşi neurologul mă informase, arogant, că puteau începe la luni sau chiar la un an sau doi după traumă. Uneori, rezistam patru sau cinci ore fără analgezice, înainte să mă lovească iar migrena. Îmi plăcea mai mult cu pastile, care înceţoşau contururile până când lucrurile deveneau suportabile, dar o luam uşor cu ele, în caz că – nici nu voiam să mă gândesc prea

mult la posibilitatea asta – doctorii refuzau să îmi înnoiască reţeta când se terminau.

Partea mintală era altă poveste. Aveam o selecţie completă de simptome din broşurile folositoare ale asistentei sociale: Dulapul Memoriei părea să fie complet distrus (stăteam în duş, cu mintea pustie, încercând să îmi amintesc dacă mă spălasem sau nu pe cap sau eram în plină conversaţie cu Melissa şi săpam după cuvântul *instant),* eram extenuat permanent, exact ca James din Cork, şi abilităţile mele organizatorice s-au dat peste cap, încât până şi pregătirea micului dejun devenea o provocare majoră şi incredibil de frustrantă. Practic, nu era o problemă atât de mare, pentru că nici nu încercam să fac lucruri complexe, gen să muncesc sau să socializez, dar asta nu era deloc o uşurare.

Per ansamblu, să fiu acasă era mai rău decât fusese la spital. Cel puţin în starea aia dislocată, indecisă, simptomele nu păruseră nepotrivite, pe când aici, în lumea reală, erau teribil de greşite, respingătoare, obscenităţi cărora nu trebuia să le fie permisă existenţa: un adult, cu gura căscată în mijlocul bucătăriei, încercând să se prindă *cum se prăjeşte un ou,* la telefon cu firma emiţătoare de carduri, fără să-şi amintească data naşterii, un cretin care saliva, deficient, un ciudat, dezgustător – şi iată-mă din nou în vârtejul atotconsumator, doar că se adâncise şi se răspândea: nu mai era doar teamă, ci şi furie devoratoare şi dispreţ şi o pierdere de o profunzime şi întindere de neimaginat. Cu doar câteva săptămâni în urmă eram un tip normal, un tip care-şi arunca geaca pe el dimineaţa, fredonând The Coronas[13], cu o bucată de pâine prăjită în dinţi, încercând să se decidă unde să-şi scoată iubita la cină. Acum fiecare secundă făcea parte dintr-un val inexorabil, care mă trăgea tot mai departe de tipul care aveam tot dreptul să fiu, care dispăruse pe veci, lăsat de cealaltă parte a acelui strat de sticlă de nepătruns. Dacă în spital fusesem capabil să îmi spun că lucrurile vor fi mai bune după ce ajungeam

acasă, acum că se dovedea fals, nu aveam niciun motiv să cred că va fi vreodată mai bine.

Nu eram furios doar pe mine, firește. Mintea mea cocea fantezii epice, elaborate, în care îi găseam pe cei doi hoți (recunoșteam o voce pe stradă, o pereche de ochi într-un pub, îmi păstram calmul cu un autocontrol care inspira teamă și îi urmăream prin zonele dubioase prin care umblau) și îi distrugeam în stil Tarantino, mult prea jenant să povestesc. Trăiam iar și iar scenariile alea, amplificându-le și rafinându-le de fiecare dată, până când am ajuns să cunosc fiecare etapă și intrigă mai bine decât detaliile a ce se petrecuse de fapt. Chiar și atunci știam precis cât de jalnic eram (fraier astmatic, plin de coșuri, încuiat în dormitor, fantazând, sub colecția de postere cu personaje din anime sumar îmbrăcate, cum aplica niște mișcări de kung-fu bătăușilor școlii) și, în final, furia se întorcea mereu împotriva mea: mutilat, inutil, incapabil fizic și mintal să fac un drum până la Tesco[14], darămite să întreprind acțiuni eroice de răzbunare. Eram o glumă proastă.

Apelurile mamei – de când o convinsese Melissa că n-am nevoie de pudel – reveniseră la sugestia, cu o insistență enervantă, că aveam nevoie de câteva săptămâni acasă la ei.

— Ai fi uimit de cât te poate ajuta să schimbi peisajul. Promitem că nu te deranjăm, abia dacă vei ști că suntem acolo. Și, când îi explicam că nimic nu mă putea convinge să mă mut înapoi: Ah, știu! Ce zici de Ivy House? Unchiul Hugo s-ar bucura să îl vizitezi și este foarte liniștită. Încearcă un weekend, iar dacă nu-ți place, te poți întoarce.

Am respins ideea mult mai vehement decât era necesar. Nici măcar nu mă puteam gândi să fiu acolo, nu așa. Ivy House, de-a v-ați ascunselea la apus printre molii și fagii argintii, picnicuri cu căpșune sălbatice și Crăciunuri cu turtă dulce, petreceri de adolescenți fără sfârșit, cu toată lumea zăcând pe iarbă și privind stelele – toate intangibile

acum. Noaptea aia era un paloş în flăcări în calea către ele. Ivy House era singurul loc pe care, mai mult ca pe oricare altul, nu suportam să îl văd de pe ţărmul meu îndepărtat.

Mese din semipreparate neidentificate mi se solidificau ca aracetul pe măsuţa de cafea. Praful acoperea rafturile de cărţi, firimiturile, suprafeţele dulăpioarelor din bucătărie – îi trimisesem un mesaj menajerei să îi zic că nu mai aveam nevoie de serviciile ei, parţial pentru că ştiam că aspiratul îmi va da bătăi de cap şi, mai ales, pentru că nu voiam pe nimeni (în afară de Melissa) în apartament. Umbre de păsări care-mi treceau peste podeaua livingului mă făceau să tresar.

Melissa era o mare problemă. Adoram că venea la mine, era singura persoană pe care chiar îmi doream să o văd, dar gândul că ar rămâne peste noapte încă mă umplea de o panică pe care abia reuşeam să o ascund. Aş fi putut merge eu la ea, de fapt, am şi încercat o dată, dar acolo era Megan, colega de apartament groaznică, cu buzele ei subţiri, rujate, aşteptând ca Melissa să iasă din cameră ca să mă înţepe cu menţiuni ale dăţii când fusese jefuită şi total traumatizată şi, deşi era mult mai sensibilă decât majoritatea, trecuse peste în câteva *săptămâni,* pentru că aşa *decisese,* iar cineva atât de special ca Melissa merita un om care făcea *eforturi.* M-am scuzat (migrenă) şi am plecat, când mi-am dat seama că eram pe cale să o lovesc pe Megan. Nu fusesem niciodată arţăgos, ci relaxat mereu, dar acum tot felul de lucruri absurde mă enervau, dintr-odată, şi mă lansau într-o furie de necontrolat, care-mi tăia respiraţia. O dată, nu am reuşit să pun înapoi o tigaie în haosul din dulap. Am lovit-o în repetate rânduri de blat, cu o concentraţie metodică, până s-a îndoit, i-a crăpat mânerul şi a zburat în toate părţile. În altă zi, când periuţa de dinţi mi-a căzut din mână pentru a treia oară, am izbit cu căcatul meu de pumn stâng inutil în perete, iar şi iar, încercând să îl distrug, ca să mi-l amputeze, dar, ironic, muşchii mei nu aveau forţa necesară să facă vreo pagubă.

Am sfârşit cu o vânătaie mare, violetă, care mi-a făcut mâna şi mai inutilă câteva zile, şi a trebuit să-mi amintesc să o ascund de Melissa.

Ştiam că Megan cea groaznică avea dreptate. Ştiam că Melissa, cu dulceaţa ei negreşită, deloc forţată – fără să se plângă vreodată, ci mereu pregătită cu o îmbrăţişare bucuroasă şi un sărut – era mult peste ce mă puteam aştepta şi mult peste ce meritam. Ştiam că până şi optimismul ei nu putea fi infinit, că, mai devreme sau mai târziu, îşi va da seama că nu mă voi trezi într-o dimineaţă, ca prin minune, cu vechea mea personalitate. Şi atunci? Înţelegeam că singurul lucru decent era să ne despărţim acum, să o scutesc de timpul, energia şi speranţa irosite, să ne scutesc pe amândoi de cumplita durere a recunoaşterii. Să o las să plece, liberă de gândul teribil că m-ar fi abandonat, fiindcă nu era deloc cazul: eu o abandonasem. Dar nu am putut. Era singura persoană care părea să creadă, să ştie parcă sigur, că eram acelaşi Toby. Cam lovit de soartă, cu o mare nevoie de poveşti amuzante şi de cafea adusă la pat, dar neschimbat. Chiar dacă ştiam că era o prostie, nu m-am putut convinge să renunţ.

Eram conştient că eram în mare încurcătură, dar nu părea să existe nicio ieşire. În mijlocul întunecat al groazei, ştiam că era inevitabil. Ce nu puteam suporta, de fapt, nu erau hoţii sau loviturile în cap, nimic din ce puteam răzbi, din care puteam evada sau de care să mă pot apăra. Eram chiar eu – orice oi fi devenit.

Când spun că eram norocos să am Ivy House, nu o spun în mod abstract, aerian: cât noroc! am aşa un loc frumos în viaţa mea! De bine, de rău, Ivy House m-a salvat în cele mai concrete moduri. Dacă nu m-aş fi întors acolo în vara aia, m-aş fi plimbat întruna prin apartament încă, noapte de noapte, slăbind, pălind şi tresărind tot mai rău, conversând pe mormăite cu mine însumi şi fără să răspund la telefon. Aşa sau – şi mi se părea o idee tot mai bună, odată cu trecerea săptămânilor – să fi fost mort.

M-a sunat Susanna într-o seară, la mijlocul lui august, când ziua se întindea la infinit, cu miros de grătar şi strigătele jocurilor de copii filtrându-se prin geamurile închise. Mesajul ei vocal – „Sună-mă acum” – mi-a trezit suficientă curiozitate să o fac. Ţinând cont de cât de puţin mă stresase în ultimele luni, eram convins că nu voia să mă bată la cap să mă mut cu ai mei sau să se asigure că mâncam suficient.

— Ce faci? a întrebat ea.

— Bine, am zis. Ţineam telefonul la câţiva centimetri de gură, sperând să nu se simtă bâlbâiala. Tot mă mai doare câte ceva, dar o să supravieţuiesc.

— Asta a zis şi maică-ta. Nu eram sigură, pentru că ştii că mereu face să pară totul pozitiv. Dar n-am vrut să te stresez.

Recunoştinţa faţă de mama m-a luat pe nepregătite. Chiar făcuse aşa cum o rugasem – mă acoperise, nu dăduse mai departe veşti despre halul în care eram, ca să aibă ceilalţi de ce să se ia şi despre ce să bârfească.

— Nu, are dreptate. A fost nasol, o vreme, dar ar fi putut fi mai rău. Am avut noroc.

— Foarte bine, a zis Susanna. Sper să-i prindă pe nenorociţi.

— Da, şi eu.

— Uite, a zis ea pe alt ton. Am veşti proaste. Unchiul Hugo e pe moarte.

— Ce? am zis, după o clipă de incertitudine. *Acum?*

— Nu acum, *acum*. Dar anul ăsta. N-a vrut nimeni să-ţi spună, ca să nu te supere. Deci… a râs ea, indescifrabil. Aşa că-ţi spun eu.

— Stai, am zis, ridicându-mă de pe canapea. Furia mocnită la adresa restului familiei mele mă distrăgea: am lăsat-o deoparte, pentru mai târziu. Stai aşa. De ce moare?

— Are o tumoare pe creier. Acum câteva săptămâni, a început să meargă rău, aşa că s-a dus la medic, şi după câteva teste: era cancer.

— Doamne.

M-am întors de jur-împrejur, cu mâna prin păr. Nu mă puteam adapta la situaţie, nu puteam fi sigur că Susanna chiar spusese asta sau…

— Ce se întâmplă cu el? Îl operează?

— Nu. Au spus că tumoarea este prea prezentă în creier. Are tentaculele întinse peste tot.

Vocea Susannei era plată şi limpede. Chiar şi atunci când era copilă, era greu de înţeles în situaţii de criză. Am încercat să mi-o imaginez: se sprijinea de unul dintre pereţii din cărămidă din Ivy House, cu soarele făcându-i transparente muchiile clare şi palide ale feţei, cu iedera încadrându-i părul roşu-auriu. Parfum de iasomie, zumzet de albine.

— Şi ziceau că nu ar fi mare diferenţă cu chimioterapia, aşa că nu are sens să îi distrugă calitatea vieţii pentru câteva luni. Vor face radioterapie, care ar putea să îi ofere sau nu una, două luni în plus. Încerc să obţin o a doua opinie, dar, deocamdată, asta e povestea.

— La ce spital e?

Camera mea şi mirosul ei poluant, ticăitul moale al obloanelor într-o adiere deloc perceptibilă…

— E acasă. Au vrut să îl ţină acolo, „în caz de situaţii neprevăzute”, dar îţi poţi imagina cum a mers.

Am râs – un lătrat dureros. Parcă vedeam sprâncenele sălbatice ale lui Hugo şi auzeam fermitatea blândă, inflexibilă cu care ar fi refuzat sugestia: *Din câte îmi dau seama, principala situaţie neprevăzută este să cad mort, iar asta cred c-o pot face mai confortabil acasă. Promit să nu vă dau în judecată, dacă mă înşel.* Doar dacă…

— Cum se simte? Adică…

— Pe lângă faza cu moartea? A râs iar. E OK. Nu poate să meargă foarte bine, aşa că se foloseşte de baston, dar nu are dureri, nimic. Au spus că pot apărea mai târziu sau nu. Şi este în regulă psihic. Deocamdată.

Mă întrebasem de ce mătuşile mele nu îmi mai lăsaseră mesaje vocale, iar mesajele scrise de la verişorii mei secaseră. Mă gândisem că se

plictisiseră să nu le mai răspund şi se hotărâseră să nu mă mai deranjeze. A fost un şoc, marcat de ruşine şi revoltă, să îmi dau seama că nu avea nimic de-a face cu mine.

— Deci, a zis Susanna. Dacă vrei să îl vezi, cât e încă într-o formă cât de cât capabilă de conversaţii, poate vrei să mergi să stai cu el o vreme. Nu am răspuns, aşa că a zis: Cineva trebuie să fie acolo. Nu poate trăi singur. Leon va zbura imediat ce îşi rezolvă treburile şi o să vin şi eu cât mai des, doar că nu prea pot să îi las copiii în braţe lui Tom şi să mă mut acolo.

— Ah, am zis.

Leon locuia în Berlin şi nu prea venea acasă. Începeam să îmi dau seama că era cu adevărat grav.

— Nu ar putea părinţii tăi, sau poate ai mei, sau…

— Toţi muncesc. Din câte zic medicii, s-ar putea duce dracului oricând treaba. Se poate prăbuşi, poate face o criză. Are nevoie de cineva non-stop.

Nu aveam de gând să îi spun că eram în aceeaşi situaţie. Imaginea cu mine şi Hugo trecând printr-o criză simultană mi-a dat un impuls teribil de râs şi, pentru o clipă, mi-a fost teamă că voi izbucni în hohote demente.

— Nu ar fi vorba despre asistenţă propriu-zisă. Dacă are nevoie, mai târziu, putem angaja. Ci de prezenţă. Maică-ta a zis că-ţi iei câteva luni de concediu…

— OK, am zis. Încerc să merg.

— Dacă nu eşti suficient de bine, atunci spune-mi şi…

— Sunt bine. Asta nu înseamnă că pot renunţa la tot ca să mă *mut.*

S-a lăsat liniştea.

— Am spus c-o să încerc.

— Grozav, a zis ea. Aşa să faci. Pa.

A închis. Am rămas multă vreme în mijlocul livingului, cu telefonul în aer, cu firicele de praf ţesându-se în soare şi copii urlând undeva, de groază sau de entuziasm.

Aşa cum înţelesese Susanna, nu aveam nicio intenţie să plec undeva. Chiar şi lăsând la o parte felul în care percepeam Ivy House, doar să iau o decizie mi se părea dincolo de abilităţile mele, darămite să o fac (cum ajungeam acolo? cum naiba să-mi fac bagajele?), sau să am grijă de un om pe moarte, când nici de mine nu puteam să am grijă, să nu mai zic de ideea de a petrece o perioadă încercând să mă descurc cu familia extinsă intrând şi ieşind – de obicei, mă înţelegeam foarte bine cu toţi şi, în mod normal, aş fi aruncat deja haine în geanta de voiaj, dar acum… Gândul la Susanna şi la ceilalţi, văzându-mă aşa, m-a făcut să strâng din ochi.

Bineînţeles, dincolo de toate astea, era vorba despre Hugo. Unchiul Hugo era pe moarte. Nu eram sigur că pot face faţă, nu acum. Toată copilăria mea fusese acolo, o constantă la fel de fixă şi de precisă ca Ivy House – chiar şi când încă trăiau bunicii mei locuise acolo, fiul burlac care-şi ducea existenţa liniştită în paralel cu a lor, strecurându-se treptat şi fără agitaţie în rolul de îngrijitor la bătrâneţe şi apoi, după ce muriseră, revenind la tabieturile sale. Hugo lipăia încolo şi încoace în şosete, cu o carte deschisă în mână, privind pe sub sprâncene şi înjurând („Pe clopotele iadului şi găleţi de sânge!”) friptura de duminică, niciodată nu fusese ce te-ai aştepta, punând capăt certurilor între veri cu cinci-şase cuvinte tăioase (de ce nu făcuse asta cu medicii, de ce nu-i informase, pe tonul lui blând, care nu permitea contraargumente, că normal că nu era incurabil, de ce nu oprise prostia asta de la început?). Lumea era deja alunecoasă şi incoerentă. Cu el dezintegrându-se, era posibil să se spargă într-o mie de bucăţi.

Înţelegeam că aveam răspunderea măcar de a merge să îl văd, dar nu îmi dădeam seama cum. Singura cale, cu minimul de resurse disponibile, părea să fie să îmi vâr capul mai adânc în hruba mea, să închid totul cât mai etanş, să iau o tonă de

analgezice şi să refuz şi să mă gândesc la toate astea până se terminau.

Încă stăteam acolo, cu telefonul în mână, când interfonul m-a făcut să mă dau la o parte: Melissa, cu o cutie imensă de pizza şi o poveste amuzantă despre cum un italian de la pizzerie suferise pe bune când ea îl rugase să pună ananas pe jumătatea ei. Şi pentru că nu am găsit nicio cale de a-i spune ce se petrecuse, am lăsat telefonul, am râs şi m-am apucat de pizza.

Dar pofta de mâncare îmi dispăruse şi, după o felie, am renunţat şi i-am zis. Mă aşteptam la şoc, la îmbrăţişări, la compasiune – *Ah, Toby, exact asta îţi mai lipsea, eşti bine?* – în schimb, Melissa mi-a spus, imediat:

— Când pleci?

Arăta gata să sară să îmi facă bagajele.

— Nu ştiu, am spus, ridicând din umeri şi concentrându-mă la pizza. În câteva săptămâni, poate. Depinde cum mă simt.

Credeam că acolo vom pune punct, dar, cu coada ochiului, am văzut-o pe Melissa stând foarte dreaptă, turceşte – eram pe canapea –, uitând de pizza, cu o mână înconjurând-o pe cealaltă, de parcă ar fi cerşit.

— Ar trebui să pleci. Acum.

— Da, ştiu. Aproape am reuşit să ţin departe iritarea din voce. Dacă pot, plec. Acum.

— Nu, ascultă. Tonul ei disperat, abia controlat m-a făcut să mă uit la ea. În noaptea aia, când m-a sunat maică-ta… A inspirat scurt. Era cinci dimineaţa. M-am îmbrăcat şi am luat un taxi. Nimeni nu ştia ce se petrecea. Nimeni nu ştia dacă vei…

Avea ochii prea lucioşi, dar când am vrut să o ating s-a ferit.

— Aşteaptă. Trebuie să termin ce am de zis, iar dacă mă iei în braţe, o să… Eram în taxi şi îi strigam şoferului să meargă mai repede, chiar strigam – am avut noroc că era foarte amabil, altfel m-ar fi lăsat pe marginea drumului, dar a condus

mai repede. Întuneric peste tot, nimeni pe străzi, mergeam atât de repede că vântul urla la geamuri… Şi mă gândeam doar că n-aş fi suportat să fie prea târziu. Dacă te trezeai şi mă chemai şi nu eram acolo, atunci… Eram egoistă, ştiam că, probabil, nici nu ştiai dacă eram sau nu acolo, dar n-aş fi putut suporta să trăiesc cu impresia că nu putusem să-ţi fiu alături la nevoie.

A clipit şi i-a curs o lacrimă pe faţă. I-am şters-o cu degetul mare.

— E în regulă. Sunt chiar aici.

De data asta, m-a prins de mână şi m-a ţinut strâns.

— Da, ştiu. Dar dacă nu îţi vezi unchiul, Toby, cam aşa va fi. Eşti atât de şocat acum, că s-ar putea să-ţi dai seama doar când te vei simţi mai bine, însă atunci ar putea să fie prea târziu. Am vrut să spun ceva, dar ea mi-a strâns mâna mai tare. Ştiu că nu te poţi gândi cum vor fi lucrurile când vei fi bine iar. Înţeleg. Dar eu pot. Şi nu vreau să simţi asta tot restul vieţii.

Asta m-a lovit drept în inimă, încrederea ei totală şi absurdă în mine, într-un viitor în care eram din nou bine. A trebuit să-mi înghit şi eu lacrimile – ar fi fost minunat să stăm amândoi pe canapea, bocind în pizza, ca un cuplu de adolescente care se uitau la *Titanic*.

— Chiar dacă ai senzaţia că vorbesc prostii, poţi să ai încredere în mine cu asta? Te rog!

Mai mult de dragul meu decât de al ei, nu îi puteam spune că viitorul acela magic nu se va întâmpla. Şi, dându-mi seama de asta, ceva s-a trezit în mine, un vârtej confuz, nesăbuit, de sfidare şi dorinţă de distrugere: căcat, totul era o epavă, ce încercam să mai salvez? De ce să nu mă arunc cu motocicleta de pe podul în flăcări, de ce să nu distrug totul? Cel puţin, ar fi fost decizia mea. Cel puţin, ar fi făcut-o fericită pe Melissa. Şi Hugo…

De nicăieri, înainte să ştiu măcar că o gândisem, am spus:

— Hai cu mine.

Surprinderea i-a pus capăt plânsului. S-a uitat la mine cu gura căscată, cu mâna devenindu-i mai uşoară într-a mea.

— Ce? Adică… în vizită?

— Câteva zile. O săptămână, poate. N-o să se supere Hugo. Te-ai descurcat minunat la petrecerea de ziua mea.

— Toby, nu ştiu ce să zic…

— De ce nu? Mereu vin şi pleacă oameni din casa aia. Odată, Dec s-a certat cu ai lui şi a stat la noi toată vara.

— Da, dar acum chiar crezi că unchiul tău vrea pe altcineva decât familia apropiată?

— E atât de mare casa aia, că abia îşi va da seama că eşti acolo. Pun pariu că Leon îşi va aduce şi iubitul şi nici nu-mi amintesc cum îl cheamă. Dacă el nu e o problemă, nici tu nu eşti.

— Dar…

Energia mea aproape că o molipsise. Aproape râdea, ştergându-şi ochii cu dosul palmei.

— Ce fac cu munca?

Îmi dădeam seama că poate nu fusese chiar o nebunie. Poate, cu Melissa acolo, talismanul meu, m-aş fi putut descurca la Ivy House şi poate…

— E un autobuz care duce în oraş. Ar mai fi doar zece minute în plus de drum, poate nici atât. Când am văzut că ezita, am zis: Haide! Ar fi ca o vacanţă. Cu vreme de rahat şi cancer la creier.

Ştiam deja că va spune da: ca să mă păstreze aşa, entuziasmat de ceva, glumind chiar, ar fi spus da la aproape orice.

— Păi… dacă eşti sigur că unchiul tău nu va…

— Va fi încântat. Jur.

Cu un râset diluat, a cedat.

— Bine. Dar anul viitor mergem în Croaţia.

— Sigur, am zis, şi o parte din mine aproape că vorbea serios, de ce nu?

Înainte să-mi dau seama, Melissa fredona ceva în timp ce strângea resturile de pizza, iar eu căutam numărul lui Hugo şi eram deja în drum spre Ivy House.

3

Drumul spre Ivy House, în acea după-amiază de sâmbătă, a semănat cu un *trip* psihedelic. Nu mai fusesem de luni întregi într-o maşină şi nici din apartament nu prea ieşisem, iar torentul brusc de viteză, culori şi imagini a fost mai mult decât puteam îndura. Modelele apăreau de peste tot, frenetice, pulsând, linii punctate galbene sărind spre mine de pe drum, şiruri stroboscopice de şine ţâşnind pe lângă mine, grilaje de ferestre ale blocurilor se repetau maniacal în aer – culorile erau sinistre şi aveau sclipiri electronice care-mi dădeau dureri de cap, iar maşinile mergeau prea repede, trecând pe lângă noi cu zgomote feroce, izbind aerul, făcându-mă să tresar de fiecare dată. Eram într-un taxi, pentru că maşina Melissei era în altă parte, sau la mecanic, îmi explicase, dar explicaţia fusese prea complicată să îmi rămână în minte prea mult, iar şoferul avea radioul dat tare pe o emisiune cu o femeie care devenise isterică pentru că era cazată într-o cameră de hotel cu trei copii, în timp ce gazda emisiunii încerca să o facă să plângă mai tare, iar şoferul striga şi comenta ultragiat.

— Te simţi bine? m-a întrebat încet Melissa, luându-mi mâna într-ale ei.

— Da, am zis, strângându-i mâna şi sperând că nu va remarca transpiraţia rece. Mă simt bine.

Era oarecum adevărat, cel puţin într-un fel. De îndată ce dispăruse senzaţia iniţială de abandon necugetat, începusem să mă întreb în ce naiba mă băgasem, dar, din fericire, reuşisem să obţin o programare la medicul de familie şi să cer o reţetă de analgezice şi de Xanax, pe care mi-o scrisese fără probleme, după ce-mi parcursese rapid fişele de la spital, iar eu îi povestisem cât de greu îmi era să dorm. Nu aveam nici cea mai mică intenţie să le iau câtă vreme îmi petreceam nopţile în apartament, dar m-am asigurat că iau o pastilă chiar înainte să ne urcăm în taxi, ca să fiu OK când ajungeam la Ivy

House. Funcţiona: dacă gândul de a merge aşa acolo încă îmi frângea inima, nu prea îmi păsa, iar asta era o schimbare bine-venită.

— Stai, a zis Melissa brusc, aplecându-se în faţă. Nu cotim aici?

— Rahat, am zis, îndreptându-mă. Era aceea, la stânga.

O ratasem. Şoferul a trebuit să întoarcă, oftând şi mârâind.

— Doamne, a zis, aplecându-se să vadă mai bine drumul. Nici nu ştiam că e aici.

Părea uluit, de parcă strada îi insultase expertiza profesională.

— Chiar în capăt, am zis.

Drumul lui Hugo are efectul acela: pare să fie acolo doar din două în două joi sau pentru oamenii care au talismane misterioase în buzunare, invizibil tot restul timpului şi uitat imediat ce îl părăseai. E vorba mai ales de proporţii, aş zice. Drumul în sine este prea îngust pentru cărămizile cenuşii care alcătuiesc clădirea înaltă, terasată, în stil georgian, şi pentru şirul dublu de stejari şi castani enormi, ceea ce face foarte uşor să îl ratezi din exterior şi conferă interiorului un micro-climat al penumbrei şi răcorii, încărcat de o tăcere bogată, de nepătruns, care vine ca un şoc după clocotul din oraş. Din câte ştiam, fusese locuită numai de cupluri în vârstă şi de femei de peste 50 de ani, cu câini lăţoşi, de când mă născusem, ceea ce părea improbabil din punct de vedere demografic, şi totuşi nu văzusem niciodată un copil pe acolo, cu excepţia mea şi a verişorilor mei şi, mai târziu, a copiilor Susannei, iar singurele petreceri de adolescenţi fuseseră cele date de noi.

— Aici, am zis, iar taxiul s-a oprit în faţa Ivy House.

M-am grăbit să plătesc înainte ca Melissa să ne scoată bagajele din portbagaj, am reuşit să le scot, cumva (cu cotul stâng agăţat de mâner şi mâna dreaptă ridicând cu furie), apoi taxiul a făcut o întoarcere complicată şi a pornit-o înapoi pe drum, iar noi am rămas pe trotuar, în faţa Ivy House, lângă

bagaje, ca nişte turişti pierduţi sau nişte călători care veneau acasă.

Numele oficial al casei este Numărul 17. Unul dintre noi – cred că Susanna – i-a zis Ivy House când eram mici, după iedera deasă care acoperea toate cele patru etaje, şi aşa a rămas. Străbunicii mei (din familii anglo-irlandeze prospere, mulţi avocaţi, mulţi medici) au cumpărat-o în anii ’20, dar, când am venit eu pe lume, era a bunicilor. Îşi crescuseră acolo cei patru fii, cei trei mai mici se mutaseră, se căsătoriseră şi aveau şi ei copii, dar casa era încă nucleul familial: prânzul de duminică, în fiecare săptămână, aniversări, Crăciunuri, petreceri care nu se potriveau în casele sau grădinile noastre suburbane. Când eu, Leon şi Susanna aveam şapte-opt ani, părinţii noştri ne lăsau la Ivy House mare parte din vacanţă, ca noi trei să putem alerga împreună, neglijaţi benign de bunici şi de Hugo, în timp ce părinţii noştri străbăteau Ungaria în rulote sau cutreierau Mediterana pe iaht.

Au fost clipe minunate. Idilice. Ne trezeam când voiam, ne pregăteam micul dejun cu pâine şi gem şi aveam locul la dispoziţie de dimineaţă până la culcare, răspunzând ocazional la câte o chemare la masă şi apoi plecând iar. Într-o cameră de rezervă de la ultimul etaj am construit un fort, care a început cu bucăţi de plută aruncată şi a crescut, în câteva luni, într-o structură cu mai multe etaje, în care ne petreceam după-amiezi nesfârşite, capturând-o unii de la ceilalţi şi dotând-o cu lucarne, trape şi mecanisme care aruncau gunoi în capul duşmanului. (Exista o parolă, care să fi fost? *Icunabul, vestiar, homunculus,* ceva de genul ăsta, un cuvânt ezoteric, ales de Susanna, Dumnezeu ştie de unde, şi ales pentru misticismul său stătut, cu parfum de tămâie, şi nu pentru că ar fi avut vreo idee ce însemna. Mă supără mai mult decât ar trebui că l-am uitat. Uneori, când nu puteam dormi, am încercat să-mi folosesc orele nopţii urmărind pagină cu pagină dicţionarele online, sperând să-mi amintesc ceva. Cred că aş putea încerca să o sun pe Susanna şi să o

întreb, dar prefer să nu fiu văzut drept tipul ciudat mai mult decât e cazul.) Am creat o reţea de scripeţi în grădină, ca să putem ridica chestii în copaci şi pe ferestre. Am săpat o groapă şi am umplut-o cu apă şi am folosit-o ca bazin de înot, chiar şi când a degenerat într-o cloacă plină de mâl şi a trebuit să ne spălăm reciproc cu furtunul înainte să intrăm înapoi în casă. Când am mai crescut – eram adolescenţi şi bunicii mei muriseră – zăceam în iarbă, după cină, bând alcool ilegal şi vorbind şi râzând, în timp ce bufniţele strigau pe cerul care se întuneca, iar Hugo se tot plimba prin faţa ferestrelor luminate. Adesea, mai erau şi alţii cu noi – era adevărat ce îi spusesem Melissei: Sean şi Dec şi ceilalţi tovarăşi ai mei veneau şi plecau, la fel şi ai celorlalţi, uneori câte o după-masă, alteori pentru o petrecere, ocazional şi săptămâni în şir. Când deja luam de bun tot scenariul, aproape ca pe o necesitate în viaţă, ca pe ceva pe care trebuia să îl aibă toată lumea şi ce păcat că prietenii mei nu se bucuraseră de asta, dar cel puţin puteau împărtăşi norocul meu. Doar acum, mult prea târziu, nu mă pot abţine să nu mă întreb dacă a fost vreodată atât de simplu.

Am văzut iedera la locul ei, bogată şi lucioasă de vară, dar casa era mai dărăpănată decât pe vremea bunicilor mei. Nimic dramatic, însă pe balustradele din fier erau porţiuni ruginite, unde negrul se cojise, grilajul de aerisire era acoperit de praf, iar tufelor de lavandă din bucata de grădină frontală le-ar fi prins bine o altoire.

— Am ajuns, am zis, luând bagajele.

Cineva se afla în cadrul uşii deschise. La început, nu mi-am dat seama că era o persoană. Golită de substanţă din cauza luminii soarelui printre frunze, un tricou alb fluturând, răsucirea confuză şi aurie a părului, un chip din tuşe albe de penel şi cearcăne negre sub ochi, avea ceva iluzoriu, de parcă mintea mea ar fi invocat-o din petice de lumini şi umbre, iar din clipă în clipă s-ar fi putut sparge şi ar fi

dispărut. Parfumul de lavandă m-a întâmpinat, puternic şi spectral.

M-am apropiat şi mi-am dat seama că era Susanna, care ţinea o stropitoare şi mă privea, nemişcată. Am încetinit – descoperisem că, dacă mă concentram şi mergeam încet, puteam ascunde toată treaba cu piciorul sub aparenţa unui pas indolent, prea-cool-să-îmi-pese. Chiar şi după Xanax, senzaţia ochilor ei asupra mea mi-a încleştat maxilarul. A trebuit să mă opresc din impulsul de a-mi netezi părul peste cicatrice.

— Vai de mine, a zis Susanna, când am ajuns lângă scări. Ai ajuns.

— Cum am şi spus.

— Mai mult sau mai puţin. Un colţ al gurii i s-a ridicat într-un zâmbet de necitit. Ce faci?

— Bine. Nu mă plâng.

— Ai slăbit. Fereşte-te de mama. Are o prăjitură cu lămâie şi seminţe de mac şi nu se teme s-o folosească. Când am mârâit: Relaxează-te, îi voi spune că eşti alergic. Şi către Melissa: Mă bucur să te văd.

— Şi eu, a spus Melissa. Susanna, sigur e OK să fiu aici? Toby zice că da, dar…

— Are dreptate, chiar este. Mai mult decât bine. Mersi că ai acceptat. A golit stropitoarea peste cel mai apropiat tufiş de lavandă şi s-a întors în casă. Haideţi.

Am târât bagajele în sus, pe scări, scrâşnind, şi le-am lăsat în interior. Înainte să-mi dau seama, eram în Ivy House. Eu şi Melissa o urmaserăm pe Susanna peste dalele obosite din hol – adieri rătăcite zburdau peste tot, cred că toate ferestrele erau deschise – şi în jos pe scările dinspre bucătărie.

S-au ridicat nişte voci să ne întâmpine: declamaţiile emfatice ale unchiului Oliver, un copil care urla, râsetul răguşit al mătuşii Miriam.

— O, Doamne, am zis. Cumva, nici măcar nu mă gândisem. Căcat. Prânzul de duminică.

Susanna, în faţa mea, nu m-a auzit sau m-a ignorat, dar Melissa s-a întors spre mine.

— Ce?

— Duminica toată lumea se strânge aici la prânz. Nu am crezut – nu am mai fost de o veşnicie şi, cu Hugo bolnav, nu mi-am dat seama – *căcat.* Îmi pare rău.

Melissa mi-a strâns mâna o clipă.

— E OK. Îmi place familia ta.

Ştiam că nici ea nu acceptase treaba asta mai mult decât mine, dar, înainte să pot spune ceva, intraserăm în bucătăria pietruită şi camera m-a lovit în faţă ca un furtun de incendiu. Aglomerare de voci, loviturile soarelui prin uşile-ferestre deschise, mirosul de carne la cuptor, care mi se oprea în gât şi mă aducea undeva între greaţă şi foame, mişcare peste tot – ştiam că erau cam zece oameni înăuntru, maximum 12, exceptându-ne pe mine şi pe Melissa, dar, după luni de solitudine, mi se păreau o galerie de fotbal, erau prea mulţi, unde-mi fusese capul? Tata şi unchiul Oliver şi unchiul Phil vorbeau toţi odată şi arătau unul spre altul cu paharele, Leon se sprijinea de masa de la bucătărie, prins într-un joc de plesnit palmele cu unul din copiii Susannei, mătuşa Louisa se fofila de la strâns farfuriile – după praful din apartamentul meu, locul arăta nefiresc de curat şi de colorat, ca o scenă pregătită de curând, pentru momentul acesta. M-am gândit să o iau pe Melissa şi să ieşim, înainte să remarce careva că eram acolo…

„Toby", s-a auzit din gura mamei, care s-a ridicat din masa de trupuri, cu chipul bucuros, prinzându-ne de mâini pe mine şi pe Melissa şi vorbind neîntrerupt – nu am înţeles nimic – şi atât ne-a fost. Eram în capcană şi era prea târziu să mai fugim. Cineva mi-a vârât un pahar în mână şi am luat o înghiţitură mare de cocktail mimosa cu prosecco, mi-ar fi prins bine ceva mai tare, dar ar fi fost o idee proastă, ţinând cont de Xanax, şi măcar era ceva alcoolic – Miriam m-a îmbrăţişat într-un nor de uleiuri esenţiale şi păr colorat cu henna, felicitându-mă pentru expoziţie („Eu şi Oliver am vrut să mergem, dar acum că e şi Leon acasă putem merge

cu toţii într-o excursie de familie – poate veni şi Hugo, nişte artă îi va face bine – ce s-a întâmplat cu băiatul ăla care era mereu pe pagina ta de Facebook, Granger?") şi pentru că eram în viaţă, ceea ce indica, pare-se, rezistenţa mea excepţională la energia negativă. Tom, soţul Susannei, mi-a strâns mâna de parcă eram la un soi de întrunire religioasă şi mi-a oferit un zâmbet mare şi sincer, plin de empatie şi încurajare şi toate lucrurile minunate care m-au făcut să sper că Susanna i-o trăgea celui mai bun prieten al lui. Oliver mi-a tras una peste umăr şi m-a făcut să văd dublu.

— Ah, războinicul rănit! Aş spune însă că ai dat şi tu, nu-i aşa? Aş spune că sunt nişte găinari pe lume care-şi reconsideră cariera…

Şi a ţinut-o tot aşa, chicotind de i se zguduia stomacul, până când Phil mi-a surprins privirea tot mai difuză şi l-a întrerupt, cu o întrebare care-mi cerea opinia despre criza locuinţelor, despre care nu aveam nicio părere nici înainte să primesc una în cap, dar măcar l-a distras pe Oliver. Mama ne-a povestit saga unei dispute de la catedra de istorie bizantină, care culminase cu un profesor de studii medievale fugărindu-l pe altul pe coridor şi lovindu-l cu un teanc de documente („în faţa studenţilor! a fost pe YouTube în zece minute!") – spune bine poveşti, dar mintea mea se tot defaza în diverse direcţii (desen de copil lipit de frigider, oare ce era, dinozaur, dragon? Leon avea şuviţa aia blondă platinat ultima dată, arăta ridicol, arăta ca unul dintre personajele din *My Little Pony,* cum putusem uita? cum să duc bagajele mele şi ale Melissei pe scări?) şi când a terminat mama povestea nu îmi mai aminteam cum începuse. Râdeam când râdea Melissa şi vorbeam cât de puţin posibil – tulburările de vorbire mai dispăruseră, dar nu cine ştie ce, dacă nu eram atent păream foarte debil. Xanaxul nu mă oprea din a tânji să ies din cameră, oriunde, numai să nu mai văd cum mama se uita cu coada ochiului la mine, şi Leon mă lovea cu cotul în spate de

fiecare dată când gesticula – mă oprea din a-mi imagina o cale posibilă.

— Mă bucur mult că ai venit, a zis tata, dintr-odată lângă mine.

Avea mânecile suflecate şi părul ridicat în smocuri. Arăta de parcă ar fi fost acolo de multă vreme.

— Hugo abia aşteaptă să te vadă.

— Ah, am zis, aşa este. Mă concentrasem atât de mult să ajung aici, încât uitasem de ce eram, de fapt, prezent. Cum se simte?

— Acum, bine. A fost la prima şedinţă de radioterapie miercuri şi l-a obosit puţin, dar, în afară de asta, e el însuşi.

Vocea tatei era calmă, însă durerea pe care o simţeam în ea m-a făcut să mă uit la el mai atent. Părea mai slab şi totuşi mai umflat, cumva, cu pungi sub ochi şi sub bărbie, de care nu-mi aminteam, cu oasele vizibile sub pielea flască a antebraţelor. Am avut un flash de groază premonitorie, adâncă – nu mă gândisem niciodată că tata va îmbătrâni, la fel şi mama, şi că într-o zi voi sta în bucătăria lor şi voi aştepta ca unul din ei să moară.

— Ar trebui să te duci să îl saluţi.

— Da, am zis, dând peste cap ce rămăsese din mimosa.

Melissa fusese acaparată de Miriam.

— Cred că ar trebui, şi mi-am croit drum spre Hugo printre trupuri, tresărind la fiecare atingere.

Îmi fusese groază să îl văd, de fapt – nu pentru că mi-ar fi fost silă, ci pentru că n-aveam idee ce i-ar fi făcut minţii mele şi chiar nu mai puteam face faţă altor surprize. Hugo era cel mai înalt dintre cei patru fraţi, avea mult peste 1,80 şi era construit ca un fermier, cu umeri largi şi un cap mare, sălbatic, cu trăsături late şi neregulate, de parcă sculptorul ar fi dat o formă generală lutului şi ar fi lăsat detaliile pentru mai târziu. Avusesem viziuni de coşmar cu el emaciat, cu ochii sticloşi, înghesuit pe un scaun, cu degetele lungi trăgând spasmodic de pătură – dar el stătea lângă soba cea veche, amestecând într-o oală

emailată, albastră, scorojită, cu sprâncenele coborâte şi buzele pungă, concentrându-se. Arăta exact ca el şi m-am simţit aiurea fiindcă mă agitasem.

— Hugo, am spus.

— Toby, a spus el, întorcându-se spre mine şi zâmbind. Ce bine.

M-am pregătit pentru bătaia pe umăr, dar nu mi-a provocat şuvoiul sălbatic de repulsie pe care mi-l cauza orice atingere care nu era a Melissei. Mâna lui era caldă şi grea şi simplă, ca o labă de animal sau un termofor.

— Mă bucur să te văd, am zis.

— Să ştii că n-am făcut asta ca să apăreţi cu toţii aici, dar e un efect secundar plăcut. Ţi se pare că e gata?

M-am uitat în oală. Un vârtej cremos, de culoarea chihlimbarului, cu un miros desprins din copilăria mea, caramel şi vanilie: faimosul sos de îngheţată al bunicii.

— Cred că mai are nevoie de câteva minute.

— Aşa cred şi eu. S-a întors la amestecat. Louisa a tot insistat să nu mă deranjez, dar copiilor le place mult. Tu ce faci? Ai avut parte de propriile aventuri. M-a privit cu capul înclinat, examinându-mi cicatricea. Când m-am încordat, s-a întors imediat spre sobă. Avem răni de război asortate, mi-a zis. Deşi, din fericire, a ta face parte dintr-o poveste foarte diferită de a mea. Doare?

— Nu atât de mult, în ultima vreme, am zis.

Până să menţioneze el, nu remarcasem peticul ras şi dunga roşie, ieşită în afară, de pe capul lui, prin părul prea lung, încărunţit.

— Bun. Eşti tânăr, te vei vindeca uşor. Ţi-ai revenit?

Privirea aia atentă din ochii lui cenuşii. Niciunul dintre noi nu reuşise vreodată să se strecoare pe lângă ea. La prânzul de duminică, privirea aia îi parcurgea pe toţi verişorii şi mă prindea pe mine, la 16 ani, camuflându-mi mahmureala: *Hm.* Mai

târziu, la urechea mea, cu un început de zâmbet: *Data viitoare, cu una mai puţin, Toby.*

— În mare parte, am zis. Tu cum te simţi?

— Dezorientat, a răspuns Hugo. Mai mult decât orice. Pare o prostie. Am 67 de ani, în fond, şi ştiu de ani buni că mi se poate întâmpla oricând. Dar să devină un fapt solid şi iminent este inexprimabil de ciudat. A scos lingura din sos şi a inspectat lichidul vâscos care curgea din ea. Consiliera de la spital – săraca femeie, ce job mai are şi ea! – a vorbit mult despre negare, dar nu cred că despre asta e vorba. Sunt conştient că sunt pe moarte. Doar că totul pare alterat în moduri fundamentale, de la micul dejun la propria casă. Mă desprind.

— Susanna a zis ceva despre radioterapie, am spus. Ar putea rezolva ceva?

— Doar dacă ar fi combinată cu chirurgia – şi poate nici atunci –, însă doctorul a spus că nu e posibil. Susanna cercetează în toate colţurile internetului, după specialişti de la care să obţină a doua opinie, dar eu nu cred că-mi permit să mă bazez pe asta. A arătat spre sticluţa cu esenţă de vanilie de pe blatul de lângă mine. Îmi dai, te rog, aia? Cred că ar prinde bine încă o picătură.

I-am întins-o. De blat se sprijinea bastonul cu cap din argint al bunicului meu, gata de drum.

— Ah, a zis Hugo, urmărindu-mi privirea. Da, nu mă mai descurc fără el pe scări. Până şi mersul e o problemă, când şi când. Mă tem că s-a terminat cu excursiile la munte pentru mine. Pare un lucru ciudat de care să mă preocup, într-adevăr, dar uneori lucrurile banale sunt cele mai supărătoare.

— Îmi pare rău, am spus. Chiar îmi pare.

— Da, ştiu. Apreciez. Ai putea pune asta înapoi în dulap?

Am stat aşa o vreme, privind întoarcerea ritmică a lingurii în oală. O adiere uşoară, cu iz bogat de pământ şi iarbă, a pătruns prin uşile-ferestre. În spatele nostru, vocea lui Leon s-a ridicat să spună o poantă şi toată lumea a izbucnit în râs. Ridurile şi

pliurile feţei lui Hugo i-au imprimat deodată o duzină de expresii diferite şi l-au făcut de necitit.

Simţeam că ar trebui să îi pun o întrebare esenţială, un secret pe care-l ştia şi ar fi putut schimba totul, ar fi putut pune ultimele luni cumplite şi cele care urmau într-o lumină nouă, nebănuită, care le-ar fi făcut nu doar complet suportabile, ci chiar inofensive, dacă aş fi ştiut cum să o formulez. Pentru un moment vertiginos, care a dispărut de îndată ce mi-am dat seama de existenţa lui, am fost în pragul lacrimilor.

— Aşa, a zis Hugo, mutând oala de pe foc. E gata, deşi ar trebui să o lăsăm să se răcească o vreme, dar… Întorcându-se spre cei din cameră: Cine vrea îngheţată?

Toată după-amiaza a fost foarte stranie. Atmosfera era ciudat de festivă – poate că era doar poleiala tuturor sărbătorilor prezente numai în amintiri, poate pentru că nu ne mai văzuserăm între noi de luni sau de ani întregi. Boluri cu trandafiri gălbui peste tot, argintăria specială, cu iniţialele unui strămoş uitat pe mânerele uzate, cerceii cu smarald ai bunicii, de ocazie, sclipind în urechile mătuşii Louisa, valuri de râs şi clinchete de pahare, *noroc, noroc!*

În ciuda familiarităţii însă, era ceva nelalocul său. Oamenii făceau lucrurile greşite, cerceii aceia în urechile Louisei, Tom întinzând castroanele cu îngheţată, în loc de Hugo – a cărui faţă se acoperise brusc de un strat de oboseală –, care şedea la masă, încuviinţând orice zicea Tom. Doi copii blonzi, care nu eram noi, alergând printre picioarele oamenilor, făcând ca avionul şi luându-şi unul altuia lucruri, Susanna potolindu-i cu o privire încruntată, precum cea pe care ne-o arunca nouă Louisa, şi eu, cu alt pahar de mimosa în mână, dând din cap în timp ce unchiul Phil îi dădea înainte despre aspectele de etică ale impozitelor corporatiste. Mi se părea că sunt într-un film horror, în care entităţi nedefinite preiau corpurile personajelor secundare, însă nu

foarte bine, iar eroul observă neconcordanţele şi se rostogoleşte drept în intriga care se desfăşoară sub nasul lui. La început, mi s-a părut doar supărător, însă, pe măsură ce după-amiaza înainta (îngheţată şi caramel, cafeaua, băuturile alcoolice, nu voiam nimic din toate astea şi ele tot veneau), se crea un val de groază înăuntrul meu. Louisa se apleca deasupra mea cu o bucată pantagruelică de prăjitură cu lămâie şi seminţe de mac şi o privire hotărâtă, Susanna o intercepta delicat cu un „Dar, mamă, Toby e alergic!", Melissa jurând, galantă, că era prăjitura ei favorită, Oliver suflându-şi cacofonic nasul în batistă şi uitându-se urât la trandafiri: toţi păreau nişte extratereştri, oamenii ăştia care ar fi trebuit să-mi fie cei mai apropiaţi, adunături de membre spasmodice şi culori şi feţe care nu se asamblau logic şi, cu siguranţă, nu aveau nicio legătură cu mine. Fiecare atingere de cot sau mişcare surprinsă cu coada ochiului mă făceau să sar ca un cal speriat, iar creşterile şi scăderile constante de adrenalină mă extenuau. Simţeam că se deschide un vid la baza creierului meu, că începe să mi se accentueze tensiunea, ca un front de furtună, în şira spinării. Nu aveam idee cum să trec peste restul zilei.

Cumva, farfuriile au fost debarasate, clătite şi puse în maşina de spălat vase, dar nimeni nu părea să plece. Ne-am mutat cu toţii în living şi cineva a pregătit un rând de cocktailuri mimosa proaspete. Toată lumea le dădea peste cap cam repejor. Leon interpreta o confruntare spectaculoasă dintre un travestit faimos şi un golan pe care jura că o văzuse într-un club berlinez, care-i făcea pe mama, pe Tom şi pe Louisa să râdă în hohote, *Leon, doar n-a făcut asta! Doamne, stai, că mă doare burta…* Am prins cu coada ochiului imaginea tatei, care se freca la ochi şi părea complet extenuat, dar în secunda următoare s-a întors Miriam spre el, iar el a înviat, zâmbindu-i şi spunându-i ceva ce a făcut-o să strige şi să-l lovească peste braţ. Phil se aplecase spre Susanna, vorbind prea repede şi gesticulând atât de

tare, că se legăna puţin pe picioare din cauza inerţiei. Camera cu tavan înalt amesteca toate vocile într-o cacofonie şi aveam o senzaţie de precaritate, de stat cu genunchii la gură într-o pivniţă, pe vremea Blitz-ului, în timp ce bombele vâjâiau deasupra, ilaritatea era fragilă ca o pojghiţă de gheaţă şi pe cale să scape de sub control, aşa se face, mai repede, mai sus, mai repede până când bum! s-a zis cu toate.

Nu mai puteam suporta. M-am uitat în jur după Melissa, dar ea era ascunsă pe una dintre canapele, cu Hugo, adânciţi în conversaţie. Nu aveam cum să ne strecurăm neobservaţi. M-am întors în bucătărie, mi-am pus un pahar cu apă rece şi am ieşit cu el pe terasă.

După zgomotul şi circul de culori din interior, grădina mi s-a părut de o linişte aproape sfântă. Ce uit mereu despre grădina de la Ivy House şi mă surprinde de fiecare dată este lumina. E diferită de orice alt loc, granulată precum cea dintr-un film vechi, care se petrece vara, de parcă ar emana dinspre scenă şi n-ar veni dintr-o sursă exterioară. În faţa mea, iarba se întindea la nesfârşit, prea înaltă, presărată cu ambrozie şi lucind de maci şi albăstrele. Sub copaci, peticele de umbră erau pure şi adânci, ca nişte găuri în pământ. Căldura se ridica deasupra tuturor.

Voci limpezi ca de prigorie m-au făcut să tresar. Copiii se jucau în fundul grădinii: unul crea modele nebune pe un leagăn de sfoară, apărând şi dispărând, arcuindu-se din umbră în lumină şi înapoi, altul ieşea din iarba înaltă cu braţele ridicate, împrăştiind ceva. Membre subţiri, maronii, în continuă mişcare, păr blond strălucitor. Chiar dacă ştiam că erau copiii Susannei, pentru o fracţiune de secundă am crezut că eram noi, Leon şi Susanna, eu şi Susanna? Unul dintre ei a strigat, scurt şi imperios, dar nu mi-am dat seama dacă mi se adresa. Mi-am lipit paharul de tâmplă şi i-am ignorat.

Grădina avea acelaşi aspect de neglijenţă vagă ca faţada casei, dar nu era ceva nou. E enormă pentru o grădină de oraş, are mult peste 40 de metri lungime. Este păzită de stejari şi fagi argintii şi ulmi de munte, pe margini, iar lângă aleea din spate se află o şcoală sau o fabrică veche, sau aşa ceva – adaptată într-un bloc hipsteresc în perioada numită The Celtic Tiger[15] – cu cinci sau şase etaje. Înălţimea aceea copleşitoare îi dă locului senzaţia de mister. Bunica grădinărea. Pe vremea ei, grădina era meşterită cu artă şi fineţe, părea desprinsă din poveşti, îşi arăta cu şiretenie încântările, una câte una, pe măsură ce le câştigai, uite, în spatele copacului sunt lăstari! şi acolo, ascunse sub tufişul de rozmarin, sunt căpşune sălbatice, doar pentru tine! A murit când aveam 13 ani, la mai puţin de un an după bunicul, şi de atunci Hugo se relaxase serios („Nu doar din lene”, îmi spusese cândva, zâmbind pe fereastra bucătăriei la confuzia generată de explozia plantelor pe timp de vară; „prefer să o las aşa, sălbatică. Nu mă refer la păpădii, care-s nişte ticăloase, ci îmi place să o văd cu adevărat”). Plantele se sălbăticiseră şi se încurcaseră, treptat, lujeri lungi de iederă şi iasomie întinşi pe zidul casei, un tumult de frunze verzi pe copacii netunşi şi capete cu seminţe apărând în iarba lungă. Grădina îşi pierduse aerul fermecat şi căpătase un aspect nou, distant, autonom, arheologic. Mi se părea, în mare parte, mai frumoasă înainte, dar în ziua aceea eram recunoscător pentru noua versiune. Nu aveam chef de farmec eteric.

Copilul mai mic mă văzuse. A rămas o vreme pe loc, privindu-mă din mijlocul peticului cu morcov sălbatic, plimbând înainte şi înapoi o mână de tulpini, cu o persistenţă absentă. Apoi s-a apropiat.

— Salut, am zis.

Copila – a durat o secundă să îmi amintesc numele ei, Sallie – m-a privit cu ochi opaci, albaştri, de felină. Nu ştiam câţi ani avea. Poate patru.

— Am păpuşi în pantofi, a zis ea.

— Ah, am zis. Nu aveam idee ce voia să spună. Ce drăguţ.

— Nu ştiu cum să le scot, a zis Sallie. Pentru o clipă, mi-a fost teamă că se aştepta să fac eu ceva în privinţa asta, dar fratele ei – Zach, aşa – a venit după ea şi i s-a alăturat.

Era cu un cap mai înalt, dar în afară de asta erau foarte similari, cu aceleaşi bucle încâlcite şi aceeaşi piele în nuanţa cojii de ou şi aceiaşi ochi albastru-pal, care nu clipeau. Păreau desprinşi dintr-un film de groază.

— O să locuieşti aici? m-a întrebat el.

— Da, câteva săptămâni.

— De ce?

Nu ştiam ce le spusese Susanna despre Hugo. Am avut o imagine cu mine spunând ceva greşit şi cu ei doi explodând în urlete traumatizate.

— Num'aşa, am zis. Şi, pentru că încă se uitau la mine: Sunt în vizită la Hugo.

Zach avea un băţ. L-a fluturat prin aer, scoţând un zgomot neplăcut, ca un şuierat.

— Adulţii nu ar trebui să locuiască împreună cu *unchii* lor. Locuiesc *singuri.*

— Nu *locuiesc* cu el. Îl *vizitez.*

Zach îmi mai făcuse şi înainte impresia unui mic ticălos. La un Crăciun, Susanna trebuise să îl ia de la cină, scuipase în curcanul surorii lui pentru că arăta mai bine decât bucata lui.

— Mama a zis că ai fost lovit în cap. Acum ai nevoi speciale?

— Nu, am zis. Tu ai?

Mi-a aruncat o privire lungă, care putea însemna orice, deşi nimic bun.

— Haide, i-a spus lui Sallie, lovind-o în picior cu băţul, şi a luat-o prin iarbă, cu ea după el.

Începea să îmi tremure piciorul – stătusem prea mult în picioare. M-am aşezat pe treptele terasei. M-am uitat la fâşia de iarbă de lângă peticul acoperit cu muşeţel, unde eu, Leon şi Susanna ridicaserăm un cort şi campaserăm o săptămână, într-o vară, chicotind şi mâncând biscuiţi şi speriindu-ne cu

poveşti de groază toată noaptea, cu pleoape grele şi agitaţi toată ziua, aducând a muşeţel după ce ne rostogoliserăm prin plante. Am văzut copacul sub care, pe întunericul ameţitor al petrecerii de 14 ani a lui Leon, am avut primul meu sărut adevărat, cu o blondă dulce, subţire, pe nume Charlotte şi mi-am amintit gustul de cidru consumat ilegal al limbii ei şi moliciunea sânilor lipiţi de mine, ţipetele de încurajare şi fluierăturile dinspre băieţii aflaţi undeva departe *(Haide, bă, Toby, eşti o legendă!)* şi foşnetul nesfârşit de blând al adierii prima dată când am fumat haşiş, cu stelele deasupra noastră, mişcându-se pe traiectorii codificate înnebunitor, şi mirosul de iasomie, puternic ca muzica, în aer, iar eu îl convingeam pe Leon, cu toată solemnitatea, că Susanna se transformase într-o zână mică, iar eu o ţineam în palme, el încerca să se uite printre degetele mele *Hei, vorbeşte cu mine, eşti OK acolo?,* în timp ce Susanna era chiar lângă noi şi mai era cineva, Dec sau Sean?, cineva lângă mine, tremurând de râs în întuneric… cine? Găuri în mintea mea, pete oarbe strălucind urâte, ca aura unei migrene. Toate acele monumente ale memoriei, atât de aproape şi totuşi intangibile. Acum, vezi tu, doamne, marele adult, nu aş fi avut curajul să dorm într-un cort, cum n-aveam tupeu să zbor.

— Doamne, a zis Leon din spatele meu, trântind uşa terasei. Ce *coşmar.*

— Ce? am întrebat.

Bufnitura mă făcuse să sar ca o pisică speriată, dar Leon nu părea să fi remarcat. Îşi scotea pachetul de Marlboro roşu din buzunarul blugilor negri şi tăiaţi în locuri stranii, atât de strâmţi că abia putea să scoată ţigările. Purta un tricou cu Patti Smith şi bocanci cât capul lui.

— Toată povestea. Reuniune de familie adorabilă, de parcă urma să fim trimişi la vânătoare de comori din clipă în clipă. Grotesc. Dar cred că aşa e Hugo, fii calm şi mergi mai departe… Şi-a aplecat capul spre brichetă. Respect, are tupeu şi toate alea, dar Doamne! Şi-a dat pe spate şuviţa de

pe frunte în timp ce îşi îndrepta spatele. Ai votcă acolo?

— Apă.

— Rahat. Mi-am lăsat băutura pe un pervaz şi acum e mama acolo şi, dacă mă întorc, o să mă întrebe de vreun *eveniment* cultural extraordinar despre care a citit ea că a fost la Berlin şi am fost şi eu şi ce cred. Sincer, nu mai pot.

A inhalat adânc, cu sete.

Leon şi Susanna erau cei pe care-i păstrasem cel mai mult în minte, în ultimele zile. Când eram copil, mătuşile şi unchii – nu Hugo, care era diferit, ci Oliver şi Miriam, Phil şi Louisa – alcătuiseră, în principiu, un nor amorf de maturitate, care ne hrănea ocazional şi care trebuia evitat, în cazul în care ne obliga să ne oprim din făcut ceva, şi, chiar şi crescând, nu fusesem suficient de atent la ei. Dar Leon şi Susanna fuseseră, în toate felurile, fratele şi sora mea. Ne cunoşteam cu o intimitate la fel de completă şi de firească precum ne ştiam dosul palmelor. O părticică din mine sperase, în mod absurd, că să fiu în preajma lor mi-ar fi readus împreună fragmentele pulverizate, că nu puteam fi decât eu cu ei. Restul se îngrozea la gândul că îi voi revedea, cu o teroare cumplită că se vor uita la mine doar o dată şi vor vedea prin toate camuflajele mele jalnice fiecare detaliu al daunelor suportate.

— Hei, am zis, întinzând mâna. Vibram de adrenalină încă. Dă-mi şi mie una.

Leon m-a privit cu o sprânceană ridicată.

— De când?

Am ridicat din umeri.

— Ocazional.

De fapt, abia dacă fumasem o ţigară toată viaţa, până în urmă cu o lună sau două, dar nu aveam de gând să îi spun, în cazul în care ar fi interpretat-o drept o săritură dramatică spre autodistrugere, ceea ce nu era. Lovitura la cap îmi afectase mirosul. Simţeam chestii improbabile (dezinfectant în pastele la microunde, miros de apa de colonie a tatei când trăgeam draperiile) şi pentru că avertismentele

cumplite contra fumatului susţineau mereu că îţi distrugea mirosul, m-am gândit că merita încercat. Reuşisem să mă ascund de Melissa, până acum, dar simţeam că eram în siguranţă. Nu era probabil să îl lase baltă pe Hugo şi să mă caute.

Leon mi-a dat o ţigară şi bricheta lui. Dintre noi trei, el era cel mai schimbat. Când eram copii, fusese mereu pus pe şotii şi sclipitor, în continuă mişcare, dar prin gimnaziu totul se schimbase. Eram în clase diferite, dar ştiam că trecuse prin multe – avea trăsături suspect de fine, era micuţ şi subţire, şi blând, deci fusese inevitabil; făcusem tot ce-mi stătuse în puteri, dar când îl mai vedeam pe coridoare era mereu grăbit, cu capul plecat, parcă micşorându-se. Era cu nişte centimetri mai scund decât mine şi îşi păstrase aspectul de spiriduş şi părul negru care-i cădea în ochi – deşi acum aspectul ciufulit îi luase probabil o oră şi o mie de metri cubi de ceară –, dar nu reuşeam să suprapun amintirile acelea peste tipul slab care se sprijinea de zid, dând din picior şi arătând suficient de cool să-ţi comunice faptul că viaţa ta era un exemplu de ocazii ratate.

— Mersi, am zis, dându-i bricheta înapoi.

Leon se relaxase suficient să mă privească atent – a trebuit să mă oblig să nu întorc capul.

— Scuze că nu am sunat mai des, mi-a zis brusc. Când ai fost rănit.

— E OK. Mi-ai dat mesaje.

— Doar că maică-ta a zis că ai nevoie de linişte şi pace, aşa că… A ridicat din umeri. Dar tot ar fi trebuit să sun sau să vin să te văd.

— Doamne, nu. Nu era nevoie. Nu îmi dădeam seama dacă vocea mea suna suficient de firesc sau prea firesc: Tot ce voiam să fac era să mă relaxez şi s-o iau încet. Adică să mă uit la televizor ziua, în pijama, ştii? N-aş fi fost o companie prea grozavă.

— Dar tot îmi pare rău, a zis Leon.

— Eşti aici acum, am spus. Nu voiam să mai vorbesc despre asta. Stai aici?

— *Pe naiba,* nu. Sunt la ai mei, Doamne. Şi-a vârât bricheta în buzunar. Aş prefera să fiu aici, doar că, imediat ce m-aş muta, bum, aş fi desemnat îngrijitor şi nu aş mai putea pleca, pentru că ar fi vina mea dacă Hugo s-ar prăbuşi şi ar muri singur, aşa că nu, mersi. Îl iubesc pe Hugo, vreau să petrec timp cu el cât mai pot şi mă bucur să ajut câteva săptămâni, dar nu pot să-mi iau angajamente pe termen lung. Am un job – Leon lucra pentru o companie de discuri indie, dureros de *hip,* nu-mi aminteam numele – am o relaţie, am o *viaţă.* Şi aş vrea să mi le păstrez.

Nu îmi prea plăcea cum suna – nu aveam nicio intenţie să fiu nici eu îngrijitorul desemnat –, dar Leon fusese mereu înclinat spre dramă şi mi se părea că fusese constrâns nasol.

— Presiune? am întrebat.

Şi-a dat ochii peste cap.

— Nu mă porni. Şi mama, şi tata. Mă încolţesc ca nişte *interogatori,* în fiecare zi. Mai întâi, ea îmi spune de săracul Hugo, care îşi petrece singur ultimele zile, să cânte viorile, apoi mă sună el, cu un discurs pompos despre cât de bun a fost mereu Hugo cu mine şi cât de mult sens ar avea să îi ofer înapoi ceva, apoi mă sună ea să îmi spună că au încredere *totală* în mine, că pot *să mă descurc* doar *o vreme,* şi după aceea nu ştiu cine ce mai zice, pentru că nu mai răspund la telefon. Sper că, acum c-am venit în oraş, mai renunţă, dar nu ştiu ce să zic, pentru că s-ar putea să insiste şi să spere că mă ameţesc suficient cât să mă mut aici, doar ca să scap de ei. Dar eu nu voi face asta.

Era un pic beat, dar nu suficient ca majoritatea oamenilor să remarce.

— Eu rămân, am zis.

Faţa i s-a întors spre mine, cu sprâncenele până la cer.

— *Tu?*

Uimirea lui, de parcă eram un cimpanzeu însărcinat cu lansarea unei rachete, m-a făcut să strâng din dinţi.

— Da, eu. Ce are?

După o clipă, Leon şi-a sprijinit din nou capul de perete şi a început să râdă spre cer.

— Doamne, a zis. Minunat. Abia *aştept.*

— Ce-i aşa amuzant?

— Toby, îngerul milei, se sacrifică pentru cei în nevoie…

— Pentru câteva *săptămâni.* Nu vreau nici eu rolul de îngrijitor. Şi când râsul lui s-a transformat într-un pufnet sec: Ce?

— Surpriză!

— De ce mi te plângi mie? Tocmai ai zis că nu te muţi sub nicio formă aici, nici măcar…

— Pentru că, odată intrat, n-aş mai ieşi. În timp ce tu ai pleca fain, frumos, în secunda în care te-ai sătura…

Ţigara şi băutura şi toată după-amiaza tivită cu febră îmi făceau greaţă. Chiar n-aveam chef de asta.

— Nu e vina mea că nu ai… am căutat cuvântul *cojones*[16], nu l-am găsit, aşa c-am continuat pe şleau: coaie să te opui părinţilor tăi.

— Ştim că n-o să dureze. Îţi dau o săptămână. Zece zile, maximum.

Viclenia din vocea lui, de parcă aş fi fost un soi de prinţ răsfăţat, care nu se confruntase niciodată cu ceva mai puternic decât o mahmureală – dacă ar fi ştiut, Domnul Cool, cu brăţările lui din piele cu falsă semnificaţie şi viaţa lui lipsită de griji în cluburi, dacă ar fi avut o idee cât de mică…

— Ce mama dracului insinuezi?

Mi-o căutam, aproape deliberat. Leon mereu intra rapid în defensivă. Usturimea din vocea mea era metoda perfectă de a-l face răutăcios, mai ales când se îndrepta deja într-acolo. Nu voiam să mă bag într-o bătaie cu pumni şi picioare pe terasă – deşi îmi imaginam şi moduri mai nasoale de a-mi petrece timpul; mi se părea că începuse careva să cânte înăuntru –, dar voiam, cu o intensitate urâtă, autoflagelatoare, ca Leon să îşi piardă calmul şi să-

mi spună precis ce credea despre această nouă versiune a mea.

Şi-a dus ţigara la gură şi a inhalat prelung.

— Nu prea eşti în formă maximă, a zis, suflând fum într-o parte. Nu?

Furia aproape că mi-a făcut bine.

— Ce? Sunt *bine.*

M-a privit pe sub pleoape.

— Dacă zici tu.

— Ce mama naibii înseamnă asta?

Nu-mi dădeam seama cât de aproape de a-l pocni eram, dar nu părea îngrijorat. I s-a ridicat un colţ al gurii.

— Ah, *te rog.* Câte cuvinte ai spus azi? O duzină? Câte înghiţituri de mâncare ai luat? Două?

Am râs, un scheunat speriat, care a răsunat între zidurile înalte. Mă aşteptasem la un comentariu despre mersul meu, despre incapacitatea de a urmări firul conversaţiei, despre pauzele agonizante în care îmi căutam cuvintele: o lovitură îndemânatică, nemiloasă, la jugulară, care să mă umple de sânge. În schimb, am fost admonestat cu degetul pentru că nu fusesem suficient de vorbăreţ şi nu-mi mâncasem legumele şi, practic, pluteam de uşurare.

— E o zi de rahat, am zis, încă râzând. Aşa cum ai spus. Nu am chef să depun efort să pară că totul e minunat. Dacă poţi tu, chiar te rog. Urmăresc.

— Ăsta e Toby pe care-l ştiu şi îl iubesc, a zis Leon. Avea un glas afectat. Nu îi plăcea să se râdă de el. Lasă treaba murdară celorlalţi.

— Nu te fac eu să iei nicio atitudine, omule. Îmi fac doar treaba. Nu-i nimic rău în asta.

Mi-a ieşit atât de firesc, atât de exact cum ar fi spus-o vechiul eu, iar ridicarea rapidă a bărbiei lui Leon a făcut atât de clar faptul că-l nimerisem, că nu mă puteam opri din râs.

— Tâmpenii, a zis. *Omule.* Ţi-ai văzut ochii? Doar pentru că pe ei îi păcăleşti – a făcut semn din cap spre casă – nu înseamnă că te descurci minunat să o ascunzi. Iei tu ceva.

Asta m-a făcut să râd atât de tare, că mi-a ieşit fumul pe nas. Am început să grohăi, ţinându-mă de burtă.

— Şi eşti isteric, a zis Leon acru, îndepărtându-se. Nu ştiu ce iei…

— Heroină, omule. Toţi puştii cool iau. Ar trebui să…

— Ştii ce-ar fi mişto? Să taci. Termină-ţi ţigara, ţigara *mea,* şi intră şi lasă-mă în pace.

— Ah, iată-vă, a zis Susanna, trecând pe nesimţite prin uşa din spate, cu o privire aruncată în spate. Taică-tău cântă „On Raglan Road", Leon. Mi-am zis să vin la voi, pentru că nu vreţi să rataţi momentul. Ce-i aşa amuzant?

— Toby şi-a pierdut minţile, a zis Leon, strivindu-şi ţigara sub talpă, cu înverşunare. Ce mai rămăsese din ele.

— Doamne, am zis, respirând iar. Îmi bătea inima nebuneşte. A meritat toată după-masa asta de rahat.

— Mersi mult, mi-a zis Susanna. Şi tu ai fost o companie deosebită.

— Compania a fost – căutam cuvântul *sclipitoare,* dar nu l-am găsit – minunată. Răpitoare. Dar trebuie să recunoşti că, dacă ai avea de ales între moduri de a-ţi petrece ziua, ăsta e chiar după o extracţie de nerv.

— Spune-mi că ai adus pileală, a zis Leon. Nu mă pot întoarce fără să mai beau ceva.

— Credeam că ai. Stai aşa – s-a întors, cu ochii la uşa crăpată – OK, pare liber. Intru. Dacă mă acaparează, veniţi să mă luaţi, da? Serios.

A dispărut iar în bucătărie.

— Scuze, am zis.

Mă aprinsesem faţă de Leon, şi nu doar pentru că el credea că singurul lucru aiurea la mine era că-mi permisesem prea multe la petreceri. Nu mai eram apropiaţi de multă vreme, de când terminaserăm şcoala – prieteni noi, vieţi sociale extinse şi, în plus, el îşi recunoscuse orientarea sexuală şi se asigurase că observă toată lumea, trecând printr-o fază exagerată, stereotipică, animată de droguri şi de

cluburi care nu mă reprezentau deloc, şi nu ne regăsiserăm niciodată – dar mi se părea foarte încurajatoare descoperirea că încă îl puteam provoca fără niciun efort.

— Doar că mi s-a părut pentru o secundă că ai impresia că sunt tripat. A fost minunat.

Leon şi-a mai aprins o ţigară, fără să-mi ofere şi mie una.

— Iau doar analgezice. Mai am încă parte de migrene din cauza contuziei. Nimic grav. Doar că nu am crezut că aş putea face faţă şi zilei, şi unei dureri de cap, simultan.

— Mă rog.

— A mai remarcat cineva?

A scos un pufnet dispreţuitor.

— Nu. Chiar dacă ar fi remarcat, ar crede doar că încă eşti afectat. Mama spune că ai nevoie de yoga ca să îţi re-centrezi energia.

Asta m-a făcut să râd şi, după o clipă, a rânjit şi el pe jumătate.

— Minunat, am zis. Mă voi asigura că îi cer recomandări.

— Ai grijă, a zis Leon, uitându-se după Susanna şi coborând vocea. Nu mai era supărat. Am avut un prieten care… în fine. Ce zic e că, indiferent ce iei, doar fiindcă sunt de la medic nu înseamnă că sunt bombonele inofensive. Să nu devii arogant.

— Cine, eu? Niciodată.

Gura lui Leon s-a sucit, dar, înainte să poată spune ceva, a apărut Susanna din nou, cu o sticlă de vin.

— Punct ochit, a zis ea. O să avem nevoie de provizii. Taică-tău a ajuns la „Spancil Hill”, Leon.

— Doamne.

— Nu am reuşit să o scot pe Melissa, mi-a zis Susanna. Mama ta o ţine cu braţul pe după umeri.

— Ar trebui să intru, am zis, fără să mă mişc.

— Pare OK.

— E OK. Melissa ar fi OK oriunde. Nu asta e ideea.

— N-o să crezi, i-a spus Leon Susannei. Arătând cu bărbia spre mine: rămâne aici.

Susanna s-a aşezat pe trepte, lângă mine, a scos un tirbuşon din buzunarul de la spate şi a pus sticla între genunchi.

— Da, ştiu. Eu l-am rugat.

Sprâncenele lui Leon s-au ridicat.

— Nu mi-ai zis.

— Nu credeam că o va face. Dar, cu un zâmbet spre mine, în timp ce se lupta cu dopul, se pare că l-am subestimat.

— E atât de uşor, a zis Leon către grădină.

Dopul a ieşit cu un pocnet. Susanna a luat o duşcă, uşurată, aproape uimindu-mă – o parte din mine încă o vedea ca pe o fetiţă de opt ani – şi mi-a pasat sticla.

— Ignoră-l, mi-a zis. A avut o zi de rahat.

— N-am avut toţi? am întrebat.

Vinul era roşu, greu, de final de vară, şi mi-am dat seama, înainte să-mi atingă limba, că era tare.

— Ce faceţi?

— Cum te-ai aştepta, a zis Susanna, dându-şi capul pe spate şi masându-şi gâtul.

Se schimbase mult mai puţin decât Leon. Părul ei se ondula până la bărbie, în locul celor două cozi groase sau al chicii de adolescentă, iar vechiul ei aspect plat şi osos devenise atrăgător prin aura sa senină de stabilitate, prin promisiunea că va arăta la fel în următorii 20 de ani, sau 50, dar copiii îi îndulciseră trupul colţuros, cu picioare lungi. Purta blugi prespălaţi şi machiaj mai deloc şi încă stătea aşa ca în copilărie, turceşte, fără să-i pese.

— Tom se transformă într-un rege al masajelor. Tu?

— Sunt bine.

— Sincer?

— Nu pot beneficia de masajele lui Tom. Dar, în afară de asta, sunt bine.

Am surprins privirea sarcastică a lui Leon şi am ignorat-o.

— Ce-o mai fi însemnând şi asta, a zis Susanna, întinzând mâna după ţigara lui Leon. Cineva, probabil unul dintre copii, îi desenase un gândac pe ea, cu un marker mov. Dă-mi un fum.

— Poţi lua o ţigară.

— Nu vreau o ţigară. Nu vreau să mă vadă copiii fumând. Era puţin beată. Acum, că mă gândesc, şi eu eram.

— Dă-mi mie una, i-am zis lui Leon. Împart cu Su.

Copiii erau în fundul grădinii, împungând cu beţe ceva din iarbă, şi nu păreau deloc interesaţi de noi, însă eu mă purtasem mereu protector cu Susanna, chiar dacă este doar cu trei luni mai mică decât mine. Îmi amintesc că aveam cinci ani şi încercam să o feresc de o viespe care îi dădea târcoale. Am aprins ţigara, am tras adânc şi i-am pasat-o.

— Tata nu e OK, a zis ea, într-un nor de fum. Zilele trecute, am dat peste el plângând. Suspina de ţi se rupea inima.

— Doamne, am zis.

— Da. S-a uitat la mine. Are un cadou pentru tine, ca să se revanşeze fiindcă a ratat petrecerea de ziua ta. Cred că e vreo moştenire oribilă de familie. Dacă e de rahat, să fii drăguţ.

— Sigur.

— Nu cred că mai poate rezista nici la – Zach! a strigat Susanna peste peluză, spre locul în care Zach se urca în ulmul de munte. Dă-te jos! De câte ori ţi-am zis?

— Dar noi ne urcam mereu în copacii ăia, i-am zis.

Zach continua să urce, ignorând-o.

— Da, şi apoi ai căzut fix din ăla şi ţi-ai rupt glezna, ai fost în ghips… *Zach!* Dă-te jos acum! Chiar trebuie să vin la tine?

Zach s-a lăsat să cadă de pe o creangă, a făcut o mişcare exagerată, cu capul dat pe spate, ca să îşi informeze mama cât de tâmpită era, şi a sprintat prin iarbă să o necăjească pe Sallie.

— Uneori, e o pacoste, a zis Susanna. Părinţii lui Tom nu ajută deloc. Îl lasă să scape nepedepsit, iar când ne văd că încercăm să îl educăm, fac „Ah, lăsaţi-l în pace, aşa sunt băieţii!” Şi ştii ce spune Hugo. „Lasă-i să-şi facă de cap, tot OK vor ieşi” – ceea ce era minunat când era vorba despre noi, când eşti de partea cealaltă a baricadei nu mai pare aşa.

Nu am precizat că măcar o parte din problemă se va rezolva curând. Nu eram interesat să discut necazurile cu Zach.

— Nici măcar nu îmi amintesc ultima dată când l-am văzut pe tatăl tău, am spus.

Din tăcerea surprinsă, mi-am dat seama aproape imediat că o dădusem de gard. Am căutat disperat în minte ce lipsea, dar tot ce am găsit era când îl sunasem pe unchiul Phil când mă făcusem praf şi îmi pierdusem portofelul într-o discotecă, iar Hugo nu răspundea la telefon, expresia lui din maşină, când mă sfătuise să fiu discret când mă întorceam acasă, dar normal că îl mai văzusem de atunci…

— Au fost aici de Crăciun, a zis Susanna. Nu mai ştii? I-au dat lui Zach chestia aia ca un pumnal, iar el a înjunghiat canapeaua.

— Ah, am zis. Felul atent în care mă privea, de parcă îşi dădea abia acum seama de ceva, mi-a strâns stomacul. Da, aşa e. Cred că mă gândeam la alte lucruri de Crăciun, pentru că aveam multe pe cap la muncă. Iar pentru mine toate Crăciunurile se amestecă, mai ales că s-au întâmplat multe.

Leon a pufnit, suficient de tare să îl auzim. Înjunghierea canapelei nu părea genul de lucru pe care-l uitai cu uşurinţă.

— Eşti beat, a decis Susanna.

— Da, am zis, chiar sunt.

Eram atât de recunoscător fiindcă o spusese, atât de pătruns de lumea ei infinit de blândă şi de inocentă, în care nu se putea întâmpla nimic mai rău decât ca mintea cuiva să fie ameţită de câteva cocktailuri *mimosa,* că îmi venea să plâng.

— Dă-mi sticla, a zis Leon, întinzând mâna după ea. Aţi băut destul.

Sprânceana lui ridicată transmitea un: *Şi mai sunt şi celelalte.*

— Da, aşa e. Şi mai vreau.

— Melissa e o fată norocoasă. Rămâne şi ea?

Am ridicat din umeri. Îmi bubuia inima: mai devreme sau mai târziu aveam să o dau în bară, să spun sau să fac ceva atât de cretin, încât niciun fel de naivitate nu îl mai putea ascunde, nu ar fi trebuit să vin aici…

— Pentru câteva zile.

— Nu vrea să mai scape de tine?

— Ce să zic, îi place compania mea. Tipul tău n-a ajuns?

— Carsten lucrează. Nu poate să-şi ia liber când îl taie capul.

— Ah, ce important pare.

— Aş vrea să se termine, a spus Leon brusc. Ştiu că e groaznic, dar aşa mi-aş dori. Ce ar trebui *să facem?* Să ne prefacem că nu se întâmplă? Ar trebui să existe un *manual.*

— Cred că există culturi care au unul, a spus Susanna, luându-i sticla. Ritualuri pentru oameni pe moarte. Incantaţii. Dansuri. Ierburi arse.

— Aş vrea să fiu acolo. Taci, mi-a zis mie, când mi-am dat ochii peste cap, chiar aş vrea. Ce ar trebui să faci *după* ce moare cineva e foarte clar, priveghiuri şi înmormântări şi coroane şi tot tacâmul. Dar partea în care aştepţi să moară e *pe puţin* la fel de rea şi nu-i nimeni să-ţi spună cum.

— Apropo, a spus Susanna. Aveţi idee ce se va întâmpla apoi cu casa?

A urmat o tăcere măruntă, complicată.

Leon a smuls o tulpină de iasomie de pe zid şi a răsucit-o între degete, fără să ne privească.

— S-ar putea să nu se ajungă acolo. Mai aşteptăm o părere medicală. Dar dacă, a spus Susanna.

— Doamne, am spus. Nu-i cam devreme să ne gândim la asta?

Amândoi m-au ignorat. Leon a zis:

— În testamentul bunicilor, Hugo trebuia să locuiască aici.

— Şi apoi?

— Adică dacă va fi vândută? a zis Leon.

— Da.

— Nu dacă am ceva de spus despre asta.

— Evident, a zis Susanna, uşor exasperată. Ce vreau să zic este dacă vom fi întrebaţi. Dacă decizia depinde doar de taţii noştri, iar ei vor să vândă şi să împartă banii…

Altă tăcere, mai lungă. Nu mă gândisem niciodată la asta şi nici nu ştiam ce să cred. Mi se părea că Susanna şi Leon erau nu doar hotărâţi să ţină cu dinţii de loc, ci şi convinşi că gândeam la fel ca ei, deşi nu aveam idee ce credeau ei că am putea face: să o închiriem? Să o împărţim, cu toţii laolaltă, fericiţi, gătind linte şi vopsind cânepă organică, pe rând? Acum câteva luni, aş fi fost pro-vânzare. Orice fracţiune din casă ar fi fost un pas în faţă către casa în stil georgian cu vedere spre golf, dar cum visul acela se făcuse scrum, m-a făcut să mă simt ca unul dintre miorlăiţii care dau din gură despre vedete la *The X Factor.* Era şi mai rău pentru că aveam senzaţia paranoică despre ceilalţi doi că se gândeau la lucruri în care nu eram implicat, că-şi trimiteau semnale unul altuia, ca nişte insecte. Mă simţeam ca un intrus nedorit, de parcă ar fi fost mai fericiţi dacă mă scuzam şi intram iar, sau şi mai bine, dacă-mi luam bagajele şi plecam înapoi acasă cu primul taxi.

— Ai putea să-l întrebi pe taică-tău care-i faza? i-a spus Leon Susannei.

Îşi scosese bricheta şi aprindea tulpina de iasomie, suflând.

— De ce nu-l întrebi pe al tău?

— Pentru că voi sunteţi mai apropiaţi.

— Doar pentru că trăim în aceeaşi ţară nu înseamnă că suntem.

— Adică tu *te vezi* cu el, ceea ce face mult mai uşoară strecurarea unui comentariu, ştii, apropo, tată, nu cumva ştii…

— Alo? Eşti *aici. Locuieşti* cu tatăl tău.

Leon a suflat cu răutate peste iasomie.

— Ceea ce înseamnă că deja am suficiente pe cap, mersi frumos.

— Ah, şi eu nu am?

— De ce n-o faci tu? m-a întrebat Leon. Stai acolo, presupui că unul din noi…

De fapt, cearta asta mi se părea liniştitoare, cu familiaritatea şi implicaţia că eu nu eram *persona non grata,* că poate doar era toată lumea stresată.

— Eu locuiesc cu Hugo, am zis. Nu prea îl pot întreba, hei, Hugo, ştii ce, când dai colţul…

— L-ai putea întreba pe taică-tău.

— Tu ai pomenit de asta. Dacă eşti aşa disperat să ştii…

— Tu nu eşti?

— Sigur că nu e, a spus Susanna.

— Care-i faza? am întrebat. Vom afla când moare, ce diferenţă e…

— *Dacă* moare.

— Bine, s-a răstit Leon, întreb eu.

Amândoi ne-am întors spre el. A ridicat din umeri.

— Îl întreb eu pe tata.

— OK, a spus Susanna, după o clipă. Întreabă-l.

El a lăsat iasomia să cadă pe terasă şi a călcat-o.

— Bine.

— Grozav. Acum ne putem opri. Toată ziua aud doar ceartă, nu vreau să mă şi cert. Oliver încă-i dă?

Am ascultat cu atenţie.

— Da. „She Moved Through the Fair”.[17]

— Doamne, a spus Leon, trecându-şi palma peste faţă. Dă-mi sticla înapoi.

Susanna a expirat, foarte aproape de hohote sau lacrimi.

— *Last night she came to me,* a cântat ea încet, *my dead love came in*[18]*…*

Vocea lui Oliver, erodată de distanţă, o însoţea pe a ei ca un ecou. *My dead love came in…* Peste iarbă, prin morcov sălbatic şi frunze.

— Perfect, a spus Leon, ducând sticla la buze. Hai să vedem cât de morbizi putem fi.

Susanna a cântat câteva măsuri dintr-un cântec pe care nu îl ştiam, până când Leon a hohotit scurt şi a acompaniat-o, cu o voce de tenor surprinzător de plină pentru o persoană atât de subţire: *Isn't it grand, boys, to be bloody well dead/ Let's not have a sniffle…*[19].

Am început să râd.

— *Let's have a bloody good cry,* i s-a alăturat Susanna, şi am încheiat cu toţii în mare stil, cu ţigările şi sticla ridicate: *And always remember the longer you live, the sooner you'll bloody well die!*[20].

Un zgomot în spatele nostru: uşi de dulap care se închid. După o secundă de groază, toţi trei am izbucnit în râs simultan, parcă loviţi cu saci de nisip. Leon se ţinea de burtă, Susanna se înecase cu vin şi tuşea, lovindu-se în piept. Eu aveam lacrimi pe obraji. Râsul era incontrolabil şi de speriat, ca voma.

— Doamne, a icnit Leon. *Look at the coffin, with golden handles*[21]*…*

— Taci. Dacă e Hugo…

— Uau, a zis Tom, apărând în uşă. Deci aici e petrecerea.

Ne-am uitat la el şi am început iar să râdem.

— Ce? a întrebat nedumerit.

Nu i-am putut răspunde.

— Fumaţi ceva?

Întrebarea era în glumă, dar suficient de serioasă prin tonul adresării ca Leon să-şi revină şi să-i arunce o privire paranoică, ducându-şi o mână la inimă.

— Doamne. Se vede?

Tom a clipit la el. Tom e de înălţime medie, are o constituţie medie, este blond mediu, potrivit de chipeş şi extrem de amabil şi îţi provoacă porniri irezistibile să îl avertizezi despre koala carnivori[22] şi monoxid de dihidrogen[23].

— Ăăă, a zis el. Ce…? Ce este, adică?

— Bingo, a zis Leon. Ai încercat?

— Bingo?

— Ar trebui să încerci, am spus. Pariez că bingo ar fi cea mai tare senzaţie din viaţa ta.

Tom, îngrijorat, cu sprâncenele ridicate, se uita de la noi la Susanna, care nu mai putea decât să fluture neajutorată dintr-o mână în direcţia lor.

— Nu am…

— Dar e legal, l-a asigurat Leon.

— Păi… am zis.

— Păi, mai mult sau mai puţin.

— Vrei să încerci? I-am oferit lui Tom ţigara mea.

— Păi, nu, mersi. *Su,* a zis Tom, frecându-şi ceafa, copiii. Dacă…

Asta a făcut-o pe Susanna să izbucnească iar.

— Sunt bine, a zis Leon. Sunt la *kilometri* distanţă. A făcut semn spre copii.

— Dacă observă ceva, am spus, vorbim despre asta cu ei. Le prezentăm faptele. În lumea de azi, cu cât mai repede le spui copiilor despre bingo, cu atât mai bine, nu?

— Probabil. Dar nu cred că…

Nu-l voi înţelege niciodată pe Tom. Când l-a cunoscut Susanna, în primul an de facultate, toată lumea a fost încântată. Avusese crize adolescentine anul anterior, trecuse prin faza emo, cu păr nespălat şi pulovere oversize, fără viaţă socială şi cu multă muzică despre spirite prea pasionale strivite de lumea cea crudă, şi apoi se răsucise la 180 de grade şi devenise o copilă sălbatică, cu haine a la Alice în Ţara Minunilor şi mergând în cluburi secrete, dispărând săptămâni în şir, cu excepţia unor mesaje vagi şi amuzate, scrise din rulota cuiva din Cornwall, fără să-şi predea la timp eseurile. Mie totul mi se părea purtare standard de adolescentă, dar părinţii ei erau suficient de îngrijoraţi ca mătuşa Louisa să mă tot frece să îi răspund dacă eu credeam că Susanna se taie (de unde să ştiu?) sau ia droguri (cu siguranţă, dar şi eu luam), şi ştiu că încercaseră să o convingă să facă terapie. Tom, care era solid, pacifist, plăcut, complet neremarcabil, părea antidotul perfect. După ce au ajuns împreună,

Susanna s-a calmat şi, aproape peste noapte, a devenit vechea fată, care nu crea probleme şi se purta exemplar. Nu m-am obosit să dezvolt o relaţie cu el, pentru că am presupus că ea va trece mai departe, după ce el o aducea înapoi la normal, doar ca să rămân fără replică, pentru că, în schimb, s-au căsătorit, chiar înainte să termine facultatea. În câţiva ani aveau deja doi copii şi toate discuţiile lor se rezumau la oliţă, alegeri de şcoli şi alte lucruri care mă făceau să-mi doresc o vasectomie şi să mă îndop cu cox. Tom părea un tip OK, dar habar n-aveam ce mai căuta în vieţile noastre.

— Băi, ne-a zis Susanna, reuşind în sfârşit să respire. Nu vă mai bateţi joc de Tom. Îmi place de el.

— Şi nouă, am spus, nu-i aşa, Leon?

— Îl iuuubiiim, a confirmat Leon, aruncându-i lui Tom o privire galeşă şi fluturându-şi genele.

— Sunteţi nişte idioţi, a zis Tom, roşu la faţă, rânjind.

— Ne jucam şi noi, am zis.

— Jucaţi-vă cu altcineva, ne-a spus Susanna. Doamne, aveam nevoie de asta.

— Mami! Sallie fugea prin iarbă. S-a oprit brusc în faţa Susannei. Am păpuşi în pantofi şi nu le pot scoate, iar Zach a zis că, dacă le lăsăm acolo, or să moară!

— Să văd, a zis Susanna.

A luat-o pe Sallie în poală, i-a scos abilă un pantof, a scos talpa interioară şi a vârât păpuşa în mâna lui Sallie.

— Uau, a zis fetiţa, cu ochii mari. Cool.

Susanna a făcut la fel cu celălalt pantof, apoi i-a strecurat din nou în picioare şi a coborât-o din poală.

— Gata, fugi, i-a zis şi a lovit-o uşurel pe Sallie peste fund.

Sallie a galopat peste grădină, cu o păpuşă în fiecare mână, urlând către Zach:

— Zach, uite! Au ieşit! Ha, ha!

— Asta-l va face pe Zach să tacă. Aşa-i trebuie, a spus Susanna.

— Iubito, a zis Leon, aplecându-se să-i înconjoare gâtul cu braţul şi sărutând-o tare pe obraz, mi-a fost dor de tine. Apoi, peste capul ei, spre mine: S-ar putea să-mi fi fost dor şi de tine, să ştii.

În sfârşit – nu cred că era mai târziu de ora nouă, dar mi se părea mult mai târziu –, petrecerea, sau ce-o fi fost, s-a terminat. Cred că mama a avut ideea ca noi cinci să rămânem în living pentru o discuţie până târziu în noapte („Mi-ar prinde bine un păhărel înainte de culcare – Hugo, ce s-a întâmplat cu sticla aia de alcool pe care ţi-am adus-o din Sicilia? Sau, Melissa, ai prefera să…”), dar tata, cu pungi sub ochi, făcându-şi de lucru cu un buton de manşetă, ne-a oprit: trebuia să doarmă, a zis el blând, dar hotărât, familia era cel mai frumos lucru din lume, dar şi cel mai obositor, şi noi, restul, ar fi trebuit să facem la fel. Hugo, cu mine şi Melissa lângă el, am făcut cu mâna din capul scărilor, iar ceilalţi au urcat în maşini şi au plecat, în râsete şi sporovăială şi portiere trântite, care s-au pierdut în amurg. Eram bucuros că lumina era tot mai scăzută; ziua mă extenuase, piciorul mi se bâţâia aproape incontrolabil, şi când am făcut din mână mi-am simţit-o moale ca o pastă.

Cândva, când nu mă uitam, cineva – probabil unul din părinţii mei – ne dusese bagajele sus, ceea ce m-ar fi înfuriat, dacă mintea mea n-ar fi fost deja prea plină să mai fie loc de ceva în ea sau dacă s-ar fi dus efectul Xanaxului. În schimb, m-am lăsat purtat de valul de încântare al Melissei când a văzut vechea mea cameră de vacanţă, care fusese a tatei când era mic şi care era aşa cum o lăsasem ultima dată când locuisem în ea, în vara dinainte de facultate.

— Toby! Tu ai desenat asta? Nu ştiam că ştii să desenezi… Ah, ce frumos e şemineul, cu dalele înflorate! Asta a fost a ta? Doar nu-ţi plăcea

Nickelback! Ador să-mi imaginez cum arătai la cinci ani, privind pe fereastră… Doamne, ăsta e tricoul tău de rugby de la şcoală?

Prin ochii ei, camera îşi pierdea senzaţia de mister a unui exponat rar – prea mulţi ani de soare făcuseră draperiile să pălească, picioarele mobilei săpaseră şanţuri în locurile lor de pe podea – şi căpăta un şarm timid, nostalgic. Ea se plimba prin cameră, aruncând lucruri din bagaje – le pregătise şi pentru mine, atât de subtil că abia îmi dădusem seama ce se petrece – şi se uita la mine, cerând permisiunea să le pună aici? Sau aici? Aşa că, după ce s-a liniştit, camera era proaspătă, vie, a noastră, iar peria ei şi pieptenele meu erau pe comoda cu sertare şi hainele noastre atârnau frumos în dulapul acoperit cu stickere pentru maşină, răzuite parţial de pe uşi.

— Uite, a zis ea, uitându-se fugar la mine, pe jumătate încântată, pe jumătate agitată. E bine aşa?

— E minunat, am zis. Mă sprijineam de perete, privind-o, pentru că-mi plăcea şi pentru că nu mă mai puteam mişca. Acum putem merge la culcare?

Melissa a oftat mulţumită.

— Clar. E timpul.

— Deci, am zis, în timp ce ea îşi trăgea rochia peste cap, o rochie superbă, *vintage,* de un albastru palid, care se învârtise în decorul de stejar lăcuit şi covoare persane uzate din casă de parcă făcea parte din peisaj, cum ţi-a fost ziua?

Melissa s-a întors spre mine, cu rochia în mâini, şi am fost uluit de fericirea de pe chipul ei. Ea îmi privise mereu familia dintr-o perspectivă romantică. Nu avea cine ştie ce viaţă de familie. Mama ei bea, nu flamboaiant, dar cu dăruire, şi mare parte din copilăria ei fusese încropită din izolare şi controlul daunelor. Pentru ea, haosul voios al familiei mele şi Ivy House fuseseră ca desprinse din poveşti. Mă întreba mereu despre ei şi asculta fascinată, cu degetele împletite într-ale mele.

— A fost minunat. Sunt atât de *amabili* cu toţii, Toby, şi deşi sunt vremuri dificile pentru voi toţi, m-

au primit cu braţele deschise, de parcă s-ar bucura cu adevărat că sunt aici. Ştiai că mătuşa ta, Miriam, a fost la magazin anul trecut? A cumpărat un set de farfurii cu căprioare. Nu şi-a dat seama că eram eu!

Lumina galbenă a lămpiţei de pe noptiera mea strălucea catifelat pe obrazul ei, pe întorsura umărului, pe curba suplă a taliei spre şold. Părul ei era o aureolă.

— Vino aici, am spus.

A lăsat rochia să cadă pe podea şi m-a sărutat apăsat.

— Şi tu? a întrebat, privindu-mă. Ai avut o zi bună?

— Absolut, am zis. Iar asta e cea mai bună parte a ei.

Mi-am strecurat mâna pe spatele ei şi am tras-o mai aproape.

— Toby!

— Ce?

— *Unchiul* tău!

— Vom fi discreţi.

— Dar este chiar dincolo de…

— *Foaute, foaute discueţi.* De parcă am vâna iepuraşi-coconaşi.

A râs, iar corpul i s-a relaxat în îmbrăţişarea mea.

Mai adusesem fete în camera aia şi nu ştiu de ce m-am gândit la prima – o blonduţă pe nume Jeanette, de când aveam 15 ani, îi servisem lui Hugo un scenariu despre un proiect la istorie şi, în retrospectivă, fireşte că el nu crezuse o iotă – şi deşi eu şi Jeanette nu făcuserăm sex şi nici măcar nu ajunseserăm pe-aproape, mă simţeam la fel, cu chicoteli înfundate în gâtul celuilalt, cu senzaţia că făceam ceva riscant şi minunat, cu apucările disperate de capul patului la fiecare scârţâială: *Şşş! Ba tu şşş!* Nu era prima dată când făceam sex cu Melissa, de la noaptea fatidică, însă mi s-a părut prima dată când a fost real, şi nu o compulsie tensionată, nefericită şi derutată. După aceea, am zăcut pe spate, cu mâna Melissei pe pieptul meu, ascultându-i respiraţia moale şi privind crăpăturile

familiare de pe tavan. M-am surprins gândindu-mă că poate chiar era o idee bună.

4

Ne-am trezit devreme. Dormitorul meu din Ivy House, deasupra grădinii, lăsa mai multă lumină înăuntru decât apartamentul meu. Melissa se ducea la muncă. M-am trezit odată cu ea, am pregătit micul dejun pentru noi – Hugo încă dormea sau, cel puţin, aşa speram – şi am condus-o la staţie. Apoi mi-am mai făcut o ceaşcă de cafea şi am ieşit cu ea pe terasă.

Vremea se schimbase peste noapte. Cerul era cenuşiu, iar aerul era răcoros, calm, saturat, gata de ploaie. Grădina, dincolo de liziera copacilor, părea părăsită de secole. Ghivecele mari cu muşcate de pe terasă ardeau într-un roşu nebunesc, frenetic, pe fundal. M-am aşezat în capul scărilor şi mi-am găsit ţigările (reuşisem să-mi amintesc singur de ele şi le ascunsesem de Melissa în buzunarul gecii). Trecuse ceva vreme de când făcusem asta, să stau afară, singur, şi mă simţeam ciudat de expus, începeam să simt că e un risc, şi asta mă agita. Am fumat o ţigară la cafea şi am îngropat mucul într-un ghiveci cu muşcate.

Nu aveam chef să fac mare lucru – nimic, de fapt. Dormisem bine, pentru prima dată în câteva luni, deşi ar fi trebuit să fiu mult mai agitat aici, pentru că nu exista sistem de alarmă, însă, cumva, îmi era imposibil să-mi imaginez pe cineva intrând prin efracţie, chiar dacă ar fi găsit locul – dar, în loc să mă agite, îmi lăsase mintea înceţoşată, incapabilă să se agaţe de ceva. După zece minute însă, eram prea agitat să mai stau pe loc şi simţeam ritmul teribil care-mi pulsa în minte, pas, târâş, pas, târâş, înainte-înapoi prin frumoasa mea cameră de vacanţă, până s-a întors Melissa.

Am intrat. Hugo chiar trăia, se pare: ieşise la suprafaţă cândva, îl auzeam în biroul lui, tastând şi mârâind şi scoţând un „Hm” ocazional, sever. Am trecut pe lângă uşa lui în vârful picioarelor şi am intrat în vechiul dormitor al bunicilor.

Cuvertura cu petice era încă pe pat, borcanul cu cochilii din călătorii de demult, încă pe comodă, dulapuri goale şi un miros slab de lavandă şi praf. Începuse ploaia, cu un ţăcănit uşor, deloc intruziv, şi arunca umbre de pe geam pe pervaz şi pe scândurile goale ale podelei. Am stat acolo multă vreme, privind picăturile amestecându-se, şiroind pe sticlă, alegând două şi pariind pe care avea să ajungă prima jos, aşa cum făceam când eram copil.

La etajul superior, camera în care ne construiserăm fortul era un conglomerat de mobilă veche, acoperită cu cearşafuri prăfuite, ici şi colo câte un braţ sculptat sau un picior în formă de gheară uzat, care ieşea în afară, decoruri dramatice, ţesute în pânză de păianjen, în colţurile înalte. În vechea cameră a Susannei, patul era făcut şi am văzut o groază de obiecte: un iepure din pluş pe jos, o mască de Omul Păianjen şi un amestec de haine mici şi colorate pe comodă. Toate confirmau că respecta tradiţia familiei şi îşi lăsa copiii cu Hugo pentru câte o noapte ici şi colo. Camera lui Leon era goală, cu excepţia patului gol şi a unui morman de ceea ce păreau a fi draperii împăturite într-un colţ. Nu mi se mai părea o idee atât de bună excursia asta. Propria mea fantomă era peste tot, râzând înfundat în fort, aplecându-se peste balustradă ca să-l strige pe Leon, trecându-şi mâna peste bluza lui Jeanette, agilă, aurie, invulnerabilă, fără să aibă nici cea mai mică idee despre nicovala care urma să-i cadă în cap şi s-o strivească. Afară, grădina era bogată şi tăcută sub ploaie, frunzele atârnau sub greutatea picăturilor, iarba lungă se apleca în hamace, iar totul era de un verde luminos, lipsit de umbre.

Stăteam pe scări de o vreme, privind un tablou (acuarelă din secolul al XIX-lea, picnic lângă lac, nu găseam semnătura, dar speram că o pictase vreun strămoş şi nu dăduse bani pe ea), când s-a deschis uşa biroului lui Hugo.

— Ah, a zis el, privind benign peste ochelari, deloc surprins să mă găsească acolo. Salut.

— Salut, am spus.

— Tocmai voiam să pregătesc prânzul. De fapt, e târziu, nu? M-am lăsat dus de val… Vrei şi tu să vii? Sau ai mâncat?

— OK, am zis. Adică nu, n-am mâncat. Vin.

Mă dădeam la o parte să-l las să treacă, dar mi-am dat seama abia atunci: bastonul din mâna lui, felul în care a inspirat adânc când a privit treptele multe.

— Pregătesc eu prânzul, am spus.

Mă aflam la Ivy House ca să-l ajut. Halal. Parcă auzeam râsul lui Leon. *Ştiam eu.*

— Şi-l aduc sus.

O aşchie de durere a traversat chipul lui Hugo, dar, după o clipă, a fost de acord.

— Cred că e o idee bună. A mai rămas din friptura de ieri în frigider, într-un vas albastru. Voiam doar s-o pun la cuptor câteva minute. Mulţumesc.

Nu plănuisem ceva mai ambiţios decât pâine şi brânză pentru prânz (să pregătesc micul dejun pentru mine şi Melissa fusese o aventură: ea nu fusese dispusă să scotocească prin bucătăria lui Hugo, aşa că petrecusem ceea ce mi se păruse că a fost o oră stând în mijlocul camerei, paralizat de întrebarea ce să scot mai întâi, pâine, unt, căni, farfurii sau să pornesc cafetiera? – şi asta înainte să încerc să-mi amintesc ce se ţinea unde), dar am reuşit să încălzesc friptura şi am găsit o tavă pe care am pus farfuriile, tacâmurile şi două pahare cu apă şi să urc cu mare grijă totul în biroul lui Hugo, balansat precar pe braţul drept. Mi-am dat seama, cu o scânteie între uluire şi speranţă, că oboseala constantă ar fi putut să însemne nu că mintea mea era complet debusolată, ci că totul îmi lua de zece ori mai mult decât înainte.

Biroul nu se schimbase de când eram copil. Hugo era genealogist şi nu-mi imaginam că ar fi câştigat prea bine, dar, cu stilul lui de viaţă, fără ipotecă, fără chirie, fără familie, fără obiceiuri costisitoare, presupun că nu era necesar. Erau acolo o masă de

scris în stil georgian, un fotoliu mare, din piele uzată, podele întunecate, din stejar, teancuri exuberante de hârtie care se balansau pe suprafeţe deloc practice; peste tot erau încastrate rafturi de cărţi, aglomerate de volume legate în piele, cu litere aurii, decorative – *Thom's Irish Almanac and Official Directory* şi *Pettigrew and Oulton's Dublin Almanac* – şi tot felul de tinichele vechi, un ceas de trăsură franţuzesc, lăcuit, cu un model de frunze şi libelule, un soi de plăcuţă romană antică, pe care se citeau câteva litere incizate, un iepure cioplit din lemn de măslin. Eu, Leon şi Susanna petrecuserăm multă vreme aici, copii fiind. Hugo ne dădea bani de buzunar dacă-l ajutam în cercetare, aşa că stăteam întinşi pe covorul uzat şi urmăream cu degetele rânduri de print de modă veche sau caligrafie frumoasă, dar aproape ilizibilă. Susanna, care făcuse caligrafie la şcoală, avea o afacere secundară lucrativă: desena arbori genealogici, de inspiraţie celtică, înrămabili, pentru americani. Îmi plăcuse mereu biroul. Cărţile aliniate îi confereau un strat de tăcere în plus, iar obiectele ciudate îl făceau încântător, deşi modest şi pus pe năzbâtii. Te aşteptai să iasă un şoarece prietenos dintr-o gaură în plintă sau ceasul să înceapă să mârâie şi să-şi răsucească braţele şi să bată ora 13. Îmi amintea puţin de biroul lui Richard de la galerie. De fapt, şi nu-mi dădusem seama până acum, Richard îmi amintea puţin de Hugo. M-am întrebat brusc dacă din cauza asta fusesem atât de fermecat la primul interviu, de asta acceptasem slujba, de asta – aveam senzaţia unor lucruri care se răsuceau în jurul meu, devenind modele cu care nu puteam ţine pasul – de asta se întâmplase totul aşa.

— Ah, a zis Hugo, ridicând privirea şi zâmbind. Minunat. Uite…

Şi-a dat laptopul la o parte, ca să îi pun farfuria pe birou. Pe ecran era imaginea scanată a unui document îngălbenit: *1883, căsătorie oficiată la Biserica parohiei din…*

— Lucrezi, am zis, arătând spre el.

Hugo s-a uitat la ecran, parcă uşor surprins.

— Da, a zis el. Asta fac. M-am gândit să mă aventurez nebuneşte prin jungla sud-americană sau măcar prin insulele greceşti, dar am decis că n-am făcut încă asta cu un motiv. Asta mi se potriveşte mult mai bine, fie că-mi place sau nu să recunosc. În plus – zâmbetul mai larg îi luminează toată faţa –, am un mister interesant de dezlegat şi nu vreau să plec nicăieri până nu aflu răspunsurile.

M-am aşezat în fotoliu şi am tras măsuţa mai aproape, să îmi pun farfuria.

— Care-i treaba?

— Acum câteva luni m-a contactat o doamnă pe nume Amelia Wozniak, din Philadelphia. Încerca să îşi identifice originile irlandeze. Mi s-a părut improbabil, a râs el, lustruindu-şi ochelarii cu un colţ de pulover, până când am aflat că numele ei fusese O'Hagan înainte de căsătorie. Se descurcase şi singură şi avea un arbore genealogic cuprinzător, până prin 1840, în mare parte din Tipperary[24]. Dar apoi devenea neclar. A pus ochelarii deoparte şi a luat o gură mare de friptură. Mmm. Cred că a rezistat bine peste noapte, ce zici? A trimis probe de ADN către una dintre bazele de date mai mari şi a apărut un grup mare de verişori în Clare[25], care, potrivit cercetărilor ei, n-ar fi trebuit să aibă legătură cu ea. Erau cu toţii McNamara, iar ea nu dăduse nicăieri peste numele acela. Aşa că m-a sunat.

— Şi?

Când eram copil, „misterele" lui Hugo mă lăsau rece. Leon şi Susanna erau încântaţi, dar eu nu înţelegeam fascinaţia: răspunsurile nu schimbau nimic, nu era niciodată ceva ca o avere sau un tron în joc, aşa că de ce contau? Fusesem implicat doar de dragul camaraderiei, şi pentru bani, bineînţeles.

— Nu ştiu încă. O posibilitate ar fi lipsa paternităţii: o femeie care şi-a înşelat soţul sau a fost violată şi, cu sau fără ştiinţa soţului, i-a crescut copilul aşa.

— Dumnezeule, am zis, minunat.

— Altă posibilitate – le marca pe degete, fluturând furculiţa – este o a doua familie. Pe atunci se întâmpla frecvent, din cauza emigraţiei. Un bărbat se ducea în America, să caute de lucru, plănuia să îşi aducă soţia şi copiii de îndată ce economisea banii de bilete. Dar socoteala de acasă nu se potrivea, anii treceau, el era singur, nu mai ştia cum îi arătau copiii… Era uşor să se îndrăgostească de cineva din lumea nouă, atât de uşor să nu pomenească de viaţa din cea veche – şi iată un schelet în dulapul familiei, ascuns timp de secole, până la apariţia noilor tehnologii.

Încercam să fiu atent, dar îmi pierdeam concentrarea. Hugo avea dreptate, friptura era bună, aromată, bucăţi de vită asezonate cu morcovi şi cartofi. Picioarele lui se întindeau în papucii de lână maronie – să fi fost aceiaşi? Un şir de elefanţi din lemn închis la culoare mărşăluiau deasupra şemineului, de la mic la mare, nu-mi aminteam de ei…

— Mai e şi posibilitatea unui copil dat sau răpit. Nu de bărbatul periculos din dubiţa albă, a zis el, la privirea mea speriată. Acum câteva generaţii, Irlanda nu era tocmai locul potrivit să fii mamă singură. Multe dintre ele ajungeau în acele stabilimente pentru femei decăzute, la Surorile Magdalene[26], ştii tu. Era o presiune enormă să cedeze copilul, să nu-i distrugă viaţa prin amprenta lăsată de păcat. Foarte adesea, Surorile nici nu se mai oboseau, ci luau pur şi simplu copilul: îi spuneau mamei că murise, îl vindeau unui cuplu american înstărit. O ţineau pe mamă închisă pe viaţă, să le spele rufele ca să-şi ispăşească păcatul.

— Aş paria pe soţia cuiva, care s-a combinat cu vecinul, am zis.

Călugăriţele malefice erau nutreţ bun pentru televizor, însă mi se păreau o exagerare.

— Zic şi eu.

Hugo nu a zâmbit. S-a uitat la mine lung.

— Poate, a zis, întorcându-se la mâncare. Mi-ar plăcea să cred asta. E mult mai puţin incomod să gândesc aşa. Dar nu pot să renunţ la vreo pistă până nu ştiu.

Mânca metodic, cu bucurie, ca un muncitor, aplecându-se peste farfurie.

— Nu sunt specialist în ADN, a zis, între înghiţituri, dar pot să analizez destul de corect rezultatele – sau mai bine decât cineva ca doamna Wozniak, care n-a mai făcut asta. S-a născut în 1945, iar procentul de ADN potrivit plasează conexiunea McNamara cu două, trei generaţii în urmă. Deci vorbim despre o perioadă intermediară, să zicem între 1850 şi 1910. Ar fi mai uşor dacă aş avea recensământul, dar… A ridicat din umeri, exasperat. O combinaţie de logică a autorităţilor, penurie de hârtie în Primul Război Mondial şi un incendiu a distrus, practic, toate recensămintele Irlandei din secolul al XIX-lea.

Îl mai auzisem pe Hugo plângându-se de asta de multe ori.

— Aşa că nu pot verifica dacă vreun strămoş a fost înregistrat cu o soţie şi trei copii înainte să emigreze, sau dacă dispare cineva de la adresa de domiciliu şi apare într-o spălătorie Magdalene, sau dacă vecinul era un McNamara. Trebuie, în schimb, să o iau pe ocolite. Înregistrări parohiale, dar am verificat şi listele de pasageri de pe navele cu emigranţi…

Pierdeam şirul – prea multe posibilităţi, prea multe ramificaţii, cuvinte care nu mai însemnau mare lucru –, dar vocea lui Hugo era calmă ca un râu. Lampa cu picior, aprinsă pe fundalul luminii scăzute, parcă subacvatice, dădea camerei o strălucire aurie, sanctificată. Ploaia care răpăia în geamul cu balamalele roase la colţuri. Crenguţe lăsate de păsări pe grilajul şemineului mic. Mâncam şi dădeam din cap.

— Ai vrea să mă ajuţi? a întrebat Hugo brusc.

Se îndreptase şi se uita la mine plin de speranţă.

— Păi, am zis surprins, nu prea ştiu cât de folositor aş fi. Nu e tocmai…

— Nu e nimic complicat. Doar ce făceaţi tu şi verii tăi: să parcurgi înregistrările şi să cauţi numele potrivite. Ştiu că nu e foarte palpitant, dar are şi momente bune – îţi aminteşti de canadianul acela simpatic, a cărui străbunică s-a dovedit că fugise cu profesorul de muzică şi cu argintăria familiei?

Voiam să inventez o scuză bună. Nu puteam citi niciun articol de ziar fără să uit ce se întâmplase la jumătate, deci care erau şansele să pot ţine pasul cu o jumătate de duzină de nume, descifrând pagină cu pagină de scris de mână victorian? Mi-am dat seama, deodată, că Hugo nu cedase milei de a-l ţine ocupat pe sărmanul idiot. Nu, Hugo voia să afle răspunsul la enigma doamnei Wozniak şi nu prea mai avea timp la dispoziţie.

— Păi, am zis. Da, sigur. Absolut. Ar fi grozav.

— Minunat, a zis el fericit, dându-şi la o parte farfuria goală. A trecut multă vreme de când am avut companie. Vrei şi altceva de mâncare sau ne apucăm?

Am strâns farfuriile („Ah, pune-le în colţul ăla deocamdată, le ducem noi jos mai târziu” – mă întrebam dacă Hugo remarcase că îmi târâm un picior şi voia să mă scutească de scări, dar avea faţa întoarsă cât a pus deoparte tava, pentru că eu nu mă descurcam în haos) şi el a setat imprimanta, să scuipe afară un teanc de registre navale, apoi mi-a dat o factură telefonică din urmă cu un an, cu care să urmăresc paginile ca să nu-mi scape niciun rând.

— Verifică toate numele, nu doar pe cele marcate ca irlandeze. Nu se ştie niciodată, poate că s-a comis o greşeală sau poate că s-a dat cineva drept englez – să fii irlandez nu era tocmai un avantaj pe atunci…

Am notat numele după care scormoneam şi am pus bucata de hârtie lângă teanc, iar el n-a comentat.

— Ah, a spus, întorcându-şi scaunul spre birou şi trăgând laptopul mai aproape, cu un oftat mulţumit.

Şi apoi, exact ca în copilărie, ca o voce din trecut: Spor la scormonit!

Era o activitate liniştitoare. În stare detaşată, mintea nu reuşea să mi se agaţe de probleme (ale mele sau ale lui Hugo), nici de altceva decât de rândurile tipărite, care apăreau ca prin magie deasupra marginii facturii telefonice: *Dl. Robt Harding 22 M Gentilom Anglia, Dra S.L. Sullivan 25 F Necăsătorită Irlanda, Dl. Thos Donahue 36 M Fermier Irlanda…* Ritmul, odată găsit, mă hipnotiza: trei rânduri de pe listă, privirea în dreapta, la numele căutate, la stânga pentru alte trei rânduri, tic, tac, tic, tac, solid, continuu, ca un pendul. Când am ajuns la clasa a treia, pasagerii şi-au pierdut titlurile şi ocupaţiile s-au schimbat: *Sarah Dempsey 22 F Servitoare Irlanda, George Jennings 30 M Muncitor Scoţia, Patk Costello 28 M Fierar Irlanda…* Aş fi putut sta aşa toată ziua, toată săptămâna, vrăjit de terminologia desuetă – *rândaş, vopsitor* –, auzind doar vag ploaia şi tastatura lui Hugo. M-a şocat să aud zgomotul voios al unei bătăi în uşă, de jos, şi, ridicând capul încet, încet, fiindcă aveam gâtul înţepenit, să clipesc spre camera care se materializa iar în faţa mea şi să-mi dau seama, lent, că lumina se schimbase. Că era Melissa la uşă. Că îmi petrecusem ore întregi aşa, fără ca ochii, capul sau concentrarea să mi se facă praf. Că, pentru prima dată după multă vreme, muream de foame.

La un moment dat, cu o seară înainte, în timp ce eram pe terasă, cu verii mei, poate? – Melissa şi Hugo se împrieteniseră. Se mai întâlniseră şi înainte, la petrecerea mea aniversară de familie, din ianuarie, şi se plăcuseră, dar acum, dintr-odată, erau ca nişte vechi amici, împărtăşeau glume intime – Melissa scotea o pungă de cartofi dulci dintr-o sacoşă de cumpărături supraîncărcată, o agita spre Hugo şi spunea „Uite, *ţi-am zis* eu!”, iar Hugo îşi dădea capul zburlit pe spate şi se cutremura de râs;

îşi punea scurt mâna pe umărul ei, când trecea pe lângă ea, aşa cum făcea şi cu mine.

— Îmi place de Hugo, mi-a zis mai târziu Melissa, sprijinită de fereastra dormitorului meu, privind grădina.

Lumina era stinsă. Ea era doar o siluetă desenată pe strălucirea incoloră, subţire, de afară.

— Mult.

— Da, ştiu, am zis.

M-am dus lângă ea. Încă ploua – un ritm constant, grăbit, în întuneric.

— Şi mie.

Melissa a luat o mână de pe geam şi mi-a întins-o, cu palma în sus. Am luat-o de mână şi am stat aşa multă vreme, privind lumina de la fereastra lui Hugo, care lumina un dreptunghi înclinat de iarbă şi buruieni în depărtare, şi ploaia uşoară cădea iar şi iar, prin fasciculul îngust, şi dispărea.

De acolo, am alunecat uşor în rutină. Hugo avea micul dejun pregătit când ne trezeam eu şi Melissa.

— Aş vrea să nu treacă prin tot deranjul, am spus, când ne îmbrăcam în mirosul de cârnaţi care se prăjeau, care ajungea la noi sus, pe scări. Şi poate că ar trebui să…

Dar Melissa a clătinat din cap:

— Nu, Toby. Lasă-l pe el.

După ce o conduceam pe Melissa la staţie, eu şi Hugo ne făceam de lucru – ne plimbam prin grădină, mai spălam vasele, rufele, făceam duş (stăteam pe lângă scări cât făcea el duş, ca să aud în cazul în care ar fi căzut; uneori, mă întrebam dacă făcea la fel pentru mine). Uneori, unul din noi ajungea să aţipească pe canapea sau în hamac, dacă era soare. La un moment dat, ne îndreptam spre biroul lui şi începeam căutările.

Soarele se topea pe scândurile podelei. Dinspre ceainicul albastru, ciobit, venea miros de fum. Păsărelele se certau în iedera de la fereastră. În pauze, Hugo îmi spunea poveşti lungi, absorbite, despre copilăria lui şi a fraţilor săi.

— Nu-mi amintesc care fusese pedeapsa, dar tatăl tău a fost atât de ofuscat, că a decis să fugă de acasă. Doar că nu avea intenţia să doarmă în frig şi ploaie, aşa că a fugit în magazia din fundul grădinii. Ceilalţi i-am adus mâncare şi un sac de dormit, şi o lanternă, şi benzi desenate. Normal că eram toţi patru convinşi că bunicii tăi n-aveau idee şi cred că şi lor li se părea o cruzime să ne sfarme iluziile, după ce ne străduiserăm atât – şi mai cred şi că au fost mândri de inventivitatea lui Ed. Râdea, şi scaunul scârţâia sub el. Dar, după trei zile, el nu dădea semne că s-ar îmblânzi şi se făcea tot mai frig. Aşa că bunică-ta ne-a zis că pregătea cina favorită a lui Edmund în seara aia, pentru că-i era tare dor de el – îţi dai seama, îl lovea şi în inimă, şi în stomac? – şi ne-a trimis să îl căutăm prin cartier şi, dacă-l găseam, să îl implorăm să vină acasă. Normal că, zece minute înainte de cină, am intrat toţi patru în casă, iar bunică-ta nici nu a clipit, ci doar ne-a zis să ne spălăm pe mâini…

În alte zile, vorbea despre muncă.

— Ideea e, a spus odată, întorcându-se de la biroul aglomerat şi dându-şi capul pe spate, ca să-şi maseze gâtul cu mâna lui mare, că acum lucrurile stau altfel. Nu mă refer la toată treaba de pe calculator, la digitalizare. Mă refer la nuanţe. Oamenii mă contactau din curiozitate. Voiau să-şi cunoască istoria familiei, pentru că ajunseseră singuri până într-un punct şi voiau mai mult. Eram ca zâna cea bună, care le lăsa cadouri neaşteptate în poală: *Uite, o copie după scrisoarea trimisă de bunicul tău surorii lui, în Primul Război Mondial! Uite, aici e certificatul de naştere al străbunicii tale! O fotografie cu vechea fermă a familiei!*

A turnat ceai şi mi-a întins o cană.

— Dar acum, cu analiza DNA, e mai complicat. Oamenii vin la mine pentru că analiza nu a ieşit cum se aşteptau. „Dar sunt 100% evreu aşkenazi, cum pot fi 12% irlandez? De ce verii mei de-ai treilea sunt de-ai doilea?” Sunt neliniştiţi şi speriaţi, iar ce vor de la mine nu mai sunt cadouri adorabile.

E ceva mai profund. Se tem că nu sunt cine au crezut că sunt şi vor să găsesc asigurări pentru ei. Şi ştim că e posibil să nu fie aşa cum îşi doresc. Nu mai sunt zâna cea bună. Acum sunt un soi de arbitru întunecat, care caută prin cotloane întunecate, pentru a le hotărî soarta. Şi nu mă simt deloc confortabil în acest rol.

— Nu e chiar atât de rău, am zis.

Nu voiam să reduc importanţa a ce făcea, mai ales nu acum, dar mi se părea cam mult, o înclinaţie spre melodrama pe care nu o mai remarcasem la Hugo, şi mă neliniştea. Orice anomalie la Hugo mă neliniştea: era doar un tabiet pe care nu îl remarcasem sau primul pas spre o alunecare de coşmar?

— Adică, sunt aceiaşi oameni, indiferent ce afli tu.

Îmi arunca privirea aia lungă, interesată, peste ochelari.

— Pe tine nu te-ar deranja? Dacă mâine ai afla că ai fost adoptat sau că bunica ta a fost, de fapt, copila unui bărbat necunoscut?

— Păi, am zis.

Ceaiul era tare şi îmi strepezea gura – pierdusem numărătoarea lingurilor cu frunze –, dar Hugo nu părea să remarce, iar eu nu aveam de gând să comentez.

— M-ar tulbura să fi fost adoptat, cu siguranţă. Mult. Dar dacă mama bunicii s-ar fi culcat cu alţii… nu e ca şi cum aş fi cunoscut-o. Nu am ce respect pentru ea să pierd. Şi chiar nu-i nicio diferenţă pentru mine. Aşa că nu mi-ar păsa.

Hugo a zâmbit.

— Atunci, a spus, întinzându-se după un biscuit, nu ai de ce să-ţi faci griji. O singură privire la profilul tău şi oricine îşi dă seama că eşti un Hennessy.

Când venea Melissa acasă, lăsam deoparte munca şi o ajutam să prepare cina – cine exuberante, experimentale, pline de ingrediente ale căror nume nu ştiam să le pronunţ, ca să nu mai vorbim despre

ce să fac cu ele *(galangal*[27]*? teff?*[28]*)*. Melissa era fericită. Îmi dădeam seama după strălucirea de pe faţa ei, când se uita la mine, după pasul ei săltat între aragaz şi blatul din bucătărie. Deşi mă uimea, eram bucuros: ştiam că nu ar trebui să fie aici deloc, nu ar trebui să înfrunte nimic din toate astea, dar aveam nevoie de ea, iar strălucirea aia îmi permitea să evit sentimentul apăsător că trebuia să o trimit naibii de-acolo.

După cină, Hugo aprindea focul în living. „Ştiu că nu e frig", a spus prima dată, „dar ador focurile de lemn şi nu-mi permit să aştept iarna." Jucam remi şi Monopoly, printre fotoliile tapisate cu damasc roşu decolorat şi gravurile italiene vechi şi covoarele persane uzate, aceleaşi de când mă ştiam, până când Hugo obosea şi mergeam la culcare. Mai pomeneam de boala lui numai când era cazul – planificam programări sau îi dădeam bastonul. Ce mi se întâmplase mie nu se menţiona niciodată.

Mici ritualuri. Îi periam părul Melissei lângă fereastra dormitorului, iar soarele dimineţii îl transforma în lumină pură, care-mi curgea printre degete. Zgomotul plăcut al teancurilor de hârtii lovite de mese, când eu şi Hugo le aliniam marginile, înainte să ne apucăm de lucru. Dezbaterea despre CD-ul pe care să-l ascultăm cât pregăteam cina, nu, în niciun caz, am ascultat prostiile tale de bistro franţuzesc aseară, e rândul meu! Privind în urmă, mi se pare fantastic cât de repede s-au format acele ritualuri, cât de solide, de netede şi de imuabile au devenit după doar câteva zile. Cât de repede am ajuns să simţim că eram acolo de ani întregi şi că vom rămâne acolo cu toţii încă mulţi ani.

Mi-e greu să îmi descriu starea de spirit din acele săptămâni şi chiar mai greu să-mi imaginez cum ar fi evoluat dacă lucrurile n-ar fi mers aşa. Nu mă simţeam mai bine – nu tocmai. În unele feluri, într-o anumită măsură, aşa era – scăpările de vedere ciudate cedaseră. În mare parte, la fel şi tresăririle

provocate de umbre, şi deşi nu eram sigur, mi se părea că începuse să mi se retragă şi căderea pleoapelor – dar nu mă simţeam deloc ca mine, cel de dinainte, sau ca o fiinţă umană. Nu mi se părea că ar conta atât de mult, cel puţin nu imediat. Fiecare zi includea multe lucruri care ar fi trebuit să mă lanseze într-o spirală descendentă: căni care-mi alunecau printre degete şi se spărgeau, cuvintele uitate care mă făceau să gângăvesc. Şi totuşi, nu eram o epavă tremurândă, care se plimba de colo până colo prin cameră, rozând osul răzbunării. Simţeam că răspunsul probabil şi inevitabil era că voi ceda, dar că mai putea să aştepte. Cred că semăna cu situaţia în care un animal sălbatic m-ar fi făcut bucăţi, iar eu m-aş fi târât la loc singur şi aş fi închis porţile. Auzeam încă animalul foindu-se şi adulmecând afară, ştiam că nu avea intenţia să plece şi că, mai devreme sau mai târziu, trebuia să ies iar, dar măcar puteam rămâne o vreme la adăpost.

Ceilalţi membri ai familiei veneau şi plecau. Duminica luam prânzul, şi în timpul săptămânii Oliver, sau Louisa, sau Susanna îl duceau pe Hugo cu maşina la programările sale, la şedinţele de radioterapie şi de fizioterapie. Mama şi Miriam aduceau multe sacoşe pline. Tata, cu mânecile suflecate, aspira covoarele şi curăţa baia. Phil juca dame la infinit cu Hugo (şi mi-a adus şi cadoul întârziat de ziua mea pe care mi-l descrisese Susanna: o construcţie indescriptibilă despre care m-a informat că era suportul pentru ceasuri al străstrăbunicului meu, cu care n-aveam idee ce să fac). Leon aducea mâncare ultra-hip pentru prânz şi rămânea după-amiezi întregi, făcându-l pe Hugo să râdă cu poveşti despre perioada când el şi Carsten locuiseră cu o trupă de ska-punk pe val, dormind o săptămână pe podeaua din livingul lor. Veneau şi prietenii lui Hugo, mai mulţi decât m-aş fi aşteptat: tipi în vârstă prăfuiţi, politicoşi, care puteau fi dealeri de antichităţi sau meşteri ori profesori de colegiu, femei numai zâmbet cu mersul încrezător şi haine surprinzător de elegante. Îi lăsam mereu

singuri, în living, dar le auzeam vocile de sus, absorbite, suprapuse, punctate de hohote de râs autentic.

Cel mai mult îmi plăcea însă când eram doar noi trei: eu, Melissa şi Hugo. Tata şi unchii mei erau atât de distruşi, că nefericirea lor intra cu bocancii în casă, răsturnând echilibrul fragil construit de noi trei. Mătuşile mele erau irascibile, slăbeau, mişcau neîncetat din cap să îşi dea seama dacă toată lumea era OK. Louisa rearanja mereu lucrurile, iar Miriam devenea propria parodie, făcând reiki pe la spatele lui Hugo, în timp ce el şedea la masa din bucătărie, mâncând caise, iar Leon îşi muşca încheietura, îndoit de râs, mimând crisparea într-o notă extravagantă, iar eu, Susanna şi Melissa ne înghesuiam deasupra aragazului ca să ne ascundem chicotelile.

Mă înţelegeam mai bine cu mama. Când aflasem că mă acoperise în faţa familiei, se schimbase ceva. Dorinţa teribilă de a mă certa cu ea dispăruse. Avea prea mult bun-simţ să încerce să facă lucruri utile în casă, aşa că s-a apucat de grădină, smulgând buruieni şi tăind ramuri, pentru toamnă. Nu prea înţelegeam rostul – lui Hugo nu îi păsa –, dar uneori mă alăturam, oricum. Nu sunt grădinar. Cel mult, mergeam în spatele ei cu o pungă, culegând chestii, dar mama e sociabilă şi părea să se bucure de companie. Fie credea că mă simţeam mai bine, fie făcea un efort supraomenesc de voinţă, pentru că încetase să mai încerce să mă amăgească să mă mut cu ei sau să-mi cumpere pudeli care să mă susţină emoţional. Vorbeam despre cărţi, despre studenţii ei şi despre grădină.

— Ne apropiem, a spus într-o după-amiază.

Săpam în jurul păpădiilor, care crescuseră înalte şi musculoase, printre straturile de flori. Era cald încă, de parcă era vară, dar lumina începea să se schimbe, devenind alungită, scăzută şi aurie, migrând spre toamnă. În bucătărie, Melissa şi Hugo pregăteau cina. Era rândul Melissei să aleagă

muzica: „Heart of Glass” în varianta interpretată de Puppini Sisters se revărsa voios prin uşile deschise.

— N-o să arate chiar ca pe vremea bunicilor tăi, dar va merge şi aşa.

— Arată bine, am zis.

Mama stătea în genunchi. Şi-a dat părul de pe faţă cu braţul.

— Am înţeles că lui Hugo nu îi prea pasă, a zis ea. Dar nu pot face nimic, aşa că fac ce pot.

— Se va bucura, am spus. Detestă păpădiile.

— Iar eu simt că datorez ceva locului ăstuia. Deşi nu e casa familiei mele. S-a uitat la casă, ferindu-şi ochii de lumină. A însemnat mult pentru mine că ai rămas aici în vacanţe.

— Mulţumesc, am spus.

S-a strâmbat.

— Nu doar pentru că voiam să nu ne stai în cale când ne îmbătam în Sicilia, cu grappa de provenienţă dubioasă. Dar şi de asta.

— Ştiam eu. Ne spuneaţi că mergeaţi la muzee.

Mama a râs scurt.

— Ne îngrijoram pentru că erai singur la părinţi. Am fi vrut să mai avem copii, dar iată. Tatăl tău era trist fiindcă ai fi ratat tot ce avusese el cu fraţii lui, însă eu…

S-a aplecat din nou peste păpădii, a scos cu grijă din pământ o rădăcină lungă şi a aruncat-o în pungă.

— M-am îngrijorat că petreci prea mult timp fiind buricul pământului, a zis ea. Nu că ai fi fost egoist, fiindcă mereu ai fost generos, însă era ceva… M-am gândit că era bine să-i ai pe Susanna şi pe Leon ca nişte surogate de fraţi, măcar parţial. Cu o privire rapidă spre mine: Dacă are sens.

— Nu tocmai, i-am spus rânjind. Dar s-ar putea să cer prea mult.

S-a strâmbat la mine.

— Copil nepoliticos. Adică sunt ciudată?

Şuviţe de păr blond îi alunecau din coadă, iar obrazul îi era murdar de pământ. Părea tânără, ca mama neînfricată, surâzătoare, pe care o adorasem când eram mic, a cărei privire albastră, directă, îmi

pătrundea în inimă ca o săgeată. Îmi pare rău, am vrut să zic, nu pentru că o tachinasem, dar pentru tot, pentru că fusesem un ticălos în ultimele luni şi pentru groaza pe care probabil că o simţise şi pentru că propriul ei copil era un dezastru. În schimb, am zis:

— Hei, dacă ţi se potriveşte, iar ea m-a ameninţat cu furca, şi am rămas acolo, împreună, smulgând buruieni, până când a început să mi se bâţâie piciorul şi abia mi-am mai putut ascunde extenuarea, iar Melissa a strigat din uşa bucătăriei să ne anunţe că era gata cina.

Cu verii mei era altă poveste. Reuşeam să recâştigăm, uneori, frânturi din vechea apropiere, dar mult prea multă vreme nu făceam nimic altceva decât să ne călcam pe nervi. Erau diferiţi de cum mi-i aminteam, şi nu într-un mod bun. Ştiam că trecuse multă vreme de când fuseserăm împreună, că oamenii se schimbă şi se îndepărtează şi bla-bla-bla, dar îmi plăceau mai mult înainte.

Leon fusese mereu labil, aşa că mi-a luat o vreme să-mi dau seama că acum era mai mult: dispoziţia lui nu doar că se schimba, ci era stratificată elaborat şi deliberat, codificată. L-am urmat să fumăm pe terasă, într-o după-amiază – deja eram destul de sigur că Melissa şi Hugo ştiau că mă apucasem, dar, ţinând cont de tot ce se mai petrecea, m-am gândit că nu aveau de gând să intervină. Leon adusese cutii pline cu feluri de mâncare picante, complicate, cu tăiţei, şi îşi petrecuse prânzul încercând să o convingă pe Melissa, de care-i plăcea, să se mute la Berlin – „Toate chestiile alea din magazinul tău i-ar face pe nemţi să delireze, sunt înnebuniţi după tot ce e irlandez – taci, Toby, eu şi Melissa avem o discuţie. Şi, Doamne, tipii! Au doi metri şi nu-şi petrec vieţile în pub, chiar fac lucruri, petreceri, plimbări în natură, muzee şi… Zi-mi şi mie ce vezi la urâtul ăsta diform?”

Dar când am ieşit pe terasă, el stătea pe trepte, cu un firicel de fum ridicându-i-se dintr-o mână. Nu se

mişca. Era spre seară; umbra blocului alăturat începea să se încline peste grădină, tăind-o într-o jumătate luminoasă şi una întunecată, fluturi mici şi palizi apăreau şi dispăreau, ca prin magie.

— Hei, am zis, aprinzând ţigara şi aşezându-mă lângă Leon. Nu mai încerca să îmi faci iubita să mă părăsească.

Leon nu s-a întors. Umerii lui aduşi m-au speriat. Tot şarmul efervescent dispăruse, se ridicase ca o peliculă de praf şi îl lăsase ca pe o grămadă densă şi întunecată, pe trepte.

— Îi e mai rău, să ştii, a zis el.

Mi-a luat o secundă să îmi dau seama ce spunea.

— Ba nu, am zis.

Deja începeam să-mi doresc să fi rămas înăuntru. Leon nici măcar nu s-a uitat la mine.

— Ba da. Azi, când am venit, a zis „Doamne, a trecut o vreme!” Cu un zâmbet larg.

Leon îşi petrecuse toată după-amiaza cu noi, cu două zile în urmă.

— Glumea, am spus.

— Nu glumea.

— Rămâi la cină? am întrebat, după o pauză. Cred că pregătim ravioli cu…

— Şi nenorocitul ăla de picior, a continuat Leon. L-ai văzut coborând în bucătărie? Trei trepte şi piciorul i se zgâlţâia ca jeleul. Nu am crezut c-o să reuşească.

— Ieri a făcut radioterapie. Îl oboseşte. Mâine va fi mai puternic.

— Ba nu.

— Uite ce e, am zis.

Chiar voiam să îl fac pe Leon să tacă, dar îl ştiam suficient de bine cât să nu las asta să transpară din vocea mea.

— Sunt mereu cu el, OK? Cunosc, ăăă, semnele. După radioterapie, e mai rău o zi, două, apoi e mai bine.

— Câteva săptămâni şi nu se va mai descurca singur. Când pleci acasă, ce va face? Are cineva ceva plănuit? Asistenţă la domiciliu, azil sau…

— Nu ştiu când plec acasă, am zis. S-ar putea să mai rămân.

Asta l-a făcut pe Leon să se întoarcă spre mine, privindu-mă de parcă eram o creatură ciudată, care-i apăruse brusc în faţă.

— Serios? Cât?

Am ridicat din umeri.

— Vedem pe parcurs.

În ultimele câteva zile mă întrebasem, insistent, deşi doar când şi când, câtă vreme va accepta Melissa să mai rămânem la Ivy House. Aveam îndoieli despre câtă vreme mi-aş mai putea convinge familia că tot ce era în neregulă cu mine era un pahar de vin în plus sau un ataşament excesiv faţă de analgezice, iar gândul că ei şi-ar putea da seama cât de rău îmi era de fapt mă făcea să tresar de parcă şi-ar fi vârât cineva un deget într-o rană deschisă. Cumva, simţeam că ar trebui să plec rapid, cât mai puteam. Altfel, să mă întorc la apartament, la butonul de panică şi la ororile nocturne era de neconceput.

— Nu mă grăbesc, am zis.

— Şi munca? Nu te întorci?

— M-am întors. Lucrez de aici.

Nu luasem legătura cu Richard de câteva luni. Nu ştiam nici măcar dacă mai aveam un job. Ştiu povestea. Sunt în regulă să lucrez o vreme de acasă.

— Ha, a zis Leon, cu sprâncenele ridicate. Ce noroc. Atunci, ce se întâmplă când te depăşeşte? Nu – a ridicat mâna când am vrut să zic ceva –, chiar nu sunt de rahat. Ai fost băiat de treabă şi apreciez asta mai mult decât o pot spune şi îmi cer scuze din suflet pentru c-am zis că nu ai fi dispus. OK? Dar îl poţi ridica din cadă? Şterge la fund? Administra medicamentele la fiecare patru ore, zi şi noapte?

— Doamne, am zis cu vocea ridicată. O auzeam, dar nu mă puteam opri. Nu s-a întâmplat nimic din toate astea, Leon. Pot să-mi fac griji când se întâmplă? Dacă se întâmplă? Ar fi OK cu tine?

— Nu tocmai. Pentru că, dacă va fi prea mult pentru tine, trebuie să existe un plan. Nu poţi pleca

şi să-l laşi să aibă singur grijă de el, până când…

— Atunci fă naibii un plan. Nu-mi pasă. Doar *nu mă amesteca.*

Mă aşteptam să reacţioneze nasol. Dar el m-a privit indescriptibil şi s-a întors la ţigara lui. Umbra mai înaintase în grădină şi dispăruseră fluturii, ceea ce mi s-a părut simbolic, într-un mod ieftin. Mi-am terminat cât de repede ţigara şi am călcat pe muc.

— L-am întrebat pe tata despre ce se întâmplă cu locul ăsta, a zis Leon deodată.

— Şi?

— Am greşit. Hugo nu doar că poate locui aici. Bunicii i-au lăsat lui casa. E fiul cel mare. Şi-a strivit ţigara de treaptă. Aşa că totul se rezumă la testamentul lui Hugo. Dacă are unul.

— În niciun caz, nu, am răspuns privirii sale piezişe. Nu-l întreb.

— Ai tot vorbit despre timpul pe care-l petreci cu el, cât de bine îl cunoşti…

— Şi tu, despre viaţa de la Berlin şi că Doamne fereşte să trebuiască să te muţi înapoi aici. Ce-ţi pasă dacă…

— Tu *vrei* să vindem?

— Nu, am zis repede, sfidător, surprinzându-mă.

După ultimele câteva săptămâni, să pierd Ivy House mi se părea imposibil. Doamne, nu.

— Nici Hugo. Ştii că nu. Dar tata spune că Phil şi Louisa sunt hotărâţi: vor să le dea lui Su şi Tom nişte bănuţi pentru educaţia copiilor, pentru o casă mai bună, toate astea. Susanna nu vrea, dar încearcă să le zici lor asta. Iar Phil e următorul ca vârstă. Hugo ar putea să i-o lase lui, şi bum, la revedere. I-ai putea explica asta lui Hugo. Asigură-te că o lasă cuiva care o va păstra.

— OK, am zis după o clipă. Vorbesc eu cu el.

Leon s-a uitat din nou spre grădină, cu braţele în jurul genunchilor, ca un copil.

— Repede, a zis el.

Mi-am îngropat mucul de ţigară în ghiveciul cu muşcate şi am intrat. Hugo şi Melissa se uitau zâmbind într-un album vechi, pe care-l găsise el ca

să i-l arate. Dar era prea târziu: capul îmi bubuia şi nu puteam face faţă unei seri cu ravioli, jocuri de băută şi sporovăială, privindu-l pe Leon cum urmărea fiecare mişcare a lui Hugo. Am mormăit ceva despre o durere de cap, m-am dus sus şi am luat un Xanax şi câteva analgezice – la naiba cu Leon – şi m-am aruncat pe pat, cu o pernă pe cap.

Susanna devenise şi ea mult mai incisivă. Fusese o copilă dulce, sinceră, care iubea cărţile şi era uşor ciudată – uneori n-avea idee ce se întâmpla în jurul ei. Îmi petrecusem mare parte din anii noştri de adolescenţă explicându-i de ce trebuia să facă un efort cu hainele, cu părul şi tot aşa, doar dacă nu voia să-şi bată toată lumea joc de ea. Avea un simţ al umorului neaşteptat. În ciuda diverselor schimbări prin care trecuse, o parte din mine se aştepta încă la copila aia, şi am avut o surpriză neplăcută când nu s-a dovedit aşa.

— L-am prins pe tip, a zis ea, într-o după-amiază, în bucătărie.

Tocmai îl dusese pe Hugo la radioterapie. Se întorsese extenuat şi zguduit, aşa că-l ajutasem să ajungă în pat şi pregăteam ceai şi ungeam biscuiţi cu unt, să i le ducem sus.

— Pentru a doua opinie. E în Elveţia, dar tipul lucrează *fix* pe cancerul ăsta, la nivel mondial. L-am sunat şi a zis că se uită la fişa lui Hugo.

— Credeam că l-au văzut deja trei medici, am zis. La spital.

Susanna a deschis frigiderul şi a scotocit după unt.

— Da. Nu-i strică încă unul.

— Deci o a patra opinie. Pentru ce ai nevoie de ea?

— În caz că primele trei au fost de căcat.

Eram lângă chiuvetă şi umpleam ceainicul. Îi vedeam doar spatele.

— Câte opinii vrei? Vrei să alergi după doctori până când îţi spune unul ce vrei să auzi?

— Doar după ăsta. S-a uitat repede la mine, apoi s-a întors spre bufet. Cum de nu-ţi place ideea?

Ce nu îmi plăcea era sugestia că medicii lui Hugo rataseră ceva. Asta făcea posibil ca ai mei să fi făcut la fel, să fi lăsat nefăcut ceva ce m-ar fi putut repune pe picioare, dacă s-ar fi obosit.

— Nu vreau ca Hugo să-şi facă speranţe degeaba.

— E mai bine decât să-l lăsăm să renunţe, când nu e cazul.

— Ce crezi că se va întâmpla? Tipul ăsta elveţian va spune hei, surpriză, de fapt n-are cancer?

— Nu. Dar s-ar putea să spună hei, am putea încerca să operăm şi să facem chimio.

— Dacă ar fi existat şanse, cred că măcar unul dintre primii trei ar fi zis.

— Sunt amici. Nu se vor contrazice unul pe altul. Dacă zice primul aşa, nu pot face nimic…

— Eu am fost în acelaşi spital, şi medicii mei au fost *grozavi.* Au făcut tot ce le stătea în puteri. Totul.

— Minunat. Mă bucur. Sunt convinsă.

Tocmai scosesem pliculeţele de ceai şi nu-mi dădeam seama ce să fac cu ele în timp ce căutam ceainicul şi nu aveam deloc chef de tonul ei rece. Ştiam că ar fi trebuit să o încurajez sau, cel puţin, să prefer atitudinea ei mohorelii lui Leon, dar ce voiam era să plece naibii toată lumea şi să ne lase în pace.

— Deci, de ce vrei a patra opinie?

— Pentru că, a zis Susanna, ungând o jumătate de biscuit dintr-o mişcare, Hugo nu e ca tine. Are 67 de ani şi, evident, nu e nici bogat, nici influent, nici măcar asigurare n-are, ştiai? Foloseşte serviciile de stat. Să fim serioşi, este suficient de vag şi de neîngrijit ca, dacă nu eşti atent, să-l consideri un scrântit jerpelit. Cel puţin e bărbat, e alb şi are un accent elegant, aşa că are astea în avantajul lui, dar numai pentru că ei s-au dat peste cap pentru tine nu înseamnă că vor pompa aceleaşi resurse într-un moş pe jumătate senil, care oricum va muri curând.

Furia care m-a cuprins m-a luat pe nepregătite.

— Ce *căcat,* am zis, după o clipă în care nici nu am putut vorbi. Su, serios! Chiar crezi că-l lasă deliberat să moară, doar fiindcă e bătrân şi nu e

milionar? Sunt *doctori.* Nu ştiu ce fel de rahaturi despre lupta pentru dreptate socială citeşti, dar *treaba* lor e să-i *ajute* pe oameni, dacă pot. Uneori, nu pot. Asta nu înseamnă că sunt răufăcători malefici, care-şi freacă mâinile şi caută moduri de a distruge vieţi.

Susanna a scos ceainicul dintr-un dulap, mi-a luat pliculeţele de ceai din mână şi le-a pus în el.

— Îţi aminteşti când s-a îmbolnăvit bunica? a întrebat. Dureri de stomac cumplite, săptămâni în şir, şi era toată umflată? S-a dus la medicul de familie de trei ori, s-a dus de două ori la Urgenţe şi i-au zis la fel: e constipaţie, du-te acasă şi ia cărbune, fii fată înţelegătoare. Nicicum nu au vrut să priceapă că nu asta era.

— Deci, greşesc. Sunt oameni.

Nu-mi aminteam nimic. Aveam 13 ani, capul îmi era plin de fete, prieteni, rugby, trupe şi şcoală. O vizitasem pe bunica de câteva ori pe săptămână, cât fusese bolnavă, îmi foloseam banii de buzunar să îi cumpăr ciocolată cu fructe şi alune, preferata ei, cât putuse mânca, şi freziile ei galbene favorite, când n-a mai putut, dar nu dădusem atenţie altor aspecte.

— Practic, s-au uitat la bunica şi au decis că era doar o bătrână nebună, care voia atenţie. Chiar dacă zece secunde în care ar fi ascultat-o le-ar fi zis că nu era deloc aşa. Ştii cât le-a luat să se deranjeze să investigheze cancerul la stomac? Tata s-a dus la medicul ei de familie şi l-a muştruluit. Abia *atunci* a trimis-o la analize. Deja era prea târziu.

— Ar fi putut să fie prea târziu oricum. Nu poţi să ştii.

— Da, poate. Sau poate nu. Nu asta e *ideea.* Dă-te. S-a aplecat peste mine, a luat ceainicul şi a turnat ceaiul, cu suficientă forţă încât nişte picături să se verse pe blat. Ideea e că, dacă doctorii tăi s-au dat peste cap pentru tine, e minunat, dar nu trăim cu toţii în aceeaşi lume cu tine.

— *Serios,* am zis. Ascultă numai ce zici. Nu e ca şi cum ar avea o, o – ştiam precis ce voiam să spun, dar nu-mi găseam cuvintele ca să o fac şi pe

Susanna să priceapă, aşa că mi-am muşcat interiorul buzei – nu au un fel de listă secretă, de pe care îţi scad puncte dacă ai accent dubios sau peste 65 de ani şi eşti tratat după numărul de puncte. E ridicol. Va trebui să crezi că fac tot ce pot.

Susanna pregătise tava. A început să cureţe în jur: firimituri adunate în mână şi aruncate la coş, lapte şi unt înapoi în frigider, uşa s-a închis – mişcări agile, economice, cu aplomb.

— N-a fost plăcut când l-am născut pe Zach, a zis. Avea o voce foarte calmă, dar cu un ton subtil, ţinut sub control. Consultantul mi-a făcut nişte chestii – te scutesc de detalii, dar existau câteva opţiuni şi nu am fost de acord cu cea pe care o dorea el. Aşa că am zis nu. Mi-a zis, şi citez: *Dacă te obrăzniceşti, obţin un mandat judiciar şi trimit poliţia la uşa ta.*

— Te păcălea, am zis, după o secundă de uluire.

— Era serios. Mi-a povestit cum le făcuse asta altor femei, în detaliu, să se asigure că-mi dau seama că nu mă poartă cu vorba.

— Doamne, am zis.

M-am întrebat unde era Tom cât cineva îi vorbea aşa nevestei lui. Probabil dădea din cap placid şi se gândea în ce fel de port-bebe oribil să care plodul.

— Ai depus plângere?

Susanna s-a întors, cu cuţitul în mână, şi m-a privit fără să creadă.

— Despre?

— Nu poate face asta.

— Fireşte că poate. Dacă eşti însărcinată, nu ai dreptul să-ţi dai cu părerea despre îngrijirea ta medicală. Îmi putea face orice voia, că eram eu de acord sau nu, şi ar fi fost complet legal. Chiar nu ştiai asta?

— Păi, am zis. Teoretic, da. Dar, de fapt, mă îndoiesc că aşa merge…

— *Aşa* merge. Exact aşa. Ar trebui să ştiu, doar am fost acolo.

Nu prea voiam să abordăm subiectul şi simţeam că ne îndepărtăm de la ce era esenţial, pentru că nu

era posibil ca Hugo să fie însărcinat.

— Consultantul ăla a fost un tâmpit, am zis, şi îmi pare rău că ai trecut prin asta. Îmi dau seama de ce eşti foarte precaută cu doctorii. Dar numai pentru că ai dat tu peste unul nasol nu înseamnă că…

— *Dumnezeule,* a zis Susanna.

A aruncat cuţitul de unt în chiuvetă, cu un zăngănit, a luat tava şi a plecat.

În mod normal, m-aş fi descurcat mai bine cu discuţia aceea. În fond, Susanna nu se transformase peste noapte. Mereu militase împotriva nedreptăţilor reale şi închipuite şi nu făcusem niciodată altceva decât să-mi dau ochii peste cap şi s-o las să vorbească. La fel cu Leon: fusese mereu supus capriciilor propriei firi şi ştiam că nu era cazul să-i permit să mă atingă. Aş fi plecat şi l-aş fi lăsat în treaba lui, cu mult înainte să mă atingă dispoziţia lui. Acum însă, micile variaţii din prostiile lor clasice aveau puterea de a mă da peste cap.

E tentant să dau vina pe stresul generat de moartea iminentă a lui Hugo sau pe fisurile neurologice, psihologice sau de care or fi fost, de după noaptea aceea, dar dacă sunt sincer, cred că era mai mult vorba despre cauze triviale sau patetice. Adevărul, bănuiesc, este că îi invidiam pe verii mei. Senzaţia îmi era atât de necunoscută, că mi-a luat o vreme să îmi dau seama ce era. Îmi petrecusem viaţa luând lucrurile de-a gata, când de fapt era exact invers. Socializarea fusese mereu uşoară pentru mine. Nu că eram genul liderului charismatic, dar mă amestecam fără efort cu oamenii cool, eram invitat peste tot, eram suficient de sigur pe mine ca Dec să fie acceptat alături de mine, în ciuda accentului, ochelarilor şi antitalentului la rugby, doar pentru că eram prieteni. Leon îşi petrecuse anii de şcoală încasând-o în mod repetat, iar Susanna (în şcoala noastră soră şi vecină) nu fusese tocmai respinsă, dar ea şi prietenele ei fuseseră mai degrabă ignorate, un soi

de Lisa Simpson[29], care strângeau bani pentru oamenii fără adăpost sau pentru Tibet din vânzarea lumânărilor pe care le făceau chiar ele; dacă ei doi fuseseră incluşi în ceva cool, fusese datorită mie. Chiar şi după ce crescusem, Leon renunţase la facultate după un an şi ricoşase prin lume, culegând una, alta prin Australia şi locuind într-o casă ocupată ilegal în Viena, fără să fie în stare să păstreze un job sau un iubit mai mult de un an sau doi, iar Susanna se transformase în Doamna cea Casnică şi Mamă şi îşi petrecea timpul făcând piure de păstăi verzi, în timp ce eu eram pe drumul drept spre o carieră şic şi spre viaţa perfectă. Nu i-aş fi privit niciodată de sus. Îi iubeam, voiam să aibă parte de tot ce era bun pe lume, doar că ştiam că, dacă-şi comparau vieţile cu a mea, a mea preceda.

Dar acum, ei săreau câte două trepte deodată pe scările din faţă, jonglau cu mai multe fire ale conversaţiei fără să clipească; Leon spunea poveşti despre nopţi petrecute cu trupe despre care chiar auzisem, iar Susanna îşi scuturase diploma de praf şi fusese admisă la un program de masterat prestigios în domeniul politicilor sociale şi sclipea de încântare. Şi iată-mă. Funcţionam bine în lumea mea simplificată, miniaturală, dar ştiam perfect că nu m-aş fi putut descurca nici măcar o zi la vechea mea slujbă şi în vechea mea viaţă. Îi invidiam cu putere şi ruşine şi mi se părea nefiresc. Mi se părea imposibil să le văd defectele cu aceeaşi toleranţă călduroasă şi amuzată. Lucruri care, cu nişte luni în urmă, m-ar fi făcut să rânjesc, scuturând din cap, mă enervau până în punctul în care abia dacă mă abţineam să nu urlu. Era mereu o uşurare când plecau, iar Melissa, eu şi Hugo ne puteam strecura înapoi în lumea noastră blândă, crepusculară, de pagini foşnitoare, jocuri de cărţi şi cacao fierbinte, înainte de culcare, de acorduri nerostite şi ajustări delicate; de – şi îmi dau seama abia acum ce lucru rar şi inexprimabil de preţios era – bunătate reciprocă, gravă, tandră şi grijulie.

Dar Leon avea dreptate: Hugo chiar se simţea tot mai rău. Era suficient de subtil ca, în mare parte, să ne putem convinge că nu se întâmpla. O săgeată bruscă în picior, eu sau Melissa prinzându-l de cot, ups! ai grijă la covor!, dar se întâmpla tot mai des şi nu exista mereu un covor la îndemână să-l facem vinovat. Privirea uluită, fără scop, care mătura uneori încăperea, când îşi ridica ochii de la muncă, *Hm? Cât e ceasul?* şi apoi se aprindea în direcţia mea, cu o lipsă de recunoaştere atât de evidentă că aveam nevoie de eforturi susţinute să nu ies pe uşă, să spun doar *Hei, unchiule Hugo, e aproape trei, vrei să pregătesc ceaiul?,* iar el mă privea clipind, revenindu-şi încetişor, şi zâmbea într-un final, cu un *Da, cred că meritǎm, nu?* Iritarea ocazională, aproape mânie, dintr-odată – *Nu, nu vreau legume, sunt perfect capabil să mă servesc singur, nu mă grăbi!* Colţul gurii care-i întârzia, suficient de subtil să arate ca o expresie depreciativă, doar că nu dispărea.

Într-o seară, a căzut. Pregăteam cina – *empanadas*[30], încă simt mirosul de amestec gras şi bogat de *chorizo* şi ceapă. Ascultam valsuri de Chopin, Hugo se dusese sus, la toaletă, iar eu şi Melissa rulam aluatul pe blat şi dezbăteam cât de mari trebuiau să fie discurile, când am auzit un zgomot confuz, o bufnitură grea, teribilă, o rostogolire şi un zăngănit. Apoi linişte.

Înainte ca mintea mea să apuce să înţeleagă ce auzisem, ieşiserăm amândoi din bucătărie şi strigam numele lui Hugo. Era pe jumătate întins pe scări, palid, cu ochii mari, ţinându-se cu mâna de balustradă. Bastonul era mult sub el şi avea un unghi ciudat, care sugera cutremur, invazie, toată lumea fugea…

Melissa a ajuns prima, îngenunchind pe scări lângă el, cu mâinile pe braţele lui, să-l ţină într-un loc.

— Nu, stai aşa, nu te mişca încă. Spune-mi ce s-a întâmplat.

Vocea ei era voioasă, neafectată, ca a unei asistente. Hugo respira rapid, pe nas.

— Hugo, am zis. Am încercat să mă strecor lângă el. Eşti OK? Ţi-ai…

— Ssst, a făcut Melissa. Hugo, uită-te la mine. Inspiră adânc şi spune-mi ce s-a întâmplat.

— N-a fost nimic. Mi-a alunecat bastonul. Mâinile îi tremurau violent, iar ochelarii i se strâmbaseră pe nas. O prostie. Credeam că mă descurc, dar am fost neatent…

— Te-ai lovit la cap?

— Nu.

— Eşti sigur?

— Da. Chiar sunt bine.

— Unde te-ai lovit?

— La spate, evident. Am căzut câteva trepte, nu ştiu câte… şi la cot, care mă doare cel mai rău. Au.

A încercat să mişte cotul şi s-a strâmbat de durere.

— Altundeva?

— Nu cred.

— Avem nevoie de medic, am spus, în sfârşit, aducându-mi contribuţia. Trebuie să chemăm o… ăăă, ambulanţă sau…

— Stai aşa, a zis Melissa.

Nonşalantă, cu pricepere, şi-a trecut mâinile peste Hugo, întoarce capul, îndoaie cotul, doare? dar aşa? Avea chipul concentrat şi detaşat al unei străine. Mâinile ei lăsau urme de făină, ca de praf vechi, pe pantalonii lui reiaţi, maro, pe puloverul şifonat. În bucătărie, se auzea în continuare „Valsul minutului”, de Chopin, o frenezie dementă de triluri în viteză, iar eu îmi doream să îl opresc. Respiraţia lui Hugo, rapidă, chinuită, declanşa un soi de alarmă la baza creierului meu. Am avut nevoie de toată forţa să rămân pe loc.

— Bine, a zis Melissa, în cele din urmă, aşezându-se. Sunt convinsă că nu ai nimic grav. Nu ai cotul rupt, altfel nu l-ai putea mişca aşa. Vrei să

mergem la Urgenţe? Sau să chemăm un doctor să arunce o privire?

— Nu, a zis Hugo.

S-a ridicat cu greutate în capul oaselor. L-am luat de mână, care era mult mai mare decât a mea şi foarte osoasă, cu pielea lunecoasă, pierduse din greutate şi nici nu remarcasem.

— Chiar sunt bine. Doar speriat. Ultimul lucru de care am nevoie sunt alţi doctori. Vreau doar să mă întind puţin.

— Chiar cred că ar trebui să verificăm, am spus, în caz că…

Mâna lui a strâns-o pe a mea. Cu o iritare care aproape că părea mânie, a spus:

— Sunt adult, Toby. Dacă nu vreau să văd un doctor, nu vreau. Acum ajută-mă să mă ridic şi dă-mi bastonul.

Tremura prea tare să se ajute de baston. L-am dus sus şi l-am băgat în pat, sprijinindu-l din lateral, cu umerii sub braţe, cu Chopin spiralând şi unduindu-se nebuneşte pe fundal, tustrei încâlciţi într-o creatură mare, neîndemânatică, ce se mişca infinit de precaut, sus! OK, din nou! După ce l-am aşezat, eu şi Melissa i-am adus ceai şi am început să pregătim supă de pui din conservă şi pâine prăjită pentru cină. Nimeni nu mai voia *empanadas.*

— Să ştii că nu a păţit nimic grav, a zis Melissa. Se poate să fi fost exact cum ne-a zis şi să-i fi alunecat bastonul.

Nu fusese aşa şi nu voiam să vorbesc despre asta. Eram şi eu zguduit: inima mi-o luase razna, corpul meu nu credea că urgenţa fusese rezolvată.

— De unde ai ştiut cum să verifici?

Ea amesteca în oala cu supă şi a gustat o picătură de pe deget.

— Am făcut un curs acum multă vreme. Mama cade şi ea, uneori.

— Doamne, am zis.

Am înconjurat-o cu braţele, din spate, şi i-am sărutat creştetul.

Mi-a luat mâna de pe talia ei, a dus-o la buze pentru o clipă şi a pus-o deoparte, să se întindă spre raftul cu condimente. Resturile detaşării reci de dinainte încă pluteau în jurul ei şi le-am privit topindu-se. Voiam s-o duc în pat şi s-o dezbrac de ea, odată cu hainele, să o fac dispărută ca pe o ceaţă.

— Nu, e în regulă. Ai fi surprins de câte ori s-a dovedit a fi ceva foarte util.

— Totuşi, am zis.

Auzisem destule de-a lungul anilor ca să ştiu că nu aş fi putut să o cunosc pe mama Melissei fără să vreau să o lovesc, dar a fost prima dată când am recunoscut ironia: toată copilăria Melissei fusese absorbită de grija pentru mama ei, iar când crescuse, găsise un tip care să aibă grijă de ea şi, dintr-odată, puf, alunecase iar în rolul purtătoarei de grijă, doar că acum trebuia să se preocupe de două persoane, nu de una.

— Nu de asta trebuia să ai parte.

S-a întors să se uite la mine, cu un borcănel de condimente în mână.

— Ce anume?

— Să îl îngrijeşti pe Hugo.

— Doar am verificat dacă e OK.

— Faci mai mult decât atât.

Melissa a ridicat din umeri.

— Nu mă deranjează. Sincer. Hugo e minunat.

— Da, ştiu. Însă trebuia să fie doar pentru câteva zile.

Eram deja la Ivy House de peste trei săptămâni. Melissa făcuse câteva drumuri la mine sau la ea acasă, să mai aducă din haine, dar cumva nu vorbiserăm niciodată despre plecare.

— Poate ar trebui să mergi acasă.

Ea s-a sprijinit de blat, cu ochii lipiţi de faţa mea, uitând de supă.

— Asta vrei?

— Nu, am spus. Ador că eşti aici. Doar că – să i-o spun mi se părea un soi de angajament, pe care nu eram sigur că eram gata să mi-l asum, dar era prea târziu – mă gândeam să mai rămân.

Faţa Melissei s-a luminat.

— Doamne! Chiar *speram* să vrei asta! Nu voiam să întreb, pentru că ştiu că altcineva poate prelua, însă Hugo adoră să fii aici, Toby. Înseamnă totul pentru el. Sunt atât de bucuroasă! Şi *sigur* că rămân. Chiar vreau.

— Acum e una, am zis. Dar va fi mai rău. Şi nu vreau să te ocupi de asta.

— Câtă vreme eşti aici, sunt şi eu. Ups… S-a întors spre supă, care începuse să spumege furios, şi a închis gazul. E gata. Ai pus pâinea la prăjit?

— Nu e vorba doar despre Hugo, am spus, incredibil de greu. Mă durea să spun cuvintele. Ai avut mare grijă şi de mine, în ultima vreme.

Asta a făcut-o să-mi zâmbească peste umăr.

— *Îmi place* să am grijă de tine.

— Nu-mi place să faci asta. Detest, mai ales după situaţia cu mama ta.

— Nu e la fel, a zis Melissa, imediat, întorcându-se de la aragaz, şi vocea ei avea o lipsă de flexibilitate absolută, de fier, pe care nu o mai auzisem. Nu ţi-ai făcut singur asta. Nici Hugo. E complet diferit.

— Dar e acelaşi lucru. Nu asta ar trebui să faci. Când om avea 80 de ani, sigur, dar acum… ar trebui să ieşi în club. Să mergi la festivaluri. Să faci picnicuri. Să mergi în vacanţă, la soare. Toate lucrurile pe care noi…

Îmi tremura vocea. Purtasem conversaţia asta în minte de o mie de ori, dar nu avusesem niciodată forţa să o port cu voce tare şi mi-era exact pe cât de greu crezusem că-mi va fi.

— Nu asta vreau pentru tine.

— Păi, dacă aş putea alege orice pe lume, nu asta mi-aş dori nici eu pentru tine, a spus Melissa nonşalant. Dar asta avem.

— Crede-mă că nici eu nu vreau asta pentru mine. Doamne, e ultimul lucru – Vocea mea idioată s-a frânt iar. Dar n-am de ales. Tu ai.

— Normal că am. Şi vreau să fiu aici.

Poziţionarea asta sigură de sine nu era cea cu care mă obişnuise Melissa – o ţinusem în braţe în timp ce se agita pe tema lui „Niall, urmăritorul cel jalnic”, pentru Dumnezeu, când izbucnea în lacrimi din cauza ştirilor despre copii refugiaţi sau când vedea căţeluşi înfometaţi pe Facebook – şi mă debusola. Când purtasem conversaţia în mintea mea, fusesem eu cel puternic, care o liniştea.

— Vreau să fii fericită, am zis. Nu are cum să se întâmple cât eşti aici. Cât – a trebuit să inspir adânc – cât eşti cu mine. Ar trebui să-ţi fac viaţa mai frumoasă, nu mai urâtă. Şi cred, chiar cred că făceam asta. Dar acum…

— Îmi faci viaţa mai frumoasă şi acum, idiotule. S-a întins să-mi mângâie obrazul cu palma şi a ţinut-o acolo, mică şi caldă. Şi mă bucur să fiu aici. Nu doar datorită lui Hugo, să ştii. Să fiu aici e… A râs scurt. Ţi-a făcut atât de bine, Toby. Te vindeci. Poate că tu nu remarci, dar eu da. Şi e cel mai frumos lucru din câte mi s-ar putea întâmpla.

În mintea mea, conversaţia se încheia mereu cu adio, cu ea dispărând în soare, cu lacrimi în ochi, ca Orfeu, lăsându-mă singur, să mă pierd în întunericul tot mai dens. Nu părea să fie cazul. Schimbarea m-a făcut să mă simt ciudat, dezumflat parcă, căutând sprijin. Nu găseam o cale de a-i explica Melissei toate lucrurile pe care le vedea greşit.

— Nu, am zis, apăsându-i mâna pe obraz. Ascultă. Nu poţi…

— Ssst. S-a ridicat pe vârfuri să mă sărute, cu adevărat, cu mâinile după ceafa mea, trăgându-mă mai aproape. Acum, a zis zâmbind când s-a desprins de mine, trebuie să îl hrănim pe Hugo sau va leşina de foame, şi atunci vei avea motiv de îngrijorare. Pune pâinea la prăjit.

A doua zi dimineaţă, Hugo părea bine. Era mai puternic decât fusese în ultimele zile, de fapt, şi fredona în timp ce căuta o carte pe care voia să o recitească prin living, sigur fiind că o văzuse cu doar câţiva ani în urmă. M-am dus în fundul

grădinii – mă obişnuisem să merg acolo să fumez, ca să putem pretinde mai departe cu toţii că nu o făceam – şi m-am întins în iarbă, sub un copac. În exteriorul peticului meu de umbră, soarele era orbitor; bănuţi aurii de lumină mi se vărsau pe tot corpul, lăcustele zumzăiau peste tot şi macii galbeni se mişcau uşor.

Simţeam nevoia să discut cu Dec sau mai bine cu Sean. Nu mai vorbisem cu ei de la vizita făcută la spital. Îmi trimiteau mesaje în continuare, iar eu reuşeam să le răspund când şi când, dar cam atât. Începeam să-mi dau seama că-mi era dor de idioţi. După ce mi-am terminat ţigara, m-am rostogolit pe burtă şi mi-am scos telefonul.

Sean a răspuns aproape imediat, iar graba din „Alo”-ul lui m-a speriat.

— Băi, am zis. Care-i viaţa ta?

— Să mă fut, a răspuns Sean, şi doar din uşurarea din vocea lui mi-am dat seama că, la vederea numărului meu, se speriase groaznic, că poate îl sunam să-mi iau rămas-bun, că poate erau părinţii mei care-l căutau, să îi dea vestea – mi-am dat seama atunci că fusesem cam porc cu amicii mei. Chiar tu. Care-i treaba?

— Nu cine ştie ce. La tine?

— Grozav. Doamne, băi, n-am vorbit cu tine de… Ce faci?

— Bine. Sunt la unchiul Hugo. E bolnav.

— E bine?

— Nu tocmai. Are cancer la creier. Mai are câteva luni.

— Rahat. Sean părea supărat. Îi plăcuse mereu Hugo. Omule, îmi pare rău. Ce face?

— OK. E acasă. E cam slăbit, dar nimic groaznic, deocamdată.

— Spune-i c-am întrebat de el. E un om bun Hugo. A fost bun cu noi.

— Ar trebui să vii, am zis. Nu ştiam c-o să spun asta până când nu m-am auzit. S-ar bucura să te vadă.

— Eşti sigur?

— Da, absolut. Haide.

— Vin. Eu şi Audrey mergem în Galway în weekend, dar o să sosesc săptămâna viitoare, promit! Să-l aduc pe Dec?

— Da, te rog. Îl sun şi pe el. Ce face? Nu l-a înjunghiat Jenna?

— Rahat. Sean expiră lung. Acum şase săptămâni, când erau din nou împreună de cât? de cinci minute? Jenna a decis că ar trebui să se mute împreună. Îi zic lui Dec că ar fi nebun să facă asta şi el e de acord. Asta până când Jenna are o criză cu ţipete şi îi spune c-o foloseşte doar pentru sex şi, cumva, la finalul discuţiei, Dec decide că e cazul să-i dovedească fix contrariul şi să se mute cu ea.

— Doamne. Nu-l vom mai vedea niciodată. Nu-l va lăsa nici să iasă pe uşă.

— Stai, că mai e. Deci se apucă să caute apartamente, da? Găsesc un locşor simpatic în Smithfield, plătesc garanţia şi prima chirie, câteva mii. Dec anunţă că pleacă din chiria lui. O săptămână mai târziu…

— Oh, nu.

— Da. Ea îl anunţă că îl pedepsea doar, *fiindcă se jucase cu sentimentele ei,* şi că nu are nicio intenţie să se mute cu el, de fapt, şi că îl părăseşte. Pa.

— Rahat, am zis. Ce face?

— Nu grozav. Încerc să-l scot la câteva halbe, dar spune că n-are chef. Sună-l tu. O s-o facă pentru tine.

L-am sunat pe Dec, dar n-a răspuns. I-am lăsat un mesaj vocal: „Hei, idiotule. Te rog să nu-mi spui că eşti prins într-un futai de împăcare. Eu sunt la unchiul Hugo. Sean zice că trece pe la mine săptămâna viitoare. Hai şi tu. Sună-mă.”

Îmi place să-mi imaginez că, dacă lucrurile ar fi fost altfel, eu şi Melissa am fi tot stat, cel puţin cât trăia Hugo, poate şi după. Sean şi Dec ar fi venit în vizită (Hugo ar fi clipit şi ar fi zâmbit, *Doamne, cât aţi crescut, trebuie să nu mă mai gândesc la voi ca la nişte adolescenţi zdrenţăroşi, cu un simţ al aventurii supradezvoltat – deşi sper că încă-l*

aveţi…) şi ar fi rămas pentru un grătar prelungit, plăcut, toţi întinşi în iarbă, glumind cu Dec despre anul în care prietena Susannei, Maddie, îşi petrecuse o seară dându-se la el, fără ca el să observe. Aplombul constant cu care Hugo înfrunta moartea m-ar fi ridicat într-un soi de stare luminată, în care mi-aş fi dat seama că tot ce mi se întâmpla nu era doar supravieţuibil, ci şi surmontabil, doar un fir de nisip mai aspru în oceanul vieţii. Eu şi verii mei am fi trecut împreună prin momentele dificile – umor negru, braţe în jurul umerilor, conversaţii la beţie, târziu în noapte – şi am fi scăpat, mai trişti, dar mai apropiaţi, cu legătura din copilărie regăsită şi mai durabilă. Melissa m-ar fi convins să fac fizioterapie. Aş fi luat un inel şi m-aş fi pus într-un genunchi, în mijlocul morcovului sălbatic, şi am fi fugit în casă, mână în mână, să îi dăm vestea lui Hugo, o promisiune ca o stea în bezna din jurul nostru, iar viaţa ar fi continuat. Într-un final, aş fi angajat un agent care să-mi vândă apartamentul, fără să mai calc vreodată acolo, şi m-aş fi îndreptat spre casa în stil georgian cu vedere spre golf. Fireşte că nu a fost deloc aşa; dar uneori, când sunt obosit, mă prefac că ar fi putut fi.

A durat doar patru săptămâni. Vineri dimineaţă eram iar în grădină, fumând sub copaci. Începea să fie toamnă, frunzele galbene de mesteacăn îmi aterizau în poală, dudele se făceau purpurii şi păsări mici şi negre se apropiau de ele în zbor şi le ciuguleau de probă, iar cerul albastru părea să încline spre un senin răcoros. Cineva tundea peluza, suficient de departe ca să fie doar un zumzet confortabil.

Când am surprins silueta, aproape că mi s-a oprit inima: o ceaţă densă, cu capul în jos, în lumina oblică, se apropia de mine lent, inexorabil, ca un mesager prin iarba înaltă. Mi-a luat o secundă să-mi dau seama că era Hugo, sprijinit în baston. Mi-am înfipt ţigara în pământ şi am acoperit-o repede.

— Pot să stau cu tine? m-a întrebat, ajungând lângă mine.

Respira greu.

— Sigur, am zis.

Inima îmi bubuia încă şi nu eram sigur ce se petrecea. Hugo nu venea niciodată în grădină; să mă prindă fumând ar fi încălcat pacturile nerostite care păstrau în funcţiune echilibrul nostru precar.

— Ia loc.

S-a lăsat nesigur pe iarbă, muşcându-şi buza şi ajutându-se de baston, scuturând sec din cap când am întins mâna să îl ajut, şi s-a sprijinit de un stejar, cu picioarele întinse în faţă.

— Dă-mi o ţigară, a zis.

După o clipă de uluire am pescuit pachetul, i-am întins o ţigară şi am aprins bricheta pentru el. A inhalat adânc, cu ochii închişi.

— Ahhh, a spus, oftând prelung. Doamne, cât mi-a lipsit.

— Tu fumai?

— Doamne, da. Din cele tari. Un pachet de Woodbine pe zi. M-am lăsat acum 20 de ani, parţial pentru că voi, puştimea, începuserăţi să petreceţi timp aici şi voiam să fiu un exemplu, dar mai ales din motive de sănătate. S-a dovedit a fi decizia greşită, nu?

Nu-mi dădeam seama dacă zâmbetul lui era marcat de amărăciune sau era vorba doar de întârzierea aia din colţul gurii.

— Aş fi putut petrece 20 de ani fumând într-o veselie şi tot n-ar fi fost nicio diferenţă.

Alt pact încălcat: nu vorbeam niciodată despre boala lui. Nu aveam idee ce să zic. Conversaţia nu îmi plăcea, era ameninţătoare, fără să-mi dau seama de ce. Mi-am aprins o nouă ţigară şi am stat acolo, privind seminţele de paltin care se răsuceau prin aer.

— A sunat Susanna, a zis Hugo, în cele din urmă. Specialistul ei elveţian s-a uitat la cazul meu. Este de acord cu medicii mei că nu se mai poate face nimic.

— Rahat, am zis, tresărind. Rahat.

— Da.

— Îmi pare rău.

— Am crezut că nu-mi făceam speranţe, a zis Hugo. Nu se uita la mine, ci la fumul din ţigară, care se încolăcea în soare. Dar mi-am făcut.

Îmi venea să o lovesc pe Susanna. Nenorocită mică şi egoistă, atât de îndrăgostită de locul ei la înălţime, de căcaturile ei cu victimele doctorilor răi, îl făcuse pe Hugo să treacă prin asta, când oricine cu jumătate de creier ar fi ştiut că era degeaba…

— A fost de căcat ce a făcut Susanna, am zis. A fost un căcat de gest de toată greaţa.

— Nu, în principiu a avut dreptate. Specialistul a zis că, în trei sferturi dintre cazurile care vin la el de pe aici, este în dezacord cu doctorii iniţiali şi recomandă chirurgia – în mare parte, nu-i un leac, cancerul se întoarce, în cele din urmă, dar le mai dă oamenilor nişte ani. Doar că eu mă număr printre cei din celălalt sfert. Ceva legat de localizarea tumorii.

— Îmi pare atât de rău…

— Da, ştiu.

A mai tras un fum din ţigară şi a stins-o de pământ. Şuviţele lui dese de păr s-au mişcat când s-a aplecat, scoţând la iveală partea cheală a capului, pe unde intraseră sau ieşiseră undele radioterapiei. O ceaţă din umbre de frunze şi lumină solară i se răsucea pe cămaşa subţiată de cât o purtase.

— Pot să mai iau una?

I-am mai întins una.

— Ar trebui să încerc totul, a zis. Speed, LSD, heroină. Când eram tânăr, nu prea era nimic. Am fumat haş de câteva ori şi n-am fost încântat… Crezi că Leon ştie de unde să facă rost de LSD?

— Mă îndoiesc, am spus. Gândul de a-l ţine pe Hugo de mână cât se tripa cu acid mă termina. Nu cred că ştie pe nimeni în Dublin.

— Evident. Şi oricum n-aş lua. Ignoră-mă, Toby. Dau şi eu din gură.

— Am vrea să stăm aici, am spus. Eu şi Melissa. Câtă vreme… îţi suntem de folos. Dacă ne primeşti.

— Ce să spun la asta? Am simţit dintr-odată că vocea i se amărăşte. Şi-a lăsat capul pe spate. Da, ştiu, ar trebui să vă mulţumesc în genunchi – da, ar trebui, Toby, căci numai gândul de a-mi petrecere ultima parte a vieţii într-un spital din iad… Şi sigur că voi spune da, ştim asta amândoi, şi sigur că sunt recunoscător mai presus de cuvinte, dar aş fi vrut să pot *alege.* Să vă invit să rămâneţi pentru că ador să fiţi aici, nu pentru că am nevoie disperată de voi. Aş vrea, a ridicat el vocea şi a lovit cu podul palmei o rădăcină, să am *ceva* de zis în toată povestea.

— Îmi pare rău, am spus după o clipă. N-am vrut să… îţi forţez mâna sau ceva de genul ăsta. M-am gândit doar că…

— Ştiu. Nu despre asta vorbesc. Hugo şi-a trecut mâna peste faţă. Energia îl părăsise la fel de repede cum îl cuprinsese şi îl lăsase moale, sprijinit de copac. Doar că m-am săturat să fiu la mila chestiei ăsteia. Să se ia decizii pentru mine. Îmi roade autonomia, nu doar creierul, mă consumă în toate felurile şi nu-mi place. Aş vrea…

Am aşteptat să termine, dar n-a terminat. În schimb, după ce a inspirat adânc şi s-a îndreptat, a spus:

— Ar fi minunat să rămâneţi, a zis, clar şi formal. Se uita spre grădină, nu la mine. Tu şi Melissa. Doar dacă-mi promiteţi că o să vă simţiţi liberi să vă răzgândiţi oricând.

— OK, am zis. Mi se pare corect.

— Bine. Mulţumesc. A căutat un petic gol de pământ şi a răsucit ţigara în el. Trebuie să-ţi mai cer o favoare. Aş vrea să fiu incinerat, iar cenuşa să-mi fie împrăştiată aici, în grădină. Te poţi ocupa?

— Ar trebui să-ţi faci un… am spus.

Conversaţia devenea tot mai insuportabilă, ca o formă atent calibrată de tortură care se intensifica puţin ori de câte ori reuşeam să respir. M-am întrebat, ca un idiot, dacă puteam pretinde că auzeam telefonul sunând, dacă puteam pretinde că adormeam în mijlocul propoziţiei, orice, doar să se oprească.

— Ar trebui să-ţi faci un testament. Să fii sigur. În caz că se doreşte ceva diferit.

— Un testament. Hugo a pufnit slab. Ar trebui, nu-i aşa? Îmi spun zilnic: *Săptămâna asta, trebuie să mă ocup săptămâna asta, o să le spun lui Ed sau lui Phil să-mi recomande un avocat bun,* şi mă gândesc, *nu pot să le fac asta, nu azi, voi găsi o zi în care se simt mai bine…* Şi trece încă o săptămână. Mi se pare că avea dreptate consiliera de la spital, nu? Sunt în faza de negare. O parte din mine încă speră.

Până în clipa aia, uitasem să-l întreb pe Hugo ce se va întâmpla cu Ivy House. Treaba cu testamentul mi-a readus aminte.

— Casa, am spus. Dacă faci un… adică, dacă vrei să, să fii aici… am făcut un soi de gest vag spre grădină, atunci casa ar trebui să rămână în familie, nu?

S-a întors spre mine şi m-a privit, o privire intensă pe sub sprâncenele-i stufoase.

— Vrei? a întrebat.

— Da, am spus. Foarte mult.

— Hm. I-au tresărit sprâncenele. Nu mi-am dat seama că eşti atât de ataşat.

— Nici eu. Poate că nici nu eram, nu ştiu. Doar că acum, când sunt iar aici… Nu ştiam cum să mă exprim. N-aş vrea să nu o mai avem.

Se uita mai departe la mine. Începeam să mă simt inconfortabil.

— Şi verii tăi ce părere au?

— Şi ei la fel. Ar vrea să o păstrăm. Adică, nu încercăm să luăm casa pentru noi, chiar deloc… Încruntarea de pe faţa lui mă deruta. Doar că e casa familiei, ştii? Şi ei sunt îngrijoraţi că Phil ar vrea să, ştii, să o vândă, nu că nu i-ar păsa, dar…

— Bine, a zis Hugo brusc, întrerupându-mi bâlbâială. Mă ocup.

— Mulţumesc.

Şi-a scos ochelarii şi i-a şters cu poalele cămăşii. Ochii lui, care priveau fără să clipească grădina însorită, păreau orbi.

— Dacă nu te superi, a zis, aş aprecia să rămân singur câteva minute.

— Sigur.

Pentru o clipă am ezitat, întrebându-mă: era supărat? o dădusem în bară, îl ofensasem când vorbisem despre moartea lui ca despre un *fait accompli*[3]*?* se va descurca să se ridice fără ajutor? – dar el mă ignora şi, în final, am cedat şi am intrat în casă.

A stat acolo peste o oră. Doar a stat, atât de liniştit că păsărelele care scurmau în iarbă au venit la un metru de el (stăteam în bucătărie, cu ochii pe el, departe de ferestre). Când a intrat însă, era voios şi puţin distant, pus pe treabă – făcuse nişte triangulări de ADN de neînţeles şi aflase ceva pentru doamna Wozniak, alţi verişori sau verişori ai verişorilor în Tipperary, îmi explicase cu o zi înainte, dar nu reţinusem. Nu a mai pomenit de discuţia de afară, şi o parte din mine s-a întrebat, cu o senzaţie oribilă, dacă nu cumva uitase totul.

A doua zi, la micul dejun, a anunţat voios că familia Susannei şi Leon vin în vizită după-amiază.

— Hai să facem plăcintă cu mere şi nucă. Nu este favorita copiilor, ştiu, dar este favorita mea şi cred că din când în când ar trebui să mă folosesc fără ruşine de situaţie pentru indulgenţe. Şi – zâmbindu-mi – prăjitura asta creează mai puţine probleme decât LSD-ul, nu?

Sâmbătă după-amiază, ceai şi prăjitură în living. Miros cald de mere şi scorţişoară în toată casa, cer încă gri afară. Tom ne explica implicat cum reuşise, în sfârşit, să ajungă la cel mai apatic puşti din clasa a cincea, la care preda istorie, ceva improbabil despre *Urzeala tronurilor,* doar că părea să-l facă fericit; Susanna şi Melissa se împrieteneau printr-o trupă care le plăcea amândurora, Leon îşi dădea ochii peste cap şi se oferea să le facă un playlist cu muzică *adevărată,* Hugo ne tachina pe toţi pentru că nu apreciam Beatles. Părea o după-amiază plăcută

în familie, dar nu era ceva de rutină şi ştiam cu toţii; simţeam că ne întrebăm şi aşteptăm, că privirile întrebătoare se furişau între noi. Le-am ignorat. Aveam încă senzaţia neplăcută că o dădusem de gard în conversaţia cu Hugo, într-un fel misterios, dar important, şi totul avea să meargă foarte prost.

Copiii Susannei nu ne ajutau. Atenţia lor ţinuse cât prăjitura, iar când Tom şi Leon au strâns farfuriile, Zach deja bâzâia ca o viespe în living, lovind lucruri cu picioarele, aruncând bucăţi de hârtie în oameni şi lovindu-mi cotul când trecea.

— Unchiule Hugo! a poruncit el. Se legăna pe spătarul scaunului lui Hugo, de subsuori, ca un cimpanzeu. Pot să scot setul pentru demolări?

— Zach, a zis Susanna aspru, de pe canapea, unde ea şi Melissa se uitau la un videoclip pe telefon. Dă-te jos de pe scaunul lui Hugo.

Zach a scos un lătrat violent şi a căzut pe podea, dezgustat, ratând-o la mustaţă pe Sallie, care era întinsă pe burtă, împingând o jucărie pe covor şi vorbind singură.

— Unchiule *Hugo,* a zis el mai tare. Pot să…

Hugo s-a întors, cu greu, şi-a pus o mână pe capul lui şi a zis:

— Nu acum. Trebuie să vorbesc cu părinţii tăi şi cu ceilalţi adulţi. Tu şi Sallie puteţi merge afară.

— Dar…

Hugo s-a aplecat, l-a chemat la el şi i-a şoptit ceva la ureche. Faţa lui Zach s-a luminat de un zâmbet masiv.

— Daaa, a spus el. Haide, Sal.

A luat-o la goană spre grădina din spate, cu Sallie după el.

— Ce i-ai spus? l-a întrebat Susanna, bănuitoare.

— I-am spus că sunt comori îngropate în grădină şi, dacă le găsesc, le pot păstra. Cred că nici măcar nu e o minciună. Trebuie să fie tot felul de lucruri aruncate de-a lungul anilor în curte. Or să fie bine. Hugo s-a reaşezat în fotoliu, cu grijă. Trebuie să vorbesc cu voi toţi. Susanna, te rog să-i aduci pe Tom şi pe Leon.

Susanna s-a dus, aruncându-mi o privire indescriptibilă. Ne-am aşezat, ascultători ca nişte şcolari, eu şi Melissa pe o canapea, Leon şi Susanna pe alta, Tom plantat în fotoliul de vizavi de Hugo, cu mâinile pe genunchi şi o privire de Saint Bernard, de îngrijorare generalizată. O adiere răcoroasă şi vocea lui Zach, dând ordine, s-au strecurat pe uşa deschisă a bucătăriei.

— Toby mi-a zis, a început Hugo, că trebuie să clarificăm ce se va întâmpla cu această casă după moartea mea.

— Ah, nu am… Melissa s-a ridicat. Mă duc să îi supraveghez pe Zach şi pe Sallie, i-a zis ea Susannei.

— Nu, a zis Hugo instantaneu, ferm, atingându-i braţul. Stai aici, dragă. Am nevoie de tine. Faci parte din asta. Cu un zâmbet vag: Că îţi place sau nu. Melissa a ezitat un moment, nesigură, dar el i-a zâmbit şi i-a făcut semn liniştitor din cap, iar ea s-a reaşezat. Bun, a reluat Hugo. Toby îmi spune că voi doi, Susanna şi Leon, credeţi că ar trebui să rămână casa în familie. E corect?

Amândoi s-au îndreptat de spate.

— Da, aşa cred, a zis Susanna.

— Absolut, a spus Leon.

— Şi vă faceţi griji că Phil şi Louisa ar putea să o vândă, dacă le-ar reveni lor.

— Asta ar şi face, a confirmat Susanna. Chestia aia cu *avantajele* oferite copiilor.

Hugo a ridicat o sprânceană.

— Nu vrei avantaje?

— Suntem bine. Nu vom sta pe străzi, fără bani. Copiii nu au nevoie de vacanţe elegante sau de lecţii de navigaţie sau de o casă imensă, cu o cameră de cinema. Nici măcar nu *vreau* ca ei să aibă asemenea lucruri. Dar părinţii mei nici nu vor să audă.

Hugo s-a uitat la Tom, care a încuviinţat.

— Părinţii tăi, i-a zis lui Leon, ce părere au?

Leon a ridicat din umeri.

— Tata nu e încântat de idee. Dar ştii cum e el, dacă Phil pune presiune…

— Oliver va ceda, confirmă Hugo. Aha. Şi ai tăi, Toby?

— N-am idee, am spus.

Toată povestea îmi dădea impresia că nu era reală, că era doar o scenă dintr-o dramă de la televizor, pusă cu atenţie în scenă, în care clanul se aduna în salon, să asculte dorinţele patriarhului pe moarte.

— Tata adoră casa, dar… nu am discutat cu el despre asta.

— Ed este sentimental, a spus Hugo. Şi-a rearanjat picioarele, cu grijă, aşezându-l pe cel slăbit cu mâna. Uitaţi. Dacă locul rămâne în familie, ce vreţi să faceţi cu el? Vreţi vreunul să locuiţi aici?

Ne-am privit cu toţii. Am avut dintr-odată o viziune tulburătoare cu mine peste 40 de ani, făcându-mi de lucru la Ivy House, cu o cană de Lapsang Souchong şi o pereche de pantaloni reiaţi suflecaţi până la genunchi.

— Eu locuiesc în Berlin, a zis Leon. Nu zic că pentru totdeauna, dar…

— Am putea, a spus Susanna, care făcuse un schimb complicat de priviri cu Tom. Va trebui să discutăm despre asta.

— Taxa de moştenire va fi cam mare, a spus Hugo. O veţi putea plăti?

Mi se părea tot mai ireal. Tonul calm, de afaceri, al lui Hugo, care stătea în fotoliu şi vorbea despre un moment în care nu avea să mai existe, iar cu toţii discutam cu el de parcă era perfect în regulă – aerul gros şi acru, subteran. Voiam să ies de-acolo.

— Am putea vinde casa noastră, a zis Susanna. Ar trebui să fie suficient.

— Hm, a zis Hugo. Problema e că nu mi se pare corect faţă de băieţi. Nu am ce să le las altceva – şi cu siguranţă nu ceva la fel de valoros cum e casa.

— Nu-mi pasă, a zis Leon. Adoptase o poziţie cool în colţul lui de canapea, dar degetele lui băteau darabana încordate pe coapsă; nu era nici el mai fericit decât mine. Su îmi poate da partea mea cândva, când câştigă la loto. Sau nu. În fine.

— Toby?

— Nu ştiu, am spus.

Erau prea mulţi factori care se ciocneau, iar eu îmi simţeam capul ca pe un computer vechi, încărcat de prea multe programe care funcţionau deodată.

— Nu am… nu m-am gândit la asta.

— Am putea… a început Tom.

Pentru o clipă, am vrut să-i dau un pumn, ce naiba căuta în conversaţia asta?

— Dacă băieţii sunt de acord. Ar putea aparţine tuturor, iar noi am putea locui aici şi le-am putea plăti chirie pentru cele două treimi ale lor?

— *Dacă* am vrea să locuim aici, a zis Susanna, cu o privire rapidă de avertizare în direcţia lui. Nu sunt sigură.

— Da. Dacă. Şi evident că ar trebui să discutăm toate…

Afară, în grădină, Zach a ţipat. El şi Sallie ţipau tot timpul, dar de data asta era diferit: fusese un strigăt răguşit, de teroare pură.

Înainte să-mi dau seama ce auzisem, Susanna era în picioare, palidă, cu gura căscată, năpustindu-se din cameră. Tom o urma îndeaproape.

— Ce mama naibii… a zis Leon, apoi el şi Melissa s-au repezit după ei.

Zach şi Sallie se aflau în fundul grădinii. Amândoi stăteau în picioare, rigizi, cu braţele întinse de şoc, şi amândoi urlau. Ţipătul ascuţit, inuman, al lui Sallie se ridica deasupra urletelor răguşite ale lui Zach. Picioarele mele lovind pământul, respiraţia vibrându-mi în urechi. Un val de păsări care se ridicau din copaci. Şi, pe iarba verde cu galben din faţa lui Zach şi a lui Sallie, un obiect galben-maroniu, despre care, deşi nu văzusem în viaţa mea unul, am înţeles fără să mă gândesc că era un craniu uman.

În amintirea mea, totul s-a oprit. Totul a rămas suspendat, imponderabil, deasupra pământului care se rotea încet, într-o tăcere vastă, care a continuat la nesfârşit, aşa că am avut timp să înregistrez fiecare

detaliu: părul blond-roşcat al Susannei, încremenit în plină aruncare, pe cerul cenuşiu, gura căscată a lui Zach, înclinaţia trupului lui Leon, care se oprea brusc. Mi-a amintit, în mod ciudat, de momentul când aprinsesem lumina în living şi dădusem peste cei doi hoţi, care se uitau la mine. Clipeşti sau te uiţi într-o parte şi, când priveşti iar, totul e diferit: copacii şi zidul grădinii şi oamenii arătau la fel, dar erau făcuţi dintr-un material nou, străin. Lumea părea neschimbată, şi totuşi mă aflam într-un loc complet diferit.

5

Susanna a aşezat-o pe Sallie pe şold, l-a apucat pe Zach de braţ în aceeaşi mişcare şi i-a târât pe amândoi înapoi spre casă, spunându-le, pe un ton ferm, tot felul de prostii ca să-i liniştească. Sallie încă urla, un urlet zgâlţâit de paşii Susannei. Zach trecuse la ţipete sălbatice, atârnat de capătul braţului Susannei şi vrând să ajungă înapoi la noi. Când uşa bucătăriei s-a trântit în urma lor, tăcerea a cuprins grădina ca o cenuşă vulcanică.

Craniul era răsturnat într-o parte, în iarbă, între peticul de muşeţel şi umbra ulmului de munte. Una din orbite era înfundată cu un dop de pământ negru, cu rădăcini mici, palide, îmbârligate. Maxilarul era căzut într-un urlet strâmb, imposibil. Bucăţi de ceva maroniu, păr sau muşchi, atârnau de os.

Noi patru stăteam într-un semicerc, de parcă ne adunaserăm pentru o ceremonie de iniţiere de neînţeles, aşteptând un semnal care să ne spună cum să începem. În jurul picioarelor noastre, iarba era lungă şi umedă, aplecată sub greutatea ploii de dimineaţă.

— Pare de om, am zis.

— E fals, a zis Tom. Ceva de Halloween…

— Nu cred că e fals, a zis Melissa.

Am înconjurat-o cu braţul. Mi-a luat mâna într-a ei, dar absentă: era concentrată asupra tigvei.

— Vecinii noştri au pus un schelet afară, a zis Tom. Anul trecut. Arăta perfect real.

— Nu cred că e fals.

Nimeni nu s-a mişcat.

— Cum să fi ajuns aici un craniu fals? am întrebat.

— Adolescenţi care se prostesc, a zis Tom. L-au aruncat peste zid sau de pe un geam. Cum să fi ajuns aici un craniu real?

— Ar putea fi vechi, a zis Melissa. Să aibă sute de ani, chiar mii. Iar Zach şi Sallie l-au scos afară sau poate o vulpe.

— E fals ca naiba, a zis Leon. Vocea lui era ascuţită, tensionată şi furioasă. Se speriase de moarte. Şi nu mi se pare amuzant. Cineva ar fi putut avea un infarct. Aruncaţi-l la gunoi, înainte să-l vadă Hugo. Scoateţi o lopată din magazie, că eu nu pun mâna pe el.

Tom a făcut trei paşi rapizi înainte, s-a sprijinit într-un genunchi lângă chestia aia şi s-a aplecat. S-a ridicat repede, inspirând brusc.

— OK, a zis. Cred că-i real.

— Pentru *Dumnezeu,* a zis Leon. Nu se poate, nu are cum să…

— Uită-te.

Leon nu s-a mişcat. Tom a făcut un pas în spate, ştergându-şi mâinile de pantaloni de parcă l-ar fi atins.

Sprintul prin grădină îmi făcuse cicatricea să pulseze. Un ciocănel ascuţit îmi dezechilibra vederea cu fiecare lovitură. Mi se părea că tot ce puteam face mai bun era să rămânem nemişcaţi, cu toţii, şi să aşteptăm până când zbura ceva să ridice obiectul şi să-l ducă în lumea cealaltă, de unde venise. Că, dacă mişcăm chiar şi vârful piciorului, dacă respiram, şansa se pierdea, şi un şir de evenimente cumplite, de neoprit, se puneau în mişcare.

— Să văd, a zis Hugo, din spatele nostru.

Am tresărit cu toţii.

Şi-a croit drum printre noi, cu bastonul lovind ritmic iarba, şi s-a aplecat să se uite.

— Ah, a spus. Zach avea dreptate.

— Hugo, am zis eu. Mi se părea salvarea, singura persoană din lume care ştia cum să scăpăm de asta, ca să ne întoarcem cu toţii şi să vorbim despre casă, mai departe. Ce facem?

S-a întors să mă privească peste umăr, împingându-şi ochelarii pe nas.

— Chemăm Garda, fireşte, a zis el blând. Fac eu asta imediat. Am vrut doar să văd cu ochii mei.

— Dar, a zis Leon şi s-a oprit.

Hugo l-a privit o secundă, fără expresie, şi s-a aplecat iar peste craniu.

Mă aşteptam la detectivi, însă au apărut poliţişti în uniformă: doi tipi cam de vârsta mea, cu feţe indescriptibile, cu ceafa lată, asemănători de parcă erau fraţi, amândoi cu accent de Midlands şi veste galbene, fluorescente, şi genul de politeţe meticuloasă despre care înţelege toată lumea că este condiţionată. Au ajuns repede, însă după ce au văzut ce şi cum, n-au părut încântaţi.

— Ar putea fi de animal, a zis cel mai masiv, urmându-ne pe mine şi pe Melissa pe hol. Sau nişte rămăşiţe vechi. Arheologice.

— Aţi făcut bine că ne-aţi sunat, a zis celălalt. E mai bine decât să vă pară rău.

Hugo, Leon şi Tom erau încă în grădină.

— Deci, a zis cel mai masiv, arătând spre ei, hai să aruncăm o privire, şi el şi colegul lui s-au lăsat pe vine lângă craniu, cu pantalonii întinşi pe coapsele groase. Am văzut când s-au privit.

Cel mare a luat un pix din buzunar şi l-a vârât în orbita goală, înclinând cu grijă craniul într-o parte şi în alta, examinând fiecare unghi. A folosit apoi pixul să dea la o parte iarba din maxilar, ca să inspecteze dinţii. Leon îşi rodea nervos unghia de la degetul mare.

Când poliţistul a ridicat privirea, avea chipul şi mai inexpresiv.

— Unde l-aţi găsit? a întrebat.

— L-a găsit strănepotul meu, a zis Hugo.

Dintre noi toţi, era cel mai calm. Melissa îşi strângea mijlocul, Leon tremura de încordare, şi chiar şi Tom era palid şi părea uluit, cu părul ridicat de parcă şi-ar fi trecut degetele prin el.

— Într-un copac, a continuat el. Cred că ăsta, dar nu ştiu sigur.

Ne-am uitat cu toţii la copac. Era cel mai mare din grădină şi cel mai bun pentru căţărat, o prăjină înaltă, noduroasă, cenuşiu-maronie, poate de vreun metru şi jumătate diametru, cu cioturi aspre care

creau sprijin natural perfect pentru mâini şi picioare, până în punctul în care, la vreo doi metri şi jumătate, se despărţea în crengi groase, pline de frunze imense, verzi. Din acelaşi copac sărisem şi îmi rupsesem glezna, când eram copil; cu o tresărire oribilă, mi-am dat seama că acel craniu ar fi putut fi acolo tot timpul, că m-aş fi putut afla la câţiva centimetri de el.

Poliţistul masiv s-a uitat la colegul lui, care s-a ridicat şi, cu o agilitate surprinzătoare, s-a căţărat pe trunchi. S-a agăţat cu mâna de o creangă, scoţând o lanternă subţire din buzunar. A îndreptat-o spre crăpătura din trunchi, a mişcat-o de colo până colo, privind cu gura căscată. Într-un târziu, a sărit înapoi în iarbă, icnind, şi i-a făcut semn din cap celuilalt.

— Unde e acum strănepotul? a întrebat cel mare.

— În casă, a răspuns Hugo, cu mama şi cu sora lui, care era cu el când l-a găsit.

— Aşa, a zis poliţistul.

S-a ridicat, băgând pixul în buzunar. Faţa lui era distantă. Mi-am dat seama, şocat, că era entuziasmat.

— Să mergem să discutăm rapid cu ei. Haideţi cu toţii cu mine. Şi spre colegul lui: Ia legătura cu detectivii şi cu biroul.

Tipul a încuviinţat. Ne-am îndreptat spre casă, iar eu am privit peste umăr: poliţistul, cu picioarele depărtate, îşi butona telefonul. Ulmul de munte, vast şi luxuriant, cu coroana lui bogată, de vară. Şi între ei, pe iarbă, forma mică, maronie, abia vizibilă dintre margarete.

Susanna era pe canapea, ţinându-şi copiii în braţe. Era mai palidă decât de obicei, dar părea destul de liniştită, iar cei doi puşti nu mai ţipau. L-au privit pe poliţist cu ochi opaci, asortaţi, din siguranţa semi-îmbrăţişării.

— Îmi pare rău că vă deranjez, a zis el. Aş vrea să discut cu acest tânăr, dacă se simte în stare.

— E bine, a zis Susanna. Nu-i aşa?

— Fireşte, a zis poliţistul, încurajator. E băiat mare. Cum te cheamă, fiule?

Zach s-a desprins de braţul Susannei şi s-a uitat atent la poliţist.

— Zach, a spus el.

— Câţi ani ai?

— Şase.

Poliţistul a scos un carneţel şi s-a lăsat pe vine lângă măsuţa de cafea, pe cât de aproape de Zach posibil.

— Cum de-ai găsit chestia aia de-acolo? E un copac mare pentru un puşti ca tine.

Zach şi-a dat ochii peste cap, deşi discret.

— Îmi povesteşti?

Dar Zach hotărâse că nu îi plăcea de el. A ridicat din umeri şi a înfipt vârful piciorului în covor, privind ridicătura.

— Care a fost primul lucru pe care l-ai făcut când ai ajuns în grădină? Te-ai dus la copac? Sau altceva?

A dat din umeri.

— Te jucai? Erai Tarzan?

Şi-a dat ochii peste cap.

— Zach, a spus Susanna, calmă. Spune-i poliţistului ce s-a întâmplat.

Zach a desenat o linie pe covor şi a examinat-o.

— *Zach,* a spus Tom.

— E în regulă, a zis poliţistul, deşi nu părea bucuros. Poţi vorbi cu detectivii, când ajung, dacă preferi.

Cuvântul *detectivi* a făcut camera să vibreze; am auzit un icnet, dar nu mi-am dat seama dinspre cine.

— Şi domnişoara? îmi spui ce s-a întâmplat?

Zach s-a uitat urât spre Sallie. Ei a început să-i tremure bărbia şi şi-a ascuns faţa în abdomenul Susannei.

— Bun, a zis poliţistul, ridicându-se. Lăsăm asta pe mai târziu. Sunt puţin zguduiţi, cine n-ar fi? La dumneata au venit, doamnă…?

— Hennessy. Susanna Hennessy. Susanna avea o mână pe ceafa lui Sallie şi cealaltă pe umărul lui Zach, suficient de apăsată ca el să se zbată. Noi,

restul, eram aici. I-am auzit ţipând şi am fugit în grădină.

— Şi aţi văzut chestia aia acolo, unde e acum? Pe iarba de lângă copac?

— Da.

— L-a atins cineva? În afară de fiul dumitale?

— Sal, a zis cu blândeţe Susanna. L-ai atins?

Sallie a clătinat din capul ascuns în bluza ei.

— Altcineva?

Am clătinat cu toţii din cap.

Poliţistul a notat ceva.

— Sunteţi proprietara? a întrebat-o pe Susanna.

— Eu sunt, a zis Hugo. S-a mişcat încet, cu grijă, şi s-a aşezat în fotoliu. Ei trei sunt nepoata şi nepoţii mei. Tom este soţul nepoatei mele, iar Melissa este iubita lui Toby. Ei doi stau la mine acum, dar de obicei sunt doar eu.

— Cum vă numiţi?

— Hugo Hennessy.

— De când locuiţi aici?

— De când mă ştiu, cu câte o pauză ici şi colo. A fost casa părinţilor şi bunicilor mei.

— Deci este a familiei din…?

Hugo s-a gândit, frecându-şi absent un loc lăsat chel de radioterapie.

— Din 1925, aş zice. Poate 1926.

— Hm, a zis poliţistul, uitându-se la ce scrisese. Aveţi idee cât de bătrân e copacul? L-aţi plantat?

— Doamne, nu. Era bătrân când eram eu copil. Este un ulm de munte, iar ăştia trăiesc secole întregi.

— Şi chestia de-acolo, aveţi idee cui îi poate aparţine?

Hugo a clătinat din cap.

— Nici pe departe.

Poliţistul ne-a privit.

— Alte idei, altcineva?

Am clătinat cu toţii din cap.

— Aşa, a zis el. A închis carneţelul şi l-a pus în buzunar. Să ştiţi că e posibil să fim aici o vreme.

— Cât? a întrebat Susanna.

— Nu ştim în punctul ăsta. Vă vom ţine la curent. Şi vom încerca să reducem deranjul. Există şi altă intrare în grădină, în afara celei dinspre casă? Ca să nu vă tot deranjăm?

— Există o uşă în zidul din spate, a zis Hugo, care duce spre alee. Nu ştiu sigur unde e cheia.

— În dulapul din bucătărie, a zis Leon. Am văzut-o săptămâna trecută. Mă duc s-o aduc, a zis şi s-a strecurat ca o umbră.

— Minunat, a zis poliţistul. S-a oprit la Tom. Domnul…?

— Farrell. Thomas Farrell.

— Domnule Farrell, o să vă rog să-mi faceţi o listă cu numele şi datele de contact ale fiecărei persoane prezente. Vom avea nevoie şi de o listă a persoanelor care au locuit aici, până unde ştiţi, şi de date – nu tocmai exacte, doar „Bunica Hennessy a locuit aici între 1950, să zicem, şi când a murit, în 2000", cam aşa. Puteţi?

— Nicio problemă, a zis Tom, prompt.

Chiar şi în mijlocul situaţiei, m-am enervat. Hugo nu se simţea bine şi Leon arăta ca fugit dintr-o trupă care imita Sex Pistols, iar Susanna era acoperită de copii, însă eu eram chiar acolo, făceam parte din familie, şi Tom nu, aşa că de ce naiba sărea peste mine individul?

Leon s-a întors cu cheia.

— Aici, a zis, întinzându-i-o poliţistului. Nu ştiu dacă va merge, nimeni nu foloseşte uşa, aşa că poate…

— Mersi, a zis omul, punând-o în buzunar. Vă voi cere tuturor să rămâneţi aici, în cameră. Dacă aveţi nevoie la toaletă sau în bucătărie, nu e nicio problemă, însă grădina este exclusă, deocamdată. Detectivii vă vor spune mai multe, când ajung. Sunteţi cu toţii OK să aşteptaţi venirea lor? Trebuie să ajungă cineva undeva?

Nimeni.

— Minunat, a continuat poliţistul. Apreciem cooperarea.

Şi a plecat, închizând uşa livingului cam prea tare în urma lui. Paşii lui grei au bubuit pe scările dinspre bucătărie.

— A fost cam… nu? a zis Hugo. Cam neîndemânatic. Din topor, cred că asta vreau să zic. Mă aşteptam la cineva mai… elegant. Am citit prea multe romane poliţiste, cred. Credeţi că ştie ce face?

Leon a spus:

— Toată grădina e înconjurată cu bandă din aia albastră cu alb pe care scrie CRIME SCENE NO ENTRY[32].

Nimeni n-a zis nimic. Melissa s-a aşezat pe cealaltă canapea şi s-a întins după pachetul de cărţi de pe măsuţă.

— Cred că e posibil să stăm aici o vreme, a zis ea. Vrea cineva să joace *gin rummy*[33]*?*

Detectivilor le-a luat multă vreme să ajungă. Am adus hârtie şi pix din biroul lui Hugo şi Tom a făcut listele – când a murit bunicul tău, Su? Hugo, îţi aminteşti în ce an te-ai mutat înapoi? punem şi verile în care aţi locuit voi aici? bla, bla, bla, ca un pupincurist nenorocit care concura pentru locul întâi la proiectele clasei. Eu, Melissa şi Hugo am jucat mână după mână de *gin rummy,* foarte prost. Ni se mai alătura şi Leon din când în când, dar abia dacă rezista o rundă şi se întorcea iar la geam, unde se lipea de perete şi privea pe furiş drumul, ca un detectiv particular pândind după un colţ de stradă. Susanna se juca un joc pe telefon cu Sallie, un şir neobosit de bipuri şi de muzică electronică şi râsete caricaturale ascuţite. Zach era atât de plin de adrenalină, că făcea cercuri maniacale prin cameră, se căţăra pe mobilă, scotea o varietate de plescăieli, bufnete şi chiote, care mă făceau să mă urc pe pereţi. Îmi venea să îi pun o piedică.

Mi se părea imposibil să rostesc un singur cuvânt despre craniu. Simţeam că aveam o mie de întrebări şi de unghiuri de abordare, dar nu puteam izola niciuna, şi cu cât amânam, cu atât părea mai greu de

spus şi cu atât părea situaţia un vis, de parcă am fi fost în camera aia de o veşnicie şi n-am fi putut pleca.

— Toby, a zis Leon, tu împărţi. Haide.

S-a auzit soneria. Am încremenit cu toţii şi ne-am privit, dar înainte ca oricare dintre noi să poată face vreun lucru raţional, am auzit cizme pe hol şi uşa din faţă deschizându-se. Voci masculine care schimbau comentarii scurte, lipsite de emoţie, o staţie, o amestecătură de paşi care se întorceau pe hol şi uşa de la bucătărie trântindu-se.

— Mi-e *foame,* a zis Sallie, nu prea tare, dar cel puţin pentru a cincea oară.

— Tocmai ai mâncat prăjitură, a zis Susanna, fără să o privească.

În grădină, nişte voci bruşte strigau încolo şi încoace, prea îndepărtate ca să distingem cuvintele.

— Dar mi-e *foame.*

— OK, a zis Susanna. A scotocit în geantă şi a scos un săculeţ din plastic portocaliu, cu duză. Uite.

— Vreau şi eu! a cerut Zach, ridicându-se de pe jos, unde bătea cu picioarele, încercând să creeze un ritm de bas.

— Le deteşti.

— Dar *vreau.*

— O să-l mănânci?

— Studenţi la medicină? a spus Tom, brusc atent. Se plimba prin living cu listele preţioase la piept, căutând şansa cea mare de a le întinde „profesorului”.

— Ce? a zis Leon, aruncându-i o privire tăioasă, fără să se obosească să întoarcă şi capul.

Era într-un fotoliu, cu genunchii peste braţ, bălăngănind un picior cu un ritm rapid şi insistent, pe care încercam să nu-l urmăresc.

— Uite – foşnet de liste în direcţia grădinii. Ştii blocul acela din spatele aleii? Acolo locuiesc mulţi studenţi, nu? Şi studenţii la medicină au un simţ al umorului sinistru. Dacă au furat câţiva un craniu şi s-au prostit o vreme cu el, speriindu-şi colegii, iar

apoi nu şi-au dat seama cum să scape de el şi l-au aruncat?

Ne-a privit triumfător.

— Ar trebui să fi avut o ţintă deosebită, a zis Leon, acru. Ca să-l treacă printre toate crengile şi frunzele, prin gaura care o fi acolo, la câţiva metri, poate. Un student la medicină care mai e şi baschetbalist de talie mondială – asta ne-ar restrânge căutările.

— Poate că nu ţinteau copacul. Încercau să îl arunce în grădină, să-i sperie pe oameni, şi au ratat.

— Şi l-au trecut printre toate crengile şi toate frunzele şi printr-o gaură, care e…

— Nu vreau ăsta, a zis Sallie.

Ţinea pachetul la distanţă şi părea pe punctul să izbucnească în lacrimi.

— Dar îl adori, a spus Susanna. Mănâncă.

— Are şerpuri[34].

— Ce sunt şerpurii?

— Sunt acolo.

— Nu, nu sunt. Are morcov, măr şi ceva în plus, cred că păstârnac.

— Nu îmi plac şerpurii.

— OK, a zis Susanna, luându-i săculeţul din mână. Atunci îţi dau unul nou.

S-a îndreptat spre bucătărie.

— Zic şi eu, spunea Tom. Nu trebuie neapărat să fie ceva sinistru. Ar putea fi asta.

— L-ar fi putut scăpa un hipogrif, a zis Leon, în drumul său spre Pădurea Interzisă[35].

— Asta *chiar* ar fi sinistru, a comentat Tom, vrând să fie amuzant. Pădurea Interzisă în fundul grădinii.

N-a râs nimeni.

Capul meu încă pulsa, slab, dar insistent, şi mă lăsau ochii. Nu-mi dădeam seama ce am în mână, şeptarii şi nouarii arătau la fel, la fel optarii şi decarii.

— Ah, a zis Melissa, punând jos un evantai de cărţi. *Gin rummy!*

Mi-a zâmbit, făcându-mi un mic semn din cap. Am încercat să îi zâmbesc şi eu.

Susanna a revenit cu ce mi se părea a fi acelaşi săculeţ portocaliu.

— Uite, a zis, ţi-am adus unul fără şerpuri.

Sallie a apucat pachetul, s-a retras într-un colţ al canapelei şi a început să sugă fervent din duză.

— Grădina e plină, ne-a zis Susanna, privind spre Zach şi Sallie ca să se asigure că nu trăgeau cu urechea. Sunt tipi în salopete albe, cu glugi şi măşti *faciale,* ca într-un film SF în care virusul tocmai a scăpat din laborator. Fac fotografii. Montează o chestie ca un cort de pânză. Cu folii din plastic pe jos. Lângă stratul de căpşune.

— Isuse, a zis Leon. Şi-a aruncat cărţile, s-a răsucit de pe fotoliu şi a început să meargă în cerc prin încăpere. Ce nebunie. Deci ce mama naibii ar trebui să facem? Ar trebui să ne facem tabăra aici, până când termină ei ce-or face?

Tom făcea grimase disperate şi arăta din cap spre Zach şi Sallie.

— Ah, *să mă fut,* a zis Leon.

— Termină şi calmează-te, i-a spus Susanna. Nu e capătul lumii.

— Nu-mi spune să mă calmez. Dintre toate căcaturile…

— Du-te să fumezi.

— *Nu pot* să fumez. Sunt *poliţişti* peste…

— Câh, a zis Zach, vârând săculeţul portocaliu în mâna Susannei.

— Să nu-mi spui că şi al tău are şerpuri.

— Nu există şerpuri. Doar că e scârbos.

— Te-am *întrebat* dacă o să-l mănânci. Ai zis…

— Dacă-l mănânc, *vomit.*

— Doamne…

S-a auzit o bătaie în uşă. Un bărbat şi-a vârât capul pe uşă.

— Bună, a zis el. Eu sunt Mike Rafferty. Detectivul Mike Rafferty. Scuze pentru povestea asta.

Cu toţii am scos pe gură nişte absurdităţi politicoase, fără formă. Leon nu se mai plimba. Mâna Melissei rămăsese în aer, cu un evantai de cărţi.

— Apreciez, a spus Rafferty. Sunt convins că nu aşa plănuiaţi să vă petreceţi după-amiaza de sâmbătă. Vom pleca pe cât de repede posibil.

Avea în jur de 40 de ani. Era înalt, peste 1,80, cu o constituţie subţire şi dezlânată, cu toate că reuşea să arate puternic şi agil în acelaşi timp, de parcă avea centura neagră la vreo artă marţială obscură, de care nici măcar nu auzisem, atât de puţin cool eram. Avea păr negru, aspru, şi o faţă osoasă, lungă, îngustă, în care se săpaseră adânc riduri de expresie, şi un costum cenuşiu, excelent în mod discret.

— Trebuie doar să vă pun câteva întrebări, dacă vi se pare în regulă. Toată lumea e OK cu asta? Se simte cineva prea tulburat acum şi ar prefera să mai aştepte?

Acum părea să fie momentul oportun. Leon se sprijinea de pervaz, cu mâinile în buzunare. Susanna şi-a reluat locul de pe canapea, cu un braţ în jurul lui Sallie, murmurându-i ceva la ureche. Melissa a pus cărţile în teanc.

— Grozav, a zis Rafferty. Asta ne va ajuta mult. E OK să stau aici?

A întors fotoliul lui Leon, ca să ne vadă bine pe toţi, şi s-a aşezat.

Nu îmi plăcea prezenţa lui. La suprafaţă, nu îmi amintea deloc de Martin sau de Costum Kitschos, dar era ceva la el, ceva la economia mişcărilor sale şi tonul uşor, prietenesc, care nu lăsa loc de opţiuni sau de refuz şi nu făcea nicio concesie, care mă făcea să retrăiesc totul: aerul poluant, de spital, care se îngropa în fiecare por, capul înceţoşat de durere, într-o pâclă deasă, ca praful de la demolări, feţele lipsite de expresie care mă priveau politicos şi aşteptau. Îmi tremurau mâinile. Mi le-am prins între genunchi.

— Aşa cum probabil v-aţi prins din tot ce se întâmplă, a început Rafferty, în grădina voastră se

află un craniu omenesc. Nu ştim mai mult, deocamdată. Aceştia doi sunt cei care l-au găsit?

— Fiul meu şi fiica mea, a zis Susanna.

Sallie era lipită de ea, cu săculeţul încă în gură. Zach era în spatele canapelei şi se uita lung.

Rafferty a încuviinţat, privindu-i.

— Care din ei este mai înclinat să îmi povestească? La vârsta asta, unii copii sunt martori excelenţi, mai buni decât adulţii: sunt buni observatori, redau corect evenimentele, nu se joacă. Alţii sunt atât de preocupaţi să facă pe drăgălaşii sau pe timizii sau pe încăpăţânaţii, că abia dacă pot formula o propoziţie, şi când reuşesc, e în mare parte fără sens. Care din voi doi…

— Eu, a spus Zach tare, căţărându-se pe spătarul canapelei şi aproape lovind-o pe maică-sa în faţă. Eu l-am găsit.

Rafferty l-a privit lung.

— Nu va fi ca atunci când îi explici învăţătoarei de ce l-a lovit Jimmy pe Johnny pe terenul de joacă. E treabă serioasă. Crezi că te descurci să îmi povesteşti limpede?

— Fireşte că pot. Că doar nu-s *prost.*

— Aşa, a zis Rafferty, scoţând un carneţel şi un pix.

Mâinile lui păreau nepotrivite pentru un detectiv, lungi, musculoase, cu cicatrice şi bătături grosolane, de parcă petrecea mult timp navigând pe vreme urâtă.

— Să auzim.

Zach s-a aşezat turceşte pe canapea şi a inspirat adânc.

— OK, a zis el. Unchiul Hugo ne-a zis să mergem în grădină şi să căutăm comori. Sallie s-a dus să se uite în stratul de căpşune, dar mergem mereu acolo şi normal că nu era nicio comoară, că am fi găsit-o deja. Eu m-am dus să mă uit în gaura din copac.

Rafferty încuviinţa, grav şi implicat.

— E vorba de ulmul acela înalt? Cel lângă care am găsit craniul?

— Da.

— Ai mai urcat în copacul acela?

— Nu avem voie.

— De ce azi?

— Adulţii vorbeau despre ceva serios, aşa că… Zach a rânjit la Susanna, care s-a strâmbat la el.

Rafferty a lăsat să se întrevadă colţul unui rânjet asortat.

— Deci ştiai că nu vei fi prins.

— Da.

— Şi?

— Şi mi-am băgat braţul în gaură…

— Stai aşa, a zis Rafferty, ridicând pixul. Dacă nu ai mai fost niciodată în copac, cum de ştiai că are o gaură? Nu o poţi vedea de jos.

Zach a ridicat din umeri.

— Am încercat să mă urc de câteva ori în copac, înainte, doar că mama şi unchiul Hugo au strigat la mine să cobor. De câteva ori, am ajuns suficient de sus şi am văzut gaura. O dată, am văzut o veveriţă ieşind din ea.

— Ai remarcat vreodată ceva înăuntru? În afară de veveriţă?

— Nu.

— Ţi-ai vârât mâna acolo înainte? Sau un băţ, sau orice?

— Nu.

— De ce azi?

— Pentru că azi căutam *comori.*

— Corect, a zis Rafferty. Deci ţi-ai vârât braţul în gaură…

— Da. Şi mai întâi am găsit doar frunze şi noroi şi chestii ude, păroase…

Ochii lui Zach s-au mărit când şi-a dat seama ce spunea.

— Muşchi, probabil, a spus Rafferty nonşalant. Şi apoi?

— Şi apoi am simţit ceva mare şi neted. Mi s-a părut ciudat. Şi avea o gaură, aşa că mi-am băgat degetele în ea şi am tras, şi la început mi s-a părut că e o coajă de ou mare, poate de struţ? Şi mirosea a

pământ. Iar eu voiam să-l arunc în zid, să se spargă. Numai apoi l-am întors şi am văzut că are *dinţi.*

Zach s-a cutremurat din creştet până-n tălpi. Mâna Susannei s-a întins spre umărul lui şi s-a oprit.

— Dinţi adevăraţi.

— Da, a confirmat Rafferty, chiar are. Ce-ai făcut apoi?

— L-am aruncat în iarbă. Nu voiam să-l zdrobesc, doar să scap de el. Am urlat şi m-am dat jos din copac. Am căzut la final, dar nu m-am lovit. Sallie a început să ţipe şi au venit mama şi ceilalţi.

Era aplecat, cu mâinile vârâte adânc în scobiturile genunchilor, privind într-o parte. Pentru o clipă, mi-a fost milă de micul ticălos.

— Bravo, a zis Rafferty, încuviinţând. Ai avut dreptate, chiar eşti un martor bun. Cândva, o să tastez tot ce mi-ai povestit şi va trebui să semnezi, dar deocamdată e tot ce am nevoie. Mulţam.

Zach a inspirat adânc şi s-a relaxat niţel. Rafferty avea o voce plăcută, caldă, bogată, cu un uşor accent de Galway, ca un om al insulei aspru dintr-un film vechi, care sfârşea, probabil, cu Maureen O'Hara[36]. Eram gata să pun pariu că pe tipul ăsta se băteau femeile.

— Hai să încercăm şi cu tine, i-a zis lui Sallie. Îţi aminteşti ce s-a întâmplat?

Sallie era lipită de Susanna şi privea totul cu ochi solemni, peste săculeţul ei portocaliu. L-a scos din gură şi a încuviinţat.

— Haide.

— Căutam comori şi Zach era în copac şi apoi a aruncat ceva în iarbă. Urla. Şi era un craniu şi am urlat şi eu pentru că mi-a fost teamă că e o fantomă.

— Şi apoi?

— Apoi a venit toată lumea şi mami ne-a dus înăuntru.

— Bravo, i-a zis Rafferty zâmbind.

— Este o fantomă?

— Pfff, a făcut Zach. Nu există fantome.

Părea să-şi fi revenit.

— Nu, a zis Rafferty cu blândeţe. Avem o maşinărie specială, care ne spune exact ce este ceva şi am parcurs fiecare părticică din craniu. Nu există nicio fantomă, nu mai mult decât în ăsta, a arătat el spre carneţel. E doar o bucată de os.

Sallie a dat din cap.

— Vrei să verifici dacă are fantome?

A fluturat carneţelul spre ea.

A primit o scuturare din cap şi un vârf de zâmbet.

— Mai bine, a zis Rafferty. Mi-am lăsat maşinăria afară. Când a fost ultima dată când s-a urcat cineva în copacul ăla? Un grădinar, poate? Cineva care tundea crengile?

— Nu am grădinar, a răspuns Hugo. Locul nu e tocmai de expoziţie – aţi văzut deja. Puţinul pe care-l fac îl fac eu. Nu tund copacii.

— Ne urcam noi în el, am spus, enunţând cu grijă, ca să controlez întârzierea. Simţeam că trebuia să intervin în conversaţie. Eu, Susanna, Leon – am arătat – când eram copii.

Rafferty s-a întors spre mine.

— Când ai fost ultima dată acolo?

— Mi-am rupt glezna sărind din el când aveam nouă ani. După aceea, părinţii noştri nu ne-au mai lăsat să ne urcăm.

— Hm, a zis Rafferty.

Ochii lui – adânci, cu o nuanţă ciudată de căprui, aproape auriu – s-au oprit la mine, gânditori. Privirea aceea opacă, atât de cunoscută, care evalua, mi-a dat fiori. Eram dintr-odată conştient că îmi cădea o pleoapă.

— Dar v-aţi urcat?

— Nu…

Un fragment de amintire, eu balansându-mi picioarele pe o creangă, în semiîntuneric, cu o doză de bere, cineva care râdea, dar totul mi s-a părut atât de dislocat şi de ireal, că nu puteam…

— Nu sunt sigur.

— Da, ne-am urcat, a zis Susanna. Când nu erau aici părinţii noştri. Hugo – au schimbat un zâmbet

fugar – ne lăsa mereu să scăpăm mai ieftin.

— Nu eram acolo zi-lumină, a spus Leon. Sau în fiecare săptămână. Dar când şi când, da.

— Când a fost ultima dată?

Susanna şi Leon s-au uitat unul la altul.

— Doamne, nu-mi amintesc, a zis el.

— La o petrecere din adolescenţă, cred?

— Când a cântat Declan „Wonderwall" şi cineva a aruncat cu o doză în el. Nu eram acolo?

— Dar era copacul ăla?

— Trebuie să fi fost. Eram noi trei şi Dec, şi nu era şi fata aia, Cum-o-cheamă, de îi plăcea lui de ea? N-am fi încăput în alţi copaci.

— Care Declan? a întrebat Rafferty.

— Declan McGinty, am spus. E un amic de-ai mei.

Rafferty a încuviinţat şi a notat numele. Credeam că-i simt mirosul, un iz de exterior, ca de lemn de pin despicat.

— Aveţi idee în ce an se întâmpla asta?

— Cred că a fost vara în care am plecat de la şcoală, a zis Susanna. Acum zece ani. Dar nu sunt sigur, a ridicat din umeri Leon.

— Aţi explorat vreodată gaura aceea din centru?

Eu, Leon şi Susanna ne-am uitat unii la alţii.

— Nu, a zis Susanna. Adică, eu m-am uitat de câteva ori când eram sus, dar mi se părea scârbos – doar frunze moarte, ude. Nu voiam să mă apuc de săpat.

— Cred că am vârât o dată un băţ acolo, a zis Leon. Când eram copii şi aveam vreo opt ani, ca să vedem cât de adâncă era gaura. N-am simţit nimic… nimic.

— Cât de adâncă era?

— Doamne, nu ştiu. Adâncă.

Rafferty s-a uitat la mine.

— Eu… nu… am zis.

Memoria mea scotea fum şi scântei. Eram foarte conştient că păream idiot.

— Nu cred. Poate.

— Şi dumneata, domnule Hennessy? Se referea la Hugo. Te-ai urcat vreodată în copacul acela când erai copil?

— Cerule, da, a zis Hugo. Noi patru – eu şi fraţii mei – eram în sus şi-n jos pe el tot timpul. Cred că am ascuns lucruri în gaura aia, dar n-aş putea băga mâna-n foc. Fraţii mei s-ar putea să ştie mai bine.

— Atunci vom verifica şi cu ei, a zis Rafferty. Aveţi idee cine ar putea fi? Acum că aţi avut timp să vă gândiţi?

— Eu m-am gândit… a început Tom. La studenţii medicinişti. În blocul acela care dă spre alee. Poate c-au luat un craniu de la facultate, ca să se amuze, şi l-au aruncat acolo.

Rafferty a încuviinţat, gândindu-se serios la asta.

— O să investigăm. Alte idei? Vă amintiţi să fi dispărut cineva în zonă? Sau poate un musafir care a plecat fără să-şi ia rămas-bun, un comerciant care n-a finalizat o tranzacţie? Nu trebuie să fie recent. E un copac bătrân.

— A fost un tip fără adăpost, a zis brusc Hugo. Acum vreo 25 de ani, poate, sau mai mult – dormea pe alee, din când în când. Suna la uşă, mama îi dădea sandviciuri, îi umplea sufertaşul de supă, şi el îşi făcea tabăra. La un moment dat, n-a mai venit. Nu ne-am gândit mult atunci, nu venea regulat, dar…

— Îl poţi descrie?

— La vreo 50 de ani, aş zice, deşi e greu, nu-i aşa, cu oamenii care au avut greutăţi? De înălţime medie, poate 1,65? Păr grizonant. Accent de Midlands. Cred că îl chema Bernard. Era destul de beat, de obicei, dar niciodată agresiv sau neplăcut, nimic de genul.

— A intrat vreodată în grădină?

— Nu, din câte ştiu. Dar zidul din spate nu e tocmai de netrecut. E înalt, dar dacă vrei să te caţări, cred că găseşti o cale.

— Bernard, a notat Rafferty. Investigăm. Altcineva?

Am clătinat din cap.

— OK, a zis Rafferty. A închis carneţelul şi l-a vârât în buzunar. Îmi pare rău că aduc veşti proaste, dar mă tem că trebuie tăiat copacul ăla.

— Ce? a zis Leon tăios.

Rafferty s-a uitat lung la el.

— Sunt lucruri care ne interesează în gaura aia.

— Mai multe oase? a întrebat Zach, cu ochii mari. Un schelet întreg?

— Nu vom şti până nu intrăm. Am încercat să găsesc o cale de a nu tăia copacul, dar n-am nicio şansă. Trebuie să documentăm totul, să înregistrăm fiecare pas. Nu putem scoate ce o fi acolo câte puţin. Ne-a văzut feţele. Ştiu că vi se pare că distrugem o moştenire de familie, dar nu avem de ales. Un chirurg de copaci e pe drum.

— Dacă tot am început… a zis Hugo, parcă pentru sine. Către Rafferty: E în regulă. Faceţi cum consideraţi.

— V-aţi dat seama de când e? a întrebat Leon. Se sprijinea încă de pervaz, părând nonşalant, dar ceva din linia umerilor lui îmi spunea că fiecare celulă făcea scurtcircuit de la tensiune. Craniul?

— Nu e zona mea de expertiză, a zis Rafferty. Dar e prezent patologul şi aducem şi un arheolog criminalist. Vor putea să ne spună mai multe.

— Sau ce s-a întâmplat cu el? Adică, persoana…? Cum a…?

— Ah, a zis Rafferty, aruncându-i un zâmbet uluitor de şarmant, care i-a făcut ochii să dispară între riduri. E întrebarea de o mie de euro.

— Rămânem aici? a întrebat Susanna.

El a părut surprins.

— Doamne, nu. Puteţi pleca oriunde doriţi – exceptând grădina. A făcut cineva o listă de nume şi numere de telefon? În caz că trebuie să iau legătura cu vreunul dintre voi?

Tom şi-a scos listele, iar Rafferty a fost impresionat corespunzător.

— Mulţam fain pentru timpul acordat, ne-a zis tuturor, luând hârtiile şi ridicându-se. Ştiu că este neplăcut, că a fost un şoc mare, şi apreciez că ne

ajutaţi. Dacă vreţi să vorbiţi cu cineva despre asta, vă pot pune în legătură cu avocaţii noştri de la Sprijinul victimelor, care vă pot găsi pe cineva care…

Nimeni nu simţea nevoia să caute sprijin profesionist pentru a-şi dezvălui sentimentele generate de găsirea unui craniu în grădină.

— Iată, a zis Rafferty, punând un mic teanc de cărţi de vizită pe măsuţa pentru cafea. Dacă vă răzgândiţi sau dacă vă gândiţi la ceva sau doar vreţi să mă întrebaţi ceva, mă puteţi suna.

Cu mâna pe clanţă, s-a întors.

— Cheia, cea de la poarta grădinii. Mai aveţi copii? Ar avea vreun vecin sau fraţii dumitale?

— Mai era una aici, a zis Hugo. Începea să obosească. A dispărut la un moment dat.

— Ai idee când?

— Acum nişte ani, dar n-aş putea estima.

— Nicio problemă, a zis Rafferty. Dacă va fi nevoie, o putem copia noi. Vă ţin pe toţi la curent.

Apoi a plecat, închizând încet uşa după el.

— Deci, a zis Hugo, inspirând adânc, după un moment de tăcere, va fi interesant.

— V-am zis, a spus Leon. Îşi rodea iar unghia de la degetul mare, şi nările îi tresăreau la fiecare respiraţie. V-am *zis* că ar trebui să îl aruncăm la coş şi să uităm toată povestea.

— Nu se poate, a zis Tom. Ar putea exista o familie care se întreabă…

— Credeam că ai spus c-au fost medicinştii.

— Detectivul e amabil, a zis Melissa. A fost la ce te aşteptai, Hugo?

— Absolut. Hugo i-a zâmbit. Şi mi-a inspirat mai multă încredere decât ceilalţi. Sunt convins că va rezolva repede misterul. Între timp, voi trei ar trebui să le spuneţi părinţilor, nu credeţi?

Eu, Leon şi Susanna, printr-un acord nerostit, dar acceptat în unanimitate, nu ne sunaserăm părinţii, dar mi-am dat seama că Hugo avea dreptate şi că nu puteam ţine lucrurile ascunse.

— Doamne, a zis Susanna, or să vrea să vină aici.

— *Mor* de foame, a zis Zach.

— Doamne, a spus Leon cu o voce care părea dintr-odată foarte tânără. Afară se *filmează.*

Toată lumea s-a grăbit la ferestre. Cu spatele la scările noastre din faţă se afla o brunetă într-un trenci corai, care vorbea la microfon. Pe trotuarul de vizavi, un tip slab, cu geacă, era aplecat peste o cameră video îndreptată spre ea. Se iscase un vânt neliniştit, transformând copacii în vârtejuri de verde.

— Hei! a ţipat Zach, lovind cu palma în sticla geamului. Plecaţi!

Susanna l-a apucat de încheietură, dar era prea târziu: cameramanul a zis ceva şi bruneta s-a întors spre noi, cu părul pe faţă.

— Pleacă de acolo! a zis Leon tăios.

Susanna s-a repezit şi a trântit obloanele, iar pocnetul greu a răsunat în camerele goale.

Cam pe atunci, Zach şi Sallie şi-au ieşit din răbdări de foame. Miorlăielile lor ne-au împins pe toţi în bucătărie, unde Hugo şi Melissa au scotocit prin frigider şi au discutat opţiunile, apoi s-au decis să pregătească paste cu sos de ciuperci. Susanna era la telefon cu Louisa, încercând să o convingă să nu vină *(„Nu,* mamă, e bine, dar ce ai putea oricum să faci din ce nu facem noi deja?… Pentru că sunt *reporteri* în faţă şi nu vreau să te interogheze… Atunci uită-te la ştiri diseară şi vei şti la fel de multe ca noi. Nimeni nu ne zice nimic… Nu, mamă, nu am idee cine…”), în timp ce o ţinea pe Sallie departe de cutia cu biscuiţi, cu mâna cealaltă. Tom vorbea încontinuu despre un film pentru copii, încercând să-l atragă pe Zach în discuţie; Zach, care bătea darabana pe blat şi urmărea cutia de biscuiţi din priviri, nu muşca momeala.

Eu şi Leon stăteam lângă uşile-ferestre şi priveam spre grădină. Tipul cel mare, în uniformă, era pe terasă, cu mâinile prinse la spate, arătând foarte formal şi probabil păzind locul faptei, dar ne ignora şi noi îl ignoram pe el. Lângă ulmul de munte,

Rafferty era adâncit în conversaţie cu un alt tip în costum şi cu un îndesat în salopetă decolorată care, după gesturi, era chirurgul de copaci. Craniul dispăruse. Lângă copac era o scară şi pe ea o persoană în salopetă albă, cu glugă, care se apleca într-o parte, într-un unghi precar, cu un aparat îndreptat spre gaură. Poarta zidului din spate era deschisă, cum nu o mai văzusem de nişte ani, spre alee: blocul din piatră, celălalt poliţist în uniformă în aceeaşi poză oficială, o dubiţă albă. Oamenii veneau şi plecau între alee şi copac şi cortul din pânză albă, cu acoperişul său ţuguiat festiv, care se materializase lângă stratul de căpşune. Mănuşi din latex albastru, lucios, o servietă din plastic dur, negru, deschisă în iarbă, cer cenuşiu. Pale de vânt peste banda înconjurătoare şi laturile pânzei.

— Toată povestea cu cheia de la poarta grădinii, a zis Susanna pe un ton scăzut, lângă umărul meu. Nu era fiindcă au nevoie de copii, ci ca să afle dacă mai putea intra cineva în grădină sau doar noi.

— Chiar a existat încă una, a zis Leon. Mi-o amintesc.

— Şi eu, am zis. Nu era pe un cârlig, lângă uşă?

Susanna s-a uitat în spate, spre Zach şi Sallie, pe care Melissa şi Hugo îi convinseseră cumva să taie ciuperci. Zach scotea zgomote ca la karate când lovea cu cuţitul, iar Sallie chicotea.

— A luat-o cineva într-o vară. Să fi fost Dec, când a stat aici?

— Dec n-avea nevoie să se strecoare pe acolo. Venea pe uşa din faţă. Dar prietena aia a ta, tipa blondă, ciudată, care tot apărea în miez de noapte? Care se tăia?

— Faye nu era *ciudată.* Păţise nişte chestii. Şi n-avea cheie. Îmi dădea mesaj şi o lăsam să intre.

— Ce se întâmplă, a zis Leon, privind o femeie mică şi îndesată, cu păr care încărunţea şi bocanci, ieşind din cort să se alăture conferinţei de sub copac (patologul? arheologul criminalist? aveam o idee foarte neclară despre cum ar trebui să arate sau

despre ocupaţia lor), ce se întâmplă dacă găsesc dovezi că persoana a fost ucisă? Ce fac atunci?

— Din experienţă, am zis, vor apărea de câteva ori fix când ne dorim mai puţin să îi vedem, vor pune o tonă de întrebări despre cum s-ar putea să fie vina noastră dacă a lăsat cineva un craniu în copac, şi apoi vor dispărea şi ne vor lăsa să strângem după ei.

Vocea mea tăioasă m-a speriat. Nu îmi dădusem seama, până atunci, cât de tare detestam să-i am acolo pe Rafferty şi pe amicii lui. I-am speriat pe Leon şi pe Susanna. Feţele lor s-au întors brusc spre mine, într-o tăcere nesigură. Îmi tremurau din nou mâinile. Le-am vârât în buzunare şi m-am uitat mai departe spre grădină.

— Nu ştiu cum simţiţi voi, a zis Leon, după o vreme, dar eu n-am nicio problemă dacă ei dispar. Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

— Măcar sunt politicoşi, a zis Susanna. Dacă am fi asistaţi sociali şi înghesuiţi într-o locuinţă de la Consiliu…

— Dar sunt acolo de secole, a zis Melissa, de lângă chiuvetă, cu mâinile pline de salată. Ar trebui să vedem dacă nu vor ceai.

— Nu, am zis toţi trei la unison.

— Dă-i dracului, a zis Leon.

— Cred că au termosuri, am spus. Sau aşa ceva.

— Poate ar trebui să le oferim paste, a zis Tom.

— *Nu.*

— Unul dintre dezavantajele tinereţii, ne-a zis Hugo, aparent din senin, este că vă faceţi prea multe griji. Serios. Totul va fi bine. A pus o mână pe buclele lui Sallie şi ne-a zâmbit. Se întâmplă şi lucruri mai rele în viaţă, se spune. Deci, unde mâncăm?

Am mâncat în sufragerie – gândul la cina cu vedere spre locul crimei, cum a numit-o Leon, era dincolo de limitele oricui. Masa veche, din mahon lucios, nu era folosită aproape niciodată, cu excepţia cinei de Crăciun, şi a trebuit să şterg praful de pe ea. Susanna închisese obloanele dinspre grădină şi

lumina lustrei era slabă. Camera căpătase deci o nuanţă de galben vag. Nimeni nu prea vorbea şi chiar şi Zach era cuminte, împingând ciupercile deoparte fără să se plângă. Sallie căsca.

— Ar trebui să plecăm, după asta, a zis Susanna, cu o privire la Tom. Vă descurcaţi?

— Da, suntem OK, a zis Hugo. Şi sunt convins că vor strânge şi ei peste noapte. Dar de voi mă îngrijorez, că plecaţi. Reportera e încă acolo?

— Mă îndoiesc, a zis Tom. A deschis încet uşile spre living, s-a dus la fereastră şi a privit prin crăpătura dintre obloane. A plecat, a zis, întorcându-se la masă.

— Deocamdată, a comentat Leon.

Undeva s-a pornit un zgomot: un mârâit jos, urât, animalic, care a crescut repede şi a vibrat prin aer, făcând imposibilă identificarea sursei. Am ridicat capetele pe rând. Hugo a pus furculiţa jos. Ne-a luat ceva să ne dăm seama că era un fierăstrău electric, în grădină.

Poliţiştii au plecat odată cu lumina zilei, în jur de ora opt. Rafferty a trecut să ne pună la curent, cum promisese:

— Chirurgul de copaci mă urăşte, a zis el, scuturându-şi aşchii de scoarţă de pe pantaloni. Copacul are peste două sute de ani, se pare, şi n-au mai rămas mulţi ca el. Boala ulmului olandez i-a decimat. Când i-am cerut să taie un ulm de munte perfect sănătos, am crezut c-o să mă calce în picioare. Cum să-l învinuieşti?

— Gata? a întrebat Hugo.

— Doamne, nu. Avansăm încet: documentăm totul, aşa cum am zis. Dar cred că vom termina până la sfârşitul zilei de mâine. Lăsăm aici un poliţist, peste noapte. Când l-am privit sec: Nu credem că sunteţi în pericol. Dar bifăm, căci trebuie să putem afirma că am vegheat mereu copacul. El va sta în grădină, nu vă va încurca.

Gândul la unul dintre tipii ăia bântuind prin grădină cât dormeam noi m-a făcut să strâng din

dinţi – îmi verificasem ceasul tot mai obsesiv, că poate la ora şase s-or căra şi ne vor lăsa în pace, poate la şapte, cu siguranţă trebuiau să termine la opt –, dar era clar să noi nu aveam nimic de zis.

— Are nevoie de ceva? a întrebat Melissa.

— Nu, se descurcă. Mulţam. Rafferty a pus aşchiile de lemn în buzunarul gecii şi ne-a făcut un semn din cap, însoţit de zâmbetul fermecător. S-a întors spre uşă. Ne vedem dimineaţă.

Hugo nu dădea aproape niciodată drumul la televizor, dar în seara aceea ne-am uitat la ştirile de la ora 21:00. Povestea a apărut destul de central, peste maşinaţiunile incomprehensibile ale Uniunii Europene şi prostiile politice despre Irlanda de Nord, dar sub sport: bruneta în trenci corai a vorbit, cu o voce sumbră, de pe scările noastre din faţă, au fost găsite rămăşiţe omeneşti într-o grădină din Dublin, Gardaí sunt la locul faptei. O imagine de pe alee, arătând palidă şi dărăpănată, cu vântul răsucind mormanele părăsite de frunze moarte de la poalele zidului, o siluetă albă ieşind din dubiţă, banda din jurul porţii – oricine are informaţii, vă rugăm contactaţi poliţia.

— Iată, a zis Hugo, când crainicul a trecut la fotbal. Ce interesant. Nu am crezut niciodată că voi asista la o anchetă. Sunt mulţi oameni implicaţi, nu? S-a ridicat de pe canapea, articulaţie cu articulaţie, şi s-a întins după baston. Părea mult mai puţin tulburat de poveste decât noi toţi şi avea sens. Dar dacă o luăm de la capăt mâine-dimineaţă, trebuie să dorm.

— Şi eu, am zis, oprind televizorul.

Eu şi Melissa începuserăm să ne ducem la culcare odată cu Hugo – nu îl mai lăsam să urce singur scările, dacă-l puteam ajuta, şi ne plăcea să fim în apropiere cât se schimba –, dar deşi era o scuză convenabilă, îmi dădeam seama că eram mai extenuat decât fusesem în ultimele săptămâni.

Pe holul dintre dormitoarele noastre, ne-am uitat unii la alţii, în lumina scăzută a lămpii suspendate cu vitralii, de parcă ar fi fost necesar să zicem ceva

esenţial şi speram cu toţii să îl spună ceilalţi. Deja mă gândisem de câteva ori că ar fi avut sens să-l întreb pe Hugo dacă ştia cui i-ar fi putut aparţine craniul, dar nu păream să găsesc calea potrivită.

— Noapte bună, a zis zâmbindu-ne. Somn uşor.

Pentru o clipă, am avut vaga impresie că se gândea să ne îmbrăţişeze, dar apoi s-a întors şi a intrat în camera lui, închizând uşa.

— Pare OK cu toate astea, i-am zis Melissei, în camera noastră, cât puneam deoparte mormanul de haine curate pe care le aduseserăm sus şi le lăsaserăm pe pat, de dimineaţă.

Mi se părea că trecuseră săptămâni.

Ea a încuviinţat, rulându-mi şosetele.

— Aşa cred. Îl mai detaşează de boală.

— Şi tu? Eşti OK? Adică… în asta *chiar* nu te-ai băgat de bunăvoie.

Ea s-a gândit, cu mâinile mişcându-se abil şi ochii plecaţi.

— Nu ştiu sigur cum sunt, a zis. Cred că depinde dacă mai sunt sau nu oase în copac.

— Iubito, am zis. M-am oprit din vârât tricouri în sertar şi am luat-o în braţe, din spate. Ştiu că e foarte ciudat. Dar orice-o fi acolo, scăpăm de toate mâine. Ar fi trebuit să mergi la tine peste noapte.

Melissa a clătinat din cap, hotărâtă.

— Nu e vorba de asta. Sunt doar nişte oase. Nu cred în fantome şi, chiar dacă ar exista, nu cred că oasele fac vreo diferenţă. Doar că mi-ar plăcea să ştiu. Un craniu ar fi putut ajunge acolo în multe feluri. Dar un schelet întreg…

— Rafferty a zis că ulmul are peste două sute de ani. Chiar dacă ar fi un schelet în el, ar fi victorian sau pe-acolo.

— Atunci, s-ar ocupa poliţiştii? N-ar trebui să fie arheologii?

— Poate că nu îşi dau seama imediat de vârstă. Trebuie să facă nişte teste. Şi există un arheolog, a zis şi Rafferty.

— Probabil că ai dreptate. S-a sprijinit de pieptul meu, cu mâinile peste ale mele. Doar că aş vrea să

ştiu despre ce e vorba, atât.

Am sărutat-o pe creştet.

— Da, ştiu. Şi eu.

Ea şi-a înclinat capul să mă privească, invers.

— Şi tu? Eşti OK?

— Da, sunt bine. Când faţa ei a rămas întoarsă, aşteptând: Nu asta plănuisem pentru weekend. Da, mi-ar plăcea să dispară. Dar nu-i problemă. Mă deranjează doar prezenţa lor.

Am părut convingător sau aproape.

— Bine, a zis Melissa zâmbind.

Mi-a tras capul spre ea, să mă sărute, şi s-a întors la şosete.

N-am dormit niciunul bine. Eu m-am tot foit, căutând o poziţie confortabilă, şi am surprins sclipirea întunecată a ochiului deschis al Melissei sau am fost scuturat dintr-o semi-piroteală de scârţâitul unei scânduri sau al unui sertar, prin perete, din dormitorul lui Hugo. La un moment dat, m-am ridicat, prea neliniştit să mai stau potolit încă o secundă, şi m-am dus la geam.

Nori gălbui, întunecaţi, de oraş, fără stele, un dreptunghi de lumină pe peretele înalt al blocului. Vântul se potolise şi abia dacă mai tulbura iedera. O sclipire alb-albastră, nefirească, sub mine: unul dintre poliţişti, nu ştiam care, se sprijinea de un stejar, înfăşurat într-o haină mare, şi făcea ceva pe telefon. De cealaltă parte a grădinii era o groapă proaspătă, şocantă: toată coroana ulmului de munte fusese tăiată şi rămăsese doar trunchiul, cu cioturile groase ale crengilor ieşind în afară obscen. Ar fi trebuit să arate jalnic, dar mi se părea că poseda o forţă nouă, condensată, ca o creatură malformată, fără nume, înghesuită în beznă, aşteptând un semn.

Am scotocit în sertar cât am putut de încet după stocul de Xanax şi am înghiţit una pe sec.

— Eşti bine? m-a întrebat Melissa încet.

— Da, am spus. Verificam doar dacă Chief Wiggum[37] nu se pişă în straturi, am zis şi m-am strecurat iar lângă ea.

6

Poliţiştii, chirurgul de copaci şi restul grupului s-au întors în grădină duminică dimineaţa, mâncând gogoşi şi bând din termosuri („Vezi?”, i-am spus Melissei, de la geamul dormitorului nostru, „au termosuri”), mijind ochii la cerul cenuşiu, prin ploaia fină. Mă întrebam cât de tare ar trebui să plouă ca ei să plece.

Ne-am îmbrăcat înainte de micul dejun, în loc să coborâm în halate – fără ritualuri de periat părul azi. Melissa şi-a dat de câteva ori cu pieptănul prin păr şi l-a prins în coadă. În bucătărie, Hugo era la uşile-ferestre, tot îmbrăcat, cu excepţia papucilor de casă, cu spatele la noi şi cu o cană aburindă în mână.

— E incredibil cât de repede lucrează, a zis el. Copacul va dispărea până la prânz. Două sute de ani şi puf! Nu ştiu dacă mi se pare terifiant sau impresionant.

— Cu cât îl doboară mai repede, a spus Melissa, vrând să pară voioasă, cu atât mai repede vor pleca.

— Adevărat. Aveţi terci de ovăz pe aragaz şi este cafea.

Melissa ne-a turnat cafea. Am pus terci de ovăz în boluri şi am aruncat câteva mâini de afine în ele. Nu prea mă descurcam să ies din pâcla Xanaxului, care-mi înmuia mintea şi membrele, iar poliţiştii care scotoceau prin grădină ca o haită de câini sălbatici erau mai mult decât puteam suporta. Voiam să ies din cameră cât de repede posibil.

— Hugo, am zis, tu vrei terci de ovăz?

Hugo nu se întorsese dinspre uşi.

— Am stat o vreme să caut informaţii despre ulmii de munte, ieri, a zis el, între guri de cafea. Nu mă gândisem niciodată la ei, dar mi s-a părut inadecvat să nu ştiu nimic despre ei. Ştiaţi că grecii îi considerau una dintre porţile spre Tărâmul de Dincolo?

— Nu, am spus.

Femeia cu bocanci şi-a scos capul afară din cort şi a spus ceva, iar poliţiştii au dispărut cu toţii înăuntru, unul câte unul, ca nişte clovni într-o maşină cu clovni.

— Nu ştiam.

— Aşa credeau. A răsărit când s-a oprit Orfeu să cânte o elegie, după ce n-a reuşit să o salveze pe Euridice. În mijloc, spune Virgiliu, un ulm, umbros şi vast, îşi întinde crengile bătrâne: locul, spun oamenii, care păstrează visuri false, prinse de fiecare frunză.

Melissa s-a cutremurat, o mişcare scurtă, violentă, care a făcut-o să strângă mai tare cănile de cafea.

— Minunat, am zis. Acum mă simt mai bine că îl taie.

— Se pare că un decoct din scoarţă de rădăcină, fermentat, înmoaie tumorile dure, ne-a informat Hugo, potrivit *Complete Herbal*[38] al lui Culpeper. Bănuiesc c-aş putea încerca, ţinând cont c-o să am la îndemână o grămadă de scoarţă de pe rădăcină, dar nu sunt sigur cum să prepar decoct sau ferment, ce să mai spun despre cum să pătrund acolo, pentru înmuiere. Ulmul mai „vindecă scorbutul şi lepra, foarte eficient". Dacă aveţi vreodată nevoie.

M-am întrebat dacă aş putea să mă întorc în pat.

Chirurgul de copaci a pornit fierăstrăul.

— Doamne, a zis Hugo tresărind. Cred că-i momentul să plecăm de-acum.

Credeam că era evident că prânzul de duminică nu părea o idee bună, însă oamenii au început să apară, părinţii mei (mama cărând un ghiveci care conţinea un puiet entuziasmat, înalt cât ea: „Stejar roşcat, spune că va creşte repede, aşa că nu va exista un spaţiu gol oribil multă vreme, şi frunzele ar trebui să fie minunate toamna…"), Phil şi Louisa (cu pungi care conţineau mâncare de la M&S), Leon, Miriam şi Oliver (un buchet enorm şi dezorganizat), slavă Cerului că Susanna hotărâse să-

şi ţină gaşca departe. Nu-mi dădeam seama dacă apăruseră toţi pentru că credeau că aşa oferă sprijin emoţional, sau pentru că voiau să vadă cu ochii lor ce se întâmpla, sau din pur reflex pavlovian: Duminică, Hugo, haideţi! Mi s-a părut că soneria nu se mai oprea, că toată lumea se ducea la uşile-ferestre să se uite la carnagiu – crengi imense împrăştiate pe iarbă, rumeguş în aer, siluete îmbrăcate în salopete albe urcând şi coborând scările – şi să parcurgă aceeaşi rundă inevitabilă de exclamaţii şi întrebări, ah, nu, uită-te la copac! au mai găsit ceva acolo? arată sinistru, nu-i aşa, ţinutele acelea albe – au aflat deja cine e?

Într-un târziu, şi-au hrănit cu toţii curiozitatea sau zgomotele fierăstrăului au devenit prea mult pentru ei şi am putut să ne mutăm în living. Bineînţeles că ar fi trebuit să pregătim prânzul, dar eu nu aveam de gând să fac friptură în bucătăria aia, iar Hugo şi Melissa îmi împărtăşeau opinia. Am săpat prin pungile de cumpărături şi am trântit pe masă baghete, brânză, şuncă, roşii şi ce-am mai găsit, alături de toate furculiţele şi farfuriile curate disponibile.

Camera avea o efervescenţă de neevitat. Nimeni nu avea idee ce trebuia să gândească, să simtă sau să spună, aşa o situaţie, şi toată lumea pricepuse, cu o combinaţie de uşurare şi de ruşine, că era o şansă de a ne concentra la altceva decât la starea lui Hugo. Toată lumea avea o teorie. Miriam îi spunea mamei, cu două sute de kilometri la oră, despre ritualurile de graniţă celtice şi despre sacrificiile umane, deşi nu mi-era clar cum credea că vârâseră celţii un craniu într-un copac de doar două sute de ani; mama răspundea cu informaţii despre relaţia complicată a societăţii victoriene cu justiţia socială. Leon, fără să mănânce, hiperactiv până când m-am întrebat dacă nu cumva luase speed, îi povestea Louisei despre un jucător localnic de hurling[39] care-şi vânduse sufletul diavolului într-o ceremonie improbabilă, în schimbul abilităţilor la nivel de campionat („Nu, *jur,*

am auzit asta acum *ani* buni, doar că n-a ştiut nimeni unde aterizase craniul…"), în timp ce Louisa îi arunca o privire bănuitoare şi încerca să decidă dacă să-l acuze de bluf. Chiar şi tata, care, de când se îmbolnăvise Hugo, nu mai scosese mai mult de două propoziţii legate, îi explica sincer Melissei cât de departe poate târî o vulpe un obiect greu.

Nu eram atât de prins în vâltoare ca ei toţi. Nu eram capabil să-i văd pe detectivi ca pe o distragere interesantă, iar faptul că toţi ceilalţi se bucurau de acest lux mă făcea să mă simt tot mai acru şi mai lăsat pe dinafară. Phil şi Louisa aduseseră Camembert, care împuţea camera. Îmi pierdusem apetitul.

— Cu siguranţă, a zis Oliver, arătând cu furculiţa pentru roşii spre mine, *cu siguranţă* este de dinainte de 1926. Bunicii tăi erau grădinari avizi, să ştii, plantau, tundeau şi mai ştiu eu ce tot anul, iar străbunica ta era la fel. Nu vreau să fiu brutal, însă, dacă ar fi fost un cadavru în grădină atunci, în *descompunere,* nu l-ar fi ratat. Dar proprietara anterioară a fost o femeie în vârstă, care zăcea de ani buni la pat. Când bunicii mei au cumpărat casa, grădina era în stare cumplită – mărăcini şi urzici până lângă casă, bunica povestea cum şi-a distrus cei mai buni ciorapi cu buline când au venit să vadă casa! O armată ar fi putut putrezi acolo fără să remarce nimeni.

— Nu ştim dacă a fost un corp întreg, a zis Phil, de cealaltă parte a mesei, întinzându-se după Camembert. Sau dacă acolo s-a descompus. Din câte ştim, cineva a avut un craniu de care a vrut să se debaraseze…

— Şi atunci, unde e restul? Dacă găseşti un craniu, chemi poliţia, oricum le-o fi zis atunci. Exact aşa cum a făcut Hugo. Singurul motiv *să scapi de el* e dacă ai un cadavru pe care n-ar trebui să-l ai. Şi ce se întâmpla înainte de 1926? Cine ar fi putut avea un cadavru?

Deja pierdeam şirul: la fel ca în cazul misterului genealogic al lui Hugo, existau prea multe tributare

ale posibilului şi inferenţei şi nu puteam să le reţin pe toate deodată. Camera aglomerată nu ajuta, erau trupuri şi mişcări peste tot, iar răcnetele imprevizibile ale fierăstrăului mă făceau să tresar de fiecare dată. Melissa mi-a prins privirea, peste umărul tatei, şi mi-a zâmbit încurajator. Am reuşit să-i răspund.

— Războiul Civil, a zis Oliver triumfător. Război de gherilă, execuţii din scurt. Cineva era prins că toarnă şi dispărea în mijlocul *Sturm und Drang*[40]-ului. Am putea paria pe asta: trupul acela e din 1922. Cine vrea să pună pariu? Toby?

Mi-a mârâit telefonul în buzunar. Dec.

— Scuze, am zis, trebuie să răspund, şi am fugit în bucătărie.

Hugo, cu şoldul sprijinit de blat, scotea un pandişpan mare din cutie. În grădină, bucăţi de lemn despicat umpleau fiecare spaţiu, poliţiştii erau adunaţi la uşa cortului, iar din ulm mai rămăsese doar un ciot.

— Hei, am zis la telefon.

— Hei, a zis Dec.

Să îi aud vocea m-a făcut să zâmbesc.

— A trecut ceva.

— Da, ştiu. Ce faci? Sean mi-a spus despre Jenna.

— Da, nu-i minunat, dar o să fiu bine. Da, înainte s-o spui, ştiu, la dracu', m-aţi avertizat.

— Da, chiar aşa. Dar să te bucuri c-ai scăpat cu organele intacte. Te-ai trezit vreodată într-o cadă cu gheaţă?

— Să te fut. Ce mai faci?

— Bine. Mă relaxez. Richard mi-a lăsat nişte timp liber, aşa că stau prin zonă.

— Sean mi-a zis de Hugo. Îmi pare rău, omule.

— Da, ştiu. M-am îndepărtat de Hugo, care se chinuia să taie pandişpanul, ţinând cuţitul într-o poziţie stranie, care m-a făcut să mă crispez. Mersi.

— Ce face?

Am scos un zgomot neutru.

— Spune-i că am întrebat de el.

— Sigur.

— Că veni vorba, a zis Dec pe un ton diferit. Am văzut casa lui la ştiri?

— Da.

— Doamne, m-am gândit eu, dar… Ce naiba?

— Ştii ulmul de munte? Cel mare, spre fundul grădinii? Băiatul Susannei a găsit un craniu acolo. Într-o gaură din trunchi.

— Doamne!

— Da, cred că-i vechi. Zic că ulmul are vreo două sute de ani. Craniul ar fi putut ajunge acolo oricând. Taie copacul. Locul geme de gărzi.

— Futu-i, a zis Dec. Vă hărţuiesc?

— Nu. Au fost OK. Au pus o groază de întrebări, dar nu ştim nimic, aşa că acum ne lasă în pace. E un ghimpe în coastă, dar în fine. Să-şi facă meseria.

— Auzi, eu şi Sean voiam să venim acolo săptămâna asta. Mai venim sau n-aveţi nevoie de încă nişte oameni care să se fâţâie pe-acolo?

De fapt, îmi doream enorm să îi văd, dar ştiam că nu am suficientă lăţime de bandă să fac faţă atât lor, cât şi unei grădini pline de poliţişti; m-aş fi bâlbâit, aş fi pierdut firul conversaţiei şi m-aş fi făcut de căcat. Am simţit un nou val de iritare din cauza lui Rafferty şi a ciracilor săi.

— Poate după ce dispar ăştia. Cred că va fi curând. Te sun atunci şi putem plănui, da?

— Sigur. N-am nimic de făcut. Sean a fost super, el şi Audrey m-au invitat la cină şi tot, dar să-i văd numai iubire şi fericiţi… ştii ce zic? Mă face să…

Cineva bătea în uşile-ferestre: Rafferty, scoţându-şi mânuşile din latex subţire.

— Trebuie să închid, i-am zis lui Dec. Te anunţ, şi am închis şi m-am dus la uşă.

— Bună, a zis Rafferty, zâmbind şi scuturându-şi mâinile de praf. Gata cu ulmul. Vom scăpa noi de lemn. Îl va lua chirurgul.

— Aţi găsit ceva? a întrebat Hugo politicos, ca un vânzător, *Aţi găsit tot ce aveaţi nevoie?*

— A fost util, da. Şi-a şters cu grijă picioarele pe covoraş şi a intrat. Înainte să uit, l-am găsit pe omul fără adăpost, cel care îşi făcea somnul pe alee. Am întrebat, am găsit nişte băieţi care lucrau aici. Unul dintre ei şi l-a amintit. Bernard Gildea. M-ar bucura să spun că şi-a refăcut viaţa, că a trăit fericit până la adânci bătrâneţi, dar, din păcate, a fost dus la spital cu ciroză şi a murit în 1994.

— Nu, a zis Hugo, părând sincer tulburat. Părea un tip în regulă, dincolo de băutură. Citea – din când în când mă întreba dacă n-am să-i dau o carte şi mai găseam câte ceva. Îi plăcea non-ficţiunea, chestiile din Primul Război Mondial. Părea mereu cineva care, dacă ar fi nimerit altă combinaţie la zarurile sorţii…

— Scuze că aduc veşti proaste, a zis Rafferty. Mă tem că mai am. Grădina va trebui răsturnată.

— Răsturnată? a spus Hugo, după o pauză. Cum adică?

— O vom săpa. Nu restul copacilor, şi vom încerca să replantăm tot ce se poate, după ce terminăm, însă nu suntem grădinari. S-ar putea să fiţi eligibil pentru compensaţii…

Am zis, mult mai tare decât mă aşteptam:

— *De ce?*

— Pentru că nu ştim ce am putea găsi, a explicat Rafferty rezonabil. Încă vorbea cu Hugo. Probabil, să fiu sincer, nimic relevant, şi ne vei înjura fiindcă ţi-am distrus fără motiv grădina. Dar priveşte din perspectiva noastră. În ulmul ăla erau rămăşiţe omeneşti. Nu putem şti dacă nu mai sunt şi-n altă parte de grădină sau poate o armă a crimei. Probabil nu, însă nu pot conduce o anchetă pe baza asta. Nu pot să-i servesc şefului „probabil că nu”. Trebuie să ştiu sigur.

— Maşina aia radar, am zis. Gândul la grădină, cu pământul săpat, ca după bombardament, cu rădăcini îndreptate spre cer – pe care o folosesc arheologii, în seriale. Cea care… am mimat eu mişcarea. Folosiţi-o. Dacă găseşte, săpaţi. Dar dacă nu, puteţi lăsa grădina în pace.

Rafferty s-a întors spre mine. Ochii lui erau aurii, ca de şoim, cu aceeaşi cruzime impersonală şi imparţială. Era o creatură care-şi îndeplinea menirea. Mi-am dat seama că mă speria îngrozitor.

— Este un radar care pătrunde pământul, a zis el. Da, îl folosim. Dar când cercetăm în zone mari, cum ar fi un câmp sau o colină, după ceva mare – să zicem o groapă comună sau o ascunzătoare de arme. Aici nu ştim ce căutăm. Ar putea fi ceva atât*ica*. Degetul mare şi arătătorul, la doi centimetri. Dacă folosim radarul, vom săpa de fiecare dată când găseşte o piatră sau un şoarece mort. Vom ajunge la acelaşi rezultat, doar că într-o perioadă mai lungă.

— Atunci nu, am zis. În niciun caz. N-am făcut nimic *rău.* Nu puteţi veni aici şi *distruge* locul…

Hugo s-a aşezat la masă, greoi.

— Da, ştiu că este nedrept, a zis Rafferty blând, făcându-mi vocea să pară jalnică. Văd asta mereu în meseria mea: oameni care n-au făcut nimic rău, ci doar au fost în locul nepotrivit, la momentul nepotrivit, şi dintr-odată apărem noi şi le stricăm ziua sau grădina. Ai dreptate, nu e OK. Doar că n-avem de ales. E cineva mort acolo. Trebuie să ne dăm seama ce s-a întâmplat.

— Găsiţi altă cale. Nu e vina noastră că el sau ea…

— Dacă preferi, fac rost de mandat, a zis Rafferty, la fel de blând, dar asta se va întâmpla de-abia mâine şi iar va trebui să las pe cineva aici. Totul se va întinde. Dacă ne putem apuca acum, ne putem propune să plecăm de-aici în câteva zile.

— Aş aprecia enorm, a zis Hugo, întrerupându-mă – nici nu eram sigur ce începusem să spun –, dacă aţi putea aştepta o oră, două, înainte să începeţi. Restul familiei a venit la prânz şi nu vor fi mai încântaţi decât este Toby. Ar fi mai simplu pentru noi toţi să aşteptaţi până pleacă ei.

Rafferty s-a uitat la el.

— Se poate, a zis. Trebuie oricum să mâncăm şi noi. Ce ziceţi de 15.30? Vor pleca până atunci?

— Mă pot asigura că da. Hugo s-a întins după baston şi s-a sprijinit cu cealaltă mână de masă, să se ridice. Avea cearcăne întunecate. Toby, iei tu platoul, te rog?

La ora trei, Hugo ne-a anunţat că oboseşte. Mi s-a părut că a durat ore în şir să înţeleagă toţi aluzia – hai să ajut la spălat, nu, serios, chiar vreau, sigur vei fi OK cu toţi ăia acolo…

— Sincer, Louisa, a zis Hugo exasperat, ce crezi că vor face, vor începe să ne spargă capetele? Şi dacă da, cum crezi că ai putea ajuta?

În cele din urmă, mâncarea a fost acoperită cu folie alimentară şi aşezată cu grijă în frigider, iar Hugo, eu şi Melissa am primit instrucţiuni avocăţeşti extinse despre cum să procedăm dacă poliţiştii făceau asta sau cealaltă sau cine ştie ce altceva, şi toţi s-au pornit spre uşă, încă vorbind, şi ne-au lăsat în pace.

Toţi trei am rămas lângă uşile-ferestre şi i-am privit pe poliţişti la lucru. Au început de lângă zidul din spate. Erau cinci, Rafferty, doi tipi şi o tipă în uniformă şi cineva cu salopetă, toţi cu geci cerate, cizme din cauciuc şi lopeţi. Chiar şi prin sticlă şi în depărtare mi s-a părut că aud lamele vârâte în pământ. Într-un timp şocant de scurt, din stratul de căpşune a rămas doar o movilă desţelenită, pâlcuri de morcov sălbatic şi clopoţei au fost aruncate la o parte, cu rădăcinile palide încurcate, şi în fundul grădinii a rămas o dungă lată de pământ întors pe dos. Poliţiştii s-au foit de-a lungul ei, ridicând câte ceva şi examinându-l, conferind şi lăsându-l jos, fără grabă. Deasupra lor, norii erau denşi şi cenuşii, nemişcaţi.

— Nu m-am aşteptat, a zis Hugo. Se sprijinea cu umărul de cadrul uşii, într-un unghi care-l făcea să pară relaxat, arogant chiar, dar vedeam cum îi bâţâia piciorul slab. Ar fi trebuit.

A apărut un cap peste zidul din spate. Apoi o mână cu un telefon, zbătându-se uşor în timp ce

tipul încerca să-şi menţină echilibrul pe orice or fi stat.

— Ce naiba? am zis.

— Reporter, a zis Hugo mohorât. Azi-dimineaţă erau câţiva afară, înainte să coborâţi voi. Unul dintre ei a încercat să-i pună întrebări doamnei O'Loughlin de alături, dar ea nici n-a vrut să audă.

M-am gândit să mă avânt într-acolo şi să-i spun tipului să se care, dar poliţaii erau în drum şi ei îl ignorau complet. Tipul a reuşit să îşi stabilizeze braţul cât să facă nişte poze, apoi a dispărut. După câteva clipe, a apărut alt cap, cu tot cu braţ şi telefon.

— Cred că se ajută cu rândul să urce, a zis Melissa, plecând de lângă geam.

— Ca nişte *şobolani,* a zis Hugo, cu adevărat furios. E proprietate privată. Gărzile n-ar putea să scape de ei? Au de gând să stea şi să se uite?

Al doilea tip a făcut poze şi a dispărut. Am aşteptat, dar se părea că atât fusese. Norul coborâse, iar lumina se schimba, învineţindu-se şi devenind incomodă.

Poliţiştii au terminat de parcurs dunga de pământ şi au început să sape iar. Le-a luat o vreme să scoată cea mai mare tufă de rozmarin, dar au reuşit. După o vreme, a apărut Rafferty în goană şi ne-a întrebat, politicos şi fără să ne furnizeze un motiv, dacă nu puteam pleca de-acolo.

A plouat toată ziua de luni, dens, vertical, fără compromisuri. Luasem încă un Xanax cu o seară înainte şi îmi dăduse nişte vise tulburătoare – tipul cel mare, în uniformă, care stătea de pază peste noapte, intrase cumva în camera mea şi a Melissei, stătea pe scaun într-un colţ şi se juca pe telefon, cu faţa umflată şi bolnăvicioasă, în lumina alb-albăstruie. Eu mă tot trezeam şi îl căutam, apoi adormeam iar uşor, într-un vis în care eu şi Melissa renunţam şi ne mutam în cealaltă cameră, doar ca să-l găsim acolo, sprijinit de fortul din copilărie, cu telefonul în mână.

Am condus-o pe Melissa la staţie, cu capetele plecate, să ne apărăm de ploaie, fără să vorbim. Ne-am făcut de lucru prin casă, cu Hugo, încărcând maşina de spălat vase, descărcând maşina de spălat rufe, în timp ce, pe fundal, poliţaii (înfăşuraţi în jachetele lor cerate, cu şiroaie curgându-le de pe mâneci şi de pe marginile glugilor) vârau cazmale în pământ şi scoteau pâlcuri de margarete, cu o rezistenţă monotonă. Uscătorul automat era stricat, ceea ce nu era o problemă când puteam agăţa rufele la uscat pe sârmă, dar acum fusese dată jos şi atârna în bucle triste de un cârlig bătut în zidul grădinii, cu capătul în noroi. Hugo avea un singur uscător din plastic, aşa că, după ce l-am umplut, am pus restul rufelor pe spătare şi pe calorifere, dând livingului un aspect precar, de tabără. A durat ceva înainte să reuşim să intrăm în birou şi să lucrăm.

Parcurgeam recensământul din 1901 pe laptopul lui Hugo – un australian nu îşi putea găsi străbunica, despre care ştia că ar fi trebuit să locuiască pe Fishamble Street, iar eu verificam formularele originale, să văd dacă era cumva o problemă de transcriere. La masa lui de scris, Hugo întorcea paginile lent, cu pauze lungi, în care nu ştiam dacă se gândea la ceva sau era distras de loviturile de lopată şi de vocile sporadice de sub fereastră (tot mai puternice, pe măsură ce poliţiştii avansau) sau dacă doar uitase ce făcea. Mie îmi fugeau din nou ochii, din cauza oboselii sau poate a Xanaxului, cuvintele de pe pagină se tot dublau. Nu prea reuşeam să lucrăm.

În jurul prânzului, am auzit un ciocănit în uşă: era Leon, cu sandviciuri italieneşti pretenţioase, din oraş. Credeam că-şi va pierde cumpătul când va vedea grădina – deja aproape pe jumătate dusă, cu cortul din pânză rătăcit într-o mare de noroi –, dar el doar a clătinat din cap, cu dinţii încleştaţi, şi a aruncat sandviciurile pe blatul din bucătărie, cam tare.

— La naiba, a zis. Scapă de sub control.

Am scos trei farfurii şi i le-am întins.

— Serios?

— Ar trebui să le spunem să se care.

— Am făcut-o. Au zis că se întorc cu un mandat. N-aveam chef de Leon. Ce-ai fi făcut tu?

— La fel. Fireşte. A zâmbit repede, dezarmant. Hugo cum e?

M-am întrebat dacă o fi venit ca să-i amintească lui Hugo să-şi facă testamentul – craniul ne scosese din cap povestea cu casa şi nimeni nu mai pomenise de ea.

— E OK, dar supărat.

— Ce mi-ar plăcea mie să ştiu – Leon a scuturat un sandvici din punga de hârtie – este despre ce crede că-i povestea asta.

M-a privit pieziş.

— Nu ştiu, am zis, găsind pahare pentru apă. Tipul ăla de care vorbea, fără adăpost… poliţiştii l-au dibuit. Nu-i el.

— Şi Hugo mai are idei?

— N-am vorbit.

— Nu l-ai întrebat?

— Nu. De ce aş face-o?

Leon a ridicat din umeri.

— Este cel care locuieşte aici dintotdeauna. Dacă are cineva idee, atunci el este.

— Probabil s-a întâmplat înainte de naşterea lui. Tatăl tău crede c-a fost un informator din Războiul Civil.

Leon şi-a dat ochii peste cap.

— Normal. Speră că-i vreo descoperire importantă şi o să ajungem în manuale, pentru c-am schimbat cursul istoriei irlandeze.

Altă privire piezişă, cât aranja farfuriile pe tavă. Sandviciurile erau, probabil, minunate, dar nu-mi mai fusese foame de când apăruseră poliţiştii, aşa că mi se păreau scârboase, cu feliile de carne roşiatică împăturite şi globurile de brânză palidă, transpirată.

— Şi tu ce crezi?

Adevărul e că n-aveam nici urmă de teorie. Mă supăra, şi încă rău: toată lumea avea întregi saga, aşa că mi se părea un defect evident al minţii mele

să nu pot propune nimic. Încercasem, dar de fiecare dată când mă gândeam la craniu mintea îmi alerga la realitatea sa plată, uluitoare, neclintită; nu părea să existe nicio cale de a o evita sau ocoli. Îmi amintea, cu un nod în stomac, de cele câteva frânturi de imagini de după atac: imagini deconectate, fără context şi fără sens, doar ele – incredibil de vaste.

— Nu am idee, am zis. Nici altcineva. Nici măcar nu ştim ce au găsit, de unde să ştim cum a ajuns acolo?

— Evident că nu *ştim.* Mă refeream la idei. La posibilităţi.

— Nu am, am zis, punând paharele pe tavă, cam tare, pentru că mi se rupe de ce s-a întâmplat. Vreau doar ca ăia – un gest din bărbie spre nenorociţii de afară – să se care naibii şi să nu-i strice ultimele luni de viaţă lui Hugo. Asta e tot, OK?

Asta l-a făcut pe Leon să tacă, aşa cum ştiam că se va întâmpla.

Mă aşteptam să-l întrebe pe Hugo, în timp ce consumau sandviciurile, dar poate că a înţeles ce-i spusesem. A vorbit voios despre amintiri din copilărie cu Ivy House. După ce-am terminat de mâncat, a luat jumătate din teancul de hârtii al lui Hugo şi s-a trântit pe burtă pe covor, dând din picioare ca un copil şi fluturând când şi când o pagină, să ne atragă atenţia („Doamne, auziţi, pe tipul ăsta îl chema Aloysius Butt, pot să pun pariu c-a fost un iad pentru el la şcoală…”). Când m-am întors după ce pregătisem cafeaua, la jumătatea după-amiezii, le-am auzit vocile de pe scări, dar când am deschis uşa erau absorbiţi de muncă, iar Leon sugea capătul pixului, contemplativ.

Marţi dimineaţă, grădina era complet rasă, o întindere solidă, mare, de noroi amestecat, cu o ultimă bandă de iarbă şi câţiva maci care se clătinau în vârful ei, ca o glumă proastă. Arăta ca un fost câmp de luptă din Primul Război Mondial, cu mormane de pământ şi gropi strâmbe, peste care

cădea o ploaie rece şi subţire; de nerecuperat, nu se putea face nimic, doar să o lăsăm în pace şi să aşteptăm să crească iarăşi iarba şi macii şi să acopere totul.

Rafferty lipsea, iar asta făcea lucrurile cumva mai rele, de parcă ei aveau să fie acolo pentru totdeauna şi nu mai era necesar să vină şi el. Am făcut cafea şi pâine prăjită şi am ieşit cât de repede din bucătărie. Când m-am întors, după ce o condusesem pe Melissa la staţie, eu şi Hugo ne-am apucat imediat de lucru, cu uşa biroului închisă şi draperiile trase. Luminile nu erau suficient de puternice, iar asta amplifica senzaţia de contemporaneitate cu războiul, de *blackout*[41], cu noi aplecaţi peste documente, cu degetele reci, tresărind la fiecare zgomot exterior.

Pe la 11, când începeam să-mi masez gâtul ţeapăn şi să mă întreb dacă aş putea înfrunta bucătăria ca să mai fac cafea, am auzit o bătaie în uşa biroului, iar Rafferty şi-a vârât capul înăuntru.

— Scuze că vă întrerup, a zis el. Toby, putem vorbi?

Purta alt costum şmecher, dar el părea cam şifonat, cu părul ridicat şi un început de barbă. Nu ştiu de ce m-a neliniştit asta – părea să însemne că stătuse treaz toată noaptea, făcând chestii vitale, de detectivi, despre care nu avea de gând să-mi spună nimic.

— OK, am spus.

— Mulţam. Mergem jos, în living? Ca să nu îl deranjăm pe unchiul tău?

Hugo a făcut un semn vag din cap – eram convins că pricepea – şi s-a întors la lucru. Am marcat locul în care rămăsesem cu recensământul şi l-am urmat pe Rafferty.

— Ce faceţi acolo tu şi unchiul tău? a întrebat el prietenos.

Deschidea drumul şi mă bucuram, pentru că nu mă vedea cum mă chinuiam pe scări, ţinând spasmodic balustrada, cu piciorul în urmă.

— El e genealogist. Urmăreşte arborii genealogici ai oamenilor. Eu doar îl ajut cât stau aici, pentru că lucrez, de fapt, în PR.

— Are un birou grozav, a comentat Rafferty, deschizând uşa livingului pentru mine. Parcă-i din Sherlock Holmes. Ar fi trebuit să se uite el mai bine la craniul acela, să ne spună dacă este al unui sudor dreptaci cu probleme maritale şi un labrador.

În living mai era un bărbat, aşezat confortabil în fotoliul lui Hugo.

— Ah, am spus, oprindu-mă.

— Acesta e detectivul Kerr, a zis Rafferty. Partenerul meu.

Kerr a făcut un semn din cap. Era scund şi îndesat, cu umeri laţi, cu faţă de buldog şi păr ciufulit, care nu-i prea ascundea chelia, şi un costum care părea să afirme că-şi cumpăra haine din acelaşi loc ca Rafferty.

— Stai jos.

El se îndrepta deja spre celălalt fotoliu, ceea ce a făcut să nu mai am de ales decât canapeaua, pe care m-am aşezat cu genunchii la bărbie, privindu-i de jos în sus. Kerr sau altcineva ridicase obloanele, pe care le ţineam coborâte în caz că mai apăreau reporteri. Nu apăruseră, cel puţin nu până atunci, însă bucata de stradă pe care o intuiam cu coada ochiului mă irita. Am încercat să o ignor.

— Aţi avut cu toţii răbdare, mi-a zis Rafferty. Ştim c-a fost un mare deranj şi înţelegem. Nu v-am fi făcut să treceţi prin asta dacă nu era necesar.

— Da, am zis.

— Aşa deci, a spus el aşezându-se, să vă zic ce-am făcut în ultimele câteva zile. Meritaţi, nu?

Am scos un zgomot neutru.

— În primul rând, gata cu grădina. Pun pariu că vă bucuraţi.

Bucurie nu era tocmai termenul potrivit.

— Super.

— Vreţi să încercăm să repunem plantele la locul lor? Sau mai degrabă vă ocupaţi voi?

— Ne descurcăm, am zis. Tot ce voiam era să-i văd plecaţi. Mersi.

— În regulă. Aplecându-se, cu picioarele desfăcute, cu mâinile unite între genunchi, a trecut la treabă, şi atunci am simţit primul avertisment: Ideea e că-n grădina voastră am găsit un schelet complet. Cred că deja v-aţi prins de asta.

— Nu ştiu, am zis.

Nu eram sigur de ce ne prinseserăm. Gândul la un schelet întreg, care ar fi trebuit să-mi dea fiori, părea complet imposibil, prea departe de realitate să îl pot procesa.

— Nu te teme, l-am luat de aici. E la patolog.

— Unde se afla?

— În mare parte, în copac. Ne lipsea o mână, aşa că ni s-a părut interesant, însă am găsit-o îngropată sub un tufiş. Deci n-am săpat grădina de pomană, dacă vă încălzeşte asta cu ceva. Unul dintre poliţişti nu şi-a putut stăpâni un zâmbet, credea că este o chestie satanistă, Mâna Gloriei, ce ştiu eu? Kerr a pufnit. E nou. Patologul a găsit urme de dinţi pe mână, aşa că se gândeşte că a scos-o un şobolan, să roadă la ea.

— Scanlon e de altă părere, a zis Kerr către Rafferty. Acum crede că au fost satanişti *canibali.*

— Doamne, a zis Rafferty, cu degetul dus la gură pentru a-şi ascunde zâmbetul pe jumătate. Săracul. Când îşi va da seama cum e de fapt jobul lui, o să sufere. Deci, primul lucru a fost să ne dăm seama cui i-a aparţinut scheletul. Patologul a zis că era un bărbat caucazian, cu vârsta între 16 şi 22 de ani la momentul decesului – la tineri, se estimează foarte precis: după dinţi, după capetele oaselor lungi. Era un tip înalt, undeva între 1,80 şi 1,90, şi probabil activ – după locurile în care ar fi fost ataşate ligamentele de os. Este uimitor ce pot afla. A spus că şi-a rupt clavicula, cândva, însă se vindecase foarte bine şi nu avea legătură cu moartea sa.

M-a privit plin de speranţă, de parcă aş fi putut contribui cu ceva. Nu puteam. Începea să mă deranjeze că vorbeau doar cu mine: de ce? De ce nu

cu toţi laolaltă, ca ultima dată? Nu eram toţi aici, dar Hugo era sus şi n-aveau de ce să nu îl cheme, doar dacă nu…

— Şi, a zis Rafferty, avea lucrări dentare moderne. Făcute în ultimii 15 ani.

Altă pauză. Aproape că mă convinsesem că mama avea dreptate şi că era vorba despre vreun victorian care-şi ucisese partenerul de afaceri care comitea vreo fraudă sau pe băiatul rău, mustăcios, care-i sedusese fiica. Nu-mi plăcea deloc felul în care evoluau lucrurile.

— Asta ne-a uşurat mult munca. Avem o bază de date cu persoane dispărute. Am căutat bărbaţi caucazieni tineri şi înalţi, dispăruţi din zona Dublinului cu 15 ani în urmă sau mai recent. Am găsit cinci. După aceea, a fost nevoie doar să comparăm lucrările dentare. Tocmai am primit rezultatele.

Şi-a scos telefonul, l-a atins, a apăsat: uşurel, nonşalant, cu cotul sprijinit pe braţul fotoliului.

— Aici, a zis el, aplecându-se peste măsuţa de cafea să-mi dea telefonul. Îl cunoşti?

Tipul din poză purta un tricou de rugby şi rânjea, cu braţul în jurul cuiva care fusese tăiat din poză. Avea vreo 18 ani, umeri laţi, arăta bine, cu părul blond, des, şi o atitudine arogantă, şi da, sigur că-l ştiam, dar trebuia să fie o greşeală.

— E Dominic Ganly, am zis. Dar nu e el. Adică, tipul din copac. Nu e el.

— De unde îl ştii pe tipul din poză?

Dintr-odată, am fost conştient de Kerr, care mă privea, cu un carneţel apărut de nicăieri în mâini şi cu pixul pregătit.

— De la şcoală. Am fost colegi de clasă. Dar…

— Eraţi prieteni?

— Nu prea. Adică… Nu puteam gândi. Nu avea sens. Era greşit. Ne înţelegeam bine, stăteam cu aceeaşi gaşcă, dar nu eram, gen, *prieteni.* Nu făceam lucruri doar noi sau…

— De câtă vreme îl ştii?

— Staţi aşa, am zis. Staţi.

Cele două chipuri interesate s-au întors spre mine.

— Dominic *a murit.* Adică, nu aşa, nu în… S-a sinucis în vara după terminarea liceului. A sărit de pe Capul Howth[42].

— De unde ştii? a întrebat Rafferty.

— Aşa au spus toţi, am zis, după o tăcere uluită. Ştiam că se vorbise ceva despre telefonul lui, despre mesaje, ceva ce nu-mi aminteam foarte bine…

— Se pare că s-au înşelat, a zis el. Nu i s-a găsit corpul. Presupunerea legată de Capul Howth se baza pe informaţiile de atunci. Radiografiile sale dentare se potrivesc perfect cu craniul nostru. Prietenul tău Dominic şi-a rupt clavicula în timpul unui meci de rugby, când avea 15 ani. Îmi aduceam aminte, dintr-odată – Dom în spatele clasei, cu braţul în ghips – iar radiografiile se potrivesc şi ele. Facem teste ADN, să fim siguri, dar el este.

— Atunci, ce mama naibii – Dar eram sigur că fusesem la înmormântarea lui Dominic, eram supersigur: a cântat corul şcolii, s-a plâns în strane, o mamă blondă şi slăbuţă, grotescă din cauza războiului dintre bocit şi cantităţi industriale de botox; tricoul de rugby întins peste mahonul sicriului… Ce s-a întâmplat cu el? De ce era, de ce, cum a ajuns în *copac?*

— Asta ne-ar plăcea şi nouă să ştim, a zis Rafferty. Idei?

— Nu, nu am… e o *nebunie.* Mi-am trecut mâinile peste cap, încercând să mi-l limpezesc. Crezi că… adică, voi credeţi că l-a *ucis* cineva?

— Posibil, a spus nonşalant Rafferty. Nu cunoaştem cauza morţii. Tot ce putem spune este că n-a fost lovit la cap – probabil ai remarcat asta deja. Aşa că ar fi putut coborî chiar el acolo, pe o cale sau alta. Sau nu. Avem mintea deschisă, încercăm să aflăm mai multe despre el, să vedem dacă primim o perspectivă mai limpede. Petreceai timp cu el, nu?

— Mda, uneori. Cumva.

Fuseserăm vreo duzină care petreceam timp împreună doar pentru că eram colegi de clasă şi eram cu toţii îndrăgiţi şi cool sau cum vreţi să-i zicem. Eu eram la un capăt al grupului, Dominic la celălalt; mai degrabă reuniţi de circumstanţe decât prin alegere, dar nu-mi veneau cuvintele să explic. Creierul meu se bâlbâia, iar şi iar, ca un computer într-o buclă de blocare, resetare, blocare: craniu pe iarbă, pământ şi rădăcini într-o orbită, Dominic căscând în bancă, cu ochii în telefon, craniu pe iarbă…

— Cum era?

— Nu ştiu. Era un tip obişnuit.

— Deştept sau nu?

— Nu tocmai. Niciuna. Nu se descurca grozav la şcoală, dar nu fiindcă era prost. Doar că nu-şi dădea interesul.

Creier, dop de pământ, căscat, stătusem sub acel copac cu doar câteva zile înainte să…

— Tip simpatic?

— Da. Absolut. Era un tip OK.

— Se înţelegea bine cu oamenii?

Kerr nota şi nu ştiam de ce, ce spuneam de merita reţinut?

— Mda, sigur.

— Era îndrăgit sau doar inofensiv?

— Îndrăgit. Cred că era foarte încrezător. Era ext, ext… *extravertit,* voiam să zic, dar nu-mi venea. Era mereu pus pe râs şi gata de acţiune, gen, de petreceri, în fine. Şi era bun la rugby, asta ajută mereu, dar nu era doar asta…

Ritmul devenea dificil pentru mine, fără pauze, fiecare răspuns era prins şi transformat într-o altă întrebare; ca atunci, în spital, când eram blocat în pat, cu capul pulsând, iar Martin şi Costum Kitschos îmi tot puneau întrebări.

— Te poţi gândi la cineva care nu se înţelegea bine cu el?

De fapt, îmi aminteam vag că Dominic îşi bătuse joc de Leon, dar mulţi tipi făcuseră asta, pe atunci, şi în condiţiile date nu credeam că merita menţionat.

— Nu prea.

— Şi cu fetele se descurca?

— Oh, da. Se băteau pe el. Era ca un fel de, ăăă, glumă? Indiferent ce fată ne plăcea, Dom ajungea primul la ea.

— Ştim cu toţii genul ăla de tip, a zis Rafferty rânjind. Ticălosul. A supărat pe careva aşa? A furat vreo iubită, poate?

— Nu cred. Aşa cum am zis, era un tip OK. Nu s-ar fi dat la iubita cuiva – codul, ştii? Şi restul, ţinând cont de cum erau fetele cu el… aşa cum am zis, era ca o glumă. Nimeni nu se supăra.

— Uşor de zis, omule, dacă nu te-a atins. Dominic a fost cu vreo fată care-ţi plăcea?

— Probabil. Nu ştiu.

Era adevărat. Pe atunci, îmi plăcea orice fată frumuşică sau sexy sau ambele. Existau şanse ca Dominic să se fi cuplat cu o parte dintre ele, dar mă descurcam şi eu, aşa că nu mă supărase.

— Era doar genul aventurier sau avea o iubită stabilă?

— Nu când a… Nu vara aceea. Cred că a ieşit o vreme cu cineva, poate în anul anterior? Cred că o fată de la Sfânta Tereza, care-i şcoala înfrăţită cu a noastră? Dar n-a fost cine ştie ce serios.

— Când s-a terminat?

Am văzut unde bătea, dar…

— Nu, cu multă vreme înainte să… Şi cred că el i-a dat papucii. În orice caz, nu era afectat sau ceva. N-a fost motivul…

Iar m-am oprit, deja confuz.

— Despre asta. Când ai auzit că s-a sinucis, ai fost surprins?

— Nu am…

Dormitorul meu de sus, în care mă rostogoleam ca să îmi iau telefonul prea insistent, vocea lui Dec: *Ai auzit de Dominic?*

— Adică da, am fost şocat. Nu părea deloc genul. Dar toată lumea ştia că nu intrase la facultatea dorită, pentru că voia la Afaceri şi n-a adunat

suficiente puncte pe Certificat[43]. A fost tare supărat. Aşa că nu prea era în apele lui în vara aia.

— Deprimat?

— Nici chiar. Furios mai tot timpul. De parcă se răzbuna pe noi, cei care ajunseseră unde-şi doreau.

— Furios, a reperat Rafferty. Asta a provocat probleme?

— Cum ar fi?

— Dominic se bătea? Sau a supărat pe cineva?

— Nu tocmai. Era doar enervant, se lua de oameni din nimic. Dar nu i-a reproşat-o nimeni. Am priceput.

— Ce înţelegători eraţi, pentru un grup de adolescenţi.

Am ridicat din umeri. Adevărul e că eu, cel puţin, nu mă gândisem foarte mult la Dominic în vara aia, mai puţin în momentele de milă suplimentată cu aroganţă. Mintea mea era la facultate, la libertate, la săptămâna în Mykonos, cu Sean şi Dec; ieşirile lui Dominic (îl izbea pe Darragh O'Rourke de perete şi îi urla în faţă, după un comentariu inofensiv, apoi pleca nervos, după ce interveneam noi) erau la finalul listei mele de priorităţi.

— Crezi acum că i-ar fi fost mai rău decât părea? Adolescenţii nu ştiu mereu cum să vadă semnele că este cineva cu adevărat în rahat. Sunt oricum pe jumătate duşi cu toţii; chiar şi când se duce naibii unul dintre ei, lor li se pare normal.

— Poate, zic după o clipă. Era, cu siguranţă… Nu-mi venea modul potrivit de a descrie energia aceea brutală, trunchiată, imprevizibilă, care mă făcuse să-l evit pe Dominic în vara aceea. Era ciudat.

— Hai să privim lucrurile aşa. Dacă unul dintre prietenii tăi ar începe acum să se poarte aşa ca Dominic vara aceea, te-ai îngrijora?

— Da. Aşa cred.

— Bine, a zis Rafferty. Se apleca, ţinând mâinile în continuare unite între genunchi, privindu-mă de

parcă aduceam o contribuţie valoroasă la anchetă. Când a început să se poarte ciudat? Aproximativ.

— Nu îmi – Trecuseră ani buni de când mă gândisem ultima dată la asta. N-aş băga mâna-n foc. Deloc. Rafferty a încuviinţat, înţelegător. Dar cred că a început în jurul examenelor orale pentru Certificat? În aprilie deci. Apoi s-a înrăutăţit în iunie, la examenele scrise. Ştia că o dăduse în bară. Majoritatea ne stresam pentru ce făcuserăm, exceptând câţiva tocilari care ştiau că aveau o mie de puncte; într-o zi ne ziceam „Da, o să fie bine", şi apoi „Rahat, şi dacă…". Dar Dominic ştia că era praf. Iar asta-l dădea clar peste cap. Când au venit rezultatele, în august, şi chiar se descurcase aşa prost cum crezuse, a fost mai rău.

— De ce s-a descurcat atât de rău? Ai zis că nu era prost.

— Nu era. Dar nu învăţase. Era… Greu de explicat. Părinţii lui Dominic erau bogaţi. Cred că-l răsfăţau. Avea mereu de toate, telefoane cool şi vacanţe cool şi haine de firmă, iar înainte de ultimul an de liceu i-au luat un BMW. Mi-am amintit dintr-odată că-mi fusese ciudă, iar tata îmi râsese în faţă – *Ai face bine să începi să economiseşti* – cred că nu şi-a dat seama că s-ar putea să nu aibă mereu ce vrea. Inclusiv facultatea. Aşa că nu s-a obosit să înveţe şi, când l-a lovit, era deja prea târziu.

— Lua droguri? Când am ezitat: Toby, au trecut zece ani. Chiar dacă aş încerca să ard oamenii pentru nişte haş sau câteva pastile, şi nu încerc, faptele s-au prescris de mult. Şi nu te-am citat, aşa că tot ce zici acum nu va fi acceptat ca dovadă. Trebuie doar să înţeleg ce se întâmpla în viaţa lui Dominic.

— Da, lua, am zis, după o clipă.

— De care?

— Ştiu că lua haş şi E, şi coca, uneori.

Dominic adorase cocaina. Nu era atât de răspândită când eram noi în şcoală, dar dacă exista, era a lui şi era darnic cu gazda: o bătaie pe umăr la o petrecere, *Hai aci, Henno, să vorbim,* şi ne

strecuram în fundul grădinii, chicotind şi înjurând când picioarele ni se scufundau în noroi, şi trăgeam pe nas de pe o masă de grădină ruginită.

— Poate că mai lua şi altceva, nu ştiu. Asta-i tot ce-am văzut la el. Nu era dependent. Doar că… dacă avea…

— Experienţe clasice de adolescent, a zis Rafferty dând din cap. Kerr scria mai departe. Ştii de vreo problemă acolo? Un dealer neplătit, cineva care l-a tras în piept, orice de genul?

— Nu, din câte ştiu. Dar probabil n-aveam de unde să aflu.

— Aşa este. Nu eraţi *prieteni.* S-a oprit un moment şi asta m-a neliniştit. Dominic a fost vreodată aici?

— Da, am zis. Mi se părea ceva ce n-ar fi trebuit să recunosc, dar nu păream să am de ales. Eu şi verii mei stăteam aici peste vară. Dădeam petreceri. Nimic exagerat, că doar Hugo era prezent, dar rămânea sus – doar că veneau oameni, puneam muzică, vorbeam, poate dansam…

— Şi beaţi, a zis Rafferty rânjind. Şi alte chestii. Să fim sinceri.

— Da. Uneori. Nu era un bârlog de droguri, nu făceam orgii sau aşa ceva… dar nu aveam 12 ani, ci 16, 17, 18. Beam câteva doze, sau aducea cineva o sticlă de votcă, sau… şi cred că, uneori, oamenii aveau haş sau…

Ştiam că mă bâlbâiam, vedeam faţa lui Kerr căpătând un aspect subtil, de înţelegere plină de empatie, de parcă îşi dădea seama că eram niţel lovit de soartă. Voiam să-l apuc de guler şi să-i strig în faţă, să-i bag în capul tare că nu avea legătură cu mine, ci cu doi puţoi nenorociţi, şi că ar fi trebuit să se uite aşa la ei, nu la mine. Îmi ricoşa totul în minte.

Undeva, acolo, nu-mi dau seama exact când, totul a devenit real. Până atunci, mi se păruse doar un deranj teribil – oribil, desigur, evident, şi grotesc, probabil că tipul ăsta (sau tipa, în fine) nu plănuise să-i fie craniul pescuit dintr-un copac şi cine ştie ce

poveste tragică se întâmplase acolo, dar ar fi fost tare drăguţ dacă-şi alegea alt copac; dar, exceptând geografia, nu avea nicio legătură cu noi. Chiar şi în prima jumătate a conversaţiei, avusesem aceeaşi senzaţie, chiar dacă Rafferty spusese că scheletul nu era vechi, chiar şi când îmi arătase poza – *Dominic, Isuse, nu m-am aşteptat, cum naiba a ajuns aici?* Mi-a luat o vreme să pătrund înţelesul: nu mai eram spectatori. Eram implicaţi.

— Dominic venea la petrecerile astea?

— Da. Nu la toate, dar venea.

— La câte?

Nu ştiam.

— Poate că am dat trei, patru petreceri în vara aceea şi a venit la două sau trei? Cam la fel şi cu un an înainte, şi cu doi. Dar îmi dau numai cu părerea.

— Corect. A trecut ceva vreme. Nu ne aşteptăm la o memorie perfectă. Doar ce-ţi aminteşti. Dacă nu-ţi aminteşti, atunci zi aşa. Rafferty mi-a zâmbit liniştitor. Cine îl invita? Tu sau alt văr de-ai tăi?

— Eu, probabil. Le trimiteam mesaje de grup băieţilor.

— A fost vreodată aici în afara petrecerilor? Venea singur? Sau cu nişte tovarăşi?

— Eu nu…

Mi-a apărut în minte o imagine cu noi trei, eu, Leon şi Susanna, pe terasă, prima dată când am fumat iarbă, şi chicoteam toţi trei ca nişte maniaci, şi eram aproape convins de prezenţa unui alt chicot în beznă, să fi fost oare al lui Dominic, molipsitor, parcă da?

— Aşa cred. Nu-mi amintesc momente specifice, dar cred c-a venit.

— Îţi aminteşti ultima dată când a fost aici?

Dominic, sprijinit în coate pe iarbă, rânjindu-i Susannei, să fi fost Susanna? Dominic, râzând puternic în bucătărie, deasupra cioburilor unei sticle de bere scăpate.

— Nu ştiu, am zis. Îmi pare rău.

— Când l-ai văzut ultima dată?

— Nu ştiu. Nu cred c-a fost chiar înainte să dispară, că mi-aş aminti – poate – adică, pare genul de lucru pe care l-ai spune apoi celorlalţi, nu? „Doamne, abia ce-l văzusem în ziua aia şi arăta OK!” Şi nu-mi amintesc.

— Are sens, a zis Rafferty. Drăguţ din partea lui. Dominic a fost văzut ultima dată, să verific – a răsfoit carneţelul – pe 12 septembrie. Într-o luni. Lucra part-time la clubul de golf. A terminat în jur de ora 17, a ajuns acasă în jur de 18 şi a mâncat cu familia. S-au dus la culcare în jur de 23:30. La un moment dat, noaptea, Dominic s-a strecurat afară şi n-am mai venit. S-a uitat la mine. Ai idee ce făceai tu atunci? Dacă erai în ţară?

— Eram aici. Eu şi Susanna şi Leon stăteam aici mai toată vara. Dar nu…

Kerr s-a foit, în scârţâit de scaun.

— De ce? a întrebat el.

M-am uitat la el, pierdut.

— De ce, ce?

— Stăteaţi aici vara. De ce?

— Aşa am făcut mereu. Părinţii noştri călătoreau împreună.

— Dar aveaţi 18 ani. N-aţi fi preferat să staţi la voi acasă? Liberi, fără un unchi care să vă supravegheze. Să daţi petreceri.

— Poate că da. Dar… Cum să îi explic? Ne plăcea aici. Era mai mişto când eram toţi trei. Eram cu toţii singuri în vara aia, aşa că nu voiam să ne jucăm de-a casa cu iubiţii sau iubitele. Voiam doar să petrecem timp împreună.

— Mi se pare că se descurcau şi dacă era unchiul de faţă, i-a zis Rafferty lui Kerr, rânjind. Am sau nu dreptate, Toby?

— Da. Am reuşit să zâmbesc subţire. Dar nu ştiu dacă eram aici în ziua respectivă. Cu toţii aveam joburi de vară, aşa că probabil eram acolo.

— Doar dacă nu eraţi prea mahmuri, nu? Am trecut prin asta. Ce lucraţi?

— Eu – mi-a luat o secundă să-mi aranjez verile cronologic – eram în camera de corespondenţă de la

banca unde lucrează unchiul Oliver, Susanna era voluntară la o organizaţie non-profit, nu-mi amintesc care. Iar Leon lucra la un magazin de muzică din oraş.

— Când terminaţi programul?

— Cred că la cinci. Atunci veneam aici, la masă, mai tot timpul. Poate ieşeam după sau veneau oameni aici, dar dacă era luni, probabil nu. Nu-mi amintesc.

— E OK. Mai întrebăm şi vedem dacă a ţinut cineva din gaşcă un jurnal. Ne uităm pe social media – cred că pe atunci se folosea MySpace – să vedem dacă a postat cineva despre ziua cu pricina. Rafferty s-a îndreptat, cu mâinile pe braţele scaunului. Pentru că decedatul a fost aici, va trebui să percheziţionăm casa.

Ghemul de foc al furiei mi-a tăiat respiraţia.

— Dar… am zis şi m-am oprit.

— E unul dintre motivele pentru care am vrut să discut doar cu tine, a zis Rafferty, fără să observe. Unchiul tău – sper că nu mă bag, dar e bine?

— Nu. E pe moarte. Are cancer cerebral. Mai are câteva luni.

Speram să fie biletul nostru de voie, dar mă înşelam. Rafferty s-a strâmbat.

— Îmi pare rău. Mă bucur că am vorbit întâi cu tine. Poate mă ajuţi să fac un plan ca totul să fie cât mai uşor pentru el. Ne vom strădui să lucrăm repede, dar, realist vorbind, ne va lua toată ziua de azi. Voi doi aţi putea pleca undeva? Unde el să se simtă comod?

— Nu, am zis. De fapt, n-aveam idee dacă pe Hugo l-ar fi deranjat sau nu să plece, dar mă deranja pe mine, atât din cauza lui, cât şi a mea, cu o sălbăticie care n-avea sens, dar mi se rupea: Trebuie să rămână aici. Abia dacă poate merge. Şi este derutat.

— Problema e, a explicat Rafferty rezonabil, că nu avem de ales. Este nevoie de percheziţie. Avem şi mandat, tot tacâmul. Şi cred că înţelegi că nu ne puteţi sufla în ceafă.

Ne-am privit peste măsuţa de cafea. Partea cumplită era că ştiam, cu o siguranţă totală, că doar cu nişte luni în urmă aş fi putut să îi fac din vorbe: fără probleme, floare la ureche, cu un zâmbet fermecător şi o soluţie perfectă, care să bucure pe toată lumea. Bâlbâiala la care mă rezumam acum n-ar fi putut păcăli un puşti de cinci ani, chiar dacă aş fi avut o soluţie, şi nu aveam. Mă gândeam doar să apelez la o metodă gen Occupy Ivy House şi să le spun că ar fi trebuit să mă încătuşeze şi să mă târască afară cu forţa şi, chiar şi dincolo de senzaţia de scârbă pe care mi-o dădea ideea, aveam impresia că exact asta ar fi făcut ei.

— Ştii ceva, a zis Rafferty cedând, hai să minimizăm daunele. Tu şi unchiul tău plecaţi pentru, să zicem, o oră?

S-a uitat la Kerr.

— Poate o oră şi jumătate, a zis Kerr.

Carneţelul lui dispăruse.

— O oră şi jumătate. Ieşiţi la prânz, faceţi piaţa. Cât sunteţi plecaţi, ne ocupăm de birou şi de bucătărie. Apoi, când vă întoarceţi, rămâneţi în cele două camere – lucraţi, vă pregătiţi ceai, dacă vreţi – şi nu ne încurcăm reciproc. Ce zici?

— OK, am zis după o clipă. Fie.

— Grozav, a spus Rafferty bucuros. S-a rezolvat.

S-a ridicat când m-am ridicat eu. La început, n-am înţeles de ce. Doar când m-a urmat pe scări, în biroul lui Hugo, am priceput: *Pentru că decedatul a fost aici, va trebui să percheziţionăm casa. Avem şi mandat, tot tacâmul.* Dar, cu câteva minute înainte, făcuse să pară că tocmai aflase cine era decedatul.

Nu ar fi trebuit să conduc, însă era clar că Hugo nu putea şi nu aveam de gând să-l fac să meargă pe jos câtă vreme Rafferty şi amicii lui îşi terminau treaba. Maşina lui era un Peugeot alb din 1994, cu pete de rugină şi bandă izolatoare peste tot, dar se conducea bine, după ce te prindeai ce şi cum. Partea urâtă era peisajul din afara drumului principal: viteză, lumini colorate, lucruri care se mişcau peste

tot, de parcă aş fi fost scos din adâncurile unei ape verzi şi aruncat în mijlocul situaţiei. Speram să conduc OK; chiar nu mai puteam suporta şi alţi poliţişti.

Îmi doream tare mult o ţigară. Nu fumam de suficient timp ca să îmi fi creat o dependenţă serioasă, dar, cu toată povestea – poliţiştii la stânga, jurnaliştii la dreapta, eram la mijloc, prefăcându-mă că nu fumam –, nu mai prinsesem un fum din seara dinainte, şi deja fusese o zi oribilă. Am ieşit de pe drumul mare şi am cotit până când am găsit o fundătură vegheată de copaci subţiri şi de căsuţe de oameni bătrâni.

— Am putea să ne oprim aici un minut? am zis, oprind motorul, deja căutându-mi ţigările. Am mare nevoie de una.

— Aproape că l-am lovit, a zis Hugo, surprinzându-mă.

Primise vestea şi planul în tăcere, doar cu o încuviinţare şi o notă grijulie între hârtii, înainte să le pună deoparte. Abia dacă scosese un cuvânt până ieşiserăm din casă şi apoi în maşină.

— Pe tipul ăla, Rafferty. Ştiu că nu e vina lui şi că-şi face doar treaba, dar chiar şi aşa. Gândul că el şi oamenii lui îşi vâră nasul prin casa mea – nu că am ceva de ascuns, dar nu asta e ideea, dar *e casa noastră* – chiar atunci, când a spus-o, aproape că am… Dintr-odată, umerii lui mi s-au părut mai puternici şi, pentru o secundă, am văzut cât era de mare, cât de lat îi era spatele, cât de lungi braţele. O parte din mine îşi doreşte s-o fi făcut.

— Am încercat să-i opresc, am zis, deşi nu eram sigur că era adevărat. De la percheziţie. Sau, cel puţin, din a ne da afară.

Hugo a oftat.

— Da, ştiu. E în regulă. Probabil ne face bine să mai ieşim afară din casă. S-a sprijinit de tetieră, trecându-şi cu asprime o mână peste faţă, cu ochii strânşi. Nu mi-am dat seama deloc ce credea detectivul acela, chiar deloc. E foarte greu de citit şi bănuiesc că aşa e meseria. Ce te-a întrebat?

— Despre Dominic. Cum era. Cât timp a stat pe aici.

— M-a întrebat acelaşi lucru.

Rafferty discutase cu Hugo în birou, cât timp Kerr făcea conversaţie cu mine în living (despre genealogie, fapt care a dus la stră-unchiul lui Kerr, care fusese implicat în Rebeliunea din 1916), ca să treacă peste faptul că mă supraveghea. Durase suficient cât să devin agitat, pentru că despre ce naiba vorbeau, în timp ce Kerr, în aparenţă nepăsător, continua să vorbească?

— Abia dacă-mi amintesc însă de băiatul ăla, Dominic, a continuat Hugo. Am încercat. Nu ştiu dacă n-a lăsat el cine ştie ce impresie sau dacă memoria mea… Cred că a fost frustrant pentru detectiv.

— E problema lui, am zis.

Ţigara mă făcea să mă simt mai bine, dar tot nu mă simţeam prea generos cu Rafferty.

— Fotografia mi-a amintit de ceva, dar atât. Îmi amintesc că un băiat din clasa ta s-a sinucis în vara în care aţi terminat şcoala, însă nu m-am gândit că era cineva apropiat.

— Nu era. Făcea parte din aceeaşi gaşcă, atât.

— Cum era?

— Era un tip OK, practic. Petrecăreţ. Nu cred că a venit prea des la Ivy House şi probabil de asta nu ţi-l aminteşti.

— Săracul, a zis Hugo. Aş vrea să aflu cum a ajuns el în copac. Nu sunt voyeur, sau nu cred, dar moartea lui a apărut chiar în mijlocul aleii mele. O fi copilăros, dar simt că am dreptul să ştiu ce s-a întâmplat.

— Dacă poliţiştii îşi fac treaba, vom afla cu toţii curând.

S-a strâmbat.

— Nu neapărat şi suficient de curând pentru mine.

— Ai timp, am zis. Medicii nu ţi-au dat un *termen.* Nu ţi-e mai rău sau…

Nu am putut continua.

Hugo nu mă privea. Îi crescuse părul: îi ajungea la umeri în şuviţe groase, vârstate cu negru şi cenuşiu. Ţinea mâinile în poală, nişte mâini uriaşe, pătrate, capabile, ca nişte mânuşi din cauciuc.

— Să ştii că simt, a zis. De săptămâna asta, cred. Corpul meu se retrage. Îşi concentrează energia la altceva, la un proces nou. Ceva ce nu înţeleg şi la care nu ştiu cum să reacţionez, dar trupul meu ştie şi se ocupă. La început, mi-am zis că e o reacţie psihologică, după ce am aflat că expertul elveţian al Susannei nu poate face nimic, dar nu e.

Nu ştiam ce să spun. Voiam să-l iau de braţ, să îl reţin, dar ştiam că nu eram suficient de solid nici eu, ca să conteze.

După o clipă, a inspirat adânc.

— Asta este. Îmi dai şi mie o ţigară?

I-am aprins una.

— Pe de altă parte, a zis el pe un ton diferit, ridicând o sprânceană la mine, mă bucur să te văd pe tine înscris pe traiectoria opusă. Am remarcat o schimbare în ultimele săptămâni.

— Da, am zis. Îmi terminasem ţigara. Am aruncat mucul pe geam. Cred.

— Nu?

— Cred. Dar… Nu ştiam c-o să o spun până când n-am auzit cuvintele, ziua fusese complet năucă, aveam în continuare impresia că sunt într-un simulator, că totul e prea colorat şi că atârnă în aer – chiar dacă e mai bine, de exemplu cu piciorul, ce? Nu asta e ideea. Ideea e că, nici să ajung să alerg la *maraton,* nu mai sunt aceeaşi persoană. *Asta* e ideea.

Hugo s-a gândit o vreme.

— Trebuie să spun – a suflat grijuliu fumul pe geam – că mi se pare că eşti tu însuţi.

— Păi, am zis.

Mi se părea amabil, pentru că însemna că-mi ieşea bine prefăcătoria, dar, ţinând cont de starea lui Hugo, îmi era greu să pun preţ pe asta.

— E bine.

— Nu, ştiu cât te străduieşti. Văd – nu, n-ar observa şi alţii, pentru că locuieşti cu mine şi pentru că eu te ştiu de o viaţă. Dar nu asta spuneam. I-a luat două încercări să arunce scrumul pe geam. În fond, dedesubt, eşti Toby. Lovit şi fisurat, fireşte, dar eşti aceeaşi persoană.

N-am zis nimic, aşa că el a continuat:

— Te simţi chiar atât de diferit?

— Da. Doamne, da. Dar nu e vorba de asta. Nu mai exprimasem niciodată asta în cuvinte şi chiar şi să încerc îmi făcea mâinile să tremure. Nu e vorba despre felurile în care m-am schimbat. Probabil m-aş descurca – sunt de rahat, le urăsc, dar aş putea… Ci *faptul* că m-am schimbat. Nu m-am gândit niciodată la personalitatea mea, înainte, dar când m-am gândit, am luat de bun ce era *al meu,* înţelegi? Că eram eu? Iar acum mi se pare că m-aş putea trezi de dimineaţă un, un, un Trekkie[44], sau poate gay, sau geniu în matematică, sau unul din ăia care strigă la fete pe stradă să-şi arate ţâţele. Şi n-aş avea de unde să ştiu ce urmează. Sau să fac ceva. Ar fi… bum. Poftim. Descurcă-te.

N-am mai spus nimic. Adrenalina mea ajunsese la cote maxime. Îmi tremurau toţi muşchii.

Hugo a încuviinţat. Am rămas pe loc, fără să vorbim, pentru o vreme. Când s-a mişcat, pentru o secundă oribilă m-am întrebat dacă mă va îmbrăţişa, sau aşa ceva, dar, în schimb, şi-a aruncat ţigara pe geam şi s-a aplecat peste o sacoşă din pânză pe care o ţinea la picioare – observasem vag că intrase în bucătărie (cu Rafferty urmărindu-l fără să intervină) şi că ieşise cu ea, la plecare, dar nu îi dădusem atenţie.

— Uite, a zis, scoţând ceva învelit în peliculă. Trebuie şi să mănânci, să ştii.

Era ce mai rămăsese din pandişpanul de duminică. Adusese chiar şi un cuţit. A întins pelicula în poală şi a tăiat bucata în două.

— Uite, mi-a zis, întinzându-mi jumătatea mea, pe un şerveţel de hârtie.

Am mâncat în tăcere. Pandişpanul era cu gem şi avea un gust uluitor şi aproape umilitor de delicios, zahăr cu toptanul, ca în copilărie. Încă ploua şi vântul lovea în pale scurte, anapoda, parbrizul. O femeie mergea lângă un copil, într-o haină de ploaie de un galben strălucitor. Copilul sărea în băltoace, femeia ne arunca priviri suspicioase de sub glugă.

— Acum, a zis Hugo, scuturând firimituri şi zahăr pudra de pe pulover în palmă, vrei să-ţi suni verii şi să le zici?

— *Rahat,* am spus. Cumva, nici nu-mi dădusem seama, dar fireşte că Rafferty avea să sară pe ei în secunda în care termina de distrus Ivy House. Da. Ar trebui să fac asta acum.

— Uite, a zis Hugo, mototolind pelicula şi şerveţelele şi întinzându-mi-le. Poţi găsi un coş pentru astea, dacă tot faci asta – şi să nu uiţi de mucurile de ţigară. S-ar putea să aţipesc puţin. Avem ceva timp până să mergem acasă, nu?

A dat radioul pe Lyric FM – un cvartet de corzi liniştitor – şi şi-a sprijinit capul de tetieră. Am ieşit din maşină, mi-am ridicat gulerul împotriva ploii şi am mers să caut un coş, cât o sunam pe Susanna.

A răspuns repede.

— Care-i faza?

— În copac era un schelet întreg. Iar poliţiştii au aflat cine e. Ţi-l aminteşti pe Dominic Ganly?

Linişte.

— Su? Nu-mi aminteam să fi fost apropiată de Dom, ea nu era genul lui, dar ţinând cont de efectul pe care-l avea asupra fetelor… Eşti bine?

— Bine. Doar că nu mă aşteptam să fie cineva cunoscut. Pe fundal s-a auzit o cacofonie oribilă – cineva care izbea clapele unui pian. Zach! Termină! Ştiu ce a păţit?

— Nu. Încă nu. Spun că poate a fost – cuvântul mi se părea ireal, ca o criză de migrenă care acaparează totul –, poate că a fost ucis.

— Poate că a fost sau a fost?

— Poate că a fost. Nu ştiu. Nu ştiu nici de ce a murit.

— Aşadar, bănuiesc c-o fi ajuns acolo singur.

— Aşa a zis şi Rafferty. Mi se pare o nebunie. Cum mama naibii…

— În multe feluri, a zis Susanna. Zach încă lovea pianul, dar mai uşor, mai departe. Îl lăsase în pace. Poate că era în copac, a alunecat şi şi-a rupt gâtul, căzând în gaură. Poate că era fumat sau ceva şi s-a gândit să coboare acolo ca să găsească nişte comori de-ale gnomilor şi n-a mai putut ieşi, aşa că s-a sufocat – nu ştiu. S-a sufocat cu propria vomă.

— Detectivii au întrebat dacă lua droguri.

— Iată. Ce le-ai zis?

Mi-am întors umărul să feresc telefonul de ploaie.

— Că da. N-avea sens să mint, că oricum aflau.

— Aşa e, a zis Susanna. Avea o voce oarecum absentă. Se gândea. Sau poate chiar s-a sinucis.

— De ce s-ar fi sinucis în copacul nostru? Şi cum?

— Supradoză, poate. Şi n-am habar de ce. Abia dacă-l cunoşteam. Nu e problema noastră: detectivii n-au decât să-şi dea seama.

— Da, e celălalt motiv pentru care te sun. M-au interogat pe mine. Apoi pe Hugo. Acum percheziţionează casa. Ne-au dat afară.

Asta i-a atras atenţia.

— Caută în *casă?* De ce?

— De unde vrei să ştiu? Reuşisem în sfârşit să găsesc un coş. Am vârât gunoiul în el. Pentru că Dominic a fost acolo, au zis. Eu te avertizez: când vor termina, probabil apar la uşa ta.

— Ticăloşii v-au dat *afară?* Unde eşti? Unde e Hugo?

— Pentru o oră jumate. Suntem în maşină. Hugo a aţipit. E OK.

A durat o secundă să hotărască dacă să se supere tare sau să treacă peste.

— Ce te-au întrebat?

— Despre Dominic. Cum era, cât de bine îl cunoşteam. Dacă fusese deprimat în vara aceea. Cât timp petrecea în casă. Chestii de genul.

Susanna a tăcut iar. Aproape că-i auzeam mintea lucrând.

— N-au fost de rahat, să ştii. A fost în regulă. Doar cred că ai vrea să ştii înainte să-ţi apară în prag.

— Chiar da, Toby, mersi. Serios. Ascultă, îţi dau de veste după ce vin şi pleacă. Apoi o luăm de-acolo.

Nu eram foarte sigur ce voia să spună – să luăm ce şi de unde? Ce credea că am putea face?

— Mda, OK.

— Trebuie să te las. Ne vedem mai târziu sau mâine. Între timp, să-ţi aminteşti că au voie să te mintă. Şi nu sunt amicii tăi.

Voiam să întreb de ce credea că ştie mai multe decât mine despre poliţai, dar…

— Su. Stai aşa.

— Da?

— Prima dată când am fumat iarbă. Pe terasă. Ţii minte?

— I-ai zis lui Leon că m-am transformat într-o zână şi a luat-o razna.

— Da. Era şi Dominic acolo?

— Nu. De ce să fi fost?

— Nu-mi amintesc cine mai era cu noi. Credeam că el.

— Nu a mai fost nimeni, a zis Susanna. Avea în voce un ton de neînţeles – uluit, poate? Curios? Eram doar noi trei.

Ba nu, aproape c-am zis, dar golul din stomac m-a oprit.

— Da, am zis. Probabil ce-am fumat a fost mai puternic decât credeam.

— Cred c-a fost skunk[45] pur. Până şi eu am crezut că mă transform în zână. Mă îngrijoram pentru cum mă voi transforma înapoi, doar că mă gândeam că aveaţi voi un plan şi nu mă lăsaţi aşa.

— Doamne, nu. Asta m-a făcut să zâmbesc. Aveam antidotul pregătit.

— Iată. Ne auzim mai târziu. Pa.

La Leon suna ocupat. Deja mă îndepărtasem suficient în căutarea coşului şi mi-a luat o vreme să găsesc drumul înapoi – străduţe ude, asemănătoare, grădini mici, pustii, deja îmi imaginam că-l sunam pe Hugo ca să-l întreb unde ea –, dar când am găsit, în sfârşit, maşina, se sprijinea încă de tetieră, cu ochii închişi. Părea să doarmă. M-am sprijinit de zidul unei grădini şi mi-am aprins o ţigară, înainte să îl sun iar pe Leon. De data asta, telefonul lui a sunat în gol.

Era 13:30. M-am gândit că poliţaii terminaseră ce-aveau de făcut în birou şi că, dacă nu terminaseră, era problema lor. Mi-am aruncat ţigara într-o băltoacă şi am urcat în maşină.

Rafferty ne-a întâmpinat în uşă, ca o gazdă – haideţi, ce sincronizare, tocmai am terminat cu biroul, puteţi urca! Ne-a condus pe hol, pe lângă nişte tipi în uniformă care căutau prin haosul de pe măsuţa pentru cafea, ne-a dus pe scări, apoi în birou, poftiţi, vă ţinem la curent. Şi a plecat, închizând uşa în urma lui.

Biroul arăta uşor deranjat, foarte subtil, elefanţii din lemn erau prea aproape unul de altul deasupra şemineului, cotoarele cărţilor aiurea pe rafturi, totul deplasat cu un centimetru.

— Unde eram? a zis Hugo, privind teancul de hârtii pe care le lăsase pe masă.

Am parcurs mecanic PDF-urile recensământului: alege o stradă, alege un număr, fă clic pe formularul original, treci peste nume, clic înapoi şi treci la următoarea casă. Nu ştiam ce caut. Paşii se auzeau trosnind deasupra, în camera mea; s-a închis un sertar. Cumva, nu înţelesesem până acum ce însemna o *percheziţie,* şi gândul la Rafferty cu labele în lenjeria Melissei m-a umplut de o furie neputincioasă, care aproape m-a blocat, m-a lăsat să mă uit în laptop orbeşte, gâfâind.

Mobilă mutată, voci înfundate prin pereţi, picioare care urcau şi coborau scările. A continuat aşa. Ştiam că ar trebui să-mi fie foame, la fel şi lui

Hugo, dar niciunul nu a sugerat să pregătim ceva pentru prânz.

La un moment dat, după un interval de timp ce ni s-a părut a fi câteva zile, Rafferty a bătut la uşă.

— Scuze, întrebare rapidă, a zis el. Avea pe braţ un vraf de saci mari din hârtie maronie, cu ferestre transparente pe laterale. Ale cui sunt acestea?

A întins sacii în faţa noastră, pentru impact.

— Cred că aceasta este a mea, a zis Hugo arătând spre ce părea a fi o jachetă groasă, kaki, cu buzunare mari, uzată şi murdară de pământ. N-am mai văzut-o de câţiva ani. Unde era?

— Îţi aminteşti când ai luat-o?

— Doamne… cred c-a fost acum 20 de ani. O purtam la grădinărit, când trăiau părinţii mei şi luam lucrurile în serios.

— Când ai văzut-o ultima dată?

— N-am idee, a zis Hugo liniştit. Acum multă vreme. Ai nevoie de ea?

— Va trebui să luăm toate astea, da.

Rafferty a aşteptat să vadă ce părere aveam noi despre asta. Barba lui avansase, dându-i un uşor aspect de renegat. Când n-am zis niciunul nimic:

— Vă vom da o chitanţă. Restul vă aduc aminte de ceva?

— Acela a fost al meu, am zis, arătând spre vechiul meu tricou de rugby. În şcoală. Şi acela – un hanorac roşu – e posibil să fi fost tot al meu, dar nu sunt sigur. Cred că aceia – o pereche de saboţi negri, cu talpă groasă – au fost ai lui Leon. Iar ăla, al tuturor – un sac de dormit albastru, plin de pânze de păianjen. Pentru dormit în grădină, când eram mici, sau mai târziu, când rămâneau prieteni peste noapte. Nu ştiu despre asta – o eşarfă din lână maro, prăfuită. Nu-mi amintesc să o mai fi văzut.

— Nici eu, a zis Hugo, ţinându-se de birou ca să se aplece şi să vadă mai bine. S-ar putea să fi fost a lui Leon. Sau poate a unuia dintre prietenii voştri. Adolescenţii lasă lucruri peste tot.

— Întrebăm, a zis Rafferty. Vestea bună e că am terminat, împachetăm şi plecăm. Mulţumesc pentru

toată răbdarea din ultimele…

Jos s-a trântit uşa din faţă şi vocea Melissei, proaspătă ca o zi de vară, a strigat:

— Hei, am ajuns! Ploaia asta…

A urmat o tăcere uluită.

— Este Melissa, am spus ridicându-mă. Aş face bine să…

În timp ce eu coboram la ea şi încercam să-i explic, poliţaii au coborât şi ei scările, cu pungile pentru probe şi aparatele foto şi ce mai aveau, iar Rafferty şi Kerr ne-au strâns mâinile în uşă şi au mai scos nişte sunete ambigue despre cât ne apreciau cooperarea, şi apoi uşa s-a închis în urma lor şi au plecat, lăsându-ne în sfârşit singuri în pustietatea dintr-odată impunătoare a casei.

Am ieşit pe terasă, ca să estimăm daunele. Ploaia se oprise şi rămăsese doar o brumă în aer şi câte o picătură care cădea de pe frunze. Ultima dungă de iarbă şi de maci dispăruse: grădina era numai noroi, din ea rămăseseră doar copacii sprijiniţi de zidurile laterale, ca într-un ultim efort de luptă, întrerupţi de craterul cu margini neregulate – şocant de larg şi de adânc – unde se aflase ulmul de munte. Tufişurile dezrădăcinate erau aliniate cu grijă de-a lungul zidului din spate, în caz că aveam planuri pentru ele. Într-un colţ al terasei se afla o grămadă ordonată de lucruri pe care le găsiseră: cioburi de porţelan vechi, în nuanţe plăcute de albastru şi alb, o Barbie plină de noroi, o lopăţică din plastic, un suport din fier decorativ, foarte ruginit. Mirosul de pământ întors era copleşitor, aproape prea bogat şi prea sălbatic să fie respirabil. Zăream mişcare peste tot: viermi care colcăiau, păduchi de lemn viermuiau, furnici agitate. La o distanţă bunicică, nişte mierle şi un măcăleandru ciuguleau pământul.

— Replantăm tufişurile mâine, a zis Melissa. Iar eu pot să sun la centrul pentru grădini, să vină să pună iarbă, gazon sau…

— Nu, a zis Hugo încet, lasă.

— Eu şi Toby ne ocupăm. Nu e nevoie să…

El i-a atins blând capul cu mâna.

— Ssst. Am avut suficientă agitaţie.

După o clipă, ea a încuviinţat.

— Ne ocupăm atunci de tufişuri. Şi cumpărăm plante noi.

— Mulţumesc, dragă. Ar fi grozav.

Am stat acolo multă vreme, în timp ce păsările şi insectele îşi vedeau de treabă, iar picăturile de ploaie rămase căzeau pe copaci. Aerul era subţire şi rece, iar lumina devenea cenuşie, dar niciunul nu găseam motiv să ne mişcăm.

7

Spre sfârşitul dimineţii următoare, a apărut Leon, iar, nu după multă vreme, şi Susanna. Hugo trăgea un pui de somn, iar eu rătăceam prin casă, luând mărunţişuri şi punându-le la loc, incapabil să mă decid să lucrez sau altceva, aşa că am fost bucuros că au venit, dar bucuria mea n-a ţinut mult. Rafferty şi Kerr fuseseră la Susanna de dimineaţă şi la Leon cu o seară înainte. Erau amândoi agitaţi, în moduri diferite, şi nu ştiu din ce motiv Leon era supărat pe Susanna.

— Dar te-am sunat! i-a zis ea, punându-şi jacheta pe spătarul unui scaun din bucătărie. De vreo cinci ori. Voiam să te iau cu maşina.

Leon scotea vasele din maşina de spălat şi le trântea prea tare pe blat. N-a ridicat privirea.

— Am luat autobuzul.

— Credeam că vrei să vorbeşti cu mine.

— Am vrut. *Aseară.* Ca să-ţi spun ce mă întrebaseră copoii.

— Sallie a avut un coşmar. Încercam să rezolv asta. Şi nu voiam să ştiu ce te-au întrebat. N-ar fi fost diferit.

— Pentru mine, ar fi fost. Voiam să vorbesc cu tine.

— Putem vorbi acum, a zis Susanna, cu răceală. Dar afară. Vreau să fumez. Cafeaua aia mai e caldă?

— Da, am zis, dându-i o cană din dulapul în care puneam înapoi vasele. Doamne, Leon, mai încet! Îl vei trezi pe Hugo.

— Nu… E la kilometri buni depărtare. Dar n-a mai trântit vasele şi a adăugat: Ce crede Tom despre asta? a întrebat-o pe Susanna. Se distrează?

Susanna şi-a turnat cafea din ibricul de pe aragaz şi s-a îndreptat spre frigider, după lapte.

— E OK.

— Pariez că o ia razna. Probabil că e cel mai groaznic lucru care i s-a întâmplat, cu excepţia momentului când a vrut să fie zmeu şi a mers o

staţie în plus cu autobuzul, fără să plătească, şi l-a prins controlorul şi aproape că s-a căcat pe el…

— Tu, a zis Susanna, fără să se întoarcă spre el, n-ai nicio idee despre Tom şi despre ce l-ar face să o ia razna. Spre deosebire de alţii.

— *Ooo,* a zis Leon, în tăcerea de gheaţă care s-a lăsat.

— Ce face Carsten? am întrebat.

Orice o fi fost, nu mă simţeam în stare să îi fac faţă. După nopţile fără somn şi Xanax, eram extenuat, o extenuare de plumb pe care crezusem c-o lăsasem în apartamentul meu, şi mă durea capul rău, dar prea puţin ca să merite analgezice.

— Tot vrea să vină încoace, s-a strâmbat Leon. Tot refuz, pentru că nu vreau să-l implic. Ar fi supraprotector şi s-ar stropşi la copoi.

A privit-o cu ochii mijiţi pe Susanna, care nu părea în pericol să sufere de asemenea tendinţe ale soţului. Ea l-a ignorat.

— Nu am mai stat niciodată atâta vreme departe de el, de când ne ştim. Urăsc asta.

— Poţi să te duci acasă, a zis Susanna. Când vrei.

— Nu, nu pot. Nu acum. Va părea că fug pentru că am ceva de ascuns.

— Va părea că te duci acasă, la iubit şi la job. Cum urma s-o faci oricum.

— Nu, mersi.

— Bine, atunci. Susanna a scos un pachet de Marlboro Light din adâncurile poşetei. Haide.

Ploaia continua, chiar dacă abia perceptibil. O pisică cenuşie şi slabă, care urmărise o mierlă printre şanţurile de noroi, a fugit peste zid când ne-a văzut.

— Ce mizerie, a zis Susanna. Adusese un şervet de vase. L-a pus pe terasă şi a şters cu piciorul umezeala. Ar trebui să replantăm totul înainte să moară.

— Eu şi Melissa vom face asta când ajunge, am zis eu.

— Ce zice Melissa?

— Nimic. Se bucură că am scăpat de ăia.

Susanna a aruncat şervetul spre uşă şi s-a aşezat pe scări, făcându-mi loc lângă ea.

— Mai mult sau mai puţin, a zis.

— Doamne, a spus Leon, aşezându-se de cealaltă parte a ei.

Evenimentele îi afectaseră stilul: şuviţa din faţă îi atârna într-un moţ copilăresc şi purta un pulover cenuşiu, care nu se potrivea cu blugii uzaţi.

— Îi detest pe poliţişti. Nu-mi plăceau nici înainte să fiu arestat, dar acum, numai când îi văd…

— Ai fost *arestat?* am zis. Pentru ce?

— Pentru nimic. A fost acum mulţi ani, în Amsterdam.

— Nu credeam că *poţi* fi arestat în Amsterdam. Ce-ai făcut?

— Nimic. A fost o prostie. M-am certat cu… ştii ce, nici nu contează, că s-a rezolvat în câteva ore. Ideea e că mi-ar prinde bine un cui acum.

— Uite, am zis, aruncându-i pachetul meu de ţigări. Atâta am.

De fapt, mă distram, după toate înţepăturile lui Leon despre cum nu făceam eu faţă unei situaţii dificile; nu că aş fi fost erou cu detectivii, dar măcar îmi ţineam nădragii pe mine şi nu ceream săruri să nu leşin.

— Respiră. Va fi bine.

— Nu-mi vorbi de sus. N-am niciun chef.

Dar a luat o ţigară şi a aprins-o. Îi tremura mâna.

— Au fost răi cu tine?

— Să te fut.

— Nu, serios, au fost? Cu mine au fost OK.

Cam prea OK, de fapt – gândul la simpatia lui Kerr încă îmi întorcea stomacul pe dos dar asta nu era treaba lui Leon.

— Nu, n-au fost răi. Nu trebuie să fie. Sunt *detectivi.* Sunt de speriat oricum ar fi.

— Cu mine au fost politicoşi, a zis Susanna. M-au sunat înainte, să vadă când nu erau copiii în preajmă. Ce te-au întrebat?

Leon mi-a aruncat pachetul înapoi.

— Cum era Dominic. Cum mă înţelegeam cu el. Cum se înţelegea lumea cu el. Cât de des venea aici – chestii de genul.

— Şi pe mine. Ce le-ai zis?

Leon a ridicat din umeri.

— Am zis că venea când şi când, că era rugby-istul clasic, bogătaş şi zgomotos, dar că nu-mi amintesc prea multe fiindcă mi se rupea de el. A fost prietenul lui Toby, nu al meu.

— Nu a fost, am zis.

— Cu siguranţă, nici al meu. Singurul motiv pentru care-l ştiam era prin tine.

— Nu e ca şi cum Dominic Ganly ar fi stat cu ăia ca mine sau ca Leon, a zis Susanna. Doamne fereşte!

— Nu *era prietenul* meu, ce dracu'. Era un tip pe care-l ştiam. De ce îmi tot zice…

— Asta le-ai zis poliţailor?

— Da.

Un gest aprobator.

— Inteligent.

— Ce? Nu e *inteligent.* E *adevărat.*

— Eu voi continua să spun că nu-mi amintesc nimic, a zis Leon. Îşi fuma rapid ţigara, pufăind scurt. Nu-mi pasă. Nu pot dovedi nimic. Cu cât le spunem mai puţin, cu atât mai bine. Caută vinovaţi şi nu vreau să fiu eu ăla, mersi.

— La ce naiba te-ai uitat? l-am întrebat.

Cafeaua şi ţigara ajutau cu durerea de cap şi cu oboseala, şi cu sentimentul general de disconfort, dar nu cine ştie ce.

— Să găsească vinovaţi? De ce? Nici măcar nu ştiu ce s-a întâmplat.

— La ştiri au zis că „o consideră o moarte suspectă". Şi că „oricine are informaţii să contacteze Garda".

— Dar este suspectă, a zis Susanna, care nu părea foarte îngrijorată. Stătea confortabil, turceşte, cu mâinile în jurul cănii cu cafea, cu faţa spre cer, de parcă ar fi fost o zi superbă. Era într-un *copac.* Nu

înseamnă că a fost ucis, ci doar că vor să afle cum a ajuns acolo.

— Mi-au zis că ei aşa cred, că a fost ucis, a spus Leon.

— Normal. Au vrut să vadă cum vei reacţiona. Te-ai panicat?

— Nu m-am *panicat.* I-am întrebat de ce cred asta.

— Ce-au zis?

— Nimic, evident. M-au întrebat doar dacă ştiu vreun motiv pentru care ar vrea să îl ucidă cineva.

— Şi?

— Şi am zis că nu. *Evident.*

— Serios? a întrebat Susanna, uşor surprinsă. Eu am spus că îi cam deranja pe unii, în vara aceea. Că era un tip simpatic, dar că se întâmpla ceva cu el. Putea fi un motiv să-l ucidă cineva sau să se sinucidă, dar asta să lămurească Rafferty, nu eu.

— Le-am zis acelaşi lucru, am spus.

Leon a ridicat braţele spre cer.

— *Grozav,* acum or să creadă că am minţit…

— Nu, a zis Susanna, fiindcă nu sunt proşti. Oamenii îşi amintesc lucruri diferite. Ei ştiu asta. Te-au întrebat dacă-ţi aminteşti noaptea în care a dispărut?

— Da, a zis Leon. Am zis că nu, nimic. Au tot insistat, îmi aruncau priviri îngrijorate, de parcă era suspect – *Eşti sigur, haide, trebuie să-ţi aminteşti ceva, gândeşte-te…* Cine-şi aduce aminte de o noapte ca oricare alta, de acum zece ani? Dacă ziceam că da, ar fi părut suspect.

— Eu am zis că da, a spus Susanna calmă, scoţând o ţigară. Îmi amintesc pentru că nu a fost vreo noapte oarecare, ci noaptea în care a dispărut Dominic. Aşa că toată lumea vorbea despre ce făceau, după aceea – *Doamne, eu eram în pat şi schimbam mesaje cu cea mai bună prietenă şi sărmanul Dominic se simţea atât de singur, dacă l-aş fi sunat, poate că bla bla bla…* Noi patru eram aici. Am luat cina şi ne-am uitat la televizor, apoi

Hugo s-a dus la culcare şi noi trei am mai vorbit şi ne-am culcat în jur de miezul nopţii.

— Stai, am zis. Tocmai îmi dădusem seama ce mă supăra. Cum de au crezut atunci că s-a sinucis şi acum nu mai cred asta? Dacă au existat motive atunci, de ce nu cred…

— Nu mai ţii minte că el a trimis tuturor un mesaj pe telefon? În noaptea în care a dispărut, târziu, cam pe la 3-4 dimineaţa. A spus doar „îmi pare rău”. Cred c-aţi primit şi voi. Eu da. Nu ştiu de ce aveam numărul lui şi el pe-al meu, poate fiindcă-i dădeam meditaţii pentru oralele la franceză? Îmi amintesc fiindcă m-a trezit şi n-aveam idee la ce se referă, aşa că am crezut că nu eram eu destinatara şi m-am culcat la loc.

Îmi aminteam vag ceva de genul sau aşa credeam, nu că avea cine ştie ce valoare, ţinând cont că-mi aminteam şi înmormântarea lui.

— Am primit şi eu, cred.

— A fost mare tărăboi, a zis Leon. Cine a primit mesaj şi cine nu. Eu cred că jumate din cei care spuneau c-au primit blufau, ca să se dea mari prieteni cu Dominic. Lorcan Mullan? Te rog. Dominic Ganly nici măcar nu ştia că Lorcan *există,* darămite să aibă numărul lui.

— Doamne, a zis Susanna. Toată lumea care zicea că *au ştiut,* că, vai de mine, au avut o *premoniţie!* Isabelle Carney jura în faţa oricui o asculta că l-a văzut pe Dominic la picioarele patului, *strălucind.* Cred că până şi el avea gusturi mai bune şi n-ar fi irosit o asemenea apariţie pe o idioată ca Isabelle. A înclinat cana de cafea, să bea ultimele picături. Acum probabil că poliţiştii cred că, dacă l-a ucis cineva, a trimis mesajul ca să facă lumea să creadă c-a fost sinucidere. Şi a funcţionat.

— Dar povestea cu Capul Howth, am zis. Toată lumea a crezut. De unde până unde?

— Au urmărit telefonul până acolo, a zis Susanna. De acolo s-a trimis mesajul, sau acolo a transmis ultima dată semnal, sau ceva. Aşa că au presupus cu toţii.

— Asta *înseamnă,* a zis Leon, că acum copoii cred c-a fost ucis pentru că s-a sinucis în copacul nostru, Dumnezeu ştie de ce, dar dacă da, cum a ajuns telefonul pe Howth?

Vocea i se ascuţea.

— Relaxează-te! a zis Susanna. În multe feluri. Voia să sară de pe Capul Howth, dar nu i-a ieşit şi a aruncat telefonul şi-a venit aici şi a făcut ce-o fi făcut în copac…

— De ce aici?

A ridicat din umeri.

— Pentru că aici era mai intim decât la el acasă, poate. De unde să ştiu eu? Poate că nici nu s-a dus pe Howth şi s-a sinucis aici, sau a luat o supradoză, sau ce-o fi făcut, şi apoi cineva s-a speriat şi a făcut chestia cu telefonul, ca să nu aibă legătură…

— Minunat. Chiar dacă ar crede asta, deşi nu o cred, pentru că sunt *poliţişti* şi nu e treaba lor să inventeze explicaţii nevinovate – dar *dacă,* tot vor crede că a fost unul dintre noi. Pentru că era *grădina noastră.*

— Ba nu. Dacă Dominic putea intra în grădină, atunci putea să aducă pe cineva cu el. Care l-ar fi putut privi cum ia supradoza, sau cum cade în copac, sau ce-o fi fost, şi s-ar fi putut speria. Sau care l-ar fi putut ucide, dacă preferi.

Leon şi-a trecut mâinile peste faţă.

— Mama naibii! a zis.

— Cum a intrat în grădină? am întrebat. Pentru că zidul ăla… Nu vă amintiţi când Marcus O'Halloran şi tipul ăla din Blackrock s-au bătut la petrecerea de Halloween? Iar eu şi Sean i-am dat afară? Marcus a încercat să se urce pe zid şi să intre înapoi, dar n-a reuşit. Şi era înalt, chiar mai înalt decât Dominic.

— Cred că Dominic ar fi putut găsi o ladă sau altceva pe care să se urce sau ar fi putut lua ceva cu el. Dar… Susanna a tras din ţigară. Profilul ei, întors spre cerul cenuşiu, era calm ca al unei sfinte din ghips. Pun pariu că n-a fost aşa. Vă amintiţi că poliţiştii căutau chei de la poarta grădinii? Iar Hugo a zis că exista una care atârna lângă uşă, dar a

dispărut? A dispărut cândva în vara aia. Cam la o lună sau două înainte de moartea lui Dominic.

— Cum de n-ai zis asta când au întrebat poliţiştii? am spus. Sau măcar să ne zici nouă?

— Nu mi-am amintit atunci. După aceea, am plecat şi m-am tot gândit. Ce ai zis despre Faye, „prietena mea blondă, ciudată, care se tăia”? Asta mi-a adus aminte. La începutul verii, o strecuram înăuntru prin grădină – mă gândeam că era mai bine ca Hugo să nu ştie, pentru că n-avea nevoie de reproşurile părinţilor ei oribili şi, în plus, aveam 18 ani, aşa că, cu cât ştiau mai puţini adulţi, cu atât mai bine. La finalul verii însă, a trebuit s-o las să intre prin faţă, pentru că nu mai era cheia şi nu voiam să îl întreb pe Hugo unde ţinea cheia de rezervă.

— Le-ai zis asta copoilor? a întrebat Leon.

— Normal. Susanna şi-a stins ţigara de treaptă şi a vârât mucul în pachet. Nu le-am putut oferi o dată precisă, evident, şi totuşi au fost foarte interesaţi. Cine ştie, poate că Dominic îşi făcea planuri.

— Doamne, a zis Leon, icnind de parcă îl durea stomacul. Chiar vreau cuiul ăla. N-aveţi?

— Nu, a zis Susanna. Şi nici tu n-o să ai, dacă eşti deştept. Rafferty şi amicii lui vor pune întrebări despre noi. Poate chiar ne vor supraveghea.

— Aşa, şi? am întrebat. Ai tot spus că n-au niciun motiv să creadă că am făcut ceva…

— Nu au. Aşa că nu le daţi motive. Mai ales tu.

— De ce tocmai eu?

— Pentru că tu eşti cel care-l ştia pe Dominic. Dacă îşi bagă în cap că a venit aici să se întâlnească cu cineva, pe cine crezi că vor cerceta? Când mi-am dat ochii peste cap, a zis: Ştiu că funcţionezi după refrenul „Poliţiştii sunt prietenii noştri, dacă n-ai făcut nimic rău, nu ai de ce să-ţi faci griji”. Dar, deocamdată, s-ar putea să fie o idee bună să ne prefacem că nu e neapărat adevărat. Să fim plicticoşi pentru o vreme.

— Asta-i OK pentru tine, s-a stropşit Leon. Unii dintre noi au vieţi şi dincolo de copilaşi cu coşmaruri.

— Aşa, şi asta, a zis Susanna. Nu spuneţi la telefon nimic din ce nu vreţi să audă şi ei. Ar putea să ne urmărească telefoanele.

— Pentru numele lui *Dumnezeu,* am zis.

— Stai aşa, a făcut Leon, întorcând capul. De *asta* nu ai vrut să vorbeşti cu mine? Şi îmi spui *mie* să nu mai fiu paranoic?

— Probabil că nu ne ascultă, dar e mai bine să fim precauţi.

Mi-am dat seama, cu un mic şoc, că Susanna se distra, într-un fel. Când eram la şcoală, fusese mereu cea isteaţă, cea care trecea fără eforturi orice examen, în timp ce eu eram mulţumit cu media opt, iar lui Leon nu părea să îi pese, cea pentru care profesorii prevedeau lucruri măreţe. Nu mă gândisem niciodată la asta, doar o felicitasem cu bucurie când făcea câte ceva impresionant şi ridicasem o sprânceană imaginară când îşi abandonase planurile de doctorat pentru o viaţă cu scutece şi muci; dar mi-am dat seama, brusc, că inteligenţa ei feroce avea nevoie de o provocare de ani întregi.

— Căcat, a zis Leon dintr-odată, în şoaptă, cu ochii mari. Şi casa? N-ar fi putut planta ceva cât căutau?

Am pufnit. Susanna a clătinat din cap.

— Nu. Se pare că e mult mai uşor să obţii mandat ca să asculţi telefonul cuiva decât ca să-i pui microfoane în casă. Ar avea nevoie de dovezi solide, pe care nu le au.

— De unde ştii chestiile astea? am întrebat.

— Miracolele internetului.

— Îţi aminteşti cum era luna trecută? a zis Leon, apăsându-şi ochii cu degetele de parcă-l dureau. Abia ajunseserăm în oraş şi toată lumea era aici la prânz, şi noi stăteam aici agitându-ne pe seama lui Hugo? Atunci credeam că avem probleme.

— Nu avem, a zis Susanna. Nu mai mult decât înainte.

Leon şi-a îngropat faţa în palme şi a început să râdă isteric.

— Hai, revino-ţi. Detectivii au vorbit cu tine. Lumea nu s-a prăbuşit. Şi apoi au plecat.

— Se vor întoarce.

— Poate. Dacă nu spui ceva incredibil de tâmp, vor pleca iar. Leon şi-a trecut iar mâinile peste faţă. Nu mai râdea.

— Vreau acasă, a zis el. Du-mă cu maşina.

— Imediat. Susanna s-a ridicat şi s-a scuturat. Haideţi să replantăm aici.

„Se vor întoarce”, spusese Leon, doar că nu s-au întors şi nu ştiam ce să cred despre asta. Îi aşteptam mereu, pregătit, ascultând după o bătaie în uşă, şi mi se părea imposibil să mă afund înapoi în lumea noastră verde, blândă, subacvatică. Zgomotele casei se auzeau, cumva, ciudat: prea tare, prea brutal, de parcă s-ar fi subţiat ferestrele şi fiecare ciripit sau pală de vânt sau zăngănit al pubelelor vecinilor s-ar fi produs chiar lângă noi, făcându-mă să tresar. Mă speriam din nou de sunete neaşteptate, ca un cal sălbatic. Câteva zile foarte nasoale am fost convins că se întâmplase ceva cu auzul meu, înainte să-mi dau seama că se modificase acustica grădinii, că vântul şi sunetele năvăleau fără nicio oprelişte prin spaţiul în care se aflase ulmul de munte, peste întinderea plată de noroi.

Nu s-au întors, dar nu mi se părea că lipsesc. Le găseam urmele peste tot, în tigăile puse aiurea în dulapuri, în hainele împăturite prost, în sticlele repoziţionate în dulăpiorul din baie. Mi se părea că aveam un interlop ascuns în casă, un goblin în spatele plintei sau un intrus ghemuit în pod, care se strecura prin casă, ne mânca mâncarea şi se spăla în baia noastră cât dormeam.

Trei zile, patru, cinci. Fără Rafferty în prag, fără apeluri telefonice, fără nimic la ştiri. Reporterii trecuseră peste; mesajele de pe grupul de Facebook al absolvenţilor *(Isuse, care-i faza, credeam că s-a aruncat de pe Capul Howth???… Oameni ca să ştiţi au venit să vorbească cu mine nişte detectivi, nu ştiu care-i faza dar întrebau chestii despre Dom…*

Odihneşte-te prietene nu voi uita niciodată eseul al treilea contra Clongowes ce vremuri… Care-i faza cu grădina a cui casă e aia?) muriseră sau trecuseră în off-line.

— Poate că s-a pierdut urma, a zis Leon, plin de speranţă. Sau cum se spune. Or să îngroape cazul.

— Adică au renunţat, am spus. Că e prea greu. S-ar ocupa de ceva pe care-l pot rezolva, ca să dea bine la şefu'.

— Sau, a zis Susanna, desfăcând un buchet imens de piciorul cocoşului stacojiu – eram în bucătărie şi Hugo aţipise –, aşa le place să-i facă pe oameni să creadă.

— Mamă, dar eşti fantastic de pozitivă, ştiai? s-a răstit Leon.

— Ziceam doar. Poţi să mă ignori. A împrăştiat florile pe blat. Cine le-a adus?

— O femeie cu pălărie roşie, am spus. Julia Cutare.

— Juliana Dunne? Înaltă, cu păr negru, creţ? Cred că ea şi Hugo au avut o aventură, când eram copii.

— Ba nu, a zis Leon.

Stătea pe un blat, ronţăind dintr-un bol cu nuci şi lovind o uşă de dulap cu piciorul. Voiam să-i spun să înceteze, dar cu dispoziţia aceea ar fi făcut mai rău.

— Ba da, absolut. S-au certat tare, când aveam 14 ani – mă rog, Hugo nu s-a certat, pentru că e Hugo, dar a ridicat glasul, iar Juliana ţipa şi a ieşit afară trântind uşa. Aşa se ceartă cuplurile. Îţi aminteşti? m-a întrebat.

— Nu tocmai, am spus.

Mi se părea improbabil. Am avut un moment de paranoia, în care m-am întrebat dacă Susanna inventa, ca să mă zăpăcească.

Ea şi-a dat ochii peste cap, tăind tulpini.

— Jur că vei uita totul până *săptămâna* viitoare. Tipic: uiţi toate lucrurile care nu-ţi plac. Eram în camera lui Leon, sus, şi ei erau pe hol. Ne-am târât pe hol ca să tragem cu urechea. Juliana a trântit uşa

şi a plecat, iar noi ne ţineam respiraţia şi aşteptam să plece Hugo, dar el s-a uitat în sus şi s-a răstit, „Sper că voi trei v-aţi distrat suficient pentru azi”, şi apoi s-a dus în bucătărie. Iar noi am fost atât de ruşinaţi, că am rămas toată seara sus şi am mâncat doar un baton de cereale pe care-l dosise Leon. Chiar nu-ţi aminteşti?

— Nici eu, a zis Leon, cu mâna în bol.

— Poate, am zis. Mi se părea cumva familiar, cu cât mă gândeam mai mult – praful din covorul de pe hol îmi gâdila nasul, Susanna respira repede lângă urechea mea; noi trei, după aceea, stând pe podeaua lui Leon şi privindu-ne vinovaţi. Aşa cred. Cumva.

— Ha, a făcut Susanna.

Privirea ei mi-a amintit, neplăcut, de detectivul Martin. Dar, înainte să pot spune ceva, s-a întors, lovindu-l pe Leon peste degete cu o floare.

— Nu mai face asta, şi altora le plac nucile caju şi e scârbos – şi apoi s-au pus iar pe ceartă.

Susanna era aici fiindcă-l dusese pe Hugo la radioterapie, la ultima şedinţă, lucru care a picat ca un şoc, cu doctorii făcându-i din mână sec şi întorcându-i spatele, în timp ce el se afunda în nisipurile mişcătoare. Potrivit Susannei, încercaseră să îl convingă să se interneze, însă Hugo refuzase imediat. Nu eram sigur ce făcea Leon aici. Venea des, în ultima vreme, apărând cu sushi chiar când Hugo, eu şi Melissa pregăteam cina, frecând menta prin birou jumătate de dimineaţă, trebăluind cu tinichelele lui Hugo, trântindu-se pe covor să caute prin liste de nume, cinci minute, înainte să sară ca o suricată, cu o replică deschizătoare de conversaţie, gen Doamne, v-a zis mama că vrea să înveţe să cânte la vioară, va fi oribil, pariez că vecinii o vor da în judecată, va trebui să mă întorc la Berlin, nu-mi pasă ce crede poliţia… Toby, îl ştii pe prietenul meu Liam, de la şcoală, am dat ieri peste el, se pare că editează o revistă nouă şi mi se pare perfect pentru un material despre magazinul Melissei… Totul se întâmpla febril, maniacal şi mă întrebam

dacă fumase ceva, cu toate că ar fi părut o alegere ciudată, ţinând cont de circumstanţe.

— Are o perioadă dificilă, a zis Hugo, când s-a auzit din nou o bătaie în uşă, iar eu am făcut un comentariu exasperat să îl ignorăm până pleacă. Era deja agitat, iar cu toate astea deodată… Va fi bine, în final. Doar suportă-l.

Cam asta spunea şi Susanna, doar că în termeni mult mai puţin liniştitori. Ea şi cu mine eram în bucătărie, strângând după prânzul de duminică – prânz care devenea tot mai haotic de fiecare dată: nimeni nu reuşise să vină cu teorii noi, care să înlocuiască informatorul din Războiul Civil şi sacrificiul de graniţă celtică, sau cu teorii pe care să dorească să le comunice, aşa că toată lumea investea energie serioasă în a pretinde că nu se întâmplase nimic. Ca să se asigure că nu exista niciun moment de tăcere dubioasă, tata şi unchii mei săpau laborios după amintiri cu escapade din copilărie, şi toată lumea râdea exagerat. Leon mi se părea scăpat dintre maimuţe; motivul pentru care mă ocupam de curăţenie era că nu mai suportam să împart spaţiul cu el.

— Am crezut că i-ai zis lui Leon să nu ia droguri o vreme, am spus, când un alt ţipăt frenetic a ajuns la noi dinspre living.

— Dar nu ia. Susanna acoperea resturile, cu un ochi la Zach şi Sallie, care săpau fericiţi o tranşee în câmpul de luptă din spate.

— Atunci, care-i scuza?

Eu rearanjam frigiderul, încercând să fac spaţiu. Rămăsese multă mâncare, pentru că doar Oliver mâncase suficient.

— E încordat. Nu-l ajuţi. Nu te mai lua de el.

— Dar nu fac nimic.

— Serios? Îţi dai ochii peste cap oricând deschide gura.

Am împins nişte cheddar expirat în spate.

— Sună ca aia, cum o cheamă, din *Friends*. Îmi provoacă migrene.

— Uite ce, a zis Susanna, punând cartofi într-un bol mai mic. Trebuie să ai grijă cu Leon. E deja suficient de speriat de poliţai. Dacă faci comentarii urâcioase, de genul „Sper că te descurci mai bine decât acum în preajma lui Rafferty”, nu îl ajuţi.

Credeam că nu mă auzise nimeni.

— Dar glumeam!

— Nu ştiu dacă-i într-o dispoziţie potrivită.

— Asta e problema lui.

A ridicat o sprânceană, dar a zis:

— Sigur. Dar când Leon e prea stresat… Îţi aminteşti când aveam vreo nouă ani şi el a stricat barometrul acela vechi al tatei, de pe birou? Iar tu îl tot sâcâiai, *Doamne, ai încurcat-o rău, unchiul Phil adoră chestia aia, va fi atâât de supărat…* Îţi aminteşti?

Nu eram sigur.

— Mă faci să par un copil cretin. Nu eram atât de rău.

— Nu, nu erai atât de rău. Te prosteai doar. Nu-ţi făceai niciodată griji că s-ar putea să intri în bucluc, mereu îi convingeai pe toţi să te lase în pace, aşa că nu cred că înţelegeai că Leon se preocupa. Când a ajuns tata acasă, Leon era atât de panicat, încât s-a uitat o singură dată la tata şi a strigat: „Toby ţi-a mâncat bomboanele din sertar!” Chiar nu-ţi aminteşti?

Credeam că da, poate. Gura deschisă a lui Leon şi mâinile lui, încercând fără rost să pună la loc bucăţile sparte, Susanna ridicând fragmente de sticlă de pe covor, eu expirând nori de bomboane cu mentă foarte puternice, privindu-i, doar că sigur m-am dus să găsesc lipici şi am încercat să ajut, nu?

— Într-un fel. Ce s-a întâmplat în cele din urmă?

— Ai reuşit să scapi şi atunci. O privire peste umăr. Fireşte. Râjnetul tău tâmp, adorabil şi „Ah, mă prefăceam că sunt tu, unchiule Phil, voiam să stau la birou şi să scriu o notificare că e împotriva legii ca învăţătoarea să ne dea teme, dar ştiu că mereu mănânci multe bomboane când scrii notificări…”, şi tata a râs şi, fireşte, n-a mai zis

nimic. Dar trebuie să spun că l-ai amuzat suficient cât să nu facă scandal pentru barometru. Aşa că a mers bine, în final.

— Deci care e faza? Alt ţipăt din living, Doamne – Crezi că, dacă-l agit pe Leon, ce? Va asmuţi *poliţiştii* pe mine?

Susanna a ridicat din umeri, rupând abil pelicula.

— Nu intenţionat. Dar nu gândeşte limpede. Dacă-l sperii şi se supără destul, cine ştie ce se poate întâmpla. Aşa că aminteşte-ţi şi potoleşte-te cu el, pentru că s-ar putea să nu scapi aşa uşor de data asta.

— Serios, am râs. Ea n-a reacţionat. N-ar face asta. Nu e vorba de copii şi de bomboane, ci de lucruri serioase. Leon ştie.

Susanna s-a întors cu câte un castron în fiecare mână şi s-a uitat la mine în drum spre frigider.

— Ştii, Leon nu prea te place, a zis ea.

Ce?

— Păi, am zis după un moment, nici asta nu e problema mea.

Sprânceana Susannei s-a ridicat iar, dar înainte să poată spune ceva, Tom şi-a vârât capul pe uşă.

— Salut, a zis voios. Hai înapoi înăuntru, trebuie să auzi ce ne povesteşte taică-tău… Şi apoi, cu ochii la grădină: Doamne, Su, numai uită-te.

Zach se ridica după o cădere profundă, sau poate un plonjon, în şanţul lor. Rânjea şi era plin de noroi din cap până-n picioare. Nici Sallie nu arăta mai bine. Şi-a tras o parte din părul înnoroiat în faţă şi a examinat-o cu interes.

— Mami! a strigat ea. Suntem murdari!

— Căcat, a zis Susanna. Sunt impresionată.

— Cum îi ducem acasă? Maşina…

— Le facem baie, a zis Susanna. Avem haine de schimb sus. Va trebui să-i ducem sus, altfel vor lăsa noroi peste tot. Copii! Gata cu noroiul pe azi!

Zach şi Sallie au reacţionat previzibil, miorlăind şi implorând, până când Su şi Tom i-au luat pe sus şi i-au dus spre scări, cu Sallie chicotind şi lăsând urme de noroi cu mâinile pe obrajii maică-sii, în

timp ce Susanna râdea şi încerca să se ferească, iar Zach mi-a aruncat o privire seacă peste umărul lui Tom şi s-a întins să aplice un set de amprente chiar pe mâneca tricoului meu alb.

— Ce amuzant, a spus Leon, strecurându-se pe lângă ei în bucătărie. Rahat, am ratat curăţenia?

— Da.

— Ups. Vârfurile degetelor i-au zburat spre gura în formă de O. Era uşor beat. Chiar am vrut să ajut, jur. Dar tatăl tău este un nenorocit amuzant. Credeai că noi reuşeam să facem chestii pe la spatele alor noştri? Eram nişte *amatori.* La un moment dat, şi-au îmbrăcat câinele…

— Da, o ştiu pe asta.

Tata detesta de fapt povestea aceea, nu-mi aminteam de ce. Dacă o scotea la iveală, devenea disperat.

— Şi pe toate celelalte.

— Ooo, a spus Leon, scuturându-şi gheaţa în pahar şi aruncându-mi o privire care, dincolo de beţie, părea surprinzător de atentă. Cine te-a zădărât?

— Doar nu am chef.

— A zis Susanna lucruri? Şi, când n-am răspuns: Eu o iubesc foarte mult, dar OMG, când vrea, îţi poate distruge mintea…

— Nu, am zis şi am trecut pe lângă el, intrând iar în living, să o găsesc pe Melissa şi să o întreb dacă avea idee cum să-i facem să plece pe toţi.

Prânzul de duminică, orele petrecute în biroul lui Hugo, serile în faţa focului: la prima vedere, Hugo, eu şi Melissa păream să ne fi reluat fără probleme rutina. Hugo avansase chiar şi cu misterul McNamara al doamnei Wozniak. Găsise un nou lot de veri, dintre care unul avea un teanc de jurnale ilizibile ale unui strămoş, din secolul al XIX-lea, pe care ne petreceam ore bune încercând să le descifrăm, obţinând mai ales plângeri copioase despre calitatea tocăniţei şi despre soacra tipului.

— Ah! a exclamat Hugo mulţumit, apropiindu-şi scaunul de teancul de volume mici şi jerpelite, cu pagini îngălbenite şi cerneală spălăcită, care fuseseră legate în piele maronie, care se rosese la colţuri. Mă simt mult mai bine în prezenţa lucrurilor de modă veche. CentiMorganii[46] şi megabazele[47] sunt în regulă şi chiar *îmi plac* chestiile care celor mai mulţi li se par irelevante. Dă-mi însă un document vechi, care are nevoie de o periere serioasă, şi voi fi un om fericit.

Dar nu era la fel. Starea lui Hugo se înrăutăţea: nu era încă alunecarea finală, dar se apropia suficient încât spectrul ei să se închege, să putem intui conturul a ceea ce urma să iasă dintre umbre. Eu şi Melissa ne ocupam tot mai mult de gătit – Hugo nu mai putea sta în picioare mai mult de câteva minute, nu putea ţine un cuţit suficient de bine ca să taie ceva mai tare decât untul, ne trezeam agreând tacit mese (risotto, legume înăbuşite) care nu l-ar fi obligat să stea la masă şi să taie, cu neîndemânare. Când venea Phil, nu mai jucau dame, şi mi-a luat mai mult decât era cazul să pricep de ce. Erau momente când deveneam conştient că ritmurile calme de mişcare din partea de birou a lui Hugo se opriseră, şi când mă uitam la el îl vedeam privind în gol, cu mâinile moi pe birou. O dată, l-am văzut stând aşa timp de 15 minute. Când nu mai puteam suporta şi ziceam „Hugo?”, era nevoie de trei repetări înainte să se întoarcă – infinit de lent, ca o persoană foarte drogată – şi mă privea cu aceeaşi expresie lipsită de curiozitate şi de afectare pe care i-ar fi aruncat-o unei căni. În cele din urmă, ceva se conecta în ochii lui, clipea şi zicea „Da? Ai găsit ceva?”, iar eu bâiguiam ceva şi el îşi regăsea treptat drumul înapoi. Erau dimineţi în care cobora în aceleaşi haine pe care le purtase cu o zi înainte, mototolite în cute adânci. Într-o seară, am sugerat că aş putea să îl ajut să se schimbe, dar a spus „Crezi că sunt tâmpit?”, iar privirea cu care m-a lovit, o fulgerare de scârbă nedisimulată, m-a şocat atât de

tare, că am spus ceva incoerent şi mi-am îngropat nasul în carte. Tăcerea cumplită s-a prelungit o veşnicie, până când i-am auzit paşii târându-se din cameră şi sus pe scări. Mi-era aproape frică să cobor a doua zi, dar el s-a întors de la aragaz şi mi-a zâmbit, de parcă nu se întâmplase nimic.

Nu era doar Hugo. Când era el prezent, Melissa era voioasă, ca de obicei (şi chiar şi acum el nu o certa niciodată, cu ea vocea lui era mereu blândă, până când aproape că deveneam gelos); dar când venea familia în vizită, ea tăcea, zâmbind într-un colţ şi privind. Chiar şi când eram doar noi, se retrăgea subtil. Ştiam că o supăra ceva şi am încercat să aflu despre ce era vorba, de câteva ori, însă poate nu pe cât de insistent aş fi putut; nu eram tocmai în forma potrivită pentru negocieri complexe. Încă luam Xanax în fiecare seară, iar acum şi în timpul zilei, ocazional, ceea ce făcea dificil să fiu sigur dacă problemele care reapăreau – pâcla mintală, mirosul de sânge şi dezinfectant în momente improbabile, alte câteva lucruri previzibile prea teribile să le pomenesc – erau cauza sau efectul, deşi fireşte că-mi era greu să am o viziune optimistă. Hugo şi Melissa se prefăceau că nu văd. Noi trei făceam manevre delicate în preajma celorlalţi, de parcă ar fi fost ceva ascuns în casă (o mină de teren, o vestă de sinucigaş plină de explozibili), care ar fi putut să ne arunce în aer şi să ne facă pe toţi fărâme-fărâmiţe la orice pas greşit.

Chiar dacă ştiam că nu avea sens, dădeam vina pe detectivi. Trecuseră prin casă ca o tornadă, ne interogaseră de parcă eram nişte criminali, ne aruncaseră în stradă, iar tot acel stres cu siguranţă îmi afectase mintea şi probabil că-l împinsese pe Hugo pe o pantă accelerată. Plecaseră şi ne lăsaseră cu o mulţime de întrebări neliniştitoare, la care, cu siguranţă, nu aveau de gând să se deranjeze să ne răspundă. Dacă mă gândeam bine, ne descurcam OK înainte să apară ei, iar acum, nu. Făcuseră ceva încă neclar, zguduiseră fundaţia, iar acum întreaga

clădire gemea şi se cutremura în jurul nostru, şi tot ce puteam face era să ne pregătim şi să aşteptăm.

O săptămână, zece zile, nimic… Apoi, într-o seară, o seară vântoasă şi rece, cu vreme de Halloween, cu frunze sfâşiate care se loveau de geamuri şi cu norişori care se aglomerau în jurul unei luni subţiri, s-a auzit o bătaie în uşă. Eu eram în living, în faţa focului, citind o carte veche de Gerald Durrell, pe care o găsisem pe un raft şi descoperisem că o pot urmări, fiindcă nu avea cine ştie ce intrigă. Melissa era plecată la un târg din branşă, iar Hugo se dusese la culcare imediat după cină. Am pus cartea jos şi m-am dus la uşă, înainte să se trezească.

Un torent de vânt s-a aruncat pe hol, dând jos cu un zăngănit ceva de pe masa din bucătărie. Detectivul Martin era în prag, cu umerii aduşi şi suflând în palme.

— Doamne, a zis, luminându-se la faţă când a dat de mine, iată-l. Eşti greu de găsit, Toby, ştiai asta?

— Ah, am zis. Îmi luase o clipă să îl recunosc. Îmi pare rău. Este casa unchiului meu, care e bolnav, şi eu…

— Da, da, ştiu partea asta. Zic de drum. Am petrecut jumate de seară dând ture ca să o găsesc, iar maşina mea e la mecanic. Am îngheţat până-n măduva oaselor.

— Vrei să intri?

— Ah, minunat, a zis Martin sincer, trecând pe lângă mine şi aducând frigul. Speram să spui asta. Câteva minute, cât să mă dezgheţ puţin înainte să mă aventurez iar afară. Aici, da?

Deja intrase în living.

— Ceva de băut? l-am întrebat.

Voiam să-i ofer ceai sau cafea, dar el a zis vesel, dându-şi haina jos şi arătând din cap spre paharul meu de whiskey de pe măsuţa pentru cafea:

— Da, o să-ţi ţin companie, dacă mai ai. Aş putea să întorc în favoarea mea faptul că am maşina stricată.

M-am dus în bucătărie să găsesc un pahar. Mintea mi se învârtea – *ştiu partea asta?* de unde ştia? şi ce căuta aici?

— Mişto bârlog, a zis Martin, când m-am întors. Se aşezase în fotoliul cel mai apropiat de foc şi privea în jur, apreciativ. Soţiei mele îi plac lucrurile lucioase, ştii ce zic? Mult crom, multe culori puternice, totul aranjat. E grozav, nu mă înţelege greşit, dar dacă eram singur – a bătut braţul fotoliului din damasc uzat –, aş fi trăit aşa. Sau cât ar fi posibil, cu salariul meu.

Am râs mecanic, întinzându-i paharul. L-a ridicat.

— Noroc.

— Noroc, am zis, aşezându-mă pe marginea canapelei şi întinzându-mă după paharul meu.

Martin a luat o gură imensă şi a suflat cu patos.

— Ahhh. Ce whisky minunat. Unchiul tău are bun-gust.

Se mai îngrăşase din primăvară şi se tunsese mai scurt. Era înfrigurat, cu picioarele întinse spre foc, părea însă la el acasă, un burghez prosper care se relaxa după o zi grea de muncă. Speram cu ardoare ca Hugo să nu-şi aleagă acest moment să se trezească şi să coboare.

— Cum o mai duci?

— OK. Am grijă de unchiul meu.

— Drăguţ din partea şefului că ţi-a dat liber. E un tip grozav. Ţine la tine.

— Nu e pe termen lung, am zis, ca un idiot.

— Îmi pare rău, a zis el. Cum se simte unchiul tău?

— Pe cât se poate de bine, cred. Se…

Mâinile care păreau deconectate de restul trupului, vidul din ochii lui s-a întors să mă găsească. Căutam cuvântul *micşorează,* dar nu l-am găsit şi nici nu l-aş fi folosit.

— E foarte obosit, am spus.

Martin a dat din cap, cu simpatie.

— Aşa a fost şi cu bunicul meu. E greu să urmăreşti şi să aştepţi. E aiurea. Singurul lucru pe

care ţi-l pot spune este că n-a suferit deloc. Doar a devenit tot mai slab, până când, într-o dimineaţă, s-a prăbuşit şi – a pocnit uşor din degete – pur şi simplu. Ştiu că nu prea te liniştesc, omule. Dar, faţă de ce ne temeam… ar fi putut fi mai rău.

— Mersi, am zis. O luăm încet.

— Atât se poate. Că veni vorba, să nu uit – a vârât mâna în interiorul hainei aruncate peste braţul fotoliului –, pentru asta am venit.

A scos o pungă din plastic răsucită şi s-a aplecat, icnind, să mi-o înmâneze.

În interior se afla suportul de lumânare din fier forjat al Melissei. Mi se părea mai greu decât îmi aminteam, mai rece şi mai incomod în mână, de parcă ar fi fost făcut dintr-un material diferit, necunoscut. Aproape că l-am întrebat dacă era sigur că-l avea pe cel bun.

— Scuze pentru întârziere, a zis Martin, aşezându-se înapoi şi luând o gură de whisky. Biroul Tehnic e aproape mereu supraaglomerat, şi ceva de genul – nu a murit nimeni, nu sunt suspecţi – nu va avea prioritate.

— Da, am zis. Au…? Adică, pot întreba dacă au găsit ceva?

— Întreabă. Sigur, dacă nu-i treaba ta, atunci a cui? Nicio amprentă. Ai avut dreptate cu mănuşile. Mult sânge, câteva bucăţele de piele, fire de păr, însă toate ale tale – nu te îngrijora, am cerut Biroului să-l spele serios.

Cicatricea mi-a pulsat brusc. M-am abţinut să-mi duc mâna la cap.

— Mersi, am zis.

— Am venit să te asigur, omule, că nu înseamnă că renunţăm. Deloc. Nu contează cât ţine, dar să ştii că-mi rezolv cazurile. Piste noi apar tot timpul. Şi tipii ăia nu erau geniali. A rânjit încrezător. Nu-ţi face griji. Îi găsim noi.

— Da, am spus. E bine.

— Eşti OK? Nu am vrut să deschid cutia Pandorei.

Mă privea peste pahar, cu aparentă nonşalanţă, dar am prins o scânteie de atenţie.

— Sunt, am zis. Am înfăşurat din nou suportul în pungă şi l-am pus pe podea, lângă mine. Mersi.

— Nu eram sigur dacă să aduc în discuţie asta acum sau s-o mai las un timp. Deja ai avut câteva săptămâni dificile. Am ridicat brusc privirea. Cu… Şi-a înclinat capul spre spatele casei, spre grădină.

— Ah, am zis, da.

Cred că avea sens să ştie despre Dominic. Se potrivea cu ideile mele vagi despre detectivi, care-şi urlau poveştile zilei unul altuia peste birouri încărcate de căni cu cafea şi hârţogărie ilizibilă.

— Aş spune că şocul ăsta era ultimul lucru de care aveai nevoie.

— A fost ciudat, aşa e.

Martin a arătat cu degetul spre mine, de parcă aş fi zis ceva inteligent.

— Nu mai spune, Toby. *Ciudat* e cuvântul potrivit. În cât timp, în cinci luni? Ai fost jefuit, aproape ucis şi apare un schelet în grădina din spate? Care erau şansele?

— Jaful şi faptul c-am fost aproape de moarte au venit la pachet, am zis, mai aspru decât voiam. Nu au fost două lucruri separate. Iar scheletul n-a fost găsit în grădina mea.

Spre surprinderea mea, Martin s-a lăsat pe spate şi a râs.

— Eşti în formă mult mai bună decât atunci, a zis el. Nu?

Într-un fel, am simţit că nu era cazul s-o recunosc. La naiba cu Susanna, cu aluziile ei la poliţia care era împotriva noastră. Mi-aş fi dat ochii peste cap, dar cred că mă prinsese.

— Mă descurc, am zis.

— Bun, bun – cu bucurie, lovind braţul fotoliului –, sunt încântat. Dar vezi unde mă îndrept, Toby? Dacă ai fi vreun neica-nimeni din locuinţele sociale, asta ar fi viaţa ta: jaf, atac, cadavru, un an obişnuit. Un tânăr decent, aşa ca tine, n-a fost niciodată în preajma poliţiei, cu excepţia amenzilor pentru

depăşirea vitezei – de ce s-ar fi obosit să afle despre ele? cu ani în urmă, dar tot m-am simţit vinovat, mă prinsese! – e o poveste diferită. Ar putea fi doar o coincidenţă imensă, da, însă trebuie să mă întreb: dacă nu este?

După o clipă în care l-am privit fără nicio idee ce să spun:

— Tu ai zis-o, Toby. Ai atins punctul sensibil. E ciudat.

— Stai aşa, am zis. Aveam o senzaţie stranie, ca o trecere vertiginoasă printr-un tunel, prea repede şi prea aproape de pereţi – crezi că. Stai. Crezi că o persoană l-a ucis pe Dominic şi…

— Asta cred băieţii acum. Nu e nimic clar, aşa că se poate schimba, dar asta cercetează.

— Şi apoi, persoana, persoana aceea… a venit după mine?

Martin şi-a agitat whisky-ul şi m-a privit.

— Dar *de ce?* Zece ani mai târziu? De ce ar face-o, de ce ar vrea să…?

— Încă nu ştim de ce a fost ucis Dominic, a zis Martin, rezonabil. Dacă a fost ucis. După ce ştim asta, s-ar putea să căpătăm o imagine mai clară despre ce ar vrea şi ce nu ar vrea să facă. Ai vreo idee?

— Nu. Ceilalţi detectivi m-au întrebat deja despre el. Le-am zis tot ce-mi amintesc.

Senzaţia de tunel se acutiza. Am luat o gură mare de whisky, sperând că-mi va limpezi mintea. N-a făcut-o.

— Aţi fost implicaţi amândoi în ceva care ar fi putut deranja?

— Cum ar fi?

A ridicat din umeri.

— Poate că l-aţi chinuit pe fraierul clasei. Am făcut-o cu toţii, desigur: ne prosteam doar, nu făceam niciun rău. Dar genul ăsta tinde să ţină supărarea şi să devină obsedat.

— Nu eram aşa. Nu eram agresiv.

— Dominic era?

— Uneori. Nu mai rău decât alţii.

— Hm. Martin s-a gândit, aranjându-şi picioarele în altă poziţie, spre foc. Droguri?

— Adică?

— Nu ştiu. O tranzacţie proastă. Cineva care s-a apucat de chestii tari, a avut un trip nasol sau o supradoză şi v-a învinuit pe voi doi.

— Nu, am zis. N-am vândut niciodată. Şi nu s-a pus… Nu mi se părea conversaţia potrivită cu un detectiv. Nimic de genul.

— În regulă. Martin a ridicat paharul şi a privit focul prin el. Cealaltă posibilitate este răzbunarea.

— Răzbunare? am spus, după o secundă de uimire. Pentru?

— Rafferty a auzit că ai avut probleme cu Dominic Ganly.

— Ce? Nu-i adevărat. Când a ridicat o sprânceană, sceptic: Cine a zis asta?

— Băieţii au auzit zvonuri, a zis Martin, fluturând vag din mână. A apărut ici şi colo în interogatorii. Una dintre chestiile pe care toată lumea le-a auzit de la altcineva şi despre care nu se ştie de unde a pornit.

— N-am avut *niciodată* probleme cu Dominic. Nu eram cei mai buni prieteni, însă ne înţelegeam *bine.*

— În regulă, a zis Martin. Ideea e că, dacă băieţii de la Omucideri au auzit aşa, atunci poate că şi alţii au auzit, că e adevărat sau nu.

— Şi…

Nu eram în stare să ţin pasul, simţindu-mă de-a dreptul îngropat în noile informaţii. Parcă mi s-ar fi blocat creierul.

— Şi ce? am continuat. A crezut cineva c-a fost vina mea că s-a sinucis Dominic? Aşa c-au venit după mine?

— Poate. Sau poate că nu au crezut că s-a sinucis.

— Au crezut că *l-am ucis* eu?

Martin a ridicat din umeri, uitându-se fix la mine.

— Dar e o *nebunie!* După o clipă lungă, în care n-am zis nimic şi nu mi-a venit nimic în minte: Nu. Accentele tipilor care m-au lovit… Erau nişte

haimanale. Dominic nu cunoştea pe nimeni de genul ăsta… Cu siguranţă, pe nimeni care să fi fost suficient de apropiat de el, încât să vrea *răzbunare.* În niciun caz.

— Ştia oameni care ar fi putut să angajeze pe cineva.

— Dar e o nebunie! am repetat. După zece ani? De ce, dintr-odată, cum să fi ştiut cum…

Martin a oftat.

— Poate că-s de prea multă vreme în povestea asta, a spus el. Am mai văzut chestia asta: dacă-ţi petreci prea mulţi ani în care nu faci nimic altceva decât să cauţi conexiuni între diverse lucruri, ajungi să vezi conexiuni peste tot. Era un tip convins că un caz de crimă din Sallynoggin[48] era conectat cu o bătaie dintr-un pub din Carlow[49]. Şi-ar fi pus capul pentru asta. Sute de ore de interogatorii cu nenorociţii din Carlow, verificând alibiuri, amprente, obţinând mandate pentru ADN, tot tacâmul… Numai pentru că în ambele cazuri se găsise în zonă o şapcă de baseball cu sigla producătorului berii Budweiser. Încă îi spunem „Bud”.

Nu am putut zâmbi.

— Sunt… am zis. Cuvântul mi se părea totodată ridicol şi exploziv, un buton mare, roşu, din desene animate, pe care o atingere l-ar fi făcut să detoneze toată casa. Cred că *eu* am făcut asta? Ceilalţi detectivi?

A ridicat privirea de la foc, perplex.

— Adică dacă eşti suspect?

— Da. Sunt?

— Fireşte că eşti. Dacă l-a ucis cineva pe Ganly, a fost cineva cu acces la această grădină. Doar câţiva oameni au avut acces în perioada aceea. Cu toţii sunt suspecţi.

— Dar, am zis.

Inima îmi bătea cu putere. Tremuram. Eram sigur că simţea asta în vocea mea. Ştiusem toate acele lucruri, fireşte, dar să le aud direct, aşa…

— Dar nu am *făcut* nimic.

A dat din cap.

— Ei cred că am făcut?

— N-am idee. Să fiu sincer, nu cred că au ajuns atât de departe. Aruncă teorii şi văd ce rămâne. Nu s-au decis încă.

— *Tu* crezi că eu am făcut-o?

— Nu m-am gândit, a zis Martin voios. Nu e cazul meu. Nu sunt suficient de bine plătit ca să am teorii despre cazurile altora. Dacă are de-a face cu cazul meu, atunci da, îmi pasă. Pentru că îl priveam mai departe fix: Haide, omule. Dacă te credeam ucigaş, mai stăteam aici, bându-ţi whisky-ul şi purtând conversaţii?

— Nu ştiu.

S-a uitat la mine. Supărat, pe o notă beligerantă:

— Stai aşa. Vin aici, în ploaie, în seara mea liberă, să-ţi fac o *favoare* – arăta spre punga cu suportul, de care uitasem complet – şi tu mă acuzi că-mi bat joc?

— Nu, am zis. Sincer. Îmi pare rău.

Nu eram foarte sigur pentru ce-mi părea rău, dar după încă o clipă, Martin a cedat.

— Două favoruri, de fapt. Chestia aia, suportul, ţi-aş fi putut-o trimite prin poştă. Dar eu cred că eşti un tip OK şi deja ai trecut prin destule. Aşa că m-am gândit că meriţi un avans, gen, neoficial. Dacă n-ai avut treabă cu Ganly, atunci trebuie să te gândeşti bine de ce ar spune cineva că ai avut.

— Nu ştiu de ce. Nici măcar nu ştiu *cine* ar…

Dar el îşi scutura manşeta să-şi privească ceasul şi se ridica deja.

— Doamne, e mai târziu decât credeam. Ar trebui să plec, înainte să decidă soţia că am fugit cu vreo tinerică – ah, nu, glumesc, mă cunoaşte mai bine de atât. Va crede c-am fugit la soare, în Lanzarote sau altundeva. Nu mă descurc deloc pe vremea asta, mă termină. S-a uitat la mine, punându-şi haina. Ce ai zis?

— Nu înţeleg nimic din ce se întâmplă.

Martin s-a oprit din a-şi pipăi buzunarele şi m-a privit.

— Dacă n-ai avut nimic de-a face, a zis *(Dacă?!),* atunci unul dintre membrii familiei tale sau prietenii tăi au avut. Şi încearcă să te acuze pe tine. Dacă aş fi în locul tău, m-aş concentra să aflu cine şi de ce. Aş începe acum.

După ce a plecat, m-am învârtit în cerc vreo oră, nu în rutina tipică şi oribilă, pas-târâş, ci repede, urgent, dorindu-mi să fumez afară. Hugo nu coborâse şi mă rugam să doarmă mai departe, iar târgul Melissei să se lungească. Trebuia să mă gândesc.

Aţi crede că partea în care eram suspect de crimă era în capul listei, dar nu mi se părea cel mai important, nu acum, când uluirea iniţială mai trecuse. În fond, Martin avea dreptate şi oricine avea acces la copac era pe lista de suspecţi, iar eu mă îndoiam că urma să fiu acuzat de crimă doar pentru că îi spusese cineva cuiva că aveam probleme nedefinite cu Dominic. Dar, treptat, restul lucrurilor spuse de Martin începeau să capete înţeles şi, cu cât mă gândeam mai mult la asta, cu atât mi se părea mai evident, inevitabil, vibrând de un adevăr atât de vital, că mă trăgea ca un magnet imens: ce se întâmplase cu Dominic avea, trebuia să aibă, legătură cu noaptea aceea.

Dar nu îmi dădeam seama cum. Nu mă puteam gândi la nicio cale pe care fie povestea cu răzbunarea, fie aceiaşi tipi să fi venit după mine ar fi avut sens. În fond, eu fusesem leşinat pe podea; dacă voiau să mă ucidă, m-ar fi putut ucide uşor (picioarele mele se fereau de suportul de lumânare, o formă ciudată în punga sa din plastic). Dar, cu siguranţă, exista cineva – posibil aceeaşi persoană care încerca să mă facă acuzat – care ştia precis care era legătura. Şi, cum spusese Martin, lista nu era atât de lungă. Prietenii care ar fi putut lua cheia de rezervă – ar fi prins bine să-i pot număra. Verii mei. Hugo.

Nicio idee nu mi se părea plauzibilă. Nu erau nici ucigaşi, nici escroci machiavelici pricepuţi la înscenări. Şi totuşi. Mi-era tot mai clar (şi Martin trebuie s-o fi ştiut de la început) că povestea cu hoţii care-mi voiau maşina nu stătea în picioare. Fusesem plecat toată ziua şi jumătate de noapte, maşina şi cheile fuseseră mereu acolo. Dacă-mi filau apartamentul, de ce să fi aşteptat până când am ajuns acasă?

Sertarele alea – au căutat serios prin ele. Aparatul vechi, pe care-l primisem la aniversarea de 18 ani, dispăruse. Fotografii de la petreceri uitate.

Cântaseră ceva care avea legătură cu Dominic. Maşina, televizorul, Xbox-ul, toate fuseseră doar la derută, uite, e doar un jaf standard, nu-i nimic special! Aşteptaseră până când am ajuns acasă pentru ca, în cazul în care nu găseau ce căutau, să-l obţină de la mine – nu voiam să mă gândesc cum. Doar că mă trezisem şi sărisem la bătaie şi totul se dusese naibii.

În mod normal, am şti pe cine căutăm. Dar acum nimic nu pare cunoscut. Mă simt cam vinovat, să fiu sincer… Martin ştiuse de la început. Nu despre Dominic, evident, dar că nu era doar un jaf obişnuit. Bărbaţii ăia mă aleseseră anume.

Ar fi trebuit să mă simt urmărit, vânat. Dar nu mă simţeam aşa. Dacă mă vizaseră pentru ceva ce făcusem sau ce aveam, atunci nu eram doar cantitate neglijabilă, un obiect dat la o parte fiindcă eram în calea lor. Eram real. Eram o persoană. Fusesem factorul esenţial, în inima lucrurilor, şi nu o irelevanţă fără sens, ignorată, aruncată. Şi dacă eram o persoană, atunci puteam să fac ceva.

Mintea îmi funcţiona mai bine decât în ultimele luni, cu o limpezime de cristal, care îmi tăia respiraţia precum aerul încărcat de ninsoare. Uitasem cum era să poţi gândi aşa.

Nu prea îi puteam găsi pe hoţi şi forţa să spună totul – poate doar în fanteziile mele cu Liam Neeson. Dar, la celălalt capăt al firului, capătul care se afla aici, la Ivy House, aş fi putut găsi o pistă.

Indiferent de vreme, aveam nevoie de o ţigară. Mi-am pus haina şi am ieşit pe terasă. Vântul vuia printre copaci, lumina din bucătărie arunca văile şi colinele de noroi într-o umbră puternică, distorsionată. Frunzele se roteau, ploaia sclipea pe ţiglele terasei. Inima îmi bătea în gât şi m-am trezit zâmbind fără motiv.

— Ce-i acolo? a întrebat Melissa, arătând spre punga din plastic – mai târziu, când venise acasă, cu obrajii îngheţaţi, bătută de vânt, iar eu o aşezasem pe canapea, cu pături şi ciocolată caldă, şi îi ascultam poveştile de la târg şi scotoceam prin pungile cu mostre pe care le adusese.

— Ah, am zis, ridicând privirea de la ceva ce semăna cu un prezervativ minuscul, tricotat. Este suportul de lumânare de la tine. Cel pe care l-a luat poliţia. Detectivul Martin mi l-a înapoiat.

— De ce?

— Au terminat cu el cei de la laborator.

— De ce nu ţi l-a trimis prin poştă?

Nu voiam să-i spun nimic, nu încă, nu până când nu aveam ceva solid.

— Era în zonă, am spus.

— Despre ce a vrut să vorbiţi?

Se ridicase în capul oaselor, uitând de ciocolată.

— Despre nimic, am spus, revenind la punga cu mostre. L-a lăsat şi a plecat. Ăsta e un prezervativ pentru spiriduşi?

Melissa a izbucnit în râs şi s-a relaxat.

— E o păpuşă de mânuit, dintr-alea care se ţin pe deget, prostule! Uite, are o faţă, de unde până unde ai văzut tu un prezervativ…

— Am văzut şi lucruri mai ciudate. Pariez că poţi…

— E din *lână!*

Panicat, am văzut cele două pahare de whisky, pe care fireşte că uitasem să le strâng, dar Melissa ori nu le observase, ori presupunea că eu şi Hugo băuserăm ceva înainte să se ducă la culcare.

— Deci, înapoi la spiriduşii perverşi, am zis, ce fel de târg a mai fost şi ăsta?

— Ah, a fost haos. Oameni care atârnau de candelabre suflate manual.

Era bucuroasă pentru că mă prosteam şi mi-am dat seama cât de amorţit fusesem de la prima întâlnire cu Rafferty şi cu Kerr, cât de adânc căzusem înapoi într-un spaţiu întunecat, cu ecou.

— Jacuzzi cu şampanie organică, din flori de afin, am zis. Ştiam eu.

— Da, suntem o gaşcă nebună.

— Slavă Cerului, am zis sărutând-o, sau nu m-ai putea suporta.

Am simţit că zâmbea.

Ne-am întors la scotocit printre mostre, ca să pot râde de cele ciudate, şi după câteva minute a coborât Hugo, în halat, frecându-se la ochi, şi i-am pregătit şi lui ciocolată caldă, iar Melissa a scos un pachet de biscuiţi sustenabili, pe bază de ovăz, din poşetă. Nimeni n-a pomenit de vizita lui Martin. A doua zi de dimineaţă, când am deschis coşul de gunoi să arunc ceva, am văzut suportul de lumânare în el, ieşind dintre resturi, în care fusese vârât adânc, cu punga din plastic răsucită în jurul lui ca un ştreang.

Am condus-o pe Melissa la staţie, am stat prin zonă cât a făcut Hugo duş, l-am instalat în birou şi i-am zis că mă duc la plimbare prin grădină, să-mi limpezesc mintea. Mi-a zâmbit vag şi mi-a făcut din mână, apoi s-a întors la birou. Nu eram sigur că înregistrase ce îi spusesem sau cine eram.

Vântul tăcuse, lăsând şiruri mototolite de frunze lângă pereţi. Tufişurile replantate şi mlădiţa mamei şi chestiile aduse de Melissa de la centrul pentru grădini arătau nelalocul lor. Unele începeau să se ofilească. Nu-mi luasem Xanaxul cu o seară înainte, aşa că totul mi se părea nepotrivit, discordant, fiecare creangă prea puternic conturată pe cerul cenuşiu, iar briza părea să zgâlţâie mecanic frunzele moarte. Am pus un stejar mare între mine şi

fereastra de la biroul lui Hugo şi mi-am scos telefonul.

Nu aveam mari speranţe că aş mai găsi numărul prietenei blonde şi îndrăgostite de lame a Susannei, Faye – flirtasem cu ea o perioadă în vara aceea, când venea şi pleca de la Ivy House, o şi pipăisem de câteva ori, însă dădusem înapoi cu precauţie când remarcasem semnele nebuniei –, însă, cumva, se transferase prin telefoanele pe care le avusesem în ultimii zece ani. M-am sprijinit de trunchiul copacului şi am apăsat pe tastă. Eram ca un adolescent îndrăgostit, cu mâinile transpirate, cu inima bătând puternic prin spatele lipit de scoarţă, rugându-mă să nu-şi fi schimbat numărul.

— Alo?

— Faye? Călduros, dar precaut, suficientă bucurie, fără nerăbdare. Sunt Toby, Toby Hennessy. Vărul Susannei. Nu ştiu dacă-ţi aminteşti de mine…

— Sigur că da. Toby, uau, salut.

Prietenoasă, dar distantă. Nu-mi dădeam seama dacă îi apăruse numele în telefon sau dacă-mi ştersese numărul de mult.

— A trecut ceva vreme. Ce mai faci?

— Sunt bine, mersi. Totu-i OK. Tu?

Suna mult mai raţional decât cum îmi aminteam. În fundal suna un telefon, iar o voce de bărbat turuia ceva: era la muncă.

— Da, şi eu sunt bine. În tăcerea neutră care a urmat: Sun pentru că… sunt convins că ştii ce se petrece acasă la unchiul meu Hugo.

— Da, aşa cred. Am văzut la ştiri. Apoi au venit şi nişte detectivi să discute cu mine.

Deci nu fusese Susanna. Ele două nu mai ţineau legătura, deci, ceea ce-mi oferea mai multă libertate de mişcare.

— Şi cu mine. De aceea te-am sunat. Au spus că vor discuta cu tine şi sunt nişte oameni tare intimidanţi. Nu mi-a plăcut ideea că ţi-ar face probleme. Am sunat să văd dacă eşti OK.

Asta a mai înmuiat vocea lui Faye.

— Ah, da. A fost în regulă.

— Eşti sigură?

— Da. N-au fost deloc intimidanţi. Poate fiindcă eram în Franţa, cu ai mei, mare parte din septembrie, atunci, aşa că nu ştiam nimic. Au vrut să afle despre nopţile petrecute la unchiul tău acasă, dacă-ţi aminteşti. Nu mă înţelegeam cu părinţii, şi când ne certam mă strecuram şi veneam la voi.

— Da, îmi amintesc. Mi-am echipat vocea cu o urmă de tandreţe amuzată. Stăteam de vorbă jumate de noapte şi întârziam de dimineaţă la muncă. A meritat.

A râs scurt.

— Da, în fine. Detectivii voiau să afle despre cheia de la poarta grădinii. Cea care s-a rătăcit vara aceea. Au întrebat cum mă primea Susanna; când am început să vin prin faţă.

— Şi pe mine. Eu n-am nicio idee. M-am simţit ca un idiot. Tu ţi-ai amintit?

— Cumva. Ştiu că a dispărut la o petrecere, fiindcă Susanna a încercat să îmi deschidă a doua zi şi n-a avut cum, aşa că a intrat în panică, şi eu i-am zis să nu-şi facă griji, că probabil o luase vreun tâmpit ca să râdă, dar era, gen, „Acum va trebui să schimbăm încuietorile, doar că Hugo n-o va face şi oricine o fi fost se va simţi OK să umble pe-aici în voie…” Dar n-am idee când a fost petrecerea, aşa că nu ştiu cât de mult folos am adus.

— Mai mult decât mine, am zis cu un zâmbet trist.

Nu-mi venea să cred cât de lejeră mi-era vocea. Mă simţeam ca un detectiv particular, rece ca gheaţa.

— Cred c-a fost o pierdere de timp cu mine. Nu mă mir că s-au stropşit. Mă bucur că pe tine te-au tratat OK.

— Tu eşti bine? Şi Susanna?

Faye fusese mereu amabilă; superficială, dar amabilă, incapabilă să te întrebe despre problemele tale, dar foarte preocupată dacă-i aminteai că le ai.

— Mai mult sau mai puţin, am zis. Să mă gândesc că Dominic a fost mereu acolo mi se pare

oribil. Am vrea să ştim cum a ajuns acolo, dintre toate locurile posibile.

— Grădina e superbă. Foarte liniştită. Înţeleg partea aceea.

Fără ezitare, fără nesiguranţă: încă credea că fusese sinucidere. Detectivii nu pomeniseră nimic despre crimă. Păstraseră totul pentru noi, ceea ce nu mă bucura.

— Doamne, şi totuşi, săracul Dominic, am zis. Ce-o fi fost în capul lui? Aş fi vrut să găsească o cale mai bună să iasă din asta. Era un tip OK.

Am aşteptat.

O pauză scurtă.

— Aşa zici?

M-am întrebat dacă Dominic s-o fi combinat cu ea şi apoi o fi părăsit-o. Era frumuşică, delicată, cu ochi mari şi albaştri care se uitau o secundă în ai tăi şi apoi se plecau, într-o mişcare a capului care mi se păruse foarte sexy. Sau…

— Păi, da. Nu era un sfânt, dar nu-mi amintesc să fi avut probleme cu el.

— Nu, ştiu că voi eraţi prieteni. Doar că am crezut…

— Ce?

— Nu contează. A trecut multă vreme. Cred că încurc lucrurile.

Ce?

— Uite ce, am zis mai încet, puţin nesigur, puţin vulnerabil. Cred c-ar trebui să-ţi spun ceva. Am avut un accident acum câteva luni. M-am lovit tare la cap. De atunci, memoria mea nu e… Adică, ar trebui să-mi amintesc lucruri, dar nu mi le amintesc.

— Doamne.

Vocea lui Faye se schimbase, devenise plină de compasiune, şocată. A mea era.

— Îmi pare rău. Eşti bine?

— Da, în principiu. Doctorii zic că se va rezolva, dar până atunci e cam de speriat, ştii ce zic? Doar că… dacă uit lucruri, te rog să mă ajuţi. Fiindcă nu – nu e genul de situaţie în care să vrei să fii pe dinafară. Iar eu cam sunt.

Am aruncat în joc toată sensibilitatea de care eram capabil şi a funcţionat.

— Aveam impresia că Dominic fusese cam de căcat cu verii tăi. Atât. Şi mi-am imaginat că n-ai fi foarte bucuros. Dar nu ştiu toate detaliile, aşa că poate…

— De căcat? Cum? Când n-a răspuns: Faye, ajută-mă. Nu vreau să o dau în bară cu Susanna sau cu Leon, ce să mai zic despre detectivi? Te rog.

— Nu îmi amintesc detaliile. Sincer. Mi se întâmplau multe anul acela.

Îndulcindu-mi vocea, cu o notă de suferinţă:

— Da, ştiu. Aş fi vrut să fi fost de folos. Chiar voiam, dar nu ştiam cum, aşa că m-am blocat. Adolescenţii sunt nişte idioţi.

— Nu, tu erai în regulă. Zic doar că ar fi trebuit să fiu mai atentă la problemele Susannei, mai ales că ea era foarte drăguţă şi mă lăsa să vin şi să plec mereu. Nu eram cele mai bune prietene, doar că era cel mai aproape de mine şi unchiul tău nu îşi băga nasul cum ar fi făcut-o părinţii cuiva… Dar eram atât de preocupată de ale mele, ştii? Am amintirea asta vagă cu Dominic care îi deranja. Cred că l-a lovit pe Leon, poate? Iar Susanna s-a supărat? Dar, aşa cum am zis, poate greşesc. Vocea din fundal a întrebat ceva. Toby, trebuie să te las. Mai sună-mă, da, în caz că mai vrei să ştii ceva. OK?

Sub noul calm şi noua voioşie, era aceeaşi Faye. Vorbea serios, dar peste jumătate de oră avea să uite totul, ceea ce-mi convenea.

— Sigur, am zis. Mersi mult, Faye. Eşti grozavă, ca de obicei. Şi mi se pare c-o duci bine, iar asta mă bucură.

— Da, mersi. Sper că te vei simţi mai bine curând.

Mâinile îmi tremurau atât de tare, că am avut nevoie de trei încercări să-mi vâr telefonul în buzunarul blugilor. Nu mai făcusem asta înainte. Detectivul isteţ, care se apuca de cercetări pe cont propriu, nu fusese niciodată genul meu; mă mulţumisem mereu să stau în umbră, să mă alătur la

orice părea interesant şi să ignor restul. Mi se părea ciudat oricum, dar nu eram deloc pregătit să funcţioneze sau să mă simt atât de bine după aceea. Şi ce făcea lucrurile chiar mai dubioase şi confuze era cât de mult îmi revenisem: vechea mea uşurinţă, vechiul meu farmec, vechea mea persuasiune, însă transformate fundamental, ca nişte scânteieri distorsionate ciudat, reflectate printr-o oglindă întunecată.

Mi-ar fi prins bine un Xanax, dar voiam să am capul limpede. Mi-am aprins o ţigară şi am tras adânc. O mierlă s-a oprit din ciugulit în noroi şi s-a întors spre mine, cu ochiul ei nemilos. Am suflat fum spre ea, iar ea a decolat în haos de aripi, peste zid.

Ştiam că dăduserăm o petrecere la început de iulie, în vara aceea, după ce terminaserăm cu examenele şi părinţii noştri plecaseră în vacanţă, iar noi trei ne mutaserăm la Hugo. Mai fusese una de ziua lui Leon, deci cam în a treia săptămână din august. Mai fusese una în septembrie, o ultimă salvă înainte ca toată lumea să plece la facultate, la început de octombrie. Aceea fusese prea târziu, dacă Faye îşi petrecuse în Franţa luna septembrie. Prima fusese prea devreme; tocmai ne mutaserăm, aşa că nu avea timp să înceapă să apară. Asta lăsa doar ziua lui Leon.

Leon nu invitase mulţi prieteni, fiindcă nu avea, dar eram sigur că o mână de prieteni ai mei şi ai Susannei veniseră şi ei, şi probabil oameni care nu erau deloc prietenii noştri – toată lumea ştia că petrecerile de la Ivy House erau grozave. Sean şi Dec, cel mai probabil, oricare dintre băieţi mai era în zonă, gaşca Susannei şi probabil câteva dintre fetele mai cool de la şcoala ei, care voiau să pună mâna pe un rugby-ist. Şi Dominic, eram sigur: Dom râzând, cu ochii sclipind de cox şi de lumina lunii, Leon, prins de braţul lui, zbătându-se fără sens, parfum de iasomie şi cântece deşucheate peste tot, în beznă, *For he's a jolly good fellow!*[50].

Asta mă ducea cu gândul la povestea cealaltă, la ce spusese Faye despre Dominic, care îşi bătuse joc de Leon şi de Susanna: oare asta insinuase Martin? Faye îi spusese lui Rafferty că n-aş fi fost OK cu asta, iar Rafferty se gândise că urmăream vreo vendetă împotriva lui Dominic? Mi se părea o exagerare, dar era cel mai aproape de ceva cu sens.

Dacă Faye nu îşi închipuise sau nu interpretase greşit, ce se întâmplase concret între Dominic şi verii mei? Nici măcar nu mi-l aminteam dându-i prea mare atenţie Susannei – Dom nu prefera tocilarele. Mai făcea câte o glumă porcoasă sau mai arunca un comentariu sexist, ca să râdă când intra ea în rolul Feministei Revoltate, dar nu era nici pe departe singurul care făcea asta. Îmi aminteam că îşi bătea joc de Leon, când şi când, dar erau lucruri de rutină, în genul celor pe care Leon le păţea cu mulţi oameni, de când aveam vreo 12 ani – glume cu poponari, vorbire peltică, încheieturi moi; când eram de faţă, le spuneam băieţilor să-l lase în pace, dar nu mi se păruse cine ştie ce. Ţinând cont de starea în care fusese Dominic în vara aceea însă, cine ştie, poate exagerase puţin? Deşi cu siguranţă Leon mi-ar fi zis, cu siguranţă n-ar fi ratat sau uitat aşa ceva…

Nu aveam de gând să îi întreb ce şi cum nici pe Susanna, nici pe Leon. Vizita lui Martin schimbase, foarte subtil, cum gândeam despre ei, despre poziţiile noastre pe această nouă tablă de şah suprarealistă, pe care ne regăseam cumva. Chiar dacă ştiam că fusese precis scopul detectivului, nu mă puteam abţine. Dar l-am sunat pe Sean şi l-am întrebat dacă lui şi lui Dec le-ar plăcea să mă viziteze.

Au venit în seara următoare, lucru care m-a mişcat mai mult decât voiam. Am transmis mesajul râzând de Sean fiindcă pusese câteva kilograme şi de Dec pe subiectul „Jenna”.

— Doamne, sunt cam jumătate de milion de femei în Dublin. Cel puţin una dintre ele trebuie să

fie şi singură, şi sănătoasă la cap, dar nu, tu…

— Şi să nu fie prea pretenţioasă, a adăugat Sean.

— Şi asta.

— Care-i faza? a întrebat Dec, jignit. Am un job şi tot părul. Mai bine decât mulţi alţii.

— Eşti un ticălos drogat, i-am zis. Nu te-aş suporta.

— Nu sunt un… Melissa, sincer, sunt?

— Eşti adorabil.

— Vezi?

— Păi, ce era să zică? E drăguţă, şi tu eşti de faţă…

Masa din bucătărie, la care ne petrecusem atâtea seri în adolescenţă, era acum încărcată de castroane cu modele colorate – paste, salată, parmezan – şi cu farfurii deja linse şi cu pahare de vin pe jumătate goale, cu flori de portocal şi cu sfeşnice din argint uzat. Hugo râdea, cu bărbia sprijinită pe degetele împletite, iar lumânările i se reflectau în ochelari.

— Mereu au fost aşa, i-a zis aparte Melissei, care râdea şi ea, într-o rochie galbenă ca soarele.

Mi-am împletit degetele cu ale ei, pe masă.

— Cel puţin eu nu sunt gras, i-a zis Dec lui Sean.

Sean şi-a scos burta în afară şi s-a bătut cu palmele peste ea.

— Numai muşchi.

— Doamne, omule, am zis. Să rezolvi treaba asta, dacă vrei să-ncapi în rochia de mireasă.

— N-o să încapă în *fotografiile* cu mireasa…

Îi aduseseră cadouri lui Hugo, aşa cum făcuseră şi cu mine, la spital: bomboane fancy, cărţi, DVD-uri, Armagnac – chiar şi eu uitasem că îi plăcea Armagnac, însă Dec avea o poveste lungă despre cum aveam noi 15 ani şi am dat iama în dulapul cu băuturi alcoolice şi practic ne-am sinucis cu duşcă după duşcă din el, şi niciunul nu voia să fie cel care dă înapoi.

— Toby, de parcă era pe punctul să explodeze, era stacojiu la faţă, cu lacrimi în ochi, l-am făcut fătălău, îmi scuzaţi limbajul, şi următorul lucru pe care-l ştiu e că se învârtea camera, credeam că fac

hemoragie cerebrală – ştiu că ştiai, Hugo, că noi trei făceam asta, dar cât fairplay să nu zici un cuvânt…

— Păi, a zis Hugo, aplecându-se într-o parte să scoată sticla din punga de cadou, acum puteţi bea tot Armagnacul din lume şi vă puteţi bucura de el. Toby, ai vrea să aduci pahare?

Sean şi Dec s-au ridicat odată cu mine, să debaraseze masa.

— Grădina e praf, am zis, arătând spre uşile pe lângă care treceam. Am încercat să replantăm, dar cred că facem doar mai rău.

— Va creşte la loc, a zis Sean. Multe seminţe de iarbă, câteva de flori sălbatice…

Nu îl pomeniserăm pe Dominic toată seara. Sean şi Dec evitaseră subiectul, întrebându-l pe Hugo cum se simţea şi cum mergea tratamentul şi povestind chestii amuzante de la muncă, iar Sean ne arătase poze de la logodna cu Audrey („Dumnezeule, iat-o, cât a crescut, eu încă o ţin minte ca pe o fâşneaţă cu aparat…”). Îmi muşcam limba, arzând de nerăbdare pentru momentul potrivit, şi nu-mi mai puteam permite să aştept. Sean şi Dec probabil plănuiau să plece imediat după Armagnac.

— Ciotul ăla de acolo, am zis. Acolo a fost copacul unde… Ulmul acela mare, vă amintiţi?

Dec s-a oprit, cu farfuriile în mână.

— Cred că da. Detectivii m-au întrebat despre el. Cineva le-a spus că am urcat în el la o petrecere şi că am cântat „Wonderwall”.

— Probabil Susanna.

— Spune-i că-i mulţumesc mult. Îmi amintesc că am urcat într-un copac şi am cântat – Doamne, cred că eram trotilat –, dar nu sunt specializat în arbori, ştii ce zic? Ar fi putut fi un ulm, un stejar sau un nenorocit de pom de Crăciun.

— Cred că a fost de ziua lui Leon, am zis. N-aveam idee dacă aşa era. Detectivii au vorbit mult despre asta. Voiau să ştie cine a mai fost prezent.

— Nu cred că am băut niciodată Armagnac, a spus Melissa, aplecându-se spre Hugo să examineze

sticla. Cum e?

— Să-ţi zic eu cum e, a spus Sean peste umăr, de lângă chiuvetă. Este ca o femeie superbă, da, o zeiţă, cu centura neagră la karate. Dacă te porţi frumos cu ea, te face să te simţi stăpânul lumii. Dar dacă nu o respecţi, te bate de te caci pe tine. Încă simt mahmureala.

Hugo râdea.

— Dacă ai băut coniac, i-a zis Melissei, cam aşa e, doar că mai bogat. E tare, dacă ai 15 ani şi-l bei din sticlă, dar acesta e minunat – cred că e ca untul. Băieţii ăştia nu fac lucrurile pe jumătate.

Nu voiau să vorbească despre Dominic.

— Eu nu le-am fost de niciun folos detectivilor, am zis. Cred că li s-a părut că îmi bat joc de ei, însă problema e că n-am idee despre petrecerea aceea, pentru că memoria mea a fost afectată.

În tăcerea bruscă, am ridicat din umeri, cu ochii la paharele pe care le puneam în faţa lui Hugo, ca să nu privesc pe nimeni în faţă. Numai să pomenesc de asta şi mi se strângea stomacul, era umilitor şi dezgustător, şi nesigur, însă acum că găsisem în sfârşit un avantaj în nenorocirea mea, aveam intenţia să-l mulg de toţi banii.

— Da, cred c-ar fi trebuit să le spun asta, dar…

După o tăcere infimă:

— La petrecerea aia, prietena lui Audrey, Nessa, a stat jumate de noapte în budă, plângând, fiindcă se pipăise cu Marcus O'Halloran cu câteva zile înainte, şi el o ignora, a zis Sean. Clătea farfurii, le pregătea pentru maşină. N-a fost o petrecere mare şi nu erau mulţi invitaţi – a fost la câteva zile după rezultatele de la examene şi după ce primiserăm ofertele de la facultăţi, aşa că toată lumea se cam săturase de petreceri. Eram noi trei, verii tăi, iar Audrey le-a adus pe Nessa şi pe Lara…

— Leon i-a adus pe cei trei prieteni emo ai lui, a zis Dec rânjind. Stăteau într-un colţ şi jucau Dungeons & Dragons sau ce-o fi fost. Şi au apărut şi câteva prietene de-ale Susannei, cea mică şi blondă şi cea cu gură mare şi părul ciufulit.

— Şi câţiva băieţi, a zis Sean. Dominic, da. Marcus, firește. Bren se pişa pe el, fiindcă Nessa ocupase buda, iar dacă era Bren, probabil că erau şi Rocky şi Mal…

Melissa tăcea, cu un picior sub ea, cu ochii întunecaţi în lumina slabă, mişcându-se de la unul la altul.

— Da, îmi amintesc, am zis, că s-a încuiat Nessa în budă. Şi nu i-am făcut lui Leon un tort cu haş?

— Da, a zis Sean, cu faţa luminată de plăcere. Uite, ajutăm, Toby îşi revine chiar sub ochii noştri! A ieşit ca naiba şi nici măcar nu arăta a tort, dar şi-a făcut treaba. Unul dintre tipii emo a mâncat vreo patru felii şi nu se mai oprea din hlizit la dalele de pe jos.

Hugo încă-şi făcea de lucru cu sticla, dar îi tot aluneca. Melissa a întins o mână şi el i-a dat-o, cu o strâmbătură.

— Stai aşa, a zis Dec, de ce au întrebat poliţiştii de petrecerea aia? A fost cu mult înainte să dispară Dominic.

— Ceva despre cheia de la poarta din zidul grădinii, cred. A dispărut la petrecere. Voiau să ştie cine ar fi putut-o lua.

— M-au întrebat de cheie, da. Dacă ştiam unde o ţineaţi… ştiau că am mai stat aici, când şi când, în vara dinainte. Le-ai zis tu?

— Nu, am spus. Dar cheia nu era ascunsă. Era agăţată de un cârlig de lângă uşă. Oricine ar fi putut-o lua.

— Da, îmi amintesc, a zis Sean. Pe un inel mare de chei, cu un câine negru. Metalic.

— Acela. Tot încerc să-mi amintesc dacă am văzut pe cineva cu ea, la petrecere, dar…

Am ridicat din umeri.

Dec şi Sean s-au privit.

— Eu nu, am zis. Dacă vedeam pe cineva, îl opream.

— Nici eu, a spus Dec. N-a fost aceea petrecerea la care nici măcar nu puteam merge în fundul

grădinii, pentru că era săpată şi plină de noroi? Hugo, cred că puneai ceva acolo, pietre?

Hugo a ridicat privirea, de parcă Dec l-ar fi speriat, dar a zis, suficient de prezent:

— Grădina cu pietre, probabil. Sunt convins c-a fost în vara aceea. Voi trei m-aţi ajutat, vă amintiţi?

Eu chiar îmi aminteam, vag, cum căram pietre sub soarele vesel, estival, cu braţele amorţite, cu muzica de la radio venind dinspre geamurile deschise, cu Hugo înclinând capul, *poate ceva mai la dreapta, ce zici?*

— A ieşit bine, în final.

— Aceea, a confirmat Dec. Bren a încercat să ajungă acolo şi s-a împiedicat de o groapă şi s-a murdărit tot pe blugii scumpi, aşa că după aceea am stat aici. De-aia era Bren supărat că ocupa Nessa buda, de fapt: voia să-şi cureţe blugii.

— Ţii minte c-a făcut-o aici? a zis Sean rânjind. Fluturând blugii aşa – răsucire din şolduri ca la striptease –, cu fetele ţipând, până când Rocky şi Mal i-au luat şi i-au aruncat într-un copac.

— Doamne, a zis Hugo zâmbind. Am ratat toată distracţia. Aveam un stoc serios de dopuri pentru urechi pe atunci. Mulţumesc, draga mea, i-a zis Melissei, care turnase Armagnac şi acum împărţea paharele.

— Deci ce cred curcanii? a întrebat Dec. Că a furat Dominic cheia şi s-a întors aici, să-şi facă felul? Sau că a luat-o altcineva şi l-a adus aici?

— N-am idee ce cred, am zis. Nu cred că ştiu nici ei.

— Cel puţin, a subliniat Sean, aşezându-se şi scuturându-şi apa de pe mâini, dacă întreabă de cheie, ei cred c-a fost cineva din exterior. Nu cred c-a fost unul dintre voi. Asta e bine.

Nu mă gândisem la asta, dar chiar dacă-mi plăcea ideea, îmi era greu să cred că lucrurile erau atât de simple.

— Nu cred că l-a ucis cineva, am zis. Era Dominic Ganly, ce naiba! De ce ar fi vrut cineva asta?

Asta era pentru Dec: îi plăcea mereu să contrazică. A muşcat imediat momeala.

— Serios? Adică… şi-a tras el scaunul aproape de masă, cu speranţa unei discuţii în contradictoriu umplându-l de energie, OK, e greu de crezut că ar fi putut fi cineva ucis. Dar pentru că aşa se pare, nu, să fim sinceri, chiar eşti surprins c-a fost Dom?

— Tu nu?

— Să fiu sincer, nu, a zis Dec. Nimeni nu vrea să-i vorbească pe morţi de rău. Dar a trecut suficient ca să o putem spune, nu? Dominic era un ticălos.

— Haide. Eram cu toţii. Aveam 18 ani.

Dec scutura viguros din cap.

— Nu, nu, nu. Nu eram la fel.

— Are dreptate Dec, a zis Sean, pentru prima dată. Era un bou.

— Mă ironiza zilnic pentru accent. Se prefăcea că nu mă înţelege.

— Cu toţii ne tachinam, am zis. Şi nimeni nu înţelege ce zici, aşa e.

— Nu era amuzant, măi. Nu atunci. În primul an de liceu mi-a fost frică să deschid botul de faţă cu Dominic, pentru că ştiam că va face pe toată lumea să râdă de mine. În cele din urmă, Sean i-a zis să se ducă dracului – a ridicat paharul spre Sean, care a încuviinţat şi l-a ridicat şi el – şi după aceea a fost ceva mai bine. Îţi aminteşti când eram în anul trei şi se furau chestii din vestiar? Dominic a pornit zvonul că eram eu, pentru că eram *skanger* şi ştim cu toţii cum sunt ăia, probabil vindeam lucrurile să-mi cumpăr echipament. Oamenii l-au *crezut.* Nu m-au mai chemat la ei, să nu cumva să plec cu Xbox-ul lor sub pulover.

— Doamne, am zis. Nu se potrivea deloc cu felul în care-mi aminteam de Dominic – nu fusese sfânt, dar o asemenea răutate dedicată… Eşti sigur că el a pornit vorba?

— Da, sunt sigur. L-am acuzat de asta, iar el mi-a râs din faţă şi m-a întrebat ce aveam de gând să fac în privinţa asta. Dec zâmbea acum, dar nu prea

amuzat. Ţinând cont că era dublu cât mine, a continuat el, nu puteam face nimic.

Tot voiam să-l întreb dacă era sigur. Trecuseră atâţia ani şi poate că uitase – mereu considerasem că Dominic era un tip normal, în regulă, dar când mă gândeam de ce, nu eram sigur. Câteva săptămâni mai devreme, aş fi zis, fără să mă gândesc, că îl cunoşteam foarte bine; acum, când mă gândeam, parcă mă gândeam la un străin, la cineva care împărţise ani întregi acelaşi vagon cu mine, spre muncă, fără să purtăm o conversaţie.

— Doamne, am repetat. Nu am ştiut.

— Păi, da. Nu voiam să ştii. Deja era suficient de umilitor, fără să aflaţi şi voi şi să credeţi că aveam nevoie să fiu salvat.

— Nici eu n-am avut idee, a zis Sean spre mine încet. Credeam că s-a oprit după ce i-am zis să se ducă dracului. Nimeni nu ne-ar fi zis.

— Nu spun toate astea ca să mă plâng de Dominic, a zis Dec. Nu am rămas cu sechele. Nu plâng în Armagnac – superb, apropo, Hugo, în sfârşit sunt ruşinat aşa cum se cuvinte de felul în care m-am purtat cu al tău pe atunci.

Hugo a încuviinţat. Sorbea din pahar şi ne privea în tăcere; era ceva la el şi la Melissa, tăcerea, ochii care se mişcau în umbră, care îi făcea să semene.

— O spun pentru că n-am fost doar eu. Sunt oameni, *mulţi* oameni, cărora le-a făcut mai rău. Nu zic că l-a ucis careva, căci eu chiar cred că nu a fost ucis, chiar cred că examenele de Certificat au fost prima ocazie cu care Dom nu şi-a putut cumpăra sau intimida locul şi n-a suportat. Zic doar că ideea să fi *vrut* cineva să-l ucidă nu mi se pare incredibilă.

— Eu îmi amintesc doar că m-am înţeles mereu bine cu el, am zis. Doar că – nu mă prefăceam când am inspirat scurt, înainte să continui, nu era uşor – s-ar putea să nu-mi amintesc. Simt că, cred că, ţinând cont de tot ce se petrece, ar trebui să ştiu.

— Nu-mi amintesc să fi avut tu probleme cu el, a zis Sean, întinzându-se să reumple paharele. Nici eu

n-am avut. Nu spun că-mi plăcea de el, dar nici nu mi-a făcut ceva.

— Credeam, am zis, şi poate că-mi imaginez, dar… L-a chinuit pe Leon?

— Da, a zis Dec, Dominic a fost oribil cu Leon, mult mai rău decât cu mine. Cred că l-a bătut de s-a căcat pe el de câteva ori.

Hugo s-a mişcat. A tresărit brusc, dar şi-a dus paharul la gură, ca să camufleze.

— Îţi aminteşti aşa ceva? m-a întrebat.

— Nu, am zis, ceva mai tare decât era cazul – nu că ar fi avut un ton acuzator, sunase perfect neutru, dar ideea că aş fi stat pe margine cât o încasa Leon… Tot ce-am văzut a fost ironie, chestii generale, nimic de genul…

— Poate că am priceput eu greşit, a zis Dec. Eu n-am văzut nimic concret, zic doar de zvonuri.

— Şi Susanna? am întrebat. Dom nu se lua de ea, nu?

Dec a ridicat din umeri.

— Nu-mi amintesc să se fi luat de fete. Şi nici nu se prea vedeau.

— Cred c-a încercat s-o vrăjească, la un moment dat, a zis Sean, dar i-a pus ea capac rapid. Susanna poate fi foarte vehementă.

— Cred că e timpul să mă duc să mă culc, a zis Hugo. Nu – blând, dar foarte ferm, cu o mână pe umărul meu când am vrut să-l urmez, cu gura deschisă ca să servesc o scuză despre baie –, nu azi. Când s-au ridicat Sean şi Dec: Nu, nu, nu vă dau afară. Staţi şi vorbiţi cu Melissa şi cu Toby, pentru că le prinde bine compania, închişi aici cu o epavă ca mine. I-a îmbrăţişat pe fiecare, scurt, şi le-a zâmbit. Mulţumesc foarte mult că aţi venit. A fost o seară minunată şi a însemnat enorm pentru mine. Noapte bună. Să ajungeţi cu bine acasă.

Am ascultat în tăcere pocnetul şi târşâitul care urcau scările.

— Staţi aşa, am zis, cu o mână ridicată, când Dec a vrut să spună ceva, şi am ascultat şi zgomotele care-i trădau rutina de seară: scrâşnetul scândurilor,

când a traversat holul până la toaletă, paşii înfundaţi de colo până colo prin cameră, geamătul arcurilor de pat – atât de slabe, că nu le-aş fi prins dacă nu ştiam exact ce ascult. OK, am zis, cred că e bine.

— L-am obosit noi? a întrebat Dec. Stătea drept şi se uita de la mine la Melissa, încercând să-şi dea seama dacă să-şi facă griji. De asta a plecat mai devreme?

— De obicei, acum se duce la culcare, a zis Melissa. Suntem atenţi să fim siguri că e OK.

— Nu i-a făcut rău prezenţa voastră, am zis. A fost încântat că aţi venit.

— Mai venim, a zis Sean. Curând.

Nu-mi dădusem seama până acum, când îl vedeam pe Hugo prin ochii lor: târşâitul dificil, aplecarea peste baston, spaţiile de sub pometi şi ascuţimea nasului.

— Da, am zis, i-ar plăcea.

— Au zis ceva doctorii? a întrebat Dec. Cât îi mai dau?

— Câteva luni, probabil. În vară, au spus patru-şase. Deci până la sfârşitul anului. Dar a răspuns foarte bine la radioterapie, aşa că poate încă puţin. Nu există garanţii. Se pare că au făcut mare caz. Ar putea rezista până în primăvară sau ar putea face mâine un atac.

— Doamne, a zis încet Dec.

— Ne vom întoarce, a repetat Sean.

— Vino încoace, a zis încet Dec, aplecându-se şi privind în tavan, de parcă Hugo l-ar fi putut auzi. N-am vrut să zic asta mai devreme, pentru că Hugo părea uşor scârbit, dar Dominic a fost un puţoi de mare clasă cu Leon. A fost rău de tot. Le spunea oamenilor că Leon are SIDA, ca să nu se apropie nimeni de el. Şi, o dată, Dom şi alţi câţiva l-au prins la duşuri, i-au vârât chiloţii în gură, să nu ţipe, şi au încercat să-i vâre ceva în fund – am auzit că o sticlă de Cola, şi că voiau să-l facă să o bea apoi. Nu ştiu cât le-a ieşit, dar… Nu-ţi aminteşti nimic, nu?

— Nu, am zis, şi era adevărat.

Nu avea nimic în comun nu doar cu Dominic, cel de care-mi aminteam eu, dar nici cu lumea aşa cum o ştiam. Mi se părea ca dintr-o altă şcoală sau poate dintr-un film horror, cu internate englezeşti, cu un mesaj puternic despre partea întunecată a umanităţii.

— Eşti convins că aşa a fost? Vreau să zic, e o poveste dusă rău. N-am văzut niciodată aşa ceva în şcoală. Nici pe departe. Şi îl iubesc pe Leon, dar îi place să exagereze.

Dec se uita la mine cu o expresie nouă pe chip sau, mai degrabă, lipsit de expresie – mi se părea o respingere totală.

— Şcoala n-a fost paradisul, omule. N-a însemnat doar glume ieftine şi-apoi am râs cu toţii împreună. Uneori, era nasol.

— Haide. Nici chiar aşa. Eram acolo. Memoria mea o fi futută, dar nici chiar aşa.

M-am uitat involuntar la Melissa – nu vorbeam de obicei aşa în preajma ei –, însă ea făcea o formă dintr-o bucată de ceară de la lumânări.

— Nu zic că e vorba de memoria ta. Nici măcar nu zic că greşeşti. Şcoala n-a fost niciodată aşa pentru tine. Dar nu înseamnă că a fost la fel pentru noi toţi.

— Nu sunt complet pe lângă. Nu sunt *tâmpit.* Dacă rahatul ăsta s-ar fi întâmplat în jurul meu…

— *În jurul* tău, nu sub nasul tău. Nu eşti de căcat, eşti un tip de treabă, aşa că n-ar fi încercat nimeni să te vâre în aşa ceva. Nu eşti genul care să atragă ironii. Dar Leon…

— Lui Leon tare-i mai place să se dea în spectacol, să dramatizeze totul! Face din ţânţar nu doar un armăsar, ci ditamai elefantul, pe care apoi îl face să explodeze şi să devină *apocaliptic.* L-am văzut făcând asta toată *viaţa.* Am fost *pedepsit* fiindcă…

— N-am auzit povestea cu sticla de Cola de la Leon, a zis Dec, ci de la Eoghan McArdle. El a fost acolo, dar i-a fost prea teamă să mişte vreun deget, în caz că l-ar fi luat şi pe el la ochi. Aşa că şi-a ţinut

gura. A zis că s-a dus după un prof, poate că s-a dus, poată că nu, habar n-am… Eoghan nu prea adoră să se dea în spectacol sau să dramatizeze aiurea. Deloc! Şi era zguduit rău. De-aia mi-a zis mie, fiindcă ştia că eram prieteni, aşa că s-a gândit că aflasem deja tot ce se-ntâmplase.

Nu puteam să spun nimic. Parţial, fiindcă eram cuprins de revoltă faţă de Dominic, şi, culmea, faţă de Dec, pentru că mie îmi plăcuse mult la şcoală, îmi aminteam cu drag de ea şi rânjind, cumva, în sinea mea, pentru că scăpasem cu multe, şi acum se părea că şcoala aia care-mi plăcuse atât de mult nu existase, de fapt. Dar senzaţia începea să fie depăşită de entuziasm, pentru că, în sfârşit, lucrurile căpătau sens.

— Am încercat să te tatonez, a continuat Dec. Delicat, ştii? Am crezut că poate Leon îţi spusese. Dar nu păreai să ai idee. Aşa că m-am gândit că Leon o fi simţit ca mine, n-o fi vrut să afle nimeni, să fim serioşi, nu e tocmai o poveste pe care s-o spui, nu? Aşa că am tăcut. M-am gândit c-o să decidă Leon.

— Ar fi trebuit să-mi spună, am zis. Aveam inima în gât. Aş fi făcut ceva.

— Uite ce, a zis Dec, aplecându-se peste masă ca să mă privească în ochi, arătând cu paharul spre mine, pentru emfază. Nu îl acuz pe Leon de nimic, da? Ştim cu toţii că nu i-a făcut nimic lui Dominic. E un tip OK. Să fim serioşi, nici să fi vrut n-ar fi putut, ar fi fost ca un chihuahua care l-ar fi provocat pe King Kong.

— Ştiu.

— Îţi zic doar ca să ştii, pentru că e o idee bună, da? Dacă vin detectivii şi mai pun întrebări.

— Doamne, da. Mersi, băi. Ştiam că vocea mea suna ciudat, că era tensionată, dar era OK, pentru că existau motive logice. Nu le-ai zis, nu?

— Futu-i, nu.

— Bine. Aşa cum ai zis, Leon n-ar… Deci nu există motiv să-i trimitem pe poliţişti pe pista greşită.

Dec încuviinţa.

— Aşa e.

Leon. N-aveam idee cum legasem totul, dar totul se lega. Leon fusese disperat să nu vindem casa: un nou proprietar ar fi putut hotărî să taie copacii, şi surpriză! Leon fusese cel care insistase să aruncăm craniul şi să uităm de el. Leon fusese ca o pisică pe cărămizi încinse în preajma detectivilor şi, după ce tunase şi fulgerase că trebuia să se întoarcă la job şi la iubit, era încă aici, săptămâni mai târziu, pentru că nu putea pleca până nu se clarifica totul. Leon avea motive excelente să-l vadă pe Dominic mort. El şi-ar fi amintit că făcuserăm poze cu aparatul acela, la petrecerea lui, şi ar fi putut avea motive să-şi facă griji pentru ce era pe el…

Sean, Dec şi Melissa mă priveau cu toţii, cu expresii îngrijorate, identice, şi mi-am dat seama cum îmi arăta faţa.

— Ar fi trebuit să ştiu, am zis.

— Cum? a întrebat Sean. Dominic n-ar fi făcut din astea cu tine de faţă. Nu eşti clarvăzător. Nici eu n-am ştiut.

Melissa şi-a strecurat mâna într-a mea, pe masă.

— Sau poate că Leon a vorbit cu tine, a zis. Ea blând, iar tu l-ai făcut pe Dominic să-l lase în pace. Doar că nu-ţi aminteşti.

— Da, am zis cu un pufnet de râs.

Mă îndoiam. Leon făcuse tot felul de aluzii meschine despre cât de uşoară fusese viaţa pentru mine. Leon ar fi privit chestia cu Dominic ca pe un lucru complet rezonabil pentru ca să fie ranchiunos cu mine, pentru a-i asmuţi pe poliţişti spre mine – eram un om pe care-l ascultau alţii, ar fi trebuit să fac ceva, să-l fi apărat. Pentru cineva ca Leon, n-ar fi fost nicio diferenţă dacă nu ştiam.

— Aşa este, am continuat. E scenariul ideal.

Ea mi-a strâns mâna.

— Amintirile îţi vor reveni, a zis Sean. Dă-le timp. Pari să te simţi deja mult mai bine.

— Da.

— Aşa e, a zis Melissa, când a privit-o Sean.

— În sfârşit ţi-a fost de folos căpăţâna tare, a comentat Dec.

— Noaptea aia, am zis, trebuind să inspir din nou. Noaptea când s-a întâmplat mi-a dispărut cu totul din minte. Începe să-mi revină, dar lipsesc bucăţi mari. Mă enervează teribil.

— Aşa a fost când am făcut contuzie, a zis Sean. Ţii minte meciul cu Gonzaga? Aveau unul cât un elan de mare, pe care l-am placat şi mi-am pierdut cunoştinţa? Am jucat restul meciului şi habar nu am ce s-a întâmplat.

— Tu, a zis Dec, arătându-mă cu degetul, ţi-ai petrecut seara aceea râzând de părul meu. Pentru că eşti un căcănar. Tipul tău, da? – spre Melissa. Tipul tău mă vede admirând o femeie superbă de la o masă alăturată. Ar fi trebuit să fie OK, nu? pentru că eram singur? Dar el începe să mă acuze, cât poate urla de tare, că am meşe…

Bucată cu bucată, către Melissa, de parcă-i spuneau povestea ca să o facă să râdă, au reconstituit toată seara pentru mine (sau mare parte – au sărit, delicat, peste partea cu ochii dulci făcuţi de brunetă şi peste povestea de la muncă). Vorbeau, iar memoria mea a revenit la viaţă, în reprize, aproape în joacă, umplându-se cu un mănunchi de imagini vii aici, cu o tuşă acolo, şi apoi dispărând şi lăsând în urmă petice chinuitoare de umbre şi gol. Sean arătând spre Dec – „unde să mergem în vacanţă, şi eu şi Toby o ţinem langa cu Thailanda, însă boul ăsta, nu-i aşa?, tre' să fie el special, aşa că ne tot freacă la cap cu Fiji" – şi mi-am amintit cum îmi fluturam telefonul spre Dec, „Uite la ăsta, zice că plajele din Fiji gem de câini sălbatici, vrei să fii mâncat?" Am râs împreună cu Melissa, dar fiecare amintire m-a străbătut ca un curent electric.

Doar că, mi-am dat seama, posomorându-mă, cât Sean şi Dec avansau cu povestea, că nu era nimic acolo. Sperasem să capăt un fragment vital, care să pună laolaltă toate piesele. Dar primeam o seară cu băieţii, deloc remarcabilă, exceptând filtrul ieftin al retrospectivei, care conferea evenimentelor un

aspect rău-prevestitor. Mai rău, fusesem atât de concentrat pe speranţă, că uitasem să mă gândesc cum mă voi simţi auzind despre noaptea aia. Mi se părea că se vorbea despre altcineva, cineva de care fusesem apropiat acum multă vreme; un frate preferat, arogant, surâzător şi nevinovat, care-ţi frângea inima, care trata cu uşurinţă lumea şi locul său în ea, acum pierdut. Dorul de el era ca o forţă fizică, îmi aspira intestinele şi mă golea.

Ce m-a salvat a fost, destul de bizar, faptul că eu mi-o cerusem. Senzaţia de vârtej era la fel de puternică şi de hidoasă ca oricând, dar, pentru prima dată, nu apăruse de nicăieri. O foloseam, o îmblânzeam, pentru propriile motive. Revelaţia referitoare la Leon nu era, poate, suficientă, dar era ceva, un început, şi îl dobândisem singur. Eu deţineam controlul asupra serii şi mă simţeam bine. Trecuse ceva vreme de când reuşisem să controlez ceva complex, mai complicat decât cuptorul cu microunde.

— Aşa că l-am vârât pe Dec într-un taxi, a zis Sean. Înainte să poată începe să ne declare cât ne iubeşte.

— Poate în visele voastre. Fac asta la nuntă, ce zici? Doar ca să te vadă noile tale rude prin alianţă cum te înfoi ca un…

— Cine a zis că eşti invitat?

— Suntem cavalerii tăi de onoare, tembelule. Vrei să particip prin Skype?

— Da, ar fi grozav.

— Până la urmă v-aţi dus în Thailanda sau în Fiji? am întrebat.

— Nicăieri, a zis Dec, pentru că sentimentalul ăsta – un semn către Sean – a vrut să aşteptăm să fii şi tu bine. Eu voiam să te lăsăm naibii, dar…

— A zis că n-are bani, mi-a spus Sean. Adică voia să te aşteptăm, doar că n-avea coaie să spună. Mergem la anul.

— Asta dacă te lasă Audrey să ieşi din casă, a zis Dec.

— Va fi tare bucuroasă să mai scape de el atunci, am zis. Probabil îi va da brânci pe uşă afară.

Băusem ceva, şi vin, şi Armagnac. Asta şi lumina lumânărilor îi împacheta într-o lucire aurie adâncă, aduceau a eroi legendari, atemporali, de nădejde. Voiam să mă întind peste masă şi să-i apuc de braţe, să le simt căldura şi soliditatea.

— Noroc, băieţi, am zis ridicând paharul. Mulţumesc pentru tot.

— Doamne, a spus Dec scârbit. Acum nu şi tu.

— A fost tare plăcut să-i vedem, a zis Melissa, când Sean şi Dec plecaseră, iar noi făceam ordine.

Era târziu, lumânările arseseră şi semănau cu nişte cioturi de stalagmite, un post de radio cu muzică veche cânta suficient de încet să-l putem auzi pe Hugo, în caz că striga. Un vânt neliniştit se pornise prin grădină.

— Nu-i aşa?

— Ha?

Eu încărcăm maşina de spălat vase, fredonând după muzică – ar fi trebuit să pic de oboseală şi după băutură, dar simţeam că eram în priză. Jumătate din mintea mea lucra la cum să-l aduc pe Leon la Ivy House şi ce să îi spun după ce venea. Dacă era în spatele poveştii ăsteia, o parte din mine era aproape impresionată: nu m-aş fi gândit că ar avea impulsul de organizare necesar pentru a pune la cale ceva atât de elaborat. Ce nu puteam înţelege era sincronizarea spargerii. Dacă voia aparatul, de ce nu le spusese amicilor săi nenorociţi să intre ziua, când eu eram la muncă şi ei puteau să-l caute în linişte? Doar dacă elementul nocturn nu fusese propria lor contribuţie, pentru că era mai uşor să ieşi cu un televizor mare, cu ecran plat, în miez de noapte – sau poate Leon chiar vrusese ca eu să dau peste ei, să fiu speriat, chiar lovit, într-un soi de justiţie poetică, *să vezi cum e.*

— Ah, da, am zis, a fost grozav.

— Sean e foarte încântat de nuntă, nu? Încerca să pară blazat, dar e adorabil. Şi Dec e într-o formă

mai bună decât credeam că ar fi, după Jenna.

Melissa încercase din greu să se împrietenească şi cu Jenna, dar chiar şi ea avea limitele ei.

— E mult mai bine fără ea. Ştie şi el asta.

Melissa aduna firimiturile de pe faţa de masă.

— Şi tu te-ai simţit bine?

Era a doua oară când întreba.

— Ah, da, am zis bucuros. Şi când i-am surprins privirea: De ce, n-am părut?

— Ba da! Aproape tot timpul. Mai puţin… când aţi vorbit despre Dominic. Şi despre Leon.

— Păi, am zis, cu o grimasă îndurerată, dar nu supărată, ca să pun totul în perspectivă. Da. A fost destul de urât. Dar a fost acum ceva vreme. Şi cred că aveaţi dreptate: am făcut tot ce am putut. Nu-mi voi face procese de conştiinţă.

— Bine. Un zâmbet fugar, dar tot însoţit de o încruntare îngrijorată. După o clipă, în timp ce râcâia o pată de ceară de pe faţa de masă: Le-ai pus multe întrebări.

Aşezam paharele în maşina de spălat, cu un ritm rapid, ordonat – chiar şi strânsoarea mea părea mai puternică.

— Serios? Presupun că da.

— De ce?

— M-am gândit că-l ţin minte pe Dominic mult mai bine decât mine. Se pare că am avut dreptate.

— Da, însă de ce contează? De ce vrei să ştii ce-i cu el?

— Aş vrea să fiu la curent, am spus, rezonabil. Dacă tot am aterizat în mijlocul situaţiei.

Ochii Melissei s-au uitat repede în ai mei.

— Crezi că Sean şi Dec ştiu ceva despre ce s-a întâmplat?

— Nu, am râs eu. Ea n-a râs. Dar cred că ar putea şti ceva fără să-şi dea seama ce înseamnă. Probabil că nu, însă merită întrebat, nu?

— Se ocupă detectivii.

— Sigur. Dar s-ar putea să nu ne spună ce află sau să nu afle suficient de repede. Hugo vrea să ştie. Spune că simte că are dreptul. Cred că-l înţelegi.

A aruncat o mână de firimituri în coşul de gunoi, fără să mă privească.

— Probabil.

— Şi eu aş putea afla lucruri pe care detectivii nu le pot afla.

Un moment de tăcere, şi apoi:

— Deci vei întreba în continuare. Vei încerca să afli ce s-a întâmplat.

Am ridicat din umeri.

— Nu m-am gândit la asta.

Melissa a luat faţa de masă, cu o mişcare rapidă, şi s-a întors spre mine. A zis sec:

— Mi-aş dori să nu.

— Ce?

Nu mă aşteptam. Dimpotrivă, credeam că va fi toată numai încurajări şi susţinere, orice-şi dorea Hugo, orice mă implica şi îmi trezea interesul…

— De ce nu?

— Este posibil ca Dominic să fi fost *ucis*. Nu e un joc. Detectivii sunt profesionişti. Este meseria lor. Lasă-i să o facă.

— Iubito, nu suntem într-o carte de Agatha Christie. N-o să mă înjunghie nimeni în bibliotecă, folosind un cuţitaş pentru corespondenţă, fiindcă am ajuns prea aproape de adevăr.

N-a zâmbit.

— Nu de asta îmi fac griji.

— Dar?

— Nu se ştie ce afli.

— Cam asta e ideea. Când tot n-a zâmbit, am spus: Cum ar fi?

— Nu ştiu. Dar cum ar putea să te facă fericit? Toby – mâinile ei au strâns faţa de masă –, te faci din ce în ce mai bine. Ştiu cât de greu a fost, dar aşa e, şi e minunat. Şi acum asta… mi se pare că tot ce se întâmplă nu duce într-o direcţie bună. Chiar şi în seara asta ai fost afectat, mi-am dat seama. Următoarea perioadă nu va fi deloc uşoară, cu Hugo – şi peste mine, care începusem să vorbesc – şi e în regulă, de fapt nu e, dar s-a *întâmplat,* aşa că ne descurcăm. Orice-ar fi. Dar să te bagi *deliberat* în

ceva ce ştii că-ţi va face rău, să-ţi faci asta *singur* – nu e la fel, Toby. Nu e în regulă. Aş vrea să-i dai pace.

M-am uitat la ea, cum stătea, fragilă şi sinceră, în mijlocul bucătăriei şubrede a unchiului meu, ţinând o faţă de masă uzată în mâini, cu flacăra lumânărilor reflectându-se în uşile-ferestre din spatele ei. Tot ce vedeam în mintea mea era că-i aduceam un răspuns, înfipt în suliţă, ridicat vitejeşte, să i-l depun la picioare, triumfător. Imaginea mi-a pătruns în sânge, ca o săgeată cu trasor, ca o altă duşcă minunată de Armagnac. Toate aceste luni de răbdare, loialitatea ei, generozitatea ei uluitoare, inimoasă şi complet dezinteresată: era singura cale pe care puteam nu să le răsplătesc, nimic nu era suficient pentru asta, dar să le justific.

— Iubito, am zis, lăsând vasele şi apropiindu-mă de ea, e în regulă. Jur.

— Te rog.

— Nu o să-mi bat capul cu asta. Dar mă interesează. Şi mi-ar plăcea să-i ofer răspunsuri lui Hugo. Ştiu că, probabil, n-o să aflu nici pe naiba, dar de ce să nu încerc, ştii?

Melissa a părut numai pe jumătate convinsă. La radio se auzea „Little Green Apples", iar vocea lui Dean Martin făcea versurile fericite cumva nostalgice şi triste, o melodie pentru un drum lung şi întunecos, departe de casă; dintr-odată, mi-am dorit-o aproape.

— Haide, am zis, luându-i faţa de masă din mâini şi aruncând-o pe masă. Dansează cu mine.

După o clipă, a inspirat adânc, iar corpul i s-a relaxat, lipit de al meu. Am strâns-o în braţe şi ne-am legănat în cercuri lente. Flăcările lumânărilor ne făceau din ochi, una câte una, vântul se mişca printre vârfurile invizibile ale copacilor, cu un sunet neîncetat, ca de mare, şi încerca să intre pe uşă.

Ne-am fi putut căsători în grădină, un peisagist priceput ar fi rezolvat-o într-o săptămână. Ştiam de la Sean că trebuie să anunţi cu câteva luni înainte o căsătorie, dar Hugo putea rezista, ştiam asta, cu un

scop ca acela în minte, sau poate că avea un soi de dispensă pentru urgenţe? Mama ar fi plâns non-stop; tata ar fi zâmbit pentru prima dată în câteva luni; Sean şi Dec ar fi râs de mine şi cu fundul, Zach ar fi găsit o cale să distrugă tortul, Carsten s-ar fi dovedit un fel de unchiul Fester[51], înalt de peste doi metri, care pronunţa lucruri sumbre, cu un accent de neînţeles. Miriam avea să oficieze o ceremonie pe bază de chakre, menită să ne asigure o căsnicie îndelungată şi fericită, şi toţi am fi dansat până în zori. I-am fi invitat pe detectivi, soţia lui Martin n-ar fi fost de acord cu decorul, iar Rafferty părea genul care să dispară cu verişoara de-a doua exotică a cuiva… Melissa a oftat pe umărul meu. Eu mi-am îngropat faţa în părul ei.

8

Într-un târziu, s-au întors detectivii. Au venit a doua zi, de dimineaţă, în timp ce eu mă luptam cu caloriferele – răcoarea toamnei se lăsase greu, Hugo resimţea frigul, toate caloriferele trebuiau aerisite, dar bineînţeles că nu ştia nimeni unde era cheia, aşa că mă chinuiam cu o improvizaţie şi eram plin de praf şi de WD-40. Rafferty şi Kerr, în prag, aveau hainele călcate şi erau proaspăt bărbieriţi, gata să cucerească lumea.

— Neaţa, a zis Kerr voios. Aş spune că ai crezut c-am abandonat, aşa-i? Ţi-a fost dor de noi?

— Glumeşte, mi-a zis Rafferty. Nu ne simte nimeni lipsa. Suntem obişnuiţi, nici măcar nu mai suferim.

— Ah, am zis, după o pauză idioată. Haideţi. Unchiul meu lucrează sus.

— Lasă-l cu ale lui, a zis Rafferty, ştergându-şi picioarele la intrare. Avem nevoie doar de câteva minute. Plecăm înainte să-ţi dai seama. Mergem în bucătărie?

Le-am oferit ceai sau cafea, dar au vrut doar pahare cu apă, mi-am spălat mizeria de pe mâini şi m-am aşezat la masă, vizavi de ei. Kerr şi-a scos carneţelul şi Rafferty a privit grădina (frunze moarte peste tot, soare subţire şi rece sclipind pe bucăţi de plastic suflate de vântul de peste noapte) şi mi-a zis că arăta grozav, cu noile plante. Să îi văd m-a lovit cu vechea tresărire, dar de data asta nu m-a paralizat. Dacă se întorseseră, probabil aveau ceva nou, iar dacă aveam noroc şi-mi jucam cărţile corect, îmi spuneau şi ce era.

— Pentru confirmare, a zis Rafferty, după ce ne-am aşezat. Am luat ăsta cu noi săptămâna trecută, îţi aminteşti? Ai zis că e al tău.

A căutat prin telefon şi mi l-a întins: o fotografie cu hanoracul meu roşu, întins pe o suprafaţă albă, lângă sacul lui din hârtie. Cineva îi ataşase o

etichetă, lucru care mi se părea totodată sinistru şi ridicol.

— S-ar putea, am zis. Am avut un hanorac roşu, dar nu ştiu sigur dacă este…

— Ambii tăi veri au spus că aveai un hanorac ca ăsta.

— Aşa cred. Dar mulţi oameni au hanorace roşii. Nu ştiu sigur dacă era…

— Stai aşa, a zis Rafferty, luând telefonul. Asta s-ar putea să ajute.

A căutat iar, mi-a întins telefonul.

Eu, între margarete, cu spatele lipit de un trunchi de copac şi cu o doză de ceva în mână, zâmbind spre aparat. Arătam atât de tânăr: subţire, cu părul pufos, cu faţa deschisă – a trebuit să închid ochii o secundă. Voiam să-i spun tipului ăluia să fugă, să fugă repede şi departe, înainte să-l ajung şi să fie prea târziu.

— Tu eşti, a zis Rafferty, nu?

— Da. De unde…?

— Cam în ce perioadă, ai spune?

— E grădina de aici, vara. Probabil vara de după liceu. De unde aveţi…

— Se potriveşte cu data din fotografie, aşa e. Vezi ce purtai?

Blugi, tricou alb, hanorac roşu descheiat.

— Da.

— Ai spune că e acelaşi hanorac?

— Nu ştiu. Cred că da.

— Buzunarele au aceeaşi formă, a arătat Rafferty, trecând de la o poză la alta. Mâneci de aceeaşi lăţime. Aceeaşi etichetă din piele pe capătul fermoarului. Acelaşi logo rotund aici, în partea stângă. Aceeaşi cusătură la baza glugii, vezi? Cea albă, cu dungă neagră?

— Da, am zis. Da, pare acelaşi.

— Dar nu e fix la fel, a zis Kerr. Găseşte diferenţa.

Ştiam deja că nu voi găsi ce voiau ei. Au aşteptat răbdători cât am trecut de la o poză la alta, simţindu-mă tot mai prost.

— Nu am idee, am zis, întinzându-i telefonul lui Rafferty.

— Nu? L-a ţinut mai departe în mână, întorcându-l cu dibăcie. Nu-i problemă. E doar un mărunţiş. Aş spune că putem confirma că este hanoracul tău, nu?

— Aşa cred, am zis. Probabil.

Kerr a notat.

— Nu e o capcană, omule, a zis Rafferty amuzat. Nu te arestăm pentru posesie de hanorac. Verii tăi au fost la fel: nu ştiu, c-o fi, c-o păţi, multe hanorace, aţi văzut câte de felul ăsta s-au vândut în Irlanda… Sunt tare protectori, nu?

Nu era tocmai cuvântul pe care l-aş fi ales, mai ales săptămâna aceea.

— Probabil, am zis.

A îndreptat un deget spre mine.

— Să nu o spui ca şi cum n-ar fi mare lucru. Este minunat. Prietenii sunt grozavi, dar când te bate soarta tot sângele contează. Uită-te la tine, care te-ai mutat aici, cu unchiul tău, pentru că are nevoie de tine. Despre asta e vorba, despre o familie unită.

— Fac tot ce pot, am zis, cam idiot.

Rafferty a încuviinţat apreciativ.

— Aşa zic şi verii tăi. Înseamnă mult pentru ei că eşti aici, ştiai? Leon se simte vinovat că nu ţi-a zis-o, dar apreciază. Nu sunt surprinşi însă, pentru că spun că mereu ai fost protector şi cu ei.

Asta mi se părea improbabil, mai ales venind din partea lui Leon, deşi cine ştie de-a ce se juca…

— Aşa cred. Încerc.

— Bun băiat. Pocnind din degete, fiindcă îşi amintise: Că veni vorba de unchiul tău, voiam să-ţi spun că poate vrei să arunc un ochi la siguranţa locului, hm?

— Ce? De ce?

O amintire de teroare animalică, aluziile lui Martin la răzbunare, uşa mea interioară căscată…

— Ah, nu ne referim la ideea că ar veni cineva după voi, a pufnit Kerr. Dar am găsit o grămadă de alte lucruri în copacul ăla, pe lângă rămăşiţe.

Ghinde, alune – aş spune că nişte veveriţe supărate încearcă să-şi dea seama unde a dispărut ascunzătoarea lor. Jumate de duzină de soldăţei din plumb. Au fost ai tăi?

— Nu, nu cred.

Adrenalina ceda şi mi se făcuse uşor rău.

— Doamne, a rânjit Rafferty, cred că erau ale tatălui tău. Sau poate ale unuia dintre unchi – toţi îşi amintesc că au depozitat lucruri acolo în copilărie. Soldaţii erau la un loc, cu o cârpă în jur, poate că a fost o sacoşă din pânză înainte să putrezească; unul dintre cei patru îşi ascundea lucrurile de fraţi, se pare. Trebuie să aflu cui să-i înapoiez. Mai sunt nişte bile. Şi asta. Ştii ce e asta?

Din nou telefonul. Aceeaşi suprafaţă albă: o cheie lungă, din alamă, cu bucăţi de pământ, ataşată de un inel pentru chei, alături de silueta neagră, metalică, a unui ciobănesc german.

— Este cheia de la poarta grădinii, am zis, sau aşa arată. Cea care s-a pierdut vara aceea. Era în copac?

— Da, era. Se potriveşte în poartă. Asta-ţi spun, că unchiul tău ar fi trebuit să schimbe încuietoarea când a dispărut cheia. Dacă nu s-a obosit, cine ştie câte alte chei de la poarta aceea mai circulă? Ultimul lucru de care are acum nevoie este un jaf.

— Da, am zis. Mă voi ocupa eu.

— Ce idee bună. Nu că mă plâng, pentru că a fost o uşurare să putem verifica dacă se potriveşte cheia. Partea interesantă însă, a zis aplecându-se, cu coatele pe masă, este unde se afla. Hainele lui Dominic erau zdrenţe, din cauza timpului, a mucegaiului, a activităţii animalelor şi insectelor. Cheia era aproape de piciorul lui, dar nu ne putem da seama dacă era în buzunarul blugilor şi a căzut când a putrezit materialul sau dacă n-a fost niciodată acolo. Îţi dai seama de ce contează.

M-au privit amândoi: curioşi, aşteptând să vadă dacă mă prind. Kerr avea un zâmbet arogant pe faţă.

— Fireşte că da, am spus prea tare.

Au ridicat sprâncenele. Mi-am dezumflat bula de furie şi am spus, cât de calm puteam:

— Dacă cheia a ajuns în copac separat de Dominic, atunci a mai fost cineva acolo când a murit, doar dacă n-a scăpat cheia accidental şi nu s-a dus să o ia. Dar dacă era în buzunarul lui, înseamnă că a intrat în grădină şi s-a urcat în copac singur.

— Bravo, a zis Rafferty zâmbind.

— Ha, a zis Kerr, ai ajuns aici mai repede decât amicul Scanlon, cel care credea c-a fost opera sataniştilor canibali, ţii minte? I-am explicat de trei ori şi tot degeaba.

Crezi că l-a ucis cineva pe Dominic? îi spusesem lui Martin. Iar el zisese: *Aşa cred băieţii.*

— Deci, am zis, ar fi putut ajunge şi singur acolo?

Rafferty a dat din umeri, cu un colţ al gurii ridicat.

— După rămăşiţe, se poate oricum. Era multă mizerie acolo, însă asta poate însemna şi că a încercat cineva să îl acopere, şi că au trecut zece ani de frunze căzute şi cine ştie ce. Nu ne putem da seama dacă a ajuns acolo mort sau viu. Nu era mort de suficient timp să se fi instalat *rigor mortis,* pentru că ar fi fost imposibil să-l vâre cineva în gaura aceea, dar cam atât ne poate spune patologul. Nu are răni nevindecate ale scheletului: nu a fost bătut, iar dacă a fost împuşcat sau înjunghiat, nu a fost atins vreun os. Supradoza este posibilă, mai ales dacă ne-ai zis că îi plăcea să experimenteze – nu-ţi face griji, nu eşti singurul, suficienţi prieteni de-ai voştri au zis la fel. A ridicat o mână să mă liniştească, deşi nu spusesem nimic. Şi era într-o poziţie ciudată, cu picioarele îndoite în sus, cu braţele în faţă, cu vertebrele gâtului de parcă i-ar fi fost apăsat capul – cel puţin din câte ne dăm seama, pentru că exista alunecare, dar majoritatea lucrurilor se ţineau bine. Ar fi putut fi asfixie poziţională, când cineva ajunge într-o postură din care nu poate respira cum trebuie, poate fiindcă se dusese după

cheie, cum ai zis, sau poate că era luat, sau ceva – nu poate ieşi, se sufocă. Era un spaţiu strâmt, mai ales pentru un tip atât de mare.

A tăcut, aşteptând să zic eu ceva sau să mă zguduie imaginile.

— Isuse, am zis sârguincios.

— Sau, a continuat el, ar fi putut muri singur, dar cu o mână în copac. Să zicem c-a fost supradoză. Cu oricine o fi fost – sau poate nici nu e cineva cu el, poate că l-a găsit când era deja prea târziu –, intră în panică. Se sperie c-o să fie închis pentru posesie de droguri, c-o să se dea vina pe el sau pe ea pentru c-a murit Dominic. Aşa că face o prostie, pentru că este adolescent şi, să fim serioşi, prostiile sunt caracteristice adolescenţilor panicaţi, şi ascunde trupul, sperând că va dispărea.

— Idioţi, a zis Kerr. Mâzgălea în carneţel ceva asemănător cu armele unui comitat. Să ascunzi un cadavru este delict. Cred că s-a prescris cu nişte ani în urmă însă, şi oricum este un delict mult mai puţin grav decât o crimă.

— Dacă ai vreun motiv pentru care să crezi că a fost aşa, a zis Rafferty privindu-mă, orice motiv, chiar şi o aşchie, atunci trebuie să-mi spui acum. Azi. Pentru că acum toată lumea explorează posibilităţi. Dacă apare cineva şi spune că avem o supradoză şi un puşti speriat, sau poate doi, suntem gata să acceptăm. Dar dacă se întinde şi băieţilor le intră în cap că a fost crimă, va fi mult mai greu să se convingă că n-a fost.

Părea atât de rezonabil, suntem cu toţii de aceeaşi parte, colaborăm, încât aproape că mi-am dorit să-i fi putut oferi ce voia.

— Nu ştiu. N-am idee, am zis.

— Eşti sigur? Fiindcă nu e momentul să ezităm.

— Sunt sigur şi nu ezit.

Rafferty a lăsat-o aşa un minut, în caz că mă răzgândeam. Când n-am zis nimic, a oftat cu regret.

— Bine. Atunci, aşa cum am zis, nu putem spune dacă a fost un accident, o sinucidere sau o crimă. Doar că am mai găsit ceva lângă braţul lui drept.

A pus telefonul pe masă, în faţa mea.

Fundal alb, o riglă într-un colţ. În mijloc era o chestie lungă şi îmbârligată. Am priceput ce era doar după un moment: un soi de şiret, legat cu buclă la fiecare capăt.

— Ce este? am întrebat.

A ridicat din umeri.

— Nu ştim sigur. Idei?

Primul lucru care mi-a venit în minte au fost creaţiile noastre din copilărie, mecanisme complicate pentru cărat notiţe şi provizii, ore de căţărat, de contrazis şi de testat, şi o dată se rupsese o creangă şi o întreagă tartă cu mere ilicită îi picase Susannei în cap.

— Legam frânghii prin grădină, am zis, când eram copii. Ca să ne trecem lucruri între geamuri şi copaci şi cortul nostru. Poate că a căzut în gaură?

Kerr a scos un zgomot slab, poate un pufăit, dar când m-am ridicat, mâzgălea.

— Poate, a zis Rafferty, doar că, dacă a căzut cu ani înaintea lui Dominic, te-ai aştepta să fie sub el. Nu lângă braţul lui. Nu?

— Poate.

— Eu aşa aş spune. Alte idei?

— Poate… Nu voiam să o spun, dar era inevitabil, din cauza celor două bucle. Adică, sună a nebunie, dar… cătuşe? Le-a folosit cineva să îl lege? Sau voia el să lege pe cineva?

— Nu e rău, a zis Rafferty gânditor, frecându-şi urechea, examinând fotografia. Sunt cam 60 de centimetri între cele două bucle. Nu prea va ţine. Doar dacă nu… A ridicat capul, evrica, degetul îndreptat spre mine, *te-ai prins?*

— Ar fi putut veni în jurul taliei? am zis. Sau în jurul unui copac.

Rafferty a oftat, dezumflându-se.

— Da, la asta mă gândeam, pentru o clipă. Dar, dacă mă uit mai bine… Vezi nodurile? Dacă ar fi fost cătuşe, ai avea nevoie de noduri duble, care să se strângă în caz că se zbătea. Astea sunt noduri marinăreşti. Sunt foarte sigure, nu alunecă, nu se

desfac nici dacă e udă sfoara, nu se desfac dacă sunt detensionate, nu scad punctul de rupere al frânghiei. Cineva a vrut ca şnurul ăsta să suporte multă tensiune, dar să nu se strângă nodurile.

— Ce nebunii mai înveţi în meseria asta, a zis Kerr, aplecându-se să vadă. N-am auzit în viaţa mea de noduri marinăreşti.

— Trebuie să petreci mai mult timp pe bărci, a zis Rafferty rânjind. Puteam face un nod marinăresc la opt ani. Tu navighezi, Toby?

— Puţin. Unchiul meu Phil şi mătuşa Louisa au o barcă. Ieşeam cu ei când eram mici, dar nu mi-a plăcut niciodată în mod deosebit… Nu-mi plăcea încotro se îndrepta discuţia. Ce e chestia aia?

— Nu mai încerci să ghiceşti?

— Nu mai am idei.

— Aşa cum am zis, e prea devreme să ştim sigur. Dar, personal, a zis Rafferty, ajustând delicat telefonul, ca să fie perfect paralel cu marginea mesei, personal, cred că este un ştreang făcut acasă.

M-am uitat lung la el.

— Fiecare buclă vine în jurul unei palme. A ridicat mâinile, închise în pumni. Îţi încrucişezi braţele aşa. Apoi…

De nicăieri, rapid ca un leopard, a sărit într-o parte, în spatele lui Kerr, i-a trecut un şnur imaginar peste cap şi a tras cu ambele mâini în lateral. Kerr s-a apucat de gât, i-a căzut maxilarul, a făcut ochii mari. Totul a fost atât de brutal şi de uluitor, că mi-am aruncat scaunul de lângă masă, aproape căzând într-o parte.

— Apoi îl poţi trage în jos pe spate, a zis Rafferty, peste capul lui Kerr, cu pumnii încă strânşi, cu braţele încordate – chiar mai bine. Dacă-l loveşti în spatele genunchiului sau doar îl tragi, a mimat, cu Kerr participând, va cădea, cu bărbia peste şnur, cu greutatea adăugată la tensiune. Şi aşa…

Kerr şi-a lăsat capul să cadă, cu limba afară.

— Sfârşit, a zis Rafferty. A desfăcut mâinile şi s-a relaxat, pe scaun. Repede, silenţios, eficient.

Victima n-apucă nici să strige după ajutor.

— Şi nu e deloc sânge, a zis Kerr, întinzându-se după paharul cu apă, nu dacă e o sfoară atât de groasă. O sârmă i-ar fi tăiat gâtul, ai de curăţat, dar sfoara aceea ajunge să blocheze aerul. Poate dura cu un minut în plus, dar pe termen lung e mai puţină bătaie de cap.

— Cea mai bună parte e că nu trebuie să fii mai mare sau mai puternic decât victima ta, a zis Rafferty. Poate fi cât un cal, dacă îl surprinzi şi ai o forţă a trunchiului suficientă, s-a zis cu el.

Mi-au zâmbit amândoi de cealaltă parte a mesei.

— Să fiu sincer, mă mir că oamenii nu-şi pun ştreangul în fiecare zi, a spus Rafferty. E foarte uşor.

— Dar, am zis, cu inima bătându-mi ca o ciocănitoare. O simţeam în gât. Nu ştiţi sigur că aia – poza – are legătură cu, cu Dominic. Ar putea fi de când eram copii. Poate că s-a agăţat de ceva în gaură.

Rafferty s-a gândit, răsucind telefonul în mână.

— Crezi că e probabil?

— Mai probabil decât un, un *ştreang.* Tot ce mi-aţi spus acum… eu n-am idee despre lucrurile astea. Majoritatea oamenilor nu au. De unde să ştie?

— Aşa este, a zis Rafferty. Corect. O problemă cu frânghia asta însă…

Şi-a atins din nou telefonul cu degetele lungi, făcând economie de mişcări.

— …vezi?

Eu, sprijinit de trunchi, rânjind voios. Rafferty a atins ecranul.

— Ai şnur la hanorac. Negru. Pare cordelină. Dar aici…

Atingere. Hanoracul luat de ei, întins pe masa albă.

— Remarci ceva?

A aşteptat până am spus:

— Nu are şnur.

— Nu are. Şi – atingere, şnurul întortocheat – cordelină neagră. Lungimea este potrivită pentru un şnur clasic de hanorac.

S-a lăsat tăcerea. Ceva se întâmplase cu aerul din bucătărie: părea magnetizat, încărcat, zumzăia ca un cuptor cu microunde. Mi-a luat câteva secunde să înţeleg că devenisem din suspect *suspectul.*

Rafferty şi Kerr se uitau la mine cu priviri liniştite, fără grabă, de parcă puteau aştepta toată ziua să audă ce alte observaţii fascinante mai făceam.

— Trebuie să vorbesc mai departe cu voi despre asta? am zis.

— Normal că nu, a spus Rafferty surprins. Nu eşti obligat să zici nimic, dar dacă nu vrei, dar tot ce zici va fi notat şi s-ar putea să fie folosit ca dovadă. Ne poţi spune să ne cărăm de-aici oricând. Doar că de ce ai face-o?

Dacă te simţi incomodat de ce te întreabă, ne spusese tata tuturor, ne spusese Phil, iar şi iar, *dacă pare că există o şansă cât de mică să te bănuiască de ceva, dacă te avertizează, nu mai vorbi şi sună-l pe unul dintre noi.* Dar, dacă tipii ăştia îmi mai puteau oferi ceva, orice, aveam nevoie de indicii.

— Pentru că, am zis, mi se pare că spuneţi că eu, că voi credeţi că eu l-am ucis pe Dominic. Ori eu nu l-am atins.

Clătinând din cap:

— Nu spun aşa ceva. Spun că s-a folosit şnurul de la hanoracul tău pentru a-l ucide. Îţi dai seama că vrem să ştim ce părere ai.

Mă simţeam ameţit, şi complet ireal, de parcă scaunul şi dalele de sub picioarele mele s-ar fi dematerializat şi eu m-aş fi legănat în aer.

— Dar, am zis, sunt doar *presupuneri.* Nu ştiţi că acel şnur este de la hanoracul meu. Nu ştiţi că s-a vrut un, un ştreang. Nu ştiţi că l-a folosit cineva pe Dominic. Iar dacă da, nu înseamnă că am fost eu. Că *nu am fost.*

— Aşa este, a zis Rafferty încuviinţând. Corect. Nu ştim nimic sigur, nu acum. Din fericire pentru noi toţi, mai toate aspectele sunt dovedibile. S-ar putea să dureze…

— Am vorbit cu laboratorul, i-a zis Kerr, aparte, pe un ton scăzut cântărit cu atenţie. Au zis că săptămâna asta, probabil.

— Aha, minunat, a zis Rafferty. Nu mai durează mult. Cum funcţionează? Dacă şnurul a fost strâns în jurul gâtului lui Dominic, a lăsat celule de piele pe el, în zona centrală. Asta înseamnă ADN. Va fi degradat, fireşte, după ce-a stat într-un copac ud timp de zece ani, însă avem tehnicieni de top. Ajung ei acolo, chiar dacă le ia ceva. Dacă a tras cineva de buclele acelea, va fi lăsat celule de piele peste tot.

— Staţi aşa, am zis. Voiam o secundă în care să pot gândi fără să fiu sub ochii lor. Voiam o pauză de ţigară. Staţi. Dacă era şnurul de la hanoracul meu, *dacă,* atunci celulele pielii mele ar fi pe el oricum. Chiar la capete, unde sunt buclele.

— Şi, a zis Rafferty ignorându-mă, am ajuns la producători. Ne vor oferi detaliile tehnice despre şnurul folosit pentru acel model, să vedem dacă se potrivesc cu ce avem. Dacă nu, ar putea să nu însemne mare lucru – poate a fost un lot diferit sau poate că s-a înlocuit şnurul, dar dacă se potrivesc, e interesant.

— Hanoracul acela nu era… nu îmi ţineam lucrurile sub cheie. Era aici. Dacă acela e şnurul, l-ar fi putut lua oricine, la o petrecere sau oricând. *Dominic* l-ar fi putut lua.

— Şi să se strângă singur de gât? a întrebat Kerr rânjind. Puţin probabil.

— Am auzit din surse multiple, a zis Rafferty, că Dominic se purta oribil cu vărul tău Leon. Leon ne-a zis chiar el, desigur. Nu a vrut, s-a ferit o vreme – ceea ce mi se pare interesant, pentru că, aşa cum spuneam, sunteţi protectori unii cu ceilalţi. Dar i-a scăpat, până la urmă.

Sigur că da. Am încercat să nu mă uit la Rafferty, să găsesc obiecte familiare, care să facă situaţia reală. Ceainicul de email roşu, cojit, de la geam, şervetul în carouri care atârna de mânerul uşii cuptorului. Gălbenele într-o cană crăpată.

— Dominic ăsta nu era un tip cool, nu? Poveştile pe care ni le-au zis oamenii… credeam că am văzut şi eu abuzuri în şcoală, dar, omule, câteva chestii m-au cutremurat. Şi-a frecat bărbia, îngrijorat. Cum de nu ne-ai zis despre asta data trecută? Ai spus că era „un tip de treabă". Că se înţelegea cu toţi.

— Nu am ştiut. Despre lucrurile nasoale. Ştiam că uneori îl necăjea pe Leon, dar credeam c-au fost doar nişte prostii.

— Jumătate din *şcoală* ne-a zis. Erai cel mai apropiat de Leon şi vrei să spui că ai ratat totul?

— Leon nu mi-a zis. Nimeni nu mi-a zis. Nu citesc gânduri. Rafferty a ridicat o sprânceană la mine: *Serios?*

— Nu te simţi ca un căcat? m-a întrebat Kerr. Eu m-aş simţi.

— Ce-aş fi…

Zumzetul din aer îmi apăsa urechile. Kerr se scobea într-un dinte lateral, cu privirea curioasă la mine.

— Ce aş fi putut să fac?

— Să îl opreşti, a zis Rafferty amabil. N-aş fi spus că eşti genul care stă pe margine şi îşi lasă vărul să îndure căcaturi. Aşa-i?

— Probabil că nu. Dacă aş fi ştiut. Doar că nu am ştiut.

Au lăsat-o aşa, pe moment. Kerr examina ce-o fi găsit în dintele cu pricina. Rafferty şi-a aşezat cu grijă telefonul pe marginea mesei.

— Aş putea pune pariu, a zis el, aproape absent, cu toată atenţia la chestiunea delicată cu telefonul, că ai vrut doar să-l sperii pe Dominic. Nu îmi pari deloc un ucigaş, chiar deloc, şi am întâlnit destui. Ai vrut doar să-l zgâlţâi puţin, nimic grav, doar să-l avertizezi: *Nu te mai pune cu vărul meu.* Ceea ce era necesar şi nu există persoană pe lume să te desconsidere pentru asta. S-a uitat la mine, cu ochii lui aurii aprinşi de o sclipire rătăcită de soare: Sunt serios, omule. Nu vorbeam degeaba când am spus că să-ţi protejezi familia e cel mai important lucru din lume. Dacă măcar jumătate din ce-am auzit

despre Dominic e adevărat, trebuia să-i pui capăt. Nu aveai de ales.

Firicele de iasomie alunecau uşurel pe lângă geam, înainte, înapoi. O acuarelă imperfectă pe perete, rândunele într-un plonjon năucitor. Razele soarelui feliau masa în mod neaşteptat.

— Doar că treaba cu ştreangurile e că oamenii le subestimează. Dacă te uiţi pe internet, orice pagină are o mie de avertismente: nu încercaţi pe o persoană, gâtul este fragil şi se poate rupe uşor, chiar dacă crezi că exersezi sau te prosteşti poţi ucide aşa – a luat degetele de pe telefon şi l-a lăsat să cadă, bang. Dar adolescenţii nu citesc avertismentele. Sunt invincibili: *Ah, ştiu eu ce fac, va ieşi super…* Şi nu îşi cunosc propria forţă. Ar fi foarte, foarte uşor să meargă prost. Tragi mai tare sau cu o secundă în plus şi, dintr-odată, e prea târziu.

M-am uitat lung la el. Nu m-am putut abţine, pentru că tot ce se mai afla în cameră se dizolvase într-o ceaţă cu pete, care fierbea.

— Dacă aşa s-a întâmplat, a continuat Rafferty cu blândeţe, trebuie să ştim acum. Fiindcă vor veni rezultatele. Dacă ne ocupăm acum, putem trata lucrurile discret: mergem la procuror, îi explicăm totul, te scoatem la lumină cu ucidere din culpă sau poate chiar atac. Dar după ce-avem ADN, nu mai ţine de mine. Lumea va ataca în forţă: procurorul, şeful meu, epoleţii – toată lumea. N-or să ţină sub capac un caz de crimă de aşa anvergură.

Nu pricepeam nimic. Mintea mi se scurtcircuitase, complet, violent, ca un muşchi cu cârcei. Am spus, şi vocea mea părea să aparţină altei persoane:

— Aş vrea să plecaţi.

A urmat o tăcere lungă, timp în care ei doi m-au privit. Îmi tremurau mâinile. Apoi Rafferty a oftat prelung, cu regret, şi şi-a împins scaunul.

— Depinde de tine, a zis, vârând telefonul în buzunar. Mă aşteptasem la o luptă, şi faptul că n-o primeam mă speria chiar mai tare. Eu am încercat.

Ai cartea mea de vizită, da? Dacă te răzgândeşti, mă suni imediat.

— Vrei să ne dai o mostră de ADN? a întrebat Kerr, închizând carneţelul cu un gest spectaculos.

— Nu, am zis. Doar dacă aveţi, ăăă, mandat sau de ce aveţi…

— Nu e nevoie, a zis Kerr rânjind. Băieţii au luat probe de la tine în aprilie, când ai fost jefuit, în scop de eliminare. Le putem folosi pe acelea fără probleme. Am vrut doar să văd ce zici.

Şi-a dus două degete la tâmplă, salutând, şi a plecat spre uşă, fluierând.

— Sună-mă, a zis Rafferty încet. Oricând, zi sau noapte. Nu mă supăr. Dar sună-mă, da? După ce se închide portiţa asta, s-a zis.

— Haide, băi, a strigat Kerr din hol. Avem de mers în locuri, de văzut oameni.

— Zi sau noapte, a repetat Rafferty.

Mi-a făcut semn din cap şi a plecat după Kerr.

Am aşteptat până când am auzit uşa din faţă închizându-se. Apoi am ieşit pe hol, tiptil, nu ştiu de ce, să mă asigur că plecaseră. Chiar şi după ce le-am auzit maşina pornind – prea repede pentru strada aia – am rămas pe loc, cu mâinile apăsate pe vopseaua albă de pe uşă, care se scorojea, simţind curenţii uşori de aer care se strecurau în jurul marginilor ca să-mi cuprindă gâtul şi gleznele. Sperasem să-mi ofere ceva nou. Ai grijă ce-ţi doreşti.

Acum, că plecaseră şi puteam gândi iar, mi-am dat seama că Rafferty vorbise degeaba. Auzi, caz de crimă de anvergură. Mă ignorase pentru că aveam dreptate: chiar dacă toate testele ADN şi comparaţiile de şnururi se potriveau, cel puţin unul dintr-o duzină de oameni l-ar fi putut strangula pe Dominic cu şnurul acela. Motivul vag pe care mi-l aruncase, despre Dominic care-l abuza pe Leon, arăta mai degrabă spre Leon decât spre mine. Leon fusese o aşchie de copil, dar nu conta. *Cea mai bună parte e că nu trebuie să fii mai mare sau mai*

puternic decât victima. Poate fi cât un cal, câtă vreme îl surprinzi…

Partea cumplită era că Rafferty ştia toate astea, cu siguranţă. Şi totuşi, era sigur, suficient de sigur cât să încerce să îmi smulgă o mărturisire, că nu fusese Leon, că nu fusese altă persoană din duzină, că fusesem eu. Şi am înţeles de ce, cu o senzaţie cumplită în piept, ca o despicare. Cu şase luni în urmă, eu, cu ochi limpezi şi voce clară, stând drept, răspunzând la fiecare întrebare cu promptitudine, direct şi cu o încredere totală – transmiteam credibilitate absolută, naturală, prin fiecare fibră. Să mă acuze de crimă ar fi fost ridicol. Acum, bâlbâit cum eram, cu pleoapele căzute şi târându-mi piciorul, tresărind şi tremurând la fiecare cuvânt, păream defect, deloc de încredere, lipsit total de credibilitate, de autoritate şi al naibii de vinovat.

Furios, m-am întrebat dacă fusese de la bun început planul lui Leon să mă lase aşa, salivând în mâncarea de bebeluşi sau ticăind în aparate. Să mă transforme în ceva care putea fi învinuit natural, dacă se punea problema.

Aproape că funcţionase. Cu nişte luni mai devreme, dacă Rafferty mă bătea pe umăr şi îmi spunea pe nume, aş fi cedat: de ce nu? ce mai era de salvat? Pledam vinovat, mă debarasam de epava vieţii. Ar fi fost aproape o uşurare. Acum însă lucrurile se schimbaseră. Simţeam că soarta mea se schimbă, că norocul îmi surâde, simţeam un ritm ca de tobe undeva, în materialul casei. Nu mi-era clar ce se petrecea, dar ştiam că nu aveam de gând să stau şi să aştept să mă ducă la închisoare.

Nu îmi venea încă să cred că Leon plănuia să ducă lucrurile atât de departe, dar aşa părea. Fotografia cu mine, care purtam hanoracul de la care prevenise ştreangul, venise din apropierea mea. Era o imagine bună, clară, nu ceaţa pixelată a unui telefon vechi. Nu avusesem telefoane inteligente în şcoală şi alţii nu avuseseră nici aparate digitale; cu excepţia mea. Când am împlinit 18 ani, în ianuarie, în ultimul an de liceu, mama mă mângâiase pe cap,

zâmbind: *Acum, când plecăm la vară, ne trimiţi fotografii ca lumea, promiţi?* Fireşte că aparatul ajunsese acasă la Hugo, unde toată lumea poza ce prindea, şi ocazional îmi aminteam să încarc din poze, să şterg imaginile inevitabile cu fundul păros al cuiva, şi să i le trimit mamei pe cele mai de Doamne-ajută. La un moment dat, primisem un smartphone, iar aparatul ajunsese undeva, pe jumătate uitat, şi în cele din urmă într-un sertar din apartamentul meu, şi acolo rămăsese până când hotărâse cineva că avea mare nevoie de el.

Ce uita Leon era cât de bine îl cunoşteam şi că ştiam cum operează. Nu-şi putea ţine gura niciodată, nu până la capăt: dacă avea ceva în minte, nu spunea imediat, dar tatona, revenea iar şi iar, la fel cum procedase cu testamentul lui Hugo. Dacă-i oferеam şansa, avea să facă aluzii.

Una dintre marile întrebări era despre rolul Susannei. Mi-era greu să mi-o imaginez implicată. Fusese o copilă bine crescută, genul care-şi preda toate eseurile la timp, cu note de subsol, şi care nu le răspundea profesorilor, mult mai înclinată să denunţe un caz de abuz unui adult decât să confecţioneze un ştreang. Dar mi-era greu să mi-o imaginez la fel de neştiutoare ca mine. Ea fusese mult mai reţinută decât Leon, mereu; era mai greu de citit, de păcălit, de prins pe picior greşit. Dar o ştiam de prea multă vreme, iar punctul ei slab era că-i plăcea să fie cea inteligentă. Dacă ştiuse despre asta şi eu nu, i-ar fi fost greu să se abţină să nu triumfe.

Aveam un avantaj în faţa lor: ei credeau că s-a terminat cu mine, ceea ce era adevărat, însă nu într-atât cum îşi imaginau ei. Toate bâlbâielile şi golurile de memorie care mă înfuriaseră aveau să se dovedească utile. Era mult mai tentant să strecori o firimitură de aroganţă, de informaţie cuiva care nu şi-ar fi amintit de ea, care abia dacă reuşea să articuleze cuvintele, dacă îşi amintea, iar dacă le articula, n-ar fi fost crezut.

— Am auzit uşa? a întrebat Hugo, pe scări, în spatele meu – fusesem atât de concentrat, că ratasem foşnetul şi pocnetul din apropierea lui. A ajuns deja Melissa?

Era în halat, o vechitură în carouri, peste pantaloni şi pulover.

— Ah, am zis, nu. E încă devreme.

A clipit la evantaiul de lumină de deasupra uşii – soare palid, rece.

— Ah, aşa este. Cine era?

— Detectivii.

Pe un ton diferit, cu ochii la mine:

— Ah. Când n-am zis nimic: Ce voiau?

Aproape că i-am zis. În multe feluri, mi se părea un lucru natural, de parcă toată copilăria mea s-ar fi revoltat, ca un urlet de dorinţă să mă arunc la picioarele lui: *Hugo, ajută-mă, ei cred că eu l-am ucis, ce să fac?* Dar era ultimul lucru de care avea nevoie. În plus – încheieturile osoase, ieşind din mânecile halatului, pieptul scobit, mâinile mari încleştate pe baston şi pe balustradă –, era fragil şi îi era mai rău şi mai rămăsese prea puţin din el să reuşească miracolul de care aveam nevoie. Şi mai ales ştiam că, orice ar fi vrut să facă, era puţin probabil să semene cu ce intenţionam eu.

— Ei cred că l-a ucis cineva pe Dominic, am zis.

— Ah, a spus, după o pauză. Deloc neaşteptat.

— Cu un ştreang, zic ei.

Asta i-a făcut sprâncenele să se ridice.

— Cerule! Cred că ei văd asta frecvent. Au spus pe cine bănuiesc?

— Nu cred că au un suspect anume.

— Fac lucrurile atât de *dificile,* a zis Hugo, cu o fulgerare de frustrare, cu capul pe spate. Toată povestea asta misterioasă e atât de absurdă, ca nişte copii care se joacă şi noi suntem obligaţi să ne jucăm cu ei – Alt curent a pătruns prin uşă, iar el s-a cutremurat. Şi *vremea* asta! Nu e nici măcar octombrie, ar trebui să-mi simt picioarele în birou, nu?

— Termin acum cu caloriferele, am zis. Asta va ajuta.

— Aşa cred. Şi-a sprijinit şoldul de balustradă, tresărind, ca să-i poată da drumul şi să-şi strângă halatul mai bine. Nu ar trebui să începem să pregătim cina? A ajuns Melissa?

— Se face ora prânzului, am spus cu grijă, după o secundă. Aduc ceva sus imediat ce termin cu caloriferele.

— Cred că ai putea, a zis Hugo, după o pauză confuză.

A reuşit apoi să se întoarcă, centimetru cu centimetru, şi să urce iar scările, apoi să intre în birou şi să trântească uşa.

Când am reuşit să mă adun suficient ca să-i aduc prânzul, mi s-a părut din nou OK, cel puţin după standardele pe care le foloseam atunci. Şi-a mâncat sandviciul prăjit şi mi-a arătat câteva pagini pe care le descifrase din jurnalul plicticos al rudei victoriene a doamnei Wozniak (bucătăreasa arsese friptura, un puşti îi aruncase un cuvânt urât pe stradă, copiii din zilele noastre aveau o educaţie morală deficitară). Ce era straniu, privindu-l pe Hugo de la masa mea, în timp ce se uita cu atenţie la următoarea pagină a jurnalului, era că, deşi boala îl consuma cu o rapacitate brutală, nu mi se părea mai mic. Slăbise enorm, hainele atârnau pe el, însă, cumva, asta nu făcea decât să îi evidenţieze structura masivă. Era ca un schelet gigantic, de elan sau de urs, dintr-o perioadă preistorică de neimaginat, care domina galeriile vaste ale unui muzeu, singur şi enigmatic.

Când a venit Melissa, s-a mai luminat, a tachinat-o pentru ingredientele aduse *(„Paella,* Cerule, eşti ca un agent turistic pentru papile”) şi s-a bucurat de povestea ei despre o bătrână excentrică, ce apăruse la prăvălie cu un braţ de eşarfe făcute manual, complet nevandabile, din mătase, şi insistase să-i lase una Melissei. Eşarfa era enormă, cu mov şi auriu, iar Hugo şi-a pus-o pe umeri şi a stat la masa

din bucătărie, râzând, ca un magician dintr-un joc de copii. Tot mai mult, Melissa era cea care scotea la iveală părţile lui bune.

Şi el ştia asta.

— Voiam să-ţi spun, i-a zis dintr-odată, peste jocul de gin din seara aceea, cu un vraf de cărţi şi căni desperecheate şi biscuiţi pe măsuţă, cu focul trosnind voios, cât de bucuros sunt că eşti aici. Îmi imaginez ce sacrificiu este şi nu cred că am un mod potrivit de a mă exprima în cuvinte, de a-ţi spune ce înseamnă pentru mine. Dar am vrut să-ţi spun, oricum.

— Nu eram sigură dacă ar trebui să vin, la început, a zis Melissa. Era ghemuită pe canapea, cu picioarele în poala mea. Le încălzeam cu mâna liberă. Să apar la uşa ta, cu toate astea. Şi apoi să rămân. M-am întrebat de zeci de ori dacă să plec. Dar… Şi-a întors palma spre cameră, un gest mic, de parcă ar fi eliberat ceva: *Iată-ne.*

— Sunt încântat că eşti aici, a zis Hugo. M-a făcut foarte fericit să fiţi amândoi aici, dar şi să-l văd pe Toby adult, într-o relaţie stabilă. E ca în weekendurile în care stăteau aici Zach şi Sallie, o urmare adorabilă a vacanţelor cu Toby, Susanna şi Leon. Episodul următor. Viaţa care continuă. Poate că sună pretenţios, dar mi se pare că am primit o bucăţică din cum ar fi fost să fi avut şi eu copii.

Tonul ca de discurs de absolvire mă irita. Voiam să schimb subiectul.

— De ce n-ai avut? am întrebat.

Eu, Susanna şi Leon speculaserăm pe subiect de multe ori. Credeam că Hugo s-a gândit să nu îşi strice existenţa calmă şi ordonată cu un cârd de mici urlători; Susanna credea că avea o relaţie misterioasă, semi-detaşată, poate cu o femeie care locuia în străinătate şi venea în Dublin doar la câteva luni; Leon, inevitabil, credea că e gay şi simţise, în momentul în care ţara se dezvoltase suficient cât să accepte o confesiune, că era prea târziu. Sincer, oricare din teorii avea sens.

Hugo s-a gândit, aranjându-şi cărţile în mână. Avea o pătură pe genunchi, deşi făcusem focul şi chiar reuşisem să pornesc caloriferele.

— Dacă e să fiu sincer, a zis, mi-e greu să spun de ce. O parte a fost cel mai vechi clişeu – am fost logodit, ea s-a despărţit de mine, am fugit acasă, cu coada între picioare, şi am jurat că nu mai vreau femei. Ar fi uşor să zic că a fost doar asta, nu? S-a uitat la noi, cu o urmă de zâmbet. Dar li se întâmplă multora, şi trec peste, într-un an sau doi. Am trecut şi eu, de fapt, nu-i ca şi cum aş fi jelit după cineva toţi anii ăştia, dar bunicii tăi deja îmbătrâneau, artrita bunicului se înrăutăţea, aveau nevoie de cineva să-i îngrijească. Eram aici, n-aveam alte obligaţii, iar ceilalţi se mutaseră, erau căsătoriţi, aveau copii. Cred că n-am fost niciodată un om de acţiune. A zâmbit iar, cu o sprânceană ridicată. Am funcţionat, mai degrabă, din inerţie. N-am vrut să fac valuri. Totul se rezolvă, în final, dacă permiţi. Cu fiecare an, a devenit tot mai greu să schimb ceva. Chiar şi după ce au murit bunicii tăi, când aş fi putut face orice – călători în jurul lumii, găsi pe cineva să mă căsătoresc, întemeia o familie – s-a dovedit că nu îmi doream nimic din toate astea cât să fac pasul.

A luat o carte, a examinat-o şi a pus-o înapoi.

— Cred, a zis, că te obişnuieşti să fii tu. E nevoie de mari eforturi să crapi carapacea şi să te obligi să descoperi ce se află dedesubt. A ridicat privirea, zâmbind şi împingându-şi ochelarii pe nas. Şi, cu toată filosofia, am uitat al cui rând era. Tocmai am pus…

S-a oprit. Când pauza s-a întins, am ridicat privirea din cărţi. Se uita la uşă, cu ochii mari, atât de fix, că m-am întors să văd dacă era ceva sau cineva acolo: nimic.

Când m-am întors iar, Hugo se uita încă fix. Îşi lingea buzele, iar şi iar.

— Hugo, am zis prea tare, eşti bine?

A întins un braţ, cu degetele ca nişte gheare.

M-am ridicat de pe canapea, împrăştiind cărţile, dărâmând cănile când am trecut peste măsuţă. Eu şi Melissa am ajuns lângă el simultan şi am îngenuncheat lângă el. Îmi era teamă să-l ating, ca să nu-i fac mai rău. Clipea şi clipea. Braţul acela contorsionat făcea mişcări ca de greblă, fără sens, în faţa lui, atât de încordat şi de hotărât că aproape păreau deliberate.

Asta a fost: brusc, acum îţi împingi ochelarii pe nas şi te uiţi la regele de pică, acum eşti dus. După lunile de teamă şi de tensiune şi de întrebări, era aici, rapid şi simplu.

— Ambulanţă, am zis, deşi ştiam că n-ar ajunge la timp. Inima mi se părea uriaşă pentru pieptul meu. Sună tu. Repede.

— E o criză, a zis Melissa calmă. Se uita la faţa lui, cu o mână uşoară, dar fermă, pe umăr. N-are nevoie de ambulanţă. Hugo, ai o criză. E OK. Se va termina într-un minut.

N-aş fi putut spune dacă o auzea sau nu. Grebla, clipea. Un firicel de salivă îi curgea din colţul gurii.

A durat câteva secunde până să înţeleg că nu murea sub ochii noştri.

— Dar… am zis. O parte îndepărtată a mea îşi amintea predica neurologului, cuvinte mărunte şi o privire dispreţuitoare, de director de şcoală. Ar trebui să chemăm oricum ambulanţa, pentru prima criză.

— Dar nu e prima. Le are de ceva vreme. Când am privit-o uluit: Când se uită în gol şi nu te aude pentru un minut? Credeam că ştii.

— Nu, am zis.

— I-am spus să le zică şi doctorilor. Nu ştiu dacă a făcut-o. Mângâia umărul lui Hugo, încet, ritmat. E OK, spunea încet. E OK. E OK.

Treptat, mişcarea ca de greblă a devenit mai relaxată, mai vagă, până când i-a căzut braţul în poală, a tresărit de câteva ori şi a rămas nemişcat. S-a oprit din lins buzele. A închis ochii şi a lăsat capul într-o parte, de parcă aţipise pe scaun, după cină.

Focul trosnea voios, mai departe. Pe măsuţă se întindeau băltoace maronii de ceai şi picurau pe covor. Eram ameţit. Pulsul meu era ireal.

— Hugo, a zis Melissa cu blândeţe. Te poţi uita la mine?

I-au tremurat pleoapele. A deschis ochii: somnoroşi, dar concentraţi.

— Ai avut o criză. S-a terminat. Ştii unde te afli?

A încuviinţat.

— Unde?

I s-a mişcat gura, de parcă ar fi mestecat, şi pentru o secundă am crezut c-o va lua de la capăt, dar a zis – cu greu, răguşit:

— Living.

— Da. Cum te simţi?

Avea faţa palidă şi lipicioasă. Chiar şi mâinile sale păreau prea palide.

— Nu ştiu. Obosit.

— E în regulă. Stai liniştit o vreme, până când te simţi mai bine.

— Vrei apă? am întrebat, în sfârşit având şi eu o idee utilă.

— Nu ştiu.

M-am grăbit oricum spre bucătărie, am umplut un pahar cu apă de la robinet, cu mâinile tremurând şi stropind peste tot. Faţa mea, reflectată în geamul întunecat de deasupra chiuvetei, era uluită, cu gura căscată şi ochi rotunzi.

Când m-am întors, Hugo arăta mai bine: avea capul sus şi îi mai revenise culoarea în obraji. Melissa găsise un şerveţel din hârtie şi îi curăţa saliva de pe bărbie.

— Ah, a zis el, luând paharul cu mâna bună. Mulţumesc.

— Îţi aminteşti ce s-a întâmplat? am întrebat.

— Nu tocmai. Doar că… totul arăta ciudat, dintr-odată. Diferit. Terifiant. Atât. Cu o urmă de teamă de neascuns: Ce am făcut?

— Nu mare lucru, am zis. Te-ai uitat fix, ai mişcat braţul ciudat. Nu te-ai zbătut ca în filme.

— Ai mai avut asemenea crize? a întrebat Melissa.

— Cred că da. O dată. Hugo a mai luat o gură de apă, şi-a şters colţul gurii, unde-i cursese puţin. Acum câteva săptămâni. În pat.

— Ar fi trebuit să ne chemi, am zis.

— Nu mi-am dat seama. Ce-aţi fi putut face?

— Şi totuşi, dacă se mai întâmplă, ne chemi. Te rog, a zis Melissa.

— Bine, draga mea. I-a acoperit scurt mâna cu a lui. Promit.

— I-ai zis medicului?

— Da. Mi-a dat medicamente. M-a avertizat că s-ar putea să nu funcţioneze. S-a străduit să se ridice mai sus pe scaun. A început iar povestea cu azilul. Am zis nu, fireşte. În niciun caz.

— Vrei să mergi la culcare? am întrebat.

Părea din nou el însuşi, aproape ciudat, dar nu ne vedeam reluând jocul de *gin rummy.* Chiar dacă el era în stare, eu nu eram.

— Ce vreau, a zis el, este să stau aici o vreme. Cu voi doi. Dacă se poate.

Melissa a luat o cârpă şi a şters ceaiul vărsat. Am adunat cărţile, am şters ceaiul de pe ele cu un şervet din hârtie umezit şi le-am pregătit pentru altă ocazie. Apoi ne-am reluat locurile pe canapea, cu Melissa lângă mine, cu braţul meu ţinând-o aproape, cu degetele ei împletite cu ale mele.

Nu am vorbit. Melissa se uita la foc. Lumina lui arunca sclipiri calde pe curbura moale a obrazului ei. Hugo netezea absent pătura de pe genunchi, cu un deget, de parcă era un animal de companie. Din când în când, se uita la noi şi zâmbea, să ne liniştească: *Uitaţi, sunt bine.* Am stat aşa o vreme, cu ploaia lovind încet ferestrele şi cu o molie care se rotea cam fără chef în jurul lămpii cu picior, iar focul a ars până s-a făcut cenuşă.

Cred că nu fusesem foarte atent la dispoziţia Melissei din seara aceea. Remarcasem, vag, că era tăcută, chiar înainte de povestea cu Hugo, dar deja

se întâmplau multe. Era singurul lucru binecuvântat din lumea mea care nu părea să necesite vigilenţă. Aşa că m-a luat complet prin surprindere când, după ce-l duseserăm pe Hugo în dormitorul lui şi urmăriserăm sunetele cunoscute ale mişcărilor lui înainte de culcare, iar eu îmi scoteam puloverul la noi în cameră, a zis:

— Detectivii au venit azi la magazin.

— Ce? Am fost atât de surprins, că am scăpat puloverul. Ce detectivi, Martin şi, şi… Nu-mi aminteam numele lui Costum Kitschos. Sau ceilalţi? Rafferty şi ăla… Kerr?

— Rafferty şi Kerr. Melissa era cu spatele la mine, îşi punea cardiganul pe un umeraş. Reflexia ei – păr palid, rochie palidă, braţe subţiri, palide – se mişca în geam ca o stafie. Nu m-am aşteptat să vrea să discute cu mine, pentru că eu nu vă cunoşteam pe atunci. Nu ştiu cum au aflat unde lucrez. M-au făcut să pun semnul cu ÎNCHIS pe uşă – femeia cu eşarfele venise, de fapt, când erau acolo şi nu voia să plece, tot trăgea de clanţă. Voiam să-i spun că voi redeschide în câteva minute, dar detectivul Kerr nu m-a lăsat. Tot spunea, *Nu, las-o, renunţă ea,* dar ea a stat acolo secole, avea faţa lipită de sticlă şi se uita în…

Avem treabă, oameni de văzut.

— Ce naiba au vrut?

— Mi-au arătat poze.

Îmi venea să-i sparg faţa lui Rafferty.

— Da? Cu ce?

— Un hanorac pe care l-au găsit aici. Şi cu tine mai tânăr, purtându-l. Şi cu şnurul scos din el. Vocea Melissei era clară, controlată. Se uita la cardigan şi netezea cu grijă cusăturile de pe umăr. Au găsit şnurul în copac. Cred că a fost…

— Da, ştiu. Mi-au arătat aceleaşi poze.

Asta a făcut-o să se întoarcă.

— Când?

— De dimineaţă.

— Nu aveai de gând să îmi spui.

— Nu voiam să-ţi irosesc timpul cu porcăriile astea. De ce ţi-au arătat pozele? Ce voiau?

— Să ştie dacă l-ai pomenit vreodată pe Dominic Ganly. Şi dacă te-am văzut vreodată făcând bucle din alea. Dacă faci noduri ca alea. Şi – cu ochii la cardigan, agăţându-l în dulap, fără nicio schimbare a vocii, doar cu o bătaie măruntă din gene – dacă ştiu să ai porniri violente. Evident că am zis nu, niciodată.

Ironic, mă străduiam să nu lovesc un perete cu pumnul, să nu dau un şut uşii dulapului sau altceva, la fel de dramatic şi de inutil. Mi-am luat puloverul de pe podea şi l-am împăturit frumos.

— Ştiau despre tipul de anul trecut. Despre cel care nu-mi dădea pace, până nu l-ai trimis tu acasă. Au vrut să ştie exact ce ai făcut: dacă l-ai atins, când scăpai de el, dacă l-ai ameninţat că îl loveşti. Am zis nu, dar insistau. Serios, un om normal ar fi fost coleric, ar fi trebuit să transmită un mesaj limpede, tipul tău chiar n-are tupeul să facă asta… Voiam să le spun să plece, dar mi-era teamă să nu par că aş ascunde ceva. Sunt foarte… îţi este greu să îi înfrunţi, nu? Eu tot ziceam nu, nu, nu şi încercam să fiu calmă, şi au renunţat, până la urmă. Sau măcar au plecat.

— Mi se pare că i-ai pus la locul lor, am zis, când am reuşit să vorbesc iar. Dacă mai apar, spune-le să se care. Sau sună-mă şi le zic eu.

— Toby. În sfârşit, un tremur în voce, când s-a întors spre mine. Ei cred că tu l-ai ucis pe Dominic.

Am râs, deşi am simţit asprimea sunetului.

— Nu, nu cred asta. N-au niciun motiv. Nici măcar *jumătate* de motiv. Tot ce au e un şnur de hanorac, pe care-l putea lua oricine. Încearcă doar să preseze pe cineva să mărturisească, să-şi poată închide cazul. De aceea te hărţuiesc, ca să pună presiune pe mine. Nu pentru că ar crede că tu ştii ceva sau că eu sunt *violent* – ridicam glasul, aşa că am inspirat.

— Ba da, Toby. Poate că ei nu cred că eu aş şti ceva. Dar cred că tu l-ai ucis.

Faţa ei, palidă şi intensă, dar îndepărtată, ca stafia din geam. M-a lovit, cu pocnet, că s-ar putea să creadă şi ea la fel. M-am întrebat ce îi ziseseră detectivii şi nu-mi spunea.

— Nu l-am ucis pe Dominic.

— Ştiu, a zis Melissa, brusc şi cu forţă. Ştiu. Nu am crezut nicio secundă asta.

O credeam. Valul de uşurare şi de ruşine, cum de crezusem, chiar şi pentru o secundă, mi-a mai redus tensiunea.

— Acum cred că-ţi dai seama de ce trebuie să fac ceva.

— Cum ar fi?

— Să vorbesc cu oamenii. Să văd dacă-mi dau seama ce s-a întâmplat de fapt. Ca să nu mai suportăm rahaturile astea.

— Nu, a zis cu asprime Melissa. Auzisem o singură dată acea inflexibilitate de fier în vocea ei, când vorbea despre maică-sa. Ce trebuie să faci este să păstrezi distanţa. Ia-ţi avocat şi lasă-l să se descurce el cu ei. *Nu este problema ta.* Nu există motiv pentru care să te amesteci. Las-o baltă.

— Melissa, m-au acuzat de *crimă.* Cred că asta o face problema mea.

— Nu. Aşa cum ai zis, nu au dovezi şi nici nu au cum să obţină. Tot ce trebuie să faci este să îi ignori şi, mai devreme sau mai târziu, vor renunţa şi vor pleca.

— Şi dacă nu? Dacă decid să joace dur şi mă arestează, sperând că aşa mă conving? Nu ştiu cum simţi tu, dar mie nu-mi place ideea de a mă întreba, săptămână după săptămână, dacă azi va fi ziua, dacă mă ridică în clipa în care Hugo are o criză…

— Ce crezi că se va întâmpla dacă află că ai pus întrebări? Vor crede că încerci să afli ce ştie lumea, pentru că eşti stresat. Şi te vor încolţi mai tare, iar asta va face să dispară tot binele care…

— Doamne, Melissa! Nu-mi mai păsa dacă se trezea Hugo, dă-o dracului, aşa că strigam – credeam c-o să fii *bucuroasă.* Acum câteva luni, mi s-ar fi rupt dacă mă aruncau la închisoare. Credeam

c-o să fii *încântată* că mi-am revenit cât să vreau să mă lupt. Ai fi preferat să stau în fund, încercând să îmi adun motivaţia să fac pâine prăjită?

Asta a atins-o, aşa cum ştiam. I s-a îmblânzit vocea. Şi-a pierdut nota inflexibilă.

— Te simţi mai bine, da, e minunat. Sunt încântată. Dar nu ai putea să canalizezi totul în altă parte? Să-l suni pe Richard, să vezi dacă nu poţi să faci una, alta, de aici… sau ai spus mereu că vrei să înveţi să faci scufundări…

— Sau să împletesc coşuri, sau să mă apuc de olărit? Nu am o *dizabilitate.* Nu sunt un pacient cu o boală *mintală.* Am văzut-o tresărind la tonul meu, dar am continuat. Nu mai fusesem niciodată furios pe ea, niciodată, iar asta m-a făcut să îi urăsc mai tare pe Rafferty, pe Kerr, pe Leon şi, cumva, şi pe Dominic – trei ani de armonie, la bine şi la greu, şi acum asta – nu am nevoie de un *hobby.* Nici să mă ţin *ocupat.* Trebuie să aflu de ce mama naibii tocmai am fost *acuzat de crimă.*

— Dar, Toby, eu n-am zis…

Îmi alesesem bine abordarea: a expirat şi s-a sprijinit de uşa dulapului.

— Vreau să fii fericit.

— Da, ştiu. Şi eu. Vreau *să fim* fericiţi. Exact de asta şi fac totul. Privirea aceea înfrântă de pe faţa ei – aş fi dat orice să îi arăt ce vedeam, cum se putea transforma totul. Iubito, te rog, ai încredere. Pot să fac asta. N-o s-o dau în bară.

— Ştiu că nu. Nu asta e… A scuturat din cap, cu ochii strâns închişi. Doar te rog să nu faci lucruri care ar putea înrăutăţi situaţia.

— Nu voi face, am zis şi m-am apropiat de ea. Nu aveam de gând să încolţesc gangsteri pe alei întunecoase, cu un Colt 45. Vreau doar să discut cu oamenii şi să văd dacă au remarcat ceva. Atât. Şi când n-a răspuns: Promit. Bine?

Melissa a inspirat adânc şi mi-a atins obrazul.

— Cred, a zis. S-a dat la o parte când am vrut să o sărut. Hai să dormim. Sunt epuizată.

— Şi eu, am răspuns.

Chiar ar fi trebuit să fiu, după aşa o zi. Dar, la multă vreme după ce respiraţia Melissei căpătase ritmul lent al somnului, eram încă treaz. Nu tresăream la zgomote şi nu socoteam orele de la ultimul Xanax, ci doar urmăream nuanţele subtile ale întunericului mişcându-se pe tavan, mă gândeam şi plănuiam.

9

După ce Melissa a plecat la muncă, a doua zi, i-am sunat pe Susanna şi pe Leon şi i-am invitat la cină şi la câteva pahare – eram stresat, voiam să mă răcoresc, bla-bla-bla. Nimeni n-a pomenit de ştreanguri, hanorace sau detectivi, ceea ce mi-a întărit bănuielile: Rafferty spusese limpede că discutase cu amândoi despre nenorocitul de hanorac, şi eu simţeam că era ceva ce ar fi trebuit să-mi spună, mai mult sau mai puţin în clipa în care plecase de la ei, dacă erau de partea mea.

Chiar şi la telefon, vocile lor sunau diferit. Aveau un ton sclipitor şi fracturat, care-mi amintea de cele câteva dăţi în care luasem acid. Mi-a luat o vreme să-mi dau seama ce era: pericol. Mă gândisem mereu la ei doi ca fiind inofensivi. Nu într-un mod negativ, ci de drag, pentru că ne certam şi ne plângeam, dar ştiam, în adâncul sufletului, că erau soi bun. De asemenea, dacă eram sincer, fusese mereu dificil să-i iau în serios pentru lucruri periculoase. După ce ştiam acum, fiecare cuvânt şi respiraţie zumzăiau de înţelesuri pe care nu le prindeam. Puteau fi orice; puteau fi letali şi eu nu remarcasem.

Dar aveam o senzaţie pozitivă în legătură cu seara aia. Mi se desfăşura în faţă, chinuitoare, ca o a patra întâlnire, un interviu final, cel mare, cu premiul care mă aştepta, şi eram gata să-l trec cu brio. Nu mă aşteptam ca Leon să cedeze şi să facă vreo mărturisire ridicolă – deşi niciodată să nu spui niciodată, aş fi putut avea noroc, cine ştie? Dar, dacă avea o problemă cu mine, abia aştept să aflu despre ce era vorba. Câteva băuturi şi nişte săgeţi potrivite şi eram convins că-l pot aduce acolo. Poate, dacă-mi jucam bine cărţile, îl făceam să cedeze complet.

Marea întrebare, desigur, era ce să fac cu informaţia, dacă o dobândeam. Era vorba de Leon, pentru Dumnezeu. Una dintre primele amintiri pe

care le aveam erau cu noi doi, stând într-o băltoacă din grădina asta, turnându-ne noroi în cap. Nu mi-aş putea imagina că fac ceva care să-l arunce la închisoare, chiar dacă el încercase să facă tocmai asta cu mine.

Dar dacă el fusese în spatele spargerii, nu se mai punea problema. Îl puteam lăsa să scape cu o crimă şi cu încercarea de a mi-o pune mie în spinare, dar gândul că m-ar fi transformat, deliberat sau pe-aproape, în ce eram acum, mă lovea de fiecare dată ca un pistol paralizant. Ştiam că era, probabil, o deficienţă a caracterului meu, dar, alergând pe scări în sus să îl anunţ pe Hugo că verii veneau la cină, cu gura plină de un biscuit cu ciocolată, cu aplomb în paşii care aproape nu mai şchiopătau, nu îmi păsa.

Când a ajuns Melissa, hainele mele erau întinse pe pat: pantaloni din in albastru şi o cămaşă frumoasă, de un crem blând, cu un imprimeu mic, geometric, Melissa o împachetase cu un motiv şi trecuseră luni de când mă îmbrăcasem pentru vreo ocazie, aşa că de ce nu? – şi cântam o melodie siropoasă de la Robbie Williams, din rărunchi, pe bucăţi, bărbierindu-mă.

— Salut, a zis Melissa, vârând capul pe uşa băii. Cum se simte Hugo?

— Bine. Nimic îngrijorător. A aflat că Haskins – tipul cu jurnalul – detestă câinii şi şi-a concediat camerista pentru că mirosea ciudat.

— Am văzut hainele. Care-i ocazia?

— Sunt într-o dispoziţie bună. Vino încoace.

S-a ridicat pe vârfuri să mă sărute prin spuma de ras. Am prins-o şi mi-am frecat obrazul de nasul ei, iar ea a chiţăit şi a râs – „Prostule!”, şi şi-a şters nasul de pieptul meu gol.

— O să arăţi superb. Ia să mă îmbrac şi eu elegant.

— Trebuie să mă tund, am zis, uitându-mă în oglindă. Arăt de parcă ar trebui să stau într-o cârciumă amărâtă din Galway, încercând să conving turistele că fac surf.

— Vrei să ţi-l tai puţin? Nu ştiu să tund, dar aş putea să-l aranjez puţin, cât să arate cumva până ajungi la frizer.

— Serios? Ar fi grozav.

— Da, sigur. Stai să găsesc foarfecă.

— Ah, am zis, când aproape că ajunsese la uşă, Su şi Leon vin la cină. Avem suficientă mâncare sau vrei să comandăm?

Melissa s-a întors repede, dar a zis:

— Hai să comandăm de la indieni. Hugo adoră mâncarea şi e potrivită pentru mâna lui.

— Minunat. Mor de foame, iar curry sună minunat. Mi-am înclinat capul să văd sub maxilar, fără să o privesc: Uite ce, despre seara trecută. Ştiu că par obsedat de ce s-a întâmplat cu Dominic, dar nu e vorba doar de asta.

O vedeam în oglindă, privindu-mă de pe hol.

— Atunci ce e?

Trebuia să am mare grijă. Aveam nevoie de ajutorul ei ca să fac seara să funcţioneze şi ştiam că nu avea să-i placă ideea.

— E greu de explicat, am zis. Simt că multe lucruri sunt anapoda – OK, să fim serioşi, lucrurile sunt aşa de multe luni, dar eu eram într-o formă deloc bună să mă ocup de asta. Acum, nu ştiu dacă e pentru că mă simt mai bine, dar cred că trebuie să clarificăm lucrurile. Dominic, şi nu doar el.

Asculta cu atenţie, cu o unghie zgâriind o pată de pe uşă.

— Ce altceva?

— Toate lucrurile pe care mi le-au zis Sean şi Dec despre ce i-a făcut Dominic lui Leon. Ai avut dreptate: mă supără.

— N-a fost vina ta. Nu ai ştiut.

— Asta e întrebarea. Sincer să fiu, nu îmi amintesc nimic de genul, dar, la cum mi-e memoria… mda. Cine ştie ce valoare are. I-am aruncat un zâmbet strâmb, în oglindă. Chiar nu cred că l-aş fi lăsat pe Dominic să-l bată pe Leon în neştire, dar ar fi drăguţ să ştiu sigur.

— Mai contează acum? a întrebat Melissa.

Uluit şi uşor jignit:

— Da. Contează. Dacă l-am dezamăgit pe Leon, atunci ne afectează încă de atunci relaţia, chiar dacă eu nu mi-am dat seama. Şi ştiu că nu prea ne vedem, dar el şi Su… sunt cel mai aproape de un frate şi o soră. Poate că totul e OK şi am fost vărul perfect. Aşa sper. Dar, dacă n-am fost, trebuie să ştiu, ca să rezolv. Cu încă un zâmbet trist, înclinând bărbia: Aşa se spune mereu despre crime, nu? Că scot la iveală tot felul de lucruri pe care trebuie să le suportăm?

Când nu a răspuns:

— Uite. Probabil că n-are sens, dar… povestea cu atacul are nevoie de clarificări. Vreau să o iau de la zero. Să mă trezesc, să-mi refac viaţa. Altfel, nu înseamnă nimic, până acum aşa a fost. Dar poate ieşi ceva bun din asta… de ce nu?

Fireşte că Melissa, fie-i inima binecuvântată, nu s-a putut dezice de asta. I s-a luminat faţa.

— Da! Fă-o! Ar fi minunat! Spune-i şi lui Leon. Va înţelege.

— Aşa voi face. Chiar era o idee bună. Ar trebui să ştiu ce i-am făcut, însă. Dacă i-am făcut ceva. Mă ajuţi?

Asta a făcut-o să ridice din sprâncene.

— Eu? Cum?

— Ai putea să-i întrebi pe Leon şi pe Susanna cum eram pe atunci? E o întrebare destul de firească, de parcă ai vrea să te uiţi la pozele vechi ale lui Hugo. Fireşte c-or să-ţi spună că eram un tip super, dar poţi insista? Voi ajuta şi eu. Trebuie doar să întrebi.

— De ce nu o faci tu? Aşa cum ai zis, dacă ai făcut ceva rău, nu vor vrea să-mi spună. Ai putea întreba când nu sunt eu acolo. Mă voi duce la culcare devreme.

Adevărul era că, dacă începeam să pun întrebări, Leon putea intra în gardă, şi posibil şi Susanna.

— Ideea e, am zis, inspirând adânc şi privind-o pe Melissa în oglindă, că aş prefera ca ei să nu ştie cât de afectată e memoria mea. Ştiu că e o prostie.

Fireşte că au ei o idee că nu funcţionez la capacitate maximă, dar m-am străduit din greu să mă port cât de cât normal în jurul lor şi sper că m-am descurcat bine. Dacă mă duc cu textul „Băi, mă întrebam dacă-mi puteţi aminti, ăăă, ce-am făcut toată adolescenţa”, s-a terminat. Şi nu pot să suport ideea că le-ar fi milă de mine.

Nu prea putea respinge asemenea argumente.

— Înţeleg. Nu cred că eşti foarte afectat, Toby. Nu cred, dar… M-a văzut tresărind. Îi voi întreba.

Am răsuflat uşurat.

— Doamne, ce mult mă ajuţi! M-am gândit toată ziua cum să mă descurc singur – adică, sunt convins că există o cale, dar capul meu… Dacă ai putea să faci asta, ar fi minunat. Şi ai putea să întrebi şi despre Dominic? Cum era? Dacă nu mă toarnă, s-ar putea să spună suficient despre el cât să-mi dau seama ce se întâmpla atunci. Şi nici nu va părea ciudat, pentru că acum face parte din vieţile noastre şi ai toate motivele să vrei să îţi faci o idee despre el.

Mi-am dat seama, pentru prima dată, că Melissa nu pusese nicio întrebare despre el. Ea a zis:

— Asta e despre ce a păţit el?

— Nu ştiu, am zis sincer, întorcându-mă spre ea. Să fim sinceri, cred că s-ar putea dovedi că are legătură – nu văd cum, dar cine ştie, în punctul ăsta. Dar nu asta e ideea.

Pentru o clipă, am crezut că va renunţa, dar ea a încuviinţat.

— Bine, voi întreba.

— Las-o pentru după ce se duce Hugo la culcare. Dacă pomenesc vreun lucru groaznic pe care l-am făcut, el nu trebuie să audă.

Fireşte, îmi va lua câteva ore bune să-l îmbăt pe Leon, m-am gândit. Cumpărasem de dimineaţă cantităţi impresionante de gin şi de apă tonică şi aveam de gând să torn eu.

— Nu, ai dreptate. O s-o fac.

— Doar să ţii minte că lucrurile despre care întrebi s-au întâmplat acum zece ani, da? Eram un

puşti prost. Aminteşte-ţi şi că Su şi Leon exagerează mult. Dacă ei spun că am făcut ceva oribil, nu înseamnă şi că este adevărat. Indiferent ce apare, ai putea să-mi acorzi prezumţia de nevinovăţie?

Îmi doream asta din suflet. În fond, exista o şansă (foarte mică) să încerce Leon să facă aluzie că eram un criminal. Cred că s-a simţit, pentru că Melissa a venit lângă mine, mi-a pus mâinile pe braţe şi m-a privit în faţă.

— Fireşte, a zis ea, foarte serioasă. Întotdeauna.

— Mersi, am zis şi am îmbrăţişat-o cu o mână. Mersi mult, iubito. Va ieşi totul bine. Suntem o echipă grozavă, tu şi cu mine, nu?

— Da. Acum – o respiraţie rapidă, un semn mic din cap, ca pentru sine – să găsesc foarfecă.

S-a ridicat pe vârfuri să mă sărute pe nas şi m-a lăsat în treaba mea, iar eu m-am întors la bărbieritul meu şi la imitaţia ieftină de Robbie Williams, chiar mai binedispus.

Tom a venit cu Susanna, ceea ce nu se prea potrivea cu planul meu, dar nu am lăsat asta să mă îngrijoreze: era devreme, eram sigur că puteam găsi o cale de a scăpa de el. Cât aşteptam să ajungă mâncarea, am făcut ture cu gin & tonic ca aperitiv (nu l-am făcut prea tare, încă nu, nu era grabă) şi am râs la glumele tuturor. Tunsoarea ieşise bine, iar cămaşa mi se potrivea – îmi dădusem seama, când o îmbrăcam, că mai pusesem înapoi din greutatea pe care o pierdusem. Arătam mai bine ca niciodată, de la noaptea atacului, şi mă şi simţeam minunat. M-am asigurat că mă poticnesc destul de frecvent, cât să mă audă verii mei (Tom, pot să-ţi torn de băut, ah, stai, conduci, scuze că e a treia oară când te întreb, haha!… Da, munca lui Hugo merge grozav, azi am parcurs chestia aia, cum se cheamă, Doamne, în ce hal sunt, am capul ca o sită!) – făcând pe idiotul vesel, inofensiv, pe care nu trebuie să-l iei în serios. Era rândul Melissei să aleagă muzica, deci swing-ul ei de bistro franţuzesc răsuna pe fundal, numai buze stacojii şi unduiri lascive, *Oh*

that man! Mellissa se asortase: purta o rochie albă, cu fustă amplă şi floricele verzi, şi asculta cu răbdare cum îi explica Tom despre o dioramă ameţitoare pe care o proiectase în primii lui ani – nu îi abordase încă pe Leon şi pe Susanna, nu încă, aştepta, exact ca mine. Senzaţia de cârdăşie îmi oferea o explozie delicioasă de poznă triumfătoare, noi doi în misiune secretă, trebuia să fi inventat un cod – i-am surprins privirea şi i-am făcut cu ochiul, pe la spatele lui Tom, şi, după o fracţiune de secundă, mi-a răspuns la fel.

Hugo stătea în mijlocul nostru, zâmbea, îşi bea ginul tonic cu atenţie, ca să se asigure că nu îi curgea din colţul gurii. Avea ceva absent, abstractizat – râdea la glume cu o secundă prea târziu, „Hm?" când l-am întrebat ce voia să mănânce – asta mă irita. Totul părea să sugereze debutul unei alte crize, iar pe lângă toate cele evidente ar fi îngreunat nespus planurile mele pentru seară.

Doar după cină am aflat ce se petrecea. Toţi vorbeam prea repede şi prea tare; am remarcat că Hugo încerca să ne atragă atenţia doar când – tocmai când mă lansam într-o altă amintire din copilărie, relatată poticnit – Melissa m-a atins pe încheietură şi mi-a făcut semn din cap spre el.

— Ups, am spus. Scuze.

— E în regulă, a zis Hugo, punându-şi cu atenţie sos în farfurie. Aş vrea doar să vă spun înainte să uit. Veţi fi cu toţii uşuraţi să aflaţi că am un plan pentru casă. Era şi cazul.

Ne-am oprit cu toţii din mâncat.

— Va merge către voi toţi, a continuat. Voi trei şi taţii voştri, în părţi egale. S-ar putea să pară că pasez pisica şi că vă las pe voi să decideţi, şi probabil chiar asta fac, însă e singura cale prin care cred că permite să vi se schimbe vieţile. Cine se va căsători sau va avea copii, sau va avea şi alţi copii, sau se va muta la ţară, sau de la ţară, sau va duce lipsă de bani şi va avea nevoie de un loc să stea… Aş vrea să-mi pot imagina toate posibilităţile, dar

nu reuşesc. Mă încurc. Acum câteva zile, i-a zis lui Leon, cu o strâmbătură dureroasă, eram complet convins că ai o fetiţă. O copilă cu părul brunet, ondulat.

— Doamne fereşte, a zis Leon, cutremurându-se de groază simulată şi mai luând nişte *naan*[52].

Nu arăta grozav. Avea pungi sub ochi, puloverul lui fusese spălat de prea multe ori şi avea mare nevoie să se bărbierească, ceea ce-i dădea aspectului său tineresc un iz dubios. Reuşea să ducă până la capăt schimburile de replici ironice, dar cu un mare efort.

— Aş prefera să am un cimpanzeu turbat. Fără supărare, Su şi Tom, copiii voştri sunt nişte îngeri… numai zic.

— Eram îngrijorat pentru că ştiam că nu mai eşti împreună cu mama ei, a explicat Hugo, şi mă temeam că nu vei avea parte să stai cu copila, dacă nu aveai unde locui, aşa că m-am gândit că poate tu ai avea cea mai mare nevoie de casă.

— Aş plăti bani frumoşi să-l văd pe Leon cu un copil, am zis. N-aveam chef să ascult aşa ceva. Ar fi ca un sitcom siropos, în care copilul e lăsat pe pragul greşit. Urmează aventuri trăsnite.

— Încercam să-mi amintesc numele fetiţei, a mers mai departe Hugo, nelăsându-se abătut, ca să o trec în testament, şi normal că nu puteam. Apoi mi-am dat seama că nu-mi aminteam dacă pomeniseşi de copil vreodată, şi de acolo am reuşit să leg totul. Dar îţi dai seama acum de ce cred că sunt cea mai bună persoană pentru decizii pe termen lung. Zâmbetul lui către noi era prea mare; să spună povestea îl făcuse să sufere. Aşadar, casa merge către voi şase. Asta ar trebui să rezolve problema principală, oricum; nu poate fi vândută până când nu sunteţi cu toţii de acord. Dincolo de asta, depinde de voi.

— Mulţumesc, a zis Susanna încet. Vom avea mare grijă de ea.

— Vom avea, am zis şi eu.

— Nu voi lăsa copilul să picteze cu degetele pe pereţi, a zis Leon, pe cuvânt, iar Hugo s-a întins după orez şi cu toţii ne-am întors la vorbitul deodată.

Dar prinsesem ceva pe chipul lui Leon. Mai târziu, după ce Hugo s-a dus la culcare şi noi, ceilalţi, strângeam, eu şi el încărcând împreună maşina de spălat vase, am întrebat:

— Nu-ţi convine că Hugo ne-a lăsat tuturor casa, nu?

— E casa lui, poate face cum doreşte. Leon n-a ridicat privirea. Avea vocea plată, fragilă; acum, că plecase Hugo, renunţase la voioşie. Doar că mi se pare o idee oribilă. Aşa încep luptele de familie.

— Se străduieşte, a zis Susanna, peste zgomotul apei cu care clătea recipientele în care fusese mâncarea.

Arăta mult mai bine decât Leon, proaspătă, odihnită, într-un pulover de culoarea salviei, care-i stătea bine, cu părul prins în agrafe mici, cu flori, despre care m-am gândit că ar fi opera lui Sallie.

— Ne descurcăm noi.

— Voi cinci n-aveţi decât. Eu nu vreau să ştiu. Trimiteţi-mi o hârtie să o semnez când decideţi cum procedaţi.

— Ce? am întrebat. Tu ai fost cel care-şi pierdea minţile pentru locul ăsta…

— Asta a fost înainte să apară un *schelet* în grădină şi să ne distrugă vieţile. Scuză-mă dacă asta mi-a cam stricat asocierile pozitive.

Sau, mai degrabă, asta era când un nou proprietar, cu ambiţii grădinăreşti, ar fi putut declanşa mina ascunsă; acum, că explodase, nu mai simţea nevoia să fie teritorial. Ca dovadă, nu era mare lucru, dar mă încuraja să privesc seara drept decisivă, să văd toţi curenţii curgând în direcţia potrivită.

— Da, ai dreptate, am zis politicos.

— Nu mă deranjează, a spus Susanna. Acum s-a terminat. Pământul este 100% liber de schelete, cu parafa poliţei. Câte locuri pot afirma asta?

Leon a mai vârât o farfurie în maşină.

— Atunci, mută-te aici. Care parte din „mi se rupe” n-o pricepi?

Recunoşteam dispoziţia asta, neliniştită, electrică, mereu contrară, dispoziţia care, când eram copii, se încheia mereu cu o pedeapsă colectivă, sau cu necesitatea de a ascunde cioburile, sau, memorabil, cu un paznic care ne ţinuse într-o debara cu echipament până când reuşisem eu să ne scap, explicând, în amănunte tulburătoare, în timp ce ei, ca să recunosc, funcţionaseră într-un sincron perfect, cu Leon lovindu-şi scaunul cu călcâiul şi Susanna mângâindu-i braţul şi făcând zgomote liniştitoare – cum sărmanul meu verişor avea o dizabilitate şi cât de rău i-ar fi făcut sărmanei sale mame să fie arestat. Să scot ceva de la el cât era aşa ar fi fost sinonim cu o extracţie dentară pe viu.

— Ai nevoie de încă un gin tonic. De fapt, cu toţii avem. Castravete, limetă sau ambele?

— Castravete, a zis Susanna.

— Limetă, a zis Leon. E prea frig pentru castravete.

— Ce legătură are? Şi e cald, nici măcar nu mi-am luat haină…

— Stai puţin, să verific, suntem în iunie? Stăm pe o peluză plină de margarete? Nu? Atunci nu e timpul potrivit pentru castravete.

— Dar avem de amândouă felurile, a zis Melissa. Cred că avem şi câteva lămâi, deşi s-ar putea să fie cam storcoşite. Toată lumea poate bea cum îi place.

— Tom, tu ce votezi?

— Ah, eu am ieşit. Mă duc acasă.

— Nu! am zis, prefăcându-mă dezamăgit. E devreme. Alege una.

— Păi, conduc…

— Ah, da! Mi-ai zis! Doamne, capul meu…

— Şi nici nu vreau s-o las pe mama cu copiii prea multă vreme, mi-a explicat Tom. Zach e cam obraznic în ultima vreme.

Nu îl puteam condamna. În standardul Zach, „cam obraznic” însemna, probabil, că era nevoie de

o echipă de intervenţie a forţelor speciale şi una specializată în pericole biologice.

— Ştiu că Zach e cumplit câteodată, a zis Susanna, citindu-mi expresia, dar lucrăm la asta. Trebuie doar să înţeleagă că şi alţi oameni sunt reali şi va fi bine. Se descurca mult mai bine, dar să găsească craniul l-a dat peste cap. Dacă alţi oameni sunt reali, atunci şi craniul a aparţinut unei persoane reale, şi asta e mai mult decât poate duce. Aşa că are capul varză şi se comportă oribil.

— Da, aşa e, am zis.

— Chiar este, a zis Tom, pipăindu-şi buzunarele şi uitându-se în jur, de parcă scăpase ceva. Ne dă şi nouă dureri de cap, şi noi suntem adulţi. Va fi bine, în cele din urmă. Seară frumoasă, ne-a făcut el vag cu mâna tuturor, iar către Susanna, care şi-a ridicat faţa să îi primească sărutul: Nu e nicio grabă. Distracţie plăcută.

— Scuze, a zis Leon, după ce a plecat Tom, că m-am plâns.

— Eşti OK, am spus.

Melissa a zâmbit şi i-a aruncat o limetă.

— Uite, a zis ea, ca să te îmbunezi.

— Sunt foarte stresat azi. Am primit un telefon foarte ofuscat de la şeful meu, care s-a supercrizat pe tema întoarcerii mele…

— Ca să fiu sinceră, a zis Susanna, tăind frumos un castravete, îţi dai seama că vor să ştie când va fi.

— Dar nu trebuia să fie aşa un cur pe tema asta. Leon s-a sprijinit de blat, masându-şi tâmplele. Nu ştiu de ce las să mă afecteze aşa. Oricum, cred că mă mut. M-am plictisit de Berlin.

— Ce? am zis uimit, întorcându-mă cu sticla de gin în mână. Şi Cum-îl-cheamă?

— Îl cheamă Carsten. Eu uit cum o cheamă pe Melissa?

— Probabil ai uita, dacă ai fi primit una, două în cap, am zis. Era tot mai uşor să spun asemenea lucruri şi mi se părea şi util, şi supărător.

— Ba nu, a zis Leon, zâmbindu-i Melissei, deşi efortul era clar. E de neuitat. În orice caz – a luat

cuţitul de la Susanna şi a început să taie limetă –, Carsten va supravieţui. Cred că oricum mă înşală sau se gândeşte să o facă.

— Nu te înşală, de parcă ar mai fi zis-o de câteva ori înainte.

— Tot pomeneşte de un fost.

— Cum? Gen, „Ce dor mi-e de Supersex, ce noroc că nu i-am şters numărul" sau „Ah, da, îmi amintesc de filmul ăsta, l-am văzut cu Ălalalt"?

— Contează? Îl pomeneşte.

— De fapt, cauţi o scuză.

— Nu. Sunt sătul de Berlin şi nu am de gând să rămân pentru unul care nu-şi poate ţine gura despre alt tip. Ce-ţi pasă? Nici măcar nu-l ştii pe Carsten şi nu e vina mea, pentru că v-am invitat de o mie de ori…

— Cauţi o scuză. De aceea eşti încă aici. Speri că or să se sature de tine la muncă şi or să te dea afară.

— Credeţi că am putea să nu mai vorbim despre asta? a întrebat Leon, brusc, pe un ton prea ridicat. Vă rog?

— Dorinţa ta e lege pentru mine, am zis, bătându-l pe umăr în trecere. A tresărit. Astă-seară ne relaxăm, da?

— Apropo, a zis Susanna. Uite. A vârât mâna în buzunarul blugilor, a scos ceva mic şi i l-a aruncat lui Leon.

L-a prins, s-a uitat repede şi i-a picat faţa.

— Doamneee. Pe bune?

— Ce nu fac eu pentru tine, dragule? În plus, dacă te mai stresezi, încep şi eu.

— *Frumuseţe,* a zis Leon, cu o uluire sinceră.

— Hai, sus, înainte să faci atac.

— Dar eşti, am zis şi eu.

Era perfect, exact ce aveam nevoie ca să se relaxeze toată lumea. Ar fi trebuit să mă gândesc chiar eu, dar faptul c-o făcuse Susanna pentru mine mi se părea un dar picat din cer.

— Credeam că nu vreţi să facem nimic dubios, ca să nu afle detectivii.

— Nu vreau. Dar nici nu vreau ca Leon să aibă un colaps nervos.

— De fapt, să ştii că am căutat, a zis Leon. Am mişunat pe lângă buda unui club de noapte groaznic, uitasem cât de oribile sunt cârciumile din Dublin, şi s-ar putea să mă întorc la Berlin doar pentru a avea o viaţă socială OK. În fine, am primit câteva oferte interesante, dar nimeni cu haş. E criză?

— Se pare că da. A trebuit să apelez la toate relaţiile mele.

— Tom ştie că fumezi?

Susanna a ridicat o sprânceană.

— Faci să sune de parcă m-aş tripa zilnic. Doar de câteva ori pe an.

— Deci nu ştie.

— Ba da, de fapt. Carsten ştie ce rahat eşti?

— Terminaţi cu cearta, am zis. Vreau să scot chestia aia afară şi să facem cunoştinţă.

Am luat totul afară – pahare, gin, apă tonică, gheaţa, limetele, castraveţii, lămâile storcite – şi le-am pus pe terasă. Leon a netezit o foiţă Rizla şi a început să dezmembreze o ţigară. Eu şi Melissa am adus pături şi pernuţe din living, pentru că Susanna exagerase: nu era o seară rece, dar începea să se întunece şi adierea îşi arăta colţii, bântuind grădina şi vârându-se în colţuri. Am turnat – zdravăn pentru Leon şi Susanna –, iar Melissa a adăugat detaliile.

— Uite, a zis ea, aşezând un pahar lângă cotul lui Leon, cu multă limetă.

— Şi pentru mine cu mult castravete, a zis Susanna, fluturând paharul spre Leon. Pentru că suntem în iunie, printre margarete.

— Taci, tu, i-a zis Leon, ridicând un cui expert rulat. Acum. Să vedem ce-avem aici.

L-a aprins, a tras adânc şi a reţinut fumul.

— Mamăăă, a zis, cu un scheunat sincer şi cu ochii în lacrimi. Minunat! Susanna, eşti o sfântă. Iar tu – către mine – eşti un geniu. Astă-seară chiar a fost o idee genială.

— M-am gândit doar că ne-ar prinde bine tuturor o seară liniştită, am zis cu modestie.

M-am sprijinit de zidul casei, cu picioarele întinse, şi am tras-o pe Melissa la pieptul meu. Ea a întins o pătură peste amândoi.

— Aşa cum a zis Tom, povestea asta ar da bătăi de cap oricui.

— Sunt nişte nenorociţi, ăia doi, a zis Leon. S-a sprijinit de zid şi-a mai tras un fum. Detectivii. Chiar sunt. Cred că-s nişte psihopaţi sadici şi că au găsit calea să fie şi plătiţi pentru asta.

— E meseria lor, a zis Susanna, trăgând o pătură pe ea. Au nevoie ca oamenii să fie ameţiţi de cap şi să se certe. Aşa că nu mușca momeala.

— Uite cine vorbeşte.

— Ssst. Mai fumează.

— A apărut cheia grădinii, am zis. Nu voiam să pomenesc de şnurul de la hanorac, dacă n-o făceau ei. V-au zis?

— Doamne, da, a zis Susanna. Marea revelaţie, pam, pam, ia uite ce-am găsit în copac! Şi apoi stau acolo şi se uită la tine directorial: „Domnişoară, aştept o explicaţie, şi vom sta cu toţii aici până când primesc una”.

— Hristoase, privirea aia, a zis Leon, trecându-i cuiul Melissei. Sunt îngrozit că o să spun ceva oribil. Parcă ai fi un copil în biserică, ştiţi, şi ai începe să te întrebi cum ar fi dacă ai striga, brusc, *Coaie!* în cel mai solemn moment, şi apoi te tot întrebi până când te îngrozeşti tot mai mult că s-ar putea să o faci? Jur că, dacă ăia se mai uită mult la mine aşa, mai devreme sau mai târziu o să cedez şi o să strig ceva despre scrotul lui Dominic Ganly.

— „Care era relaţia ta cu aceste coaie ale lui Dominic Ganly?” a întrebat Susanna, imitându-l binişor pe Rafferty, cu accentul lui de Galway cel imposibil de ascuns, accentul ăla care mă enerva tot mai tare de fiecare dată când îl auzeam. „Ai avut vreo neînţelegere cu coaiele lui Dominic Ganly?”

— Termină! Leon începea să chicotească. Acum chiar o s-o fac şi mă vor aresta fiindcă sunt un idiot

şi va fi numai şi numai vina ta…

— „Coaiele lui Dominic Ganly s-au comportat ciudat în vara aceea?” am zis. „Ţi se părea că, de fapt, coaiele lui Dominic Ganly erau deprimate?”

Leon s-a îndoit de mijloc, fluturând mâna spre mine şi şuierând de râs.

Melissa râdea şi ea, cu spume – nu prea rezista la haş, şi la nimic altceva – câteva pahare reprezentau limita ei.

— Te simţi bine? am întrebat-o.

A încuviinţat, ridicând cuiul spre mine, peste umăr, fără un cuvânt.

— Uau, am zis, când m-a lovit primul val. Ce mişto e.

— Ţi-am spus, a zis Leon, oftând fericit.

Îşi sprijinise capul de zid, cu ochii închişi.

— Atunci, credeam că tu ai fost, mi-a zis Susanna. Că tu ai luat cheia.

Mi-a ieşit fumul pe nas.

— *Eu?*

A ridicat din umeri.

— A dispărut după petrecerea de ziua lui Leon. Uitasem, dar când m-am gândit, mi-am adus aminte. Era acolo după-amiaza, ştii că Hugo scotea pământul ca să aranjeze grădina cu pietre, rocăria, şi noi scoteam mizeria pe alee? Dar, a doua zi, am vrut să o las pe Faye înăuntru şi cheia nu mai era. Tu şi Dominic eraţi singurii care se duseseră în fundul grădinii la petrecere. Pământul de acolo era vraişte, cineva căzuse şi se murdărise, aşa că după aceea am stat cu toţii în partea cu iarbă.

— Da, am terminat eu de tuşit, ştiu. De ce să fi fost eu şi Dominic acolo?

— Luaţi cox. Haide, Toby, ştiu că eram naivă, dar nu eraţi tocmai subtili. V-aţi strecurat amândoi şi apoi v-aţi întors strănutând, frecându-vă nasurile şi vorbind cu viteza luminii. Ţii minte?

Da, chiar îmi aminteam. *Haide, Henno, avem de vorbit.* Fundul grădinii, Dominic înjurând când i s-a afundat piciorul în noroi, eu râzând de el, liniuţele de pe masa veche, la lumina telefonului.

— Dar ce să fac cu cheia?

Susanna a ridicat din umeri şi a luat cuiul de la mine.

— De unde să ştiu? M-am gândit că, fiindcă te plictisiseşi de Faye – bineînţeles că ştiam că vă combinaserăţi –, nu mai voiai să o laşi să intre.

— Mi se rupea că o lăsai să intre şi să iasă pe Faye în fiecare noapte. Şi nu m-am *plictisit* de ea. Nu e ca şi cum am fi fost împreună. Doar am – ştii ce, las-o aşa. Uită.

Nu mă simţeam confortabil să port conversaţia în faţa Melissei.

— Sau m-am gândit că poate Dominic încercase să fure cheia, pentru distracţie, şi că i-o luaseşi tu şi o pierduseşi – nu ştiu, Toby, nu am prea petrecut timp analizând posibilităţile. Doar că am crezut că o ai tu.

— Dar nu o aveam. Doamne.

Susanna m-a privit pieziş.

— Nu îţi aminteşti de cox. De unde ştii că n-ai luat cheia?

— Pentru că n-aveam niciun *motiv.*

— Ha, a făcut Susanna, scoţând un nor de fum, gânditoare. Atunci, o fi fost Dominic.

— Le-ai spus detectivilor? Că ai crezut că eram eu? Zi-mi că nu le-ai spus.

— Nu le-am zis. Am zis „Coaiele lui Dominic Ganly".

Leon a început iar să chicotească.

— Su, serios. Ai…

— *Nu,* n-am zis. Am zis că n-am idee. Relaxează-te!

Pentru că eram supărat pe Susanna, aproape că ratasem că avea dreptate. Dacă nu luasem eu cheia şi nu fusese altcineva în fundul grădinii, trebuie s-o fi luat Dominic.

— De ce să fi vrut Dominic o cheie de la noi? am întrebat.

Susanna a ridicat din umeri.

— Mă depăşeşte. Poate că fura chestii fiindcă i se părea distractiv.

Cuiul funcţiona. Ginul tonic mi se părea nou şi minunat – simţeam fiecare bulă pe limbă.

— La un moment dat, Dec i-a furat lista de cumpărături domnului Galvin, ca să râdă, am zis. I-a luat-o de pe birou, când îi aduceam temele. Suna, gen, „ketchup, Heineken, spumă de ras, prezervative”. Dec a făcut o poză şi a transformat-o în fundal pentru toate calculatoarele din laboratorul de informatică.

— Dec a fost? a zis Leon, impresionat. Lumea spunea c-a fost Eoghan McArdle.

— Să nu afle nimeni.

— Mi-aş dori să vă fi cunoscut atunci, a zis Melissa visătoare, privind spre grădina întunecoasă, dar prinsese introducerea pe care i-o oferisem.

Am simţit schimbarea, felul în care-şi pregătea corpul, *pe locuri, fiţi gata, start.* Am strâns-o uşor de mână.

— Crede-mă că nu vrei, a zis Susanna.

— De ce nu?

— Nimeni nu-i în formă maximă la 18 ani. Nu ne-ai fi plăcut.

— N-o asculta, am zis, mângâind-o pe păr. M-ai fi adorat.

Leon a scos un zgomot suficient de diferit de un pufnet ca să poată părea o negare plauzibilă.

— Şi eu pe tine, am adăugat.

— Îmi imaginez că eraţi adorabili, a zis Melissa.

Leon i-a întins cuiul. A clătinat din cap şi mi l-a pasat.

— Bucuroşi, împreună, făcând picnicuri pe iarbă şi stând treji toată noaptea să vorbiţi. Toby îmi spune uneori poveşti despre asta.

De data asta, era greu să ratezi pufnetul lui Leon.

— Să nu crezi o vorbă din ce-ţi spune.

Voia să pară glumeţ, dar tonul a făcut-o pe Melissa să îl privească uimită.

— Dar ador poveştile lui! Nu era aşa? Toby nu era fericit?

— Ah, el era, a zis Leon. Nu prea era genul anxios Toby al nostru.

— Cum era? Drăguţ?

— Eram un sfânt, am zis. Studiam 24 de ore pe zi şi îmi petreceam timpul liber citind poveşti orfanilor şi salvând pui de focă.

— Taci, prostule. Tu nu eşti niciodată serios. Pe ei îi întreb.

— Toby era Toby, a spus Susanna. Avea 18 ani, deci era mai zgomotos şi mai iritant, dar a fost mereu aşa.

— Mersi, am zis. Cred.

— Era zgomotos şi iritant? l-a întrebat Melissa pe Leon.

— Nu suntem deloc persoanele potrivite pe care să le întrebi asta, a zis Susanna, rostogolindu-se să-şi ia paharul. Ne ştim prea bine. Nu prea avem impresii corecte unii despre ceilalţi.

— Mi-aş fi dorit să am şi eu verişori ca voi. Melissa îşi ţinea capul în scobitura umărului meu, ascultând cu aceeaşi privire uimită pe care o căpăta şi când îi spuneam eu poveşti din copilărie. Ai mei sunt OK, dar nu ne-am văzut niciodată prea des. Cred că era minunat să fiţi atât de apropiaţi.

— Păi, a zis Leon, nu eram *atât de* apropiaţi. Când eram mici, da, la 18 ani… nu atât de mult.

Ce?

— Bineînţeles că eram, am spus. Ne petreceam vacanţele aici, împreună…

— Da, şi în timpul şcolii abia dacă ne vedeam. Şi nici în vacanţe nu stăteam laolaltă, făcându-ne confidenţe.

Nu eram sigur cum să reacţionez. Din punctul meu de vedere, vechea legătură funcţionase tot liceul, până când ajunsesem la facultate şi o luasem pe drumuri separate – eu simţisem la fel ca întotdeauna faţă de ei şi presupuneam că fusese reciproc, de ce n-ar fi fost? Nu-mi dădeam seama dacă Leon rescria istoria, ca să se facă să se simtă mai bine pentru înscenare, sau dacă într-adevăr ratasem o schimbare subtilă, dar crucială.

— Tot ne iubeam, a zis Susanna, văzându-mi faţa. Numai că nu eram cei mai buni prieteni. Mi se

pare normal.

— Şi voi? a întrebat Melissa. Eraţi la fel şi atunci?

— Eu eram tocilara model, a zis Susanna voioasă. Şi pierdută în spaţiu. Mă ironizai în faţă sau te dădeai la mine, iar eu te ignoram complet. Îmi place să cred că sunt mai cu picioarele pe pământ zilele astea.

— Iar eu eram un ratat, a zis Leon, scrumând.

— Nu erai, a zis Susanna imediat. Erai grozav. Deştept, bun, amuzant şi curajos. Toate cele.

Îi zâmbea. Faţa ei avea o căldură, o sclipire evidentă de ceva ca admiraţia, care m-a uimit: Leon? Ce fusese atât de grozav la Leon? El a zâmbit, însă trist.

— Fireşte, a zis el. Din păcate, doar tu ai văzut aşa. Spre Melissa: Eu eram copilul care era băgat cu capul în budă şi găsea rahaţi în pachetul pentru prânz.

— Săracul Leon.

Melissa a întins mâna şi a strâns-o pe a lui. Nu mi-am dat seama dacă era uşor ameţită sau dacă se prefăcea – caz în care se pricepea bine de tot.

— E oribil.

El i-a strâns mâna.

— Am supravieţuit.

— Toby avea grijă de voi?

— Nu era rău, a zis Susanna. Ne lua la petrecerile bune. Mă avertiza când vreun tip care se dădea la mine era un labagiu. Practic, mă ţinea conectată cât să nu mă fac de râs sau nu foarte des. Era chiar plin de tact… în mare parte.

— Ce ciudat, a zis Melissa visătoare. Nu m-aş fi aşteptat să fie aşa.

Mi-am răsucit o şuviţă de-ale ei pe deget.

— La ce te aşteptai?

— Te credeam paralel. Prins cu propriile probleme, fără să le mai remarci pe ale altora.

— Hei! am zis, prefăcându-mă jignit.

— Nu zic că erai rău. Doar că aveai capul plin de altele şi nu aveai spaţiu să-ţi dai seama că… Mulţi

adolescenţi sunt aşa. Către ceilalţi: Aşa era?

De fapt, eram uşor deranjat. Mi se părea că Melissa avea dreptate, însă nu mi-era clar de unde ştia: chiar dacă fusesem un adolescent foarte egocentric, o cunoscusem la ceva ani mai târziu.

— Păi, a zis Susanna, era cam paralel, uneori. Dar fără răutate. Cum zici tu, adolescent tipic.

Dar i-am surprins privirea de avertizare către Leon. El voia să spună ceva, dar a închis gura şi s-a concentrat să stingă cuiul de terasă. Era foarte straniu să îi văd ca pe nişte duşmani; tulburător, de parcă aş fi văzut brusc lumea printr-o lentilă suprapusă, întunecată, care distorsiona, şi n-aş fi ştiut ce versiune era reală.

Melissa prinsese şi ea privirea aceea sau ceva care-i spusese să facă o mutare.

— Şi Dominic Ganly cum era?

— Noi nu îl cunoşteam prea bine, a zis Susanna. Mai degrabă Toby.

— Toby spune că nu s-a gândit niciodată la el.

— Chiar nu, am zis. Doar era acolo. Aşa cum ai zis, că nu remarci oamenii pe care-i vezi mereu. Sau poate că ai dreptate şi chiar eram paralel.

Am surprins arcuirea sprâncenelor lui Leon – *Serios?* – dar şi-a ţinut gura.

— M-am tot întrebat, a zis Melissa. Mai întâi, m-am gândit, *Săracul băiat,* pentru că era un copil, nu?

Leon a reacţionat, dar a transformat mişcarea într-un plonjon după foiţele Rizla. Melissa se pricepea. Nu mă aşteptasem şi am simţit un scurt triumf: noi doi, implicaţi ca echipă, invincibili.

— Doar că au fost pe aici Sean şi Declan, recent. Şi lor chiar nu le plăcea Dominic, nu? m-a întrebat.

— Aşa se pare, am zis.

— Ce-au spus? a întrebat Susanna.

— N-au dat detalii. Cred că nu au vrut să-i vorbească pe morţi de rău. Dar era evident că nu îl considerau o persoană bună.

Leon începuse să lucreze la un alt cui. N-a ridicat privirea de la flacăra brichetei.

— Aveau dreptate? a întrebat Melissa.

— Sean şi Dec nu sunt idioţi, a zis Susanna, pescuind o felie de castravete din pahar, să o ronţăie. Sau nu erau pe atunci – nu i-am mai văzut de o vreme. Dacă ei credeau că nu e OK…

— Dar, serios, am intervenit, eram adolescenţi. Totul e alb sau negru. E nevoie doar de o ceartă stupidă, de exemplu, pe un meci de rugby, şi…

— Dominic, a zis Leon, cam prea ascuţit, a fost un căcat.

— Cam da, a zis Susanna. Din câte ştiam eu.

— Ce fel de… căcat? a întrebat Melissa.

Susanna a ridicat din umeri.

— Modelul standard. Mare, arătos, popular. Bun la rugby.

— Ceea ce, în şcoala noastră, a spus Leon, însemna că-ţi puteai permite orice.

— Da. Aşa făcea şi el. Abuza oamenii. Nu era singurul, se întâmplau suficiente de genul. Chiar şi în context însă, mi-l amintesc nasol.

Mă aşteptam ca Melissa să insiste – *De ce, ce a făcut, pe voi v-a abuzat? –,* dar ea s-a ridicat în şezut, şi-a dat părul de pe faţă şi s-a întins după pahar.

— Unii oameni aşa sunt, a zis ea. Nu-mi place că gândesc aşa, dar aşa sunt. Cel mai bun lucru pe care-l poţi face este să stai departe de ei. Dacă poţi.

Am încercat să o privesc, dar nu se uita la mine.

Susanna a râs scurt, spre cer: era albastru-închis şi o lună greoaie atârna deasupra copacilor.

— Amin, a zis.

— OK, am zis, ridicând o mână să le atrag atenţia. Întrebare: care e cel mai nasol lucru pe care l-aţi făcut?

— Doamne, parcă avem zece ani, a zis Leon. Rula cu o grijă infinită, aplecat, cu nasul aproape lipit de mâini. Adevăr sau provocare. Aleg provocare. Trebuie iar să mă urc în copac şi să-mi arăt fundul vecinilor?

— Doamne, uitasem, a zis Susanna. Către Melissa: Bătrâna doamnă Cum-o-cheamă de alături era în grădină, dar n-avea ochelarii, aşa că nu s-a

prins ce vedea. Era acolo, uitându-se la curul lui alb şi lucios…

Leon a început să râdă.

— Prinţesa? Nu poţi coborî? Hai, Prinţesa, pis, pis, pis!

— Leon râdea atât de tare, că am crezut că va cădea…

— Terminaţi, am zis. Eu vorbeam serios.

— Doamne, a zis Susanna, cu sprâncenele ridicate. Tu ce-ai făcut? Contrabandă cu arme la galerie?

— Nu părăseşte nimic grădina, jur. Vreau să ştiu.

— Ce ţi-a venit?

— M-am tot gândit.

Am făcut un semn spre grădină, spre casă, spre univers, în general. Nu eram nici pe departe pe cât de praf mă prefăceam că aş fi, dar braţele şi picioarele păreau să aibă voinţă proprie, iar ferestrele luminate ale blocului păreau să se fi detaşat de pereţi şi se clătinau voioase.

— Ştiţi ce, Dominic, de exemplu, da? Probabil se considera un tip OK. Aşa credeau majoritatea oamenilor – adică, aşa credeam eu sau aşa luam de bun că ar fi fost, fiindcă aşa face lumea, nu? Dar din ce ziceţi voi, din ce ziceau Sean şi Dec, mi se pare că nu era chiar minunat. M-am prefăcut că nu observ privirea sarcastică a lui Leon, ridicată spre mine. Pe de altă parte, Hugo. E o persoană bună. Nu ştiu dacă el ştie că este, dar noi ştim. Nu există nicio garanţie că, după ce nu va mai fi, nu vor exista oameni să spună altceva. Dar, cel puţin, vom putea să spunem noi, dacă e necesar, că a fost un om bun. Pentru că – uitasem unde băteam – na, înţelegeţi ce vreau să zic.

— Nu prea, a zis Susanna, turnând în pahare şi privindu-mă cu interes.

— Păi, mi-am regăsit eu ideea. Mă întreb. Am crezut mereu că sunt un tip decent. Da? Dar ce-am făcut în viaţă, că toţi am făcut, nu, dar ce-am făcut eu e suficient de rău ca să nu mă consider o

persoană bună sau ce? M-am uitat de la unul la altul. Nu v-aţi gândit niciodată la asta? Serios?

— Nu, a zis Leon, lingând marginea foiţei Rizla. Nici nu am de gând.

— Păi, am zis, după o clipă, cred că văd lucrurile diferit. Dintr-o altă perspectivă. Pentru că nu ştiu dacă vi s-a zis, dar aş fi putut muri în primăvară. După jaful acela. Aproape am murit.

Melissa a inspirat scurt. Nu m-am uitat la ea.

— Iar asta te dă peste cap. Ştiţi? Pentru că, dacă aş fi murit, nu ştiu dacă aş fi fost considerat bun sau nu. Nu vorbesc despre rai şi iad, ci… Na, contează. Pentru mine contează. Mi-ar plăcea să vă gândiţi la asta câteva minute. Mi-ar plăcea mult.

Susanna îşi întorsese capul spre mine. Jumătate din faţa ei era în umbră. Nu îi puteam citi expresia.

— Bine, a zis ea. Intru în joc. Dacă intri şi tu.

— Mersi, Su, am zis, ridicând paharul pentru ea şi reuşind să nu dau pe lângă. Serios. Eşti, ăăă, o stea. De gaşcă. Ceva.

— Deci, ia zi. Ce-ai făcut?

— Tu prima, am zis.

— De ce?

— Aşa. Vreau să-i aud pe ceilalţi.

Susanna se întinsese cu braţele sub cap şi privea cerul. Curbura gâtului, pătura drapată peste trupul ei, liniile lungi ale picioarelor ei, devenite albe şi reci sub lumina lunii – arăta ca o statuie adusă de mare pe o plajă, care nu avea să fie găsită vreodată.

— OK, a zis, cred că am omorât pe cineva.

Leon, care tocmai aprindea cuiul, s-a înecat şi a început să tuşească.

— *Ce?* am zis.

— *Su…* a reuşit să îngaime Leon, şuierând.

— Nu pe Dominic, ne-a zis Susanna, amuzată. Doamne. Ce dramatici sunteţi.

— Ce mama *dracului,* a croncănit Leon, cu ochii umezi, făcându-şi vânt.

— Respiră.

— Aproape că am făcut *atac.*

— Ia o gură de gin.

— OK, am zis. Deci pe cine naiba ai ucis? Sau aproape, sau în fine?

Susanna şi-a arcuit spatele, ca să dea la o parte ceva de sub el, şi s-a aşezat mai bine.

— Îţi aminteşti că ţi-am zis despre consultantul de la naşterea lui Zach, care era un căcat?

Îmi aminteam, da, cu toate că nu în detaliu.

— Da.

— Era doar vârful aisbergului. Practic, lui îi plăcea să mă oblige să fac lucruri care nu-mi plăceau şi să-mi facă rău. Făcea lucruri la fiecare programare – nu mai avusesem copii şi eram prea tânără, aşa că niciuna dintre prietenele mele n-avea, şi nu ştiam ce era şi ce nu era standard. Nici măcar nu m-am gândit să găsesc alt doctor. Dar când am născut-o pe Sallie m-am dus în altă parte, pentru că să-l ia dracu', şi, revelaţie, se pare că tot ce făcea el nu era deloc standard.

— Nu mi-ai zis, a spus Leon.

— Nu era tocmai subiect de abordat la cafea. Nu vrei să ştii detaliile sângeroase.

— Nu mi-ar fi păsat. Mi se pare *oribil* să înfrunţi aşa ceva de una singură. Era complet dus şi părea foarte tulburat. Măcar i-ai zis lui Tom?

— Nu, avea destule pe cap deja. Aşa şi eu. Nu m-am prea gândit nici eu pe atunci. Susanna i-a zâmbit. Eram OK, Leon. Sincer. Ştiam că mă pot ocupa când primeam şansa.

— Şi? am spus, luând cuiul de la Leon. Fumase destul.

Am strecurat o privire spre Melissa, care căpăta mai mult decât ceruse, dar ea stătea tăcută, cu picioarele încrucişate sub ea, cu pătura în poală şi cu paharul în mâini, privind-o pe Susanna.

— Şi m-am ocupat, a zis Susanna. După ce s-a născut Sallie şi s-au aşezat lucrurile, m-am gândit ce voiam să fac. Cu siguranţă, dacă tipul ăla îmi făcuse mie chestii, le făcuse multor altora – avea la vreo 50 de ani, probabil avusese mii de paciente. Aşa că am stabilit o programare, sub nume fals, ca să nu poată da de mine – în niciun caz nu-şi putea aminti

numele meu, trecuseră trei ani. I-am spus că fusesem pacienta lui şi că urma să depun plângere. Mi-a râs în faţă. Ce surpriză. Aşa că i-am zis că am găsit vreo duzină de foste paciente ale lui, pe internet, pe un forum pentru mămici. Că depunem toate plângeri şi că opt dintre ele înregistraseră programările pe telefon.

— Uau, am zis.

Mi-o închipuiam făcând-o: cu spatele rigid, cu răceală, bifând meticulos, de parcă susţinea o prezentare. Susanna fusese mereu talentată la pocher.

— Ce-a zis?

— A luat-o razna. Nu era speriat, ci furios. Asta a fost partea uluitoare, că nu se reţinea deloc, ci făcea spume la gură. Îşi vâra degetul sub nasul meu, ameninţa că mă trimite la ospiciu, că va suna la Protecţia Copilului, să-mi ia copiii. I-am zis că pot urca înregistrările pe internet mai repede decât putea el suna şi am întrebat ce avea de gând cu celelalte 26 de femei – să ne închidă pe toate la nebuni? Şi cu toate cele pe care nu le găsisem încă, dar care aveau să iasă în faţă de cum auzeau? Aşa că m-a dat afară din birou. Şi – Susanna a întins mâna spre mine, după cui – cinci zile mai târziu, un anunţ privind decesul lui era online. Nu ştiu dacă a făcut atac sau poate că s-a sinucis. În orice caz, zic că există o şansă mare să fi avut ceva de zis.

— N-aveai de unde să ştii, a zis Melissa, deşi Susanna nu prea părea să aibă nevoie de consolare. Nu ştiai că suferea de inimă sau…

— Păi – a reţinut fumul, ne-a făcut semn din mână să aşteptăm, l-a suflat spre grădină – era gras şi se înroşea multicel. Dar nu, n-am ştiut nimic sigur. M-am gândit că puteam spera să-şi dea demisia, şi probabil nici atât, dar măcar să se fi speriat şi să nu mai facă altora la fel. Speram, însă.

— De ce nu ai depus o plângere? am întrebat.

Susanna a râs tare şi, spre surprinderea mea, a pufnit şi Leon. Chiar şi Melissa mă privea de parcă aş fi zis ceva regretabil de prostesc.

— Serios? a întrebat Susanna. Cui, unui comitet format din tovarăşii lui? Ar fi spus că sunt o femeie nebună, care inventează chestii, punct. Exista o şansă reală să ajung într-un azil sau să mi se ia copiii. Adică, cred că aş fi putut găsi alte persoane şi aş fi putut convinge o parte dintre ele să înregistreze programări şi tot tacâmul, dar a mers mai repede şi mai lejer aşa.

Conversaţia se dovedea revelatoare în moduri de neimaginat. Se părea că imaginea mea despre Susanna – fata bună, care respectă regulile, dacă e cineva abuzat aleargă după un prof – era depăşită.

— A făcut o faţă mişto, a zis Susanna, rostogolindu-se să îi paseze cuiul lui Leon. Când i-am zis c-o să urc înregistrările. Mi-a prins bine.

Nu-mi dădeam seama, prin mâzga de băutură şi haş, cât de oripilat ar fi trebuit să fiu. Simţeam că exista şansa ca ea să exagereze fie maliţia doctorului, fie soarta lui teribilă, fie pe ambele, şi o şansă spre zero să fi inventat totul. Dar, oricum ar fi fost, nonşalanţa mi s-a părut tot mai neliniştitoare pe măsură ce mă gândeam la ea, şi mi-am pus şi problema motivului pentru care spunea povestea. Singurul la care mă puteam gândi era că voia ca eu, sau Leon, sau amândoi, să înţelegem, sus şi tare: *Dacă vă puneţi cu mine, v-o trag.*

— Bun, am zis. Deci ai avut o implicare în moartea lui. Crezi că eşti o persoană bună?

Susanna s-a gândit, cu bărbia sprijinită în palme.

— Poate că nu, a zis, în final. Dar să zicem că eram tip sau poate hotărâm să n-am copii şi nu aveam nevoie să apelez la el. Sau că aveam norocul de un doctor decent. Atunci n-aş fi făcut-o. Dar aş fi aceeaşi persoană. Motivul pentru care n-aş fi făcut-o n-ar avea treabă cu virtutea, ci cu norocul chior. Aş fi o persoană bună atunci?

Mă depăşea deja. Leon pregătise un cui mai tare decât primul; o senzaţie ciudată, efervescentă îmi străbătea braţele şi, dintr-odată, am fost nespus de conştient că aveam nas. Simţeam că nu era ceva în regulă din ce spunea, dar nu ştiam ce.

— N-am idee, am zis, după o pauză lungă. Despre ce vorbeşti.

Asta a făcut-o pe Susanna să chicotească. După ce s-a pornit, nu s-a mai putut opri şi ne-a molipsit şi pe noi. Geamurile blocului se mişcau încolo şi încoace, ca nişte pendule dreptunghiulare, luminoase, tic, tac, tic, tac, şi mi s-a părut irezistibil de comic, ca o glumă fabuloasă, desprinsă din *Alice în Ţara Minunilor*. Mă întrebam dacă şi Susanna glumise, dacă povestea ei nu fusese cumva o mare păcăleală, ce prost eram că o crezusem!

— Deci, i-a zis lui Leon, depăşeşte-mă dacă poţi.

Leon a ridicat mâna.

— La naiba, nu. Nu mă joc. N-aveţi decât voi trei.

— Trebuie să joci. Sau nu-ţi mai dau haş şi va trebui să baţi iar cluburile de noapte dubioase.

Şi-a întins un picior şi l-a împuns cu vârful.

— Haide.

— Termină.

— Hai, hai, hai, am început să scandez şi eu, hai, hai, hai, se revărsau vocile noastre peste grădina distrusă.

Melissa râdea – Hai, hai, hai, m-am aplecat şi l-am împuns pe Leon în braţ până când n-a mai rezista şi a chicotit şi el, pe jumătate iritat, dându-mi peste mână – *Termină*. L-am prins şi ne-am rostogolit spre Susanna, ea mi-a vârât un cot în coaste, aveam părul lui Leon în gură şi m-am simţit ca atunci când eram copii şi ne luptam în joacă, şi chiar miroseau la fel.

— OK! a urlat Leon. OK! Daţi-vă de pe mine!

Ne-am desprins, abia respirând, hohotind. Leon a făcut un întreg spectacol din scuturarea prafului de pe haine, „Doamne, sunteţi nişte *sălbatici”*. Mi se învârtea capul fără milă. M-am întins pe spate, pe terasă, şi m-am uitat la stelele care patinau pe cer, sperând să se aşeze. M-am gândit că poate că aveam din nou 16 ani şi ne făceam praf pentru prima dată şi totul nu fusese decât o halucinaţie complexă, dar

mi s-a părut prea greu de îndurat şi am decis că ar trebui să ignor totul.

— Părul tău, a zis Melissa râzând, întinzând mâinile, eşti tot numai frunze, vino aici… iar eu m-am rostogolit lângă ea şi mi-am pus capul în poala ei, ca să culeagă frunzele.

— Bine, a zis Leon, căutându-şi pachetul de ţigări. Mi-a luat o clipă să-mi amintesc despre ce vorbeam. Când aveam cinci ani şi te-am muşcat de faţă.

— Doamne, chiar îmi amintesc, am zis. Mi-a dat *sângele.* Ce mama naibii nu era OK cu tine?

— Nu mai ştiu. Dar pariez c-ai meritat.

— A trebuit să încep şcoala arătând de parcă scăpasem de Hannibal Lecter, i-am zis Melissei.

— Sărmanul Toby. Mi-a mângâiat obrazul. Le-ai zis celorlalţi copii că te-ai bătut cu nişte personaje negative?

— Aş vrea eu. Cred că am zis doar că a fost pisica vecinilor.

— Na, asta-i a mea, a zis Leon, remarcând la timp că era să-şi aprindă ţigara invers. Toby, tu eşti.

— Ce? Ba nu. Aia nu se pune.

— Asta primeşti. Accepţi şi-ţi place.

— După ce-a zis Su, cu asta vii? A fost o mizerie. Zi una ca lumea.

A suflat fum spre mine.

— Zi tu una ca lumea.

— Nu, până nu zici tu.

— Zic eu, a spus Melissa.

Am privit-o. Avea o faţă calmă, de nepătruns. Nu-mi dădeam seama cât era de luată.

— Nu trebuie, am zis.

— De ce nu? a întrebat Susanna.

— Fiindcă abia vă cunoaşte. Nu e la fel.

— De ce n-o laşi pe ea să decidă?

— Mama mea e alcoolică, a zis Melissa. Vocea ei era clară, aproape visătoare. O dată, când aveam 12 ani, a căzut pe scări şi şi-a rupt piciorul. Trebuia să dorm, dar ea făcea mult zgomot. Nu se putea ridica. Tata lucra de noapte, aşa că nu era acasă. Ea striga

după mine să o ajut, dar eu m-am prefăcut că dorm. Credeam că, dacă trebuia să zacă acolo o vreme, cu dureri cumplite, nu va mai bea. Ştiam că era posibil să se sufoce, pentru că i se făcea rău deja, dar am lăsat-o oricum acolo. Am ascultat-o toată noaptea, până când a venit tata şi a găsit-o aşa.

— Doamne, am zis. Auzisem frânturi de poveşti, pe parcurs, dar nu pe asta. Iubito…

Mi-am pus braţul în jurul ei şi am tras-o lângă mine.

— A fost acum multă vreme. Piciorul i s-a vindecat. Nu-şi aminteşte. Şi către ceilalţi: N-a funcţionat. Bea în continuare.

— Of, biata copilă, a zis Leon, cu ochii mari, aplecându-se să o strângă de mână. Fireşte că nu te face o persoană rea.

— Amin, a confirmat Susanna. Dacă funcţiona, erai eroină.

— Nu cred că funcţionează, a zis Melissa. Sper să nu. A fost un gest urât, dar aveam doar 12 ani. Nu prea cred că un lucru pe care-l faci când eşti copil te poate face o persoană rea.

— Nici pe departe, am zis, trăgând-o mai aproape şi sărutându-i creştetul. Eşti una dintre cele mai bune persoane pe care le cunosc.

Asta mi-a câştigat un zâmbet.

— Probabil că nu asta, dar… A oftat scurt, cu capul pe pieptul meu. Încerc să fac lucrurile mai bune. Nu ştiu cât contează. Spre Leon, apoi: E rândul tău.

Nu prea putea refuza. Melissa mă uluise, din nou. Trebuia să se întrebe ce naiba încercam să fac, nu vrusese să mă ajute, la început, şi totuşi iat-o, aruncându-se cu tot sufletul în luptă, să mă sprijine.

După o clipă, Leon a zis „OK”. A mai strâns-o o dată de mână, s-a sprijinit de zid apoi, cu faţa în umbră.

— Când eram în Amsterdam, ieşeam cu un tip, Johan. Vă amintiţi de el?

— Da, am zis.

Nu era adevărat. Leon avea mereu un iubit, niciunul nu ţinea mai mult de un an sau doi, aşa că renunţasem să le ţin şirul.

— Da, a zis şi Susanna. Ce-a fost acolo? Credeam că eraţi pe bune.

— Da, eram. Ne gândeam să ne căsătorim. Dar, într-o zi, cât Johan era plecat şi-şi vedea de treabă, i-am scos lucrurile pe hol, am lăsat un bileţel în care ziceam că s-a terminat şi am schimbat încuietoarea.

— De ce? a întrebat Susanna. Zăcea pe terasă, din nou, cu frunze moarte în păr şi cu lucirea lunii reflectată în priviri. Ce a făcut?

— Nimic. Nu m-a înşelat, nu m-a lovit, nici măcar nu s-a răstit la mine. E un tip fantastic şi era nebun după mine, şi eu după el.

— Atunci, de ce?

— Pentru că, a zis Leon, nu avea să dureze. Taci, Toby, că nu sunt dramatic. Fac afirmaţii evidente: dintr-un motiv sau altul, că se răceşte relaţia, că te cerţi, că înşeli sau pur şi simplu pentru că îmbătrâneşti şi mori, nu durează pentru totdeauna. Nu vreau să vă deprim. O privire tristă către noi, cât îşi stingea ţigara. De fapt, nu mă deranjase înainte. Îmi plăcea. Mă gândeam că, dacă fac o prostie şi o dau rău în bară, nu era cine ştie ce, pentru că oricum nu ţinea. Nu am dat cu buldozerul peste *piramide.* Puteam să o iau de la capăt în altă parte.

S-a întins după gin şi a dat paharul peste cap, fără să se obosească să ne toarne şi nouă.

— Dar eram foarte îndrăgostit de Jo. Ştiu cât de adolescentin pare totul, dar, sincer, n-am făcut faţă. Mă stresa îngrozitor. Eram ghemuiţi în pat, împreună, sau ieşeam la dans şi ne distram, sau tocmai luaserăm micul dejun şi ne uitaserăm la porumbeii din balcon şi, dintr-odată, mă gândeam doar cum, într-o zi, nu aveam să mai facem asta împreună. Nu puteam face nimic să împiedic asta; era garantat. Şi voiam doar să ţip, sau să o iau la fugă, sau să sparg totul. Aşa că am făcut-o. A fost povestea aia cu coaie în biserică, doar că atunci chiar am făcut-o.

— Ce s-a întâmplat când a ajuns Johan acasă? am întrebat.

Nu ştiu de ce, dar mi-l imaginam genul veşnic doctorand, cu o faţă slabă, binevoitoare şi ochelari cu rame din sârmă, complet incapabil să se descurce să iasă dintr-o asemenea situaţie.

Leon s-a uitat la pahar de parcă nu era sigur ce era.

— Practic, exact la ce v-aţi aştepta. A fost oribil. Strigăte. El bătând cu pumnii în uşă. Amândoi am plâns. Oamenii din celelalte apartamente au ieşit să caşte gura – bătrâna din capătul holului ţipa la noi să tăcem, şi apoi căţelul ei îngrozitor şi lătrător a ieşit şi l-a muşcat pe Jo de gleznă… În final, a chemat poliţia. Nu ca să mă bage în bucluc, ci pentru că, pur şi simplu, crezuse că îmi pierdusem minţile. Copoii au fost de tot rahatul, dar, fiindcă nu eram nebun şi era locul meu, n-au prea putut face nimic. Oricum, m-am mutat. Mă săturasem de Amsterdam.

Dintr-un motiv imposibil de identificat, nu îmi plăcea deloc povestea lui. M-am desprins de Melissa şi mi-am găsit paharul, care supravieţuise, în mod miraculos.

— Aşa că asta a fost cea mai groaznică chestie pe care am făcut-o. Să-i frâng inima lui Johan.

Am lăsat să-mi scape un chicotit.

— E amuzant? m-a întrebat Leon.

— Nu, nu, nu… Am ridicat o mână, mi-am ascuns un râgâit: Eşti OK, omule. Nu râd de tine. Râd de mine. Sunt înrudit cu Maica Teresa şi n-am observat până acum.

— Ce vorbeşti?

— Păi… hopa! am exclamat când mi-a alunecat paharul printre degete.

L-am salvat. Am luat o duşcă.

— Ah, ce gin gustos! am continuat. Ce ziceam…? Pocnind din degete şi arătând spre Leon, care se uita urât la mine: Da. Chestia e că… da…? Ştiu mulţi oameni. Şi nu ştiu pe *nimeni,* gen, nicio persoană, care să poată zice sincer că lucrul cel mai

nasol pe care l-a făcut a fost să părăsească pe cineva. Poate că prietenii mei sunt toţi nişte ticăloşi… habar n-am. Dar ori asta, ori eşti tu sfânt.

Cu coada ochiului am văzut-o pe Melissa, trăgându-se de o şuviţă de păr şi părând preocupată: tonul meu o deranja. Am încercat să îi arunc o privire pe furiş, să o asigur că ştiam ce fac, că aveam un plan, dar n-am fost în stare şi mi-a ieşit doar o privire zbanghie.

— Johan chiar m-a iubit, a zis Leon, fie binecuvântat. Acum, oriunde ar fi, e blocat pe viaţă cu aceeaşi problemă ca mine – obsedat că, mai devreme sau mai târziu, orice ar face se va duce dracului. De parcă l-aş fi infectat. Cu o privire sfidătoare: Dacă vrei să auzi ce părere am, dacă asta mă face o persoană naşpa, atunci da, cred că sunt. Te face să te simţi mai bine acum, faţă de orice-ai fi făcut tu?

— Nu tocmai, am zis. Dar apoi, nici n-ai vrut asta, nu?

Adevărul era, şi nu eram sigur ce să fac cu asta, că îl credeam. Pe Susanna nu o crezusem, sau nu complet, dar fiecare cuvânt din ce spusese el părea adevărat – era genul de căcat existenţial care-l caracteriza pe Leon. Şi în sfârşit pricepusem de ce povestea lui mă încremenise. Dacă tot ce făcuse Leon mai rău în viaţă fusese să rănească sentimentele lui Johan, atunci nu îl omorâse pe Dominic. Orice s-o fi petrecut acolo, înţelesesem greşit.

— *Tu* ce ai făcut? a întrebat Leon. A fost ideea ta, şi acum stai aici şi râzi de mine fiindcă nu ţi-am zis lucruri dramatice. Deci, care-i povestea ta?

Nu fusese nici Susanna. O adolescentă subţire n-avea cum să-l fi ridicat pe Dominic în copac. Asta însemna că motivul pentru care asmuţeau poliţiştii pe mine – şi asta făceau, ştiam, nu ştiam dacă unul sau amândoi, nu doar cu hanoracul, ci cu toate, de unde să fi venit poza, cine să fi spus că avusesem probleme cu Dominic? – nu era să se salveze ei. Răutate pură? Chiar mă urau atât de mult şi eu nu

observasem? Ce să le fi făcut eu, ca să-i fac să creadă că meritam aşa ceva?

Mă îndreptam vertiginos spre paranoia. Ferestrele blocului făceau tic-tac, din nou, dar nu mi se mai părea amuzant, ci sinistru, de parcă se pregăteau să cadă peste noi, smulgându-se din clădire. Ştiam că, dacă nu mă adunam, aveam să sfârşesc legănându-mă şi chiţăind într-un colţ.

— Las-o baltă, a zis Susanna căscând. S-a ridicat în şezut şi s-a frecat la ochi. Să mergem acasă. Toby poate mărturisi altă dată.

— Nu, a zis Leon. Dacă eu mi-am vărsat tolba, să ne zică şi el.

Melissa mă privea cu capul înclinat, întrebătoare şi neliniştită. Asta m-a calmat. După povestea ei, nu o puteam dezamăgi; era de neimaginat. Aici era ceva, chiar dacă mă înşelasem, şi aveam nevoie de asta.

Am închis ochii şi am inspirat adânc de câteva ori. Când i-am deschis iar, ferestrele se calmaseră. Am zâmbit spre Melissa şi am dat încet din cap: *Stai liniştită, iubito, totul merge conform planului.*

Susanna îl împungea pe Leon cu piciorul, încercând să-l facă să se mişte.

— Sunt varză. Dacă nu plecăm, o să cad aici. Cât de tari le-ai făcut?

— Bea nişte apă sau ceva. Vreau să aud povestea lui Toby.

— Du-te acasă, dacă vrei, i-am zis Susannei.

De fapt, îmi plăcea ideea. Leon era mai uşor de încolţit fără ea.

— Zach probabil l-a legat pe Tom şi i-a dat foc deja.

— Leon, haide. Împărţim un taxi.

— Nu.

Amândoi cunoşteam poziţia aceea încăpăţânată a bărbiei lui: nu pleca nicăieri. Susanna şi-a dat ochii peste cap şi s-a aruncat iar pe terasă, dar ne urmărea din priviri.

— OK, am spus. Trebuie să juraţi că nu veţi spune nimănui.

— Doamne! a exclamat Susanna. Distrugere mutuală garantată. Crezi că vreau ca lumea să afle despre mine şi doctorul Mengele?

— Nu, vorbesc serios. Aş putea avea probleme serioase.

Şi-a dat ochii peste cap şi a ridicat degetul mic.

— Jur pe roşu.

— În fine, a zis Leon. Scuipă tot.

— OK, am zis şi am inspirat. Primăvara asta aveam o expoziţie în pregătire la galerie…

M-am poticnit şi m-am bâlbâit prin poveste şi n-a fost nevoie de talent actoricesc: era o poveste pe care nu intenţionasem să i-o spun Melissei niciodată. Am stat cu un ochi pe ea (clar nu era încântată – supărată? dezamăgită? furioasă? sau ce?) şi cu altul pe Leon – sprijinit de zid, aruncându-mi o privire tot mai scârbită, din când în când luând câte o duşcă mare de gin & tonic, când un detaliu era prea mult pentru el.

— Deci, am zis, expirând din rărunchi, asta a fost.

Alesesem anume ceva relativ inofensiv, ceva care să-i dea lui Leon un motiv să mă atace, mai ales după cum îl atacasem eu pe el. Cu siguranţă.

— Doamne, Dumnezeule, a zis el, cu un mârâit. Încerci să pretinzi că *ăsta* e cel mai nasol lucru pe care l-ai făcut vreodată?

— Uite ce, am zis, frecându-mi nasul, potrivit de ruşinat. Ar fi distrus toată expoziţia. Puştii ăştia… era singura lor şansă de a-şi croi o viaţă mai bună şi aş fi putut-o distruge. Şi le – cum se exprimase Dec? – le diminuam vieţile, îi priveam de sus. Îi transformam într-o glumă. Nu prea mi-am dat seama ce important era atunci, dar acum…

Susanna se uita la mine sceptică.

— Ar fi trebuit să-ţi spun, i-am zis Melissei. Doar că nu am vrut să te supăr. Încercam, şi apoi…

A clătinat din cap o dată, repede: *Nu-ţi face griji,* sau *Nu îmi servi asta,* sau *Vorbim mai târziu,* nu mi-am dat seama.

— Stai aşa, a zis Leon, cu sprâncenele ridicate. Asta e criza ta morală? Ai păcălit nişte oameni despre nişte picturi? Şi mi-ai zis mie că *a mea* nu era suficient de dramatică?

— Toată lumea se desparte, băi. Nu toată lumea hrăneşte sute de oameni cu o grămadă de căcat…

— Străini. Niciunul n-a suferit.

— Păi, da, am zis, uşor uimit. Străini. N-aş face nimic cuiva la care ţin. Ştiu că tu da, fiindcă tocmai ai spus-o, dar…

— Sau, a zis Susanna cu răceală, Leon se gândeşte că lucrurile făcute celor iubiţi sunt mai grave decât cele făcute unor străini. Şi tu nu eşti de acord.

O parte din mine a remarcat că ea părea mult mai puţin dusă decât noi, ceilalţi. Nu îmi plăcea asta.

— Nu. Nu, nu, nu. Am fluturat un deget spre ea. Asta îţi spun. *Nu fac* lucruri care ar lovi în oamenii la care ţin. Oameni care mă iubesc.

Am spus-o atât de asumat, încât Leon şi-a dat capul pe spate.

— Doamneee, eşti *incredibil,* ştiai? Eşti în lumea ta, parcă vorbesc cu un *extraterestru…*

— Băi, despre ce vorbeşti? Dă-mi un singur exemplu cu mine, făcând ceva unei…

— Bine. Uite, de *exemplu,* când nenorocitul de Dominic Ganly a început să se ia de mine, ţi-am spus. Îţi aminteşti măcar?

Mă privea printre şuviţele de păr, ca o pisică înfoiată.

— Despre ce vorbeşti? am zis.

Leon a râs furios.

— Nu mă surprinde. Te durea în cot pe atunci.

— Doamne, am zis, ridicând mâinile. Su, mai dă-i nişte haş, repede.

— Leon, a zis Susanna.

— Nu, chiar nu-mi pasă dacă e cu capul sau ce are, dar e…

— Stai, stai, stai, am zis. Dă înapoi. Dominic te supăra?

— *Toată lumea* mă supăra. Erai *acolo,* ai *văzut* mare parte, ocazional chiar spuneai „Băi, lăsaţi-l în pace pe văru-meu” şi ei mă lăsau, pentru o vreme – dar Dominic era singurul care mă speria cu adevărat. Restul erau doar idioţi neanderthalieni, dar el era sadic. Malefic. Când erai în zonă, se abţinea, dar în rest… Deci ţi-am zis. Şi tu, cu buza răsucită, aproape într-un mârâit, ai zis: „Ah, relaxează-te, doar se prosteşte. O să *vorbesc* cu el”.

— Şi ce e rău în asta? M-am implicat, nu? Ce voiai de la mine?

— Nu voiam să *vorbeşti* cu el. Voiam să-l iei pe Sean şi voi doi să-i scoateţi dinţii din gură lui Dominic şi să-i spuneţi c-o să-i smulgeţi capul şi o să i-l băgaţi în cur, dacă se mai apropia de mine. Dar ai spus, Doamne, atât de *rezonabil,* ai spus, ah, nu, nu aşa se face. Ai spus că nu poţi fi acolo să ai mereu grija mea şi că, dacă îl baţi pe Dominic, va găsi ocazia de a se răzbuna pe mine. Ai spus că trebuie să învăţ să-mi rezolv singur problemele.

Iat-o. Ciuda, răsfrângându-i-se în glas atât de ascuţită şi de clară, de parcă ar fi fost ieri. Îmi bătea inima cu putere, nu ştiam cât de revelaţie şi cât din cauza haşului – ar fi trebuit să rămân curat pentru asta.

— Aveam dreptate, nu? Ce a fost greşit?

— *Totul.* Nu aşa merg lucrurile. Sună grozav, dar… Ai *vorbit* cu Dominic şi fireşte că asta doar l-a *întărâtat,* exact aşa cum ţi-am *spus* că se va întâmpla. Pentru că, după aceea, n-a mai fost vorba doar de chestii accidentale, cum ar fi să-mi trântească uşa dulăpiorului în cap, cum ar fi făcut cu oricine mai slab decât el. Am fost luat la ţintă. M-a *căutat.* Şi ştia că-mi putea face orice şi tot ce se întâmpla avea să fie o *discuţie,* în care îi sugerai că poate ar trebui să se poarte frumos cu mine, te rog, mulţumesc.

Respira sacadat, cu nările umflate.

— Isuse, am zis. Îmi pare rău, omule. Dar a fost acum 15 ani. Ar fi timpul să treci peste.

Fireşte că Leon a muşcat. S-a trântit în zid.

— Eşti *incredibil,* Doamne! Dominic m-a *torturat.* Ani întregi. Mă gândeam *mereu* la sinucidere. Crezi că să fii bătut te-a stricat la cap – a fost *o seară.* Acum imaginează-ţi ce-ţi fac ani ca ăia. Nu ştiu – a ridicat vocea când am încercat să zic ceva –, nu o să ştiu niciodată cum ar fi fost dacă mă apărai atunci. Aşa că – dându-şi la o parte şuviţa de pe frunte, cu furie –, aşa că nu-mi spune mie cum că nu le-ai face rău celor apropiaţi.

Melissa se trăgea mai tare de păr, răsucindu-l în jurul degetului. Ştiam că toate astea o supărau şi îmi doream s-o fi putut face fără ea de faţă, dar trebuia să profit de ce aveam. Ar fi înţeles când îi aduceam răspunsurile mele clare.

— Dar, am zis, n-am *ştiut* că era atât de rău. Leon, nu citesc gânduri. Ar fi trebuit să-mi *spui.* Dacă ştiam că e tot mai rău, aş fi…

— Ai fi fost furios, a zis Susanna. Ai fi făcut ceva.

— Da, *exact.* Dar n-am ştiut.

Mă întorsesem spre ea, triumfător, dar avea o expresie de nepătruns, umbre neclare, întuneric amestecat cu lumina gălbuie dinspre uşile-ferestre.

— Eşti sigur? m-a întrebat.

— Ce? Bineînţeles.

— Pentru că Faye a zis…

— Faye? am repetat. Ce-a zis Faye?

— Nimic anume. Doar că vara aceea ai fost supărat pe Dominic.

— Nu am… Când naiba vorbise Susanna cu Faye şi de ce? Nu eram supărat. Şi, când nu mi-a răspuns: I-ai zis asta lui Rafferty? Su, ce căcat?

— Nu i-am zis. Ştia deja.

— Atunci cred că ştim cu toţii cine i-a zis, am spus, după o clipă.

Leon a ridicat capul.

— Ce? Eu? Eu n-am…

— Ba da, fireşte. Despre asta vorbesc.

De fapt, îmi era tot mai greu să-mi dau seama despre ce vorbeam. Totul era învelit în materia de

coşmar, de înot printre alge, a tuturor certurilor de oameni luaţi, imposibil de navigat sau de evitat.

— Eu, nu? Acum că te deranjezi, *în sfârşit,* să-mi spui că aveai probleme reale cu Dominic, n-o să fug la Rafferty. Pentru că eu nu-mi bag *deliberat* verii în rahat. Dar tu, tu dai vina pe mine toată viaţa pentru ce s-o fi întâmplat şi tocmai ce ne-ai zis, Leon, ne-ai *zis* că n-ai nicio problemă să-i distrugi pe cei mai apropiaţi când îţi convine…

— Nu e acelaşi lucru *deloc. Ştiam* că nu vei înţelege şi de-aia nu am vrut să-ţi spun, ştiam c-o să faci din…

— Nu mă simt bine, a zis Melissa brusc.

Părea, într-adevăr, teribil de palidă, cu părul moale căzut pe faţă şi umerii lăsaţi.

— Iubito, am zis, ce e? Vomiţi?

— Nu. Sunt doar ameţită.

— Rahat, a zis Leon cu ochii mari. Au fost prea tari cuiele? Eşti atât de micuţă…

— Haide, am spus, strecurându-mi braţul în jurul taliei ei.

Mâna ei m-a prins tare de încheietură.

— Hai să te duc în pat.

S-a sprijinit de mine cât am traversat bucătăria, cu capul pe pieptul meu, dar pe hol s-a desprins atât de brusc, că mi-am pierdut echilibrul.

— Ups, am zis, prinzându-mă de balustradă. Eşti bine?

— Nu vreau să continui.

— OK, am zis cu grijă, după o secundă. Adică or să-mi spună mai multe dacă nu eşti de faţă?

— Nu. Ajunge. Se uita la mine din partea cealaltă a holului, de parcă eram periculos, cu braţele la piept. Să mergem acasă.

— Ce? am spus, după o pauză uluită. Suntem acasă.

— Nu. La mine acasă, la tine acasă.

Raze derutante, palide îi marcau faţa hotărâtă, florile geometrizate de pe podea; prea multe modele peste tot, nu puteam focaliza.

— Acum? În noaptea asta?

— Da. Sau hai să ne culcăm şi plecăm mâine-dimineaţă. Leon poate sta cu Hugo. Nu vreau să-l părăsesc, ştii că nu vreau, dar putem veni în vizită…

Eram într-o stare mult mai proastă decât crezusem, înainte să mă ridic. Nimic nu avea sens.

— Stai aşa, am zis. Nu ţi-e rău?

— Vreau acasă.

— Dar de ce? Eşti supărată pentru faza cu galeria?

— Nu. Nu a fost OK şi ştii asta, dar acum nu… E groaznic, Toby. Voi trei. Ce vă faceţi unul altuia.

— Stai aşa, am zis. E pentru că nu l-am scăpat pe Leon de Dominic? Eşti supărată pentru asta? Ar fi trebuit, pricep, dar eram doar un copil prost şi nu mi-am dat seama… Mă voi întoarce să-mi cer scuze…

Melissa a scuturat din cap, frustrată.

— Nu. Nu asta. Poţi face asta altă dată, dar acum – *văd* ce faci. Nu sunt proastă. Dar şi ei fac ceva, Toby – un semn scurt din cap spre terasă –, încearcă să-ţi facă ceva şi nu îmi dau seama ce, dar nu e a bună. Trebuie să plecăm acasă.

— Ba nu.

Simţeam că aveam tot dreptul să fiu indignat. Ea fusese cea care insistase să venim aici, eu acceptasem doar ca să fie ea fericită, care era problema ei?

— Totul e bine. Ştiu ce fac.

— Ce? Ce crezi că vei obţine?

— I-ai auzit. Mă ţineam încă de balustradă, gesticulând spre terasă cu celălalt braţ, ştiam că arătam ca un beţiv luat, dar nu-mi păsa. Ştiu ceva, ei ştiu ceva şi o să aflu ce.

— *De ce?* Cui îi pasă ce ştiu ei? Ce ar putea şti să facă să fie bine?

Chiar şi să fi fost treaz şi n-aş fi putut să mă exprim în cuvinte; se umfla înăuntrul meu, atât de imensă că aproape mi-a pus cep în gât.

— Încerc să repar lucrurile, am zis. Cuvintele mi se păreau prea mici pentru ceva atât de important. Încerc să repar totul.

Melissa a dat capul pe spate, frustrată.

— *Nu repari* nimic, Toby. Vei înrăutăţi totul.

Asta a durut.

— Nu crezi că pot? Crezi că sunt prea derutat, că voi strica totul şi că ei îşi vor da seama…

— Nu. Te descurci foarte bine să pretinzi că eşti beat şi prost, şi ei cad în capcană.

— Atunci? Nu crezi că mă descurc? Crezi că voi afla ceva ce nu-mi place şi, că, voi ceda, voi, voi alerga în cerc, cotcodăcind…

— Nu *ştiu!* Nu mă pricep la cuvinte, Toby. Încerc, dar… Tot ce ştiu e că povestea asta e urâtă. E rea. Şi – era şi ea beată, s-a clătinat în faţă, cu mâinile mici şi palide răsucindu-se ca nişte scântei – şi, şi, când se întâmplă ceva în esenţă rău, singurul lucru pe care-l poţi face, nu tu, oricine, singurul lucru este să pleci. Nu poţi spune, „Ah, e în regulă, o să *repar",* nu aşa merge. Pe faţă i-au sclipit lacrimi, dar când am făcut un pas spre ea a ridicat mâinile, să mă ţină la distanţă – Nu, *te rog,* încerc să… Dacă te amesteci în ce se petrece acolo, dacă te arunci *deliberat,* te va *distruge.* Şi eu nu vreau să stau să mă uit cum îţi faci asta. Nu după cât te-ai străduit să te faci bine, cât ne-am străduit *amândoi…* nu. Nu vreau. Deja plângea şi mi-a sfâşiat inima să o văd aşa. Eu plec acasă. Te rog să vii cu mine, Toby. Te rog.

— Nu poţi conduce, am spus ferm, ridicol, de parcă era ultimul cuvânt în toată povestea. Eşti prea beată.

— Putem lua un taxi. Te rog, hai să mergem.

Dacă puteam, aş fi făcut-o într-o secundă. Aş fi făcut orice altceva, mi-aş fi smuls un braţ, doar să pun capăt lacrimilor ei. Dar era singura mea şansă să ies din întunericul sufocant înapoi în lumea de căldură şi lumină. Asta era.

— Du-te la culcare, am zis. Sunt prea confuz să purtăm discuţia asta. Vorbim dimineaţă.

— Vino şi tu.

— Vin în două minute. Le spun că ne culcăm. Pe cât de liniştitor eram capabil: Du-te sus, iubito.

Încălzeşte patul. Vin imediat, da?

De data asta, m-a lăsat să mă apropii de ea, să îi dau părul la o parte şi să-i sărut faţa udă.

— Ssst, am zis. Totul va fi bine, iar ea m-a prins de ceafă şi m-a sărutat cu putere. Dar când a plecat şi a urcat scările, avea capul aplecat şi mâna la gură şi am ştiut că încă plângea.

Aproape că am plecat după ea. În lumina cenuşie, stranie, de pe hol, m-am gândit, nu ştiu din ce motiv, la apelul acela telefonic de acum ceva vreme, când mă întorceam acasă beat, printre ornamentele din fier forjat ale felinarelor şi mirosul înnebunitor de condimente. *Vino la mine.* Cum aş fi putut să mă duc atunci la ea; cum ar fi fost o necunoscută salvarea. Pentru un moment ameţitor, am crezut că timpul se pliase şi că era şansa mea; că, dacă urcam pe scări, m-aş fi trezit în apartamentul Melissei, cu Megan cea groaznică făcând comentarii despre lipsa mea de respect, în timp ce eu aş fi râs şi m-aş fi îndreptat spre cuibul de pilote al Melissei, spre o dimineaţă leneşă de sâmbătă, spre clătite la brunch şi spre o plimbare de-a lungul canalului.

Melissa a aprins lumina din dormitor, care a inundat scările, făcându-mă să tresar. Apoi uşa… a închis-o cu un clinchet uşor, iar holul s-a întunecat iar. Am rămas acolo un minut, sprijinit de stâlpul balustradei şi privind modelele dalelor, încercând să le fac să nu mai sară şi să pulseze. Apoi m-am întors la Leon şi la Susanna.

Susanna era întinsă pe spate, cu mâinile sub cap, privind cerul. Lumina lunii o lovea drept în faţă, transformând-o în marmură.

— Melissa e bine? a întrebat ea.

— E niţel zguduită, am zis. Am ocolit-o cu grijă şi m-am aşezat pe trepte. Se duce la culcare.

Leon era ghemuit, cu pumnul la gură. Era mult prea dus să facă faţă.

— Doamne. Am supărat-o. Nu-i aşa? Cu cearta noastră. Am supărat-o. Trebuie să intrăm să ne cerem scuze…

— Nu cred că vrea să te vadă acum, băi. Nu după toate astea.

— *Nuuu,* a gemut Leon, cu faţa în mâini. Rahat…

— Nu ar trebui să fii cu ea? a sugerat Susanna. În caz că îi vine rău?

— Nu e *chiar aşa* de rău. Trebuie doar să se întindă.

Eram impresionat de propriul ton, nici urmă de criză, nici pe departe al unui tip a cărui iubită tocmai îl părăsea. Adevărul e că nu credeam deloc că se întâmpla asta. Lucrurile pentru care-mi fusese alături, lunile de coşmar, în care abia dacă fusesem om: nu mă putea părăsi pentru că eram prea băgăcios. Când aveam să ajung sus, avea să doarmă, ghemuită deasupra cuverturilor, încă îmbrăcată, cu valiza deschisă pe podea şi cu un braţ de haine aruncat la întâmplare în ea, ca să-mi arate că vorbea serios. Aş fi tras-o mai aproape, aş fi tras şi plapuma peste noi, şi dimineaţa, când ne trecea mahmureala, rezolvam totul. Doamne, dacă mă puteam întoarce la ea cu ceva solid, ca să vadă că nu fusese inutil, stupid şi autodistructiv!

— Să fiu sincer, sunt OK cu asta, am zis. Cred că trebuie să vorbim, Leon, nu-i aşa, şi cred că e o idee mai bună să nu fie Melissa de faţă.

— Ce? Capul lui Leon s-a ridicat, iar el s-a uitat la mine. Despre ce? Nu i-am zis nimic lui Rafferty, jur, Toby, doar…

— Nu despre asta. Futu-i. Mi-am găsit paharul, sau paharul cuiva, şi am luat o duşcă. Vreau să vorbesc despre spargerea din apartamentul meu.

Susanna s-a rostogolit pe o parte şi s-a sprijinit în cot, să se uite la mine.

— De ce? a întrebat.

— Tipii ăia doi, da? Cei care m-au jefuit. Aveau un plan. Au aşteptat, au specif, spefi – nu avea să-mi iasă. Au aşteptat *anume* până când au ştiu că sunt acasă. Apoi au intrat, au luat lucruri care, atunci, nu mi s-au părut importante, faţă de restul, deşi acum încep să mă întreb, ştiţi? Dar m-au şi bătut de m-am căcat pe mine. Nu – la o mişcare a lui Leon – taci,

Leon. Nu ai idee. Orice ţi-ai imagina, *orice,* a fost mult mai rău decât atât. Deci taci.

Leon s-a ghemuit, rozându-şi unghia degetului mare şi respirând prea repede. M-a făcut şi mai sigur: conştiinţă vinovată, nici măcar nu mă privea, în sfârşit eram pe drumul cel bun…

— Detectivul care cercetează cazul, am spus, aplecându-mă spre el, ştii ce mi-a zis? A spus că, dacă ar fi fost la întâmplare, dacă ar fi fost doar hoţi de duzină care puseseră ochii pe maşina mea, ştii? Ar fi ştiut imediat cine erau. Cunoaşte obişnuiţii. Dar n-avea idee. Pentru că, *taci dracului din gură, Leon* – mi-a explodat vocea într-un răcnet, aveam să-i trezesc pe Melissa, pe Hugo, pe vecini, nu îmi păsa – pentru că *a fost personal.* Nu întâmplător. A fost un *rahat* cu ochi care-mi purta sâmbetele şi mă voia *futut,* şi Dumnezeu ştie că a primit ce şi-a dorit, nu? Ce încerc să vă explic este că oamenii *nu îmi poartă pică,* pentru că nu fac lucruri naşpa celor care chiar ţin la mine. Dar *voi faceţi.*

— Urăsc chestia asta, a zis Leon, aproape văitându-se. Putem să ne oprim, te rog?

— Tu ai *început.* Toate căcaturile despre cum n-am avut eu grijă de tine, de parcă ar fi fost problema mea, de parcă nu trebuia să ai grijă şi singur.

Nu asta plănuisem, chiar vrusesem să îl farmec, nu îmi trecuse prin minte să-l ruşinez, dar mă simţeam bine şi nu eram sigur că mă pot opri nici să fi vrut.

— Măcar am găsit singura persoană care are pică pe mine…

— Toby, a zis Susanna aspru. Termină.

— Singura persoană care – *uită-te la mine, răhăţel ce eşti* – singura persoană care mă urăşte suficient să trimită doi ticăloşi să mă omoare în bătaie. Ce trebuia să, să, să fie, karma? Fiindcă nu l-am oprit pe Dominic când te bătea?

— Dar *n-am fost eu!* Toby, despre ce vorbeşti, nu te urăsc, termină…

— Şi acum îi zici lui Rafferty tâmpenii – l-am apucat de pulover, trăgând de el, încercând să îl fac

să se uite la mine, dar aveam mâna moale ca de copil şi el nu voia, ci s-a ghemuit mai strâns. Nu mi-ai nenorocit suficient viaţa deja, acum încerci să-i faci să mă *aresteze?* Ce eşti, ce ai, ce mama naibii mi-ai făcut…

Voiam să-l lovesc. Îmi trăgeam pumnul în spate şi parcă simţeam deja momentul extaziat în care se conecta cu faţa lui, când Susanna m-a prins de braţ. Mi-a zis în ureche:

— Unde erai?

M-am răsucit, gata să strig la ea, dar m-am oprit. Avea părul pe faţă, cu agrafele atârnate în el. Avea pupilele negre, dilatate, inactive.

— Ce? am zis.

— În noaptea aceea, Toby, unde ai fost?

În noaptea aceea. Am crezut că se referea la spaţiul, la gaura din mintea mea dintre pub şi living.

— Nu ştiu, am zis. Simţeam că mi se clatină capul pe gât. Am tot încercat să-mi amintesc, dar nu ştiu.

Se uita fix la mine, clătinându-se uşor, prinzându-se de braţul meu pentru echilibru.

— De ce? Paranoia îmi creştea iar. Tu ştii? De unde…

— Am fost în camera ta.

Nu avea sens.

— Ce?

— Când am primit mesajul de la Dominic, m-am speriat. N-am înţeles ce se întâmpla. Voiam să vorbesc cu altcineva. Am mers la Leon, dar el dormea dus. Când am încercat să îl trezesc, a zis doar „Şterge-o de-aci!” şi şi-a tras cearşaful peste cap. Aşa că am venit la tine şi tu nu erai în cameră.

— Nu, am zis. A trebuit să-i dau drumul lui Leon, care chiţăia undeva. Ce? Nu asta am vrut să zic.

— Am stat pe pat o groază, ascultând să văd dacă vii. Ore. Eram speriată, mă gândeam că poate Dominic îţi făcuse ceva şi despre asta era mesajul. În cele din urmă, am adormit. Te-ai întors dimineaţă.

— Dar, am spus – degetele ei mă dureau –, ai zis că ai ignorat mesajul. Aşa ai zis.

— Nu voiam să spun nimănui. Nu voiam să sune ca şi cum… Nu le-am zis detectivilor. Dar unde ai fost? Cum de nu-ţi aminteşti?

— Nu la asta mă, am zis, ci la noaptea în care am fost *lovit.* În *apartament.* În noaptea cu Dominic… când Dominic… eram în pat.

— Nu.

— Eram.

— Nu. M-am uitat.

M-am uitat la ea şi ea s-a uitat la mine. Undeva, în casă, suficient de departe ca să fie mai mult o senzaţie decât un sunet, s-a închis o uşă.

Mi s-a strecurat în minte încet, pic cu pic, prin multiplele straturi de haos. Leon şi Susanna îmi identificaseră hanoracul, îi spuseseră lui Rafferty că aveam probleme cu Dominic, îi dăduseră poza; nu era vreun plan machiavelic, nu voiau să mi-o coacă. Dacă ar fi vrut, s-ar fi descurcat mult mai bine de atât. Ar fi putut spune orice – povestea pe care tocmai o spusese Susanna, o mărturisire inventată cu detalii oribile. Cu memoria mea distrusă, n-aş fi putut comenta. Îl întorseseră pe Rafferty spre mine pentru că erau speriaţi că altfel s-ar fi îndreptat spre ei, şi – toate împunsăturile despre cum scăpăm eu mereu basma curată – nu aveau nicio intenţie să o încaseze pentru mine. Chiar credeau că eu o făcusem.

Asta mi se părea o nebunie ridicolă. Eu, genul labrador, complet paralel, galopând bucuros în voia curentului. Nu eram ucigaş. Să-l bat pe Dominic, da, dacă aş fi ştiut povestea, aş fi fost dispus să mă adun cu Sean şi să-i tragem câteva. Dar un ştreang – nu doar că nu, dar la naiba, nu, nimic din mine n-ar fi putut inventa aşa ceva şi ar fi trebuit să ştie, ei, dintre toţi oamenii, ar fi trebuit să mă cunoască mai bine decât să creadă asta chiar şi un minut…

— Stai, am zis. Credeţi că… eu?

— Nu cred nimic, Toby, chiar nu cred. Vreau doar să ştiu.

— Haide, am zis încetişor, sau aşa credeam. Toate alu, alu, aluziile astea, futu-le. Voi doi vreţi să-mi spuneţi ceva. Vreţi să mă acuzaţi de ceva. Băgaţi.

— Ba nu, a zis Leon cu o voce ascuţită, tremurătoare. Sincer, Toby. Noi doar…

— Răhăţel ce eşti, nu mi-ai făcut destule?

Voiam să-l apuc din nou. El se retrăgea, când am auzit. Un zgomot pe acoperiş, un voleu de gheare, ceva mare pe ţigle – să fi fost pinteni?

— Ce naiba? M-am ridicat de pe terasă şi am dat înapoi spre grădină, înainte să-mi dau seama. Pământul ceda şi îmi aluneca sub picioare, iar eu aproape că am ţipat: Ce mama naibii a fost aia?

— Ce? Leon s-a grăbit în urma mea, lovind o piatră cu glezna şi agitându-se. Isuse, ce e?

— Zgomotul de pe acoperiş.

— Pasăre, a zis Susanna, ajungând lângă noi şi privind. Sau un liliac.

— Nu. Uitaţi-vă.

Sus, pe acoperiş, neagră, ghemuită lângă horn. N-avea nicio formă, nişte tuşe cu pene, ca nişte aripi, îi ieşeau din cap, se foia, se aduna, şi din concentrarea deliberată a mişcărilor aş fi băgat mâna în foc că era om. Rafferty, spionându-ne, ascultând, oriunde, peste tot.

— Nu e o pasăre. Uitaţi-vă numai cât e de mare.

— Este *umbra* ei. Isuse, Toby, calmează-te…

— Alea de pe capul ei ce sunt? Ce fel de pasăre…

— Doamne, a gemut Leon. Doamne…

Chestia s-a ridicat şi s-a desfăcut pe cer, tot mai mult, dincolo de graniţele posibilului, apoi s-a aruncat în braţele aerului subţire şi s-a îndreptat spre noi.

Eu şi Leon ţipam amândoi, strigăte răguşite, gâtuite. Am auzit zgomotul chestiei apropiindu-se de mine când m-am aplecat şi m-am împleticit, în patru labe, în noroi. Am simţit cum mi se ridică părul de la curenţii generaţi, am mirosit-o: sălbatică,

cu iz de pământ şi de pin, m-am ferit de pintenii care-mi căutau, cu o acurateţe fără milă, ceafa…

Nu ştiu cât timp mi-a luat să-mi dau seama că nu mai era. Mă oprisem din ţipat; Leon gâfâia şi se îneca. Grădina era tăcută.

M-am aşezat în fund. N-a fost uşor, atât de tare tremuram. Acoperişul era gol, în copaci, nimic, Susanna era în genunchi lângă mine, icnind, iar eu am apucat-o, panicat, căutând sânge.

— Su, uită-te la mine. Eşti OK?

— Sunt bine.

Mi-a luat o secundă să-mi dau seama că râdea.

— Ce mama naibii…

— Doamne… Leon era ghemuit în noroi, cu mâna la piept. Nu pot respira…

— Hristoase, ce-a fost *aia?*

— Aia, a icnit Susanna, a fost o bufniţă cu urechi lungi. Ce tâmpiţi sunteţi.

— Nu se poate. Nu, am zis. Cât era de mare şi…

— N-ai mai văzut niciodată una? Sunt imense.

— *Ne-a atacat.*

— Cred că s-a considerat atacată. Aţi făcut o groază de zgomot.

— Leon, n-a fost o bufniţă, nu?

Alburile ochilor lui Leon, în lumina lunii.

— Pieptul meu. Cred că fac infarct. Vă rog… mă doare…

— Ai un atac de panică, a zis Susanna, ştergându-se la ochii şi controlându-şi chicotelile. Respiră lung şi adânc.

— *Nu pot să respir.*

— Aceea, am zis, n-a fost o nenorocită de bufniţă.

Susanna s-a uitat la mine încă o clipă. Degetele îi pictaseră faţa cu noroi, ca o vopsea de război. S-a lăsat să cadă pe spate, cu părul în noroi, privind cerul. Leon părea că plânge.

Aveam noroi zgrunţuros în pantofi şi pe mâini. Transpiram, tremuram şi eram mult prea luat. Peisajul selenar din jurul meu, în urâţenia lui, nu semăna deloc cu acea Ivy House care se ţesuse în

linia vieţii mele. M-am gândit, încremenind de groază, că nu era nici pe departe acelaşi loc: era fals, o paralelă întunecată, diformă, un facsimil anapoda, însă letal de plauzibil, pe care îl crease Rafferty, iar acum eram aici şi nu ne mai puteam întoarce. Simţeam că ştiusem tot timpul şi că ar fi trebuit să am decenţa să recunosc. Aproape că am ţipat, dar ştiam că Rafferty asculta şi că să-i ofer indicii ar fi dus la un dezastru de neînchipuit.

Şuierături ascuţite, păsări de noapte deasupra copacilor. Pe geamul dormitorului meu am văzut cum se stinge lumina.

— Ce mama dracului, am zis. Vocea mea era cavernoasă. Se întâmplă cu voi. Ce mama dracului.

N-au răspuns. Leon icnea, fără să-şi mai ascundă suspinele.

— Sunteţi de căcat, ştiţi? La naiba cu voi.

— Vreau acasă, a zis Leon, printre lacrimi, ştergându-şi faţa cu palmele.

În lumina slabă părea grotesc, cu părul ridicat în mâzgălituri lunatice, cu trăsăturile contorsionate şi noroi peste tot.

— Da, a zis Susanna. S-a chinuit să se ridice în fund, apoi în picioare, clătinându-se. Cred că e o idee bună. Haide.

I-a întins mâinile lui Leon. El le-a prins şi, după câteva eforturi, au reuşit să-l ridice în poziţie verticală. S-au împleticit pe pământul neregulat, îmbrăţişaţi, cu gleznele Susannei îndoite în unghiuri imposibile. Niciunul nu s-a uitat la mine.

Am rămas pe loc. În interiorul bucătăriei luminate, Susanna s-a sprijinit de un blat, atingându-şi telefonul cu o concentrare sticloasă, cu încetinitorul. Leon, la chiuvetă, se dădea cu apă pe faţă şi pe gât. Şi-a umplut o cană cu apă şi a dat-o peste cap. Susanna a zis ceva, iar el a încuviinţat, fără să se întoarcă. Aerul din jurul meu era neliniştit, plin de molii, de lucruşoare care-mi fluturau la ceafă şi mi se târau pe braţe, iar frigul îmi urca dinspre pământ prin haine.

După o vreme, Susanna s-a uitat la telefon şi a zis altceva: taxi. Au pipăit după haine şi le-au scăpat şi le-au aruncat pe umeri şi şi-au croit drum spre hol.

Mie începea să-mi treacă, dar grădina avea mai departe o senzaţie alienată – era şi nu era. Gândul de a mă ridica şi de a o traversa, expus, mi-a dat fiori pe spate. Cine ştie ce aşteptase locul ăsta, în colţurile sale secrete, cu capcane, cu vrejuri încurcate, cu câini sălbatici şi reflectoare. Dar tremuram, fundul mi-era ud şi, chiar dacă fusese doar o bufniţă, tot nu aveam chef să rămân singur cu ea. Într-un final, m-am ridicat în picioare, m-am luptat cu ameţeala şi am pornit spre grădină, ca un şoarece speriat.

Mi-a luat multă vreme să îmi pipăi drumul pe scări în sus. Miros de praf, sforăielile uşoare ale lui Hugo, scârţâieli de podea care-mi făceau inima să ricoşeze. Nu puteam decide dacă să o trezesc pe Melissa. Pe de o parte, avea nevoie de un somn odihnitor, dar, pe de altă parte, voiam să audă, să asculte porcăriile care ne împinseseră spre singura noastră ceartă, nu mai puteam aştepta până dimineaţă.

— Iubito, am zis încet, sau cât de încet am putut, în dormitorul întunecat. Dormi?

Am spus-o şi am ştiut. Aerul din cameră era rece şi steril, lipsit de respiraţie, fără mirosul ei, fără o urmă de căldură corporală.

Am găsit întrerupătorul. Patul era încă făcut. Dulapul era deschis, cu umeraşele goale.

M-am aşezat greoi pe pat. Îmi vâjâiau urechile. Mi-am găsit telefonul şi am sunat-o pe Melissa: a intrat căsuţa vocală. Am încercat iar, cu acelaşi rezultat. Şi iar. Îl închisese.

Nu am crezut asta niciodată, spusese ea, privindu-mă în ochi, şi o crezusem pentru că aşa voiam. Nu era de mirare că fusese preocupată, în ultima vreme. Nu era de mirare că fusese disperată să mă scoată de aici – în mijlocul nopţii, beat, fumat, să lăsăm totul în urmă şi să fugim doar cu hainele de pe noi. Încercase să mă protejeze. Îi

fusese teamă că, dacă mai puneam întrebări, voi afla ce făcusem.

Cumva, nu mă durea că ea credea că aş putea fi criminal. Pe atunci, nici măcar nu mă cunoscuse, adolescenţii sunt oricum pe jumătate săriţi de pe fix, în confuzia lor, aşa că aş fi putut fi orice. Ce mă făcea să vreau să-mi iau capul în mâini şi să plâng era că eu crezusem că Melissa ştia cine eram acum, ştia atât de bine şi de sigur că m-ar fi putut ancora chiar şi când nu mai ştiam de mine, şi mă înşelasem. Nu eram vreun psihopat care să-şi poată împinge crima într-un cotlon al minţii şi sălta prin viaţă cu voioşia generată de negare – şi totuşi, iată-mă din nou bătând câmpii şi ajungând în acelaşi punct, ce mă făcea atât de sigur ce fel de persoană eram, despre ce aş fi putut şi ce n-aş fi putut face?

Melissa, Leon, Susanna, Rafferty, Kerr. Hugo, din câte ştiam – în maşină, atunci, *Aş vrea să ştiu cum a ajuns în copac, simt că am dreptul să ştiu ce s-a întâmplat…* Când priveam în urmă, îmi dădeam seama că, de fapt, mă invitase cu grijă şi cu delicateţe să mărturisesc. Cine altcineva? Care dintre persoanele din grupul de Facebook cu absolvenţi? Dec, Sean? Mama? Tata?

Vârtejuri de floricele stacojii pe un blat de gresie, ritmul unui cuţit în lumina soarelui. Vocea Susannei, amuzată: *Ah, tu. Uiţi absolut orice lucru pentru care te simţi prost.*

Iar cu asta, în sfârşit, am înţeles. Îmi luase o groază de timp să remarc acel motiv extraordinar de evident pentru care toţi credeau că-l ucisesem pe Dominic: pentru că era adevărat.

Casa era complet tăcută, niciun scârţâit, niciun zgomot de lemn care se aşază, niciun sforăit al lui Hugo. Îmi dădea aceeaşi senzaţie teribilă ca grădina, o impostoare monstruoasă, mustind de transformări de neînţeles, de neoprit, podele din lemn care gemeau ca muşchiul sub picioare şi pereţi din cărămidă care fluturau ca nişte perele, de forţa a orice o fi crescând în spatele lor.

În noaptea aia. Unde ai fost?

Am încercat să-mi spun că mi-aş fi amintit. O lovitură în cap putea să şteargă cuvântul *strecurătoare* sau ultima dată când îl văzusem pe Phil, dar nu ceva de genul. Nu aveam idee dacă era sau nu aşa.

Faye a zis că erai ofticat pe Dominic în vara aia.

Când murise Dominic, terminaserăm cu toţii şcoala, eram pe cale să ne îndreptăm în direcţii diferite pentru tot restul vieţii. Leon nu urma să înfrunte încă un an de căcaturi la vestiar din partea lui; era deja istorie. De ce să fi fost necesară uciderea lui?

Aş putea pune pariu că ai vrut doar să-l sperii. Că plănuiai doar să-l scuturi niţel, nimic serios.

Dar, cu siguranţă, credeam (pereţii se mişcau greţos, vederea îmi pulsa negru la periferii), cu siguranţă, dacă s-ar fi întâmplat, mi-ar fi colorat fiecare zi din viaţă, de atunci, cu coşmaruri, cu flash-uri, cu atacuri de panică ori de câte ori vedeam un poliţai intrând în grădina lui Hugo, o lovitură la cap nu putea rescrie toate astea…

Ne-a fost atât de ruşine că am rămas sus tot restul serii, spusese Susanna. *Jur că, săptămâna următoare tu uitaseşi.* Asta n-avea legătură cu traumele cerebrale. Mintea mea, chiar şi intactă, pe atunci integrală, făcuse asta.

Mă simţeam putred pe dinăuntru, nu doar scârbit de la băutură şi de la haş, ci invadat de intoxicaţie alimentară, de infecţie, lipicios, slab, apos – mi se revolta tot sistemul. Mi-am dat seama că nu prea vedeam şi, după o vreme, că eram în coate şi-n genunchi, cu fruntea lipită de podea. Respiram lent, scurt, aşteptând să văd dacă vomitam sau leşinam. O părticică lucidă din mine a reuşit să se bucure că Melissa nu era aici să mă vadă.

Nu puteam deschide ochii. Nu puteam spune dacă adormeam sau leşinam. Oricare din ele mi se părea o binecuvântare. Cumva, am reuşit să mă caţăr în pat, cu degetele încleştate pe pilotă, cu stomacul întors pe dos, înainte ca întunericul să mă acapareze şi să dispar.

10

M-am trezit pentru că razele soarelui mă izbeau parcă. Am reuşit să întredeschid ochii: lumina se revărsa de după perdele, era târziu şi era o zi superbă de toamnă. Fiecare parte din mine se simţea de rahat în mod diferit. M-am rostogolit şi am gemut în pernă.

Noaptea trecută mi-a revenit în minte, fragment cu fragment. Tot ce-mi doream era să mă culc la loc, de preferinţă câteva săptămâni sau luni sau pentru totdeauna, dar mişcarea fusese prea mult pentru mine. Am ajuns la baie chiar la ţanc.

Am continuat să vomit multă vreme după ce-mi golisem stomacul. În cele din urmă, m-am simţit OK să mă ridic, să îmi clătesc gura şi să mă dau cu apă rece pe faţă. Îmi tremurau mâinile. Din oglindă mă privea aceeaşi mutră stupidă, înceţoşată, pe care o avusesem la spital.

Eram îngrozit. Să fiu suspect de crimă fusese una, cât credeam că sunt nevinovat: nu era vreo dramă siropoasă de la Hollywood, nu aveam să ajung la închisoare pentru ceva ce nu făcusem. Era însă complet diferit acum, când era posibil să fiu vinovat. Rafferty era inteligent, avea experienţă şi era viclean, în feluri pe care nici nu mi le puteam imagina. Dacă lăsasem orice fel de probe – şi cum să nu fi lăsat? la 18 ani nu prea aveam habar –, le găsea el. Mă putea ameţi cu vorba şi eu n-aş fi ştiut nici măcar ce să ascund. N-aveam idee ce se întâmplase şi de ce aş fi făcut aşa ceva. Mi se părea incredibil că scăpasem atâta vreme fără să fiu prins, după cum – posibil? probabil? – se părea.

Aveam nevoie disperată să gândesc, dar capul îmi pulsa prea rău. Am scotocit printre analgezice şi am înghiţit două. M-am gândit să le combin cu un Xanax, dar aveam nevoie de minte limpede, pe cât posibil. Apoi, ignorând faptul că eram încă îmbrăcat în cămaşa elegantă şi pantalonii din in din seara trecută, haine acum pline de noroi şi duhnind a

transpiraţie şi a haşiş, am coborât, făcând cu grijă fiecare pas, în căutare de cafea.

Bucătăria era atât de luminoasă, că-mi accentua durerea de cap. Ceasul de pe perete zicea că trecuse de prânz. Hugo era la aragaz, în halat şi papuci de casă, cu un ochi la cafetiera care bolborosea voioasă.

— Ah! a zis el, întorcându-se, cu un zâmbet.

Avea o zi bună, de fapt, era cu siguranţă mult mai în formă decât mine.

— S-au sculat morţii! Deci, a fost o noapte plăcută?

M-am aşezat la masă şi mi-am luat faţa în mâini. Cafeaua fusese o idee proastă; mirosul îmi făcea greaţă.

Hugo a râs.

— Am avut dreptate să nu te trezesc. M-am gândit că ai nevoie. Când te-am auzit mişcându-te, am pus de cafea.

— Mersi, am zis.

— Am şi o surpriză pentru tine, după ce te trezeşti de-a binelea. Ce ai vrea să mănânci? Pâine prăjită? Omletă?

— Doamne!

A râs iar.

— Mai târziu, atunci. S-a uitat la cafetieră, a stins aragazul şi mi-a turnat un espresso foarte mare. Uite!

A venit spre mine, sprijinit în baston. Mi-am dat seama prea târziu că ar fi trebuit să mă duc eu la el.

— Melissa ar dori şi ea? Este încă în pat? Sau a reuşit să plece la muncă?

— A plecat, am zis.

— Doamne, sunt impresionat!

Şi-a turnat restul de cafea, cu grijă, cu încheietura tremurând.

— Când v-aţi culcat?

M-am gândit dacă să-i spun. Hugo o adora pe Melissa. I-ar fi frânt inima. Aş fi putut scăpa o zi sau două, să inventez motive pentru care nu venea seara acasă – inventar, mamă bolnavă – şi până

atunci poate-mi venea o idee ce să fac… Dar n-aveam energia necesară.

— Nu, am zis. A plecat de tot. Permanent.

— Ce?!

Hugo a întors capul brusc şi m-a privit.

— De ce?

— E complicat.

După o clipă lungă, a pus cafetiera jos, a adăugat o dâră de lapte în ceaşca lui şi a adus-o la masă. S-a aşezat vizavi de mine – cuprinzând ceaşca în palme, cu halatul desfăcut, dezvăluind o pijama din flanel încheiată prost, cu ochii cenuşii fixaţi asupra mea şi amplificaţi de ochelari – şi a aşteptat.

După ce-am început să vorbesc, n-am mai putut să mă opresc. A ieşit totul afară, amestecat. Amintirile mele despre seara de ieri erau înceţoşate şi apăreau la suprafaţă în ordinea greşită, dar am surprins esenţa binişor. Singurul lucru pe care l-am omis a fost revelaţia mea finală. Probabil că Hugo, care-şi sorbea liniştit cafeaua, fără să spună nimic, îşi dădea singur seama, dar eu nu mă puteam convinge să o spun.

— Deci…

Mă bâlbâiam eu. Spusesem totul cel puţin de două ori.

— …atunci s-au dus acasă sau unde s-or fi dus. Eu am crezut că Melissa era sus, dar… Am încercat să o sun, acum nu am încercat, dar acum nici nu mai ştiu dacă ar trebui, evident că vreau să repar lucrurile, dar nu ştiu ce se va întâmpla şi poate că e mai bine să nu fie aici când…

Am reuşit să mă opresc din turuit. În tăcerea imensă – privind în cana mea de cafea neatinsă – mi-am dat seama, prea târziu, ce lucru de rahat făcusem aruncându-i lui Hugo în braţe toată nenorocirea. Mai avea doar câteva luni de trăit. Nu puteam găsi o cale de a nu le strica? Nu îl puteam privi. Mi-era teamă să nu îl văd distrus, cu faţa uluită şi schimonosită, cu lacrimi pe obraji. Am ţinut capul plecat şi am zgâriat cu unghia degetului mare o pată inexistentă de pe masă: lemn cenuşiu,

moale, locul în care granulaţia se curba în jurul unui punct negru, pentru a crea o formă asemănătoare cu o stafie din desene animate, cu gura căscată. De câte ori stătusem la masa aceea, la pâine cu gem, pentru proiecte la geografie, la petreceri cu beţii, şi acum asta.

— Bine, a zis Hugo, punând jos ceaşca.

Vocea lui m-a făcut să ridic privirea: avea vechea amploare şi autoritate de care-mi aminteam de când eram copil, solidă ca stejarul, vocea care ne oprea mereu şi punea capăt certurilor noastre.

— S-a mers prea departe.

N-am putut spune nimic. Dintr-odată, m-am simţit umilitor de aproape de a izbucni în lacrimi.

— Să nu mai iroseşti nicio clipă gândindu-te la asta. Mă ocup eu.

S-a sprijinit de masă şi s-a ridicat în picioare.

— Dar, mai întâi, avem nevoie amândoi de hrană. Vom mânca omletă – da, da, vei mânca, ştiu că nu vrei, dar după aceea îmi vei mulţumi. Ne vom bucura de ea în linişte. Apoi tu o să faci duş, iar eu o să mă ocup de mizeria asta, înainte să devină imposibil de reparat.

Ştiam că nu era posibil, şi totuşi o parte din mine nu putea să nu îl creadă. Înalt, cu chipul umbrit, stând contra luminii ce pătrundea pe fereastră, cu mâna încleştată pe baston, cu părul în şuviţe dezordonate pe umeri şi cu halatul fluturând, arăta ca o figură de pe o carte de tarot, plină de prevestiri. Tot nu puteam vorbi. Mi-am trecut podul palmei peste ochi.

Hugo a şchiopătat spre frigider şi a început să scoată ouă, unt, lapte.

— Cu brânză şi şuncă şi poate spanac… Cred că ai nevoie de o *fritatta* serioasă, dar nu avem ingredientele.

— Îmi pare rău, am zis. Chiar îmi pare rău.

M-a ignorat.

— Vino să tai astea! N-am încredere în mâna mea.

M-am dus lângă blat, ascultător, am găsit un cuţit şi am început să tai şunca. Analgezicele îşi făceau efectul. Capul nu îmi mai pulsa atât de rău, dar mi-l simţeam cotropit de pânze de păianjen, de ceaţă şi de ghemotoace de praf.

Hugo a spart patru ouă într-un castron şi a început să le bată.

— Surpriza, acum, a zis el, luminându-se. Ce aşteptam să îţi spun când te mai trezeai. N-o să-ţi vină să crezi.

Am încercat să intru în joc. Măcar atât îi datoram.

— Da?

— Cred că am rezolvat enigma doamnei Wozniak. Rânjetul de pe faţa lui era larg şi sincer.

— Glumeşti! am spus.

— Nu, vorbesc serios. Haskins, tipul cu jurnalul, a început să se plângă prin noiembrie 1887 de problemele din familia soţiei sale. Se plângea atât de mult, că nici nu am băgat de seamă, la început, aproape că am sărit peste o întreagă secţiune, dar am avut norocul să o rabd. Sora soţiei, din Clare – acum îţi dai seama de ce mi-a atras atenţia –, vrea să-şi trimită fiica de 16 ani să locuiască la familia Haskins, în Tipperary, câteva luni. Principala problemă a lui Haskins este că va trebui să suporte cheltuielile cu hrănirea şi îmbrăcarea acestei fete, dar mai fierbe de mânie şi pentru că ea i-ar putea corupe copiii – care aveau trei, patru, respectiv şapte ani la momentul respectiv, aşa că i-aş crede greu de corupt. Doar dacă…

A ridicat o sprânceană spre mine, punând unt în tigaie.

— Te-ai prins?

Mi-a luat o vreme să pescuiesc ceva din mâlul din capul meu.

— Era gravidă?

— E greu de confirmat cu siguranţă – Haskins era atât de furios, că scrisul lui de mână era un mârâit în sine, sublinia cu linie dublă totul –, dar, din toate menţionările ruşinii şi depravării, cred că era. Îmi dai sarea şi piperul?

I le-am întins. Calmul lui începea să mă sperie. M-am întrebat dacă nu cumva uitase discuţia anterioară. Dacă va trebui să o purtăm iar pe seară, când Melissa nu venea acasă.

— Mersi. Şi – sărând şi piperând bucuros – poţi ghici numele nepoatei?

— McNamara?

— Chiar aşa. Elaine McNamara.

Zâmbea şi se uita la aragaz, ajustând flacăra, însă îmi dădeam seama cât era de mulţumit.

— Nu a apărut în niciunul dintre arborii genealogici de până acum, nu? Sau?

— Nu, din câte-mi amintesc.

— O găsim noi.

A turnat ouăle în tigaie, unde au sâsâit şi au stropit.

— Mă tem că mi-am pierdut răbdarea şi am început să răsfoiesc deja înainte, căutând orice menţiune a familiei O'Hagan, doar pentru a confirma teoria. În 1888, doamna Haskins sugerează, într-adevăr, că vecinii lor adorabili, familia O'Hagan, ar putea fi dornici să „mascheze ruşinea lui Elaine". Floare la ureche, pentru că pe atunci se minţea copios în certificatele de naştere: familia O'Hagan putea să meargă la starea civilă şi să înregistreze copilul ca fiind al său, fără să dovedească de unde-l avea. Omul nostru, Haskins, nu e încântat de idee, pentru că el crede c-ar însemna ca Elaine să scape prea uşor, că nu va înţelege gravitatea faptelor, „magnitudinea" greşelii sale. Vrea să o trimită la un stabiliment pentru mame şi copiii lor. Dar cred că putem fi siguri că soţia lui a câştigat, în final.

Vocea lui liniştită, mirosul savuros al ouălor care se prăjeau, albastrul răcoros al cerului, dincolo de uşile-ferestre. M-am gândit la prima zi când mă întorsesem aici, când eram noi doi în biroul lui, ploaia răpăia pe geam, iar mintea mea se rătăcise printre mărunţişuri cât vorbea el.

— Până acolo am ajuns, a zis Hugo, înainte să te aud că te trezeşti. Dar cred c-a fost o dimineaţă

productivă.

Privirea lui era aproape timidă.

— Mi se pare extraordinar, am zis, reuşind să zâmbesc larg. Felicitări!

— Şi ţie. Am făcut asta împreună. Ar trebui să bem un pahar de ceva. Mai avem prosecco sau aşa ceva? Sau ar fi prea mult pentru capul tău?

— Nu, cred c-ar fi minunat. Cred că mai avem.

— Acum, fireşte – a presărat brânză rasă în tigaie, o mână mare, şi a pus deasupra şunca tăiată –, trebuie să-mi dau seama cum să-i spun doamnei Wozniak.

— Probabil va fi încântată, am spus.

Am găsit o sticlă de prosecco în dulapul cu băutură. Nu era la rece, dar ce să faci?

— Asta voia, nu? am întrebat. N-ai găsit un ucigaş în arborele ei genealogic.

Hugo mi-a aruncat o privire gânditoare.

— Dacă nu greşesc, copilul acela era bunicul Ameliei Wozniak, Edward O'Hagan, cel care a emigrat în America. A murit abia în 1976. E foarte probabil să-l fi cunoscut. Doar că aşa s-ar putea să simtă că nu-l cunoştea deloc, de fapt. Nu era Edward O'Hagan, ci Edward McNamara. O persoană complet diferită, măcar din anumite puncte de vedere. Şi – a împrăştiat spanac în tigaie – persoana aceasta nouă vine la pachet cu multă durere şi multă nedreptate. Fiinţa aceea care, la 16 ani, a fost repudiată de familie, în dizgraţie, şi căreia i-a fost luat copilul, că voia sau nu, a fost străbunica Ameliei. Toată acea nedreptate şi durere s-au împletit cu existenţa Ameliei. Fără ea, ar fi putut fi Amelia McNamara sau n-ar fi putut fi deloc.

— Probabil, am zis.

Mi-era greu să simt cine ştie ce simpatie. Aş fi schimbat oricând problemele noastre cu criza existenţială a doamnei Wozniak.

— Cine ştie, poate că va vedea lucrurile aşa ca tine. Dar prefer să o abordez cu delicateţe.

I-a luat câteva încercări, dar a reuşit să întoarcă omleta.

— Nu e problema zilei, oricum. Mai întâi trebuie să descifrăm restul jurnalului – aş vrea să ştiu ce s-a întâmplat cu Elaine şi să văd dacă pot prinde vreo aluzie la tatăl copilului. La un moment dat, am putea să o întrebăm pe doamna Wozniak dacă există vreun descendent masculin în viaţă, ca să facem o comparaţie de ADN cu cromozom Y; dar, deocamdată, poate ai dori să cercetezi în registrele parohiale, să încerci să afli dacă Elaine s-a căsătorit? Mă îndoiesc că soţul ei era tatăl copilului, pentru că aşa poate s-ar fi măritat cu el de la început – mai degrabă era ineligibil, într-un fel sau altul –, dar merită cercetat.

— OK, am zis.

Se presupunea că urma să intrăm iar în rutina noastră confortabilă şi să ne prefacem că nu se întâmplase nimic seara trecută, deşi nu îmi imaginam cum credea Hugo că ar fi putut funcţiona. Nu conta cum naiba credea el că va rezolva totul: începeam să mă întreb dacă uitase că zisese asta sau dacă planul lui fusese un soi de amăgire generată de boală, implicând vreun semnal subliminal sau o efigie voodoo a lui Rafferty. Poate că se gândea că singurele probleme erau o ceartă între veri şi un moment prost din relaţia mea, cu toată lumea stresată şi purtându-se prosteşte. Şi de aceea poate că aveam nevoie doar de o conversaţie serioasă.

— Noroc! am zis. În cinstea noastră!

— Şi pentru Elaine McNamara.

Hugo mi-a luat paharul din mână şi s-a dat la o parte, ca să mă lase să scot omleta din tigaia grea.

— Sărmana copilă! a zis.

M-am surprins dând gata jumătatea mea de omletă, suficient de repede ca Hugo să râdă de mine.

— Mai sunt ouă, dacă ţi-e încă foame.

— Ai avut dreptate, am zis. Aveam nevoie.

— Evident. Data viitoare când îţi zic ceva – mi-a zâmbit peste pahar – poate nu te mai alinţi şi mă crezi direct.

Cât înghiţeam şi ultima îmbucătură, a zis:

— Du-te acum şi găseşte-ţi ţigările, ce zici? Dacă tot suntem decadenţi.

Am stat în linişte, am fumat o ţigară, apoi alta, şi ne-am terminat paharele de prosecco. Hugo îşi lăsase capul pe spate şi închisese ochii pe jumătate, privind tavanul cu un calm visător. De undeva se auzeau strigătele slabe ale gâştelor sălbatice, purtând aroma toamnei, a primului îngheţ şi a fumului de turbă. Mâna mare a lui Hugo lăsa scrumul să cadă în farfuriuţa ciobită pe care o foloseam ca scrumieră, iar soarele trezea la viaţă lemnul uzat al mesei, cu o strălucire imposibil de sacră.

Am stat mult la duş. Izul nopţii trecute îmi pătrunsese în piele; oricât de tare frecam, tot simţeam mirosul de băutură râncedă, de haşiş rânced, de pământ de grădină. Într-un târziu, am renunţat şi am rămas acolo, cu apa pe cât de tare şi de fierbinte posibil, lăsând-o să-mi curgă în rafale pe cap.

Acum, că eram singur, efectul drogurilor revenise, un amestec urât de senzaţii fizice şi mintale, o disperare atotconsumatoare şi un sentiment de damnare care părea să vină nu din capul meu, ci din adâncurile stomacului. Melissa avusese dreptate de la început: să vânez răspunsuri fusese cea mai proastă idee, şi acum era prea târziu.

O parte din mine se agăţa încă de şansa subţire ca totul să fi fost o neînţelegere şi că, dacă-mi limpezeam capul, aş fi putut să-mi dau seama de povestea reală. Dar oricât de mult mă chinuiam, orice pistă mă ducea în acelaşi loc: eu cu hanoracul, eu – singurul care ar fi putut avea cheia pentru a-l lăsa pe Dominic să intre, eu, singurul pentru care ar fi venit, dacă era chemat (Hei, tipule, am câteva liniuţe şi ţi-s dator, vrei să vii?), şi care nu fusese în camera lui în noaptea aceea. Mai mult, cine să fi fost? Susanna şi Leon credeau amândoi că fusesem eu. Hugo: nicio şansă. Nu mai fusese nimeni în casă. Fireşte că Dominic ar fi putut şterpeli cheia şi

ar fi putut confecţiona chiar el ştreangul, s-ar fi putut sinucide, şi totuşi, în disperarea mea, mi se părea implauzibil, şi iată-mă din nou revenit în acelaşi loc de coşmar.

Nu aveam cu ce să alung gândurile acelea. Singurele contraargumente erau că nu-mi aminteam nimic şi că nu eram genul ăla de om, şi cât valorau? La tribunal, poate, chiar probabil – hai, doamnelor şi domnilor juraţi, ştiu că ADN-ul clientului meu era pe ştreang, dar uitaţi-l, un băiat blond atât de simpatic, dintr-o familie bogată, atât de chipeş, n-a fost niciodată în bucluc, chiar vi se pare un ucigaş? Dacă aş fi putut schimba pleoapa căzută şi ţine bâlbâială departe, aş fi avut şanse de scăpare. Dar aici, cu rafala nemiloasă a ploii şi rotocoalele de abur şi gemetele torturate ale ţevilor, era diferit. Ce era sau nu era în mintea mea, ce credeam că sunt eu însumi erau lucruri fără valoare.

Două mâini pentru a întoarce cheia în broasca ruginită, un Haide, omule! şoptit şi rânjetul lui Dominic într-o aşchie din lumina lunii. Muşcătura ştreangului în carne, zgomote de sufocare, picioarele care se zbăteau inutil în pământ. Greutatea imposibilă a unui corp care trebuia târât peste o vastitate de iarbă, propriul gâfâit care mi se părea prea tare, mâini care alunecau, întuneric, disperare. Nu pot – nu aveam idee care fragmente erau amintire şi care proveneau dintr-un proces halucinatoriu mai adânc decât imaginaţia, involuntare, necontrolate, fierbând de o putere şi de o realitate autonome.

Fiecare mi se părea o violare – erau străine, lunatice, forţate. Cum să mă gândesc tocmai eu la lucrurile astea? Eu făceam parte dintr-o altă lume, din cea a halbelor cu băieţii, a discuţiilor purtate isteţ pe Twitter, a croasanţilor în pat, cu Melissa, în duminici ploioase. Mi-a luat o vreme să-mi dau seama de ce senzaţia îmi era oribil de cunoscută. Eram încă în duş şi mă uitam în gol, cred că deja de jumătate de oră, căci apa se răcea, când mi-am dat seama: doctorul cu faţa plată, zumzăind, prima mea

zi de spital, neurolog, crize terapeut ocupaţional, de parcă aveau vreo legătură cu mine; căderea teribil de lentă, după ce începusem să înţeleg că aveau legătură, că aceea devenise viaţa mea.

În cele din urmă, apa s-a răcit suficient să îmi clănţăne dinţii. Mă ştergeam cu prosopul când am auzit ciocănitul discret la uşa din faţă, o pauză, apoi murmurul calm al lui Hugo, întreţesut cu o altă voce. Tonul era lejer, plăcut, fără grabă, dar am recunoscut vocea prin pereţi şi podele, aş fi recunoscut-o oriunde, ca pe a unui iubit: era vocea lui Rafferty.

Aproape că mi-au cedat picioarele. Atât de repede. Ştiam că urma şi ziua aceea, dar mă aşteptam să fie peste câteva săptămâni, luni poate, şi o parte idioată a mea chiar sperase că aş fi putut scăpa. Pentru o clipă, m-am gândit să fug. Hugo i-ar fi ţinut de vorbă, eu puteam escalada o fereastră şi apoi zidul din spate şi, chiar înainte să-mi termin gândul, mi-am dat seama cât de ridicol era: şi ce să fac, să ies de pe radar şi să trăiesc într-o peşteră din munţii Wicklow? M-am îmbrăcat cât de repede am putut, chinuindu-mă cu nasturii, ca măcar să nu tremur în boxeri când veneau după mine. Neagă tot, mi-am spus, coborând scările cu încetinitorul, parcă, atât de ameţit de groază şi de greaţă şi de stranietatea situaţiei, încât a trebuit să mă prind de balustradă, neagă neagă neagă şi ia-ţi avocat, ăştia nu pot dovedi nimic.

Rafferty, Kerr şi Hugo erau pe hol. Au întors capetele brusc, simultan, spre mine. Detectivii erau îmbrăcaţi de toamnă, în pardesie lungi, iar Kerr purta o pălărie demnă de Al Capone. Hugo, am remarcat fără să-mi dau seama ce însemna, se schimbase din pijama şi halat într-o pereche acceptabilă de pantaloni din tweed şi într-o cămaşă şi un pulover curate. Era ceva tulburător în felul în care erau dispuşi ei trei, la distanţă, poziţionaţi precis ca nişte piese de şah pe geometria dalelor podelei.

— Ce se petrece? am întrebat.

— Toby, a zis Rafferty bucuros, complet relaxat, de parcă ultima noastră întâlnire nici nu ar fi avut loc. Îmi place tunsoarea. Ascultă, unchiul tău va veni la secţie cu noi. Nu te îngrijora, îl aducem înapoi în siguranţă.

— Poftim? am zis, după un moment de pauză. De ce?

— Trebuie să-i luăm declaraţia, a zis Kerr.

— Dar…

Eram confuz. Toţi trei se uitau la mine de parcă intervenisem într-o tranzacţie privată, o întâlnire de afaceri, ceva legat de droguri, un loc în care eram irelevant şi nedorit.

— Puteţi face asta aici.

— De data asta, nu, mi-a explicat Rafferty, binevoitor. E ceva diferit.

Nu înţelegeam şi nu-mi plăcea.

— E bolnav, am zis. Are…

— Da, ştiu. Vom avea grijă de el.

— A avut crize.

— E bine de ştiut. Vom fi atenţi. Şi apoi l-a întrebat pe Hugo: Ai nevoie de tratament?

— Da, am medicamentele aici, a zis el, atingându-şi buzunarul de la piept.

— Hugo, am zis, ce se petrece?

Şi-a dat părul la o parte de pe frunte. Era pieptănat; asta şi hainele bune îi confereau o eleganţă subită, deşi răvăşită, de dirijor faimos într-o pasă proastă.

— L-am sunat pe detectivul Rafferty, mi-a zis el cu blândeţe, ca să-i explic că eu sunt răspunzător de moartea lui Dominic Ganly.

După o secundă de tăcere pură:

— Ce mama dracului? am zis.

— Ar fi trebuit să fac asta acum ceva vreme – acum câţiva ani, de preferinţă. Dar e necesar un anume gen de persoană pentru a face asta şi se pare că nu sunt eu genul. Sau n-am fost până acum.

— Stai! am zis. Hugo, ce căcat faci?

M-a privit prin ochelari, sumbru, parcă de la mare distanţă.

— În stadiul ăsta, a zis, nu mi se mai pare ceva pe care să-l păstrez pentru mine. Criza de zilele trecute m-a trezit.

Kerr se foia. Voia să se pună în mişcare.

— Aminteşte-ţi, a zis Rafferty, de unde se confunda cu peisajul, că nu eşti obligat să spui nimic din ce nu vrei, dar că tot ce spui va fi notat şi ar putea fi folosit ca probă. Îţi aminteşti, da?

— Ştiu, a zis Hugo. Şi-a găsit haina în cuier şi a început să se îmbrace, stângaci, trecându-şi bastonul dintr-o mână în alta.

— Şi eşti sigur în privinţa avocatului, da? Pentru că ar trebui să ai unul.

— Sunt sigur.

— Îl sun pe tata, am zis, prea tare. Vine imediat. Să nu spui nimic până nu…

— Nu îl suna, a zis Hugo distras, trăgând de o mânecă încăpăţânată. Mă auzi? Nu-ţi deranja nici tatăl, nici unchii şi nici verii. Lasă-mă să rezolv lucrurile în linişte.

— Are nevoie de avocat, i-am zis lui Rafferty. Nu puteţi discuta cu el fără avocat.

Rafferty a ridicat din umeri.

— E decizia lui.

— Nu o poate lua. Nu este, mintea lui nu este… este tot mai derutat. Uită lucruri.

— Toby! a zis Hugo iritat. Termină!

— Vorbesc serios. Nu este, nu este – nu îmi venea cuvântul – nu este competent să ia genul ăsta de decizie.

— Noi nu stabilim competenţa, a zis Kerr, mişcând din umăr şi tresărind când a pocnit. E treaba tribunalului.

— Dacă ajungem acolo, a zis Rafferty.

— Da, dacă. Tot ce ştim acum este că domnul Hennessy doreşte să ne spună ceva, aşa că-i vom prelua declaraţia.

— Dar şi-a imaginat totul. N-a ucis pe nimeni. Este un fel de, ăăă, halucinaţie, este…

Hugo se chinuia cu nasturii hainei.

— Hugo, te rog!

— Mersi pentru votul de încredere, mi-a zis Hugo, între amuzament şi iritare, dar, sincer, Toby, ştiu ce fac.

— Dacă e halucinaţie, mi-a zis Rafferty, atunci n-ai de ce să-ţi faci griji. Rezolvăm noi, fără probleme, şi-l aducem înapoi acasă.

— E pe moarte, am zis, prea disperat să mai fiu diplomatic. Doctorul a zis că ar trebui să fie la azil. Nu-l puteţi arunca într-o celulă şi să…

Kerr a râs – ca un lătrat.

— Doamne, omule, cine-a zis ceva de celulă? Calmează-te! Acum ne aşteaptă doar o discuţie.

— Unchiul tău poate pleca oricând, a zis Rafferty. În cel mai rău caz, va fi acasă mâine.

— Mâine?

— Nu cred că se va opune cineva solicitării de cauţiune, a zis Kerr vesel. Nu prea riscă să fugă.

— Toby, pentru Dumnezeu! a zis Hugo. Totul e bine. Nu te agita.

— Linişteşte-te, mi-a zis şi Kerr, avansând spre uşă. Pune-ţi ceva de băut, ia-ţi mintea de la lucrurile astea. N-are sens să te agiţi pentru nimic.

Hugo şi-a luat fularul din cuier şi l-a înfăşurat în jurul gâtului.

— Mergem?

Rafferty a deschis uşa, iar vântul de toamnă a pătruns înăuntru, rece şi bogat. Hugo mi-a zâmbit.

— Vino aici! a zis, şi când m-am dus, mi-a luat ceafa în palmă şi m-a scuturat uşor. Nu te îngrijora. Treci la lucru cu jurnalul ăla, să ai ceva interesant pentru mine, când vin acasă. Te rog să rezolvi şi cu Melissa, bine?

— Hugo, am zis, dar deja îmi dăduse drumul şi păşea în soare şi în foşnet de frunze galbene, între cei doi detectivi.

M-am aşezat greoi pe scări şi am rămas acolo multă vreme. Pricepeam ce făcea Hugo, evident. Se gândise şi socotise calm: era pregătit să parieze că mai avea prea puţin timp ca, ţinând cont de cauţiune şi de înaintarea lentă a procedurilor, să nici nu

ajungă la închisoare. Hotărâse că merita să-şi petreacă nişte zile din cele rămase în camere de interogatoriu, că merita ca istoria să-l reţină drept „Ucigaşul din ulm" sau orice alte nume aveau să inventeze tabloidele, numai şi numai ca să mă salveze.

Nu eram de acord, dar nu-mi imaginam ce aş fi putut face. M-am gândit să sar în taxi şi să-i urmăresc până la secţie, să mărturisesc şi eu, dar, pe lângă teroarea visceralã pe care mi-o provoca ideea, nu îmi dădeam seama cum s-ar fi desfăşurat totul: nu ştiam la ce secţie erau şi nu ştiam cum să mărturisesc ceva ce nu îmi aminteam. Simţeam că majoritatea proceselor mele mintale se blocaseră.

Nu am crezut nici măcar o secundă că Hugo spunea adevărul. Firește că nimeni nu cunoaşte altă persoană în totalitate, oricât ne-ar plăcea să credem asta, dar eu îl ştiam suficient de bine pe Hugo ca să fiu sigur de câteva lucruri, iar unul era că nu ar fi strangulat pe nimeni. Eram mult mai sigur de asta în privinţa lui decât în privinţa mea – ceea ce, în sine, părea să spună tot ce era de spus.

În cele din urmă, trecând pe pilot automat obedient, am urcat în birou. Volumul din jurnalul lui Haskins pe care îl studia Hugo era deschis pe masa de scris, iar câteva dintre paginile îngălbenite erau marcate cu post-it-uri. Transcrierea lui Hugo era deasupra. Era incompletă, cu spaţii mari peste tot; sărise de la una la alta, căutând părţile interesante. M-am aşezat la masă şi am început să umplu golurile.

Era o muncă lentă şi frustrantă, dar ochii mei erau înceţoşaţi şi patinau de la mahmureală, iar concentrarea mea era egală cu zero. Fiecare propoziţie mi se părea că-mi lua jumătate de oră, toate paginile erau acoperite doar de pete de cerneală care săreau voioase: *Am auzit că Georgie a citit din manual. A se citi foarte satisfăcător, dar tot îi lipseşte vioiciunea. I-am demonstrat citindu-i o povestire de* [??? indescifrabil] *spre marele nostru amuzament... O zi bună şi am venit acasă de la*

slujbă flămând, sperând să mănânc bine, dar… [urmează, din nou, critici la adresa bucătăresei]. *Epidemie de pojar în oraş şi auzim că* [din nou indescifrabil, ceva precum *familia Sullivan,* poate?] *copilul e aproape mort, dar…* [bla, bla, bla – indescifrabil] *sper…*

După-amiaza s-a scurs şi s-a tot scurs, dar Hugo n-a venit acasă. La un moment dat, cu mintea învârtejită, am sunat-o pe Melissa. Mi-am spus că merita să ştie ce se petrece, dar fireşte că speram, de fapt, să zboare înapoi la mine şi să-mi fie alături în această nouă criză. Nu a răspuns. Nu i-am lăsat niciun mesaj, fiindcă nu mi se părea genul de lucru pe care să-l găseşti în căsuţa vocală.

Azi mă aşteptam să plec la Limerick, dar ploaia a inundat drumul. A fost o mare dezamăgire şi din… [lipsă de înţelegere, oare?] *cu soţia mea…* Era aproape ora şase, cu siguranţă ar fi trebuit să termine cu declaraţia deja, cât de încurcată să fi fost povestea? Am sunat pe mobilul lui Hugo, dar el nu a răspuns. Am căutat prin buzunare şi sertare până când am găsit cartea de vizită a lui Rafferty şi, cu inima bubuindu-mi, l-am sunat. A intrat căsuţa vocală.

Ajunsesem la criza cu Elaine McNamara, iar Haskins avea o dilemă morală: *Pe de o parte, putem, aşa cum spune Caroline, să o învăţăm să devină <u>castă, virtuoasă</u> şi* [oare, *să se străduiască?] Şi totuşi, mi se pare o <u>penitenţă neînsemnată</u> pentru <u>păcatul</u> ei…* Am dat paginile. Continua la nesfârşit.

Cerul se întuneca, răcoarea serii pătrundea prin sticla ferestrei. Hugo fusese ferm în privinţa neanunţării familiei, dar eu îmi pierdeam minţile. Susanna era încă supărată pe mine, probabil, dar era singura cu posibile idei raţionale despre ce puteam face.

După câteva apeluri:

— Toby! a spus ea rece, precaută. Ce-ţi face capul?

— Ascultă, am zis, s-a întâmplat ceva.

După ce am terminat, tăcere. Pe fundal, Sallie cânta liniştită, dar cam fals: *Un elefant se legăna/ Pe o pânză de păianjen…*

— OK, a spus Susanna. Bine. I-ai zis lui Leon?

— Încă nu. Doar ţie.

— Bun. Nu mai spune nimănui. Las-o aşa.

— De ce?

Plescăit de apă: Sallie era în cadă.

— Nu ştiu ce face taică-tău, dar al meu e foarte stresat. N-are sens să îl mai supăr, când toate astea s-ar putea dovedi o alarmă falsă până dimineaţă.

— Nu crezi că vor observa că Hugo a fost arestat?

— N-a fost, încă. Exagerezi. Sal, uite, pune săpun…

— A mărturisit. Fireşte că va…

— Oamenii fac mărturisiri false tot timpul. Detectivii n-au cum să-l creadă pe cuvânt. O să verifice dacă povestea lui se potriveşte cu dovezile, dacă ştie lucruri pe care doar criminalul le-ar putea şti. Chestii.

Şi pentru că pânza nu se rupea,/ A mai chemat un elefant… Conversaţia mi se părea că luase o întorsătură greşită, pentru că nu mergea deloc cum mă aşteptasem.

— De ce nu vrei să ştie Leon, dacă nu e mare lucru?

— Leon nu prea se descurcă în povestea asta, dacă n-ai observat. Aş prefera să n-o ia razna.

— Ce? Nu e o floricică delicată, pe care trebuie să o protejăm de, de… nu mai suntem copii.

Şi dacă încercasem să îl protejez, aşa cum credea Rafferty, pe vremea când încă eram copii? Uite unde mă adusese treaba asta.

— E adult. Dacă noi putem înghiţi asta, poate şi el.

Susanna a oftat.

— Uite, a zis, mai încet. Nu ştiu dacă ţi-ai dat seama, dar Leon crede că tu l-ai ucis pe Dominic.

O pauză scurtă, să vadă cum reacţionez. Când n-am zis nimic:

— De fapt, aşa a crezut de la început. Se confruntă cu o chestie complicată, e foarte supărat pe ideea că ai putea scăpa basma curată.

— Atunci, să se ducă dracului! am zis furios. Le-a zis asta poliţailor? De aceea mă hărţuiau?

— Nu. Şi nici nu le va spune, stai liniştit. Am vorbit eu cu el şi e sub control. Nu vrea să fii închis, nu tocmai. Simte doar că ai scăpat mereu basma curată şi nu e corect.

— Doamne! Avem şase ani?

— Da, ştiu. E o prostie din copilărie. Dar, dacă va auzi despre asta, n-am de unde să ştiu cum va reacţiona. Aş prefera nici să nu aflu, dacă nu e necesar.

— OK, am zis, după o clipă.

Nu îmi plăcea. Ştiam că Leon era stresat, evident, dar Susanna vorbea de parcă se apropia de o criză de proporţii, iar eu eram clar în prima linie a victimelor colaterale.

— Ce să fac dacă vine aici şi întreabă de Hugo?

— N-o va face.

— De unde ştii?

— E supărat de aseară. Nu cred că va dori să-ţi vorbească, o vreme.

— Ah, minunat! am spus.

Nu voiam nici eu să vorbesc cu el, dar să fie undeva, acolo, supărat pe mine, nu mi se părea încântător.

— E foarte liniştitor.

— Nu începe să o iei şi tu razna. Am zis deja că Leon e sub control. Doar nu-l aţâţa şi va fi bine.

Ce însemna asta? Şi eu eram *sub control?*

— Nu o iau razna, fir-ar al naibii să fie! Încerc să-mi dau seama doar ce mama dracului să facem cu Hugo.

— Nimic. Aşteptăm.

— E acolo de ore întregi, Su. Fără avocat.

— Aşa, şi? Chiar dacă l-ar crede, nu înseamnă că îl pot şi acuza. Chiar dacă îl acuză, durează, cât? şase luni, un an? ca un caz să ajungă la proces. Nu e

un dezastru, Toby. Ştiu că nu e amuzant, dar pe termen lung nu va fi nicio diferenţă.

Îmi dădusem seama ce mi se părea ciudat la discuţie: Susanna nici măcar nu se obosise să înregistreze faptul că Hugo îl ucisese pe Dominic, după spusele sale.

— Nu crezi c-a făcut-o el.

— Tu crezi?

— Nu.

— Păi, vezi?

Doi elefanţi se legănau/ Pe o pânză de păianjen…

— Nu e doar Leon, nu? am spus. Şi tu crezi că am fost eu.

După o clipă:

— Uite, a zis Susanna.

Avea vocea mai limpede, măsurată şi fermă, iar zumzetul dulce şi ascuţit al lui Sallie scăzuse: Susanna se deplasa, ca să se asigure că mă făcea să înţeleg.

— Singurul lucru care mă interesează este să ne asigurăm că noi toţi stăm departe de închisoare. Atât. Nu-mi pasă de altceva. Şi cred că, indiferent ce face Hugo, ne oferă cea mai bună şansă. Lasă-l!

Nu am răspuns şi a zis:

— Poţi face asta?

— Da, în fine.

— Şi Melissa? Va accepta?

— E în regulă.

Pe fundal, un vaiet brusc:

— Mi-a intrat în ochi!

— Trebuie să fug, a zis Susanna. Rezistă în noaptea asta. Vedem ce se întâmplă mâine, pornim de acolo – e OK, dragă, uite-ţi prosopul –, şi a închis.

La fereastră au apărut primele stele, ochelarii de citit ai lui Hugo erau la marginea luminii revărsate de lampă pe masa de scris, de parcă tocmai îi pusese jos, iar eu am încercat să mă reapuc de citit, dar ochii şi creierul mi se scurtcircuitaseră. Erau doar aberaţii. Ştiam că ar fi trebuit să mănânc ceva, dar

nu m-am obosit. Mi-am spus că voi mânca împreună cu Hugo, când venea acasă – probabil avea să fie flămând, puteam comanda ceva. Am stat la masa din bucătărie, fumând ţigară după ţigară şi ascultând tinerele bufniţe care ţipau afară.

O voiam pe Melissa, atât de mult că-mi venea să urlu. M-am gândit la ea în apartamentul ei înghesuit, despachetând rochii cu miros de Ivy House, ceai, lemn ars şi iasomie, în timp ce oribila Megan se vâra unde nu-i fierbea oala şi făcea comentarii răutăcioase despre cum ştiuse mereu că nu puteai da doi bani pe mine. Voiam, atât de intens că aproape mă ridica de pe scaun, să iau un taxi până acolo, să bat cu pumnii în uşă până când mă lăsa să intru şi să o iau în braţe. Să îi spun că avusese dreptate, că nu mă voi mai certa cu ea niciodată, că puteam pleca chiar mâine undeva, puteam lua avionul şi scăpa de nenorocirea asta, aşa cum îşi dorise.

Doar că nu am putut. Durase până acum să mă gândesc la asta. Nu puteam să merg la ea, nu puteam să o sun, niciodată. Aproape sigur ucisesem pe cineva. Chiar dacă scăpam, cumva, chiar dacă planul lui Hugo funcţiona, iar Rafferty închidea cazul şi dispărea, eram un criminal.

Melissei – şi gândul acela aproape că m-a distrus – Melissei nici măcar nu îi păsase. Vrusese doar să mă protejeze de momentul în care aflam. Dacă aş fi vrut să plec departe, ar fi plecat odată cu mine, ţinându-ne de mână.

Dar mie îmi păsa, şi încă mult. Melissa, luminoasă, lovită şi curajoasă, lăsându-se pe ea deoparte fără echivoc ca lucrurile să fie bune: eu nu aveam ce căuta în viaţa ei. Merita tipul despre care crezuserăm amândoi că eram eu – de fapt, mai bine, dar eu aş fi putut deveni mai bun; eram pe cale să devin mai bun şi îmi făceam deja planuri. Chiar şi după noaptea atacului existase o părticică din mine care crezuse că mi-aş putea reveni. Asta era ceva diferit. Nu puteam fi mai bun şi nici nu puteam

ocoli situaţia. Eram prea extenuat şi mahmur. Nici să plâng nu mai puteam.

Mi-a bipăit telefonul şi l-am înşfăcat, scăpându-l şi prinzându-l de parcă jucam într-un sitcom. Era un mesaj vocal.

— Salut, Toby! Aici Rafferty.

Semnalul din Ivy House era instabil, dar puteam să pariez că vrusese să-i intre mesageria vocală.

— Îmi pare rău că nu te-am prins. Auzi, încă lămurim lucruri pe aici, aşa că Hugo va rămâne peste noapte. Nu te preocupa, avem pizza, şi-a luat pastilele, se simte bine. M-am gândit să te anunţ ca să nu îl aştepţi. Ne vedem mâine.

Clic!

L-am sunat pe Hugo şi mi-a intrat căsuţa vocală.

— Hugo, sunt eu. Verific dacă eşti OK. Ascultă, dacă te răzgândeşti, dacă vrei să vin să te iau sau vrei un avocat, te rog, doar să mă suni sau să-mi dai mesaj, oricând – oare putea, oare-l lăsau? oare avea telefonul sau i-l luaseră? – şi rezolv, da? Altfel, ai grijă… ai grijă de tine. Te rog. Mai încerc dimineaţă. Pa!

Am stat acolo, cu telefonul în faţa mea, pe masă, multă vreme, în caz că suna Hugo. Nu a sunat. Am încercat să-l sun pe Rafferty, cu ideea vagă de a cere să discut cu Hugo, dar fireşte că n-a răspuns.

Se făcea târziu. M-am gândit că era prima dată când îmi petreceam o noapte singur de când mă întorsesem la apartament. Eram atât de obosit, că abia mă mişcam, dar nu voiam să mă duc la culcare: adormit, dezbrăcat, departe de orice punct de intrare, aş fi auzit doar prea târziu un intrus. Am luat plapuma din camera mea şi m-am întins pe canapea, cu lampa aprinsă. Nu mă aşteptam să dorm, căci tresăream la fiecare scrâşnet de podea şi bolborosit de calorifer, dar la un moment dat am aţipit.

Se auzea un telefon sunând, undeva, dar nu mă puteam desprinde din somn. Era unul dintre telefoanele acelea vechi, negre, montate pe un perete, cu un receptor decorat excesiv, într-o lumină

aurie înceţoşată, dar nu-mi aminteam unde se afla. Pe hol? În dormitorul lui Hugo? Corpul meu nu funcţiona. Nu puteam ajunge la el. Suna şi suna şi mi-am dat seama că era totuşi mobilul meu. Însă ochii nu mă ascultau şi nu vedeam decât o ceaţă groasă de pete cenuşii, dar m-am căutat după telefon şi l-am atins orbeşte.

— Alo?

— Toby, a zis o voce caldă şi amplă, care, pe moment, mi s-a părut aproape liniştitoare în toată confuzia. Sunt detectivul Mike Rafferty. Ascultă. Unchiul tău şi-a pierdut cunoştinţa. Este în ambulanţă, în drum spre Spitalul Sfântul Ciaran.

— Ce? am zis, după o clipă.

Am reuşit să mă ridic în capul oaselor, ameţit.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu ştim încă. Cine este ruda lui cea mai apropiată?

— Ce? Nu are, adică…

— El este fratele cel mai mare, nu? Cine urmează? Tatăl tău?

— Phil. Unchiul Phil.

Treptat, mi se limpezea vederea, dar camera arăta greşit, instabilă, periculoasă: fotolii care se înclinau în unghiuri subtile, covor deranjat, întuneric vârstat cu gri, care ar fi putut fi orice – zori, amurg, furtună.

— Îmi poţi trimite numărul lui? Acum?

— Hugo trăieşte?

— Acum cinci minute, trăia. Paramedicii îl stabilizau. Îi urmez la spital.

Pentru prima dată mi-am dat seama de zgomotele de fundal, de motor, Rafferty vorbea cu mine pe speaker, conducând.

— Ar trebui să ajungem în zece minute. Dacă vrei, vino direct. Dar trimite-mi numărul ăla, întâi.

— OK, am zis, vin, dar închisese deja.

Telefonul meu arăta 6:45. Cumva, am reuşit să-i trimit un mesaj cu numărul unchiului Phil, să comand un taxi şi să-mi găsesc haina şi pantofii – confuz, cu inima bubuindu-mi, nesigur dacă se

întâmpla aievea sau dacă eram captiv într-un vis. Aerul umed, stâlpii de iluminat încă porniţi. Taxiul care se hurduca. Un miros greu de vanilie de la dezodorizant, oglinda retrovizoare festonată cu rozarii, iconiţe făcătoare de minuni şi imagini îngălbenite cu sfinţi. Şoferul era un bătrân slab şi adus de spate, care n-a zis un cuvânt de când am urcat, şi voiam să mă aplec şi să-i spun că planurile se schimbaseră şi că mergeam de fapt în Donegal sau Kerry, numai ca să continue să conducă şi eu să nu trebuiască să cobor.

Primul pas în interiorul spitalului m-a lovit ca un val. Era totul prezent, zumzetul neîncetat, căldura uscată, permanentă, dar mai ales mirosul de dezinfectant, care acoperea în strat gros poluarea fonică, sutele de trupuri şi boală şi terori înghesuite într-un spaţiu prea mic. Mi se părea o armă meşteşugit menită să te dezbrace de orice urmă de umanitate, să te scobească până când rămânea din tine numai carapacea, o creatură care ar fi făcut tot ce i se spunea doar ca să revină într-o zi printre cei vii. Aproape c-am dat bir cu fugiţii.

Cumva, am reuşit să-mi spun povestea femeii cu faţă de clătită de la recepţie, dar am uitat indicaţiile ei în secunda în care am plecat, şi am ajuns să mă pierd într-un labirint de coridoare şi de scări, kilometri de dale cauciucate albastre, oameni în halate care se înghesuiau pe lângă mine fără o privire, rezerve pline de paturi metalice şi de perdele albastre şi de feţe trase, cenuşii, lucruri care bipăiau şi cineva care gemea şi un tip în cârje care se târa cu o privire teribil de distantă, pe care o cunoşteam prea bine. Pierdusem numărul etajului la care mă aflam şi mă luptam cu panica – nu puteam ieşi, eram captiv pe viaţă –, când am cotit-o şi am văzut o siluetă întunecată, subţire, la capătul coridorului, cu spatele la mine, cu mâinile înfipte adânc în buzunarele hainei. Chiar şi în lumina albă, puternică, l-am recunoscut pe Rafferty.

În locul acela era mântuirea. Am şchiopătat spre el cât de repede am putut, iar el s-a întors spre mine.

— Toby! a zis.

Era proaspăt bărbierit, atent, mirosea a aftershave-ul caracteristic. Spitalul nu părea să-l afecteze deloc.

— Te aşteptam.

— Unde este?

Rafferty a făcut semn din cap spre nişte uşi duble. Alături de ele era un interfon cu un semn deasupra, care zicea CLOPOTELE, ceea ce a trezit în mine un râs isteric în gât. Am reuşit să-l suprim.

— Tocmai îl transferă într-un pat. Au zis că putem intra, după ce-l instalează.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu sunt sigur. L-am lăsat singur în jur de ora 22:30. Era obosit, voia să doarmă, dar era în formă. Glumea, spunea că, dacă mai avea parte de un weekend departe de casă, i-ar fi plăcut să vadă Praga. M-am asigurat că-l verifică o persoană la fiecare jumătate de oră, să vadă dacă avea nevoie de ceva, de doctor.

Rafferty ar fi trebuit să arate un pic mai spăsit. Hugo fusese totuşi în grija lui şi uite. Dar nu părea aşa, ci mai degrabă era rece ca gheaţa, de parcă i-ar fi explicat unui alt detectiv ce se întâmplase.

— Ofiţerul de gardă a zis că a adormit în jur de ora unş'pe-unş'pe jumate. Nu s-a plâns, n-avea dureri, nu-i era rău, nu voia nimic. Ultima verificare a fost la şase dimineaţa. Dormea, era bine. Am ajuns la şi douăzeci. Era pe podea, inconştient. Am chemat imediat ambulanţa. Le-am povestit de cancer, de crize.

Nu vedeam nimic prin uşile duble, pe coridorul pustiu, alb şi albastru şi cromat.

— Ce au zis? Medicii?

— Nu mare lucru. L-au verificat la camera de gardă, l-au dus la tomografie, când au ieşit au zis că-l duc la terapie intensivă. Nu sunt rudă, aşa că nu-mi pot spune prea multe. Dar au spus…

Rafferty s-a mişcat să se uite în ochii mei, întorceam capul fără oprire, încercând să evaluez perspectivele.

— Toby. Când cineva care este reţinut ajunge la spital, ţinem un ofiţer lângă el tot timpul. Dacă încearcă să fugă, sau să atace pe cineva, sau dacă spune ceva ce trebuie să ştim. Cu unchiul tău, doctorul a zis că nu e necesar şi să aştept aici.

— Dar… am spus.

Încerca să-mi transmită ceva, dar nu eram sigur că pricepeam ce trebuia.

— Dacă a fost o, o nouă criză, au medicamente. Pot face…

Mecanismul uşii a bâzâit în spatele meu şi m-am întors. Era un tip îndesat, cu părul alb, în halat verde, care-şi scotea mănuşile din latex.

— Sunteţi aici pentru Hugo Hennessy? a întrebat.

— Da, am spus. Sunt nepotul lui. Ce s-a întâmplat? Este bine?

Doctorul a aşteptat să mă apropii de el. Avea vreo 60 de ani, cu umeri laţi, dar fleşcăit, însă se mişca asemenea unui boxer, cu acelaşi control arogant, absolut, al spaţiului, de parcă toţi ceilalţi eram acolo doar cu permisiunea lui. Ochii lui m-au măsurat – deşi avea o pleoapă lăsată – şi privirea lui m-a făcut să scrâşnesc.

— Ştiţi despre tumora unchiului, da?

— Da. A fost diagnosticat acum câteva… cred că în august.

— A avut o hemoragie cerebrală. Este ceva obişnuit: tumora deranjează ţesuturile, le erodează şi, în cele din urmă, sângerezi. Sângele creează presiune în creier. Asta l-a făcut să-şi piardă cunoştinţa.

— Este…

Am vrut să întreb dacă era treaz sau poate dacă era mort, dar doctorul a continuat să vorbească de parcă nu existam.

— L-am stabilizat. O hemoragie ca asta poate deregla tensiunea, a lui era complet anapoda când a ajuns, aşa că i-am administrat medicamente să o

ţinem sub control. Acum îl ţinem sub observaţie, să vedem cum se comportă. Sperăm că se va trezi curând. Totul depinde de cât de mult a fost afectat creierul.

Mi-am dat seama de cine-mi amintea: de neurologul de rahat, de când eram eu în spital, care trecea peste întrebările mele disperate de parcă erau atât de lipsite de importanţă, că nici nu le înregistra.

— Va fi…

OK era greşit, fireşte, Hugo nu putea fi OK, dar nu ştiam ce să întreb.

— Va trebui să aşteptăm, a zis doctorul.

A bătut un cod pe tastatura de lângă uşă, cu degetele lui groase şi boante.

— Puteţi merge să-l vedeţi. A doua cameră pe dreapta.

A ţinut uşa deschisă pentru mine şi pentru Rafferty, care a rămas în urmă, lăsându-mă pe mine primul, apoi a făcut un semn din cap şi a plecat.

Mirosea a dezinfectant de mâini şi a moarte, iar o fată suspina pe undeva. Camera lui Hugo era mică şi supraîncălzită. El zăcea pe spate. Avea ochii întredeschişi, iar pentru o clipă mi-am permis să sper, dar apoi am văzut că era perfect nemişcat. Avea pielea cenuşie şi i se lăsa, iar trăsăturile i se conturau prea pronunţat. Din el se scurgeau cabluri şi tuburi fine, flexibile, urâte: un tub îi ieşea din gura deschisă, altul din braţul osos, altul de sub cearşafuri, iar din gât i se desprindeau cabluri peste halat. Aparatură peste tot, bipăind, zigzaguri în culori vii pe un monitor, numere care clipeau. Totul era oribil, dar m-am agăţat de situaţie. Nu s-ar fi obosit dacă n-ar fi crezut că avea o şansă, nu?

O asistentă – indiană, blândă şi frumoasă, cu părul lucios strâns într-un coc îngrijit – nota ceva pe o fişă.

— Îi puteţi vorbi, a spus, arătând din cap spre Hugo. S-ar putea să vă audă.

Mi-am tras un scaun din plastic maro lângă pat şi m-am aşezat.

— Hugo, am zis.

Rafferty s-a mişcat la marginea câmpului meu vizual şi a luat alt scaun, pe care l-a dus într-un colţ şi s-a aşezat pe el.

— Sunt eu, Toby.

Nimic. Nicio tresărire a pleoapelor, nicio mişcare a buzelor. Maşinile bipăiau mai departe constant, fără nicio schimbare.

— Eşti în spital. Ai avut o hemoragie cerebrală.

Nimic. Nu-l puteam simţi.

— Vei fi bine, am zis, ridicol.

— Mă întorc curând, a zis asistenta cu blândeţe, către toţi trei, agăţând fişa de capătul patului. Dacă aveţi nevoie de mine, apăsaţi pe acest buton, da?

— Da, am spus. Mersi.

Apoi a plecat, aproape fără un zgomot pe podeaua cauciucată, iar uşa deschisă a permis unui suspin vag să intre, înainte să se închidă în spatele ei.

Hugo ar fi detestat totul la locul ăsta. Poate că rămânea deliberat în comă, ca să nu aibă de-a face cu el. Nu-l puteam învinui.

— Hugo, am zis. Cu cât te trezeşti mai repede, cu atât mai repede poţi veni acasă.

Pentru o clipă, mi s-a părut că a mişcat buzele, de parcă voia să spună ceva pe lângă tub, dar n-am putut fi sigur că nu-mi închipuisem doar.

Voiam să-i spun o sută de lucruri, să îl întreb. Poate că l-ar fi atins ceva, în bezna şi bătăile de aripi ale pânzelor de păianjen lipicioase. Mă aflasem şi eu acolo, cu puţină vreme în urmă; dacă putea găsi cineva drumul prin labirintul acela sufocant, spre Hugo, şi să-l ajute să revină, cu siguranţă eu eram.

Dar mai era şi Rafferty, o umbră colţuroasă care-mi umplea vederea periferică, făcând totul de nespus.

— Ce a zis? am întrebat, nemaiputându-l ignora. La secţie.

Rafferty a clătinat din cap.

— Nu pot spune, omule. Scuze.

Ochii lui aurii nu trădau nimic. Nu-mi dădeam seama dacă ştia că Hugo îl minţea şi de ce sau ce va face în privinţa asta – mă va aresta, mă va lua la interogatoriu, *Vorbeşte şi te lăsăm să te întorci la unchiul tău?* M-am gândit să o spun direct, de parcă eram doar doi oameni în cameră: *Uite ce, amândoi ştim povestea. Lasă-mă să rămân aici până se termină, într-un fel sau altul, şi apoi fac ce vrei. Bine?*

Nu aveam încredere în mine că pot duce planul la bun sfârşit. M-am întors din nou spre Hugo. O mână mare stătea moale pe cearşaf, lângă mine, şi am pus mâna mea peste ea – mi s-a părut lucrul potrivit. Mâna lui era rece, osoasă şi totuşi ca din cauciuc; nu mi se părea carne omenească şi am vrut să mi-o retrag pe a mea, dar m-am silit să o ţin acolo, pentru că poate simţea ceva, poate că şi eu urmasem mâna mamei sau a tatei afară din întuneric, cine ştie? Am stat nemişcat, privind faţa lui Hugo şi ascultând bipurile constante şi am surprins parfumul lemnos al aftershave-ului lui Rafferty cu fiecare respiraţie, încercând să nu mă mişc, în eventualitatea în care se petrecea totuşi ceva.

Nu ştiu cât am stat în spital. Îmi amintesc doar fragmente, dar nu şi ordinea lor. Ceva nu funcţiona la curgerea timpului acolo, evenimentele nu se legau în secvenţe, ci doar pluteau în cerc, deconectate, într-un vid imens, care zumzăia într-o lumină albă.

Tatăl meu era acolo, cu gulerul cămăşii strâmb, cu mâna care-mi strângea umărul atât de tare, că mă durea. Mi-l aminteam de când eram eu în spital, creatura bronzată, cu membre lungi, care se plimbase de colo până colo la picioarele lui; aproape că l-am întrebat dacă o adusese şi acum, dar, din fericire, mi-am dat seama că nu fusese reală, probabil. Asistentele notau pe fişa lui Hugo, ajustau ecrane, schimbau perfuzii. *Am încercat să citesc tot restul jurnalului lui Haskins,* i-am spus, *cât ai fost plecat. Am găsit ceva ce nu urăşte, îţi dai*

seama? Adora să-i citească puştiului. Nu-mi dau seama ce îi citea însă. Va trebui să afli tu, când vii acasă. Am pus un post-it pe pagină… Faţa lui Hugo nu reacţiona. Phil plângea, tăcut, ştergându-şi ochii cu încheietura mâinii, iar şi iar.

Mă tem că aveţi voie cu doar doi vizitatori la fiecare pat, ne-a zis o altă asistentă, aşa că uneori eram într-o sală de aşteptare, cu şiruri de scaune din plastic negru şi un vendomat care zumzăia în colţ; o femeie în vârstă, îndesată, care se ţinea de mână cu o fată blondă, iar amândouă priveau în gol. Mama s-a aplecat să mă sărute pe cap şi, pentru că nu m-am ferit, m-a ţinut la pieptul ei cu miros de iarbă tunsă şi de aer rece, apoi a inspirat adânc şi mi-a dat drumul.

Familia mă bombarda cu întrebări, *De ce era ce a dar nu nu nu e o nebunie fireşte că nu a făcut-o ce mama dracului* – mi-am imaginat ce feţe ar fi făcut, dacă le-aş fi spus adevărul: *Hei, în momentul ăsta ar trebui să aflaţi că se pare c-am fost eu, de fapt, c-a fost vina mea, scuze, fraţilor…* Pentru o secundă teribilă, m-am gândit că o voi face sau că voi leşina, nu ştiu care din ele. M-am prăbuşit pe un scaun, cu capul în mâini, şi s-a dovedit o mişcare inteligentă, fiindcă s-au dat înapoi şi m-au lăsat în pace. Leon înconjura sala de aşteptare, rozându-şi unghia degetului mare, fără să mă privească.

Hugo, voiam să întreb, ştii ce-au găsit în copac, ţi-au zis? M-am aplecat mai aproape – oare îi tresărise mâna? *Soldaţi din plumb. Erau ai tăi?* Tata a râs, un trosnet brusc, prea puternic în aerul uscat: *Erau ai mei! Oliver era un ticălos, de fiecare dată când aveam o jucărie favorită devenea fascinat de ea şi încerca să o fure, aşa că ascundeam mereu lucruri de el… Cred c-am uitat de ei!* Apoi tăcere, în timp ce aşteptam ca Hugo să zâmbească, să ne spună despre toate lucrurile pe care le ascunsese el de Oliver şi unde le puteam găsi.

Ar trebui să mergi acasă şi să dormi puţin, mi-a zis cineva, dar mi se părea prea complicat; în schimb, aţipeam pe scaunele din plastic şi mă

trezeam cu ochii lipiţi şi cu un cârcel la gât. Susanna trimitea mesaje, cu degetele zburând. Una dintre asistente era parcă sora geamănă a brunetei frumoase care mă luase la ochi în seara aceea, în pub, doar că purta halat de spital în loc de rochie roşie şi era complet lipsită de machiaj, dar aş fi putut jura că era ea. Ochii ei au trecut peste mine şi nu mi-am dat seama dacă m-a recunoscut, voiam să o prind de mână când trecea, să o întreb, dar era mereu prea departe.

Unul dintre aparatele la care era conectat Hugo a scos un bip strident. Am căutat butonul de apel, cu inima bubuindu-mi, cu tata urlând lângă mine, dar înainte să-l pot găsi a apărut o asistentă – nonşalantă, voioasă ca o chelneriţă, cu siguranţă trebuia să se grăbească? – şi a oprit alarma. *Ia să mărim puţin,* a ajustat ea un panou, dându-se înapoi să privească liniile de neînţeles care străbăteau ecranul. Şi apoi, cu un zâmbet mic către noi: *Aşa e mai bine.*

Lumina de la ferestre venea şi pleca, în fulgerări nefireşti, zi acum şi noapte peste o clipă. *Hugo, trebuie să-mi spui ce să-i zic doamnei Wozniak, mai ştii? Cum să-i dau vestea? Ar trebui să, adică, să…*

Şi Rafferty nelipsitul, tăcut într-un colţ, aşteptând. Rafferty, mereu cu haină, de parcă nu-l afecta căldura. Cutele ei îl pictau cu umbre adânci, în unghiuri stranii. Odată, Oliver l-a certat, cu burta umflată şi arătând cu degetul, acuzaţii ridicole, decenţa de a oferi familiei puţină intimitate, pentru Dumnezeu. Rafferty încuviinţa cu înţelegere, cu simpatie, perfect de acord, dar Oliver plecase, iar el era încă acolo, cu capul sprijinit de perete, relaxat.

Hugo. Strânge-mă de mână.

Undeva, o femeie în vârstă cânta încet „Trandafirii din Picardia”, cu o voce dogită. Alarma s-a declanşat din nou. A intrat o altă asistentă. *Ce este?* a întrebat Phil, gesticulând spre aparate cu o mână rigidă de încordare, *ce se întâmplă?* Asistenta a făcut modificări misterioase şi a luat notiţe: *Avem*

dificultăţi în a-i menţine tensiunea sub control. Doctorul va vorbi cu dumneavoastră când apare.

Doar că, atunci când s-a întors să plece, o altă alarmă s-a declanşat frenetic şi, dintr-odată, lucrurile s-au schimbat, asistenta s-a răsucit spre patul lui Hugo, cu gura deschisă, Rafferty s-a ridicat – *Afară, a zis asistenta cu asprime,* apăsând un buton, *toată lumea afară, acum!* – am ieşit pe coridor şi Rafferty era cu o mână pe spatele meu şi cu o mână pe spatele lui Phil, îndreptându-ne repede spre sala de aşteptare – cu mine împleticindu-mă, cu piciorul amorţit –, iar când a deschis uşa, o voce s-a răstit din spatele nostru, ca la televizor, *Liber!*

Sala de aşteptare, toată familia ridicându-se la unison, cu feţele albe, *Ce… ce… ce s-a întâmplat?* Phil explicând cu o voce calmă şi Rafferty topindu-se într-un colţ. Nu îi puteam privi. Femeia şi adolescenta plecaseră, dar era acolo un tip în vârstă, cu ochii injectaţi, cu pleoapele lăsate şi cu un costum uzat în genunchi, care nici măcar n-a ridicat privirea, în timp ce amesteca în ceaiul din paharul din polistiren.

Multă vreme nu s-a întâmplat nimic. Tata, Phil şi Oliver erau umăr lângă umăr, o gaşcă unită, palizi şi cumva semănând, pentru prima dată. Voiam să mă duc la tata, dar n-am putut, nu ştiind ce ştiam. Îmi doream să fi fost şi mama cu noi. Leon se sprijinea de perete, cu ochii închişi, rozându-şi feroce unghia degetului mare. Care era însângerată.

Când a apărut, în sfârşit, doctorul cu păr alb, l-am înconjurat, la o distanţă respectuoasă şi cu gurile închise, până când a catadicsit să vorbească. Eram ca nişte petiţionari politicoşi.

— Domnul Hennessy este stabil, a zis cu vocea calmă, egală, măsurată, care ne anunţa tot cu mult înainte să vorbească. Dar mă tem că nu am veşti bune. Speram ca hemoragia sa să se resoarbă, dar, în loc să se facă mai bine, o ia în direcţia cealaltă. Are nevoie de tot mai multă susţinere.

— De ce? a întrebat tata, calm şi concentrat, cu vocea lui de avocat. Ce se întâmplă, mai exact?

— Deteriorarea cerebrală de la hemoragie îi destabilizează tensiunea. Îi administrăm medicamente, dar a trebuit să creştem doza de câteva ori deja, iar unul dintre efectele secundare este aritmia cardiacă. Asta s-a întâmplat acum. I-am administrat şocuri, deocamdată, dar, dacă are episoade multiple, nu putem face nimic.

— De ce nu aţi drenat sângele? a întrebat Susanna, suficient de brusc ca să tresar. Din hemoragie?

Doctorul abia i-a aruncat o privire.

— Facem tot ce este indicat.

— Procedura standard este drenarea sângelui, pentru a elibera creierul de presiune. De ce nu aţi…

— Poate pentru doctorul Google.

Un zâmbet scurt, însă animalic, cu dinţii la vedere, un avertisment.

— Dar când a venit unchiul dumneavoastră nu avea un prognostic bun. Nu ştim câtă vreme a fost inconştient înainte de a fi găsit; ar fi putut fi până la 20 de minute. Am reuşit să îl ajutăm să respire iar, dar nu avem de unde să ştim cât de rea este situaţia. Asta se adaugă la starea lui preexistentă. Chiar dacă hemoragia se rezolvă, există probabilitatea să rămână în stare vegetativă permanentă.

— Este în vârstă şi oricum era pe moarte, a venit cu poliţia după el, aşa că nu merita efortul şi resursele necesare unei intervenţii chirurgicale, a intervenit Susanna.

Doctorul şi-a mutat ochii în altă parte, de parcă remarcile ei îl plictiseau.

— Va trebui să acceptaţi că tot ce am făcut a respectat instrucţiunile de bune practici.

Asta mi s-a părut ciudat, de parcă o mai auzisem; pentru o secundă, vocea lui a sunat diferit, totul aluneca, dar apoi i-a întors spatele Susannei şi a spus, cu vocea lui obişnuită, către tata şi Oliver şi, mai ales, către Phil:

— Trebuie să decidem ce facem data viitoare când inima lui intră în aritmie. Îi administrăm iar şocuri? Îl resuscităm? Sau îl lăsăm aşa?

— Data viitoare, a repetat tata. Credeţi că se va întâmpla iar?

— Nu putem fi siguri. Dar suntem *aproape* siguri.

— Şi nu credeţi că există şansa să se mai trezească – dacă îi stabilizaţi inima în continuare, adică, pentru a da timp hemoragiei să se resoarbă.

— Nu în vreun mod care să asigure vreo calitate a vieţii. Am auzit cu toţii poveşti despre oameni care-şi revin din comă după zece ani, însă nu va fi cazul aici.

Tăcere. Leon părea pe cale să vomite.

— Lăsaţi-l, a zis Phil.

Tata a încuviinţat, cu o înclinare scurtă din cap.

Susanna a inspirat, a expirat.

— Îi va fi bine, a zis doctorul, aproape cu blândeţe. Îl puteţi vedea acum.

Ne-am dus, unul câte unul, doi câte doi. Ştiam că ar trebui să ne luăm rămas-bun, să îi transmitem ultimele mesaje, dar eu nu am găsit nimic de spus să nu pară prea idiot, ori prea periculos, ori ambele. Rafferty, acum cu un început de barbă şi cu pungi sub ochi, stătea din nou pe scaun.

— Hugo, am zis, într-un final, la urechea lui.

Mirosea a mucegai şi a medicamente, nici pe departe mirosul lui obişnuit.

— Sunt Toby. Mulţumesc pentru tot. Îmi pare atât de rău.

În colţul buzelor avea o crustă. Susanna a găsit un şerveţel umed în poşetă şi l-a şters cu blândeţe, spunându-i o poveste prea aproape şi prea încet să o pot auzi.

Toată lumea dădea telefoane şi trimitea mesaje. Oliver se plimba prin sala de aşteptare, cu telefonul la ureche şi cu un deget în cealaltă, vorbind repede şi aspru. Tom a năvălit, mormăind despre cine avea grijă de copii oricui a dorit să îl asculte – adică nimănui. Mama, Louisa, Miriam, cu lacrimi pe obraji, căutând să ofere o îmbrăţişare, în timp ce noi priveam în altă parte.

Şi iată-ne pe toţi aşteptând. Jos, dincolo de geam, traficul era blocat în ploaie: raze de lumină scânteind pe asfaltul ud, pietoni care se grăbeau, umbrele bătute de vânt.

— Ar putea greşi, a zis Leon, de lângă mine. Doctorii fac greşeli tot timpul.

Arăta oribil, cu pielea lucioasă, cu faţa trasă.

— Ce tot vorbeşti? am zis.

— S-ar putea trezi. Nu îmi place doctorul ăla, felul în care i-a obligat pe taţii noştri să…

— Chiar dacă se trezeşte, tot va avea cancer. Va trebui să o luăm de la capăt, în câteva săptămâni. Şi nu se va trezi.

— Nu pot gândi, a zis Leon. Sunt atât de încordat, de atâta vreme, că mintea mea nu…

Şi-a dat părul de pe faţă, cu dosul palmei.

— Ascultă, despre seara aceea…

— Am fost un căcat. Îmi pare rău.

— E OK. Cred că şi eu am fost aşa cu tine, în ultima vreme.

— Nu contează.

S-a uitat peste umăr, coborând vocea.

— Cred că ea asta voia, ştii? Îmi tot spunea să mă calmez, gen: *Ce te panichezi aşa? Nici nu pot dovedi că a fost ucis.* Dar apoi se întorcea şi zicea: *Ţine-ţi gura când e şi Toby, nu poţi avea încredere în el…*

— Susanna?

— *Nu te-a apărat când te tortura Dominic, iar acum e atât de futut, că nu ştim ce poate face, aşa că ai grijă în preajma lui…* Aşa ţi-a zis şi ţie despre mine?

— În mare parte, am spus.

Nici nu puteam să mă supăr. Orice joc jucase Susanna, avusese dreptate în privinţa mea: încercasem cu disperare să găsesc căi de a-i învinui pe ea şi pe Leon. Era bine că măcar o persoană avea o idee clară despre ce se petrecea.

— Zicea: *Ai încredere în mine, ştiu ce fac…* Na, uite unde am ajuns aşa!

Leon desena zigzaguri pe geamul aburit.

— Cel puţin, ar trebui să se termine acum, nu?

— Ce?

— Dacă Hugo a mărturisit. E capătul. Nu ne vor mai hărţui.

— Probabil că nu, am spus.

N-aveam idee dacă Hugo fusese suficient de convingător să-l păcălească pe Rafferty, sau ce putea face Rafferty dacă nu fusese aşa sau ce urma să fac eu în oricare din cazuri. Ştiam că trebuia să trasez rapid un plan, dar – când toate celulele creierului îmi erau atente numai la alarmă – nu puteam face nimic, aşa cum nici să bat din aripi şi să îmi iau zborul nu puteam.

Cu degetele încrucişate la ambele mâini, am zis:

— Doamne, aşa sper. Nu-l mai suport multă vreme pe ăla.

Un gest smucit din cap către CLOPOTELE şi camera lui Hugo.

— Nu-mi vine să cred că e acolo. Noi suntem cu Hugo, ne luăm rămas-bun, iar el stă şi ascultă fiecare…

I s-a frânt vocea.

— Am nevoie de o ţigară, a zis. Vii?

— Nu, am spus.

Spitalul îmi trimisese corpul într-un soi de stare suspendată, nefirească. Nu îmi trebuiseră nici mâncare, nici apă de când ajunsesem, darămite ţigări.

— Ar fi trebuit să-mi iau o ţigaretă electronică, a zis Leon, sau nişte plasturi cu nicotină, sau… Mă suni dacă se întâmplă ceva, a zis şi a ieşit pe uşă, deja căutând pachetul.

M-am uitat pe geam, mai departe. Un ciclist se apucase de urlat la cineva într-un Range Rover; tipul în costum ieşise din maşină şi amândoi gesticulau. Alt ciclist a fost cât pe ce să dea peste amândoi.

O parte a mea care se umfla ruşinos urla să se termine totul. Tata se sprijinea de perete, cu chipul palid şi tras, privind în gol, cu mâna încordată în mâna mamei: nu eram sigur cât mai putea suporta.

Nu eram sigur cât mai puteam suporta noi toţi. Toate circuitele mele erau atât de supraîncărcate de instincte reprimate de luptă-sau-fugi, că eram blocat într-un spasm continuu. Mă durea fundul de la stat prea mult pe un scaun din plastic şi voiam să mă mişc, dar gândul nu părea să îmi atingă muşchii şi nu se întâmpla nimic.

Picături de ploaie pe geam. Asistentele veneau şi plecau, în halate colorate după un cod incomprehensibil, un lipa-lipa cu încălţările lor moi. Căldura îmi uscase ochii şi abia mai puteam clipi.

— Melissa vine? a întrebat mama.

Avea nişte pahare cu cafea într-un suport complicat, din carton.

— S-a întors la ea, am zis eu cu buze amorţite. E o poveste lungă.

Pentru o clipă teribilă, am crezut că mama va face o criză, *Oh, nu, Toby, ce s-a întâmplat? sunteţi bine? vă potriviţi minunat, ştiu că orice ar fi fost puteţi rezolva, aţi fost amândoi atât de stresaţi, sau, chiar mai rău, va încerca să mă îmbrăţişeze.* Dar, după o pauză de o secundă, a zis doar:

— Uite, ia o cafea! Nu e chestia aia oribilă de la automat. Am ieşit să cumpăr.

— Mersi, am spus. Poate mai târziu.

Am stat în linişte, unul lângă altul. Susanna cânta la telefon: un cântec de leagăn, foarte încet.

Când s-a declanşat în cele din urmă alarma, în cameră eram eu şi tata. Nu mai găseam cuvinte, dar tata se apleca în faţă, cu coatele pe genunchi şi mâinile încleştate, vorbind, un monolog pe ton calm, scăzut. Nu-mi amintesc mare parte din el – mintea mea se desprindea de toate, simţeam că eram suspendat undeva aproape de tavan, iar corpul meu era o pungă cu formă bizară, plină de nisip ud, care n-avea legătură cu mine – dar prindeam frânturi: *să mâncăm desert mai întâi, întotdeauna crumble cu mere, pentru că Phil ura budinca de Crăciun, stăteam sub brad şi… am urmărit muzica până jos şi i-am găsit dansând împreună, cu feţele lipite, m-am întors încet şi… Barca, îţi aminteşti? bătrânul*

care ne lăsa să o scoatem în fiecare vară, şi noi vâsleam până în centrul lacului şi pescuiam? Nu prindeam nimic, fiindcă Oliver vorbea continuu, dar îmi amintesc încă lumina, ceaţa de dincolo de marginea îndepărtată a lacului şi zgomotul apei care se lovea de marginea bărcii… Când alarma a început să urle, când tata a tresărit ca electrocutat, iar scaunul lui Rafferty s-a dat înapoi cu putere, mi-a luat o clipă să îmi găsesc drumul înapoi în trup şi să-mi dau seama ce se întâmpla.

Rafferty ieşea deja pe uşă, să-i aducă pe ceilalţi. N-a fost suficient de rapid. A durat foarte puţin, după toată aşteptarea.

— Hugo, a zis tata, tare, apucându-l de umăr. Hugo! Alte alarme, tăindu-mi respiraţia cu loviturile lor.

— Hugo, am zis, mă auzi?

Dar faţa lui cenuşie nu s-a schimbat, el nu s-a mişcat, doar liniile de pe monitor îşi pierduseră controlul şi ne dădeau numai o idee de ce se întâmpla în secret, în bezna dinăuntrul lui.

Asistenta venise şi ea. A închis alarmele şi s-a dat înapoi de lângă maşini, cu mâinile în faţă, în tăcerea dintr-odată asurzitoare.

Jur, chiar dacă ştiu că nu poate fi adevărat, jur că mi-a zâmbit, zâmbetul acela vechi al lui, plin de iubire; jur că mi-a făcut cu ochiul întredeschis. Apoi, toate liniile ascuţite, complicate de pe monitor s-au netezit, devenind linii drepte, curate, iar tata a scos un mârâit teribil, dar chiar şi fără toate astea aş fi ştiut, pentru că aerul din jurul nostru se despicase, se învârtejise şi redevenise aer, şi eram cu o persoană mai puţin.

11

Casa era îngheţată – un frig solid, invaziv şi umed, de parcă ar fi fost pustie de luni, şi nu doar de câteva zile. M-am opărit cu un duş fierbinte şi am aruncat la spălat tot ce purtasem, însă tot nu mi-am putut scoate din nări mirosul de spital. Totul duhnea aşa: apa de la robinet, şamponul, interiorul dulapului de haine. Auzeam mereu bipul monoton al monitoarelor, undeva dincolo de periferia percepţiei.

Voiam doar să dorm, dar trebuia să o anunţ pe Melissa: *Bună, Melissa, ştiu că nu vrei să vorbeşti cu mine acum şi înţeleg, dar mă tem că am veşti proaste. Hugo a fost dus la spital după ce şi-a pierdut cunoştinţa…* (Mi-am dat seama că ar fi trebuit să-i trimit un mesaj de la spital, să îi cer să vină; poate că vocea ei ar fi ajuns la Hugo. Nu-mi dăduse prin minte.) *Dar nu au putut face nimic. A murit azi-noapte, târziu* (fusese, oare, noaptea târziu? Sau dimineaţa devreme?) *Vreau să îţi mulţumesc în numele întregii familii pentru bunătatea ta incredibilă faţă de el. A însemnat enorm. Era foarte ataşat de tine.* (Parcă i-aş fi scris unei străine. Nu ştiam cum să-i vorbesc; părea de pe altă lume, de mult pierdută.) *Sper să te văd la înmormântare, dar te rog să nu te simţi obligată să vii dacă ai prefera să n-o faci. Cu drag, Toby.*

Am dormit vreo paisprezece ore, m-am trezit cât să mănânc ceva şi m-am întors în pat. Aşa mi-am petrecut următoarele zile: dormind cât puteam. Nu că m-aş fi odihnit cine ştie ce. Iar şi iar visam că nu pe Dominic îl ucisesem, ci pe Hugo. Care era întins pe podeaua din living, iar eu eram deasupra lui, cu sânge până la încheieturi, încercând cu disperare să-mi amintesc de ce făcusem asta. Craniul lui Hugo, despicându-se sub toporul din mâna mea, în timp ce eu gemeam *Nu nu nu.* Uneori, eram adult, alteori, adolescent, şi odată chiar copil. Adesea, o făcusem în apartamentul meu, pentru că mă gândisem că era

unul dintre hoţi. Mă trezeam suspinând şi rătăceam prin casă – holuri întunecoase, ceaţa palidă a ferestrelor, nu-mi dădeam seama dacă era în zori sau în amurg – până când uitam visul suficient cât să mă întorc în pat.

Era lucrul la care nu mă puteam împiedica să revin, că dormeam sau eram treaz, să nu îl zgândăr ca pe o măsea cariată: moartea lui Hugo fusese din vina mea – şi poate nu neapărat că murise, ci felul în care se întâmplase. Dacă nu i-ar fi sunat pe detectivi, ar fi fost acasă, în pat, când se produsese hemoragia. Ar fi murit acolo, înconjurat de mirosurile cunoscute, acoperit de propria plapumă, în zori, cu păsările ciripind la fereastră. Dar el murise în iadul acela de spital, perpelit şi întors pe toate părţile ca o bucată de carne în duhoare de dezinfectant şi pişat şi morţile altora, pentru că mă protejase pe mine.

La un moment dat a venit mama, să aleagă hainele pentru Hugo şi să-mi aducă un costum negru de la apartament. Aveam vaga impresie de activitate intensă a restului familiei: Phil se ocupa de aranjamente, Susanna alegea muzica şi era sigură că lui Hugo îi plăcuse Scarlatti[53], *oare era corect? oare voiam să citesc ceva? pentru că tatăl meu se ocupa de asta şi se gândise că poate voiam…*

— Nu, am zis, mersi.

Eram în camera lui Hugo, în care nu mai intrasem de când plecasem la spital. Era o cameră plăcută, cu mobilă veche, desperecheată, cu un teanc imens de cărţi care se clătinau lângă pat şi o fotografie a străbunicilor mei, în faţa casei, înrămată pe un perete. Mirosea ca el, un iz slab de lână udă şi cărţi prăfuite şi abur de ceai. Pe şemineu se afla o vază cu frezii galbene, aduse de Melissa, într-o zi care părea prea îndepărtată ca ele să mai trăiască.

— Bine. E alegerea ta.

Mama căuta printre cămăşile din dulapul lui Hugo. Se mişca blând şi totuşi invadarea spaţiului mă făcea să scrâşnesc.

— Dar vei purta sicriul, da? Vor fi tatăl tău şi unchii, apoi Leon şi Tom. Cu asta eşti de acord?

Cu piciorul, şi toate cele.

— Da, am zis. Bineînţeles.

— Nu va fi plin de reporteri, sau aşa cred. Numele n-a apărut în ziar.

Mi-a luat un minut să îmi dau seama despre ce vorbea – dormeam când bătuse la uşă.

— Ah, am zis. Bine.

— Cel puţin, deocamdată.

A scos o cămaşă albă de pe umeraş şi a examinat-o la lumină.

— Nu ştiu dacă Garda e discretă pentru că ne lasă să trecem peste funeralii sau…

— Nu cred că ar putea ei să fie discreţi, am zis. Dacă tac, înseamnă că aşa le convine.

— Probabil c-ai dreptate. Poate că nu vor să fie siliţi să-şi facă apariţia şi să ţină cât mai departe de mormânt fotografii şi mulţimea de gură-cască. Dar le mulţumesc.

Cuvântul ăsta *(mormânt?)* mi-a extras ceva, parcă, din ceaţa plină de nedumerire a creierului.

— A vrut să fie incinerat, am zis.

Mama s-a întors brusc de lângă dulap, cu cămaşa atârnându-i între degete.

— Eşti sigur?

— Da. A zis, când…

Nu îmi aminteam cât trecuse de atunci.

— Acum câteva săptămâni. Vrea să-i împrăştiem cenuşa în grădină.

— Rahat! Nu cred că Phil ştie asta. Vorbea despre locul din cimitir al bunicilor tăi, va trebui să-l sun.

S-a întors iar spre dulap, mai grăbită.

— Cravata asta sau asta?

— Nu, am zis, fără cravată. Şi nu cămaşa aia. Cea în dungi – una decolorată, pe care Hugo o purtase prin casă – şi puloverul verde-închis, şi pantalonii maro, reiaţi.

Hugo detestase întotdeauna costumele. Mi-l aminteam la nunta Susannei, strâmbându-se,

trăgându-se cu degetul de guler. Măcar atât puteam să fac.

— Oliver nu va fi mulţumit. A zis de costumul albastru.

Mama s-a uitat mai bine la cămaşa şi la cravata din mâinile ei.

— Ştii ce? Oliver să se ducă naibii. Ai dreptate. Alege ce consideri potrivit, iar eu îl sun acum pe Phil să-i spun despre incinerare.

S-a dus pe hol pentru asta. După tonul liniştitor al vocii ei, Phil explodase.

— Da, ştiu, ştiu, dar îi putem suna şi… Pentru că nu şi-a dat seama. Cred că şi-a imaginat că ştii. Da, e sigur. Nu, Phil. Nu este. Ce, dintr-odată? Nu este…

Vocea ei s-a stins pe scări în jos. Soarele palid, de toamnă, îşi trimitea razele pe scândurile podelei. După un timp, am început să scot hainele din dulap, să culeg scame şi să le aranjez pe pat, foarte ordonat.

Ziua înmormântării a fost cenuşie şi rece. Vântul sufla rafale lungi de ploaie înainte şi înapoi pe stradă. Costumul meu negru îmi era larg; arătam ridicol în oglindă, pierdut în hainele unui străin şi în ziua lui foarte proastă. Cineva închiriase câteva maşini lungi, negre, cu aspect mafiot, care să ne ducă din loc în loc, la casa de pompe funebre, la biserică, la crematoriu, toate în zone necunoscute ale vestului Dublinului, aşa că eram dezorientat complet după câteva minute şi nu mai aveam idee unde mă aflam.

— Unde e Melissa? a întrebat Leon, în maşină, pe drumul spre casa de pompe funebre.

Costumul lui, cumpărat în grabă, avea mânecile prea lungi, aşa că arăta ca un şcolar şi mirosea uşor, dar fără îndoială, a haşiş. Părinţii noştri fie nu remarcaseră, fie hotărâseră să se prefacă.

— Nu e aici, am spus.

— De ce?

— Nu am luat umbrele, a zis mama, aplecându-se peste mine să privească pe geam. Ştiam eu că am uitat ceva.

— Supravieţuim, a zis Oliver.

Arăta groaznic. Faţa i se lăsa, pentru că slăbise. Avea tăieturi de la bărbierit între riduri.

— Că doar nu vom sta afară, în cimitir.

Mi-a aruncat o privire ameninţătoare. Se părea că încă îmi purta pică din cauza poveştii cu incinerarea.

— Dar dacă se înteţeşte? a zis Miriam.

Purta o capă neagră, iar când ieşise din casă, în plin vânt, păruse cât pe ce să decoleze.

— Cât aşteptăm în faţa bisericii, avem de…

— Fiţi fără grijă, a intervenit şoferul calm, peste umăr. Am umbrele în portbagaj, dacă va fi nevoie. Sunt pregătit pentru orice.

— Atunci, a zis Miriam triumfătoare, s-a rezolvat!

Nimeni n-avea ceva de zis. Leon încă mă privea. Am întors capul şi m-am uitat pe geam, la copacii goi, zgribuliţi, şi la căsuţele pătrăţoase pe lângă care treceam.

Casa de pompe funebre era neutră, fără cusur, nimic care să te facă să te simţi mai rău, toate detaliile discrete îmi dispăreau din minte în clipa în care mă uitam în altă parte. Lângă perete, luminat discret, era sicriul.

Hugo părea mult mai el însuşi decât fusese în ultimele luni. Avea o tunsoare elegantă, obrajii împliniţi prin tehnici la care nu voiam să mă gândesc, privirea absorbită pe care o adopta când lucra şi găsise o pistă interesantă. De nicăieri, m-a lovit o amintire, cu Hugo aplecat peste degetul meu, cu un ac şi privirea aceea absorbită, scoţând o aşchie. O zi rece şi însorită; avea părul complet negru pe atunci. *Da, va durea, însă doar o clipă – uite, aici e, uite ce mare-i!*

Tata şi unchii mei, cu feţele încremenite într-o expresie distantă, mohorâtă, se mişcau în spaţiu, strângând mâinile unor persoane pe care nu prea le

recunoşteam. O femeie cu pieptul mare a strigat *Toby, arăţi groaznic, cred că eşti distrus* şi m-a învăluit într-o îmbrăţişare parfumată. Am prins privirea lui Leon peste umărul ei şi i-am aruncat o ocheadă panicată; a mimat din buze *Margaret,* ceea ce nu prea mi-a fost de folos.

— Toby, a zis tata încet, la urechea mea. E timpul!

Mi-a luat un moment să pricep la ce se referea.

Greutatea sicriului era uluitoare. Până atunci, ziua mi se păruse complet ireală, încă un coşmar prin care să mă împleticesc – nici măcar nu mă gândisem să o înfrunt fără Xanax –, dar muşcătura şi frecarea lemnului de umărul meu erau sălbatic de reale. Piciorul îmi tremura şi se târa, nu îl puteam opri, o piedică în marşul lent, toată lumea privea – am făcut sicriul să alunece în dric, ploaia se prelingea pe sub gulerul hainei, m-am împiedicat şi aproape am căzut într-un genunchi pe asfalt.

— Ups, a zis Tom, prinzându-mă de braţ, ce alunecă!

O biserică urâtă, din beton, steaguri fals-artizanale peste tot, imagini stilizate şi sunete de fundal discrete. Era mai plină decât crezusem, în mare parte cu oameni în vârstă – unii mi-erau cunoscuţi, fiindcă îl vizitaseră pe Hugo – şi se auzea un zgomot constant, înfundat, de picioare care se târau, de tuse, de murmure. Peste capetele sure am surprins o flacără aurie şi mi-a stat inima. Venise Melissa.

Imnuri care se ridicau în aerul rece, versuri ştiute doar de bătrâni, voci prea subţiri şi prea ineficiente să umple spaţiul. Vocea preotului avea tonalitatea aceea groaznică, onctuoasă, pe care o capătă toate, cumva. Coroane proptite la picioarele sicriului, lumânări ce se tot stingeau de la curent. Phil a citit ceva de pe o foaie, probabil un necrolog, însă vocea îi era răguşită şi aproape de neauzit, iar acustica i-a atenuat-o şi am prins doar câte o vorbă: *mereu în inima… a mers până la… Ceva ce a făcut pe toată lumea să râdă… ştiam că va…*

Hugo la lumina focului din şemineu, ridicând privirea din carte şi râzând, cu părul în ochi şi un deget între pagini, să ţină minte locul: *Ia ascultaţi!* Lângă mine, tata plângea, încet, fără zbucium. Mama îşi împletise degetele cu ale lui.

— A fost, a zis Phil, mai tare, mai ferm, ridicând capul sfidător, cel mai bun om pe care l-am cunoscut.

După aceea, în antreu, oameni care se foiau, strângeri de mână cu tata şi unchii – eu am căutat în disperare până când, în sfârşit, am prins din nou strălufgerarea aurie şi practic am dat oamenii la o parte din drumul meu spre Melissa.

Era singură, presată de un perete de mulţimea care se înghesuia.

— Melissa, ai venit!

Rochie bleumarin, sobră, care o făcea să arate palidă şi matură, părul prins la spate, într-un coc lejer. Avea urme de rimel sub ochi, pentru că plânsese, şi asta m-a înduioşat; fiecare celulă din mine urla să o iau în braţe, să o ţin strâns, în timp ce suspinam reciproc în hainele noastre de adulţi, nefamiliare.

— Toby, a zis, întinzând mâinile. Îmi pare atât de rău.

— Mulţumesc. Mă bucur că ai venit.

— Cum eşti?

— OK. Mă descurc.

Mâinile ei într-ale mele, atât de mici, de reci, aproape că-mi venea să suflu peste ele să le încălzesc.

— Tu?

— Sunt în regulă, dar tristă.

Oare pentru Hugo sau pentru noi?

— Şi eu, am spus. Apoi, cu o strângere de inimă: Mergem acasă, după aceea. Vino şi tu!

— Nu. Mulţumesc, sincer, dar nu pot. Trebuie să…

Era cu o jumătate de pas prea departe de mine, de parcă credea că o voi îmbrăţişa sau o voi apuca sau ceva, ce naiba se întâmpla, de fapt?

— Am vrut doar să vin să îţi spun cât de rău îmi pare şi să îi transmit asta şi familiei tale. A fost un om minunat şi am fost norocoasă să îl cunosc.

— Da, şi eu.

Nu-mi venea să cred că asta era tot, un simplu rămas-bun într-un foaier aglomerat, de biserică. Aproape că am zis-o, aşa cum aş fi zis dacă ar fi fost o despărţire normală: *Te rog, n-am putea vorbi?* Mi-a luat ceva să mă abţin.

Ea a dat din cap, muşcându-şi buzele.

— Mă duc să-l găsesc pe tatăl tău înainte să plecaţi, nu vreau să-l pierd…

Pentru o clipă, m-a strâns de mâini atât de tare, că m-a durut, apoi s-a strecurat pe lângă mine printre oameni, croindu-şi drum cu agilitate şi delicateţe, până când scânteierea aurie a dispărut.

Am ridicat iar sicriul, l-am pus înapoi în dric – toată lumea părea să ştie ce să facă, din instinct, mai puţin eu; eu făceam tot ce făcea tata. Înapoi în maşină.

— Analgezicele acelea ale tale, mi-a zis Leon la ureche, în timp ce părinţii noştri erau prinşi într-o conversaţie despre soarta florilor. Ai la tine?

— Nu.

— Acasă?

— Da. Îţi dau acolo.

— Mersi, a zis Leon.

Pentru o clipă, am crezut că mai voia să spună ceva, dar el doar a dat din cap şi s-a uitat din nou pe geam. Sicriul îi lăsase o dungă adâncă pe umărul costumului.

În cele din urmă, crematoriul. Era o capelă decorativă dintr-un cimitir: strane din lemn lăcuit, arce elegante şi lumină curată, totul perfect calibrat, empatic. Scarlatti, în surdină. Alte discursuri. Phil a plâns, cu ochii închişi, cu degetele la gură.

Hugo, iritat, privind peste umăr la mine, întins pe podeaua biroului şi împingându-şi ochelarii pe nas: *Toby, dacă ai de gând să te joci pe telefon, du-te în altă parte, că ne distragi.*

Toată ziua mă pregătisem pentru marele moment – peretele care se căsca, alunecarea lentă, măsurată, a sicriului în întuneric; zgomotul uşii grele, închizându-se după el, răcnetul înfundat al flăcărilor. Visasem asta. Dar luminile de deasupra sicriului au scăzut treptat, ca un efect de scenă, şi o cortină s-a trezit la viaţă şi a coborât lent, ascunzând sicriul. Toată lumea a inspirat adânc şi s-au întors unii către alţii, murmurând, foindu-se în strane, încheindu-şi hainele.

Eram atât de uluit, că am rămas pe loc, cu gura căscată, aşteptând să se ridice iar cortina, până când mama şi-a trecut braţul pe după al meu şi m-a întors spre uşă. *Dar stai,* aproape că i-am zis, *aşteaptă, că nu am…* Cu siguranţă, acela trebuia să fie momentul central al zilei, motivul pentru toate costumele şi imnurile şi strângerile de mână şi ritualurile, şi fusese doar atât? Unde dispăruse? Dar, înainte să pot rosti un cuvânt, mama mă condusese deja pe uşă afară.

În parcare, Susanna se sprijinea de un zid, privindu-i pe Zach şi pe Sallie, care se fugăreau în cercuri prin ploaia torenţială. Zach găsise un crin rătăcit şi o lovea pe Sallie cu el; râsul ei părea tot mai isteric.

— Au vrut să vină, a zis Susanna. Nu ştiu dacă a fost o idee bună. Dacă au vrut, am zis: *Fie.* Părinţii lui Tom îi pot lua la ei, dacă e prea mult. Dar la incinerare… ei bine, nu.

— Nu a fost nimic de speriat, am zis.

Încă revedeam scena în minte, iar şi iar, cortina căzând modest peste sicriu. Sfârşit.

— E vremea să plecăm acasă. Nu l-am văzut alunecând în cuptor, nimic de genul ăsta.

Spaţiul deschis al cimitirului dădea vântului prilej să se înteţească. Se avânta prin parcare şi se izbea de noi ca un obiect solid. Adânc, în clădirea aceea cenuşie, ardea Hugo. Cuta absentă de pe fruntea lui, zâmbetul fugar.

— Uf! Am crezut că vom asista la asta.

Şi-a ridicat gulerul.

— Aveau nevoie oricum să alerge puţin, Zach se agita deja.

— Cred că s-au mai schimbat lucrurile între timp. Am văzut sicriul bunicii alunecând în foc, nu? Şi al bunicului?

— Bunicii au fost îngropaţi, mi-a zis Susanna. Acolo. O mişcare din bărbie spre cimitir, cu pietrele de mormânt înghesuite întinzându-se la infinit. Nu-ţi aminteşti?

— Ah, am zis, desigur.

— Detest anul ăsta, a zis Susanna, dintr-odată.

Şi-a vârât mâinile în buzunarele hainei şi a traversat macadamul, spre copii.

Partea cu mâncare şi amintiri s-a organizat la Ivy House. Nu o aşteptam cu nerăbdare – mulţime invazivă, zgomot, discuţii fără rost –, dar a fost o mare uşurare să ajung acasă şi aproape că m-am prăbuşit grămadă pe hol. Am reuşit să urc în dormitor, am mai luat un Xanax şi mi-am sprijinit fruntea de peretele rece pentru multă vreme.

Când m-am întors, casa era în plină agitaţie. L-am căutat pe Leon – aveam câteva Xanax-uri în buzunar, pentru el –, însă el spunea o poveste într-un colţ al livingului şi era înconjurat de bătrâni. Mama şi mătuşile împărţeau pahare cu vin, care se materializaseră nu ştiu de unde, alături de platouri cu sandviciuri miniaturale, fanteziste, din chifle pufoase şi combinaţii improbabile de ingrediente şi verdeaţă tocată. Zach găsise un platou nesupravegheat într-un colţ, de pe care lua sandviciurile, le lingea şi le punea la loc.

— Toby, m-a strigat mama – încă stăteam în prag, încercând să-mi dau seama ce să fac acolo –, nu mai avem vin alb. Mai găseşti câteva sticle?

Într-un colţ al bucătăriei se afla deja un conglomerat serios de sticle goale. Tata era lângă masă şi scotea folia alimentară de pe un alt platou masiv cu sandviciuri mici.

— Ce multă lume a venit! am zis.

Asta se auzise continuu în foaierul bisericii. N-a ridicat privirea.

— Ştii ce au întrebat cel mai des? mi-a zis. Dacă Hugo fuma. „Dar fuma?" „Însă eu credeam că nu fuma!" Fireşte că nu fuma, cel puţin nu în ultimii 20 de ani, şi nici dacă ar fi fumat n-ar fi fost relevant. Cancerul acesta n-are legătură cu fumatul. Este doar o, o ticăloşie aleatorie. Hugo a avut ghinion. A dat prost cu zarul. Dar suntem atât de disperaţi să credem că de ghinion au parte doar cei care merită, nu? Oamenii nu pot înţelege că se moare de cancer şi dacă nu fumezi, naibii.

Platoul era supraîncărcat. Fără folia de deasupra, sandviciurile cădeau pe lângă, în cascadă. A încercat să le pună la loc.

— Miriam, pentru Dumnezeu, care-l ştie pe Hugo de cât? De peste 30 de ani? Nu e doar o cunoştinţă, nu? Şi-a petrecut ultimele câteva luni bălmăjind despre toxinele din carnea roşie şi alimentele procesate şi despre oamenii care fac yoga în fiecare dimineaţă şi trăiesc până la o sută de ani. Şi nu ştiu ce mama naibii crede că face, însă în clipa asta nu suport să fiu în aceeaşi cameră cu ea.

Îi tremurau mâinile şi sandviciurile nu voiau să stea locului, aşa că le tot învârtea.

— Lasă că mă ocup eu de ele, am zis.

Nu a părut să mă audă.

— Şi detectivii ăia… Ai idee ce pun la cale? Cât o să divulge presei?

— Nu. N-am vorbit cu ei.

— Dacă iese totul la iveală, fix aceiaşi oameni, cei cu fumatul, vor fi convinşi că Hugo a murit de cancer pentru că l-a ucis pe băiatul ăla. O pedeapsă divină, sau karma, sau unde cerebrale negative, de la vină – sau nu, să fim sinceri, nici până acolo n-o să meargă, nu, vor avea ei vreo presupunere automulţumitoare, deşi vagă şi fără sens. Şi nimic nu le-o va schimba. Şi ştiu că pentru Hugo nu mai contează, dar e foarte frustrant.

Sandviciurile au alunecat iar pe masă.

— Şi astea, lua-le-ar dracu'…

Le-am adunat şi am început să le aranjez pe platou. Tata s-a sprijinit de chiuvetă, masându-şi energic faţa. Nu-mi dădeam seama dacă credea că Hugo era vinovat. Nu aveam de gând să îl întreb.

— Îmi tot spun că ar fi putut fi mai rău, mi-a zis. Ar trebui să-ţi aminteşti şi tu asta. Pentru cineva atât de ghinionist, Hugo a avut mult noroc. Toate lucrurile de care ne-au avertizat medicii – demenţă, suferinţă, crize, incontinenţă, paralizie. Nici măcar nu l-au atins. Sau – şi-a apăsat ochii cu degetele – închisoare.

— A vrut să fie acasă, am zis fără să mă pot abţine. Nu în iadul ăla.

Tata a ridicat capul şi s-a uitat la mine. Avea ochii roşii şi umflaţi, şi cineva care purta ruj magenta, de bătrână, îl sărutase cu ţoc pe obraz.

— A ales să îi sune pe detectivi, ştii, a zis. Nu au venit ei după el. Da, probabil că şi-a dat seama că vor veni, dar trebuie să fi ştiut că se putea şi să nu vină. Şi tot a făcut-o. Vreau să cred c-a avut motivele lui şi că le-a considerat potrivite.

Nu mi-am dat seama dacă îmi transmitea sau nu un mesaj sau camufla o întrebare cu atenţie, ca să o pot ignora, dacă voiam.

— Probabil, am zis.

Sandviciurile arătau în regulă, aşa că m-am dus la frigider după vin.

— Nu ştiu dacă ar fi vorbit cu mine despre asta, a spus tata, dacă ar fi apucat. Sper că ar fi vorbit.

Frigiderul era ticsit. Nu ştiam cum să scot ceva fără să-mi cadă toate în braţe.

— Nu mi-a zis nimic nici mie, am spus.

— Hei! a zis Susanna, apărând cu Sallie ataşată de fustă.

Purta o rochiţă neagră, bine croită, şi pantofi cu toc. Avea părul periat şi părea înaltă, frumoasă, neaşteptat de elegantă.

— Bătrânul ăla cu jachetă lălâie de tweed tocmai şi-a aprins pipa. Mama şi Miriam fac urât şi se ceartă pentru cine să-i spună să iasă afară, dar eu mi-am zis, ce puii mei, fumul de pipă nu e nici pe

departe în lista noastră de îngrijorări pentru azi. Dacă foloseşte scrumiera… Sal, lasă-mă o secundă, trebuie să…

S-a urcat cu un genunchi pe blat, să ia un castron crăpat de pe un raft înalt.

— Ăsta cred că e bun. Cine e tipul ăla, oricum?

— Cred că e Maurice Devine, a zis tata, frecându-şi ceafa cu o strâmbătură. Specialist în istorie socială. Îl ajuta pe Hugo când oamenii cereau rapoarte mai detaliate. Este incredibil câtă lume a venit. Nu mi-am dat seama că Hugo era atât de…

— Ce multă lume, într-adevăr! a zis Tom, vrând să pară original, vârându-şi capul pe uşă. Su, ai scrumiera? Foloseşte şemineul, iar maică-ta e pe cale să o ia pe arătură.

— Vorbesc eu cu ea, a zis Susanna, netezindu-şi fusta. Către tata, trecând pe lângă el şi atingându-i obrazul: Ai ruj aici. Te-a nimerit mama lui Tom.

— Mai avem sandviciuri? a întrebat Oliver, peste umărul lui Tom.

— Vin acum, a zis tata.

A luat tava cu grijă şi l-a urmat pe Oliver în living.

Ziua aceea mi s-a părut că durează săptămâni. Dar, în cele din urmă, s-au consumat şi sandviciurile, şi amintirile, oaspeţii s-au scurs pe uşă afară, Susanna şi Tom i-au dus acasă pe copiii somnoroşi şi irascibili, tata şi unchii au plâns când şi-au ales fiecare câte un obiect să le amintească de Hugo, mama şi mătuşile (în ciuda protestelor mele) au strâns totul, au încărcat maşina de spălat vase, au şters masa din living şi au dezbătut pe îndelete cine să înapoieze paharele firmei de catering şi, Doamne, iartă-mă, au dat cu aspiratorul în toate camerele de jos. Apoi am rămas din nou singur.

N-am plâns după Hugo în următoarele câteva zile. Mi s-a părut ruşinos, ar fi fost ca un scuipat peste tot ce făcuse el, şi încă o dovadă a cât de aiurea eram, dar n-am putut. Am încercat, am pus albumul lui preferat cu Leonard Cohen, am desfăcut

o sticlă de vin rămasă şi m-am gândit la tot ce pierdusem, la faptul că nu aveam să îl mai revăd vreodată, la toate, dar nu s-a întâmplat nimic. Absenţa lui era enormă şi tangibilă, de parcă o parte a casei ar fi dispărut, şi totuşi, la nivel emoţional, moartea lui nu părea să existe.

Mama avea dreptate: detectivii îşi ţinuseră gura doar până după funeralii. Două zile mai târziu era pe toate site-urile de ştiri, printr-un comunicat de presă atent formulat: Hugo Hennessy, bărbatul în grădina căruia fuseseră găsite recent rămăşiţele lui Dominic Ganly, 18 ani, murise din cauze naturale; detectivii nu urmăreau alte piste legate de caz. Site-urile au completat povestea cu menţionări emfatice ale rezultatelor la rugby înregistrate de Dominic, citate generice de la colegi de clasă şi orice informaţii despre Hugo au putut stoarce, unele părţi mai precise decât altele. Un site web înţelesese greşit şi îl numea pe Hugo *ginecolog,* ceea ce a condus la o isterie frenetică în secţiunea de comentarii, în care se întrebau unii dacă nu cumva făcuse avorturi ilegale, şi Dominic nu-l ameninţase după ce îi operase iubita. În câteva ore, a devenit fapt, până când nici măcar o erată din partea site-ului n-a mai schimbat nimic *(Şi ce dacă nu tb să fie dr!!! Ştim deja k ierea ucigaş nu e mare brânză să crezi k ucidea şi copii! A scăpat prea eftin ar tb să putrezească în închisoare!* şi urmau câteva emoticoane furioase, roşii). Celelalte secţiuni de comentarii nu erau mult mai bune *(Doamne, niciodată nu citesc comentariile!* spunea Susanna): exista un consens general în legătură cu suspiciunea ce plana asupra burlăciei lui Hugo, mergând până la uciderea lui Dominic fiindcă acesta îi respinsese avansurile.

M-am gândit mult la ce spusese tata. În spital, fusesem convins că aveam nevoie de un plan, fie pentru a mă proteja, fie pentru a mă preda şi a face o înţelegere, dar acum nu îmi mai aminteam de ce. Ideea cu neurmărirea altor piste ar fi putut să fie aruncată pentru a mă face să cred că eram în

siguranţă, dar se părea că Rafferty nu prea avea ce-mi face. Chiar dacă găsea dovezi, cu siguranţă o mărturie a altcuiva cântărea drept prezumţie de nevinovăţie. Şi nu consideram că, dacă mă predam la poliţie, aş fi făcut lumea un loc mai bun. Dimpotrivă, situaţia era deja suficient de dificilă pentru familia mea; nu îmi puteam imagina cum ar fi fost pentru părinţii mei dacă intram eu la închisoare pentru crimă. Motivul pentru care mă gândisem la varianta asta, la început, nu fusese dintr-o pornire nobilă de a mă sacrifica pe mine pe altarul dreptăţii. Parţial, fusese pentru Hugo, pentru că numai un căcat de om l-ar fi lăsat să îşi petreacă ultimele luni de viaţă la închisoare. Dar să las o grămadă de cretini internauţi să mănânce rahat pe care el nu-l putea citi mi se părea cu totul altceva. Aşa cum spusese tata, fusese alegerea lui Hugo. Mintea lui se eroda, dar nu până în punctul în care să nu mai ştie ce face. Făcuse asta intenţionat şi o făcuse ca să mă apere pe mine. Să trec asta cu vederea ar fi dovedit un nivel de nerecunoştinţă impresionant.

Celălalt motiv pentru care mă gândisem să mă predau fusese că – de ce nu? Ce mai era de apărat? Chiar dacă restul lucrurilor se duseseră dracului, mă agăţasem de ideea că măcar eram un tip decent, unul dintre cei buni, dar probabilitatea copleşitoare de a fi ucigaş era cam apăsătoare. Mi se părea surprinzător cât de repede mă obişnuisem cu ideea. Nu că mi-ar fi plăcut. Nu fantazasem niciodată că aş fi fost un haiduc periculos. Practic, tot ce-mi doream era să fiu normal şi fericit. Dar, după ce asta nu mai fusese în program şi după ce şocul iniţial dispăruse, haiducul periculos mi se părea mai bun decât victima inutilă. Într-un fel, făcusem chiar câţiva paşi în direcţia anulării efectului de victimă; faptul că lăsasem doi ticăloşi să mă bată de să mă cac pe mine devenise mai suportabil. Cel puţin, la un moment dat, se pare, făcusem şi eu ceva.

Prin urmare, nu intenţionam să mă predau. Rafferty n-avea decât să plece la plimbare. Nu

aveam nevoie de un plan. Tot ce trebuia să fac, dacă apărea cumva, era să tac.

Marea întrebare, la care nu mă gândisem până atunci, era ce să fac. Nu puteam bântui Ivy House pentru tot restul vieţii, oricât de tentant mi se părea. De fapt, nu exista niciun motiv pentru care să mai fiu acolo. Aveam de văzut de apartamentul meu – încă plăteam ipoteca şi economiile mele nu durau o veşnicie –, de muncă, de toate lucrurile pentru care Hugo fusese scuza perfectă să le ignor. Acum, că el nu mai era, toate reveniseră şi mă împungeau tot mai insistent, în fiecare zi.

Mi se părea că, în cele din urmă, era vorba despre motivul pentru care îl ucisesem pe Dominic (dacă uneori îmi scăpa asta). Nu eram convins de situaţia implauzibilă fluturată de Rafferty pe sub nasul meu, că vrusesem să-l sperii şi că ieşise prost, căci, dacă atât voiam, de ce nu-l lovisem de câteva ori sau nu-l amenințasem cu un cuţit? De ce să trec prin chinurile baroce ale confecţionării unui ştreang şi învăţării cum se foloseşte? Nu, cred că de fapt intenţia mea fusese să îl ucid. Motivul conta.

Am parcurs totul metodic, pas cu pas, în mintea mea, plimbându-mă prin camere şi vorbind tare, singur, ca să mă asigur că era totul acolo. Dacă făcusem asta pentru că mă supăra Dominic vara aceea (plauzibil, ţinând cont de cât de aiurea se purta de obicei) sau pentru vreo prostie alimentată de hormoni, pentru vreo fată (cine îmi plăcuse vara aceea? Jasmine Cutare, dar nu fusesem îndrăgostit nebuneşte, la fel Lara Mulvaney şi cam orice altă fată chiar şi relativ atrăgătoare pe care o cunoşteam – nu îmi venea să cred că aş fi strangulat pe careva pentru vreuna dintre ele, deşi cu siguranţă ce credeam eu nu însemna mai nimic). Dacă fusese doar o criză meschină, atunci nu mi se părea ceva pe care-l puteam şterge cu buretele. Nu că simţeam nevoia să fac penitenţă dedicându-mi viaţa ajutorării săracilor, dar să îmi doresc o căsuţă simpatică, cu gard alb, nu părea o opţiune. Era genul greşit de

periculozitate – vulcanică, imprevizibilă, care nu-şi avea locul lângă copii sau lângă Melissa.

Pe de altă parte, dacă Rafferty avea dreptate şi se întâmplase pentru că-l protejam pe Leon, atunci era cu totul altceva. Asta mi se părea că merita sacrificiul lui Hugo: eram cineva care avea dreptul, sau chiar responsabilitatea, de a cere ce merita de la viaţă.

Nu ştiu cât speram. Nu mă văzusem niciodată în chip de cavaler pe cal alb, aruncându-mă necugetat în luptă ca să-i salvez pe oprimaţi, dar tot voiam să cred că fusesem un tip OK, măcar la un anumit nivel. Leon lăsa să pară că eram un ticălos oribil, care nu ridica niciodată un deget pentru altcineva, dar în fond îl scăpasem de alţi abuzatori, îl alungasem pe urmăritorul Melissei, venisem să stau aici, cu Hugo, până la capăt. Cu siguranţă, nu era o exagerare să cred că, dacă aş fi aflat cumva tot ce-i făcuse Dominic lui Leon, aş fi fost protector?

Deja nu mai aveam suficientă încredere în propria minte ca să mă obosesc să-mi aduc aminte. Tot ce scoteam la suprafaţă avea potenţial maxim de aiureală, generată de aceleaşi sinapse deraiate care îmi comunicaseră că bunicii mei fuseseră incineraţi. Leon şi Susanna nu ştiau sigur că îl ucisesem pe Dominic, însă păreau cei mai înclinaţi să ştie – chiar dacă nu făcuseră legătură – ce fel de circumstanţe încurcate m-ar fi putut aduce în acel punct. Aşa că, încă o dată, m-am deghizat în Toby, Tânărul Detectiv, şi le-am dat mesaj să îi invit într-o după-amiază la Ivy House.

Ar fi avut mai mult sens să o las pe Susanna pe dinafară. Cu Leon puteam glumi pe marginea vinovăţiei, puteam înţepa până când scoteam ceva de la el. Dar, chiar şi înainte să-mi fie mintea lovită de accelerat, Susanna ştia să se ascundă; dacă voia ca eu să nu aflu ceva, n-aveam să mă apropii nici la un kilometru. Nici nu-mi trecea prin minte să o exclud. Amândoi erau, în fond, încolăciţi în jurul rădăcinilor vechii mele vieţi. Undeva, mai adânc decât credeam, dacă putea cineva să deschidă o cale

spre viaţa aceea, ei erau. Cred că puteam spune, şi în ciuda tuturor nu ar fi fost o minciună, că aveam nevoie de amândoi fiindcă îi iubeam.

Credeam că fusesem tare isteţ, invitându-i, dar, privind retrospectiv, mi se pare evident că au ştiut. Au apărut, oricum. Nici după tot acest timp nu ştiu dacă ar trebui să le fiu recunoscător dacă s-au gândit, sau măcar unul din ei ar fi crezut, că îmi făceau o favoare.

După atât timp de unul singur în casă, energia lor m-a şocat. Susanna adusese nişte rulouri cu cârnaţi, pe care le-a aruncat la cuptor, cu zgomot şi foşnet de hârtie de copt, Leon avea o pungă mare de minibatoane Mars – se apropia Halloween-ul şi uitasem, până când am văzut fantomele şi vampirii care rânjeau de pe ambalaj – şi aveam o groază de vin rămas de la înmormântare.

— Ce combinaţie clasică! a comentat Leon.

A îngenuncheat pe podeaua din living şi a eliberat măsuţa pentru cafea, pe care erau împrăştiate bucăţi de hârtie, pulovere şi farfurii, ca să poată răsturna batoanele Mars. Era frig, aprinsesem focul, livingul era singura încăpere încălzită.

— Zi-ne cum vrei, dar avem stil.

— Data viitoare am putea fi extrem de civilizaţi, să servim ceai, sandviciuri cu castraveţi şi biscuiţi nedospiţi, dacă vreţi, a zis Susanna, dându-l la o parte ca să pună rulourile pe masă. Dar suntem în modul Urgenţă de atâta vreme, că avem nevoie de mâncare de consolare. Tom, eu şi copiii supravieţuim cu pizza şi mâncare chinezească. Mă voi întoarce cândva la identitatea de Mămică a Supermeselor Organice, dar deocamdată dă-le naibii.

— Care-i problema? am zis, scoţând dopul unei sticle de vin roşu. Îmi plac rulourile, îmi plac batoanele, îmi place vinul – totul e minunat. Roşu merge cu carnea de porc, nu?

Mă pregătisem pentru asta bând o groază de cafea şi eram destul de alert, într-o stare care îmi amintea de speed combinat cu ceva dubios.

— Arăţi ca un cur, a zis Leon agitat, aplecându-se să mă vadă mai bine. Eşti OK?

— Mersi, băi.

— Nu, serios. Mănânci?

— Uneori.

— Ai tot dreptul să arăţi ca vai de lume, a zis Susanna. Tu ai încasat-o cel mai nasol şi ai fost băiat de comitet tot timpul.

— Iar voi râdeaţi de mine, că nu aş suporta, vă amintiţi? am zis.

— Da, ştiu. Retrag ce am spus. Îmi pare rău.

S-a aruncat pe canapea şi s-a întins după o pătură din lână.

— Dacă ştiam cum vor merge lucrurile, nu sunt sigură că te-aş fi rugat să te muţi aici.

— N-aş fi venit, crede-mă.

— Îţi suntem datori.

— Da, chiar aşa.

— Ia nişte rulouri, a zis Leon îngrijorat, împingând platoul spre mine. Cât sunt calde.

— Nu, mersi, am zis.

Mirosul îmi întorcea stomacul pe dos. La ce pofteam, în mod bizar, erau batoanele Mars. Nu fusesem niciodată mort după dulciuri, dar îmi venea să le bag în gură câte trei deodată.

— Ţineţi! am împărţit eu paharele cu vin.

— Pentru Hugo! a zis Susanna, ridicând paharul.

— Pentru Hugo! am zis eu şi Leon.

Am ciocnit.

— Ahhh! a exclamat Leon.

S-a aşezat pe covoraşul din faţa şemineului, sprijinit de fotoliul de vizavi de mine, apoi şi-a scos tenişii şi şosetele.

— Îmi scuzaţi picioarele, dar sunt ud până la piele. Trebuie să mă usuc.

Şi-a pus şosetele pe bara şemineului.

— Sper că sunt curate, a zis Susanna.

— Nu te lua de mine. Tu eşti în şosete…

— Care nu put.

— Nici ale mele. Sunt curate ca un cur de bebeluş. Vrei să le miroşi?

A fluturat o şosetă spre Susanna, care a mimat că vomită.

— Arăţi bine, i-am zis lui Leon.

Chiar aşa era. Privirea aceea pierdută îi dispăruse, părul îi era dat cu gel, iar garderoba lui stupidă revenise în forţă, lucru pe care nu-l consideram un plus, dar părea să arate că se simţea mai bine.

— Mult mai puţin stresat.

— Da, ştiu, a zis, întinzându-şi picioarele spre foc şi dând fericit din degete. Mă simt mult mai bine acum. E aşa revoltător? Nu pot suporta să aştept verdictul. Acum, că s-a anunţat, mă descurc.

— Ce vrei să faci acum? am întrebat, molfăind un Mars. Când te întorci la Berlin? Sau… te întorci la Berlin?

A ridicat din umeri.

— Nu m-am hotărât.

— Şi jobul? a întrebat Susanna, luând un rulou. Şi Carsten?

— Nu ştiu. N-am luat o hotărâre. Daţi-mi pace! Către mine: Şi tu, când te întorci la muncă?

— Nici eu nu ştiu, am zis.

Ciocolata cremoasă mă lovea cu acelaşi impact ca al cocainei. Am mai luat un baton.

— Scuteşte-mă! N-a trecut decât o săptămână.

— Ar trebui să te întorci, a zis Leon. Nu-ţi face bine la cap să stai aici toată ziua.

— Că veni vorba, a zis Susanna, ce face Melissa?

— Bine.

— Unde s-a dus după biserică? Trebuia să ajungă undeva?

— Melissa s-a mutat înapoi la ea, am zis.

După o pauză:

— A păţit ceva mama ei? a întrebat Leon, plin de speranţă.

— Nu, am zis. Sunt sigur că m-a părăsit. Nu ştiu nimic de ea de la înmormântare.

— Dar… a zis Leon, sărind în sus. A fost aici ultima dată când am venit noi. În noaptea aia oribilă, cu două zile înainte să facă Hugo…

— Da, ştiu. Când m-am dus la culcare în seara aceea, nu mai era aici.

Susanna îşi culegea firimiturile de pe pulover. Nu ştiam la ce se gândea.

— A fost…? a întrebat Leon.

Ţinea un rulou cu cârnat în aer, la jumătatea drumului spre gură.

— E din cauza celor discutate în seara aia? Asta a fost?

— Nu mai spune, Sherlock. E cam greu să o acuzăm de ceva.

— Crede că l-ai ucis pe Dominic? m-a întrebat Susanna.

— Sunt convins că da, am spus. Da.

— Ţi-am zis eu, a spus Susanna către Leon.

— Ah, nu! a zis Leon cu o urmă de tulburare. Îmi place Melissa.

— Da, am zis. Şi mie. Mult.

— Era potrivită pentru tine. Credeam c-o să te însori cu ea. Speram asta.

— Da, şi eu. Şi asta.

Susanna a întrebat:

— Melissa a zis clar că aşa crede?

— Nu era nevoie.

— Deci poate că nu crede, a zis Leon. Poate că nu de aceea a plecat. Cu tot stresul, tot ce-a fost cu Hugo, nu cred c-a…

— Chestia este că… am zis şi mi-am dres glasul.

Nu era mai greu decât crezusem, ci mult mai ciudat; voiam să îi întreb de ce eram un ucigaş şi mi se părea imposibil că ajunsesem în punctul ăsta.

— Ideea e că, sună ciudat, dar cred că aveţi dreptate, nu de aceea m-a lăsat. Cred că ar fi putut accepta că am făcut-o, adică, ştiu că e o nebunie, dar, cum aţi zis, Melissa este specială. Deci cred că ar putea să accepte asta, în funcţie de motiv. Doar că nu ştie. Cred că asta o sperie. Un motiv ar fi că-s un psihopat şi doar ascund asta foarte bine. Ideea e că nu îi pot spune, pentru că nu-mi amintesc. Nimic. Deci sunt terminat.

A urmat o tăcere. Am dat o duşcă zdravănă de vin şi mi-am dat seama doar ridicând paharul că îmi tremura mâna. Susanna şi Leon făceau schimb de semnale complicate din priviri.

— Dacă vă amintiţi ceva, am spus, orice care ar putea să aibă sens, care să explice de ce, asta e tot ce-mi datoraţi. Să mă ajutaţi să înţeleg. Melissa a fost amestecată în poveste doar pentru că aţi vrut voi să vin aici. Dacă n-aş fi…

— OK, a zis Susanna. Hai să-ţi spunem o poveste.

— Su, a zis Leon. Tot nu mi se pare o idee bună.

— Stai liniştit. Va fi bine.

— Su, serios!

Susanna l-a privit peste măsuţa de cafea. Îşi trăsese mânecile puloverului până la vârfurile degetelor şi ţinea paharul de vin în ambele mâini, ca pe o ceaşcă de ceai. În lumina flăcărilor, scena părea aproape imposibil de idilică: damascul roşu, uzat, al fotoliilor sclipea, iar scânteierile calde se oglindeau în găleata din cupru pentru vreascuri, zgârieturile vechi făcând ape-ape. A zis:

— Aşa e corect.

— Nu este.

— Este pe cât se poate să fie. Către mine: Dacă povesteşti vreodată mai departe cuiva, inclusiv Melissei, vom spune că este o tâmpenie absolută, că ţi-ai imaginat discuţia, că am venit să depănăm sentimentalisme despre Hugo şi am plecat acasă. Ne vor crede. Eşti de acord cu asta?

— Am de ales?

Când Susanna a ridicat din umeri:

— Bine, am priceput.

— Eu fumez, a zis Leon, ridicându-se de pe covoraş. Mi se rupe. Unde-i scrumiera aia?

— E încă agitat, nu? a spus Susanna, când el ieşise din bucătărie. Încearcă să decidă ce să facă în legătură cu Carsten. Sper să rămână cu el. E potrivit.

— Su, am zis cu inima strânsă.

Nu mă aşteptasem să fie uşor. Nu-mi dădeam seama dacă trebuia să mă îngrijorez că ea venise cu gândul să-mi spună povestea.

— Da, ştiu.

S-a aplecat peste braţul canapelei şi a săpat în poşetă după ţigări.

— Vrei?

— Nu, mersi.

— Ai o brichetă?

— Su!

— OK, OK, încerc să-mi dau seama de unde să încep.

Şi-a întins picioarele pe canapea şi a aranjat din nou pătura.

— Aşa. Cred că a început în ultimul an de liceu. Prin martie, în vacanţa de Paşti. Părinţii noştri erau plecaţi undeva, noi eram aici şi învăţam pentru examenele orale de la Certificat. Mai ştii?

— Da.

— Aveam prieteni care veneau să înveţe cu noi. Inclusiv Dominic.

— Da.

— A fost oribil, a zis Leon.

Se întorsese cu castronul crăpat pe care-l găsise Susanna după funeralii.

— Aici, pentru Dumnezeu, unde trebuia să fie un loc sigur şi, dintr-odată, iată-l pe rahatul ăla, intrând cu aroganţă şi trântindu-mi cărţile pe podea, râzând ca o hienă.

— La început, m-am întrebat ce căuta aici, a zis Susanna. Nu eraţi atât de apropiaţi. Dar apoi a început să se dea pe lângă mine, numai zâmbete, şi să-mi ceară să-l ajut la franceză. N-am fost impresionată, pentru că mereu se purta de parcă nu existam şi, dintr-odată, când avea nevoie, era călare pe mine? Dar pe atunci voiam să-i ajut pe oameni. Răspundere comunitară şi alte căcaturi. Doamne, ce mucoasă plină de mine eram, ha?

— Noi te iubeam oricum, a zis Leon, mutând chestii de pe măsuţă pentru a face loc scrumierei.

— Mersi mult. În fine, m-am gândit, fie, să zicem, încerc să-i vâr în capul tare câteva verbe neregulate. A fost OK o zi, două, până când, într-o seară, chiar aici, de fapt, cred că voi doi şi nişte prieteni eraţi la masa din bucătărie, a început să mă mângâie pe coapsă şi să-mi spună cât de sexy eram.

A întins o mână, iar Leon i-a aruncat bricheta.

— Da, în fine, mi-am imaginat că se prostea şi chiar mai cred că asta făcea. Adică, el şi amicii lui aveau un soi de competiţie. Aveaţi?

— Nu! Doamne, Su, drept ce mă iei?

Eram convins că aveam dreptate să fiu ultragiat, că nu m-aş fi implicat în aşa ceva, nu?

— Şi – partea asta era cu siguranţă adevărată – în niciun caz nu i-aş fi permis să te includă. În niciun caz.

— În fine, a zis Susanna, ştiam că mă păcăleşte, într-un fel sau altul. Poate că nu era nici concurs şi nici pariu, poate credea că mi-aş ridica imediat poalele, fiindcă aş fi atât de flatată că mă voia cineva. Sau poate îşi închipuia că-mi face o favoare, în schimbul ajutorului. Mă rog, i-am luat mâna de pe mine şi i-am zis, nu, mersi. Nu se aştepta.

Leon a pufnit.

— De ce trebuia să fie o păcăleală? am zis. Sau un futai uşor? Poate că-i plăcea de tine.

Susanna mi-a aruncat o privire peste clicul brichetei.

— Ah, serios. Doar ştii pe cine plăcea el. Pe Cara Hannigan. Lauren Malone. Blonde superbe, populare, megaîngrijite.

— N-ar trebui să te subestimezi, am zis, ca un idiot. Eşti frumoasă. Nu tuturor le plac…

— Toby! a strigat Susanna, pe jumătate amuzată, pe jumătate exasperată. E OK că nu sunt superbă, să ştii. Nu e vreo diformitate în jurul căreia ar trebui să mergi pe vârfuri şi să te prefaci că nu observi.

— Nu sunt…

— Mă rog, nu-mi plăcea Dominic, aşa că nu contează dacă lui îi plăcea sau nu de mine. Deşi, fireşte că nu aşa vedea el lucrurile. Mi-a zis să mă

relaxez şi a pus din nou o mână pe piciorul meu. Mă săturasem, aşa că i-am zis să ia mâna de pe mine şi că mai degrabă mi-aş înghiţi propria vomă.

— Îh! am zis, tresărind din reflex.

Chiar şi după toţi anii aceia simţeam, într-un val de adrenalină, cât ar fi „apreciat" Dom comentariul acela.

— Da, în retrospectivă, n-a fost o decizie foarte bună. Omul, cât trăieşte, învaţă.

A întins un picior, a vârât un deget sub marginea măsuţei de cafea şi a tras-o mai aproape, să ajungă la scrumieră.

— De fapt, s-a prefăcut că e OK. S-a dat înapoi şi a ridicat mâinile, a râs mult, a zis că trebuia să mă calmez şi ce, eram lesbi, clişeu, clişeu. M-am ridicat să plec, şi era, gen, „Ce, nu mă mai ajuţi?" şi i-am zis că nu, atât a fost.

A ridicat o sprânceană la mine.

— Ei bine, asta l-a revoltat rău. „Ce mama dracu' ai, eu doar râdeam, eşti nebună…" Am plecat. Eram cam zguduită, dar am crezut că se terminase.

Leon a izbucnit în râs.

— Da, ştiu, a zis Susanna. Ce inocentă eram.

Eram – jalnic, ştiu, dar nu-mi păsa – încântat de mersul lucrurilor. Nu fusesem sigur în privinţa lui Leon, cât despre Susanna… despre ea ştiam sigur că aş fi protejat-o, dacă era nevoie, indiferent de cost. Inima îmi bătea de parcă era în *montagnes russes,* ridicându-se ameţitor spre vârf, gata de plonjonul de neoprit.

— După aceea, a zis ea, când dădeam peste el, de exemplu când toţi eram în parc, după şcoală, comenta mereu că eram frigidă sau înţepată. Cineva zicea o glumă deocheată şi Dominic izbucnea: „Hei, mai bine taci, că-i Maica Stareţă pe-aici!" Mulţi râdeau. Am încercat să-i zic să tacă, dar asta a fost mai rău: „Ahhh, cineva n-are simţul umorului, cred că e la ciclu sau cred că are nevoie de-un futai serios ca să se relaxeze…" Şi toţi râdeau mai tare. După o vreme, am tăcut.

Încercam să-mi amintesc despre asta. Toată lumea flirtase cu toată lumea, în mare parte urât, toată lumea râsese de toată lumea şi mulţi nu ştiuseră când să se oprească – în fond, eram doar nişte copii, 17-18 ani. Chiar dacă fusesem acolo, mi se părea suficient de aproape de normalitate ca să nu-mi fi dat seama.

— Pe atunci nu era încă mare lucru, a zis Susanna, parcă citindu-mi gândurile. Adică mă enerva, dar erau rahaturile standard; nimic de speriat. După examenele orale însă, a fost tot mai rău. Dominic ştia că le ratase şi s-a gândit că era vina mea, pentru că nu-l mai ajutasem. Nu se mai distra pe seama mea. Se posta în faţa mea, se apleca şi-mi spunea la ureche chestii precum: „Te crezi deşteaptă, scârbă? Te crezi mai deşteaptă decât mine? Ar trebui să te pună cineva la respect!” Şi-alte prostii de-astea. Şi partea inevitabilă, despre cum voia să vadă cât eram de bună la oral.

A mimat o felaţie.

— Aşa era şi cu mine, a zis Leon, întorcându-se să se încălzească pe cealaltă parte. Toate clişeele. Glume cu funduri, cu SIDA… Dacă te străduieşti atât să fii un hărţuitor nenorocit, măcar încearcă să fii original.

— Nu ştiu ce să zic, s-a gândit Susanna. Ar fi putut fi mai rău dacă avea imaginaţie. Dar nu avea. Ştii ce, cred că aceea era de fapt problema lui, pe lângă faptul că era un ticălos.

— Şi un psihopat, a zis Leon. Deja începea să capete privirea aia – adică, fusese mereu psihopat, dar acum începea să devină evident că era ceva în neregulă cu el. Apărea de nicăieri şi te lovea în burtă, apoi stătea acolo şi râdea. Era dubios. Către mine: Cum de tu şi amicii tăi n-aţi observat…

— Ca să fiu sinceră, a zis Susanna, aplecându-se să îşi stingă ţigara, niciunul dintre noi nu era extrem de atent pe atunci, fiindcă aveam examenele pe cap. Era deja mai, se apropiau examenele scrise, ceea ce însemna că Dominic era tot mai stresat, deci tot mai răutăcios. Ce spunea începea să sune tot mai mult a

ameninţare reală. „Eşti prea urâtă să ţi-o trag stând faţă-n faţă, aşa c-o să te iau din spate…”

— Doamne, Su! am tresărit.

— Mda, scuze dacă te deranjează. Nici pentru mine n-a fost apă de trandafiri.

S-a aşezat pe canapea, punându-şi o pernuţă la spate.

— Şi nici nu mai erau doar vorbe. La început, n-a fost chiar sexual; doar ciudat. La un moment dat, am vrut să-i spun ceva, iar el şi-a băgat un deget în gura mea – ar fi trebuit să-l muşc, dar când mi-am dat seama ce se întâmplă, el plecase. Altă dată, mi-a tras bluza la spate şi a scuipat sub ea.

— Era un animal, a zis Leon. O dată, s-a pişat pe pantofii mei.

— A devenit sexual foarte repede, a zis Susanna. O dată, s-a apropiat de mine – eu doar stăteam în faţa magazinaşului de lângă şcoală şi-mi aşteptam prietenele – când m-a privit în ochi, m-a apucat de fund cu ambele mâini şi a strâns. Şi-a lipit vintrele de mine. Şi apoi a plecat.

— Ar fi trebuit să-mi spui, am zis pe cât de firesc am putut.

Şi am aşteptat. Nici nu mai respiram.

Sprâncenele Susannei s-au ridicat.

— Ţi-am spus, m-a contrazis ea aproape amuzată. Normal că ţi-am spus. Exact de asta am venit la tine, dragul meu verişor care putea rezolva totul.

— Ah! a zis Leon, către foc. Ce bine e!

— Aveam 18 ani. Eram prost. Dă-mă-n judecată!

Era ceva greşit acolo, ceva ce nu pricepeam.

— Ce? am zis. Ce a fost stupid?

— Nici măcar nu-şi aminteşte! s-a mirat Leon.

— Îţi aminteşti? m-a întrebat Susanna. Când a devenit evident că nu-mi aduceam aminte, a continuat: Nu-ţi face griji, nu mi-ai râs în faţă sau ceva! Ai fost tare amabil. Mi-ai explicat că era bine că tipii începeau să mă placă, nu era un motiv de spaimă, că avea să fie mult mai amuzant dacă aveam un iubit şi nu-mi petreceam tot timpul

încercând să salvez Tibetul. Şi că era o idee bună să nu accept pe cineva ca Dominic, fiindcă era cam porc, dar cineva ca Lorcan Mullan? Apoi ai primit un mesaj şi ai uitat totul.

— Eu nu am… Nu mi se părea corect. Nu cred că am înţeles cât era de nasol. N-aş fi…

— Nu, a zis Susanna, cu siguranţă n-ai crezut că era serios. A fost parţial vina mea, pentru că mi-era ruşine să îţi spun toate detaliile şi ţi-am făcut doar aluzii.

— Na, iată! am zis.

Câteva comentarii de rahat şi o pipăială nu mi s-ar fi părut mare lucru, Susanna se agita mereu, probabil cu o săptămână înainte făcuse o criză pentru că luase-un 9…

— Dacă mi-ai fi zis…

— Păi, mă aşteptam să mă crezi pe cuvânt. Dar nu. Am întrebat dacă i-ai putea spune măcar să mă lase în pace, dar mi-ai zis că asta ar face situaţia ciudată între băieţi. Ai fost cam supărat că îţi ceream aşa ceva. Cred că ai considerat că n-ar fi trebuit să te pun în poziţia aceea.

Atunci când, cum, cum am… Poate că ăsta fusese motivul? Furie împotriva mea, dar şi a lui Dominic, când am aflat ce îl lăsasem să facă – să fi avut nevoie să mă revanşez şi să fi mers prea departe?

— Rahat! am zis. Îmi pare rău!

— A trecut, a murmurat ea, ridicând din umeri.

— Şi ce ai făcut? Ai mai spus cuiva?

— Da, prietenelor mele, într-un fel. Ştiau că mă supăra, dar nu le-am dat nici lor toate detaliile. Mă simţeam ciudat. Murdară. Nu m-aş simţi aşa acum, dar, hei, opt’şpe ani. Nici ele n-aveau idee ce-aş fi putut să fac, nu mai mult decât mine. „Doamne, ce căcat cu ochi, poate dacă-l ignori te lasă în pace, poate ar trebui să-i spui că ai un prieten…”

— Eu mă refeream la părinţii tăi. Sau profesoarei de engleză de care-ţi plăcea.

— Adică, dacă am spus unui Adult-Demn-de-Încredere? Nu. Ar fi trebuit, probabil, dar mi-era jenă. Nimeni nu vrea să povestească părinţilor cum

a pipăit-o cineva. Şi nici nu eram sigură dacă nu cumva făceam caz de pomană, pentru că el era atât de nonşalant, ştii? De parcă totul era doar o glumă. În plus, dacă spuneam unui profesor şi Dominic intra în rahat cu şcoala, atunci afla toată lumea şi ar fi fost un iad.

— Ar fi fost, a comentat Leon, întorcându-şi şosetele pe bară. Ţii minte când Lorcan Mullan l-a pârât pe Seamus Dooley fiindcă-i ascunsese ochelarii? A fost ca un lepros. Luni întregi.

— Şi oricum, a zis Susanna, Dominic era isteţ. Cu cât devenea mai rău, cu atât avea mai multă grijă. Mă apuca de încheietură, îmi punea mâna pe scula lui şi îmi spunea că o să i-o sug, dar numai când nu se afla nimeni în zonă. Apărea în parc, cu un clip pe telefon – pentru că evident că avea mereu cel mai cool telefon, vă amintiţi? – un clip cu o femeie care şi-o trăgea într-un fel creativ şi era, gen „Asta o să-ţi fac", dar nu-mi trimitea poze cu scula lui sau aşa. Nu puteam dovedi nimic. Dacă aş fi spus cuiva, tot ce-ar fi făcut ar fi fost să spună că nu ştia despre ce vorbesc şi că eram nebună. Nu păreau să existe multe avantaje dacă m-aş fi pus pe vorbit.

— Aşa mă simţeam şi eu, a zis Leon. Pe asta se baza. Doamne, era oribil, aşa-i?

— În acel moment, a zis Susanna, tot simţeam că m-aş descurca. Nu că mă descurcam OK. Eram mereu agitată. Îmi rearanjam viaţa ca să încerc să îl evit pe Dominic Ganly şi, când ieşeam din casă, mă întorceam la fiecare două secunde să văd dacă nu era în spatele meu. Fiecare parte a mea simţea că urma să fiu pipăită, tot timpul. Dar nu era centrul universului, învăţam ca nebuna. Mintea mea era în mare pare la Certificat şi acolo voiam să fie. Ultimul lucru pe care mi-l doream era ca povestea asta cu Dominic să capete amploare.

S-a întins după altă ţigară.

— În retrospectivă, nu cred că mă descurcam atât de bine cum credeam. Cam pe atunci am început să mă gândesc să îl ucid.

Am expirat. Fireşte că ar fi trebuit să ştiu – nu, ştiusem, doar că nu putusem să cred. Ştiusem că nu aveam înclinaţia să vin cu o asemenea idee, cu o strategie atât de bine pusă la punct. Şi aş fi ştiut cine o avea, dacă m-aş fi gândit limpede măcar 30 de secunde.

— Nu la modul serios, a zis Susanna, interpretând greşit privirea mea. Doar că încercam să mă fac să mă simt mai bine, ca atunci când vâri ace într-o păpuşă. Visam cu ochii deschişi că îl spulber cu mitraliera, că vin cu vreo replică deşteaptă, cum că era ultimul lucru pe care îl auzea, genul ăla de căcaturi.

— *Yippee-ki-yay, motherfucker!*[54] a zis Leon, rânjind.

Susanna a suflat fum spre el.

— Ideea e că tot credeam că mă descurc. Credeam că trebuie doar să strâng din dinţi câteva săptămâni. Şcoala se termina, nu? După ce dădeam examenele, de ce să-l mai văd pe dobitoc?

— Bine-ar fi fost, a zis Leon.

— Aşa. După Certificat, a devenit mai rău. Când locuiam acasă, Dominic nu prea putea să apară şi să ceară să fie primit. Dar, după ce-am ajuns cu toţii aici, în vară, venea cam o dată la două zile. M-a aşteptat de câteva ori la muncă – nici măcar nu ştiu cum a aflat unde lucram. Cu siguranţă nu îi spusesem eu.

S-a uitat la mine. Eu n-aveam idee. Poate că spusesem ceva, de unde să fi ştiut că era o crimă? Multe din ce-mi spunea mi se păreau nedrepte: eram învinuit de lucruri pe care le făcusem fără să ştiu.

— Oricine i-ar fi putut spune, am zis, că nu era secret de stat.

— Da, cineva i-a spus, a zis Susanna. Mă conducea la staţia de autobuz, ciupindu-mă de diverse locuri şi descriind în detaliu ce urma să-mi facă. Îi tot spuneam să mă lase în pace, dar el râdea şi îmi spunea să termin, fiindcă ştia el cât de mult

îmi plăcea. Nu ştiu dacă o zicea doar să mă întărâte sau dacă într-adevăr credea asta.

— Cine ştie ce era în capul lui? a zis Leon. Sincer, nu-i pasă nimănui. Ideea era ca mintea oribilă a lui Dominic Ganly să nu mai fie problema noastră.

— Probabil că, în sinea lui, credea că port ghinion. Mereu obţinuse tot ce voia, fără să se chinuiască, nu? Şi apoi, eu. Şi după aceea, Certificatul. Ştia că o dăduse în bară şi singurul curs care l-ar fi acceptat era de împletit coşuri la Sligo Tech[55]. Planurile lui se duseseră dracului – şi era vina mea, pentru că nu-l ajutasem – şi mă îndoiesc că avea un plan de rezervă. Nu se gândise niciodată că ar putea fi nevoie. Cred că simţea că toate începuseră cu mine.

A rămas pe gânduri, cu capul într-o parte, pe braţul canapelei.

— Poate o piază-rea? Dacă mă punea la locul meu, totul urma să revină la normal.

— Sau nu era nimic profund, a zis Leon, ci doar îi plăcea să-i sperie pe oameni şi să le-o tragă puştoaicelor, iar tu erai ocazia perfectă să le aibă pe amândouă.

— Nu ştiu, a spus Susanna. Cred că era deja nebun. Nu vreau să zic bolnav mintal, nu cât să fie diagnosticat. Doar deraiat. Practic, tot ce fusese el – marele succes, regele castelului, armăsarul – dispăruse. Asta l-a distrus. Cred că era destul de fragil de la început, aşa că doar de asta a fost nevoie.

— Doamne fereşte! a zis Leon. Nu era deloc fragil. A fost mereu un rahat cu ochi. Dacă noi am fi dat-o de gard la Certificat, am fi început să-i ameninţăm pe oameni cu violul? Nu, mersi, mă îndoiesc.

Susanna s-a gândit la asta, scrumând.

— Poate, a zis. Poate că nu s-a frânt. Poate doar s-a deschis şi s-a văzut ce-avea la interior. Adică acelaşi lucru, dar mai intens.

Abia atunci, cam târziu, m-am întrebat unde se potrivea Leon în ecuaţie. *Su, tot nu cred că e o idee bună…* Cu siguranţă ştia povestea, de la început; ce însemna asta? O făcuserăm cu toţii, împreună? N-aş fi considerat imposibil din partea Susannei să vină cu vreo idee ca desprinsă din *Crima din Orient Express*. Am mai luat un baton Mars.

— În fine, a zis Susanna, a devenit tot mai rău. Într-o zi, a apărut la muncă şi m-a condus la staţie din nou, numai că nu era nimeni pe stradă şi am ştiut imediat că nu era OK. M-a împins în staţie şi a început să mă pipăie. L-am lovit peste faţă şi m-a lovit înapoi, zdravăn, fără să se oprească din ce făcea. M-am lovit la cap; am avut un cucui imens câteva zile. Când am încetat să mai văd stele, am încercat să-l dau de pe mine, dar era puternic. M-a apucat de încheieturi şi mi le-a ţinut deasupra capului şi cealaltă mână şi-a vârât-o sub fusta mea. Am încercat să-l lovesc cu picioarele, dar el a râs şi s-a proptit în mine ca să nu mă pot mişca. Nici măcar nu puteam să ţip. Dacă nu apăreau nişte bătrâne, nu ştiu ce se întâmpla.

— Dar asta a fost o agresiune! am zis.

Tonul ei calm, detaşat, de parcă povestea cum făcuse cumpărături, mă deranja; era vorba despre Susanna, pentru Dumnezeu, care putea să se ambaleze pentru cineva aflat într-o altă emisferă, deci despre ce vorbeam?

— De ce nu te-ai dus la poliţie?

— Ah, a zis Susanna, ridicând o sprânceană, dar m-am dus. După ce s-a întâmplat, i-am povestit lui Leon. Nu că mă aşteptam să intervină, dar aveam nevoie de cineva care să mă conducă dimineaţa la muncă şi să mă aştepte afară după ce terminam, ceea ce era umilitor – de parcă eram un copilaş care nu se descurca în lumea mare şi rea. În plus, ştiam că Leon nu va considera că exagerez, pentru că ştia cum era Dominic.

— Ah, şi încă cum! Ştiam exact cum era. Încă îmi făcea aceleaşi căcaturi, apropo. Se putea descurca foarte bine cu mai multe victime. *Multitasking,* s-ar

fi descurcat bine în management. Dar o făcea mai rar. Se luase de mine la modul serios doar când avea tovarăşii în jur – era un soi de chestie de cimpanzeu, să-şi afişeze dominaţia în faţa celorlalţi masculi – şi acum, că nu-l mai voia nimeni, nu se mai obosea. Doar chestii în trecere. Îmi vărsa cafeaua pe mine, de-astea.

— Dar, a zis Susanna, cu o privire afectuoasă, Leon a fost oripilat. Scandalizat. „Ticălosul, nu-l putem lăsa să scape…" Cred că, dacă-l lăsam, ar fi sărit la Dominic şi nu s-ar fi terminat bine… fără supărare, Leon.

— Deloc, a zis el voios. M-ar fi mâncat la micul dejun.

— Dar Leon m-a convins să merg la poliţie. I-a luat ceva, dar, văzând cât era de furios, mi-am zis că da, poate nu exageram eu, poate că era mare lucru, poate că era cazul să îi pună cineva nenorocitului beţe-n roate. Şi, aşa cum a zis el, nu mai eram la şcoală. Nu trebuia să mă îngrijorez că află lumea şi că voi fi izolată.

La adresat un zâmbet lui Leon.

— A venit cu mine, m-a ţinut de mână cât aşteptam, tot tacâmul.

— Mi-e atât de ruşine, a zis Leon, acoperindu-şi faţa cu mâinile. Doamne! De fiecare dată când mă gândesc la asta, vreau să te sun şi să mă scuz. Nici măcar nu ştiu ce-am crezut că vor face. Că îi vor ţine o predică sau îl vor speria.

— E OK, a zis Susanna. Serios. Chiar credeam şi eu că vor face ceva. Ce pereche de răsfăţaţi din clasa de mijloc mai eram şi noi!

— Stai, deci n-au făcut nimic? am zis.

Mi se părea foarte ciudat. Martin şi Costum Kitschos fuseseră inutili, dar măcar se străduiseră.

— Mi-au râs în faţă, a zis Susanna. Nici măcar n-au vrut să ia o declaraţie, o plângere sau cum s-o chema.

— De ce nu?

A ridicat din umeri.

— Nu aveam dovezi. Cucuiul îmi trecuse deja. Nu existau mesaje, e-mailuri, bileţele sau martori. Doar ce spuneam eu că spusese el şi se părea că nu prea avea importanţă. Să fiu sinceră, nu cred că era vorba doar că eram fată. Dominic era un puşti bogat, de la o şcoală şmecheră, părinţii lui ar fi luat-o razna, ar fi angajat avocaţi importanţi şi ar fi depus o mie de plângeri… Poliţaii n-au vrut să se amestece, nu când nu existau dovezi. Aşa că m-au mângâiat pe creştet şi mi-au zis că se distra doar, că ar fi trebuit să mă duc acasă şi să mă concentrez să am o vară relaxantă, nu să mă agit pentru nişte indivizi.

— Asta mi s-a părut cam insensibil, la momentul respectiv, a zis Leon, scuturând altă ţigară din pachet, dar de fapt a fost cel mai bun lucru care se putea întâmpla. Dacă ar fi fost o plângere la dosar…

— Aşa a fost, a zis Susanna.

Şi-a stins ţigara şi a împins scrumiera peste masă, către Leon.

— Dacă pe poliţişti nu i-a interesat, nu avea sens nici să merg la părinţii mei, chiar dacă am vrut… pentru că nu aveau ce face. Să fi luat un poliţai şi să meargă peste Dominic? Să discute cu ai lui, ca mami şi tati să fie ultragiaţi de gândul că puişorul lor scump făcuse ceva rău? Şcoala nu mai era implicată, aşa că nu prea mai aveam opţiuni.

— Urma să pleci la facultate, am zis.

Ştiam că ar fi putut suna greşit, dar trebuia să aud că nu avusesem de ales.

— Ai fi putut merge oriunde. Nu intraseşi şi la Edinburgh?

— Ba da, a zis Susanna, neafectată. Mă gândeam să merg acolo, deşi nu voiam, ci voiam să rămân aici, dar ce nu faci pentru siguranţă, nu? Doar că într-o zi a venit Dominic la mine în bucătărie şi a zis: „Aud că te gândeşti să pleci la Edinburgh!” Cine ştie de unde auzise. Am bâiguit ceva, iar el a răspuns: „Cool, mereu mi-am dorit să petrec ceva timp acolo şi aveam nevoie de o scuză”. M-a „împuşcat” cu degetele şi-a plecat.

A ridicat din umeri şi a continuat:

— Poate că nu m-ar fi urmărit. Poate că ar fi uitat că existam. Dar, în momentul ăla, era suficient de nebun să îl cred. Dumnezeu ştie că banii nu erau o problemă pentru el şi nici n-avea motive să rămână aici. Chiar şi voi începeaţi să-l evitaţi şi nu vă puteam învinui. Nu avea prieteni, nu? Erau doar nişte indivizi pregătiţi să urle încântaţi când făcea un lucru cretin, dar nu erau prietenii lui. Nu cum îi aveai tu pe Sean şi pe Dec.

— Cred că nu, am zis. Nu mă gândisem prea mult la asta, dar nu mi-l aminteam pe Dominic cu unul sau doi prieteni. Ori era în centrul unei găşti care urla, ori – mai ales spre final – stătea singur, cu o privire frântă, care te făcea să păstrezi distanţa.

— Deci n-avea să rămână în Dublin doar ca să-şi petreacă timpul cu băieţii. Şi eram atât de îngrozită mereu şi aşa de extenuată de atâta groază, că nu mai gândeam. Eram convinsă că mă va urmări şi că va fi mai rău, pentru că aş fi fost departe de familie. Nu mi se mai părea doar un căcat cu ochi; mi se părea imens. Ca un demon. Ceva care mă putea găsi oriunde. Cu o privire spre mine: Probabil crezi că ar fi trebuit să plec, să îmi asum şansele. Nu greşisem cu nimic, dar ar fi trebuit să plec în Mongolia pentru că un ticălos nu putea accepta că îl respinsesem. Tu ai fi plecat?

— Nu ştiu, am zis.

Calmul ei – al amândurora, de fapt, cu Leon pe covoraş, cercetând dacă i s-a uscat pantoful – mă neliniştea tot mai tare. Nu voiam să tremure şi să suspine, dar, ţinând cont de rezultatul lucrurilor ăstora, mi se părea că ar fi trebuit măcar să fie încordaţi, sau agitaţi, sau ceva. Nu ştiu ce-aş fi făcut.

— Deja o luasem şi eu razna, a zis Susanna. Era ca un coşmar, ca senzaţia că trebuie să pleci, dar nu te poţi mişca suficient de repede şi nu poţi striga. Mă izolasem serios. Singurul lucru care mă făcea să mă simt mai bine era să visez cu ochii deschişi că îl omor pe Dominic. Tot nu mă gândeam să o fac, dar

devenise mult mai realist. Să-l împuşc cu mitraliera era stupid, la fel cum era să-i scap o nicovală din desene în cap. Aveam nevoie de ceva real.

— Eu nu am ştiut, a zis Leon, către unul din noi sau către amândoi, nu-mi dădeam seama. Adică, am ştiut, dar nu că ajunsese atât de rău.

— Mi-a luat o vreme să găsesc o soluţie, a zis Susanna. Dominic era de două ori cât mine şi nu voiam nimic în care să sângereze, pentru că ar fi fost complicat să curăţ, aşa că asta elimina majoritatea posibilităţilor. M-am gândit la otravă, dar e prea riscantă. Chiar dacă reuşeam să îi dau ceva, multe otrăvuri te omoară lent. Ar fi avut timp să ajungă la spital, să fie tratat, să spună despre mine… Nu ştiu câtă vreme am petrecut citind site-uri despre crime adevărate şi căutând metode. Ştiu cum să otrăvesc pe cineva ca să nu apară la analize – asta dacă aş fi putut pune mâna pe succinilcolină[56] –, ştiu cele mai bune metode de a îneca pe cineva, ceea ce ar fi fost grozav, dac-aş fi avut un lac în grădină… În sfârşit, am aflat despre ştreanguri. La început, nu mi-a venit să cred că ar fi atât de simplu, dar am tot citit şi, încet-încet, mi-am dat seama: „Sfinte Sisoe! Ar putea funcţiona.”

Şi totuşi, ar fi trebuit să ştiu. Ştiusem. Nu m-aş fi gândit niciodată să caut cum se confecţionează ştreanguri pe internet. Pe de altă parte, era stilul Susannei. Mi se întorcea mintea pe dos. Aş fi putut să am încredere în mine, până la urmă.

— Era plăcut, a zis Susanna. Nu că era vreo deosebire, dar fusesem atât de neajutorată… După aceea, când mă prindea de sân sau mai ştiu eu ce şi îmi arunca rânjetul acela tâmp, care spunea „Ce-o să faci în legătură cu asta?”, iar eu mă gândeam: „Nenorocitule, aş putea să te strâng de gât când poftesc”.

— Doamne, faţa ta! mi-a zis Leon. Nu mai fi atât de şocat! Visam că-l arunc într-o maşinărie de aşchiat lemnul de ani buni. Şi tu ai fi făcut la fel.

Apartamentul meu, pas, târâş, bucla de neoprit a fanteziei în care îi găseam pe hoţi şi îi loveam şi îi făceam să cadă de pe clădiri, de o mie de ori pe noapte.

— Nu sunt şocat, am zis.

— Nu ai de ce să faci pe sfântul.

— Ştiu asta, OK?

— Apoi, a continuat Susanna, ignorându-ne, am ajuns în august şi au venit rezultatele Certificatului. Am trecut repede peste ale mele, ştii? Ar fi trebuit să fiu în extaz, dar singurele de care-mi păsa erau ale nenorocitului de Dominic Ganly, pentru că, dacă se descurcase bine, poate-şi revenea, dar dacă o dăduse de gard, eram în rahat. Şi fireşte că o dăduse de gard.

— Eu i-am zis, a spus Leon, suflând fumul. Când ne-am dus la şcoală să ne luăm rezultatele, m-am dus direct, îţi aminteşti – ce tot zic, normal că nu-ţi aminteşti, erai prea ocupat să sari în cerc, scoţând sunete de urangutan cu Sean şi Dec. Dar Dominic era într-un colţ şi se holba. Arăta de parcă voia să scoată un AK-47. Abia dacă m-am uitat la ale mele. Mă gândeam numai cum să-i zic Susannei.

— M-am gândit că singura soluţie era să mă încui în camera mea pentru tot restul vieţii, a zis Susanna. Doar că nu mergea aşa, pentru că urma petrecerea de ziua lui Leon, într-o săptămână, şi fireşte că Dominic avea să fie prezent. Eram îngrozită. M-am gândit să pretind că mi-era prea rău ca să merg, dar ce să fac, în schimb? Să rămân în cameră, unde putea să mă surprindă singură, când avea chef? Hugo îşi punea mereu dopuri în urechi la petreceri şi nu ar fi auzit nimic, şi nici nu puteam rămâne în camera lui toată noaptea – adică, puteam, dacă-i spuneam totul, însă simţeam că lucrurile trecuseră de mult de faza aceea. Aş fi putut să mă duc acasă, dar gândul de a fi acolo de una singură mă îngrozea.

S-a aşezat mai bine, ghemuită pe o parte, cu un cot proptit pe braţul canapelei şi obrazul sprijinit în palmă.

— Dar, în final, a zis, a fost OK. L-am evitat pe Dominic în timpul petrecerii şi nici măcar nu s-a apropiat de mine. Eram atât de fericită! Ofertele pentru facultăţi tocmai veniseră cu două zile înainte, aşa că mă gândeam că poate se produsese un miracol şi intrase într-un loc decent, şi asta-l calmase… Doar că apoi am întrebat şi am aflat: nu, nu intrase nicăieri. Nicio ofertă. Candidase doar la facultăţile de top, fără plasă de siguranţă. Deci nu m-a liniştit.

Îmi aminteam de vocile uluite, şoptite. *Rahat, n-a intrat nicăieri?* şi câte o glumă urâcioasă despre McDonald's. Doar că la petrecere Dominic păruse OK, mai zgomotos ca niciodată, râzând în hohote în timp ce sărea de pe masa din bucătărie. Voiam să-mi ţin gura, ca să nu primesc un pumn în meclă, dar în fundul grădinii cocaina mă făcuse vorbăreţ: *Omule, ce aiurea cu facultatea, ce-o să faci?* Şi Dominic se uitase la mine, cu ochii holbaţi în lumina lunii: *De parcă ţi-ar păsa. De parcă i-ar păsa cuiva. Ştiu că râdeţi toţi şi cu fundul de mine. Nenorociţilor*! Apoi râsese de teama pe care-o văzuse pe faţa mea şi mă lovise în braţ de mă trimisese cât colo: *Stai liniştit, omule, sunt bine, ia de-aici!*

— Şi apoi, a zis Susanna, am aflat că şterpelise cheia de la grădină.

A oftat.

— Asta a pus capac la tot! Putea ajunge la mine oricând dorea. Aici.

Un ghimpe de revoltă în vocea ei, un semn din cap spre casă, şi pentru o clipă am văzut-o aşa cum era: caldă, dărăpănată, fericită, cu noi zgomotoşi şi prinşi în fortul şi în mecanismele noastre, cu Hugo strigând Cina! în susul scărilor, printr-o ceaţă de arome savuroase.

— Şi chiar aşa a fost. Peste câteva zile, Hugo m-a trimis în grădină să aduc rozmarin, pentru ceva ce gătea. Îţi aminteşti unde erau tufele de rozmarin? În spate? În secunda în care m-am aplecat să smulg din ea, ceva a apărut în goană din spatele stejarului şi m-a placat ca la rugby. Aerul mi-a ieşit din plămâni

şi o greutate imensă mă strivea, nu puteam să întorc capul să mă uit, dar evident că ştiam cine era. Îi cunoşteam deja mirosul; mirosul acela de rahat, de parfum de suspensor. A început să bâjbâie ca să-mi descheie blugii. Eu mă zbăteam şi încercam să-mi înfig unghiile în el, dar el m-a prins cu mâna cealaltă de gât şi a strâns. Totul a început să se întunece, să se îndepărteze.

Şi-a privit paharul. A luat ceva, real sau imaginar, de pe buza lui. Faţa ei nu se schimbase, dar a durat o clipă înainte să continue.

— Din fericire, a zis calm, chiar atunci a scos capul Hugo pe uşa din spate şi m-a strigat. Dominic s-a dat jos de pe mine, a rânjit şi a şoptit *Altă dată,* apoi m-a tras de păr şi a dispărut din nou în spatele stejarului.

— Ştii, uneori îmi doresc să fi ales o metodă mai lentă şi mai dureroasă, a zis Leon, încordat.

— Hugo a văzut că eram plină de pământ şi de iarbă, a continuat Susanna, dar eu am zis că m-am împiedicat, iar el nu a insistat, pentru că nu avea de ce. M-am gândit să îi spun, fiindcă eram afectată rău. Dar…

A ridicat din umeri.

— Era Hugo, ştii? Ce să facă? Nu putea să îl bată pe Dominic. Nici dac-ar fi încercat.

Ar fi trebuit să-mi spui mie, am vrut să zic.

— Doamne! am spus, în schimb.

— Nu mi-a zis nici mie, a intervenit Leon. Despre asta. Atunci.

— L-ai fi provocat, a zis Susanna, şi ai fi fost bătut şi n-ar fi servit la nimic. Trebuia să-i pun capăt. Dominic mă putea ucide data următoare. Şi mă aşteptase acolo. Nu-mi puteam spune că profita de ocazii când le remarca şi că voi fi OK dacă reuşeam să mă feresc de el. Venea după mine. Chiar dacă aş fi reuşit să îl conving pe Hugo să schimbe încuietoarea, n-ar fi contat. Dominic avea planuri clare. Aşa că de asta aveam nevoie şi eu.

A zis-o atât de simplu, de parcă era cel mai evident lucru din lume.

— M-am gândit multă vreme. Ştiam că să-l ucid avea să fie partea mai uşoară; partea dificilă era să mă asigur că nu eram prinsă. Cred că m-am descurcat, pentru o puştoaică. Ridicând privirea spre noi: M-a speriat, ştiţi?, cât de bine m-am descurcat. M-am considerat mereu pe lângă, tocilară, dar nu practică, dar, când am fost încolţită…

— Te-ai descurcat grozav, a zis Leon, puţin trist. Ai fost minunată.

Susanna a luat o gură de vin.

— Primul lucru pe care l-am făcut, în afară de evitarea grădinii, evident, şi să verific de două ori că încuiasem casa, noaptea, a fost să încep să ignor ce făcea el de faţă cu prietenele mele. Oricum nu ştiau toată povestea, căci, aşa cum am zis, mi-era ruşine şi toate cele, dar ştiau o parte şi nu voiam să spună careva poliţiei, după aceea, că aveam probleme cu el. Aşa că am început să fac glume cu asta, să-mi dau ochii peste cap, Doamne, idiotul ăla, parcă e un căţeluş prost care sare pe tine, nu te poţi supăra pe el, dar îţi vine să îi dai una peste bot cu ziarul… Şi am început să fac comentarii despre cum era sărmanul distrus de rezultate, că părea să fie cu adevărat deprimat, că speram să îl ducă părinţii la terapie, că auzim toate poveştile despre oameni care se sinucid pentru că nu intră la facultatea dorită… Şi fireşte că, la vârsta aia, toată lumea adoră drama, aşa că în câteva zile circulau zvonuri despre Dominic la terapie, fiindcă încercase să se spânzure.

— Am fost atât de supărat când am aflat că nu era aşa, a zis Leon. Ar fi făcut lucrurile mult mai simple, nu-i aşa? Dacă s-ar fi rezolvat chiar el?

— Celălalt lucru pe care trebuia să îl şterg, a zis Susanna, era istoricul din computer. Când începusem să mă gândesc la moduri reale de a-l ucide, folosisem calculatorul lui Hugo să fac cercetări. Aşa că erau pagini de genul „cum să faci un ştreang” în istoric. Dacă începeau să-şi vâre nasul poliţiştii, nu voiam să le găsească.

— Cred că aveam cu toţii lucruri în istoricul acela despre care nu voiam să afle nimeni, a zis

Leon, ridicând o sprânceană.

— Am avut mare noroc, însă. Nu voiam nici ca Hugo să găsească în istoricul lui căutări ciudate. Folosea Internet Explorer, ca majoritatea oamenilor pe atunci. Când am început să fac cercetări, am descărcat Firefox şi m-am folosit de el. Ceea ce a însemnat că, după ce am terminat, a fost necesar doar să îl dezinstalez, să folosesc un programel de curăţare, şi bum: computer curat ca lacrima. A fost mişto.

Şi-a terminat vinul.

— Dar tot ştiam că, dacă avea loc o anchetă, eram terminată. Poliţiştii nu sunt proşti; dacă începeau să caute serios, nu puteam să mă ascund suficient. Trebuia să pară sinucidere, de la început. Era posibil – Dominic era într-aşa o stare, că nimeni n-ar fi fost surprins. Dar, ca să meargă, corpul nu trebuia să fie găsit, cel puţin nu până nu se descompunea suficient cât să nu se mai vadă semnele de la ştreang.

Calmul pe care-l avea când explica lucrurile pas cu pas, de parcă parcurgea o temă la geometrie! Totul mi se părea ireal, plutind prin aer, gata să se destrame şi să rămânem la 14 ani, întinşi în faţa televizorului, cu Hugo în fotoliul celălalt, mormăind deasupra unei cărţi.

— M-am gândit să fac asta în munţi, departe, şi să-l las acolo. Sau la Capul Howth sau Capul Bray şi să arunc cadavrul în apă. Dar problema era că aş fi avut nevoie de prea mult noroc. Sus, în munţi, sunt oameni care plimbă câini, excursionişti, braconieri; cineva putea trece pe acolo în momentul nepotrivit sau s-ar fi putut împiedica de corp a doua zi. În apă, chiar dacă nimeream mareea şi nu revenea la ţărm, ar fi putut fi remarcat de pe o barcă. Nu îmi place să mă bazez pe noroc.

A înclinat sticla de vin spre mine. Am clătinat din cap, iar ea a ridicat din umeri şi a turnat în propriul pahar.

— După ce m-am gândit suficient, mi-am dat seama că era cea mai sigură cale să ţin totul pe cât

posibil sub control. Asta însemna să păstrez atât crima, cât şi corpul, într-un loc la care puteam avea un minim acces. Adică – a ridicat bărbia spre casă, spre grădină – aici.

— Aici, am zis. Ai decis să foloseşti Ivy House.

Ştiam că nu spunea nimic bun despre mine, dar era partea care mă şoca.

— Casa era exclusă, evident, din cauza mirosului. Trebuia să fie grădina, cât mai departe posibil. M-am gândit să îl îngrop, dar să sap o groapă atât de adâncă ar fi durat o veşnicie, şi nu eram sigură că era posibil – ţii minte că Hugo dădea mereu de piatră, când săpa? În plus, dacă-l găsea cineva îngropat, ar fi pus în discuţie ideea sinuciderii – nu s-ar fi putut îngropa singur. Şi apoi – a zâmbit scurt – mi-am amintit de ulmul de munte. De gaură. M-am urcat acolo, într-o zi în care toţi eraţi plecaţi, şi am coborât înăuntru. Era spaţiu pentru două cât mine. Nu aş fi eliminat factorul şansă – ulmul ar fi putut fi doborât de o furtună, peste două săptămâni –, dar l-am minimizat.

S-a aplecat să îi toarne vin lui Leon.

— Singura chestie era că trebuia să-l aduc pe Dominic acolo. Pentru asta, aveam nevoie de ajutor. Aş fi fost mai fericită s-o fac singură, dar…

Şi, în sfârşit, mi-am dat seama. Abia dacă puteam respira. Am spus:

— Aşa că ai venit la noi.

Amândoi s-au uitat la mine miraţi.

— La mine şi la Leon.

Tăcerea mi se părea aiurea. Ţigările şi focul creaseră un strat gros de fum în aer.

— Ce? am zis.

— M-am dus la Leon, a spus Susanna.

— Atunci când…

Nu ştiam cum să pun întrebarea – când mă implicasem şi cum?

— Cum am…

— Toby, a zis ea cu blândeţe, tu nu ai făcut nimic. Nici nu ai ştiut.

— Dar, am zis, după o clipă lungă.

Aveam mintea complet goală. Nu voiam să pricep: oare minţea, cât din povestea asta era născocire, de ce ar fi…

— Ai spus, când eram fumaţi, ai spus că ai intrat în camera mea, în noaptea aia, ai spus că eram…

— Da, a fost de rahat din partea mea. Dar îl atacai pe Leon. Abia dacă reuşeam să ne ţinem firea. Dacă îl tot pistonai, iar el ceda şi spunea totul, mai ales de faţă cu Melissa… Trebuia să te fac să taci. A fost singura cale.

— Şi după aceea ai zis că Leon crede că eu am făcut-o. A fost doar ca să… ca să… ce mama naibii a fost?

— Aşa ai zis? a întrebat Leon. De ce? Ai spus că el crede că eu am făcut-o.

— Ştiţi ce? a zis Susanna iritată. Mă străduiam să improvizez în ceea ce trebuie să recunoaşteţi că era o situaţie complet futută. Încercam să ţin totul sub control. Voi doi vă agitaţi unul pe altul, iar eu trebuia să vă ţin deoparte până când se linişteau lucrurile. Era necesar să staţi liniştiţi. Ultimul lucru de care aveam nevoie era ca tu (adică eu) să devii prieten cu poliţaii, iar tu (adică Leon) să te cerţi cu el şi să-ţi scape ceva. Către mine, când nu am răspuns: Îţi spun acum.

— Da, am zis.

Amândoi mă priveau cu un soi de milă curioasă. OK!

— Nu ai făcut nimic. Jur.

Ştiam că ar fi trebuit să leşin de uşurare. Nu mă păştea nicio condamnare la moarte, nu aveam nicio pată pe conştiinţă, mă puteam întoarce la Melissa cu mâinile curate… Dar nu reuşeam decât să mă simt distrus. Mă ataşasem mai mult decât credeam de ideea de mine în chip de ucigaş de dragoni. Fără asta, mă întorceam la statutul de victimă inutilă.

Dar era mai mult decât atât. Susanna şi Leon mă ştiau dintotdeauna. Mă ştiau de dinainte să fim capabili să ne ascundem după măşti; de când eram doar noi, puri, nealteraţi. Văzuseră în mine, cu atâta vreme în urmă, ceva care mă făcea nepotrivit pentru

rolul de ucigaş de dragoni, chiar şi pentru a fi scutierul care stătea pe margine şi le ţinea săbiile de rezervă; potrivit doar pentru fundal, pentru a fi scos la înaintare numai în caz că era necesară o distragere convenabilă, şi apoi trimis înapoi.

— Dar de ce nu? am întrebat.

— Nu ai fi acceptat, a zis Leon. Dominic nu-ţi făcuse nimic.

— Dar, am zis, dar nu ar fi contat. Îi făcea lucruri lui Su. Dacă-mi spuneaţi…

— Dar îţi spusese deja, ai uitat? Nu fuseseşi de ajutor. De ce să ne fi obosit iar?

— Nu îmi spusese pe bune. Nu cum trebuia. Doar… a zis şi ea, doar…

— N-a fost vorba de asta, a zis Susanna. Chiar dacă nu aş fi încercat să-ţi zic înainte, nu te-aş fi băgat în poveste atunci. Plănuiam să ucidem pe cineva; pe unul dintre amicii tăi. E cam exagerat, şi tu nu faci lucruri exagerate, extreme, nu-i aşa? Hai să fim serioşi: ai fi fost oripilat în proporţie de 99%! Ai fi zis că exageram, că-mi ieşisem din minţi, c-ar fi trebuit să mă duc la părinţi sau la poliţie sau să merg în altă parte la facultate…

— De fapt, tot ce-ai zis acum, a spus Leon sec.

— Sau ai fi vrut să-l baţi şi n-ar mai fi servit la nimic. Dominic trecuse de mult dincolo de etapa în care ar fi putut fi oprit cu doar câteva lovituri. Ar fi dat vina pe mine, piaza-rea, şi ar fi fost şi mai hotărât să mă doboare.

Mi-a aruncat o privire plină de răceală.

— Nu puteam să-mi asum riscul să distrugi totul. Să-l avertizezi pe Dominic sau…

— N-aş fi făcut-o. N-aş fi făcut nimic să te bag în bucluc. Aş fi…

Nu aveam idee ce aş fi făcut.

— Ia-o ca pe un compliment, mi-a zis Susanna. Ştiam că ai inima prea pură ca să fii ucigaş. Leon, pe de altă parte…

— Nici măcar nu am stat pe gânduri, a zis Leon. Adică, m-am gândit oarecum, fiindcă nu voiam să mă duc la închisoare. Dar când am aflat că Su avea

un plan, am fost încântat să iau parte. Doar că mi-aş fi dorit să-i fi trecut asta prin cap cu nişte ani mai devreme.

— Ar fi trebuit, a zis Susanna, după lucrurile pe care ţi le făcuse. Dar nu mi-am dat seama. Nu ştiu dacă eram prea mică sau dacă aveam nevoie să mă împingă dincolo de limită. Dar e bine, cred. Când eram mai mică, aş fi dat-o în bară. Nu m-aş fi pregătit suficient şi am fi fost prinşi.

— Ne-am pregătit, aşa e, a zis Leon. Am exersat. Ţii minte bolovanii aceia aduşi de Hugo pentru grădina cu pietre? Într-o seară, tu erai plecat cu băieţii, iar Hugo, la o cină, şi noi am încărcat nişte bolovani din ăia într-un sac, până când a cântărit cam cât trebuia. Apoi am scos o frânghie din magazie şi am legat-o în jurul sacului, am aruncat-o peste o creangă a ulmului de munte, şi eu am tras de frânghie în timp ce Susanna se afla pe scară, lângă copac, şi ridica sacul. Am reuşit să îl coborâm până la gaură.

— Nu a fost uşor, a zis Susanna, dar am reuşit. După aceea, ne-am apucat de ridicat greutăţi în fiecare zi – adică bolovanii lui Hugo – ca să ne consolidăm forţa. Ne-am antrenat şi cu ştreangul. Tot ce citisem zicea, Doamne, e periculos, poţi zdrobi traheea cuiva înainte să-ţi dai seama, aşa că am făcut ştreanguri de antrenament din hârtie igienică, să se rupă dacă trăgeam prea tare.

— Ne antrenam în dormitor, cu lumina stinsă, a zis Leon, ca să învăţăm cum să ne descurcăm pe întuneric. Şi în grădină, ca să ne obişnuim cu pietrele şi iarba. Cred c-aş fi putut-o face şi în somn.

— Tot ce se întâmpla în grădină se-ntâmpla noaptea, firește, a zis Susanna. Nu doar din cauza ta, a lui Hugo şi a vecinilor, ci şi a lui Dominic. Mai folosise o dată cheia; nu era greu de crezut că o putea folosi iar. Nu voiam să apară într-o după-amiază şi să ne prindă în mijlocul antrenamentului cu ştreangul.

Leon a pufnit.

— Ar fi fost ciudat. Cel puţin pe întuneric, chiar dacă apărea, nu ne-ar fi văzut.

— Cred, de altfel, că era în zonă, a ridicat Leon faţa, uitându-se la Susanna cu coada ochiului. În câteva dintre seri, în timp ce eram afară, am auzit zgomote. Ceva se mişca pe alee. Zgâria zidul. O dată, am auzit un bufnet. N-am zis nimic fiindcă nu voiam să te sperii… ar fi putut să fie doar nişte vulpi.

— Am auzit şi eu, a zis Susanna. Dimineaţa, mai găseam lucruri mutate. Scaunele din grădină întoarse cu fundul în sus, grămăjoare de crengi pe terasă. Nu ştiu despre ce era vorba.

— Poate tot vulpi. Sau vântul.

— Nu, a zis Susanna, luând o gură de vin. De câteva ori l-am văzut pe geamul din dormitor, în miez de noapte. Nu prea reuşeam să dorm. Rătăcea prin grădină, rupea plante – o dată a mestecat nişte rozmarin şi l-a scuipat. Se uita pe ferestrele de jos, încerca uşa bucătăriei.

— Doamne! am zis.

Toată nebunia care clocotea la colţuri, în timp ce eu sforăiam fericit la câţiva metri, inofensiv şi inutil. Camera era întunecată. Îmi doream să fi aprins lămpile.

Susanna a ridicat din umeri.

— Nu prea conta atunci. Împingeam dulapul în faţa uşii, seara, şi nu ieşeam niciodată din cameră cât eraţi voi în pat.

— Ar fi trebuit să-mi spui, a zis Leon, plin de reproş.

— Nu mi-ai spus despre zgomote. Nu voiam să te sperii nici eu. Către mine: După ce am stăpânit mişcările, am făcut ştreangul adevărat. Aveam nevoie de ceva nici prea subţire, ca să taie şi să fie sânge peste tot.

— Aşa că ai decis că şnurul de la hanoracul meu ar fi perfect.

A ridicat o sprânceană, să-mi exprim uimirea. Voiam să o plesnesc ca să îi şterg de pe faţă privirea

aceea miserupistă, rece, să o văd frângându-se de şoc şi de durere.

— A mers, nu?

— N-aveaţi hanorace şi voi?

— Doamne! a zis Susanna, exasperată. Nu încercam să îţi înscenez nimic, doar că nu-mi prea doream să merg la închisoare! M-am gândit că, dacă-l găseau pe Dominic şi dacă se prindeau că îl omorâse cineva, singura cale să ne scoatem fără să bag pe altcineva în rahat era să fac totul foarte confuz. Să amestec lucrurile, să bag mulţi oameni la înaintare; dacă nu puteau să-i reducă pe suspecţi, nimeni nu suferea. ADN-ul meu urma să fie pe el. Leon avea motiv – le-ar fi luat poliţailor cam zece minute să afle ce păţise el. Urma să port una dintre jachetele lui Hugo şi să mă asigur că ADN-ul lui Dominic ajungea pe ea. Mai aveam câteva lucruşoare de aruncat în copac – nişte păr de-al lui Faye şi câteva mucuri de ţigară şi o listă de cumpărături găsite pe stradă, dar şi un şerveţel în care-şi suflase nasul amicul tău, Sean. Le ţineam într-o pungă de sandviciuri din sertarul cu lenjerie. Mă întreb dacă le-au găsit copoii. Iar cu şnurul tău de hanorac n-a fost nimic personal.

— Te-ai asigurat că aveai o poză cu mine purtând hanoracul, am zis, înainte să iei şnurul. Ca să o poţi arăta poliţiei, la nevoie. Cu ce ai făcut poza?

— Cu aparatul primit de ziua ta. Telefonul meu n-ar fi fost suficient de bun.

— Da, am zis, m-am prins. Furia era prea mare şi prea rece ca să strig. Deci, după ce ai aflat că Hugo era pe moarte şi totul era pe cale să se afle, aveai nevoie de aparat.

Susanna s-a uitat la mine, cu sprâncenele ridicate.

— Poftim?

Confuzia părea reală, însă o cunoşteam deja prea bine ca să cred că însemna ceva. Alt lucru pe care ar fi trebuit să-l miros, fiindcă Leon n-ar fi putut pune asta la cale niciodată, dar Susanna…

— Spargerea. A fost pentru aparat, ca să le poţi da poza poliţailor. Ar fi trebuit să-mi dau seama de

la început, nu? V-aţi distrat bine pe seama mea, nu?

— Spargerea?

— De la mine. Când am… Aşa ai vrut să fie? Fiindcă nu m-am ocupat de Dominic? Ai vrut să fiu aşa, ca un, un…

— Toby, a zis Susanna, am încărcat poza şi mi-am trimis-o pe mail în aceeaşi zi. De ce să o las în aparatul altuia?

Am tăcut.

— Ai crezut că eu am pus la cale spargerea? Că eu am pus să te bată?

Leon a scos un pufnet extravagant.

— Asta e tot ce au luat, am zis. Inima îmi bătea nebuneşte. Pe lângă, ăăă, lucrurile evidente, cele mari, televizorul şi maşina. Doar aparatul. De ce ar fi, Doamne, cine vrea un căcat de…

— Toby, nu.

— Atunci ce, de ce ar fi, de ce…

— Ascultă. Spargerea a fost în primăvară, nu? Hugo nici măcar nu era încă bolnav. Nu ştiam ce urmează. Chiar dacă aş fi pierdut fotografia, crezi că aş fi căutat hoţi pe internet să îţi jefuiască apartamentul, sperând că era aparatul pe undeva şi că mai avea poza, după zece ani? În loc să vin pe la tine şi să întreb dacă mai aveai aparatul, ah, uite ce poze mişto, pot să îl împrumut ca să le copiez şi eu?

Mă simţeam prea prost să exist. Fireşte că avea dreptate, evidentă dreptate, şi oricine cu un creier pe jumate funcţional s-ar fi gândit la toate astea, dar aceea era problema mea de ceva vreme, nu?

— Aşa e, am zis. Fireşte. Scuze.

— Doamne, Toby, serios!

Mi s-a părut cam mult din partea ei să fie oripilată de acuzaţia de jaf, ţinând cont de restul discuţiei, dar nu aveam de gând să insist. Mi se făcea rău: prea multe batoane Mars, reziduurile lor zaharoase îmi pluteau prin salivă de parcă eram gata să vomit.

— OK, am zis. Am priceput. Las-o aşa. Ce ai făcut mai departe?

Susanna s-a uitat lung la mine o clipă, dar apoi a clătinat exasperată din cap şi a lăsat-o baltă.

— Deci, a zis ea, aşezându-se iar sub pătură şi revenind la poveste, totul era planificat. Trebuia doar să-l aduc pe Dominic la locul şi la momentul potrivit. Cu câteva săptămâni înainte ar fi fost uşor, căci aproape locuia aici, dar de la aniversarea lui Leon nu mai fusese în zonă – cel puţin, nu ziua. Ştiam că nu mai aveam mult timp. Nu era el să se mulţumească să se plimbe prin grădină.

Voiam să mă ridic şi să plec, departe de ei şi de discuţia aceea. Nu-mi aminteam de ce mi se păruse vreodată o idee bună.

— Trebuia să dau dovadă de creativitate, a continuat Susanna. Nu prea ieşeam singură în grădină, dar am început să o fac cu fiecare ocazie. Tăiam tufele de trandafiri, chestii de genul ăsta – nu ştiu nimic despre trandafiri; probabil îi omoram. Dar a mers. După câteva zile acolo, într-o după-amiază, am simţit ceva în fund, iar Dominic m-a întrebat dacă-mi place aşa.

— Tipul ăla, a zis Leon, luând un rulou cu cârnat, se uita la prea mult porno prost on-line.

— Aproape c-am căzut cu faţa în tufele de trandafiri, a zis Susanna, şi s-ar fi putut termina prost. Am avut noroc că m-am prins de un tufiş şi mi-am revenit. M-am sfâşiat în spini, dar nu am remarcat decât mai târziu. Când m-am întors spre Dominic, a exclamat: „Surpriză!”. Jur că rânjea! Larg, mulţumit, de parcă făcuse ceva plin de isteţime şi aştepta o medalie. „Te bucuri că mă vezi?” „Nu-mi plac surprizele.” A crezut că-i amuzant. M-a împins în tufişuri şi şi-a vârât mâna pe sub bluza mea. „Hugo e în bucătărie”, am zis, şi nu i-a convenit. Şi-a retras mâna şi a zis: „Într-una din nopţile astea, te voi surprinde serios. Curând.”

— Psihopatul! a zis Leon, cu gura plină. Crezi că Su ar fi trebuit să se ducă la Edinburgh? Fără ea în jur, să îl tenteze, abracadabra, Dominic s-ar fi transformat într-un tip normal?

— Până atunci, a zis Susanna, nu ştiusem cu siguranţă că eram în stare. Dar asta a uşurat lucrurile. Am zis: „OK, nu mai suport. Ai câştigat. Dacă ţi-o sug, mă laşi în pace?”. I-a picat faţa. Arăta de parcă nu şi-ar fi dat seama ce se petrecea, dar după o secundă a răspuns: „Pe bune?” I-am răspuns: „Da, dacă juri pe viaţa ta că dup-aia mă laşi în pace.” Ar fi trebuit să-i vezi rânjetul. Era gen „Da, absolut, jur!” – ceea ce era un rahat, fiindcă normal că plănuia să mă chinuiască mai departe. „Acum?”, am zis „Nu, am fi prinşi, Hugo o să iasă curând.” Trebuia să vină noaptea târziu, poate că luni? A zis da, nicio problemă, luni noapte, gata. Am zis că pe la unu şi jumătate – credeam că avea să facă o criză, dar ar fi acceptat orice.

Susanna şi-a verificat cantitatea de vin din pahar în lumină.

— Aşa că am profitat. L-am făcut să promită că nu va spune nimănui. Am zis că, dacă aud cel mai mic zvon, cade înţelegerea. Dacă îmi scria mesaje, dacă mă suna, orice, renunţam. Era, gen, „Sigur, iubito, nicio problemă, jur pe viaţa mea!” Fireşte că plănuia să spună tuturor după aceea, dar eram OK cu asta. „Nu te îngrijora, intru singur. Şi n-am nevoie să-ţi dau mesaj, pentru că ştii că nu te poţi răzgândi”, mi-a zis, a fluturat cheia spre mine şi-a plecat.

Pe fereastră, în spatele ei, cerul se întuneca, frunzele ruginii atârnau grele de ploaie în castani.

— Nu a avut nicio bănuială, a zis Susanna, ştii? M-am asigurat că arătam complet îngrozită şi dezgustată – nu c-ar fi fost prea dificil! – şi el se bucura atât de mult de asta, că n-a mai avut loc de altceva. Uneori, mă întreb ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi avut.

Camera se răcea. Focul aproape se stinsese. Leon a întins mâna spre grămada de lemn de foc şi a aruncat un buştean, care a generat un trosnet şi o ploaie de scântei portocalii.

— Aşa că trebuia doar să mai aştept până luni, a zis Susanna.

— Tu erai problema noastră, a zis Leon, către mine. Hugo era mereu în pat, cu lumina stinsă, la unsprezece şi jumătate fix, de-ai fi putut să-ţi potriveşti ceasul după el. Fabrica era în plin proces de transformare în locuinţe, nu stătea încă nimeni acolo, iar vecinii aveau cu toţii 110 ani – se duceau la culcare după ştirile de la ora nouă, şi chiar dacă s-ar fi trezit şi ar fi privit pe fereastră, erau în mare parte orbi ca liliecii. Dar, dacă tu hotărai să stai până târziu, să te uiţi la filme porno sau ce făceai tu pe computerul lui Hugo, am fi încurcat-o.

— De fapt, a zis Susanna, cu un zâmbet vag peste buza paharului, n-a fost o grijă chiar atât de mare.

— Ce? am întrebat, cu spatele rigid. Ce mi-aţi făcut?

— Doamne, stai liniştit! a zis Leon, cu sprâncenele arcuite. Nu ţi-am făcut nimic.

— Am adus o sticlă de votcă duminică seara, a zis Susanna. Şi nişte haşiş. Iar noi doi n-am prea servit.

— Nici n-ai observat, a zis Leon. Te-ai făcut praf. La un moment dat, te legănai pe o creangă, chicotind şi spunându-ne că eşti Omul-Maimuţă.

— Ne-am asigurat că te trezeşti şi eşti gata de muncă luni dimineaţă. N-a fost deloc uşor.

— Erai varză. Verde la faţă. Cred că vomitai pe bune. Voiai să anunţi că eşti bolnav, dar nu te-am lăsat.

— Aşa că, pe la unsprezece, luni, picai din picioare, a completat Susanna. Eram aici, ne uitam la televizor, la ştiri sau la ceva pentru care n-ai fi rămas treaz oricum. Ne certai să schimbăm, dar nu am vrut, aşa că ai renunţat şi te-ai dus la culcare. Eram convinşi că acolo vei rămâne.

— Minunat! am zis.

Nu fusesem nici măcar în decor, ci doar un obiect îndepărtat din cale, să nu se împiedice de el cât aveau treabă, o jucărie enervantă căreia trebuia să i se consume bateria, pentru a o menţine inertă cât se derula acţiunea. Şi eu continuasem, fără o tresărire

de repornire, pe drumul trasat de ei. Mă cunoşteau atât de bine!

— N-aş fi vrut să vă… să vă stric stilul, am comentat.

— N-ai făcut-o, m-a asigurat Susanna. Te-ai comportat exemplar. Totul a fost exemplar, de fapt. Cealaltă grijă principală a mea fusese ploaia – ultimul lucru pe care mi-l doream era ca Dominic să vrea să intrăm…

— N-ar fi făcut-o, a zis Leon, lingându-şi firimiturile de rulou de pe degete. Crezi că avea de gând să se oprească după un oral? Nu ar fi vrut să se afle undeva de unde să poţi striga după ajutor.

— Aşa este, a zis Susanna. Dar s-ar fi putut să nu apară dacă ploua, să vrea să reprogrameze. Ar fi fost complicat.

— Aha, ca să mă scoateţi din nou din schemă, am zis. Ce ghinion!

— Ne-am fi descurcat, a zis Susanna. Dar am avut noroc. Era o seară minunată. Răcoroasă, dar fără urmă de nor. De îndată ce tu şi Hugo nu v-aţi mai agitat, ne-am pregătit…

— Cred că aceea a fost partea cea mai nasoală, de fapt, a zis Leon. Su, cu jacheta lui Hugo, asigurându-se că avea în buzunar punga de sandviciuri cu chestii de aruncat în copac – punga aia era scârboasă, ştii? Arăta ca un kit pentru o păpuşă voodoo.

Susanna a pufnit, scârbită.

— Iar eu, care am găsit haine negre, să nu mă vadă Dominic, şi cu ştreangul în buzunar, şi verificând de opt ori să mă asigur că nu era încâlcit… Mi se părea imposibil. Eram sigur că, din minut în minut, voi clipi şi va dispărea totul, şi eu mă voi trezi în pat, gen, Doamne, ce vis ciudat! Dar a continuat să se întâmple.

— Pentru mine, cel mai nasol a fost să aştept, a zis Susanna, luând o ţigară de la Leon. După ce am fost pe poziţii. Eu eram în fundul grădinii – nu voiam ca Dominic să se apropie prea mult de casă, în caz că nu mergea ceva OK sau tu ori Hugo vă

uitaţi pe geam. Leon era în spatele ulmului. Nu puteam decât să aşteptăm, iar asta era groaznic.

Şi-a aprins ţigara şi mi-a aruncat o privire rece.

— Ştiu că nu-ţi place c-am ales locul ăla. Dar am vrut grădina pentru că mă gândeam că, fiind teritoriul nostru, puteam ţine lucrurile sub control. Facem totul să pară uşor, dar n-a fost deloc aşa.

— Câteva zile niciunul din noi nu a putut să mănânce, a zis Leon. Nici n-am dormit. Oamenii îmi spuneau lucruri de câte trei ori, pentru că nu le înţelegeam; nici măcar nu îi auzeam. Orice ar fi făcut lucrurile mai uşoare era…

— Doar că grădina n-a mai fost atât de liniştitoare când s-a întâmplat. Toate acele zgomote mărunte, foşnete, frunze care cădeau din copaci, probabil, dar…

— Dar mereu în urechea mea, a zis Leon, cutremurându-se, aşa că săream de parcă eram pe o minge de gimnastică. Crengile desenau modele în copaci, păsări, oameni, şerpi – le surprindeam cu coada ochiului, dar, când mă uitam mai bine, evident că nu era nimic.

— Cred că sângele nostru conţinea 90% adrenalină, a zis Susanna. Mintea mea o luase razna: Dacă vine cu maşina? Dacă se rupe laţul? Dac-a spus cuiva? Dacă asta, dacă aia…? Am crezut, pentru o secundă, foarte limpede: „O s-o iau razna. Voi începe să urlu şi nu mă voi mai opri.”

A suflat un rotocol de fum şi l-a privit urcând sinuos.

— Asta pare o miorlăială, a zis, dacă uiţi cum fuseseră lunile anterioare. Dar am rămas calmă. Mi-am muşcat braţul suficient de tare ca să mă doară şi să mă adun – aveam urme de dinţi şi peste o săptămână. După câteva minute, s-a deschis poarta grădinii şi iată-l intrând, cu mâinile în buzunare, privind în jur de parcă urma să cumpere locul.

— Stai aşa! am zis, pentru că rămăsesem în urmă. Leon avea, ăăă, şnurul meu de hanorac? Leon a făcut-o?

— Nu era planul original, a zis Susanna, atât de brusc, că m-a speriat. Eu trebuia s-o fac. S-aştept în spatele copacului, s-aleg un moment în care Dominic să stea cu spatele şi… bang! Leon trebuia să mă ajute numai la curăţenie.

— Dar, după ce am discutat, a zis Leon blând, ridicându-se în capul oaselor, a devenit evident că nu era un plan bun. Ar fi fost prea riscant; existau prea multe şanse ca el să se întoarcă în momentul nepotrivit sau să nu ajungă în poziţia corectă. Ar fi fost o prostie.

— Ar fi trebuit să ştiu de la început, a zis Susanna. Aşa cum îmi imaginam eu, totul curat, la îndemână – literalmente: nici nu trebuia să îl ating până murea – nu funcţiona. Ce încercam să facem nu era puţin. Dacă vrei ceva de genul ăsta, trebuie să te murdăreşti un pic…

Nu eram sigur cât era de beată – doar un pahar şi jumătate, dar eu turnasem serios, voiam să fie amândoi amabili şi relaxaţi. În lumina flăcărilor, ochii ei erau întunecaţi, de nepătruns, plini de reflexii alunecoase.

— Nici eu nu voiam să-ţi faci partea, a zis Leon.

Erau întorşi unul spre altul, intimi, atenţi; pentru o clipă, parcă uitaseră că eram acolo.

— Dar n-am prea avut de ales.

Doar că aveau de ales, fireşte. Dacă am fi fost toţi trei, împreună, am fi inventat ceva. Chiar şi asta li se păruse mai OK decât să mă accepte.

— Ce? am zis, prea tare. Ce s-a întâmplat?

S-au întors să mă privească. M-am gândit că poate ar trebui să-mi fie teamă. Erau doi criminali care-mi făceau o mărturisire. Într-un serial, n-aş fi plecat viu din încăpere. Nu găseam nicio parte în mine căreia să îi pese, însă.

— Am făcut-o împreună, a zis Leon. Era mult mai sigur aşa. Unul din noi îl amplasa pe Dominic sub copac şi îl ţinea nemişcat şi distras…

— Adică eu, a zis Susanna.

— Şi după ce a ajuns unde-l voiam, a zis Leon, m-am strecurat în spatele lui. A fost oribil, a trebuit

să mă mişc încet, căci dacă mă auzea, eram terminaţi, dar nu voiam să o las pe Su acolo nicio secundă în plus…

— A funcţionat perfect, a zis Susanna, întrerupându-l. Aş spune că nici măcar n-a ştiut ce l-a lovit, doar că a existat cu siguranţă un moment în care a priceput. Am văzut asta. Eram faţă în faţă cu el; de îndată ce a căzut, m-am urcat pe el şi i-am vârât o bucată mare din jachetă, mă rog, din jacheta lui Hugo, în gură. Cât de adânc am reuşit. Probabil că nu era nevoie, căci ştreangul ar fi fost suficient, dar voiam să nu avem dubii că reuşiserăm. Mi se părea că atâta puteam face pentru Leon. Voiam oricum ADN-ul lui Dominic pe jachetă.

S-a uitat la mine, cu chipul rece şi palid, cu un fir de fum şerpuind alături. *Ce naiba ascult?* m-am gândit. *Ce-i asta?*

— Şi, să fiu sinceră, a zis ea, voiam s-o fac.

— Nu mi-a venit să cred cât de repede a mers, a zis Leon. Îmi imaginam că va dura o veşnicie, ştii cum e în filmele horror, când crezi că ăla rău a murit, dar el revine la viaţă şi se arată iar? Eram speriat că n-aş fi suficient de puternic, dar a durat doar un minut sau două. Şi asta a fost.

A ridicat degetele arătător şi mare, la câţiva centimetri.

— Atât a durat.

— A fost urât, a zis Susanna, dar a mers repede. După ce ne-am asigurat că nu îi mai bătea inima, l-am urcat în copac. I-am legat frânghia la subsuori şi am făcut treaba cu scripetele, cum exersaserăm. Am reuşit să-l întind cumva pe o creangă mare, apoi ne-am urcat amândoi şi l-am manevrat în gaură.

— A fost mult mai aiurea decât cu sacul de pietre, a zis Leon, aplecându-se după vin. Purtam mănuşi de grădinărit, ca să nu-l umplem de ADN, dar ele ne împiedicau să lucrăm şi trebuia să scoatem frânghia de pe el fără să-l scăpăm, iar braţele şi picioarele lui erau în toate părţile şi i-a căzut un pantof…

— N-a fost deloc amuzant, a zis Susanna, văzându-mi expresia. Dar dacă ai de gând să te

agiţi, să ştii că nu a fost partea importantă. Nu mai conta pentru el ce făceam.

Mă citise greşit. Nu eram oripilat. Doar că nu-mi puteam scoate din minte, minte care se tot agăţa de faţă în faţă cu el, a fost oribil, dar a mers repede… Voiam mai mult, voiam fiecare detaliu, voiam să strâng sticla spartă în pumn. Nu ştiam cum să întreb.

— Sună groaznic, a zis şi Leon, turnând în paharul Susannei. Dar, să fiu sincer, nu mai părea o persoană. Asta a fost partea ciudată. Dominic nu mai era. Corpul era doar un obiect, un obiect imens, alunecos, de care trebuia să scăpăm. Uneori, pentru o secundă, aproape că uitam de ce; mi se părea o sarcină bizară, imposibilă, dintr-o poveste, şi dacă nu reuşeam până răsărea soarele, ne transforma vrăjitoarea în stană de piatră.

— Doamne, a zis Susanna, a fost de o mie de ori mai dificil decât uciderea propriu-zisă. Mi s-a părut c-a durat o veşnicie. Nici măcar nu voiam să mă gândesc ce s-ar fi întâmplat dacă nu ne ieşea.

— Şi apoi, nenorocitul de ştreang.

— Doamne, da, ştreangul. Am reuşit să-l vârâm acolo, da? Eram în copac, da? Şi Leon a scos ştreangul…

— Îl pusesem în buzunar, cât îl ridicam…

— Trebuia să desfacem nodurile şi să aruncăm şnurul în gaura din copac, a zis Susanna. Doar că nenorocitele de noduri nu voiau să se desfacă. Cred că se strânseseră.

— Nici mănuşile nu ne erau de ajutor. După o vreme, disperaţi, le-am scos, dar n-a fost nicio diferenţă, nodurile erau ca piatra…

— Stăteam pe creangă, ca două maimuţe, deznodând disperaţi…

— Cu unghiile rupte…

— Şi, în cele din urmă, a zis Susanna, cu o privire exasperată, Leon s-a panicat şi l-a aruncat aşa.

— Păi, ce era să facem cu el? Nu îl puteam arunca la gunoi, pentru c-ar fi venit poliţiştii să

scotocească, şi nici n-ar fi ars cum trebuia, fiind din nailon…

— Să-l aruncăm într-un coş, în altă parte de oraş. În canal. Orice. Ştreangul era singurul lucru care arăta că fusese ucis. Fără el, dacă nu-l găseau câteva săptămâni, s-ar fi sinucis, ar fi luat o supradoză, ar fi căzut fiindcă era beat şi idiot…

— Rafferty a crezut că l-am ucis eu, am zis. Din cauza ştreangului.

— Da, scuze pentru asta. Aşa cum am zis, nu acela era planul.

— Ah, sigur, totul e în regulă aşa.

— Am încercat să-l scoatem, a zis Leon. Mi-am vârât braţul în gaură şi am scotocit – a fost scârbos, mi-au intrat degetele în gura lui, a fost ca o muşcătură de zombi. Dar nu l-am găsit. Cred că alunecase prea adânc. Ce era să facem? Să îl scoatem iar şi să ne aruncăm să găsim ştreangul?

— Într-un final, am renunţat, a zis Susanna. Am coborât şi ne-am prăbuşit sub copac, de parcă fuseserăm ucişi de săgeţi tranchilizante. N-am mai fost niciodată atât de extenuată. Nici după travaliu. Dacă puteam, ne-am fi culcat acolo, pe loc.

— Cred că eu asta am făcut, a zis Leon. Ştiu că zăceam cu faţa în iarbă, gâfâind de parcă alergasem, lac de sudoare, şi apoi Su m-a scuturat şi mi-a zis să mă trezesc, fiindcă trebuia să ne ocupăm de telefonul lui Dominic.

— Telefonul era principala mea problemă, a explicat Susanna. Era şi cel mai mare avantaj al nostru – un singur mesaj şi puteam îndrepta pe toată lumea în direcţia sinuciderii. Să falsificăm un bilet, înainte de era telefoanelor, ar fi fost mult mai riscant. Pe de altă parte însă, ştiam că Garda îl putea găsi. Nu precis, nu ca acum, cu GPS, dar puteau delimita zona, prin triangulare. Fusese un tip la ştiri, îşi omorâse nevasta şi fusese prins pentru că telefonul lui nu era unde zicea el, mai ştii? Am citit mult după aceea. M-am gândit să îi spun lui Dominic să-şi închidă telefonul, fiindcă mi-era teamă că ar fi făcut poze cu mine sugându-i-o, dar

în final am decis că era o idee proastă. Poliţiştii i-ar fi urmărit telefonul în zonă, dar dacă se închidea aici, şi-ar fi dat seama că se întâmplase ceva. Dacă telefonul se închidea altundeva, ei ar fi ştiut că fusese aici o perioadă, dar că plecase apoi. Ar fi presupus că bântuise pe aici, gândindu-se dacă să o facă sau nu – poate că se gândise la canal şi apoi se răzgândise, nu? Cunoştea şi alţi oameni din zonă. Poliţiştii n-aveau motive să-l lege de noi.

Vocea ei calmă, preocupată de poveste, de parcă n-ar fi făcut altceva decât să explice detaliile unei probleme interesante.

— Chiar dacă ieşea nasol şi, cumva, reuşeau să-l urmărească până aici, adică dacă-l văzuse cineva pe alee, aveam un plan. Voiam să izbucnesc în lacrimi şi să zic că venise să-mi spună că era nebun după mine, iar eu îl refuzasem, şi el plecase în fugă, supărat, strigând c-o să-mi pară rău. Nu era perfect, dar trebuia să meargă. Leon mă putea susţine.

— Repetaserăm povestea, a întărit Leon, să fim siguri. Speram că nu avea să fie necesară. Dacă ajungeau atât de aproape, nu ştiu dac-aş fi putut să rezist.

— Ai fi fost OK, a zis Susanna. Dar telefonul ăla trebuia să ajungă într-un loc potrivit pentru o sinucidere. Ne-am gândit la Capul Bray, mai întâi. Era vorba de Dominic. Nu s-ar fi dus în partea de nord, nici măcar să se sinucidă. Dar Capul Howth este mai aproape şi acolo se sinucid mai mulţi şi, din câte ştiam eu despre curenţi, era mai plauzibil ca trupul lui să nu fie găsit, dacă s-ar fi dus acolo. Aşa că Leon a plecat cu telefonul.

— De ce Leon? am întrebat.

Dacă aş fi avut de ales, i-aş fi încredinţat misiunea Susannei, în orice circumstanţe. Mi-aş fi încredinţat-o mie, dar ei hotărâseră că nu eram potrivit.

— Mersi mult, a zis el.

— Nimeni n-ar fi remarcat un tip care mergea singur noaptea, a zis Susanna. Dar o fată? Cineva şi-ar fi putut aminti de mine. Nu voiam să-i pun mai

multe în cârcă – chiar m-am gândit să-mi vâr părul sub o şapcă şi să pretind că eram băiat, dar cineva ar fi făcut dacă un comentariu lasciv, şi-ar fi amintit de mine.

— Nu m-ar fi deranjat, a zis Leon. Sincer! Ai făcut ca lucrurile să fie simple. Către mine: Planificase totul pentru mine. Fiecare pas.

— Măcar atât. Ai avut parte de partea nasoală.

Susanna îl privea admirativ, cu afecţiune, o privire pe care o mai surprinsesem de câteva ori şi nu o pricepusem.

— De toate părţile nasoale, de fapt. Te-ai descurcat perfect în fiecare secundă. Ai fost un adevărat gladiator.

— Datorită ţie, a zis Leon. Te-ai gândit la nişte lucruri care nu mi-ar fi trecut prin cap. Dac-ar fi fost după mine, am fi fost prinşi într-o zi. A zis – către mine – că nu puteam lua un taxi de aici la Howth, fiindcă taximetristul şi-ar fi amintit de mine. Aşa că m-am dus în oraş, pe jos, şi am luat un taxi spre Baldoyle[57]. I-am zis şoferului ceva de genul: „Doamne, toată lumea petrece mai departe, dar eu muncesc de dimineaţă!” şi în rest am tăcut. M-am prefăcut că aţipisem la geam, ca să nu aibă chef de vorbă. Su a pus până şi asta la cale.

— Copoii aveau să reconstituie drumul lui Dominic şi tot ce făcuse, a zis Susanna. Să afle cum a ajuns în Howth. Să ştie că nu mersese pe jos, pentru că telefonul schimbase foarte repede turnurile – ar fi fost ideal ca Leon să fi mers tot drumul, dar durează aproape trei ore, şi nu puteam risca să se rătăcească şi să ceară indicaţii. Am zis, probabil că vor verifica taxiurile, şi dacă nu-l puteam amplasa pe Dominic acolo, s-ar fi gândit că îl dusese cineva care nu recunoştea, sau că luase un taxi dubios, fals, sau un tip fără permis de practică, care împrumutase taxiul unui prieten, sau poate cineva care nu trebuia să lucreze pentru că era asistat social sau refugiat. Era OK. Dar, dacă dădeau peste un tip care nu avea semnalmentele lui

Dominic şi luase un taxi de aici în Howth şi înapoi, ar fi devenit atenţi.

— Am mers pe jos din Baldoyle, a zis Leon. Nu până pe Capul Howth, fiindcă era întuneric şi na, cărarea aceea stâncoasă, ştii? Nu, mersi. Am mers puţin, până când m-am asigurat că nu mă vede nimeni, şi am trimis mesajul. Eram îngrozit că n-o să meargă, că semnalul nu era suficient, dar a mers. După ce-am apăsat Trimite, mi-am şters amprentele de pe telefon şi l-am aruncat.

— Chiar şi dacă nu ajungea în apă, nu conta, a zis Susanna. Dominic l-ar fi putut arunca în drumul lui spre vârf.

— M-am întors acasă. Pe jos până în Kilbarrack[58] şi apoi cu un taxi. Când am plecat, purtam un hanorac alb peste unul albastru, iar la întoarcere le-am schimbat între ele şi mi-am pus o şapcă. Chiar dacă întrebau poliţaii şi ambii taximetrişti îşi aminteau de mine, n-ar fi părut acelaşi tip.

— A fost ideea ta? i-am zis Susannei, care a încuviinţat, cu capul întors într-o parte, spre Leon.

— I-am zis să mă lase în Ranelagh[59]. Su alesese traseul, eu nu-mi amintesc. I-am spus că mă certasem cu iubita. Şi apoi m-am „culcat” lipit de geam, din nou.

Întorcea paharul în mâini, privind flăcările care i se reflectau în curbură, alungite.

— A fost partea cea mai ciudată, a zis el – drumul cu taxiul. Până atunci fusese vorba să facem lucruri: să facem asta corect, să nu uităm cealaltă, să nu o dăm în bară, să-i dăm bice. Dintr-odată, totul se terminase; nu mai era nimic de făcut. Era doar… restul vieţii, fără Dominic. Cu asta, în schimb.

A inspirat adânc.

— Şoferul avea radioul pe un post cu muzică mai veche, la volum mic. REM. David Bowie. Era întuneric încă, dar cerul începea să se coloreze în cenuşiu la orizont şi parcă se înclina pământul. Vedeam o stea strălucitoare, joasă. Era superb.

Susanna îşi sprijinise capul pe cot, pe braţul canapelei, şi îl privea.

— Am simţit la fel. Către mine: După ce a plecat, mi-am deşertat punga pentru sandviciuri în gaură. Am aruncat o grămadă de pământ şi frunze deasupra, ca să camuflez mirosul. Am pus scara, frânghia şi mănuşile la locurile lor, am netezit găurile lăsate de picioarele scării sub copac şi am pus jacheta lui Hugo înapoi în dulap. Am stat apoi în camera mea, cu lumina stinsă, în caz că tu sau Hugo vă duceaţi la toaletă. Am parcurs totul în minte, să verific dacă nu ratasem ceva, dar n-am găsit nimic. Nu mai puteam face nimic. Chiar să fi vrut să iau totul înapoi, nu mai era posibil.

Privirea îi alunecase de la noi la foc.

— Eram liniştită. N-ar fi trebuit. Ar fi trebuit să mă urc pe pereţi, din cauza adrenalinei, sau să-mi pierd minţile de remuşcare, sau ceva, nu? Eu şi cruciadele mele morale, şi acum eram o ucigaşă. Dar eu am stat la geam şi am privit grădina. Arăta diferit – nu într-un fel negativ, doar diferit.

A rămas pe gânduri.

— Poate era mai limpede, cumva? Voiam să pun restul lumii pe pauză şi să o privesc aşa, vreun an sau doi.

Ghemuită aşa, visătoare, cu părul ciufulit pe roşul uzat al canapelei, ar fi trebuit să arate ca în copilărie, obosită după o zi de joacă. Leon, proptit de fotoliu, cu picioarele răscrăcărate, ar fi trebuit să semene cu băiatul efervescent, murdar pe faţă, cu genunchii juliţi. Aproape că arătau aşa. Fuseserăm atât de apropiaţi pe atunci, o apropiere prea fundamentală ca să te poţi gândi la ea. Nu-mi dădeam seama cum de se îndepărtaseră aşa.

— În cele din urmă, telefonul meu a răsunat de un mesaj, a zis Susanna. Apoi l-am auzit pe alt tău, prin podea, şi pe al lui Leon. Îl lăsase acasă. Nu-mi plăcea asta, pentru că, dacă se întâmpla ceva rău, nu puteam lua legătura, dar dacă poliţiştii adulmecau în zonă, nu puteam permite ca telefonul lui Leon să fi fost în Howth. Am aşteptat un minut şi m-am uitat

după aceea, în caz că poliţiştii verificau orele pe telefoane şi puteau să-şi dea seama cumva când citisem mesajul. Nu voia să pară că îl aşteptam. Şi iată-l.

Iar eu dormisem fără nicio grijă. Mă întorsesem şi întinsesem braţul după telefon, citisem mesajul, Ce mama naibii? şi mă culcasem la loc.

— Apoi a ajuns Leon şi mi-a zis că fusese totul bine, a zis Susanna. Deja se lumina. Eram amândoi morţi de foame, aşa că am pregătit sandviciuri şi ceai…

— Am şuşotit la masa din bucătărie, chicotind ca nişte puşti care se strecurau pentru un festin nocturn, a zis Leon. Eu eram ameţit. Mâncarea avea un gust fantastic – nu cred c-am mâncat ceva mai delicios.

— Apoi ne-am culcat, a zis Susanna. Cred că ar fi trebuit să ne foim, să avem coşmaruri, dar am dormit dusă.

— Doamne! Parcă mă lovise cineva cu o bâtă de baseball. Cred c-aş fi dormit 24 de ore, dar a venit Su şi m-a scos din pat, să mă duc la muncă.

— Nu puteam întârzia, a zis Susanna. Trebuia să ne purtăm normal. N-a fost greu, a trebuit doar să ne dăm după toată lumea: ai primit un mesaj de la Dominic Ganly, Doamne, ce-a fost asta, a vorbit cineva cu el? Doamne, dacă a făcut vreo prostie!

S-a ridicat în cot şi s-a întins după o ţigară.

— De acolo, a cam mers de la sine.

Am încercat să-mi amintesc de toamna aceea. Mi se părea imposibil să nu fi observat nimic. Fusesem prins cu facultatea, să-mi fac prieteni noi, să mă înscriu în cluburi sportive şi să ies, dar cu siguranţă ar fi trebuit să remarc, uciseseră pe cineva, cum îmi scăpase? Ar fi trebuit să se poarte diferit, să fie marcaţi, bântuiţi, ceva?

— Nu v-a fost teamă că aţi putea fi prinşi? am întrebat.

— Probabil, a zis Susanna, agitând bricheta lui Leon. Dar nu tocmai. Trebuie să-ţi aminteşti că eram obişnuiţi să ne fie teamă. Era modul nostru de

funcţionare pe atunci. Şi „O, nu, poliţaii s-ar putea să se prindă că Dominic nu s-a sinucis şi să-l conecteze cu noi şi să aibă suficiente probe ca să ne aresteze şi să fim declaraţi vinovaţi” nu era nici pe departe la fel de înspăimântător ca „Dominic Ganly mă poate viola sau ucide oricând”.

— Eram speriat când şi când, a zis Leon. Când mă gândeam prea mult la asta. Nu ar fi trebuit să caute prea mult, evident, iar dacă l-ar fi găsit, asta ar fi însemnat sfârşitul. Singurul lucru care ne-a salvat a fost că nu s-au uitat deloc încoace.

— Am avut noroc, a zis Susanna. Dominic se credea atât de deştept, nu îmi trimisese niciodată ceva dubios, aşa că nu existau dovezi. Dar, dacă telefonul lui ar fi fost plin de mesaje răutăcioase către mine, poliţaii s-ar fi prins imediat.

— Dar au fost aici, am zis. Nu?

Nimic din memoria mea nu mai părea de încredere, dar în acelaşi timp eram sigur că, într-o după-amiază în care eram mahmur şi voiam să ies cu băieţii să mă dreg, erau doi tipi cu aspect de ţărănoi, în costume, pe prag, care întindeau nişte documente şi puneau întrebări stupide – uitasem totul, până acum…

— Da, au fost, a zis Susanna. Cam la o săptămână după. Au vorbit cu toţi cei care-l cunoşteau, dar eu am avut parte de tratament special – cred că o prietenă le spusese că el se dăduse la mine şi ei au vrut să afle povestea. Slavă Domnului, nu erau aceiaşi cărora încercasem să le explic despre plângere – aceia erau din Garda obişnuită, în uniformă. Cei care-au venit să discute cu mine erau detectivi în costume, ca Rafferty şi Kerr. Adică, tipii în uniformă cred că uitaseră deja de mine, însă tot ar fi fost de speriat.

— Doamne! am zis.

Lumea prin care săltam eu fără griji fusese atât de departe de aceea, care părea ca un tunel subteran, încât nu le puteam conecta în mintea mea.

— Ce le-ai zis?

— N-a fost rău. Au fost amabili. Nu eram suspectă – eram doar numărul 90-şi-ceva pe o listă de prieteni şi cunoştinţe. Le-am zis ce-mi spuseseră mie tipii în uniformă: Dominic se distra, totul era doar o glumă. Au crezut. Adică – a ridicat ea mâinile, nonşalantă – uită-te la mine şi uită-te la Dominic! Apoi m-am necăjit, pentru că, Doamne, dacă fusese mereu îndrăgostit de mine şi eu nu-mi dădusem seama, şi el nu mai suportase? Aşa că m-am pus pe bâzâit. Iar ei mi-au zis că nu era vina mea, că fusese supărat din cauza rezultatelor la examene şi că n-avea rost să-mi fac griji. Şi au plecat.

— Slavă Domnului că te-ai descurcat atât de bine! a zis Leon, întorcându-şi capul de la ea ca să sufle un nor de fum. Doamne! Au vorbit cam cinci minute cu Toby şi cu mine – cred că nu le-a spus nimeni despre ce-mi făcuse Dominic. Probabil nu voiau să dea o impresie proastă despre un tip atât de fain sau ceva la fel de idiot. Dar cu tine au stat juma' de oră. Eu eram în cameră, tremurând de nu puteam sta în picioare. Ud de transpiraţie. Eram convins că urma să bată careva la uşă şi să fim trimişi la închisoare şi mă întrebam dacă să-mi tai venele cât mai aveam şansa. Dacă lăsai să-ţi scape o aluzie cât de mică – dacă aveau o portiţă minusculă, chiar pentru o secundă am fi fost terminaţi. Superterminaţi.

— Doamne! am zis.

Nu ştiu de ce, dar înclinaţia spre dramă a lui Leon mă înfuria mai mult decât orice. Simţeam că exagerează anume, doar ca să insiste pe câte ratasem.

— A fost legitimă apărare, de fapt. Chiar dacă vă prindeau, nu e ca şi cum v-ar fi închis şi ar fi aruncat cheia. Acum, că l-aţi lăsat acolo zece ani, nu mai e atât de simplu, dar, dacă v-aţi fi dus la poliţie imediat…

Amândoi au început să râdă.

— Ce e? Ce mama naibii e aşa amuzant?

— Doamne! a zis Leon, printre hohote de râs. De asta nu te-am implicat.

— Slavă Cerului! a comentat Susanna.

— Despre ce vorbiţi?

— „Scuze, copoiule, aş dori să-ţi zic ceva, da, repede, că trebuie să mă văd cu băieţii la pub…”

— Normal că ne-ar fi închis, a zis Susanna, de parcă îi explica lui Sallie. Aveam zero dovezi că fusese legitimă apărare. Poliţia ar fi avut doar cuvântul nostru. Crezi că l-ar fi acceptat?

— De ce nu? Amândoi spuneaţi aceeaşi poveste, şi prietenele tale te-ar fi susţinut…

— Da, nişte adolescente, a zis Susanna. Isterice, mincinoase sau ambele – poliţia credea deja că eu eram isterică. De ce să ne fi crezut cineva?

— Iar eu, un *queer,* a zis Leon. Nu recunoscusem încă, dar le-ar fi luat cam două minute să îşi dea seama. Şi poponarii sunt isterici, ştii, şi răi, asta ca să nu pomenesc de faptul că-s lipsiţi de moralitate…

— Pe de altă parte, a zis Susanna, era eroul de rugby, chipeşul Dominic Ganly.

— A, da, fusese deprimat, a zis Leon, dar din cauza rezultatelor la examene şi din cauza târfei ingrate – Susanna a făcut din mână – care nu voia să-i recunoască meritele. Nu era bolnav sau ceva. Nu era nimic rău la el, doar glumea, ca toţi băieţii. Era un tip bun, doar aşa ai zis şi tu.

O privire piezişă spre mine.

— Toată lumea îl iubea sau toţi cei care contau. Ziarele se întreceau să scrie cât de minunat fusese, cât de plin de potenţial, l-au făcut să pară Cúchulainn[60], reîntors să salveze poporul de el însuşi… Toată ţara ar fi fost însetată de sânge. Ar fi reinstaurat pedeapsa cu moartea, doar pentru noi. Normal că mi-era groază.

— Mie nu, a zis Susanna, nicio secundă. Înainte, da, fusesem terorizată, dar trecuse. Acum eram…

Am aşteptat, dar, după o clipă, ea a clătinat din cap şi a râs şi şi-a stins ţigara.

— Da, a zis Leon şi i-am surprins o urmă de zâmbet în voce. A mai fost şi asta.

— Ce? am întrebat.

S-au privit. Focul se stingea iar şi pete roşii pulsau parcă între bucăţile de lemn înnegrite. Fumul lua forme întortocheate, vârtejuri miniaturale.

— Amândoi am fost uşor dereglaţi, cred, a zis Leon, chiar dacă în mod diferit. Totul mi se părea ciudat, năucitor. Pot să descriu ca o stare în care aerul era prea plin de oxigen, dintr-odată, şi corpurilor noastre le-a luat o vreme să se adapteze.

— Nu eram deloc dereglată, mersi, a zis Susanna. Mă distram. Fusese prea mult de când reuşisem asta. Nu doar din cauza lui Dominic, să fiu sinceră. Chiar şi înainte de el toată lumea mă definea drept fata cea cuminte, deşteaptă, serioasă, manierată. Nu simţeam că puteam ieşi din cercul vicios, nu-mi dădeam seama nici dacă voiam. După ce-a început Dominic… Ah, Doamne! Am simţit că, dacă făceam orice distractiv – să port haine drăguţe, să ies, să mă îmbăt, să râd – ar fi fost justificarea lui Dominic: Erai superbeată, cu ţâţele pe-afară, normal că voiai. Dacă nu el, atunci altcineva. După aceea…

A ridicat din umeri.

— Nu mi s-a mai părut o problemă. Fireşte că opinia lui Dominic nu mai conta, dar nici alţi oameni nu mi se mai păreau înspăimântători, pentru că ştiam că nu era cazul să le mai înghit rahaturile. Nu că aveam de gând să pornesc un război nuclear când se băga cineva în faţa mea la coadă la autobuz, dar să ştiu că puteam să fac ceva făcea lumea să pară mult mai puţin periculoasă. Şi mi se rupea că se presupunea că aş fi fata bună.

— Cred că deja trecuseşi de faza asta, a zis Leon rânjind.

— Absolut, fără scăpare, a zis veselă Susanna, ridicând paharul. Aşa că m-am distrat. Îi mai ştii pe hippioţii ăia cu rulota? M-au dus în Cornwall şi un tip pe care-l chema Athelstan m-a învăţat să cânt la dulcimer[61]?

— Părinţii tăi o luaseră razna, am spus. Mă deranja tot ce auzeam. Au crezut că intraseşi într-o sectă. Sau că ai fost răpită. Sau că ţi-ai pierdut minţile.

— Orice copil are dreptul la revoltă. Fusesem un înger în timpul şcolii. Echilibru.

S-a rostogolit pe spate.

— Sunt încă prietenă pe Facebook cu Athelstan. Locuieşte într-o iurtă, în Portugalia.

Leon a început să chicotească.

— Nu ştiu de ce râzi, i-a zis Susanna. Cine era tipul care purta perucile acelea mari şi mov?

— Doamne, Eric! Era adorabil. Mă întreb ce s-o fi ales de el. O dată eram fumaţi rău şi ne-am dus la Arts Block[62] în Trinity College, târziu, chiar înainte să închidă. Încercam să rămânem încuiaţi pe dinăuntru peste noapte. Doar că ne-a văzut paznicul şi ne-am jucat de-a v-aţi ascunselea cu el, în camerele acelea pustii, unde ne-am tot pitit după scaune, doar că peruca lui Eric s-a agăţat şi…

— Ce mişto! am zis.

Pierdusem de mult energia generată de cafea. Mi-era rău. Mă simţeam groaznic de obosit.

— Mă bucur că v-aţi distrat atât de bine.

— Nu luam lucrurile în derâdere, a zis Susanna. Doar că ne-a luat o vreme să ne obişnuim.

— Cum de nu locuieşti într-o iurtă şi nu cânţi la dulcimer? am întrebat-o. Dacă a fost atât de eliberator, cum de ai devenit Doamna Mămică de la periferie?

— Ooo! a zis Leon. Cineva e într-o dispoziţie nasoală.

Susanna mi-a ignorat tonul.

— Treaba era că, după o vreme, am început să remarc că mi se părea că tot ce făceam eu conta. Avea greutate. Nu mai simţisem aşa niciodată. Toate campaniile în care mă implicasem în şcoală, milioanele de scrisori pentru Amnesty, strângerile de fonduri pentru locuri care sufereau de secetă nu schimbaseră nimic; tipul tot putrezea într-o temniţă,

copiii tot mureau de foame. Plângeam din cauza asta. Către mine: M-ai prins o dată. Ai zis că eram idioată, dar ai fost amabil.

— Da, am zis, ce bine. Mi-am dat seama că ar fi trebuit să am sentimentul de reuşită. Primisem ce voiam, îmi găsisem drumul spre un răspuns pe care nici măcar Rafferty cel mare şi rău nu îl obţinuse. Nu-mi dădeam seama de ce totul mi se părea o dezamăgire imensă.

— Într-un fel, probabil că aveai dreptate. Adică, da, plângeam pentru un tip care era torturat în Myanmar, dar şi fiindcă simţeam că nu valoram nimic. Eram făcută din iluzii, din fulgi. M-aş fi putut izbi de lucruri până muream şi nu s-ar fi clintit; nici măcar n-ar fi remarcat că eram acolo.

A luat o gură de vin.

— Dar să-l ucid pe Dominic… Orice ai crede despre problemele morale, trebuie să recunoşti că a făcut diferenţa. Concret.

— Da, aşa este, am recunoscut.

— Voiam să mai fac lucruri aşa – adică nu chiar aşa, dar lucruri care contau. Solide. Cu greutate. Să fumez haşişul lui Athelstan şi să cânt la focuri de tabără erau chestii eterice. L-am cunoscut pe Tom la o lună sau două după ce am plecat în Cornwall şi era nebun după mine, dar nici măcar nu am avut spaţiu să mă gândesc dacă mie îmi plăcea de el. Dar, când mă gândeam la el, mi se părea că avea greutate. Să fiu cu el ar fi fost ceva serios; n-ar fi fost ca pipăielile cu Athelstan, ca să râdem. Ştiam că, dacă mă pipăiam cu Tom, m-aş fi căsătorit cu el. Aşa că am venit acasă şi l-am sunat.

— Slavă Cerului! a zis Leon. Ăsta se agăţase de mine ca un căţeluş. Cu ochi mari, rugători, întrebându-mă iar şi iar când te întorci. Aş fi fost mai drăguţ cu el dacă aş fi ştiut că îţi plăcea de el. Aşa, i-am zis că te-ai căsătorit cu Ethelbert într-o ceremonie wicca, amândoi dezbrăcaţi în lumina lunii, la Stonehenge.

— Da, ştiu. Nu te-a crezut.

Susanna i-a arătat degetul mijlociu.

— La fel a fost şi cu copiii. Nu că mi se părea mai important să-i am decât să îmi iau doctoratul sau ce altceva mai puteam face; doar că mi se părea mai solid. O diferenţă pe care o puteam vedea, care era chiar în faţa mea. Am făcut doi oameni complet noi. Nu poţi avea ceva mai concret de atât. Către mine: Ştiu că voi aţi crezut mereu că eram nebună, fiindcă am rămas gravidă atât de tânără. Şi că nu se omoară nimeni după Tom. Dar pentru mine avea sens.

Leon o privea curios.

— Doamne, eu n-am avut aşa ceva. Exact opusul.

— Dar ai făcut lucruri care au contat, a zis Susanna, întorcându-se surprinsă spre el. Ţi-ai declarat orientarea sexuală în toamna aceea. Am crezut mereu c-a fost din cauza a ce se întâmplase cu Dominic. Nu?

— Absolut! Înc-aş fi în dulap, fără treaba aceea. Am agonizat nişte ani.

— Dar nu eram în 1950, am spus. Nu aveai să fii tăvălit prin catran şi fulgi.

— Da, ştiu, mersi, a zis Leon, cam aspru. Ştiam precis ce urma să se întâmple. Să aud alte glume specifice, să-mi pierd din prieteni, să încerce tata să mă convingă că era doar o fază. Mă descurcam cu asta. Dar era vorba de gândul că oamenii mă vor privi diferit. Nu aş mai fi fost doar o persoană, nu doar eu, niciodată; aveam să fiu un homosexual. Dacă ziceam ceva obraznic, n-ar fi fost pentru că aveam dreptate sau pentru că eram prost dispus, sau pentru că fusesem mereu un ticălos stropşit. Ar fi fost pentru că homosexualii se plâng. Dacă eram supărat, nu ar fi fost cu motiv, ci pentru că ei sunt atât de dramatici. Sunt convins că ţie (adică, mie) ţi se pare un non-subiect, dar nu era la fel şi pentru mine. Pe de altă parte, nu eram ahtiat după ideea unei vieţi în dulap. Voiam să am iubiţi, să mă ţin de mână în pub, să-i aduc acasă şi să-mi cunoască părinţii. Nu trebuia să fie atât de complicat. Doar că eram complet paralizat. Credeam că voi rămâne

mereu aşa, între ciocan şi nicovală. Dar, după Dominic…

S-a întins după vătrai şi a agitat focul, care a scuipat o flacără neregulată, dar eroică.

— Totul mi s-a părut diferit apoi. Dacă oamenii mă vedeau altfel după aceea, ce mă interesa pe mine? Nu vorbesc despre curaj, despre vreun rahat YOLO[63], doar…

A ridicat din umeri.

— Aveau să dispară din viaţa mea curând. Nimic nu durează o veşnicie, şi nu zic asta aşa, fiindcă sunt deprimat, ci pentru că aşa stau lucrurile. Dominic a însemnat enorm în viaţa mea, ani întregi, o prezenţă uriaşă care se întindea peste toate cele, mă duceam la culcare cu gândul la el, aveam coşmaruri despre el şi mă trezeam de dimineaţă cu groază de el. Apoi am făcut un lucru care a durat câteva minute şi dus a fost. Dus. Era greu să mai văd ceva drept permanent, după aceea. Ce ai tu – către Susanna – soţ, puşti, ipotecă, toate chestiile astea de trai fericit până la adânci bătrâneţi pentru mine nu au fost o opţiune.

— Le-ai fi dorit? a întrebat Susanna. Pentru prima dată, mi s-a părut preocupată, răsucindu-se pe canapea ca să se uite la Leon. Ai fi vrut să ajungi ca mine?

Leon s-a gândit, împingând cu atenţie bucăţi arse de lemn către inima focului.

— Nu, a zis. Nu dispreţuiesc ce ai tu, însă nu e genul meu. Sunt fericit aşa. Are şi părţi rele; i-am părăsit pe iubiţii pe care i-am avut sau i-am făcut pe ei să mă lase, şi de fiecare dată m-am simţit ca un rahat. Dar îmi place că orice e posibil. Că pot fi în Mauritius, anul viitor, pe vremea asta, sau în Dubrovnik.

S-a uitat zâmbind la Susanna.

— Ador locurile, ştii, a zis, mi-au plăcut mereu. Cu cât ştiu mai puţin despre ele, cu atât mai bine. Mlaştinile din Yorkshire sună minunat. Toată întinderea aceea şi buruienile şi denumirile vikinge?

New York, Goa şi… După ce ajung să le cunosc puţin, încep să mă furnice iar tălpile, dar aşa e OK, fiindcă nu am obligaţii. Nu trebuie să aleg doar unul. Le pot avea pe toate. Şi îmi plac şi tipii, şi nici dintre ei nu trebuie să aleg doar unul.

Susanna i-a zâmbit şi ea.

— Bun. Să-mi trimiţi vederi, a zis ea.

A întins mâna. Leon şi-a împletit degetele printre ale ei şi le-a strâns. În şemineu, o aşchie de lemn s-a aprins cu zgomot.

Îmi păreau nişte străini, parcă făcuţi dintr-o materie pe care eu nu o înţelegeam şi n-ar fi trebuit să o ating. Curbura gâtului Susannei, alb, neted ca piatra lustruită, sub jocul de lumini şi umbre al focului. Umbra lungă a braţului lui Leon, pe perete, când şi-a dat părul pe spate.

— Prin urmare, asta a fost, a zis Susanna, sprijinindu-se de colţul canapelei şi privindu-mă atent.

— Aşa, am zis. OK.

— Nu la asta te aşteptai, nu-i aşa?

— Nu tocmai. Nu.

— Eşti OK cu asta?

— N-am idee ce vrea să însemne asta, am zis.

— Te obişnuieşti, a zis ea. Lasă-ţi timp.

Leon mă privea pieziş.

— Spune-ne că n-ai de gând să alergi la Rafferty cu informaţia, a zis glumind.

Doar că nu era o glumă.

— Ce? Nu mă gândisem la asta. Nu.

— Fireşte că nu, a spus Susanna. Toby nu este prost. Chiar dacă ar vrea să mergem la închisoare, şi nu vrea, nu-i ca şi cum s-ar întâmpla asta dacă i-ar povesti lui Rafferty. Ar fi doar mult scandal şi haos şi, când s-ar linişti apele, am fi iar unde suntem acum. Totul e bine aşa cum e.

A ridicat o sprânceană spre mine.

— Nu?

— Nu şi dacă Rafferty crede că sunt vinovat.

— Ah, dar nu crede asta. Chiar dacă ar crede, nu poate face nimic.

Am tăcut.

— Haide, Toby, liniştește-te! Totul e sub control.

— Dar… am zis, privind de la unul la altul.

Aveam de întrebat lucruri esenţiale, dar nu ştiam care erau.

— Nu regretaţi?

De îndată ce am zis-o, mi s-a părut o întrebare stupidă, fals naivă. Mă aşteptam la o remarcă înţepată, dar ei au tăcut o clipă, privindu-se.

— Nu, a zis Leon. Sunt sigur că sună oribil. Dar nu.

— Nu pentru Dominic, a zis Susanna. Pentru părinţii lui. La început, nu mi-a părut rău nici de ei, pentru că sigur erau parte din motivul pentru care era atât de ticălos. Dar, după ce-am făcut copiii, da. Dar pentru el, niciodată. Am încercat. Dar nu. Să se ducă dracului.

— Era bine să nu se fi întâmplat aşa, a zis Leon. Să nu îl fi cunoscut. Dar s-a întâmplat, aşa că…

— Serios? a întrebat Susanna, interesată.

— Păi, să nu fi trebuit să ucidem pe cineva. Tu nu?

Susanna s-a gândit.

— Nu sunt sigură. Nu ştiu dacă aş fi avut curajul să fac copii, dacă nu se întâmplau toate alea. Dominic nu era cine ştie ce tip negativ – lumea e plină de oameni ca el. Dacă nu poţi face nimic în privinţa lor, decât să aştepţi să treacă sau să înghiţi şi să asculţi cum zic oamenii că nu e mare lucru, atunci de ce ai vrea să aduci pe lumea asta copii? Dar acum – s-a întins să îşi pună pătura peste picioare, căci se făcea frig – măcar ştiu că, dacă încearcă să se pună cineva cu copiii mei, am o şansă sigură să îi dobor.

— Nu e ca-n *Inima care-şi spune taina*[64], mi-a zis Leon, peste clicul brichetei. Nu ne-am petrecut ultimii zece ani auzind cum zăngănesc degete scheletice în ulmul de munte, când treceam pe lângă el.

— Când şi când mai era o furtună şi-mi ziceam: Sper să nu cadă copacul, a zis Susanna, dar cam atât. Vedeam ulmul de câte ori veneam aici, şi de nouă ori din zece nici nu mă gândeam la Dominic. Am stat lângă trunchiul lui.

— Deşi, a zis Leon cu o privire exasperată către ea, ar fi fost grozav dacă l-ai fi avut suficient în minte cât să-ţi instruieşti copiii să nu-şi facă de lucru în jurul lui.

— Dar le-am zis de un milion de ori. Zach căuta atenţie, era agitat pentru că Hugo…

— Da, însă ştiai că era aşa. Ai fi putut să-l laşi cu ai tăi sau…

— Nu ştiam că Hugo avea de gând să organizeze o întrunire. Şi oricum, de ce ar fi fost mai bine? Dominic tot acolo ar fi fost. Ar fi trebuit să ne confruntăm cu asta mai devreme sau mai târziu. Măcar acum…

Se certau ca nişte copii, de parcă scăpase cineva telefonul altcuiva sau vărsase Cola pe tema cuiva.

— Nu înţeleg, am zis, suficient de tare ca să se oprească şi să se uite amândoi la mine.

— Ce? a întrebat Susanna.

— Aţi ucis pe cineva.

Cu amândoi privindu-mă cu interes, mi-era greu să-mi păstrez concentrarea. Sunteţi nişte criminali. Cum de nu sunteţi complet dezaxaţi, voiam să întreb, ar trebui să fiţi, nu e corect.

— Cum de nu e mare lucru? Cum de nu vă simţiţi vinovaţi?

Tăcere iar. Privirile acelea. Îi simţeam gândindu-se, nu la cât de mult era sigur să îmi spună, ci la cât aş fi înţeles.

— A existat vreodată cineva, a început Susanna, care te-a tratat de parcă n-ai fi o persoană? Nu din cauza a ceva ce făcuseşi, ci doar pentru ce eşti. Cineva care să-ţi facă tot ce vrea. Tot ce avea chef.

Ochii ei nu clipeau când mă priveau şi erau atât de strălucitori că, pentru o clipă, mi-a fost teamă de ea.

— Şi că erai complet neputincios. Că, dacă încercai să spui ceva, toată lumea credea că eşti ridicol şi miorlăit şi că ar trebui să încetezi să mai faci caz, pentru că e normal şi aşa ar trebui să stea lucrurile pentru cineva ca tine. Dacă nu-ţi plăcea, ar fi trebuit să fii altceva.

— Fireşte că n-a fost cazul, a zis Leon.

Ceva din vocea lui a readus în prezent copilul care fusese, circulând pe coridoarele şcolii, cu privirea în pământ, poticnindu-se sub greutatea ghiozdanului.

— Cine ar fi făcut-o?

— A fost?

— Da, am spus.

Nu m-am gândit numai la cei doi bărbaţi din apartamentul meu – fireşte că la ei, la mirosul acela de transpiraţie lăptoasă, oribil de aproape, şi la loviturile care trosneau, dar, într-un vârtej derutant, şi la neurologul din spital, la paloarea lui lipicioasă şi la cuta gâtului peste gulerul cămăşii, în timp ce mă privea fără expresie: Depinde de mai mulţi factori.

Ce fac-factori? Limbă încleiată, decalaj debil. Mila aproape camuflată şi dezgustul din ochii lui, momentul în care m-a coborât la ceva nedemn de explicaţii, marcat, îndosariat, fără drept de apel.

E foarte complicat.

Da, dar dar dar, puteţi, puteţi…

De ce nu te concentrezi pe kineto? Lasă-ne nouă problemele medicale.

Un şut în coaste şi ceva care trosnea, *pizdă proastă! crezi că eşti grozav, băi?*

— OK, a zis Susanna. Ce-ai vrut să le faci?

Întrebarea ei parcă mi-a încleştat gâtul. Pentru nimic în lume n-aş fi putut să exprim în cuvinte ce am vrut să le fac şi cât de mult. Am clătinat din cap.

— Şi cum te-ai simţit când n-ai putut?

Amintirea mi-a ars corpul: pumnul care-mi pulsa după ce-l izbisem iar şi iar de perete, piciorul, o vânătaie imensă, după ce-l pedepsisem cu toate obiectele pe care le găsisem, capul care îmi bubuia

din cauza palmelor care nu se mai terminau. Nu puteam să respir.

— Acum imaginează-ţi! a zis ea.

Mă privea fix, prin aerul plin de fum.

— Imaginează-ţi c-o făceai!

Aerul mi-a intrat în plămâni şi, pentru un moment de ameţeală prelungită, am simţit: extazul imposibil, aproape prea imens să-i pot supravieţui, şuvoiul de putere ca un fulger, pumnii şi picioarele care mă loveau iar şi iar, oase trosnind, strigăte răguşite, iar şi iar, până la tăcere, până când nu mai rămânea nimic decât, poate, la picioarele mele, o grămadă de carne care fusese, cândva, parte din ei doi, iar eu stăteam drept, cu sângele şiroind pe mine şi icnind ca un om care se ridicase dintr-un râu purificator într-o lume care îmi aparţinea din nou. Simţeam că-mi va sări inima din piept şi că se va ridica asemenea unui felinar chinezesc, prin fereastră, peste copacii întunecaţi. Pentru o clipă, am crezut că încep să plâng.

— Aşa a fost, a zis Susanna.

Pentru o vreme, n-a zis nimeni nimic. Lucrurile pluteau într-un curent viclean, flăcări şi pânze de păianjen, pagini de carte rămasă deschisă pe măsuţa de cafea, părul moale al Susannei.

— Nu eşti mulţumit? a zis Leon.

Am râs, un trosnet aspru, uluit, care mi-a ieşit prea tare.

— Mulţumit?

— N-ai făcut nimic rău. Sau nimic care să te bage în bucluc. Nu sunt veşti bune? N-ar fi trebuit să-ţi spunem?

— N-am idee, am zis.

— Eu n-am vrut. Am crezut că-i mai bine s-o lăsăm aşa. Dar Su a crezut că ar trebui.

— Mă simţeam prost fiindcă te făcuserăm să crezi că ai fost tu, a zis Susanna. Dar mi se părea cea mai bună cale atunci. Am avut dreptate, nu? Lucrurile s-au rezolvat.

Am scos un hohot dur.

— N-aş zice.

— S-a terminat. Poliţaii au plecat. Putem uita totul.

— Da. A plecat şi Melissa.

— Doar din cauză că drama s-a dovedit prea mult pentru ea. Nu pot s-o învinuiesc. Acum te poţi duce să-i spui că s-a terminat, că n-ai avut nicio legătură, sfârşit.

— Va fi extaziată, a zis Leon, privindu-mă cu sinceritate. E nebună după tine.

— Uluieşte-o, a zis Susanna, aruncându-şi mucul de ţigară în ce mai rămăsese din foc. Să trăiţi fericiţi până la adânci bătrâneţi!

Ploaia mătura încet geamul, focul îşi dădea duhul. Simţeam că trebuiau să-mi mai spună ceva, un secret esenţial, care ar fi făcut lumină în toată povestea asta, ca toate umbrele sale putrede să se trezească la viaţă cu un sens complet nou, dar nu-mi dădeam seama care, nici în ruptul capului.

12

Pare logic ca, aşa cum spusese Leon, revelaţia să fi rezolvat totul. Nu eram un criminal; ce alte veşti puteau fi mai bune? În plus, bravo, Toby, Tânărul Detectiv! Mi se îndeplinise dorinţa şi aflasem ce se întâmplase cu Dominic. Cireaşa de pe tort era că Rafferty nu putea face nimic nimănui, că eram cu toţii acasă, liberi. Totul ar fi trebuit să mi se pară, date fiind circumstanţele, dulce ca mierea.

Şi totuşi, nu, nu mi se părea deloc aşa. N-aveam habar ce să fac cu situaţia dată. De exemplu, probabil ar fi trebuit să am măcar o mică dezbatere cu mine însumi dacă să spun sau nu cuiva (de exemplu, tatei, care merita să ştie că şi eu, şi Hugo eram complet nevinovaţi), dar n-am purtat-o. N-aveam curajul. Nu-mi mai rămăsese nimic cu care să dezbat, să evaluez, să mă gândesc la asta. Mi se părea că Susanna şi Leon aruncaseră un pachet enorm de la IKEA în casă: urma să schimbe peisajul, dacă aş fi putut să-mi adun energia necesară asamblării lui, dar până atunci stăteam în mijlocul lui şi îmi zgâriam pielea sau mă loveam la cot de el, de fiecare dată când încercam să trec.

Mi-am urmat metodic rutina: micul dejun, duşul, apoi sus în birou, pentru munca de zi cu zi. Nu găteam, dar luam pauze în momentele potrivite, să mănânc din ce găseam în bucătărie – cineva, probabil mama, o aproviziona constant cu cantităţi generoase de alimente care nu necesitau preparare. După cină, stăteam în living, cu laptopul lui Hugo în braţe, şi dădeam clicuri pe diverse adrese de internet până când creierul mi se bloca şi mă duceam la culcare. Ar fi trebuit să-mi petrec noaptea foindu-mă, chinuit de suferinţă, de dileme morale şi de alte cele sau măcar având coşmaruri teribile, dar dormeam buştean.

Mă descurcam binişor cu jurnalele lui Haskins. Acum, că prinsesem ideea scrisului său de mână, le străbăteam în ritm susţinut. Trecuse printr-o fază în

care încercase să obţină numele tatălui copilului de la Elaine McNamara, care-l enerva teribil fiindcă refuza să răspundă. Vocea lui Haskins era acum foarte limpede în mintea mea: nazală, foarte emfatică, copleşitor de politicoasă; îşi dregea triumfător glasul de fiecare dată când spunea ceva de netăgăduit. Odată, când lucrasem prea mult şi luasem prea mult Xanax (luam multicel, din nou, nu fiindcă eram încordat – nu revenisem la plimbările mele nocturne sau la agitaţia caracteristică, nimic –, ci pentru că mi se părea un mod mult mai logic de viaţă), l-am întrebat dacă voia nişte cafea.

Singura schimbare de rutină era cea a prânzurilor de duminică. De comun acord, nu le mai organizam. Mai venea cineva, la câteva zile, probabil să se asigure că nu mă legănam mormăind într-un dulap sau că nu mă descompuneam la picioarele scărilor, dar nu prea eram un partener grozav de conversaţie, aşa că nimeni nu stătea prea mult. Oliver mi-a ţinut un discurs despre cum, deşi jeleam cu toţii, viaţa mergea totuşi mai departe, chestie la care n-am ştiut cum să reacţionez; Miriam mi-a dat o piatră mov, care contribuia la vindecarea psihică şi pe care am pierdut-o imediat. Leon m-a sunat de câteva ori, iar, când nu i-am răspuns, mi-a lăsat mesaje lungi, năucitoare. Susanna nu m-a contactat deloc, ceea ce-mi convenea.

În aprilie 1888, Elaine McNamara a născut – un băiat, aşa cum presupusese Hugo, probabil bunicul doamnei Wozniak. A „protestat foarte vehement şi cu mare agitaţie” când i l-au luat, ca să-l dea amabilei familii O’Hagan. Haskins i-a explicat că aşa simţea pedeapsa pentru păcatul comis, iar ea ar fi trebuit să fie recunoscătoare pentru că Domnul încă o iubea suficient cât să o pedepsească, dar nu credea că ea chiar pricepuse.

Casa se distrugea, puţin câte puţin, îndeajuns de încet, încât să nu remarc dacă nu îmi atrăgea atenţia vreo schimbare: lumina slabă, de iarnă, care lumina brusc pânzele de păianjen care căptuşeau colţurile înalte ale livingului sau o atingere cu braţul care

ridica un vârtej de praf de deasupra şemineului şi-mi lăsa o dungă groasă pe mânecă. Becurile se ardeau şi eu nu le înlocuiam. În fosta cameră a lui Leon se întindea o pată pe tavan şi un miros tot mai pregnant de umezeală venea de undeva; ştiam că era nevoie de un instalator, dar mi se părea imposibil să mă organizez, câtă vreme nici nu ştiam dacă urma să locuiesc sau nu acolo şi pentru câtă vreme. Nimeni nu pomenise despre testamentul lui Hugo, dar plutea, incomod, în colţurile minţii mele. Oare apucase să îl facă pe acela în care ne lăsa casa nouă, celor şase? Şi, dacă nu izbutise, cine o s-o primească, de fapt? Cineva avea să fie delegat să îmi explice, plin de tact, că nu era nicio grabă, firește că erau cu toţii recunoscători pentru tot ce făcusem pentru Hugo şi că puteam să stau cât doream, dar pentru că piaţa proprietăţilor era atât de bună şi erau necesare lucrări înainte să punem în vânzare… M-am gândit la apartamentul meu, cu draperiile trase şi aerul închis, cu luminile alarmei clipind şi butonul roşu de panică lângă pat, aşteptând momentul când aveam să-l apăs.

M-am gândit mult dacă să încerc să port o discuţie cu Melissa. Acum, că ştiam că nu ucisesem pe nimeni, nu mi se părea că mai aveam vreun motiv să nu vorbesc cu ea. Nu plecase – incredibil! – pentru că nu mă mai iubea; plecase pentru că insistasem să mă joc de-a detectivul, iar ea avusese dreptate şi fusese o idee proastă, dar acum o puteam privi în ochi şi puteam jura că terminasem cu toate şi că, data viitoare când îmi spunea ceva, aveam să o ascult. Cumva, nu îmi făceam griji că ar fi trebuit să o conving că nu eram criminal. Melissa îşi dăduse seama de tot cu mult înaintea mea, mereu.

Şi totuşi, nu am sunat-o. Când am pus mâna pe telefon, m-am gândit ce motiv să invoc. Ce, în afară de casa asta întunecoasă, unde iedera acoperea ferestrele şi toate hainele mele miroseau vag a mucegai, îi puteam oferi?

Afară era frig. Nu prea ieşeam. Să mă duc la magazin sau la plimbare îmi păreau concepte

străine, ciudate şi, deşi mă mai rătăceam prin grădină, ocazional, cu ideea vagă de a respira aer curat, nu-mi plăcea. Gălbenelele optimiste plantate de mine şi de Melissa muriseră, în mare parte – probabil că le plantaserăm greşit sau în anotimpul greşit, sau în pământul greşit, cine ştie? Apăruseră câteva petice de iarbă amărâtă, cu aspect bolnăvicios, şi mai erau câteva buruieni robuste care semănau cu nişte păpădii pe steroizi, dar în afară de ele totul era pustiu. Golul unde se aflase ulmul de munte mă deranja; chiar dacă nu mă uitam într-acolo, parcă-mi zgâria retina, căci lipsea ceva esenţial, iar eu trebuia să rezolv absenţa lui, era urgent – cerul era mereu cenuşiu, ciorile dădeau mereu din aripi şi se adunau printre crengile stejarului, frigul muşca mereu direct şi se adâncea repede, şi eu mă întorceam în doar câteva minute înăuntru.

Dar şi acolo era frig. Sistemul de încălzire nu făcea faţă, căci casa era prea mare pentru el, rămâneam fără lemne de foc şi nu se gândea nimeni să mai aducă. Iar curenţii apăreau de nicăieri, de parcă deschidea cineva pe furiş o uşă sau un geam, dar, când căutam crăpătura, nu o găseam. Păianjenii migrau spre interior, peste iarnă; vedeam tot mai mulţi, în colţuri, de-a lungul plintelor, nişte chestii cenuşii şi maronii cu marcaje sinistre. Carii de lemn colcăiau sub uşile duble.

La câteva săptămâni după ce a născut, Elaine McNamara s-a întors acasă, spre marea uşurare a lui Haskins. N-a mai pomenit-o. Nu apărea nicăieri în recensământul din 1901 din Irlanda, dar exista o femeie în Clare care se potrivea datelor despre mama ei, care născuse şase copii vii şi care era încă în viaţă, aşa că se părea că Elaine emigrase sau se căsătorise, sau ambele. Nu am găsit un certificat de căsătorie. Hugo ar fi ştiut unde să caute şi unde să îl găsească şi pe tatăl copilului, folosind un soft complicat care să compare diversele profiluri ADN, însă eu n-aveam habar de unde să pornesc.

În schimb, i-am scris doamnei Wozniak un raport. Nu cunoşteam formatul corect, aşa că am fost concis, am exprimat doar faptele de bază şi câteva rânduri la final, cât de apropiate m-am priceput de ce i-ar fi scris Hugo: *Din nefericire, eu nu am abilităţile necesare pentru a continua căutarea. Alt genealog s-ar putea să afle mai multe. Sper ca noile informaţii să nu fie un şoc şi vă doresc sincer noroc în căutări.*

Când am terminat, l-am citit cu voce tare, în biroul gol, cărţilor prăfuite şi elefanţilor din lemn şi papucilor lui Hugo care stăteau strâmb sub scaunul lui.

— Hugo, e bine? am întrebat.

Ocazional, îi puneam întrebări cu voce tare. Nu fiindcă-mi pierdusem minţile, crezând că mi-ar răspunde, ci pentru că se lăsa o linişte cumplită. Uneori, mi se părea că liniştea era o substanţă care se îngroşa subtil, dar implacabil, cu fiecare oră, până când devenea greu de respirat. Am trimis raportul pe e-mail doamnei Wozniak, împreună cu rezultatul testului ADN şi cele mai importante pagini de jurnal scanate. N-am deschis răspunsul ei.

După aceea, a fost mai rău. Cu nimic de făcut şi nimeni care să mă pună să respect un program, ceasul meu intern s-a dereglat complet. Dormisem prea mult, iar acum dormeam prea puţin – Xanax-ul nu mai dădea niciun rezultat, ci doar mă arunca într-un soi de aşteptare în care nu dormeam, dar nici nu ştiam sigur dacă eram treaz. Rătăceam prin casă, în penumbră, prin camerele ocupate de întuneric şi de dreptunghiuri palide, care puteau fi geamuri sau uşi. Ocazional, ameţeam – nu eram niciodată sigur când trebuia să mănânc – şi trebuia să stau jos o vreme. Când pipăiam după ceva care să mă ajute să identific camera în care mă aflam, găseam doar obiecte necunoscute: un picior de masă cu forme sculptate pe care degetele mele nu le puteau descifra, un model de tapet pe care nu-l recunoşteam, o margine de linoleum curbată, când ştiam că aici nu fusese niciodată linoleum. Lucrurile

apăreau în locuri stranii, un bănuţ vechi, greu, din 1949, pe perna mea, sau piatra mov a lui Miriam în chiuveta din baie.

Când mă gândeam la Susanna şi la Leon, nu era cu groază sau acuze, ci cu invidie. Îmi apăreau în minte desenaţi cu tuşe negre, groase, de neşters, care le confereau un soi de glorie. Moartea lui Dominic îi definea, fără să-i facă nici mai buni, nici mai răi, ci doar ce erau, şi asta îmi tăia respiraţia. Propria viaţă mi se înceţoşa în faţa ochilor; contururile mele fuseseră şterse (şi cât de uşor, cât de nonşalant, în trecere), aşa că mă scurgeam din fiecare colţ în lume.

Cred că Rafferty ştia. Cred că, oriunde se afla, la kilometri distanţă, scoţându-şi carneţelul la vreun loc al faptei sau ridicând pânza unei bărcuţe pricăjite, a ridicat capul, a adulmecat vântul şi m-a mirosit; ştia că eram gata.

A venit într-o după-amiază târzie, rece, care mirosea a cauciucuri arse. Cumva, îmi pătrunsese în minte că trecuseră zile sau poate săptămâni de când văzusem lumina soarelui, aşa că stăteam pe terasă şi, când mi-am dat seama că se lăsa înserarea şi era foarte frig, n-am mai avut energia să mă ridic şi să intru în casă. Norii erau denşi, albi, de iarnă şi nu se mişcau. Sub copaci, pământul era acoperit cu straturi de frunze umede. O veveriţă scurma pământul sub stejar, iar pisica gri se întorsese, ghemuită în noroi, cu vârful cozii tresărind în timp ce se apropia de o pasăre neştiutoare.

— E pisica ta? a întrebat o voce din spatele meu, mult prea aproape.

Eram deja în picioare şi parcurgeam cu spatele terasa, înainte să ştiu, cu un strigăt care-mi ieşea din piept, dând să iau o armă, o piatră, orice.

— Doamne, omule! a zis Rafferty, ridicând mâinile. Eu sunt.

— Ce mama dracu'…

Icneam după aer.

— Ce mama dracu'!

— N-am vrut să te sperii. Scuze.

— Ce…

Părea mai înalt decât mi-l aminteam, mai aspru, cu maxilarul şi pometii mai bine definiţi. Pe moment, în lumina cenuşie, nu am fost sigur că era el. Dar vocea lui, bogată, caldă ca lemnul, îi aparţinea, cu siguranţă.

— Ce cauţi aici?

— Am bătut o groază şi n-ai auzit. În cele din urmă, am încercat uşa. Nu e încuiată. M-am gândit să văd dacă eşti bine.

— Sunt.

— Nu te supăra, dar nu pari. Eşti în zdrenţe.

S-a apropiat de mine. M-a speriat atât de tare, încât nivelul meu de adrenalină a urcat şi a tot urcat apoi. Avea ceva, un zumzet, o vibraţie, o vitalitate care consuma aerul precum focul şi nu-mi mai lăsa nimic de respirat.

— Nu poate fi bine să te închizi aici, de unul singur. N-ai vrea să mergi să stai la ai tăi o perioadă?

— Sunt bine.

A ridicat o sprânceană, să-şi exprime mirarea, dar a lăsat-o aşa.

— Ar trebui să ţii uşa încuiată. E un cartier minunat, dar în zilele noastre e mai bine să fii precaut.

— De obicei, este. Cred c-am uitat.

Nu-mi aminteam ultima dată când deschisesem uşa aceea. Putea să fi fost aşa de zile întregi.

— I-am stricat vânătoarea, a zis Rafferty, făcând semn spre pisică.

Păsările dispăruseră, iar ea rămăsese cu o lăbuţă ridicată, privindu-ne cu băgare de seamă şi încercând să decidă dacă să fugă sau nu.

— Nu-i a ta, nu?

— Mai apare pe-aici, din când în când, am spus.

Încă tremuram. Nu mă simţeam deloc mai bine acum, că se dovedise a nu fi un hoţ. Ca un idiot, o crezusem pe Susanna: „S-a terminat, au plecat, putem uita totul.”

— Nu ştiu a cui e.

— Cred că-i a nimănui. E costelivă. Ai nişte felii de şuncă sau ceva?

Nu ştiu de ce, dar m-am dus cuminte la frigider şi m-am uitat înăuntru. *Nu-mi poate face nimic,* mi-am zis. *Va trebui să plece.* Uitasem de ce venisem. În cele din urmă, am văzut un pachet cu bucăţi de pui.

Când m-am întors, Rafferty şi pisica încă se priveau.

— Uite, am zis cu o voce dogită.

— Minunat! a zis Rafferty, luând pachetul. Acum. Nu vrei să i-o arunci, fiindcă va crede că arunci o piatră sau ceva şi va fugi. Ce trebuie să faci…

A coborât scările în grădină, cu faţa la mine, vorbind calm, pe un ton egal:

— Te apropii de ea cât poţi, da? Şi pui pachetul jos, apoi pleci. Aş spune…

Pisica a tresărit, gata să fugă. Rafferty s-a oprit instantaneu.

— Da. Ar trebui să meargă.

S-a aplecat şi a pus o bucată de carne pe jos. Ochii pisicii îi urmăreau fiecare mişcare.

Rafferty s-a ridicat încet şi a revenit pe terasă, lăsând să cadă alte câteva bucăţi de carne pe drum, cu gesturi ample şi clare, pentru ca pisica să nu aibă cum să nu le vadă.

— Acum, a zis, ridicându-şi poalele hainei şi aşezându-se pe scări, de parcă ar fi locuit acolo, dacă faci asta în fiecare zi, va tot veni. N-o să te mai supere şobolanii.

— Nu avem.

— Nu? Ceva a scos mâna lui Dominic din copacul acela. Ce a fost, dacă nu şobolani?

— Nu ştiu, am zis. Nu sunt naturalist.

Răspunsul meu a sunat teribil de arogant. Se purta de parc-am fi purtat o discuţie ca oricare alta, dar habar n-aveam ce să pricep din ea; nu puteam juca după cum îmi cânta el.

Rafferty se gândea.

— O vulpe se poate urca pe un gard înalt, dar n-are ghearele potrivite pentru copaci. Am văzut câte una făcând-o, ce-i drept. Căutând ouă, în cuiburi. Aveţi vulpi?

— Nu ştiu. N-am văzut niciuna.

Mâna lui Dominic, fluturând sub nişte dinţi mici şi delicaţi. Oscioare care pătrundeau în pământ. Grădina mi se părea ca în noaptea aceea de demult, cu Susanna şi Leon: distorsionată, străină. Voiam să intru.

— E posibil, cred, a zis Rafferty.

Pisica îşi întindea gâtul după carne, curioasă.

— Stai jos, omule! Nu se va apropia dacă stai în picioare.

După o clipă, m-am aşezat la marginea îndepărtată a scărilor. El a scos un pachet de Marlboro.

— Vrei? Când am ezitat, a rânjit: Toby, ştiu că fumezi. Am văzut ţigările printre lucrurile tale, când căutam. Promit că nu-i spun mamei tale.

Am luat o ţigară şi el mi-a aprins-o, iar apropierea de el mi-a făcut nervii să se încordeze. Nu-mi puteam da seama cum să-l întreb ce căuta acolo.

Rafferty a inhalat adânc, cu ochii închişi, şi a suflat fumul lent.

— Ahhh! a zis. Aveam nevoie de asta. Cum vă merge, ţie şi familiei? E totul bine?

— Pe cât posibil, am zis.

Era răspunsul standard cu care mă înarmasem de câteva sute de ori la funeralii.

— Nu a venit din senin. Doar că nu ne aşteptam să fie atât de repede.

— Indiferent cum se întâmplă, e greu. Durează mult să te obişnuieşti. Ia uite!

Pas mic după pas mic, pisica se apropia, cu botul fremătând.

— Nu-i da atenţie, a zis Rafferty. Nu te întorci la muncă? Acum nu mai trebuie să ai grijă de Hugo.

— Cred. Nu m-am gândit.

— Le-ai fi de folos, omule. Şeful tău – Richard, parcă? – îmi tot spunea cât de grozav eşti şi cât de rău e fără tine.

— Drăguţ, am zis. Şi, în caz că părusem sarcastic, am adăugat: Mă bucur să aud asta.

— Nu spunea doar aşa, a zis Rafferty, cu amuzament. Ai urmărit contul de Twitter al galeriei, recent? Cred că au postat cinci tweet-uri din noaptea atacului, şi unul afirma: *Salut, Maeve, ai putea verifica dacă, se postează mesajele? Mersi, Richard.*

Am reuşit să râd. Nu mă gândisem să mă întorc la lucru, nu de ceva vreme. Mi se părea, cumva, de neconceput, de parcă galeria s-ar fi aflat într-o ţară inaccesibilă sau într-un serial pe care-l urmăream la televizor.

— Trebuie să te întorci şi să-i salvezi. Chiar nu ştie nimeni acolo cum să folosească internetul?

— Nu prea. Adică, îşi pot verifica e-mailul şi pot face cumpărături on-line, dar pe social media…

— Ha! a zis Rafferty, leneş, doar pe jumătate interesat. Ce nebunie! Pentru că am remarcat încă un lucru la contul acela de Twitter. Până în săptămâna în care ai fost lovit, îl urmăreau zeci de alte conturi, îi scriau tweet-uri, repostau ce zicea. Zeci. După săptămâna aceea…

A ridicat o sprânceană spre mine, zâmbind uşor.

— E plin de buruieni. Niciun ciripit. Nici despre galerie, nici despre altceva.

— Păi, am zis, după o clipă. M-ai prins. E o procedură standard. Creezi mai mulţi urmăritori-fantomă, creezi un pic de agitaţie…

A râs.

— Serios? Da, mi-am cam dat seama. E mişto să aflu că aveam dreptate. Aş spune că-i şi amuzant.

— Da, poate fi.

— Ah, serios. Toţi acei *skanger* care se certau dacă îi va fi sau nu tăiat ajutorul social lui Gouger, dacă se lansează ca artist?

A urmat o tăcere.

Ridurile din obrajii lui Rafferty s-au accentuat.

— Ar trebui să-ţi vezi faţa. E OK, omule. Poţi să recunoşti. Am vorbit deja cu Tiernan, amicul tău. Se căca pe el, dar s-a calmat când şi-a dat seama că nu aveam de gând să-l arestăm fiindcă distribuise operele unui *skanger* contrafăcut.

— Aşa e, am zis. OK.

Mă încordasem destul de tare, deşi nu ştiam de ce – ce putea să-mi facă şi de ce îi păsa? De ce pomenea de lucrurile astea?

— E bun, aşa-i? Eu nu mă pricep la artă, dar picturile alea arătau binişor.

— Da. Aşa m-am gândit şi eu.

— Vreo şansă să mai fie văzute?

— Mă îndoiesc.

— Păcat! Bănuiesc că Tiernan ar mai putea face şi altele. Dar nu te pot învinui că nu ai vrut să se irosească. Tweet-urile acelea au fost toate scrise de tine? Sau mai era implicat cineva?

— Nu. Doar eu.

Rafferty a încuviinţat, deloc surprins.

— Corect. Erau bune. Adevărate, te făceau să te întrebi care era treaba cu tipul ăsta, Gouger, să cauţi actualizări… Le-am crezut şi eu. Nu e de mirare că omul tău, Richard, te vrea înapoi. Ia uite…

A arătat cu bărbia spre pisică. Aceasta ajunsese la prima bucată de pui şi o înghiţea cu mişcări rapide, care reuşeau să fie vorace şi delicate totodată.

— Câteva săptămâni şi îţi va mânca din palmă.

— Când ai aflat despre Gouger?

Rafferty a ridicat din umeri şi a scuturat ţigara.

— Doamne, acum multă vreme. Un caz ca ăsta – trebuia să ştim tot despre toţi. Zgomotul de fond e oribil, dar e grozav, dacă prindem ceva relevant analizându-l. Ne-am dat seama că Gouger nu conta şi am râs pe seama lui.

— OK, am zis. Mă bucur că te-am făcut să râzi.

— Să ştii că nu prea avem parte de ceva amuzant, în meseria asta. De exemplu, în cazul de faţă, n-au prea fost chestii haioase.

— Ce se întâmplă acum? Închideţi cazul?

Ce voiam să întreb era, în mod evident: *Crezi că a fost Hugo?* Şi fireşte că Rafferty ştia asta. Mă făcea să aştept. Se juca de-acum cu nişte castane lăsate de Zach şi de Sallie pe terasă. Răsucea una în mână şi se gândea. Lumina scădea, iar întunericul se cernea ca o ceaţă de cenuşă fină în aer.

— Hai să zicem aşa, a spus, în cele din urmă, aşezând castana frumos în vârful grămezii. Hugo era de la început în capul listei noastre de suspecţi. Încă dinainte să identificăm cadavrul.

— De ce?

— Mai întâi, a ridicat Rafferty un deget, locuia aici permanent, şi lucra de acasă. Avea cel mai bun acces la copac. Şi voi, restul, nu eraţi niciodată singuri aici. Ar fi trebuit să-l păcăliţi pe el şi să-i păcăliţi şi pe ceilalţi, ca să vârâţi cadavrul fără să fiţi văzuţi. Hugo stătea multă vreme singur aici.

Al doilea deget.

— Era un tip mare. De când am ajuns, mi-am dat seama că fusese puternic, cândva. Verii tăi n-aveau cum să urce un cadavru de 85 de kile în copac şi să-i dea drumul în gaură, nu singuri. Dar Hugo…

Nu mă pomenise pe mine. *Eu eram puternic,* voiam să strig la el, *am jucat rugby, eram în mare formă, aş fi putut face orice.* Ţigara mea avea gust de mucegai. Am strivit-o de podeaua terasei.

Al treilea deget.

— Şi, a zis Rafferty. Prima dată când am vorbit cu voi toţi, în salon, în ziua când a apărut craniul, îţi aminteşti? Un lucru mi-a atras atenţia. Nepotul tău, Zach, a zis că încercase şi înainte să se urce în copac, însă maică-sa ori Hugo îl făcuseră mereu să coboare. Apoi, două minute mai târziu, verişoara ta, Susanna, a spus că părinţii voştri nu vă lăsau să vă urcaţi când eraţi mici, dar Hugo, da. Asta însemna că, înainte să fie Dominic acolo, Hugo n-avea nicio problemă să se urce copiii în pom. După ce Dominic a ajuns acolo însă, a-nceput să aibă.

Hugo ştiuse tot timpul. Cred că adevărul e că n-am fost niciodată un om de acţiune. N-am agitat barca; totul avea să fie bine, dacă permiteam…

Probabil că nu ştiuse care dintre noi fusese, nu sigur – tatonarea din maşină, acea afirmaţie, *Consider că am dreptul să aflu ce s-a întâmplat* –, dar ştiuse destul.

— Nu ţi-ai dat seama, nu?

— Nu.

— De ce să-ţi fi dat, doar nu e treaba ta?

— Nu.

— Şi, a zis Rafferty, fluturând patru degete, trăgând lung din ţigară. Nu vreau să fiu prea explicit, dar e greu să nu remarci un cadavru care se descompune. Deasupra lui erau o tonă de frunze şi alte cele, care mascau niţel mirosul, şi în toamna aceea fusese frig. Dar chiar şi aşa… Hugo probabil că investigase şi avusese un şoc, asta dacă nu ştia deja precis ce-i împuţea grădina.

Cu un fior ciudat în stomac, mi-am dat seama că Hugo nu doar că ştiuse. Eram strânşi cu toţii în living, Zach o căuta cu lumânarea, iar Hugo îl chemase şi îi şoptise ceva la ureche. Zach rânjise larg şi ţâşnise în grădină, unde se dusese drept la copacul în care nu avea voie să se urce.

„I-am zis că sunt comori ascunse în grădină.” Mai mult: îi spusese lui Zach exact unde să caute. Poate nu exact, fie, în caz că Zach îl trăda, însă nu era nevoie. „Mergeţi afară, suntem prinşi aici cu ceva, vă puteţi uita oriunde vreţi, *oriunde…”*

După ce noi trei începuserăm să întrebăm ce se va întâmpla cu locul după ce murea el, Hugo îşi dăduse seama că, dacă lăsa scheletul acolo, ar fi însemnat să ne lase o bombă amorsată în grădină. Trebuia să explodeze controlat, aşa că *(E nevoie de un mare efort să crăpăm carapacea şi să descoperim ce se mai află dedesubt)* îşi făcuse planurile cu atenţie şi le pusese în mişcare. M-a izbit duritatea metodei folosite cu Zach, chiar dacă era un mic ticălos rezistent, dar cred că nu avusese de ales; nu prea avea cum să scotocească singur în copac sau să trimită pe altcineva, fără să trezească bănuieli.

Cu siguranţă că ar fi trebuit să fi făcut asta acum multă vreme. Dar era nevoie de un anumit tip de persoană ca să facă asta, nu? Şi se pare că nu sunt genul sau nu am fost, până acum…

Aproape că întârziase prea mult cu ultimul pas, mărturisirea – mă întrebam dacă, strângându-i lucrurile, am fi găsit o notă scrisă de mână, să fie acolo. Chiar şi atunci mi-am permis să mă bucur că întârziase atât. Eu şi Melissa îl făcuserăm suficient de fericit, încât să îşi dorească să trăiască fiecare zi pe care şi-o putea permite.

— Şi apoi – Rafferty avea toate cele cinci degete de la o mână ridicate, ca într-un salut – au venit înapoi rezultatele testelor ADN. Ţii minte jacheta aceea veche, despre care a zis Hugo că îi aparţinea şi pe care am luat-o când am căutat prin casă?

— Da.

— Era înţesată de ADN-ul lui Dominic. Pe interior, chiar aici.

Şi-a atins partea dreaptă.

— Nu era sânge, pentru că nu credem că a sângerat. Poate salivă. Acum, fireşte că oricine putea purta jacheta sau Dominic ar fi putut să intre în contact cu ea când fusese în casă. Dar, când pui şi asta peste tot ce avem deja…

Doamne, dar pricepută mai fusese Susanna! Avea doar 18 ani şi deja era atât de isteaţă, atât de avansată! Când povestea cu sinuciderea căzuse, în final, planul B era acolo, pregătit – *Să fac totul confuz, să amestec o groază de oameni* – şi probabil că avusese şi un plan C, şi un plan D, şi tot aşa. Mă întrebam ce ar fi făcut dacă poliţiştii l-ar fi arestat atunci pe Hugo sau ar fi venit după Leon, după mine… după ea.

— Când ne-a sunat Hugo, a continuat Rafferty, nu a fost o surpriză atât de mare. Ştia detalii pe care nu le menţionaserăm. L-am întrebat cum a reuşit să coboare cadavrul în gaură, da? A zis că a legat o frânghie în jurul pieptului lui Dominic, că a aruncat-o peste o cracă, de care s-a folosit ca să ridice cadavrul până când s-a putut urca pe o scară, de

unde l-a ghidat în scorbură. Şi, într-adevăr, pe tricoul lui Dominic s-au găsit fibre de sfoară. A zis că un pantof al lui Dominic a căzut, că a trebuit să-l caute în tufişuri şi să-l arunce în urma lui. Dominic avea, într-adevăr, un singur pantof. Celălalt era în copac, dar undeva lângă talia lui. Asta căutăm când mărturiseşte cineva. Detalii pe care nu le-ar şti decât dacă ar fi într-adevăr vinovat.

Doar că, fireşte, Hugo putea să ştie. Un zgomot în grădină, în adâncul nopţii; voci agitate, înfundate, târşâitul scării. Hugo se trezeşte, se miră, e suficient de tulburat de tensiunea care vibrează în aer, încât să se ducă la geam.

Nu ieşise la ei. Poate că nu pricepuse sau nu crezuse nimic din ce vedea, până n-a început să se vorbească despre Dominic. Sau poate ştiuse imediat şi, din motive proprii – mai sigur pentru noi, mai sigur pentru el, după ani de observaţii din exterior (te obişnuieşti să fii tu însuţi) – hotărâse să rămână unde era. M-am întrebat în ce măsură îl înţelesesem pe Hugo.

Întuneric, Susanna înfofolită în jacheta lui, Leon probabil îmbrăcat ca mine… Nu ştiuse care dintre noi eram. Nu vrusese să afle: ar fi putut verifica uşor cine era şi cine nu era în pat. Dar n-o făcuse. Foşnete jos, când Leon se strecurase să facă drumul până la Howth; aşteptarea, telefoanele noastre care vibraseră ascuţit când intrase mesajul cu *Îmi pare rău.* Aşteptare, din nou, iar şi iar. Leon revenind, şoapte în zori. Uşile dormitoarelor închizându-se şi iar tăcere.

Dimineaţă, Hugo zâmbise liniştit, la micul dejun, ne întrebase ce puneam la cale pentru ziua cu pricina. La sfârşitul lunii, ne trimisese la facultate, către o viaţă nouă: *Succes! Să vă priască!* Şi se întorsese la Ivy House, închizând uşa în urma lui.

Zece ani în care trăise cu asta în grădină. Darul lui pentru noi. Mi-am dorit, atât de puternic că-mi venea să urlu, să fi fost aici. Voiam să-i vorbesc.

— Singura întrebare, a zis Rafferty, era motivul.

Se juca din nou cu castanele, aruncând una şi prinzând-o cu dexteritate.

— Hugo n-a vrut să spună. Doar: „Aşa mi s-a părut necesar atunci” şi „Dar de ce vreţi să ştiţi?” Pretindea că memoria lui avusese de suferit şi se enervase când am insistat – „Ştiţi cât din creierul meu a fost înlăturat de celulele tumorale? Aţi vrea să vedeţi tomografiile? Abia dacă-mi amintesc cum se numesc fraţii mei, darămite lucruri de acum zece ani…”

Era un imitator bun. Cadenţa şi ritmul vocii lui Hugo, toate muchiile sale calde şi aspre, peste grădină. Întunericul care se îndesea flutura, parcă, în aer.

— Kerr s-a gândit că a fost din cauză că Dominic îţi abuza vărul, pe Leon, dar eu n-am crezut. Dacă s-ar fi întâmplat cu un an înainte, poate. Dar exact când urma să plecaţi cu toţii? Când Leon nu l-ar mai fi văzut niciodată pe Dominic? Hugo nu era genul de ucigaş din răzbunare. Privire spre mine: Sau era? L-am citit greşit?

— Nu, am zis, nu era.

— Aşa… Vasăzică, asta lipsea. Nu-i mare lucru, putem închide un caz şi fără un motiv, dar nu-mi plac piesele lipsă. Ia uite!

Pisica ajunsese la a doua bucată de carne şi se ghemuise să mănânce, mai relaxată, cu un singur ochi la noi.

— Deja se relaxează. Dacă-i dai timp, te faci cu o pisică.

— Nu vreau nicio pisică.

— Pisicile sunt grozave. În plus, un animal de companie te-ar mai scoate din ale tale şi ţi-ar da alte subiecte de gândire. Ţi-ar face bine.

— Da, poate.

Rafferty şi-a scos pachetul de ţigări şi a mai pescuit una, cercetând să vadă câte mai avea.

— Apoi, a zis el, Hugo a murit. Dumnezeu să-l odihnească! Aşa că am rămas fără piesa lipsă. Asta m-a făcut să mă întreb dacă să închid sau nu cazul.

A înclinat pachetul spre mine. Am clătinat din cap. El a ridicat din umeri, punându-l la loc.

— Doar că a venit verişoara ta, Susanna, să mă vadă.

Poftim?!

— Când?

— Acum două zile.

Calmează-te, totul e sub control! Gândul la Susanna mă obosea atât de tare, că aş fi vrut să-mi pun capul pe genunchi şi să dorm.

— Potrivit spuselor ei…

Şi-a întins picioarele, făcându-se comod pentru a depăna povestea.

— …Dominic o cam chinuise anul acela. Nimic serios, doar încerca să o convingă să iasă cu el şi nu prea accepta un răspuns negativ. I s-a plâns lui Hugo. Poate că ea a făcut lucrurile să pară mai grave decât erau, a zis; adolescentele exagerează, uneori li se pare că-i sfârşitul lumii azi şi uită totul mâine… Susanna se simte prost din cauza asta. A vrut doar să scape de stres, dar Hugo a înţeles-o greşit, probabil. A crezut că Dominic era un soi de pervers care o brutaliza. Era foarte protector cu voi trei, nu?

Un ochi auriu întors spre mine, sclipind în lumina brichetei.

— Da, am zis.

— Da. Atâta lucru am priceput şi eu. Aşa că iată şi motivul. Şi, în cazul în care mai aveam dubii, Susanna mi-a zis că-l văzuse în noaptea aceea.

— Ce? am zis.

— Nu ţi-a spus?

— Nu.

— Ha! a zis Rafferty. Credeam c-ar fi făcut-o. Ceva atât de important n-ar fi…?

— Se pare că nu.

Dacă Rafferty a prins tonul posomorât, n-a arătat-o.

— În noaptea în care a dispărut Dominic, a zis el, târziu, Susanna s-a trezit fiindcă primise un mesaj pe telefon, faimosul *Îmi pare rău.* Nu a putut

adormi la loc. Atunci a auzit zgomote în grădină şi s-a dus la geam să vadă ce se petrecea. Era Hugo, târând ceva pe iarbă. Era prea întuneric şi n-a văzut ce. S-a gândit că suferea de insomnie şi lucra la grădina lui cu stânci. Se pare că era ceva obişnuit pentru el, nu?

— Nu-mi amintesc.

— În fine, aşa a presupus Susanna – sigur, de ce să fi crezut altceva? Am întrebat-o dacă aţi fi putut fi tu sau Leon, dar a zis că nu, fiindcă Hugo era mult mai înalt decât oricare dintre voi şi atunci avea părul lung, deci nu l-ar fi putut confunda.

Drăguţ din partea ei.

— Am întrebat dacă ar fi putut fi şi altcineva, a zis Rafferty, şi a zis că da, sigur, era posibil, ar fi putut fi alt tip înalt, cu părul lung. Nu s-a uitat multă vreme. S-a gândit să iasă şi să-l ajute, dar trebuia să plece la muncă de dimineaţă, aşa că s-a dus înapoi la culcare. Când a auzit că Dominic se sinucisese, aruncându-se de pe Capul Howth, nu i-a venit în minte să conecteze informaţia asta cu imaginea lui Hugo făcându-şi de lucru în grădină… Ceea ce, cu siguranţă, e ceva normal, nu?

— Aşa cred, am bâiguit.

— Când am identificat scheletul, s-a prins. Nu-i proastă deloc.

— Deloc, am zis.

— Dar n-a zis nimic, pentru că n-a vrut să-i strice ultimele luni de viaţă lui Hugo. A tăcut. Ne-a aruncat câte ceva care arăta spre Leon sau – o privire piezişă – spre tine, ca să ne deruteze şi să nu ne concentrăm asupra lui. Ştia că nu avea să sufere nimeni, pe termen lung, are încredere în Gardă, şi ştia că n-am fi arestat persoana greşită. Şi, dac-am fi făcut-o, ar fi putut interveni. Altfel, plănuia să ne spună după moartea lui Hugo.

Pariez că aşa plănuia. Doar că nu se gândise că Hugo avea propriile calcule. Îl luase de bun pe Hugo, aşa cum îl ştiuserăm noi mereu, blând şi visător, plutind unde-l ducea curentul. Nu era atât de isteaţă, în fond. Tocmai Susanna ar fi trebuit să-şi

dea seama că asemenea momente pot crăpa stânca, pot muta plăcile tectonice, pot transforma peisajul dincolo de orice recunoaştere.

— Deci, a zis Rafferty, înapoi la întrebarea ta: da, totul se potriveşte. Acum completez golurile ca să-mi pot depune raportul şi închide cazul. Am cercetat povestea Susannei despre Dominic, să mă asigur că se potriveşte.

Ceva, o fluturare rece. În grădină, pisica, acum doar o siluetă, şi-a întors capul să privească, nemişcată, ceva din aer.

— Şi? am întrebat.

Rafferty a fluturat din mână.

— Da şi nu, să fiu sincer. Adică, prietenele Susannei confirmă toate că el o hărţuia, însă nivelul nu transpare constant din declaraţiile lor. Unele spun că a fost doar pentru distracţie; altele sunt de acord că era o problemă, însă nu una mare. Câteva – culmea, cele care erau cele mai apropiate de ea – spun că era rău, foarte rău. Cu o privire spre mine: Aş vrea, prin urmare, să ştiu cum îţi aminteşti tu.

Pentru asta era, de fapt, aici? Nu puteam avea încredere în el.

— E aşa cum a zis Susanna. Dominic o irita, dar nu era mare lucru.

— I-ai spus vreodată ceva? Să o lase în pace?

— Nu.

Rafferty a ridicat o sprânceană, surprins.

— Nu mi s-a părut necesar.

— Cred că te-ai înşelat, atunci, a zis el sec.

— Probabil, am zis.

Faţa lui avea straturi de umbre suprapuse. Mirosurile de pământ şi de frunze umede şi de lucruri arse se solidificau în aer.

— Uite care-i treaba, a zis el, răsucindu-şi ţigara şi examinând-o atent, să se asigure că nu mai fumega. S-ar putea să aibă legătură, s-ar putea să n-aibă. Aş vrea să ştiu. În contul lui Dominic erau o grămadă de e-mailuri care n-au fost niciodată identificate. Erau anonime, trimise în vara de dinainte să moară. De la o fată pe care o urmărea, se

pare. Îi plăcea de el, dar nu voia să o spună public, în caz că o purta doar cu vorba, aşa că-l respingea – mă urmăreşti? Dar, în acelaşi timp, da, voia ca el să ştie că, de fapt, îi plăcea de murea. Cu un rânjet: Doamne, ce dramă! Nu te bucuri că nu mai trebuie să fii adolescent?

Mă treceau valuri de frig, de parcă se întâmpla ceva foarte rău, dar eram prea prost să-mi dau seama ce era.

— Ba da, am zis.

— Când Dominic a dispărut, e-mailurile n-au părut mare lucru. Toată lumea era de acord că fetele erau nebune după el, nu era nicio surpriză că primea mesaje de iubire şi era evident că nu fusese atât de disperat după ea, încât să se sinucidă. Băieţii care au cercetat cazul nici nu s-au obosit să le identifice.

Şi-a dat ochii peste cap, cu o strâmbătură spre mine, de parc-ar fi vrut să spună: Ce *idioţi, îţi vine să crezi?*

— Când Susanna mi-a zis povestea ei însă, m-am întrebat dacă nu le trimisese ea, cumva. Jură că nu, că nu i-a trimis niciodată un e-mail, dar circumstanţele se potrivesc: Dominic se dă la o fată, ea îi spune să se ducă naibii. Se potriveşte, nu?

Altă privire amabilă, de parcă eram colegi şi discutam cazul la o bere, într-un pub.

— Da, aşa cred.

— Crezi c-a fost ea?

— Nu ştiu.

Răceala aceea pătrundea în mine, curgea adânc, era ceva ce ar fi trebuit să ştiu, ceva ce îmi scăpa.

— Dacă îi plăcea, de fapt, de ce-i scria e-mailuri? De ce nu se combina cu el?

Rafferty a ridicat din umeri.

— Poate că era într-adevăr stresată că el doar îşi bătea joc, cum a zis. Sau poate că făcea pe nebuna. Sau poate că nu-l plăcea, ci încerca să-l împingă să sară calul şi să facă un lucru pe care ea să-l fi putut folosi ca dovadă că o hărţuia – să îi trimită o poză cu scula lui, mă rog, de-astea. Sau poate că nu ştia

ce voia. Rânjind din nou: Adolescentele sunt duse cu pluta, nu?

— Aşa cred.

— Asta-mi spune lumea, în fine. Aşa că m-am întrebat şi eu. Dar apoi mi-am amintit de tweet-uri, a zis Rafferty, lejer, confortabil, sprijinit în coate ca să se bucure de privelişte. Deja cunoşteam pe cineva, şi nu era Susanna, care considera că-i distractiv să se joace on-line cu identităţi asumate, ca să-i deruteze pe oameni. Care se pricepea.

Alt val de răceală m-a lovit. Venea din pământ şi îmi intra în oase. Nu-mi simţeam picioarele.

— Tu i-ai trimis e-mailurile lui Dominic, nu?

— Nu ştiu, am zis. Nu-mi amintesc.

Rafferty a expirat, amuzat, exasperat.

— Zău, Toby! Serios! Nu din nou!

— Chiar nu-mi amintesc.

— Trimiteai atât de multe e-mailuri false, că nu-ţi aminteşti de astea? Către tipul care a murit apoi?

— Nu. Nu am…

— OK. Hai să încercăm altfel. Ai trimis cuiva un e-mail fals, când erai adolescent?

— Nu, din câte îmi amintesc, am zis.

De fapt, aveam senzaţia că nu era adevărat – eu şi Dec, chicotind la un calculator şcolar: „Nu, trebuie să-l mai nuanţăm, n-o să muşte momeala”.

— Ha, a zis Rafferty. Ţii minte un tip pe nume Lorcan Mullan? Din clasa ta?

— Da. Ce treabă are el cu…?

— Spune că în primăvara ultimului an de liceu a primit nişte e-mailuri de la o fată care-l plăcea. Că ea nu a vrut să-i spună cum o cheamă, ci doar că l-a văzut în zonă şi că-l considera sexy. Lorcan nu prea era preferatul doamnelor, slab şi plin de coşuri, zice el, aşa că a fost încântat. I-a lăsat indicii c-ar fi fost în echipa de hochei, chestii de genul ăsta, ca să ştie că era în formă, da? După câteva schimburi de e-mailuri, i-a zis că ar vrea să se vadă. Au stabilit ora şi locul. Lorcan şi-a pus tricoul de futai şi s-a dat cu juma’ de deodorant, dar, când a ajuns, eraţi tu şi tovarăşul tău, Declan, pişându-vă pe voi de râs.

Fusese ideea lui Dec. Care se plictisea la ora de informatică şi o căuta cu lumânarea, devenea periculos: *Haiii, să vedem cine muşcă…* Nu fusese doar Lorcan, ci trei, patru băieţi, aleşi cu grijă pentru credulitatea şi disperarea lor, în general, nişte fraieri, dar se pare că numai Lorcan muşcase până la capăt.

— Eram nişte căcaţi cu ochi pe-atunci, am spus. Toţi. Pun pariu că a încercat cineva acelaşi lucru cu mine, cândva.

— Ah, aţi fi putut fi mai rău! a zis Rafferty, sincer. Chiar şi Lorcan recunoaşte. Se aştepta ca voi doi să daţi sfară-n ţară şi să se râdă de el până când trebuia să se transfere la altă şcoală sau poate să plece din ţară. Dar, din câte şi-a dat seama, n-aţi zis un cuvânt nimănui. Nu voiaţi să-l distrugeţi, cum ar fi vrut alţii, ci doar vă hlizeaţi.

Doar că spuseserăm cuiva, de fapt. Lui Sean, care nu râsese, aşa cum ne aşteptam (lângă dulăpior, îndesându-şi cărţile în geantă), ci ne privise uşor dezgustat peste umăr: *Ce căcat? Lorcan? Dacă vreţi să vă bateţi joc de cineva, de ce nu alegeţi pe cineva pe măsura voastră? Ca să aveţi măcar parte de o provocare.*

— Şi-aşa… a zis Rafferty. E posibil să fi râs de Dominic tot aşa. Îşi bătuse joc de verii tăi, deci o merita, nu?

Cu siguranţă că ne pierduserăm interesul, după Lorcan, şi trecuserăm la altă metodă idioată de a ne amuza. Acela era stilul lui Dec – o dată îi era de ajuns. Şi eu n-aş fi venit cu ideea de a începe asta, dacă nu era el, cu siguranţă n-aş fi continuat de unul singur, dar îmi păsase mereu de părerea lui Sean. Privirea aceea dezgustată mă duruse. *Alegeţi pe cineva pe măsura voastră…*

— E-mailurile, am zis.

Mi-era atât de frig, că nu-mi puteam închipui că mi-ar putea fi cald din nou, vreodată.

— Cele către Lorcan. Erau de la aceeaşi adresă precum cele către Dominic?

Rafferty mi-a aruncat o privire curioasă.

— Chiar nu-ţi aminteşti?

— Nu.

După o clipă a cedat:

— Nu ştim. Lorcan a şters e-mailurile de îndată ce-a aflat că fusese păcălit, iar serverul nu păstrează date atâta vreme. Îţi aminteşti cumva adresa folosită, chiar şi parţial?

— Nu. Dec fusese cel care o crease, aplecat peste tastatură şi chicotind ca un maniac, lovindu-mă să tac ori de câte ori deschideam gura.

— Păcat! a zis Rafferty, după o pauză care mi s-a părut infinită. Declan zice că nici el. Îşi aminteşte e-mailurile către Lorcan şi alte câteva, apropo, dar spune că el nu i-a trimis niciodată nimic lui Dominic. Iar eu îl cred.

I-aş fi zis lui Sean despre asta, cu siguranţă, dacă ideea fusese ca el să vadă că nu mă legam doar de fraieri. Doar dacă nu cumva Dominic dispăruse înainte să pot spune ceva, iar eu crezusem că ar fi putut fi – chiar şi vag – din cauza e-mailurilor. Dominic era deja pe jumătate deraiat din cauza rezultatelor la examen, dându-şi seama că fusese păcălit; nu era mare chestie, dar, pus peste toate celelalte… Dacă eu crezusem că era o şansă cât de mică, mi-aş fi ţinut gura. De ce să superi oamenii mărturisind? Nu că făceam vreun bine, nu că aveam să ştim sigur, nu că avea vreun rost să mă stresez pentru asta… Ah, tu! Orice lucru din cauza căruia te simţeai prost îţi ieşea din minte!

Rafferty a oftat.

— Se pare că nu vom afla niciodată. Şi m-aş fi bucurat, fiindcă, dacă e-mailurile l-au încurajat pe Dominic să o hărţuiască pe Susanna, iar el a fost ucis din cauza asta… Indiferent cine l-a ucis, persoana care a scris e-mailurile a pus umărul.

N-am putut nici măcar simţi o fulgerare de oroare. Sincer, nu de Susanna mă săturasem, nu; ci de mine, nevinovatul nedreptăţit, cavalerul pe cal alb, detectivul iscusit, ucigaşul, cretinul egoist şi nepăsător, provocatorul meschin, alegeţi ce vreţi, ce mai contează? Se poate schimba totul chiar mâine –

e pe alese. Chestia asta fără formă, fără oase, grotescă, strivită ca plastilina în orice chip dorea s-o vadă şeful din ziua aceea: mă săturasem de ea.

Grădina era scăldată în negru şi în alb-albăstrui, cu pomii sufocaţi de iederă şi nemişcaţi ca nişte monumente. Pisica se ascunsese undeva. Seminţele de mesteacăn pluteau în aer, umplându-l ca nişte fulguşori de zăpadă sau de cenuşă.

Vocea lui Rafferty îmi răsuna iar şi iar în minte. Totuşi, mi-a luat un minut să aud ce spunea: *Indiferent cine l-a ucis.*

— Nu crezi că a fost Hugo, am zis.

El nu s-a întors spre mine.

— Ţi-am zis deja că totul arată spre el. Acum avem şi motiv, şi martoră. Dacă s-ar ajunge în faţa unui juriu, sunt convins că s-ar lăsa cu o condamnare.

— Dar nu crezi c-a fost el.

Undeva, într-un fragment îndepărtat şi lucid al minţii, înţelegeam că ar fi trebuit să fiu îngrozit. Nici chiar cu şase luni înainte nu aş fi putut să mă opun lui Rafferty; acum, dacă decidea că pe mine mă voia, mă putea dezmembra metodic, bucată cu bucată, până când aş fi mărturisit că-l ucisesem pe Dominic şi aş fi crezut fiecare cuvinţel. Tot ce-am putut scoate la suprafaţă a fost un reflex slab de teamă animalică.

Aerul era atât de calm, că am auzit oftatul mărunt al lui Rafferty.

— De multe ori, în meseria mea, îţi poţi da seama cu cine te măsori. Îi simţi, acolo.

Un semn spre grădină.

— De data asta, am simţit pe cineva nespus de puternic. De obicei, e vreun papiţoi, ştii? Vreun ticălos cretin, care ucide un dealer rival, un ticălos care s-a îmbătat din nou şi a lovit-o prea tare, de data asta. Aici a fost diferit, de la început. A fost cineva rece şi calculat, care anticipează douăzeci de mişcări. Cineva care nu s-ar fi speriat, nu ar fi fost derutat, nici forţat să recunoască. Nu Hugo.

— Atunci de ce naiba l-ai arestat? am spus.

— Intuiţia e bună, dar trebuie să mă dau după dovezi. Dovezile îl indicau pe el. Dacă tu ştii altceva însă…

S-a întors spre mine, numai ochi şi umbre.

— Dacă ştii ceva care spune că a fost altcineva şi nu vrei ca Hugo să rămână în istorie ca ucigaş, spune-mi.

— Nu l-am ucis pe Dominic.

A încuviinţat, deloc surprins.

— Dar ai scris acele e-mailuri – taci, omule, ştim amândoi că tu ai fost. Nu eşti deloc nevinovat. Unchiul tău a fost un om bun. Măcar atât îi datorezi.

Pentru asta era aici, deci. Nu pentru mine, în fond, ci ca să mă convingă să îi torn pe Leon şi pe Susanna.

Aproape am făcut-o. De ce nu? Să se ducă dracului amândoi. Să se descurce ei cu Rafferty pe terasele lor, oferindu-le ţigări şi descosându-i, să iasă Susanna singură din toată încurcătura asta, dacă era atât de isteaţă. Fusese OK să mă fluture pe mine pe sub nasul lui: *Ia de-aici, uite ceva sclipicios!* Dar, mai mult, mult mai mult şi mai grav: mă lăsaseră pe dinafară. Aş fi putut fi ca ei, schimbat, temperat. Aş fi putut ajunge în noaptea aceea din apartamentul meu ca o persoană care putea ieşi neînfrântă, dacă ar fi crezut în mine îndeajuns, încât să mă implice.

Doar că toate astea păreau să conteze mai puţin decât lipsa de surprindere din vocea lui Rafferty. Îmi luase atât de mult să-mi dau seama!

— N-ai crezut niciodată c-am fost eu de vină, am murmurat.

— Nu. Simţeam că nu eşti tu, cu sau fără hanorac. Da, ştiu, a zis el ridicând tonul niţel, când am vrut să spun ceva. Ştiu că a fost acum zece ani şi ştiu despre lovitura la cap. Dar, în sufletul lor, dincolo de toate astea, oamenii sunt ce sunt. Iar mie nu mi se părea că ai fi tu.

— Când ai apărut cu pozele, păreai gata să mă arestezi. Erai pur şi simplu, erai…

Eu mă gândisem la el ca la un adversar, ca la oponentul strălucit pe care aveam să-l depăşesc în isteţime, *en garde!* Nu reprezentasem acelaşi lucru pentru el. Nici măcar nu fusesem o persoană, ci doar un pion la cheremul lui, pe care-l putea mişca în ce poziţie se potrivea strategiei sale.

— M-ai folosit ca momeală. Ca să mărturisească Hugo.

A ridicat din umeri.

— A mers.

— Şi dacă nu mergea? Ce-ai fi făcut? M-ai fi arestat? M-ai fi închis?

— Vreau să găsesc asasinul. Sau asasina, a zis Rafferty.

M-a străbătut din nou ghimpele acela de teroare. Era ca un prădător: nici crud, nici rău, nici bun, ci doar un prădător. Puritatea nemărginită a firii sale era dincolo de limitele imaginaţiei mele.

E unul dintre momentele la care mă întorc iar şi iar, unul dintre lucrurile pe care nu mi le pot ierta; pentru că o parte din mine a ştiut, o parte din mine ştia prea bine că nu trebuia să întreb. Dar mi se părea că un răspuns din partea lui ar fi făcut lumină, ar fi fost absolut, cu totul şi cu totul de aur, ca venind de la un zeu.

— De ce eu? am zis. De ce nu Leon? Pe el îl chinuia Dominic. De ce nu…

Rafferty a zis doar:

— Pentru că tu reprezentai cea mai bună şansă.

Inima îmi bătea foarte lent.

— De ce?

— Chiar vrei să ştii?

— Da, vreau.

— OK.

S-a aşezat mai bine, cu coatele pe genunchi, ca să-mi explice.

— Uite cum stau lucrurile: aş fi putut să-l aleg pe Leon, aşa e. Când vine vorba de probe, stăteaţi cam la fel. Dar, aşa cum ai spus în ziua cu hanoracul, nimic solid. Erau doar chestii de circumstanţă. Cu un caz ca ăsta, multe se rezumă la cum îl vede juriul

pe acuzat. Să zicem c-o chemam pe Susanna în boxa acuzaţilor. Da? O casnică din clasa de mijloc, adorabilă. Vorbeşte frumos, de familie bună. S-a căsătorit cu iubitul din facultate. S-a dedicat copiilor şi a renunţat la carieră de dragul lor. Nici superbă, nici lucrată, deci nu-i vreo căţea manipulatoare, dar nici urâtă, grasă sau alte cele. Nu e vreo fraieră dezgustătoare. Educată, deci nu-i o *skanger,* dar nici prea educată, vreo elitistă exclusivistă. Suficient de puternică pentru a fi luată-n serios, dar nu prea puternică – pentru că ştii că şi-ar juca toate cărţile –, aşa că nu e vreo vacă arogantă, care trebuie să se calmeze. Dacă n-avem dovezi solide, crezi c-ar vota juriul să o condamnăm?

— Probabil că nu.

— În niciun caz. Cu Leon – a fluturat din mână – e posibil să avem o şansă. Stil de viaţă dubios şi tot tacâmul. Multă lume crede încă despre homosexuali că sunt dezaxaţi şi, ştii tu, genul artistic, nu-i poţi privi. Dacă am avea o chestie solidă împotriva lui – martori, ADN, orice… gata! Ar fi fost pariul perfect. Dar n-avem. La fel ca Susanna, e un tip de familie bună, înstărit, cu accent plăcut; arată bine, dar nu cât să pară arogant, vorbeşte coerent, inteligent, plăcut… Dacă-l îmbraci într-un costum decent, scapi de freza cretină, iese minunat. Băiatul ăla normal, aşa drăguţ, ucigaş? Nuuu.

Şiruri de ferestre negre, pustii, la blocul de apartamente; ceva din lumină le făcea să pară întrerupte, ca nişte găuri zimţate în nimic, praf care se îngroşa pe afişe vechi, rupte şi pe scaune întoarse. Niciun sunet, nicăieri, nici măcar o motocicletă sau un strigăt sau o frântură muzicală, în depărtare.

— Dar cu tine puteam ajunge undeva, a zis Rafferty, nonşalant.

Asta e partea uluitoare: pentru o clipă, aproape că i-am râs în faţă. Eu, dintre toţi oamenii, pentru Dumnezeu, cine naiba ar fi crezut… Poate că trebuia să îl văd ca pe un triumf al spiritului omenesc: chiar şi după toate astea mai exista un

fragmenţel al minţii mele care mai credea că eram eu.

— Micile detalii fac marile diferenţe, a zis Rafferty. Pleoapa, de exemplu, ştii că face chestia aia…

A arătat cu degetul.

— Şi şchiopătatul. Felul cum legi cuvintele când le rosteşti doar când eşti stresat, în mare parte nici nu se observă. Dar, Dumnezeule, eşti stresat în boxă! Cum devii agitat şi tresari. Cum te poticneşti, cum încurci propoziţiile. Şi cum uneori nu pari tocmai concentrat; ai o privire defocalizată. Ascultă, omule, nu râd de tine. În viaţa normală, cu oamenii care te ştiu, nu contează. Dar juriilor nu le plac lucrurile astea. Cred că înseamnă că e ceva greşit cu tine. Şi după ce cred asta, e doar un pas mic şi, bam!, eşti un ucigaş.

Copacii se mişcau, cu foşnete şi clicuri mărunţele, chiar dacă nu era vânt. Umbrele crengilor mâzgăleau pământul, ca nişte crăpături de cutremur. Mirosul de cauciuc ars devenea tot mai puternic.

— Şi mai e şi memoria, a zis Rafferty. Cu Susanna sau Leon ştiam c-ar ajunge acolo şi ar jura că nu au avut nicio legătură cu Dominic. Trebuie doar să convingă juriul că spun adevărul. Tu, în schimb, nu conta dacă-i convingeai pe juraţi sau nu. Am fi putut dovedi că ai memoria varză. Nimic din ce mai scoteai pe gură nu ar fi contat.

Am zis, mult prea tare:

— Nu e vina mea.

Ştiam că e ridicol, dar a ieşit oricum, şi-a sfâşiat drumul afară.

— Nu am ales eu să fiu aşa.

— Aşa, şi? a zis Rafferty, cu blândeţe.

— Deci nu poţi, nu poţi să… să te foloseşti de asta împotriva mea.

Furia devenea atât de copleşitoare, că-mi încurca limba. Un cretin, asta eram, ce frumos demonstram argumentele lui Rafferty, îmi venea să-mi dau una.

— Nu poţi să… să… să te porţi ca şi cum… nu se pune.

— Dar s-ar fi pus, a zis el nonşalant.

N-am putut răspunde. Abia mai puteam respira.

— Nu zic că aş fi mers până acolo, m-a asigurat. N-aş fi mers. Sincer. Zău! Nu îmi place să trimit oameni nevinovaţi la închisoare pentru crimă. Dar nu era nevoie. Trebuia doar ca Hugo să creadă că aş face-o. De aceea te-am ales pe tine, şi nu pe Leon. Pentru că Hugo ştia, la fel de bine ca mine, că, dacă ajungeai la tribunal, erai praf.

Mi-a mai zis ceva. Încă văd scânteia unui zâmbet echivoc luminându-i faţa şi mi-am petrecut sute sau poate mii de ore încercând să-mi amintesc ce-mi spusese, dar nu pot, pentru că imediat ce-a zis ceva, mi-am dat seama că eram pe cale să-l pocnesc, şi chiar când a terminat l-am şi pocnit.

L-am luat prin surprindere. Lovitura a făcut pleosc, iar el a căzut într-o parte, pe terasă. Dar s-a rostogolit şi, când m-am ridicat în picioare – cu o luciditate ameţitoare, ciudată, ca bucuria, umplându-mă, în sfârşit, în sfârşit –, era din nou sus şi mă ataca, cu braţele încordate ca ale unui luptător de stradă. A fentat într-o parte şi apoi în cealaltă, rânjind când am sărit după el, aţâţându-mă.

M-am aruncat spre el. S-a ferit, m-a prins de braţ, m-a răsucit şi mi-a dat drumul. Am izbit peretele casei, cu spatele. A venit după mine şi m-a lovit cu pumnul în nas.

Ceva a explodat. Pentru o clipă, am orbit, sângele mi-a umplut gura. L-am înghiţit, m-am sufocat şi iată-l pe mine. M-a apucat şi a început să îmi care lovituri în coaste.

L-am călcat pe picior şi l-am auzit lătrând de durere. În secunda cât şi-a pierdut echilibrul mi-am sprijinit piciorul de peretele din spate şi m-am împins.

Amândoi ne-am împleticit pe terasă, încă înlănţuiţi. Am coborât scările spre grădină, împiedicându-ne reciproc de picioare, şi am căzut.

Înainte să-mi dau seama ce se petrece, era călare pe mine şi mă vâra cu faţa în noroi.

Era mai mare şi de zece ori mai puternic decât mine. Pământul îmi apăsa pleoapele, îmi umplea gura. Nu puteam să respir.

Aproape că m-am lăsat. Aproape că mi-am relaxat muşchii, care mă dureau, şi i-am permis să mă vâre printre frunzele de anul trecut şi creaturile mici, care visau la iarnă, între comori pierdute şi oase mărunte, încârligate, în pământul întunecat. Dar căldura sălbatică a apăsării lui, respiraţia lui aspră în urechea mea: noaptea aceea din apartamentul meu s-a ridicat în mine şi tot ce am putut gândi a fost, cu un urlet de furie care mi-a aprins fiecare celulă din corp: *Nu şi de data asta.*

Mi-am tras genunchii sub mine, m-am ridicat şi m-am răsucit pe spate, i-am scuipat un şuvoi de sânge şi pământ în faţă. S-a tras înapoi, iar eu l-am lovit cu piciorul în stomac, l-am aruncat de pe mine, m-am ridicat. S-a răsucit ca o pisică şi m-a atacat, dar eu mi-am înfipt călcâiele în pământ şi cumva am reuşit să îmi păstrez echilibrul. L-am apucat şi l-am ţinut bine.

Ne-am zbătut în cercuri, într-o beznă aproape totală, ca un monstru grotesc, cu multe braţe, care icnea şi se împleticea orbeşte. Totul avea o lentoare de coşmar, picioare care alunecau şi se adânceau în noroi, mâini care smulgeau părul, hainele şi pielea. Respiraţia mea făcea spume şi gâfâia; a lui era aspră, ca de animal, îi simţeam dinţii pe obraz, şi chiar şi prin sângele care-mi înfunda nasul aş fi putut jura că îi simţeam mirosul de pin. Încerca să mă lovească în testicule cu genunchiul, iar eu îl izbeam inutil în ceafă, dar niciunul nu avea suficientă distanţă sau suficient avânt să poată lovi ca lumea.

A schimbat placa, m-a prins de coapsă şi m-a ridicat. Dar eu aveam un cot în jurul gâtului său, iar când m-a izbit pe spate, l-am tras după mine. În secunda în care aerul îmi părăsea plămânii am auzit

cum îi loveşte craniul o piatră, chiar lângă urechea mea, cu un zgomot cumplit, de crăpare.

Am rămas pe loc, luptându-mă să respir. Îl simţeam ca pe un sac de ciment, care mă ţinea la pământ. Deasupra mea, păsări cenuşii, diforme, fâlfâiau pe cerul negru şi am crezut că vor fi ultimul lucru pe care-l văd, dar am reuşit, în cele din urmă, să respir. L-am lovit, împingând şi zgâriind, până când l-am ridicat de pe mine şi m-am târât în genunchi.

Încet, centimetru cu centimetru, s-a ridicat în palme şi genunchi, întorcându-şi capul spre mine. Ochii lui erau imenşi, de un negru solid, străini şi pe faţă îi curgea sânge dintr-o tăietură mare de pe frunte, în râuri, închis la culoare şi sclipind în lumina alb-albastră. A scos un mârâit adânc, cu buza ridicată, şi m-a prins de încheietură.

L-am lovit în faţă. Mâna i-a căzut de pe încheietura mea şi eu l-am atacat cu ambii pumni, cu toată puterea, izbindu-l în cap, apucându-l de păr să îl dau cu faţa de pământ. Nici nu mi-am simţit degetele frângându-se; aş fi putut lovi prin stâncă, eram puternic ca un zeu, neobosit. El încă scotea mârâitul şi eu voiam să-i pun capăt, să nu mă mai apuce niciodată, să nu-mi mai facă niciodată nimic, niciodată, niciodată. Printre bătăile feroce ale inimii şi tăcerea imensă, urlătoare, a grădinii, am auzit vocea Susannei: „Acum imaginează-ţi că ai fi făcut-o”. Magia, fulgerul nedureros care-mi traversa oasele. Mă ridicam de cealaltă parte a râului într-o lume care îmi aparţinea, în sfârşit.

În cele din urmă, pas cu pas, fulgerul s-a revărsat afară şi eu m-am oprit. Braţele mele erau moi ca nişte cârpe, mi-au căzut pe lângă corp, de parcă erau ale altuia, şi respiram în icnete mari, fornăite. Am îngenuncheat pe pământ, clătinându-mă uşor.

Era ghemuit cu faţa în jos, cu antebraţele peste cap. Nu-mi mai aminteam de ce ne bătuserăm. Pierdusem orice idee despre cine era el sau cine eram eu. Tot ce ştiam era întunericul vast, rece,

acoperit cu pânze de păianjen, şi noi, două scântei mici de căldură, alăturate.

Seminţe de mesteacăn pluteau în jos, palide, aterizând în tăcere pe spatele lui întunecat. Scotea un zgomot ciudat, ca un sforăit. După o vreme, s-a rostogolit, foarte încet, pe o parte.

Am ridicat o mână, grea ca granitul, şi i-am pus-o pe umăr. Un picior îi tresărea incontrolabil. M-am gândit să mă întind lângă el, ca seminţele de mesteacăn să nu îl acopere precum ninsoarea, dar n-am avut puterea necesară. Nasul îmi pulsa, picurându-mi stropi mari de sânge pe blugi.

Crengi întortocheate, negre, ceva care se mişca pe acoperiş. Aveam doar o idee vagă unde mă aflam; locul mi se părea cunoscut, dar nu prea, parcă desprins din vis, dintr-o poveste. Era teribil de frig.

După o vreme, tresărirea s-a oprit. La fel şi zgomotul ca un sforăit. Eram singur în grădină.

Am rămas în genunchi, cu o mână pe umărul lui, până când nu am mai rezistat. Atunci m-am ridicat cu greu şi m-am ghemuit, cu spatele lipit de al lui. Tremuram cu spasme violente, cu dinţii clănţănindu-mi dureros, dar spatele lui era cald şi solid şi, cumva, în cele din urmă, am adormit.

M-a trezit o lumină subţire, cenuşie. Eram ghemuit pe o parte, cu genunchii şi pumnii la piept, o poziţie de înmormântare din Epoca Fierului. Simţeam gust de ţărână şi unul din ochi mi-era închis, nu ştiam de ce. Eram ţeapăn şi mă durea de sus până jos, eram ud leoarcă şi mi-era atât de frig, că nu îmi mai simţeam faţa.

Am reuşit să-mi duc o mână la ochi, dar când am văzut-o m-am speriat: era plină de sânge uscat, care pătrunsese în fiecare cută a pielii. Aveam încheieturile sfâşiate, umflate. Când mi-am scuipat pe degete şi m-am frecat la ochi, le-am văzut pline de un roşu-aprins. Se întâmplase ceva rău.

Pământul de sub mine era moale, dar aveam spatele lipit de ceva tare şi foarte rece şi voiam să

mă desprind de el. Mi-a luat o veşnicie, iar fiecare mişcare a părut să-mi sfâşie muşchii sau să-mi rupă articulaţiile, până când am reuşit să şed. Efortul şi durerea m-au făcut să tremur, să-mi pulseze roşu şi urât tâmplele. Am scuipat pământ şi sânge, mi-am şters gura cu mâneca.

Grădina era monocromă şi adormită, sub un văl de rouă. Nu se clintea nimic, nici măcar o frunză, nici măcar o pasăre care să ţopăie sau o insectă care să se târască. Cerul era de un gri anost, care-l făcea invizibil. Seminţele de mesteacăn se aşezaseră în văi micuţe, pe pământ.

Ele mi-au amintit de ceva. Altcineva, o persoană, aici, cu mine. M-am întors şi iată-l.

Seminţele de mesteacăn îi punctau poalele hainei întunecate, iar roua îi arginta părul. Avea capul într-o parte, faţa îngropată în îndoitura cotului, alt braţ întins deasupra capului. Mâna lui arăta la fel ca a mea – sângele, încheieturile. Am încercat să îi îndepărtez cotul de pe faţă, ca să văd dacă respira, însă nu s-a clintit. Fiecare muşchi, fiecare tendon era rigid, de parcă s-ar fi prefăcut în piatră de la interior spre exterior. Mâna lui era chiar mai rece decât a mea.

După un timp, am încercat să mă ridic în picioare şi să mă târăsc înăuntru, împleticindu-mă, adus de spate ca un bătrân. Am aprins focul – cenuşa veche s-a ridicat, făcându-mă să tuşesc dureros – şi m-am ghemuit în faţa lui, cât de aproape am putut.

Încet, încet, mi-a revenit totul în minte cu un calm irevocabil, de iarnă. Mi se păruse un gest eroic atunci. Păruse că aprinde tot cerul cu propria-i lucire sălbatică a mântuirii. În zorile palide, nu mai era. Rafferty era mort. Eu îl omorâsem. Nu ca să îi salvez pe Leon şi pe Susanna, cum crezusem că l-aş fi ucis pe Dominic, şi nici ca să mă salvez pe mine, ci doar pentru că mintea mea era suficient de dusă ca să consider că era o idee bună. Acum era mort. Undeva, nu foarte departe, cineva începea să se întrebe unde o fi, de ce nu sunase, de ce nu venise acasă.

Umbrele flăcărilor se mişcau şi făceau pereţii să se onduleze. Teancuri de cărţi şi de farfurii murdare pe măsuţa pentru cafea, un păianjen care străbătea grăbit podeaua, lângă genunchiul meu.

Faţa mi se dezgheţase suficient să simt că era acoperită de ceva. Când am atins-o, m-a săgetat durerea. M-am dus la baie, dar m-am oprit de câteva ori pe drum ca să mă sprijin de perete, până când valul de ameţeală scădea şi puteam vedea iar. În oglindă, nasul meu arăta ciudat, umflat, descentrat, iar faţa mi-era acoperită cu sânge închegat şi murdărie, ca o mască. Am frecat-o cu un prosop, dar nu mi s-a părut că era mare diferenţă şi mă durea prea rău ca să continui. Mi-au cedat picioarele şi m-am aşezat pe podeaua băii. Am stat acolo multă vreme, cu obrazul pulsând, lipit de faianţă.

Aşteptam să apară lucrul acela despre care pomeniseră Susanna şi Leon – marea transformare. *Da, a mai fost şi asta.* Puterea de oţel care o cuprinsese pe Susanna, nu se va mai pune nimeni cu mine, niciodată, acum sunt supereroină; îi voi înşfăca pe hoţi de ceafă şi îi voi arunca la picioarele lui Martin, voi ţese o pânză machiavelică şi-l voi aduce pe neurologul de rahat suspinând la picioarele mele şi implorându-mi iertarea. Uşurătatea care se trezise în Leon – nimic nu contează, nimic nu mă poate răni; voi lăsa viaţa asta buşită să-mi cadă de pe umeri, ca o jachetă pătată, şi mă voi îndrepta spre ceva nou şi perfect. La lumina flăcărilor, străluciseră de parcă erau făcuţi dintr-un element straniu, necunoscut, indestructibil. Am aşteptat să-mi simt transmutaţia cărnii, să mă ridic de pe podea cu rănile vindecându-se de la sine, cu cicatricele dispărând şi cu totul având sens, în sfârşit.

Dar nu s-a întâmplat nimic. M-am gândit doar la soţia sau la iubita sau la ce-o fi avut Rafferty, începând să se agite, întrebându-se dacă să-l sune pe Kerr; la copiii lui, dacă avea, nişte băieţi cu părul ciufulit, închis la culoare, care vibrau de energie, ţâşnind de la joacă să întrebe de tati.

Mici zgomote în casă, când a pătruns vântul. Crăpături şi pete care creau modele pe pereţi, ca umbra unui copac mare, îmbrăcat în muşchi. Lumină slabă, alunecând peste geamul murdar, perdeaua de la duş care cădea de pe un inel stricat.

Îmi aminteam e-mailurile către Dominic, sau aşa credeam, cât o fi valorat şi asta. Dar mi-era limpede ca ziua. Întins pe pat, acasă, pretinzând că învăţam, neliniştit şi iritat de căldura primăverii, într-unul dintre weekendurile în care toată lumea era un ghimpe în coaste: Susanna era supărată pentru că făcusem un comentariu deloc flatant la adresa uneia dintre prietenele ei porcine, Leon se tot plângea la infinit despre cum eram cu toţii nişte oi trimise la abator, de la şcoală la facultate şi apoi direct în botul corporatist, iar coastele mă dureau fiindcă Dominic îmi dăduse una, „în glumă", cu o zi înainte. Sean sau Dec m-ar fi putut scoate din dispoziţia aceea, însă Dec lucra part-time ca să economisească pentru facultate şi nu era prin zonă, iar Sean era pe undeva, cu mâna sub bluza lui Audrey sau cine ştie pe unde, şi nu răspundea la telefon. Voiam să supăr pe cineva.

Adresa pe care o folosiserăm eu şi Dec pentru Lorcan era teplacmult@ceva, Hotmail sau Yahoo. Parola era *fraier.*

Susanna bălmăjise cu o săptămână înainte despre Dominic, care voia să se combine cu ea. Atunci mi se păruse simpatic – pentru cineva atât de deştept, Su se putea purta ca un copil, pierzându-şi minţile doar fiindcă un tip se dăduse la ea –, dar în ziua cu pricina mi se părea doar o dramă iritantă, o scuză pentru furie arogantă. Dacă voia aşa ceva, să aibă: *Hei, ştiu că te-am înjurat când m-ai apucat de cur zilele trecute, dar m-a excitat atâât de tare;)*

Nu am semnat, fiindcă astfel aş fi putut nega plauzibil dacă se afla şi m-ar fi atacat Susanna, ultragiată: *Ce-i? Doar n-am zis că-i de la tine!* Dom avea să lege lucrurile, şi dacă nu, nu îmi păsa. Dar capul lui era oricum deşurubat şi, în mod sigur, avea să muşte momeala. Încă o mişcare spre Susanna şi

ea avea să-i smulgă braţul şi să-l lovească folosind capătul încă ud sau să-i ţină o predică despre consimţământ şi autonomie corporală. Se meritau unul pe altul. Speram doar să fiu acolo când se întâmpla.

Apoi a apărut ceva mai interesant, am uitat de proasta dispoziţie şi de toată chestia vreo câteva zile. Când mi-am amintit să-mi verific e-mailul însă, Dominic muşcase momeala, şi încă toată. *Atunci, de ce ai fost aşa de căţea?*

Am pufnit şi am uitat iar, până când eram iar plictisit: *Nu ştiu, mi-era ruşine! Dacă râdeai de mine? Dar e atât de mişto aşa, nu? ;-)*

Un rânjet mare de la Dominic: *:D E atât de sexy!*

Şi apoi? Ce-i spusesem? Câte e-mailuri fuseseră? Doar de acelea îmi aminteam, dar Rafferty zisese o grămadă. Suficiente – mai mult decât suficiente.

Cu un rânjet mare, satisfăcut, de parcă făcuse ceva isteţ şi se aştepta să primească o medalie, spusese Susanna. Gen, „Te bucuri să mă vezi?”

Probabil că amintirea ar fi trebuit să mă copleşească de ruşine, de vină, de groază, dar eu nu simţeam decât o tristeţe imensă, fără sfârşit. Fusese un lucru atât de mărunt. Puştii făceau glume mai proaste, în fiecare zi, şi încă mii. Crezusem că nu însemnase nimic; aşa ar fi trebuit. Şi totuşi, cumva, iată-ne. Totul era distrus.

Dormitorul meu părea abandonat de câţiva ani, cu haine boţite pe la colţuri, pânze de păianjen prăfuite agăţate de abajur, o aşchie slabă de lumină printre perdele. Mi-am găsit Xanax-ul şi analgezicele, pe fundul unui sertar, şi le-am împrăştiat pe pat. Rămăseseră destule.

Mă mai gândisem la asta, bineînţeles. În săptămânile de groază în care mă plimbasem de colo până colo prin apartament nu prea mă gândisem la altceva. Dar, când se pusese problema, nici măcar nu încercasem. Crezusem că era din cauza Melissei, a părinţilor mei, că nu puteam suporta ideea să nu îi mai revăd sau ca vreunul dintre ei să mă găsească. Dar nu asta fusese. Ci din

cauza acelei scântei ridicole, acolo, adânc, în miezul minţii mele, care tot mai credea că lucrurile se puteau schimba. Undeva, de cealaltă parte a iluziei optice, propria viaţă mă aştepta, caldă şi luminoasă ca o zi de vară. Mă chema.

De fiecare dată încă un miracol, de fiecare dată încă o şansă. Dacă mă scoteai de sub dărâmături, după câteva săptămâni, acoperit de praf şi transformat într-o statuie albă, cu o singură mână ridicându-se slab, puteai face paradă cu mine. Mă scoteai din râu, ca pe un om al mării, şi mă resuscitai până când tuşeam şi scuipam. Sunt norocos, norocul meu ţine.

Doar că acum era un detectiv mort în grădină şi aveam sânge pe mâini şi nu vedeam cum m-ar fi ajutat soarta. Chiar dacă reuşeam să sap o groapă şi să-l îngrop în ea, ar fi venit să caute. I-a spus cuiva unde se ducea, şi-a lăsat maşina în apropiere, îi găseau telefonul. Nu eram Susanna, care putea trasa planuri viclene de camuflare. Nu aveam cum să mă joc de-a indicaţiile greşite, să pretind că ar fi putut fi asta sau cealaltă. Mergeam la închisoare.

Şi chiar dacă nu mergeam: ucisesem pe cineva şi asta nu putea fi schimbat. Aveam să fiu mereu aşa. Nu puteam da timpul înapoi, nu puteam scăpa, nu puteam repara nimic şi nici nu-mi puteam cere scuze, nu puteam netezi colţurile şi nici nu puteam ascunde totul într-o cutie mai mică, pe care s-o pot controla. Avea să mă roadă până când mă dădeam eu după forma sa inflexibilă.

Ce nu reuşisem să recunosc după noaptea aceea – chiar dacă fusese chiar acolo, esenţial, tot timpul – era că nu murise nimeni. De aceea scânteia refuzase să se stingă: distrus, cu creierul terci, împleticindu-mă, eram încă viu. Unde e viaţă, încă e speranţă: suficient de banal să te facă să vomiţi, şi totuşi se dovedise adevărat. Acum Rafferty era mort şi nu mai era loc de soartă, miracole sau ultime şanse. Acesta era peretele de stâncă, ultimul cuvânt, împotriva căruia nu exista drept de apel. Eram terminat.

Am înghiţit pastilele cu căuşe de apă de la robinetul din baie. M-am gândit să fie votcă sau vin, ca să fiu sigur, un pahar de rămas-bun, dar ideea mi-a tulburat stomacul şi nu puteam risca să vomit toată tărăşenia. M-am dezbrăcat de hainele însângerate, înnoroite, din care se scuturau pământ şi seminţe de mesteacăn, le-am lăsat pe podea, mi-am luat un tricou curat şi nişte pantaloni de pijama şi m-am băgat în pat. Cearşafurile erau îngheţate, lipicioase. M-am ghemuit strâns, tresărind când mi-am atins locurile lovite, şi mi-am tras plapuma peste cap.

M-am gândit la Melissa, când avusese gripă şi stătuse în capul oaselor, pe patul meu, arzând de febră şi vorbind cu o voioşie hotărâtă, în timp ce eu îi fierbeam ouă moi şi îi aduceam pâine prăjită şi ceai de plante şi îi citeam *Winnie de Pluş* de pe telefon, cu capul ei sprijinit pe pieptul meu. M-am gândit la mama, stând turceşte pe podea şi jucând Bâza cu mine, cu coada căzându-i peste umăr, cu mâna plutind în aer şi cu un zâmbet inconştient luminându-i chipul. La tata, stând în fotoliul lui, la lumina lămpii, ca să acorde unui eseu pentru şcoală toată atenţia lui serioasă, meticuloasă, „E foarte bun, îmi place cum ţi-ai construit argumentele…” Aş fi vrut să mai zac acolo. Aş fi vrut să am timp să mă întorc şi să trec prin fiecare amintire plăcută, prin toate halbele şi prosteala cu Sean şi Dec, prin nopţile nebune de la facultate, prin fetele şi vacanţele şi poveştile de noapte bună, chiar şi prin verile de la Ivy House, cu Susanna şi Leon şi Hugo. Dar eram extenuat până în măduva oaselor, trup şi suflet, pluteam între somn şi trezie, iar patul s-a încălzit şi pastilele şi-au făcut efectul şi n-am mai putut ţine ochii deschişi. Ultimul lucru pe care ştiu că l-am gândit a fost cât de teribil de trist este să fie atât de uşor, în final, să adormi.

13

Normal că nu mi-am făcut treaba.

Undeva, se pare că-i lăsasem Melissei un mesaj vocal lung şi încurcat, construit în principiu din scuze şi tâmpenii incomprehensibile. Când l-a ascultat, Melissa i-a sunat pe părinţii mei, care s-au grăbit spre Ivy House, unde l-au găsit pe Rafferty mort în grădină, într-o baltă de sânge, şi pe mine, în mare parte mort, în pat, într-o baltă de vomă. Nici măcar nu vreau să ştiu cum au fost următoarele ore. M-am trezit din nou în spital, simţindu-mă atins de mama tuturor mahmurelilor şi lovit încontinuu în stomac, cu mirosul de boală şi dezinfectant din nou impregnat în piele şi cu un tip în uniformă care se uita urât la mine de pe un scaun de lângă patul meu.

La început, am crezut că mă întorsesem după noaptea din apartamentul meu şi nu mi-am dat seama de ce era atât de supărat poliţistul. Să-mi dau seama că rana de la cap mi se cicatrizase m-a umplut de panică; dar cât timp fusesem aici?! – şi o asistentă a trebuit să vină să-mi facă o injecţie. Când au intrat nişte detectivi să avem o discuţie, eram atât de varză, încât tot ce-am putut face a fost să îi privesc visător şi să îi întreb dacă-mi găsiseră maşina şi dacă ar vrea să verifice dacă mai aveam picioare.

A durat ceva până când mi-am revenit cât să fiu interogat, ceea ce, practic, sub ordinele stricte ale avocatului pe care mi-l angajaseră ai mei, însemna să spun „Nu comentez” de nenumărate ori unei perechi de detectivi care, în spatele expresiilor plate, voiau să mă rupă în bucăţi şi să se pişe pe ele. Dar una dintre părţile mai inteligibile ale mesajului vocal către Melissa fusese ceva de genul s-a strecurat şi am crezut că era un hoţ şi m-am speriat de m-am căcat pe… şi apoi îmi pare rău îmi pare rău mormăite (să ascult mesajul acela vocal într-un tribunal a fost, ţinând cont de competiţia acerbă, unul dintre cele mai nasoale momente). Când mi-am

revenit cât să am idee despre ce se întâmplase, povestea se solidificase deja, luând forma pe care apărarea mea a folosit-o la proces: Rafferty venise să vadă dacă susţineam povestea Susannei; uşa era deschisă (mama, Louisa şi poştaşul depuseseră cu toţii mărturie că era descuiată sau chiar deschisă în săptămânile anterioare; se pare că poştaşul chiar îmi ţinuse o predică pe tema ei, însă eu nu o înregistrasem); sperietura de pe terasa întunecată, sărmana victimă a sindromului post-traumatic, crezându-se înapoi în noaptea care-i distrusese viaţa, atacând cu frenezie în ceea ce considerase legitimă apărare (mărturia expertului, adică a neurologului de rahat, şi a câtorva psihologi, dar şi nişte lucruri devastatoare declarate de ai mei şi de Melissa), şi apoi îngrozit până la tentativa de sinucidere când ieşise din transa terorii şi văzuse chipul însângerat al lui Rafferty.

Avea o urmă de adevăr, cred, în felul său încâlcit, pieziş. Avocatul meu m-a făcut să trec metodic prin toată povestea, nemilos, ca un profesor strict, de modă veche, care-şi învaţă studentul înapoiat declinările latineşti. La început, am refuzat să mă gândesc măcar să depun mărturie. Nu era doar din cauza a ceea ce spusese Rafferty – *Dacă ajungi la tribunal, eşti terminat.* Era mai simplu. Erau doar câteva lucruri pe lume care m-ar fi făcut să mă simt mai rău, dar să explic în detaliu halul în care ajunsesem unui public constând din familia mea, prietenii mei şi Melissa, dar şi o varietate de reprezentanţi ai media şi lumii întregi se afla în capul listei.

Însă avocatul insista că era singura mea şansă de a evita o condamnare pentru crimă şi o sentinţă pe viaţă, aşa că am acceptat. Cred, sau poate doar vreau să cred, că am făcut-o mai ales de dragul alor mei. Nu puteam scăpa de imaginea mamei păşind în casă, *Toby? Toby, eşti bine?,* de curentul rece de la uşa dinspre grădină, de chestia care zăcea pe pământ, de momentul de groază, de confuzia ameţitoare când îi văzuse faţa lui Rafferty; de graba

prin camere prăfuite şi pe scări întunecoase, *Toby!* cu vocea frântă, *Toby!;* şi, în cele din urmă, eu, străduindu-mă să mor în faţa ei, doar că incapabil să trec ultima graniţă.

Aşa că am urcat acolo, la bară, dezbrăcat şi expus, şi am executat un mic dans în faţa lumii. Am tremurat, am respirat întretăiat, în timp ce avocatul mă purta, pas cu pas, prin jaf. M-am rostogolit printre descrierile detaliate ale tuturor efectelor umilitoare *(Şi ce s-a întâmplat când aţi încercat să ieşiţi singur din casă? Şi când v-a cerut compania emiţătoare a cardului de credit al doilea prenume, nu vi l-aţi amintit, nu? Şi vedem că vă cade pleoapa, este o urmare a…?).* Mi-am pierdut şirul gândurilor şi a trebuit să solicit ca întrebările să fie repetate. Când a scăpat cineva un carneţel, am sărit de pe scaun. M-am poticnit şi m-am bâlbâit povestind despre moartea lui Hugo, dar am luat-o complet razna, încât avocatul a cerut pauză, când m-a întrebat despre bătaia cu Rafferty. Am încercat să nu mă uit la feţele juraţilor, care evaluau cu grijă cât de terminat eram, aşa cum făcea blonda frumoasă din primul rând, cu ochii plini de milă. Procurorul a încercat să mă împingă să recunosc că mă prefăceam, dar a dat repede înapoi când a fost limpede că nu, că eram pe punctul de a ceda complet.

Versiunea acuzării era că fusesem înciudat pe Rafferty din cauza morţii lui Hugo şi, când apăruse, căutând informaţii pentru a cimenta reputaţia de ucigaş a unchiului meu, îmi pierdusem cumpătul şi îl atacasem. Cred că şi versiunea aceea avea o urmă de adevăr, dar juriul, după aproape trei zile de deliberări, a preferat-o pe a apărării. În fond, nu puteau contrazice faptul că eram foarte dus. Eram singurul care pricepea ironia însă: toate lucrurile despre care Rafferty îmi spusese că ar fi funcţionat împotriva mea – bâlbâială, tresăririle, privirea sticloasă, incapacitatea de concentrare – au fost cele care m-au salvat. Verdictul (11 la 1: a fost un tip masiv, cu capul ras, a cărui privire spunea că nu

înghiţea gogoaşa) a fost de ucidere din culpă ca urmare a responsabilităţii reduse.

Asta însemna, mi-a explicat avocatul, că judecătorul putea să mă condamne la orice dorea, de la condamnare cu suspendare la închisoare pe viaţă. Eram norocos. Judecătorul nu mă putea lăsa să scap după ce ucisesem un detectiv, dar a luat în considerare lipsa unui cazier penal, imensul potenţial de a contribui în societate, familia care mă sprijinea (îi cunoştea pe tata şi pe Phil, profesional, deşi la suficientă depărtare să nu simtă nevoia să se recuze), faptul că starea mea mintală şi originea socială ar fi făcut închisoarea un loc imposibil pentru mine. Mi-a dat 12 ani, dintre care zece cu suspendare, şi m-a trimis la Spitalul Central de Psihiatrie, unde puteam primi tratamentul corespunzător ca să se asigure că, într-o zi, îmi atingeam potenţialul. Nu aveam nevoie de Susanna să-mi spună că, dacă eram vreun *skanger* în trening, dintr-o familie de asistaţi social, totul ar fi arătat diferit.

De fapt, Susanna a venit să mă vadă de câteva ori, cât eram în spital. Prima dată, am presupus că era acolo ca să vadă dacă plănuiam să îi torn pe ea sau pe Leon psihiatrilor. Nu plănuiam. Nu din dragoste sau din spirit nobil şi nici din nonşalanţa cu care-l acoperisem pe Tiernan, *hei, de ce nu? cine suferă?,* ci pentru că simţeam că deja se făcuse suficient rău. Dacă putea fi salvat ceva, îmi plăcea ideea să contribui.

Susanna arăta bine. Venise direct de la facultate; purta un tricou albastru-deschis, blugi skinny şi nişte adidaşi vechi şi arăta tânără şi energică şi studenţească. În camera de vizite – fotolii şubrede, cu pete de ceai şi gumă, măsuţă de cafea prinsă în şuruburi în podea, picturi vag tulburătoare de la terapia prin artă, cu vaze distorsionate – mi se părea o extraterestră teleportată de pe altă lume. Dar aşa păreau toţi vizitatorii.

Nu a încercat să mă îmbrăţişeze.

— Arăţi mai bine, a zis. De parcă mai şi dormi.

— Mersi, am zis. Au pastile pentru asta.

Susanna nu era persoana mea favorită. Sunt convins că ar fi argumentat că încercase să ne ferească pe toţi de probleme şi că nu era vina ei că eu hotărâsem să omor în bătaie un poliţai, dar mi-era greu să văd lucrurile aşa.

— Cum e aici?

— OK, am zis.

Chiar era, de fapt. Primele câteva săptămâni fuseseră nasoale. Măsuri antisuicid, suficiente să te determine să încerci: saltele pe podea, o trapă mică într-o uşă metalică, o căldură sufocantă, lumini permanente. Priviri de necitit peste tot, toate pulsând de pericol, doctori care puteau decide să mă injecteze cu vreun drog care-mi lua minţile, dacă făceam o mişcare greşită, pacienţi care puteau decide că eram dracul şi trebuiau să-mi rupă faţa. Zgomot constant, cineva care ţipa sau cânta sau lovea ceva, mereu, totul amplificat de acustica instituţională. Realizarea că sentinţa asta nu avea termen; cei doi ani ai judecătorului erau o iluzie, căci eram acolo până când decideau medicii că eram vindecat, ceea ce se putea întâmpla peste mulţi ani sau niciodată.

După ce a trecut primul şoc însă, m-am acomodat fără probleme. Nimeni n-a încercat să îmi mănânce faţa, nici să mă drogheze până deveneam catatonic. Aveam camera mea (mică, supraîncălzită, cu vopseaua cojindu-se de pe pereţi) şi eram considerat suficient de nepericulos ca să pot face lucruri precum plimbări prin zonă şi exerciţii fizice. Chiar şi perioada nedefinită de petrecut aici îşi pierduse mult din oroare când mi-am dat seama că, de fapt, nu prea-mi doream să fiu în altă parte.

— Te salută Tom, a zis Susanna. Şi copiii. Eu şi Sallie ţi-am făcut prăjituri, dar asistenta sau gardiana sau ce era le-a luat.

— Da. În caz că se pun droguri în ele. Sau o lamă, sau ceva.

— Da. Ar fi trebuit să mă gândesc.

S-a uitat la camera agăţată, foarte evident, într-un colţ de tavan.

— Multă iubire de la mama şi tata. De la Miriam şi Oliver. Miriam a zis să te faci bine repede. A căutat on-line şi a aflat că poţi solicita eliberarea după şase luni, deci te aşteaptă acasă de Crăciun.

— Da, sigur.

— I-am zis că nu merge aşa, dar ea spune că subestimez puterea gândirii pozitive. Deja ţi-a stabilit o programare cu un guru care îţi va „reikiza" vibraţiile negative ale aurei sau aşa ceva.

— Doamne, am zis. Spune-i că sunt mai rău.

De fapt, nu aveam nici cea mai mică intenţie să solicit eliberarea mai devreme de doi ani. Înainte de asta, chiar şi dacă era aprobată, m-ar fi transferat la închisoare. Spitalul nu era hotel de cinci stele şi nu toată compania era dezirabilă, dar locul era scutit de războaie între găşti şi violuri la duş şi coşmarul feroce pe care eu (din perspectiva mea arogantă, din clasa de mijloc, spunea Susanna din capul meu) îl asociam cu închisoarea. Toţi cei din spital făcuseră chestii grave, dar, cu câteva excepţii, puţini căutam necazuri, iar cei cu adevărat de speriat erau ţinuţi deoparte. Mulţi erau schizofrenici şi ei stăteau împreună, dar erau şi câţiva depresivi şi un tip cu spectru autist, care erau o companie surprinzător de plăcută. Mai ales tipul autist era liniştitor. Tot ce voia să facă era să vorbească despre *Stăpânul inelelor,* ore în şir, şi nu avea nevoie de participarea sau de atenţia mea. Eu stăteam la geam şi mă uitam la grădină, la peluzele vaste şi la tufele decorative şi la stejarii imenşi, în timp ce discursul lui plat şi ritmic curgea ca apa.

— Avem voie să mergem afară? a întrebat brusc Susanna. În grădină?

— Cred că da.

De fapt, aveam, doar că preferam să nu dea peste cine ştie ce tipi, mai mult de dragul mândriei mele decât a ei.

— Hai! E minunat afară. Pe cine întrebăm?

Da, afară era minunat: primăvară nouă, curată, o adiere caldă, generoasă, care mirosea a flori de măr şi iarbă proaspătă, pufuri mici şi albe de nori pe cerul albastru. Lavanda de ambele părţi ale aleii era înflorită. Păsările peste tot, zgomotoase, jubilante.

— Uau! a exclamat Susanna, întorcându-se să privească clădirea imensă, întinsă, cenuşie, victoriană, cu cornişe ascuţite şi uşi-ferestre.

— Da, este impresionantă.

— Cred că mă aşteptam la ceva mai modern. Superdiscret. Ceva care ar fi putut fi un centru comunitar sau un bloc. Aici zice „Futu-i, avem o nebună la mansardă şi ni se rupe cine ştie".

Am râs, nu m-am putut abţine. Ea s-a uitat la mine, cu o jumătate de zâmbet.

— Se poartă OK cu tine?

— Nu mă plâng.

— Aici ne aud? Adică, sunt microfoane sau ceva?

— Doamne! am zis.

— Serios!

— N-au buget să pună microfoane nicăieri. Pentru asta există el.

Am ridicat bărbia spre un asistent masiv, care stătea pe terasă, balansându-se voios pe călcâie, cu un ochi la noi şi celălalt la cei trei tipi care jucau cărţi pe iarbă.

— Atât.

Susanna a încuviinţat. S-a întors şi am pornit pe alee, cu pietrişul scrâşnind sub tălpi. Susanna şi-a ridicat faţa spre soare.

— Ce fac ai mei? am întrebat.

— Bine, cred. Sunt uşuraţi. Ştiu că sună ciudat, dar cred că se temeau să nu fie mai rău.

— Da. Şi eu.

— Voiam să-ţi spun ceva despre Dominic, a zis ea, după o pauză.

— Aşa, am zis.

Nu voiam să discut despre Dominic.

— Nu mi-am dat seama imediat. Doar la câteva luni după ce-am făcut-o. Ţii minte că ţi-am zis cum, la începutul verii, când visam la cum să o fac, am

descărcat Firefox în calculatorul lui Hugo, pentru cercetări, în loc să-i folosesc Internet Explorerul?

— Da.

— Deci nu putea afla că eu căutam tehnici criminale.

Cineva scăpase un ambalaj de Kit Kat, pe care ea l-a ridicat şi l-a pus în buzunar.

— Dar era Hugo: cât de frecvent crezi că îşi verifica istoricul de căutări? Crezi că şi-ar fi dat seama măcar dacă apărea „cum să faci un ştreang”? Am fi putut cu toţii să ne uităm la porno cu orgii în fiecare zi, şi el n-ar fi remarcat. Dacă asta mă îngrijora, aş fi putut rămâne la Internet Explorer şi şterge istoricul şi cookies şi fişierele temporare la finalul fiecărei sesiuni.

— Da, am zis.

Nu eram sigur ce urmărea. Susannei îi plăcuse mereu să complice lucrurile; să mă ameţească despre browsere descărcate inutil era caracteristic.

— Doar că s-ar fi văzut. Nu de Hugo, ci dacă poliţiştii căutau prin computer, ar fi văzut că ştersese cineva totul. N-ar fi putut spune ce, dar ar fi părut tare dubios. Aş fi putut inventa o poveste – forumuri pentru persoanele care se taie, poate –, dar, după ce deveneau interesaţi, sunt convinsă că ar fi cerut mandat pentru înregistrări de la ISP, Google sau ce ştiu eu cine. Chestia importantă la Firefox era că, după ce terminam, îl puteam doar dezinstala, apoi rulam un program de curăţare şi părea că nu se întâmplase nimic. Un istoric de căutare complet normal, chiar acolo, în Internet Explorer, fără goluri, nimic. Nimic să-i fi făcut pe copoi să se uite de două ori. Asta era bine şi mă bucur c-am procedat aşa. Acum, am făcut asta înainte să fie serioasă povestea cu uciderea lui Dominic.

— Şi?

Cotisem pe aleea principală, o serie de arce peste care crescuseră plante târâtoare, care creau un tunel lung. Aici era mai răcoare, mai multă umbră şi albine care zumzăiau pe flori albe.

— Când am început să planific pe bune, a zis Susanna, am crezut, la început, că mă schimbasem. Din cauza lui Dominic; din cauza a ce-mi făcea. Am crezut că devenisem nemiloasă. Nu că aş avea o problemă cu asta, nu cred. Probabil aş fi adorat ideea. Adică, însemna că nu era din vina mea, nu? Că nu eram eu, ci aceea în care mă transformase Dominic. Dar detestam ideea. Cred c-a fost cea mai nasoală parte: ideea că eram cine eram din cauza unui tip oarecare şi că, dacă ar fi căutat ajutor la altcineva sau eu aş fi studiat spaniolă în loc de franceză, aş fi fost altă persoană. De parcă ar fi putut oricine să mă transforme în orice şi n-aş fi putut să mă împotrivesc. Asta m-a tâmpit, pentru o vreme. Cred că şi de aceea am mers până la capăt – nu ştiu.

A dat o viţă la o parte.

— Dar, după ce mi-am dat seama de faza cu browserul, am fost iar OK. Fusesem gata să-l ucid pe Dominic şi să-mi iasă cu mult înainte să mă gândesc să o fac. Ce îmi făcea, de simţeam că mă transforma în altcineva? De fapt, nu mă schimba deloc. Fusesem mereu nemilostivă. Era vorba doar de circumstanţele necesare pentru a da la iveală această latură a mea.

M-a privit, cu lumina soarelui pe faţă în timp ce mergea. M-am gândit la ea când era copilă, poate de vârsta lui Zach, şi împărţea cu mine bomboanele M&M pentru că eu plânsesem când mi le scăpasem pe ale mele în noroi.

— Poate, am zis. Tu ştii.

— Da, ştiu.

Nu am întrebat-o ce aş fi vrut de fapt să ştiu, dacă eu fusesem înăuntrul sau în afara razei de acţiune a lipsei sale de milă, în caz că s-ar fi pus problema să mă sacrifice pentru a se salva pe ea şi pe Leon. Nu prea avea sens. Sunt convins că mi-ar fi spus că ipoteza nu exista, că nu s-ar fi ajuns acolo, că avusese mereu totul sub control; nimic nu mi-ar fi răspuns. Nici măcar nu eram sigur că voiam să aflu.

Dar am întrebat-o:

— I-ai zis lui Tom? Despre Dominic?

— Nu, a răspuns ea. Nu fiindcă mă tem că ne-ar turna sau m-ar părăsi, sau aşa ceva. N-ar face-o. Dar l-ar necăji şi l-ar îngrijora şi nu am de gând să-i trântesc asta în braţe ca să mă laud că nu am secrete în căsnicie. Şi… (mi-a aruncat o privire plină de subînţelesuri) nici altcineva.

— Nici nu aveam de gând.

— Ştii ceva? a zis ea. Uneori cred că ştie. Despre Dominic şi despre doctor. Nu pot să-l întreb, evident, dar… mă întreb eu.

Mi-a aruncat încă o privire.

— Dar Melissa?

— Nu sunt sigur. Nici eu nu vreau să întreb.

— Da, n-are sens. Las-o aşa.

Ieşiserăm de pe alee. După întuneric, soarele mi se părea prea agresiv.

— Cenuşa lui Hugo, am zis. Nu vrusesem să discut despre asta cu tata. A vrut să fie împrăştiată în grădina de la Ivy House. Aţi…

— Da, ne-a zis mama ta.

Adierea se juca în părul ei, a ridicat o mână să şi-l dea după ureche.

— Dar taţii noştri au considerat c-ar fi ciudat. După tot ce-a fost. Există un lac unde se duceau tuspatru în vacanţă, când erau mici. În Donegal. Ne-am dus acolo, acum câteva săptămâni. I-am împrăştiat cenuşa în lac, ceea ce, probabil, e ilegal, dar nu era nimeni în zonă. E un loc frumos. Te-am fi aşteptat, dar…

— Ar trebui să intrăm, am zis. Cred că ne-a expirat timpul.

Susanna a făcut semn din cap că da. Am crezut că va mai spune ceva, dar s-a îndreptat spre alee. Ne-am întors înăuntru fără o vorbă.

Părinţii mei veneau mereu în vizită, la fel Sean şi Dec, şi uneori unchii şi mătuşile. Richard a venit o dată, dar era atât de supărat, încât ne-a făcut pe amândoi să ne simţim prost. Cumva, îi intrase în cap că totul era din vina lui, că, dacă m-ar fi forţat

să mă întorc la muncă, m-aş fi recuperat mai repede (fals, i-am zis) şi, mai confuz, că dacă n-ar fi fost atât de furios pe povestea cu Gouger, n-aş fi rămas până târziu la muncă în noaptea aceea şi n-aş fi dat nas în nas cu hoţii, sau n-aş fi fost treaz să-i aud, sau mă rog. Nici partea asta nu era adevărată, evident, dar s-a apropiat mult de ceea ce o parte din mine considera că îi era greu să accepte, ceea ce l-a necăjit şi mai mult. După aceea, mi-a scris în fiecare lună – bârfe din branşă, descrieri ale artiştilor nou-descoperiţi, remarci melancolice despre ce-aş fi putut face pentru expoziţia de sculpturi cu obiecte găsite –, dar nu a mai revenit şi m-am bucurat.

Leon nu era în zonă. Se mutase în Suedia şi lucra acolo ca ghid. Îmi trimitea vederi cu monumente naţionale, cu câteva rânduri fără sens pe spate. Nici Melissa nu a venit. Îmi scria scrisori lungi şi foarte simpatice: multe poveşti amuzante de la prăvălie, cum erau cele pe care mi le spunea când îmi lingeam rănile în apartament; Megan cea groaznică reuşise să-şi distrugă cafeneaua chichi şi fireşte că era vina tuturor, numai a ei nu, şi acum îşi începea cariera de life coach; Melissa dăduse peste Sean şi Audrey în oraş, iar copilul lor era adorabil, cu aceeaşi expresie relaxată ca a lui Sean, abia aştepta să-l cunosc şi eu! În ciuda cantităţilor enorme de timp şi atenţie, şi grijă care, probabil, erau investite în scrisori, aveau ceva impersonal – ar fi putut fi adresate unui coleg de clasă pe care nu-l mai văzuse de zece ani – şi nu am fost deloc surprins când a pomenit (delicat, fără să facă tam-tam) despre un concert la care se ducea cu iubitul ei. Mi-am rescris răspunsul de vreo şase ori, încercând să clarific, cu tot atâta delicateţe, că nu eram supărat, că voiam să aibă parte de toată fericirea şi că, oricât mi-aş fi dorit să i-o fi putut oferi, acum, că era imposibil, speram să o găsească alături de altcineva. Poate că am adoptat tonul greşit sau poate că noul iubit nu era foarte încântat de ideea de a-mi scrie tocmai mie – şi pe bună dreptate; scrisorile nu au încetat să vină, însă apăreau la intervale tot mai lungi,

devenind tot mai scurte, mai impersonale, mai degrabă adresate unui tip întâlnit pe un site de binefacere. Dar tot eram norocos. Mulţi dintre cei care erau în spital de 10-20 de ani nu primeau deloc scrisori sau vizitatori.

Dintre toţi oamenii, a venit să mă vadă Martin. Jucam tenis de masă – exista un turneu complicat, cu lupte teribile, care se derula de vreo şase ani – şi, când mi-au zis că am un vizitator, m-am gândit că era unul din părinţii mei. Să îl văd, cu spatele la fereastra camerei de vizite, studiind locul de parcă-l verifica să n-aibă marfă de contrabandă dosită pe undeva, m-a făcut să mă opresc.

— Surpriză! a zis. A trecut ceva vreme.

Nu mi-a venit în minte ce să zic. Mai întâi, m-am gândit că venise să mă bată. Existau camere aici, dar nu ştiam cum să reacţionez dacă ar fi sugerat să ne plimbăm.

— Arăţi bine.

M-a privit de sus până jos, alene. Îmbătrânise, cu riduri mai adânci, cu fălcile începând să se lase.

— Ţi-ai reparat dintele, a zis. Cu taxele plătite de mine, ha?

— Probabil, am zis.

Nu se mişcase de la geam. În spatele lui, păsări se arcuiau, în depărtare, pe cerul plumburiu. Peluza avea strălucirea verde a ploii iminente.

— N-aş vrea să ai probleme cu doamnele, când ieşi.

Am rămas tăcut. După o clipă, Martin a lătrat un râset scurt şi a scos ceva dintr-un dosar crem.

— Am ceva pentru tine.

Nu s-a aşezat, nu mi l-a dat. L-a aruncat pe măsuţa de cafea şi m-a lăsat să văd singur ce era: o coală din carton cu două coloane de fotografii numerotate de la unu la opt.

— Ţi se pare vreunul cunoscut?

Cu toţii ţipi între 20 şi 30 de ani, majoritatea cu breton unsuros de *skanger.*

— Cine sunt?

— Spune-mi tu.

M-am străduit. Am cercetat mutrele pe rând, dar niciuna nu mi se părea familiară.

— Nu-l recunosc pe niciunul, am zis. Scuze!

— Dar e posibil să nu o faci din cauza traumei?

— Da, am zis.

Nu-mi dădeam seama dacă era sarcastic.

— Viaţa e de rahat, a zis Martin. Mi-a mai aruncat o foaie: Şi aici?

Tipii erau mai tineri şi mai slabi şi la jumătatea paginii ceva m-a trăsnit de parcă atinsesem un cablu sub tensiune. Transpiraţie şi lapte acru, aş fi jurat că era în cameră cu mine, pe faţa mea, ca o cârpă cu cloroform.

Martin mă privea lipsit de expresie.

— Da, am zis, după o clipă.

Îmi tremura vocea. Nu o puteam controla.

— Tipul ăsta!

— De unde-l ştii?

— El a fost cel… cel… cel…

Am inspirat adânc. Martin aştepta.

— Ele unul dintre cei care au intrat în apartamentul meu. E cel care m-a atacat primul. Cu care m-am luptat.

— Eşti sigur?

— Da.

— Ţi-am zis că nu mă las până nu îmi închid cazurile.

Martin mi-a aruncat un pix – prea brusc, am tresărit şi mi-a zburat din mână, a trebuit să-l caut pe jos.

— Scrie ce număr recunoşti, de unde-l cunoşti, semnează, datează, pune-ţi iniţiala, totul lângă fotografia lui.

— Cine? am zis.

M-am aşezat pe un fotoliu, bucuros de pretext.

— Cine e?

— Dean Colvin, 20 de ani. Şomer.

Nu asta voiam să ştiu, dar nu ştiam cum să întreb.

— Cum l-ai găsit?

Altă filă. O singură poză. Ceas din aur cu lanţ, lustrul uzat al aurului păstrându-şi tăcerea veche şi

calmă chiar şi în lumina aspră şi pe fundalul orbitor de alb. Iniţiale decorative, CRH.

— Îl recunoşti? a întrebat Martin.

— E ceasul bunicului, am zis. Pe care mi l-a lăsat mie.

— Cel furat din locuinţa ta.

— Da.

— Scrie pe filă. Semnează, datează.

Am început cu asta. Nu voiam să mă uit iar la faţa tipului. „Este ceasul lăsat mie moştenire de bunicul.” Pixul aluneca; parcă scrisese un beţiv.

— Dean al nostru zice, m-a informat Martin, că l-ar fi câştigat de la un tip la cărţi, acum un an sau doi. Normal că nu-şi aminteşte numele tipului. Cu identificarea ta, o să putem contracara povestea. Deşi – a ridicat din umeri – nu valorează cine ştie ce, ţinând cont de împrejurări.

— Cum, am zis iar, cum l-ai găsit?

— Lui Dean i-a plăcut ceasul. Îl făcea să se simtă elegant. O privire spre tricoul meu uzat şi blugii decoloraţi: Tu însă nu mai eşti aşa de elegant acum.

— Vasăzică, n-a încercat nici să-l amaneteze, nici să-l vândă; altfel l-am fi prins de mult. L-a păstrat. Doar acum câteva luni apartamentul lui a fost cercetat, fiindcă fratele lui era dealer, şi băieţii l-au văzut pe noptiera lui Dean. Au crezut că nu prea se potrivea acolo. L-au adus, l-am trecut prin sistem, a apărut dosarul tău. Ai probleme? m-a întrebat, făcând un gest spre foaie.

— Nu, sunt bine.

— Vei primi ceasul înapoi, după ce terminăm cu el. Restul lucrurilor s-au dus, le-au vândut imediat.

— Deci, în final, era un delincvent.

Martin n-a zis nimic.

— Ai zis, când s-a întâmplat, că dacă era unul dintre cei obişnuiţi, aţi fi ştiut…

— Da. Am fi ştiut. Dean s-a bătut de câteva ori, atâta tot. Nimic pentru jaf.

— Atunci, am zis, de ce eu?

— E artistul familiei, a zis. Pasteluri în ulei pe pereţii dormitorului. Deloc rele, unele.

A aşteptat. Nu mi-am dat seama unde bătea.

— Expoziţia la care lucrai când ai fost bătut – *Tineri Artişti* Skanger sau cum se chema? Dean a fost unul dintre ei.

Am spus, după ceea ce mi s-a părut o pauză foarte lungă:

— Poftim?!

— Credem că a văzut ceasul la tine, într-o zi, când a venit la galerie cu omul tău, Tiernan. Sau ţi-a văzut maşina. I s-au aprins călcâiele. Şi-a luat fratele sau un prieten şi te-au urmărit până acasă, într-o noapte.

Îmi spuneam, fără putinţă de îndoială, că nu era posibil. Simplu ghinion, ghinion chior, să aleg ziua nepotrivită în care să port ceasul şi să ajung acolo…

— Nu, am zis.

— Cum adică?

O scânteie de ceva, ceva ce ştiusem acum multă vreme, dar uitasem şi nu puteam…

— Nu ştiu, am zis, după ce mi s-a părut o veşnicie.

Martin şi-a sprijinit fundul de pervaz, cu mâinile în buzunare.

— Am vorbit de câteva ori cu Tiernan, când ai fost lovit. Am căutat probleme, vreo râcă veche. Ne-a povestit că treaba cu Gouger n-a fost – *Ah, Toby, futu-i!* – normal că ştiam, a zis el cu o privire dezgustată. Ne-a luat zece minute să scoatem povestea de la el. Tiernan ne-a zis că n-a fost vina ta, că fusese ideea lui, că practic n-aveai nicio legătură; era bucuros că aveai încă jobul, fiindcă aşa îl puteai ajuta, la un moment dat. A fost convingător. La fel şi Dean şi ceilalţi puşti – nicio idee despre Gouger, despre tine, despre ce vorbeam. Iar tu insistai că nimeni nu-ţi purta pică. Deci… A ridicat din umeri. Nu părea să ducă nicăieri. Dar dacă Tiernan ne minţea, dacă nu-i picase bine deloc că şeful îl azvârlise afară de urechi, când tu ai primit doar câteva zile la colţ…

— Tiernan a pus totul la cale, am zis.

Ar fi trebuit să fiu surprins, dar nu eram.

— Poate că da, poate că nu.

— Aşa a făcut.

Tiernan. Când încercam să mi-l imaginez, tot ce-mi venea în minte era un vernisaj, cu Tiernan îmbrobodindu-mă să fiu ultragiat pentru că o artistă îl refuzase, deşi fusese amabil cu ea, plângându-se iar şi iar, cu firimituri de gustări în barbă, în timp ce eu mormăiam şi încercam să mă apropii de oamenii cu care chiar trebuia să vorbesc. Nu îl crezusem niciodată altceva decât un om insignifiant şi vag jalnic; asta în rarele ocazii când mă gândeam la el.

— Ai dovezi? Te-a ameninţat, a dat vina pe tine, orice?

— Nu îmi amintesc. Poate.

De fapt, eram convins că nu primisem nici măcar un mesaj de la Tiernan, după ce se aflase despre Gouger – îmi aminteam de zilele de plictiseală din apartament, când încercasem să dau de el şi să-l întreb dacă mă turnase şi-mi răspunsese doar căsuţa vocală, dar nu voiam ca Martin să renunţe.

— N-ai putea vorbi din nou cu el?

Chipul lui Martin era impasibil.

— Da, ne-am gândit la asta. Tiernan a rămas la povestea originală. Dean, la jocul lui de cărţi.

— Dar mint. Tiernan e un… un plângăcios, dacă-l interoghezi serios…

Pentru mine, era limpede. Din punctul de vedere al lui Tiernan, eşecul cu Gouger era din vina altuia, şi eu eram alegerea evidentă. Îl strecurase pe Gouger în expoziţie ca pe oricare altă poveste lacrimogenă cu talent; eu eram cel care-l ridicasem la rangul de star, care-l făcuse pe Tiernan să lucreze la un set nou de tablouri, care-i spusese să îi ofere lui Richard actualizări zilnice despre discuţiile telefonice cu Gouger. Doar că Tiernan o dăduse în bară, nu îşi respectase partea – urechea mea, lipită de uşa biroului, Richard urlând, ceva despre un apel… Dacă nu mi-aş fi băgat nasul, Richard nu i-ar fi dat atenţie lui Gouger şi totul ar fi fost bine. Aşa, Tiernan fusese concediat, iar eu scăpasem neatins.

Aşa că Tiernan alesese cel mai diliu *skanger* din gaşca lui şi-i îndrugase tot soiul de poveşti despre tipul cel rău care încearcă să le răpească şansele de a fi următorii Damien Hirst[65]: tipul bogat, cu o maşină beton, un televizor enorm, un Xbox nou; puţoiul arogant care şi-o cerea. Îl asmuţise.

— Dean minte, a zis Martin. Despre Tiernan nu ştiu ce să zic. Dacă minte, atunci n-avem cum să dovedim dacă nu ciripeşte careva. Şi nu o vor face. Nu sunt proşti.

A zâmbit uşor.

— Îmi pare rău să te dezamăgesc.

Mi se părea uluitor că Tiernan n-ar fi putut nici să viseze încotro se îndrepta povestea aceea. Ar fi părut un lucru neînsemnat, o acadea de fericire pe care să o sugă când lumea refuza să îl hrănească pe meritate; nimic mai mult, exact ca e-mailurile mele către Dominic.

— Va trebui să depui mărturie la proces, a zis Martin, dacă se ajunge acolo. Ţinem legătura.

— Dar…

Tocmai îmi dădusem seama de ce mi se părea totul cunoscut.

— Atunci m-am gândit c-ar fi putut să fie Tiernan. Atunci, în spital, de îndată ce deruta se mai risipise, prima persoană la care mă gândisem fusese el.

— Felicitări! Dacă te oboseai să pomeneşti atunci, poate ajungeam undeva.

O nebunie, crezusem, încă o dovadă că aveam creierul terci, şi renunţasem la idee. De fapt, avusesem dreptate.

— Am crezut că era o prostie, am zis.

Martin mă privea. În spatele lui, verdele ierbii se intensificase, luminos, neliniştitor.

— Sper să nu-ţi faci idei despre Tiernan, a zis el.

— Nu.

— N-ar fi înţelept. Poţi scăpa o dată – se pare. A doua oară nu mai ai noroc.

— Nu vreau să mă răzbun, am zis.

— A, da, am uitat. N-ai face rău nici unei muşte.

I-am aruncat o privire piezişă.

— Semnează şi datează, că n-am toată ziua la dispoziţie.

Am scris, încercând să respir încet şi să-mi ţin ochii departe de poză.

— Dacă te gândeşti bine, a zis Martin, cine te-a lovit în cap ţi-a făcut un serviciu. Fără asta, ai face închisoare pe viaţă la Mountjoy[66].

Asta n-a sunat doar fals, ci şi revoltător, dar, când am ridicat capul brusc, i-am văzut ochii, reci, speculativi, cinici ca ai unui pescăruş.

— OK, am zis. Ţine!

I-am dat foile semnate.

— Ăştia doi – ridicând foile – dacă sunt condamnaţi, n-o să-şi petreacă anii următori într-un loc confortabil, cu straturi de lavandă şi foişor, spunându-le terapeuţilor ce probleme au.

— OK.

— Deci, nu eşti în poziţia de a te revolta că Tiernan nu primeşte ce merită, da?

Din nou privirea rece, de pescăruş.

— Nu ştiu, am zis.

— Ne mai vedem, a zis Martin, închizând dosarul. A părut o ameninţare. Să fii cuminte!

— Sunt.

— Bun! Fii aşa şi în continuare!

Şi-a vârât din nou dosarul sub braţ şi a plecat din cameră fără să mă privească.

Am fost cuminte. Mi-am respectat planul de îngrijire personalizat, am făcut şedinţele de terapie cognitiv-comportamentală, ca să mă vindec de tulburarea de stres posttraumatic, m-am dus la terapie ocupaţională ca să învăţ să trăiesc o viaţă independentă şi productivă, am făcut fizioterapie pentru mână şi picior, logopedie ca să scap de bâlbâială. Doctorii mă plăceau. Cred că eram o schimbare plăcută, după majoritatea tipilor cu probleme înnăscute, care trebuiau tratate la fel ca

hemofilia şi fibroza chistică, fără nicio aşteptare la vreo îmbunătăţire. Cu mine, simţeau că pot ajunge undeva. Poate că au reuşit; păreau încântaţi de progresul meu. Când, la a treia încercare, am fost eliberat condiţionat, toţi au părut încântaţi. Eram una dintre poveştile lor de succes.

Ivy House era dusă de mult. Părinţii mei angajaseră cei mai buni avocaţi pe care-i puteau cumpăra banii (alt motiv pentru care nu făceam închisoare pe viaţă, ca târfa vreunui dealer de smack, ar fi zis Susanna), şi suma în chestiune era, firește, exorbitantă. Psihologii care-şi petrecuseră ore întregi întrebându-mă chestii derutante şi extenuante şi făcând seturi de teste incomprehensibile nu fuseseră nici ei ieftini. Decizia de a vinde Ivy House pentru a plăti fusese unanimă. Asta şi-ar fi dorit Hugo, au zis ei.

Evident că nici job nu mai aveam. Richard îşi ceruse scuze din inimă, de parcă m-aş fi aşteptat să o păstreze la infinit, în speranţa că m-aş fi întors cândva. Chiar să o fi făcut şi nu ştiu dacă aş fi putut. Diversele forme de terapie ajutaseră mult – nimic cu excepţia intervenţiei chirurgicale nu-mi putuse repara pleoapa, dar bâlbâiala nu era evidentă decât dacă eram obosit, la fel şi şchiopătatul. Tot nu strângeam grozav cu o mână, dar deprinsesem multe feluri creative de a substitui asta. Însă mintea mea tot avea locuri complet răvăşite, găuri căscate, pline de lucruri care pluteau. Mi-era greu să reţin seturi de instrucţiuni complicate, aveam nevoie de o agendă plină de liste ca să nu pierd şirul a ce trebuia să fac şi a ce făcusem deja, dar, chiar şi aşa, tot pierdeam socoteala unor porţiuni mari de timp sau nu-mi dădeam seama în ce zi eram. Mă lua durerea de cap să mă gândesc la fosta mea slujbă, unde nu exista rutină, nimeni nu îmi spunea ce să fac şi jonglam abil cu o grămadă de mingi, simultan.

Ca să îmi păstrez eliberarea condiţionată aveam nevoie de un job şi, pentru o vreme, mi-am imaginat ture de 12 ore la încărcat paleţi într-un depozit plin de imigranţi care m-ar fi detestat şi mi-ar fi scuipat

în prânz, dar familia m-a salvat din nou. Oliver trăsese nişte sfori cu un prieten de la o firmă mare de PR şi îmi făcuse rost de un job simplu şi simpatic, care ar fi putut fi făcut, şi probabil şi fusese făcut până atunci, de un puşti de 15 ani. M-am dus acolo cu al doilea nume (Charles, după bunicul; mi-am spus Charlie). Nu sunt sigur că mi-am păcălit colegii – când ieşisem, fuseseră câteva titluri de tabloid: „NEBUNUL" UCIGAŞ DE POLIŢAI E LIBER PE STRĂZILE NOASTRE şi o poză neclară cu mine purtând ochelari de soare şi arătând sinistru –, dar asta măcar îi oprea pe clienţi să mă scoată din conturile lor, de teamă să nu-i urmăresc acasă şi să-i ucid în paturile lor, cu toporul. Mergea bine. Colegii mei aveau în jur de 20 de ani şi vieţi sociale năucitoare, sau în jur de 30 şi complicaţii imense cu îngrijirea copiilor. Erau prietenoşi, parcă programaţi, însă niciunul nu avea spaţiul necesar pentru mine, ceea ce-mi convenea. Mă invitau la băutele de vineri; uneori mă duceam, deşi pub-ul lor era zgomotos şi mă durea capul după vreo oră. O fată energică, o roşcată pe nume Caoimhe, ar fi ieşit bucuroasă cu mine, dacă aş fi invitat-o, dar n-am invitat-o. Nu că mi-ar fi fost teamă că i-aş fi pătat inocenţa sau ceva; doar că nu puteam acumula suficientă implicare emoţională ca să mă obosesc.

Aveam reţineri să mai simt ceva pentru oricine, nu doar pentru Caoimhe. Nişte fleacuri mă puteau face să plâng sau să simt ceva vecin cu pierderea – pojghiţa de gheaţa de pe un pervaz, firele fragile de iarbă dintre crăpăturile de pe trotuar –, dar când era vorba de oameni: nimic. Ştiam că avea legătură cu noaptea din grădină, firește, dar nu eram sigur cum. Fie că furia năucitoare aprinsese totul în mine cu o ferocitate care distrusese totul în cale; fie că, dacă tentativa mea de sinucidere nu reuşise, tot mă dusese suficient de dincolo de linie ca să nu mă mai regăsesc.

Partea pozitivă era că s-a dovedit adevărat ce îi spusesem lui Martin: nu aveam nicio dorinţă să mă

răzbun pe Tiernan. Aşteptam furia, dorinţa de a-l găsi şi de a-l bate până făcea pe el. Dar n-au venit. Poate că era pustietatea aceea sau poate că toate şedinţele cu psihiatrii spitalului dăduseră rezultate, cine ştia? Sau poate că eram mai puţin sigur decât mi-ar fi plăcut să fiu că Tiernan avusese legătură cu spargerea. Tiernan era foarte grijuliu cu sine. Să strecoare câteva tablouri într-o expoziţie îl făcuse să-i ţâţâie curul; doar gândul la orice ar fi însemnat închisoare i-ar fi provocat un atac de cord şi nu eram sigur că pierderea slujbei reprezenta un motiv suficient de bun. Oricare ar fi fost, senzaţia mea copleşitoare la adresa lui era că nu voiam să mă mai gândesc la el niciodată. Dacă puteam să trec printr-o lobotomie specifică, să şterg orice amintire a existenţei lui din creier, aş fi făcut-o.

Apartamentul meu era încă acolo, închiriat (de părinţii mei) unui cuplu tânăr, simpatic, profesori sau asistenţi medicali sau aşa ceva. Nu aveam de gând să-l revendic. Chiria încasată ajungea ca, împreună cu salariul meu derizoriu, să îmi permit să locuiesc unde doream, pentru că nu prea aveam nevoie de altceva. În spital, un subiect major de conversaţie fusese ce urmau să facă oamenii când ieşeau (turnee de pocher, turul insulelor greceşti, servicii de escortă), dar discutau despre toate astea mai ales cei care nu aveau să iasă. Cei care aveau o şansă reală nu prea şi-o puteau imagina. Acum şi aici nu mi se părea cu mult mai reală sau mai accesibilă decât în spital. Nu mă puteam gândi la ceva pe care voiam neapărat să-l fac, exceptând să mă ascund în noul apartament şi să fac clic pe linkuri aleatorii sau să mă uit la o grămadă de emisiuni proaste la televizor.

Cumva, nu reuşeam să stau locului. Sindromul de stres posttraumatic se redusese mult – terapia cognitivă sau poate timpul, nu ştiu care dăduseră rezultate, dar nu mai tresăream la zgomote puternice sau când veneau oameni din spatele meu. Puteam ieşi la plimbare, chiar şi pe întuneric. Singurul lucru care încă era problematic era să fiu noaptea acasă.

Când mă mutam într-un loc nou, era bine, dar, după câteva luni – de parcă aş fi simţit un căutător care se apropia treptat, un cerc de urmărire care se închidea –, începeam să mă agit: verificam de două ori broaştele şi alarmele, stăteam întins cu urechile ciulite, cutreieram apartamentul până când cerul pălea dincolo de geamuri. Atunci îi dădeam proprietarului preaviz şi căutam altceva, şi ciclul reîncepea.

Cândva, în miezul uneia dintre nopţile acelea, când străbăteam un covor ieftin dintr-un apartament închiriat, iar tăcerea era înghesuită de murmurul prea multor oameni dormind în toate părţile, m-am întrebat dacă părăsisem primul spital. Ivy House, când mă gândesc la ea, pare improbabilă, un port foşnitor dintr-o carte jerpelită din copilărie, inundată în toate amintirile mele de o ceaţă aurie, cu o senzaţie înspăimântător de mistică. Oare locul chiar a existat, în lumea asta monotonă şi lacomă a furtunilor pe Twitter şi a numărării carbohidraţilor, lumea lui Big Brother? Şi Hugo, rătăcind vag şi fragil şi binevoitor prin camere, să fi fost real? Am avut vreodată verişori? Dimineaţa, înghesuit în metrou alături de sute de alţi navetişti, în aburi de ploaie, atingându-şi telefoanele cu gesturi maniacale, ştiu că e o tâmpenie, dar noaptea nu mă pot abţine să mă întreb, cu o împunsătură de durere, dacă totul din noaptea aceea încoace n-a fost decât o ultimă sclipire de lumină de la o stea muribundă, ultimele efervescenţe electrice printre cabluri, după scurtcircuit.

În final, cred că nu contează, sau nu atât de mult pe cât aţi crede. În orice caz, în fond, iată-mă: în alt apartament care miroase a mese necunoscute, prea înalt, cu prea multe becuri cu prea mulţi waţi, prea multe geamuri şi uşi încuiate. Când, uneori, nu-mi pot opri mintea să ajungă în realităţi alternative (paşi pe scândurile casei albe, în stil georgian, cu un bebeluş moţăind pe umăr şi cu Melissa adormită în camera alăturată), sunt foarte conştient că, din toate

posibilităţile, măcar aceasta e departe de cea mai rea.

Poate că de aceea încă mă consider norocos: acum, mai mult ca niciodată, nu-mi permit să fiu ghinionist. Dacă mi-am mai dat seama de ceva în perioada lungă de la acea noapte de aprilie încoace este că am crezut cândva că norocul e în exteriorul meu, un lucru care guverna doar ce mi se întâmpla sau nu; maşina care venea în viteză şi a cotit la timp, apartamentul perfect care apăruse pe piaţă chiar când căutam. Credeam că, dacă-mi pierdeam norocul, pierdeam un lucru detaşat de mine, un telefon elegant, un ceas scump, ceva de valoare, însă departe de a fi indispensabil. Credeam cu tărie că fără el aveam să fiu tot eu, cu braţul rupt şi fără ferestre care dau spre sud. Acum cred că am greşit. Cred că norocul a fost integrat în mine, a fost cheia de boltă care mi-a lipit oasele, firul de aur care a cusut laolaltă tapiseria secretă a ADN-ului meu. Cred că a fost nestemata care-mi sclipea la căpătâi, colorând tot ce am făcut şi ce am spus. Şi dacă a fost excizat din mine şi sunt aici, fără noroc, atunci ce sunt?

MULŢUMIRI

Datorez mulţumiri imense minunatei Darley Anderson şi tuturor celor de la agenţie, în special lui Mary, Emmei, Pipper, Rosannei şi Kristinei. Andreei Schulz, editoarea mea excelentă, ale cărei abilităţi, răbdare şi înţelepciune au făcut această carte cu mult mai bună decât credeam că ar putea fi. Lui Ben Petrone, care este grozav, şi tuturor celor de la Viking. Susannei Halbleib şi celor de la Fischer Verlag. Lui Katy Loftus, pentru credinţa ei în această carte şi pentru că a evidenţiat lucrul care avea să facă diferenţa. Fratelui meu, Alex French, pentru că mi-a trimis linkul către *Bella din ulm*[67] şi pentru părţile despre calculatoare. Lui Fearghas Ó Cochláin, pentru părţile medicale. Lui Ellen de la ancestrysisters.com, pentru ajutorul cu genealogia. Lui Dave Walsh, pentru ajutorul său enorm cu îmbârligăturile procedurilor poliţieneşti. Ciarei Considine, lui Clare Ferraro şi lui Sue Fletcher, care au pus toate lucrurile astea în mişcare. Lui Oonagh Montague, Ann-Marie Hardiman, lui Jessica Ryan, lui Karen Gillece, Noni Stapleton şi Kendrei Harpster, pentru discuţii, râsete, băuturi, susţinere morală şi practică şi toate celelalte lucruri esenţiale. David Ryan, să ştii că te transform în personaj negativ, pentru numele lui Dumnezeu, fii atent! Lui Sarah şi lui Josie Williams, fiindcă sunt *meeptastice,* mamei mele, Elena Lombardi, tatălui meu, David French. Întotdeauna, dincolo de cuvinte, soţului meu, Anthony Breatnach.

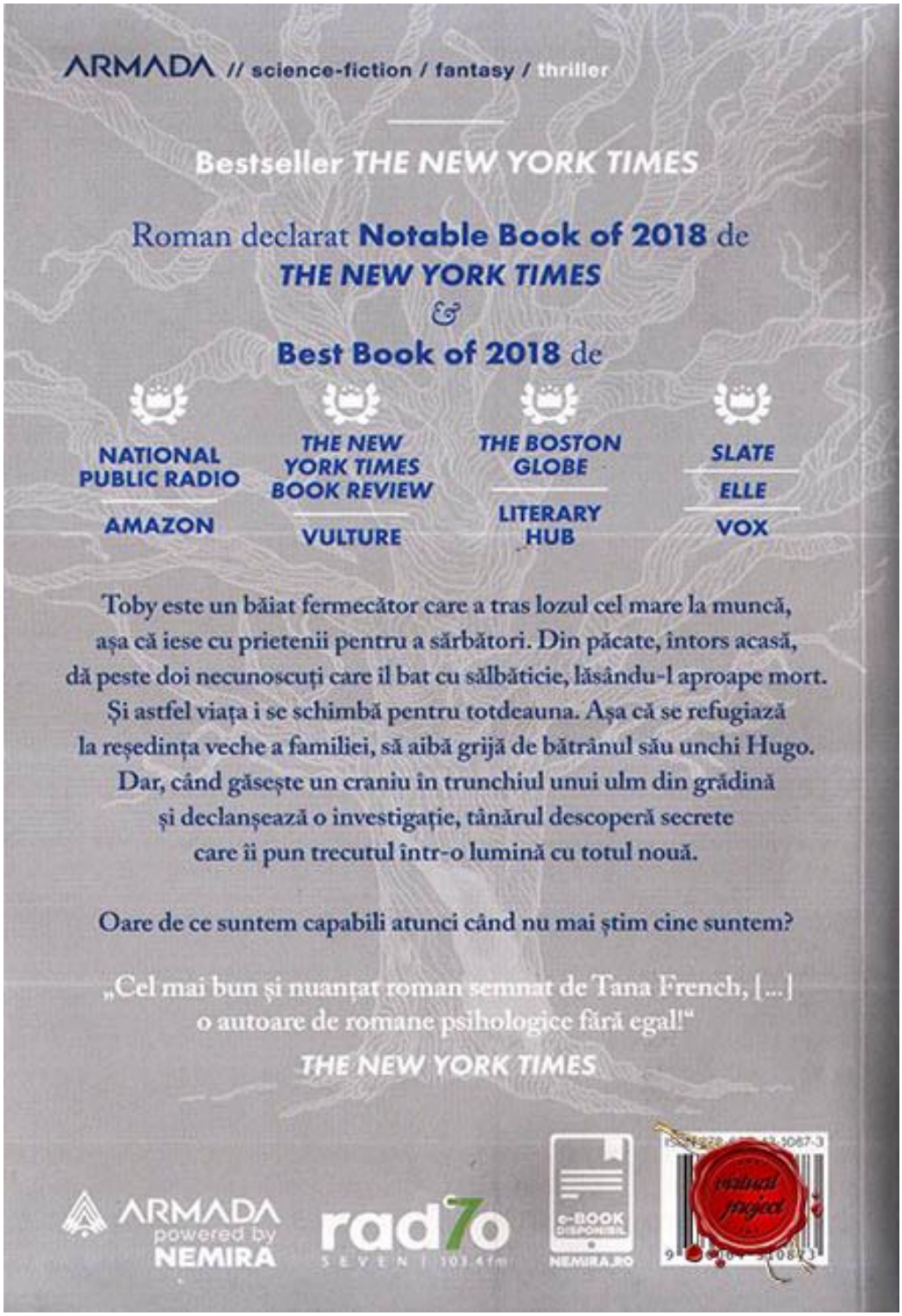
ARMADA // science-fiction / fantasy / thriller
Bestseller THE NEW YORK TIMES
Roman declarat Notable Book of 2018 de
THE NEW YORK TIMES
&
Best Book of 2018 de
NATIONAL PUBLIC RADIO
AMAZON
THE NEW YORK TIMES BOOK REVIEW
VULTURE
THE BOSTON GLOBE
LITERARY HUB
SLATE
ELLE
VOX
Toby este un băiat fermecător care a tras lozul cel mare la muncă, așa că iese cu prietenii pentru a sărbători. Din păcate, întors acasă, dă peste doi necunoscuți care îl bat cu sălbăticie, lăsându-l aproape mort. Și astfel viața i se schimbă pentru totdeauna. Așa că se refugiază la reședința veche a familiei, să aibă grijă de bătrânul său unchi Hugo. Dar, când găsește un craniu în trunchiul unui ulm din grădină și declanșează o investigație, tânărul descoperă secrete care îi pun trecutul într-o lumină cu totul nouă.
Oare de ce suntem capabili atunci când nu mai știm cine suntem?
„Cel mai bun și nuanțat roman semnat de Tana French, [...] o autoare de romane psihologice fără egal!"
THE NEW YORK TIMES
ARMADA powered by NEMIRA
rad7o SEVEN
e-BOOK DISPONIBIL NEMIRA.RO
virtual project

[1] William Shakespeare, *Hamlet,* Actul IV, Scena 5, traducere de Ion Vinea, apud *Opere,* Editura Univers, București, 1971, p. 526 (n. red.).

[2] „Casa cu iederă”, în lb. engleză (n. tr.).

[3] Una din cele două străzi de shopping din centrul orașului Dublin (n. red.).

[4] Denumirea care desemnează, în limba engleză, o femeie trans din Thailanda (n. red.).

[5] Tehnică de realizare a unei picturi murale prin suprapunerea a două straturi de tencuială, de culori diferite (n. red.).

[6] Termen argotic irlandez similar lui *chav* din argoul englez și care desemnează un tânăr sărac care manifestă un comportament antisocial și iubește vestimentația sport (n. red.).

[7] Unul dintre cele mai vechi magazine universale din Irlanda (n. red.).

[8] *Quod erat demonstrandum,* în lb. latină, în original, „ceea ce era de demonstrat” (n. red.).

[9] Numele personajului negativ din romanul *Oliver Twist* de Charles Dickens, care exploatează un grup de copii pe care îi obligă să fure și să facă diverse găinării (n. red.).

[10] Un tip de școală de corecție din Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord și Republica Irlanda, condus de serviciul de închisoare și probațiune al Maiestății Sale.

[11] Una dintr-o serie de curse de triatlon pe distanță lungă organizată de World Triathlon Corporation, constând din 3,86 km înot, 180 km ciclism și un maraton de 42 km (n. tr.).

[12] Distileria scoțiană Macallan a fost fondată în 1824, iar whisky-urile produse sub egida firmei sunt considerate și astăzi printre cele mai râvnite de către cunoscători (n. tr.).

[13] Trupă rock irlandeză din Dublin, fondată în 2003 (n. tr.).

[14] Cea mai mare companie en detail din Marea Britanie, care domină și în Irlanda sectorul de consum (n. tr.).

[15] „Tigrul Celtic” (în limba engleză), perioadă de creștere economică din Irlanda anilor 1990 și 2001-2002 (n. tr.).

[16] Cuvânt peiorativ pentru „testicule”, în limba spaniolă în original (n. tr.).

[17] Cântec tradițional irlandez, existent în multe versiuni (n. tr.).

[18] „Seara trecută a venit la mine/ Iubirea mea cea moartă”, în limba engleză (n. tr.).

{19} „Nu-i aşa că-i grozav, băieţi, să fi mort de-a binelea?/ Hai să nu suspinăm…” în limba engleză (n. tr.).

{20} „Hai să bocim de-a dreptul/ Şi nu uitaţi, cu cât trăiţi mai mult, cu atât mai repede muriţi!” în limba engleză (n. tr.).

{21} „Privește sicriul cu mânere aurite”, în limba engleză (n. tr.).

{22} Versiune imaginară, carnivoră, a ursului koala, închipuită de localnicii australieni pentru a-i speria pe turiști (n. tr.).

{23} Farsă care implică folosirea unei denumiri chimice complicate pentru un element inofensiv, de exemplu, apa (n. tr.).

{24} Una dintre cele 26 de unități administrative din Republica Irlanda („comitate”) (n. tr.).

{25} Comitat irlandez aflat în zona centrală de vest, mărginit de Oceanul Atlantic (n. tr.).

{26} Azilurile sau spălătoriile Magdalene au fost instituții protestante, inițial, însă apoi predominant catolice, care au operat între secolele al XVIII-lea și al XX-lea în Anglia, Irlanda și, apoi, în SUA (n. tr.).

{27} Denumirea dată în Asia mai multor plante cu rizomi din familia ghimbirului, folosite în gastronomia sud-asiatică (n. tr.).

{28} *Eragostris tef,* numită şi mei etiopian, plantă care creşte în Cornul Africii şi ale cărei seminţe sunt comestibile (n. tr.).

{29} Personaj din serialul de desene animate *Familia Simpson,* fetiță care se deosebește de mulți copii de vârsta sa prin concepțiile sale de stânga și prin implicarea sa socială, ceea ce o transformă într-o singuratică (n. tr.).

{30} Produs de patiserie din aluat copt sau prăjit, cu umpluturi diverse, de origine sud-americană (n. tr.).

{31} „Lucru încheiat, bătut în cuie”, în limba franceză în original (n. tr.).

{32} „Loc unde a fost săvârșită o infracțiune! Nu intrați!”, în limba engleză în original (n. tr.).

{33} Joc de cărți (n. red.).

{34} În original *snabbits,* joc de cuvinte intraductibil creat prin combinarea cuvintelor engleze *snakes* („șerpi”) și *rabbits* („iepuri”), termen care apare uneori în argoul adolescenților (n. tr.).

{35} Referiri la elemente din seria de romane care îl au drept protagonist pe Harry Potter, serie creată de scriitoarea britanică J.K. Rowling. Un hipogrif este un animal fantastic, o încrucișare între grifon și cal, iar Pădurea Interzisă este locul unde se petrec multe dintre aventurile seriei (n. tr.).

{36} Pseudonimul cântăreței și actriței de film americane de origine irlandeză Maureen FitzSimons (1920-2015) (n. tr.).

{37} Personaj din serialul de desene animate *Familia Simpson,* șeful Secției de Poliție Springfield (n. tr.).

{38} Publicat prima dată în 1653 de către botanistul englez Nicholas Culpeper (1616-1654), acest tom este considerat cel mai bun şi complet ghid de plante din Anglia (n. tr.).

{39} Joc irlandez, o combinaţie de baseball, hochei şi lacrosse (n. tr.).

{40} Mișcare proto-romantică în literatura și muzica germană, din secolul al XVIII-lea. Aici, folosit cu sensul propriu, de „furtună și avânt”, în limba germană, în original (n. tr.).

{41} Referire la obiceiul din perioada războiului de a reduce iluminatul stradal și de a stinge inclusiv luminile îndreptate sau direcționale în sus, pentru a minimiza șansele inamicului de a bombarda ținte strategice (n. tr.).

{42} Promontoriu aflat la nord-est de orașul Dublin, cu înălțimea maximă de 171 de metri (n. tr.).

{43} Referire la Leaving *[School]* Certificate Examination, examenul care se dă la terminarea liceului în Irlanda și care servește și drept examen de admitere la facultate (n. tr.).

{44} Fan al serialului TV *Star Trek* (n. tr.).

{45} Tulpină hibridă de marijuana popularizată de crescătorii olandezi (n. tr.).

{46} În genetică, un centimorgan (cM) sau este o unitate de frecvență recombinatoare care măsoară distanța dintre două gene cu frecvență de recombinare 1/100 (n. tr.).

{47} Termen folosit în genetică pentru a măsura lungimea (numărul de perechi de bază) unui segment de genom (n. tr.).

{48} Zonă din Dublin (n. tr.).

{49} Reședința comitatului cu același nume, oraș aflat la 84 de kilometri de Dublin (n. tr.).

{50} „Pentru că e un camarad grozav!”, în limba engleză, vers dintr-un celebru cântec de petrecere (n. tr.).

{51} Personaj din serialul de desene animate *Familia Addams* (n. tr.).

{52} Turtă dospită care se prepară cu predilecţie în partea vestică a Asiei, în India, Indonezia, Myanmar şi Caraibe (n. tr.).

{53} Domenico Scarlatti (1685-1757), compozitor italian din perioada Barocului (n. tr.).

{54} Una dintre replicile faimoase ale personajului John McClane din filmul *Die Hard (Greu de ucis)* (n. tr.).

{55} Institute of Technology Sligo, instituție de învățământ superior, finanțată de stat, din orașul Sligo (n. tr.).

{56} Clorură de suxametoniu, medicament utilizat pentru a provoca paralizie pe termen scurt, ca parte a anesteziei generale (n. tr.).

{57} Suburbie de coastă din zona nordică a orașului Dublin (n. tr.).

{58} Suburbie rezidenţială din Dublin, aflată la opt kilometri de centrul oraşului (n. tr.)

{59} Cartier din sudul oraşului Dublin (n. tr.).

{60} Semizeu din mitologia irlandeză, erou al *Ciclului de legende din Ulster* (n. tr.).

{61} Instrument medieval cu coarde asemănător unei țitere (n. tr.).

{62} Clădirea facultăţilor de arte, umanioare şi ştiinţe sociale din complexul universitar al Trinity College Dublin, contestată adesea pentru arhitectura sa „urâtă” (n. tr.).

{63} Abreviere pentru You Only Live Once, expresie în limba engleză al cărei sens este: „N-avem decât o viață” sau „Trăiește viața din plin” (n. tr.).

{64} *The Tell-Tale Heart,* povestire de Edgar Allan Poe publicată în 1843, despre o persoană care a ucis un bătrân cu care împărțea locuința (n. tr.).

{65} Damien Steven Hirst (n. 1965), artist, antreprenor și colecționar de artă britanic, unul dintre așa-numiții Young British Artists (YBA) (n. tr.).

{66} Închisoare cu nivel moderat de securitate, din centrul orașului Dublin (n. tr.).

{67} *Who put Bella in the wych elm?* („Cine a pus-o pe Bella în ulmul de munte?”, în limba engleză) este o inscripție care a apărut în 1944, ca urmare a descoperirii, cu un an înainte, a rămășițelor unei femei înăuntrul unui ulm de munte din pădurea Hagley, Worcestershire, Anglia. Victima, care se estimează că ar fi fost ucisă în 1941, a rămas neidentificată, câtă vreme localizarea curentă a scheletului și raportul autopsiei ne sunt încă necunoscute (n. tr.).

CUPRINS

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
MULȚUMIRI

Table of Contents

1	4
2	42
3	104
4	140
5	185
6	212
7	250
8	305
9	333
10	384
11	421
12	497
13	535
MULŢUMIRI	558